

ตระกูลรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย พ.ศ.2548

นายศิวนารถ หงษ์ประยูร

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GENRES OF TELEVISION NEWS PROGRAMS IN THAILAND, 2005

Mr.Siwanard Hongprayoon

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ตระกูลรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย พ.ศ.2548

โดย

นายศิวินารถ หงษ์ประยูร

สาขาวิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ กั้นภัย

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณวัฒน์ฐิติคุณ วงศ์บ้านคู)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ กั้นภัย)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศิวนาถ หงษ์ประยูร : ตระกูลรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย พ.ศ.2548. (GENRES OF TELEVISION NEWS PROGRAMS IN THAILAND, 2005) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.กิตติ กันภัย, 380 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ตระกูล (Genre) รายการข่าวโทรทัศน์ โดยจำแนกและค้นหาสูตร (Formula) ของรายการข่าวโทรทัศน์แต่ละตระกูล ด้วยการวิเคราะห์ตระกูลและสูตรจากเทปรายการข่าวโทรทัศน์ทั้งหมดที่ออกอากาศในระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2548 จำนวน 69 รายการ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ผลิตรายการข่าว และการใช้แบบสัมภาษณ์กับประชาชนที่ชมรายการข่าว

ผลการวิจัยพบว่า สามารถใช้การเล่าเรื่องและรหัสของรายการ จำแนกรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย ที่ออกอากาศในปี พ.ศ.2548 ออกได้เป็น 4 ตระกูล โดยเป็นตระกูลหลัก 1 ตระกูล และตระกูลย่อย 3 ตระกูล ได้แก่

1) ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก (Classic News Genre) เป็นตระกูลหลักและดั้งเดิม ใช้รหัสสร้างความหมายด้านความน่าเชื่อถือและความถูกต้องเป็นหลัก มีเนื้อหาข่าวหลากหลายประเภท นำเสนอในรูปแบบข่าวภาคปกติ (News Bulletin) โดยการอ่านข่าวเป็นหลัก สร้างความน่าเชื่อถือจาก บก.และ กอง บก. ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ควบคุมการเล่าเรื่อง และภาพรวมของรายการเป็นทางการ มีบรรยากาศจริงจัง เนื้อหา ภาพและเสียงของข่าวมีบทบาทมากกว่าผู้ประกาศข่าวที่มีบทบาทเพียงอ่านข่าวตามบท มีพื้นที่โฆษณาน้อย ตัวอย่างรายการ ได้แก่ ข่าว 18.00 น. ทางช่อง 11 และข่าวภาคค่ำ ทางช่อง 7

2) ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว (News Analysis Sub-genre) ใช้รูปแบบรายการนิตยสารข่าว (News Magazine) โดยเน้นที่การวิเคราะห์ข่าวมากที่สุด ภาพรวมของรายการเป็นทางการและมีบุคลิกของนักวิเคราะห์หรือผู้ทรงภูมิ นำเสนอเฉพาะข่าวหนัก สร้างความน่าเชื่อถือจากผู้วิเคราะห์ข่าวและพิธีกร ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการเล่าเรื่อง เน้นการใช้รหัสสร้างความหมายด้านความมีเหตุผล ตัวอย่างรายการ ได้แก่ ก้าวทันตลาดหุ้น ทางโมเดิร์นไนน์ทีวี และเส้นทางนักลงทุน ทางไอทีวี

3) ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว (News Show Sub-genre) เป็นตระกูลย่อยใหม่ ใช้รหัสสร้างความหมายด้านสีสัน ความสบายและความเพลิดเพลินเป็นหลัก ใช้รูปแบบการสนทนาข่าว พร้อมกับบรรยากาศสบาย กึ่งทางการ แต่สร้างความน่าเชื่อถือจากพิธีกร ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการเล่าเรื่องทั้งหมด พิธีกรมีบทบาทมากกว่าข่าว นำเสนอข่าวหลากหลายประเภท แต่อาจนำเสนอเพียงข่าวเด่น มีพื้นที่โฆษณามาก ตัวอย่างรายการ ได้แก่ เรื่องเล่าเช้านี้ ทางช่อง 3 และข่าวเช้าไอทีวี ทางไอทีวี

4) ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง (Infotainment News Sub-genre) เป็นตระกูลย่อยใหม่ที่แยกตัวออกจากข่าวภาคปกติ (News Bulletin) ใช้รหัสสร้างความหมายด้านความสนุกสนาน มีภาพรวมของรายการที่ไม่เป็นทางการมากที่สุด รูปแบบการรายงานข่าวและสื่อบูชาข่าวนี้อิสระที่เป็นกันเองและมีสีสัน เป็นข่าวเบาทั้งหมด มีพื้นที่โฆษณามากที่สุด และถูกใช้เป็นพื้นที่ประชาสัมพันธ์รายการอื่นๆ ความน่าเชื่อถือของรายการมาจาก บก.และกอง บก.ซึ่งควบคุมการเล่าเรื่องทั้งหมด พิธีกรมีบทบาทเพียงเพิ่มเติมสีสัน ตัวอย่างรายการ ได้แก่ สีสันบันเทิง ทางช่อง 3 และดาวกระจาย ทางโมเดิร์นไนน์ทีวี

ปัจจุบันมีรายการข่าวแนวคลาสสิกมากที่สุด แต่ผู้ผลิตก็มีการปรับปรุงสูตรโดยตลอด เพื่อให้เหมาะสมกับพฤติกรรมการชมข่าวที่เปลี่ยนแปลงและแข่งขันกับตระกูลย่อยใหม่ทั้ง 3 ตระกูล ที่มีแนวโน้มการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะมีกระบวนการผลิตง่าย ไม่ซับซ้อน แต่ได้รับความนิยมมากและกว้างขวาง และมีพื้นที่โฆษณามาก สร้างรายได้ให้ผู้ผลิตรายการมากขึ้น

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....2550.....

4785258428 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: GENRES / TELEVISION NEWS PROGRAMS

SIWANARD HONGPRAYOON : GENRES OF TELEVISION NEWS PROGRAMS IN THAILAND, 2005. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. KITTI GUNPAI, Ph.D., 380 pp.

This research project analyzed genres of television news programs, exploring and categorizing the formula of genre and sub-genres of television news programs locally produced in Thailand. The research methodology includes: an analysis of 69 television news programs broadcast between November and December 2005, in-depth interviews with producers of television news programs; interviews with audiences of television news programs.

The research found that television news programs broadcast in 2005 can be categorized into one genre and three sub-genres as follows:

1) Classic News Genre: This is the original and most prevalent genre of news program, focusing on fact and credibility. The content is varied. It is presented by news anchors in a formal news bulletin style. This genre places more emphasis on the content of the news than on the news anchors. Presented in a formal style, the editorial team is responsible for the credibility of the content. It offers only a very limited space for advertisements. Examples of the program of this genre are "News at 6 pm" on Channel 11 and "Evening News" on Channel 7.

2) News Analysis Sub-genre: This sub-genre is presented in a news-magazine style, focusing on news analysis. With formal, analytical and knowledgeable style, it emphasizes hard news. Presenters and analysts are responsible for the credibility of the content which focuses on reasoning and rationality. Examples of the program of this sub-genre are "Gow Tan Ta Lad Tun" on Modern Nine TV and "Sen Tang Nak Long Tun" on ITV.

3) News Show Sub-genre: Focusing on entertainment, this new sub-genre employs a talking style. It is presented in a semi-formal and relaxed atmosphere. The content is varied; however, it predominantly focuses more on the main news. The presenters are responsible for the credibility of the content. This sub-genre offers more space for advertisements. Examples of the program in this sub-genre are "Reang Loaw Chao Nee" on Channel 3 and "Morning News" on ITV.

4) Infotainment News Sub-genre: This new sub-genre is a branch of the news bulletin style. It is presented with an entertaining and friendly atmosphere. This sub-genre is the least formal genre, and focuses on soft news. The presenters are the entertainers, while the editor is responsible for the credibility of the content. Examples of the program in this sub-genre are "See San Ban Teang" on Channel 3 and "Dow Kra Jai" on Modern Nine TV.

Most of the news programs found in Thai Television are in the Classic News Genre. However, this genre is developing to adjust to the changing behavior of audiences. Because of their simple production process, the other three new sub-genres are mushrooming. They are also very popular among audiences, and offer more space for advertisements, and consequently, more benefits for the producers. In this way, the Classic News Genre must develop in order to complete with these three new sub-genres.

Department : .....Mass Communication..... Student's Signature : .....*Siwanard*.....

Field of Study : .....Mass Communication..... Advisor's Signature : .....*K. Gunpai*.....

Academic Year : .....2007.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงมาได้ เพราะคำแนะนำ การขัดเกลา การแก้ไข รวมทั้งแรงกดดัน จาก ผศ.ดร.กิตติ กัณภัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณ ผศ. ภาณุภัสร์ ธิญ วังศ์บ้านคู ประธานกรรมการ และกรรมการทั้ง 2 ท่าน คือ รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ และรศ.ดร. อุบลรัตน์ ศิริยวศักดิ์ ที่ช่วยกันแก้ไข ปรับปรุงและเพิ่มเติม จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอขอบคุณท่านที่เป็นผู้ผลิตรายการข่าวกลุ่มตัวอย่างและประชาชนที่ชมรายการกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ได้สละเวลาให้สัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย

ขอขอบคุณพี่ๆ ร่วมภาควิชาทุกคน ที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันตลอด 4 ปี ที่ศิษย์ร่วมกันมา และชาวคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาทุกคนที่ช่วยเหลือกันในทุกๆ ด้าน จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง จนทำให้หลายคนเรียกว่าวิทยานิพนธ์ของคนทั้งคณะ และต้องขอขอบคุณท่านผู้บริหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ที่ให้ทุนการศึกษาและสนับสนุน ส่งเสริมการศึกษาครั้งนี้ของข้าพเจ้า และต้องขอขอบคุณคุณพ่อ คุณแม่ และทุกคนในครอบครัว ที่คอยช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจตลอดเวลากการศึกษาที่ผ่านมา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่	
1	บทนำ
1.1	ที่มาและความสำคัญของปัญหา..... 1
1.2	ปัญหานำวิจัย..... 11
1.3	วัตถุประสงค์การวิจัย..... 12
1.4	ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น..... 12
1.5	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 12
1.6	ขอบเขตการวิจัย..... 14
1.7	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 14
2	แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2.1	แนวคิดการวิเคราะห์ตระกูลรายการ..... 15
2.2	ทฤษฎีสัญญาวิทยา..... 38
2.3	ทฤษฎีการเล่าเรื่อง..... 44
2.4	แนวคิดเกี่ยวกับข่าวและการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์..... 52
2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 65
2.6	กรอบในการศึกษา..... 73

บทที่

3	ระเบียบวิธีวิจัย	
	3.1 บทบาทของผู้วิจัย.....	74
	3.2 แหล่งข้อมูล.....	74
	3.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	75
	3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
	3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
	3.6 การนำเสนอข้อมูล.....	89
4	ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก	
	4.1 คำโครงเรื่อง.....	91
	4.2 เวลา.....	98
	4.3 เนื้อหาหลัก.....	107
	4.4 เทคนิคการนำเสนอ.....	110
	4.5 ตัวละครและการปรากฏตัวในเรื่อง.....	126
	4.6 ฉาก.....	136
	4.7 บทรายการ.....	139
	4.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง.....	150
	4.9 รหัส.....	153
	4.10 สรุป.....	156

บทที่

5	ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซวีข่าว	
	5.1 คำโครงเรื่อง.....	164
	5.2 เวลา.....	169
	5.3 เนื้อหาหลัก.....	176
	5.4 เทคนิคการนำเสนอ.....	179
	5.5 ตัวละครและการปรากฏตัวในเรื่อง.....	200
	5.6 ฉาก.....	208
	5.7 บทรายการ.....	211
	5.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง.....	226
	5.9 รหัส.....	229
	5.10 สรุป.....	233
6	ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง	
	6.1 คำโครงเรื่อง.....	237
	6.2 เวลา.....	240
	6.3 เนื้อหาหลัก.....	244
	6.4 เทคนิคการนำเสนอ.....	247
	6.5 ตัวละครและการปรากฏตัวในเรื่อง.....	263
	6.6 ฉาก.....	267
	6.7 บทรายการ.....	270
	6.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง.....	275
	6.9 รหัส.....	276
	6.10 สรุป.....	279

บทที่

7	ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว	
	7.1 คำโครงเรื่อง.....	283
	7.2 เวลา.....	286
	7.3 เนื้อหาหลัก.....	292
	7.4 เทคนิคการนำเสนอ.....	295
	7.5 ตัวละครและการปรากฏตัวในเรื่อง.....	304
	7.6 ฉาก.....	311
	7.7 บทรายการ.....	312
	7.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง.....	314
	7.9 รหัส.....	315
	7.10 สรุป.....	318
8	ตระกูลรายการข่าวโทรทัศน์	
	8.1 สถานะของตระกูล.....	321
	8.2 สูตรเฉพาะของตระกูลรายการข่าว.....	322
	8.3 การก่อตัวและพัฒนาการของแต่ละตระกูล.....	323
	8.4 เอกลักษณะของแต่ละตระกูลย่อยเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานตระกูล.....	329
	8.5 ภาพรวมและความแตกต่างระหว่างตระกูล.....	330
	8.6 ความไม่ชัดเจนของการจำแนกตระกูล.....	338
9	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	9.1 สรุปผลการวิจัย.....	340
	9.2 อภิปรายผล.....	359
	9.3 ข้อเสนอแนะ.....	373
	รายการอ้างอิง.....	375
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	380

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
2.1	ประเภทของสัญญะตามทัศนะของ Charles S. Peirce.....	39
2.2	การเข้ารหัสทางโทรทัศนระดับต่างๆ ตามแนวคิดของ John Fiske.....	41
3.1	สรุปรายการข่าว.....	76
3.2	สรุปรายชื่อแหล่งข้อมูลบุคคล.....	82
3.3	สรุปสถานที่สัมภาษณ์ผู้ชมกลุ่มตัวอย่าง.....	85
4.1	ตัวอย่างเค้าโครงเรื่องนำเสนอรายการ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	92
4.2	ตัวอย่างการนำเสนอข่าวแรกและข่าวสุดท้าย ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	95
4.3	ตัวอย่างระยะเวลาการนำเสนอข่าว ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	99
4.4	ตัวอย่างการรวมประเด็นข่าว ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	101
4.5	ระยะเวลาการนำเสนอรายการ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	104
4.6	ตัวอย่างการแต่งกายของผู้ประกาศ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	110
4.7	ตัวอย่างการนำเสนอเสียงสัมภาษณ์ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	121
4.8	ตัวอย่างอินเทอร์จูด ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	125
4.9	ตัวอย่างผู้ประกาศข่าว ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	127
4.10	ตัวอย่างการรายงานสดจากสถานที่เกิดเหตุ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	131
4.11	ตัวอย่างฉากในสตูดิโอ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	136
4.12	ตัวอย่างช่วงหรือคอแลมน์ สำหรับเสนอความคิดเห็น ตระกูลฯ แนวคลาสสิก.....	140
4.13	ตัวอย่างการสอดแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศ ตระกูลฯ แนวคลาสสิก.....	141
4.14	ตัวอย่างการสนทนาเปิดรายการ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	148
4.15	ตัวอย่างการสนทนาปิดรายการ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	149
4.16	รายชื่อรายการข่าวตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก.....	156
5.1	ตัวอย่างเค้าโครงเรื่องนำเสนอรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซวีร์ข่าว.....	164
5.2	ตัวอย่างระยะเวลาการนำเสนอข่าวแต่ละข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซวีร์ข่าว.....	171
5.3	ระยะเวลาการนำเสนอรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซวีร์ข่าว.....	173
5.4	ตัวอย่างการลำดับเวลาในข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซวีร์ข่าว.....	174
5.5	ตัวอย่างประเภทของข่าวที่นำเสนอ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซวีร์ข่าว.....	177
5.6	ตัวอย่างการแต่งกายของพิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซวีร์ข่าว.....	179

ตาราง	หน้า
5.7 ตัวอย่างการเคลื่อนไหวร่างกายของพิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	183
5.8 ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบฉาก ตระกูลย่อยฯ แนวโซว์ข่าว.....	187
5.9 ตัวอย่างการนำเสนอเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว....	193
5.10 ตัวอย่างอินเทอร์ลูด ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	194
5.11 ตัวอย่างพิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	200
5.12 ผู้ร่วมรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	205
5.13 ตัวอย่างฉากในสตูดิโอ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	209
5.14 ตัวอย่างการสอดแทรกความคิดเห็นโดยตรง ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	212
5.15 ตัวอย่างการสอดแทรกความคิดเห็นโดยอ้อม ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	214
5.16 ตัวอย่างการใช้อวัจนภาษา ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	215
5.17 ตัวอย่างการเลือกใช้คำ สำนวน โวหาร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	217
5.18 ตัวอย่างการอธิบายขยายความ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	218
5.19 ตัวอย่างการสนทนาหยอกล้อ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	220
5.20 ตัวอย่างการสนทนาเชื่อมโยงไปนอกเนื้อหาข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว..	222
5.21 ตัวอย่างการสนทนาเชื่อมโยงข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	223
5.22 การประกอบสร้างข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	226
5.23 รายชื่อรายการข่าวตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว.....	233
6.1 ระยะเวลาการนำเสนอรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง.....	242
6.2 การเสนอเนื้อหาหนักนอกเหนือจากข่าวตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง.....	246
6.3 ตัวอย่างการแต่งกายของพิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง.....	247
6.4 การวางท่าทางของพิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง.....	252
6.5 ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบฉาก ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง.....	254
6.6 ตัวอย่างอินเทอร์ลูด ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง.....	261
6.7 พิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง.....	263
6.8 ตัวอย่างฉากในสตูดิโอ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง.....	268
6.9 ตัวอย่างการแสดงความความคิดเห็น ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง.....	271
6.10 การเลือกใช้คำ สำนวน โวหาร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง.....	273
6.11 รายการชื่อรายการตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง.....	279
7.1 ตัวอย่างเค้าโครงเรื่องนำเสนอรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว.....	283

ตาราง	หน้า
7.2	ระยะเวลาการนำเสนอข่าวแต่ละข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว..... 287
7.3	ระยะเวลาการนำเสนอรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว.....289
7.4	ตัวอย่างการลำดับเวลาในรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว..... 290
7.5	ตัวอย่างเนื้อหาที่น่าสนใจ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว..... 292
7.6	ตัวอย่างการแต่งกายของพิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว.....295
7.7	อุปกรณ์ประกอบฉาก ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว..... 297
7.8	ขนาดภาพ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว.....300
7.9	ตัวอย่างอินเทอร์ลูดตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว..... 301
7.10	ชื่อรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว..... 303
7.11	พิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว.....305
7.12	การรายงานสดจากสถานที่เกิดเหตุ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว.....306
7.13	ตัวอย่างผู้ร่วมรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว..... 308
7.14	ตัวอย่างประเภทผู้ร่วมรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว..... 309
7.15	ตัวอย่างฉากในสตูดิโอ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว..... 311
7.16	ตัวอย่างบทสนทนา ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว..... 313
7.17	รายชื่อรายการตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว..... 318
8.1	สรุปสูตรและรหัส ของรายการข่าวโทรทัศน์แต่ละตระกูลย่อย..... 351

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1	แผนภาพแสดงการแบ่งประเภทรายการทางโทรทัศน์..... 20
2.2	แผนภาพแสดงผู้มีส่วนร่วมในการเล่าเรื่อง.....47
2.3	แผนภาพแสดงลักษณะต่าง ๆ ของระยะเวลาในการเล่าเรื่อง..... 50
2.4	กรอบในการศึกษา (Conceptual framework)..... 73
8.1	ภาพรวมและความแตกต่างของตระกูลย่อยรายการข่าว..... 331

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

คริสต์ศตวรรษแล้วที่โทรทัศน์ถือกำเนิดขึ้นในประเทศไทย คือ ตั้งแต่สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม ได้ถือกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ. 2498 สื่อโทรทัศน์มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านธุรกิจ ด้านเทคโนโลยีการส่งสัญญาณและการผลิต รวมทั้งตัวรายการที่ออกอากาศทางโทรทัศน์เอง ทั้งทางด้านเนื้อหาและรูปแบบรายการ

รายการโทรทัศน์มีพัฒนาการด้านเนื้อหาและรูปแบบมาตลอด 50 ปีที่ผ่านมา โดยรายการโทรทัศน์ของไทยในยุคแรกๆ ได้รับอิทธิพลด้านรูปแบบรายการมาจากตะวันตก เพราะผู้บุกเบิกรายการโทรทัศน์ในสมัยแรกๆ ได้รับแนวคิดและอิทธิพลของรูปแบบรายการมาจากประเทศในซีกโลกตะวันตก เพราะได้มีการส่งเจ้าหน้าที่บริษัทไทยโทรทัศน์ไปศึกษาดูงานในประเทศเหล่านั้น และรูปแบบของรายการโทรทัศน์ก็พัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยตลอด 50 ปี โทรทัศน์ก็ยังเน้นหนักที่รายการบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ มีสัดส่วนของรายการประเภทสาระอยู่เพียงเล็กน้อย และออกอากาศในช่วงที่มีผู้ชมไม่มากนัก (ฐิตินัน นุญภาพ, 2542)

แต่อย่างไรก็ตามรายการสาระประเภทหนึ่ง คือ รายการข่าวโทรทัศน์ก็ยังคงอยู่คู่กับสถานีโทรทัศน์ไทยมาโดยตลอด เพราะรายการข่าวโทรทัศน์มีเนื้อหาหลักคือ “ข่าวสาร” ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ชม เพราะมนุษย์มีความต้องการจะรู้เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว สิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่ารายการข่าวอยู่คู่กับโทรทัศน์คือ ในวันแรกที่มีการออกอากาศโทรทัศน์ของบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2498 รายการที่ 3 หลังจากการเปิดสถานีเพียง 10 นาที คือภาพยนตร์ข่าวพิธีเปิดสถานี ความยาว 20 นาที

นอกจากนี้สินีทธิ์ สิทธิรักษ์ (2535) ได้กล่าวว่า รายการประเภทข่าวสารและกิจกรรมสาธารณะ เป็น 1 ใน 3 ประเภทของรายการโทรทัศน์ในยุคเริ่มแรก โดยรายการประเภทข่าวสารและกิจกรรมสาธารณะเป็นรายการที่เสนอข่าวสารโดยตรง (Straight News) และเป็นรายการที่ให้ความรู้ความเข้าใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน (Current Events) กิจกรรมสาธารณะหรือกิจกรรมการเมือง (Public Affairs) การวิเคราะห์หรือวิจารณ์ข่าว (News Analysis or News

Commentary) รายการสารคดีเชิงข่าว (News Documentary) และการถ่ายทอดเหตุการณ์พิเศษ (Special Events) นอกห้องส่ง เป็นข่าวสดจริงๆ โดยนำทั้งภาพและเสียงไปสู่ผู้ชมในขณะที่เหตุการณ์นั้นกำลังเกิดขึ้นจริง

พัฒนาการของการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์เริ่มต้นขึ้นพร้อมๆ กับการถือกำเนิดสถานีโทรทัศน์ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยการนำเสนอข่าวครั้งแรกนั้น ข่าวที่เตรียมไว้ก็มีแต่เรื่องพิธีเปิดสถานี ข่าวทั่วไปไม่มีเลย จนกระทั่งใกล้เวลาเสนอข่าวเกิดเหตุไฟไหม้ที่บางซื่อ รถของสถานีจึงตามมา หลังจากนั้นไม่ถึงชั่วโมงก็มีการนำเสนอข่าวด่วนขึ้นแรกก็ถูกนำเสนอทางโทรทัศน์ (สุชาติ เพ็ชรแก้ว, 2535)

รายการข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 4 ในระยะแรกเมื่อเทียบกับทุกวันนี้ เป็นเพียงรายการสั้นๆ ประมาณ 15-20 นาที ทั้งนี้ เพราะว่ามีเครื่องมือเครื่องมือทำรายการข่าวน้อย (ปนัดดา ธนสถิตย์ และเกริกเกียรติ พันธุ์พิพัฒน์, 2526)

เมื่อเริ่มแรก รายการข่าววิทยุโทรทัศน์ดัดแปลงมาจากรายการข่าววิทยุ แต่ใช้ภาพนิ่งหรือภาพวาดประกอบ โดยเนื้อข่าวนั้นได้รับจากสำนักข่าวที่เป็นสมาชิกอยู่ หรือไม่ก็ซื้อข่าวมาแปลเอาเอง อีกวิธีหนึ่งก็โดยรับฟังจาก บีบีซี (BBC) และ วีโอเอ (VOA) แล้วนำมาประมวลกับข่าวที่ได้รับจากสำนักข่าวดังกล่าวข้างต้น ข่าวต่างๆ ที่นำเสนอในรายการข่าวสมัยเริ่มแรกมักไม่ทันต่อเหตุการณ์ แม้แต่ข่าวในประเทศ หากจะมีภาพยนตร์ประกอบก็ต้องล่าช้าไปอีกหนึ่งวัน ส่วนภาพยนตร์ข่าวต่างประเทศนั้นจะออกอากาศได้อย่างเร็วก็ต่อเมื่อเหตุการณ์ผ่านไปแล้ว 4 วันเป็นอย่างน้อย (ปนัดดา ธนสถิตย์ และเกริกเกียรติ พันธุ์พิพัฒน์, 2526)

ในช่วงแรกนั้น รายการข่าวเป็นรายการที่น่าเบื่อ รายงานข่าวซ้ำๆ ซากๆ ส่วนใหญ่เป็นรายการจากทางราชการเหมือนๆ กันไปหมดทุกช่อง มีอยู่ยุคหนึ่งช่อง 3 ถึงกับยุบแผนกข่าวของตนเองไปเลย อาศัยถ่ายทอดจากช่อง 9 แทนอยู่หลายปี (กิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน, 2537)

ในระหว่าง พ.ศ 2504 – 2513 การเสนอข่าวก็คงมีข่าว ภาค 20.00 น. ภาคเดียวประกอบด้วยข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ ข่าวส่วนใหญ่ก็เป็นข่าวในพระราชสำนัก และข่าวของทางราชการ สำหรับข่าวต่างประเทศก็ได้ใช้ภาพยนตร์ข่าวจากแหล่งข่าว ถึง 3 แหล่งด้วยกัน คือ CBS UPITN ของสหรัฐอเมริกา กับ ETS ของเยอรมัน (สุชาติ เพ็ชรแก้ว, 2535)

ในปี พ. ศ. 2518 สรรพสิริ วิริยสิริ ได้ริเริ่มนำเสนอ “ข่าวล่ำมาเร็ว” นอกเหนือไปจากเสนอข่าวของราชการเพียงด้านเดียว เพื่อรายงานข่าวที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์โดยการนำออกอากาศคืนรายการปกติทันที ภายหลังจากนำเสนอภาพข่าวเหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ.2519 ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ “ข่าวล่ำมาเร็ว” ก็ได้ถูกยุบเลิกไปพร้อมกับการปลด สรรพสิริ วิริยสิริ

เมื่อสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 เปิดใหม่ ๆ นั้น สรรพสิริ วิริยสิริ ได้เข้าไปร่วมทำรายการข่าวช่อง 3 รายการข่าวมีการพัฒนาไปอีกขั้นหนึ่ง ซึ่งเขากล่าวว่า

“ข่าวช่อง 3 จะแตกต่างจากช่อง 4 หลายๆอย่าง คือ เราเล่นข่าวตลอดเวลาวันหนึ่งสถานีออกอากาศ 8 ชั่วโมง ทุกชั่วโมงเบรกด้วยข่าวแต่ค่าใช้จ่ายสูงมากเพราะเราต้องฉายหนังทุกชั่วโมง หนึ่งจบเราต้องไปเบรกแล้วเอาคนมานั่งพูด ทำอย่างนี้ทุกชั่วโมง ตอนหลังเลยวางแผนใหม่ให้ออกข่าวโดยไม่มีจุดจุกจิก คือ ไม่มีการเห็นหน้าโฆษก ฉายเป็นหนังข่าวแล้วพากย์เสียงลงไปเลย จากจุดนี้ช่อง 3 เลยถือเป็นประเพณี ข่าว ช่อง 3 จะไม่มีการเห็นหน้าโฆษกเลยจนกระทั่งมาทำข่าวร่วมกับช่อง 9 ในระยะหลังๆ”

(สรรพสิริ วิริยสิริ, สัมภาษณ์, อ้างถึงในสุชาติา เพ็ชรแก้ว, 2535)

ภายหลังจากยุบเลิกกิจการบริษัท ไทยโทรทัศน์ จำกัด แล้วจัดตั้งองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2520 การปรับปรุงรายการก็ได้เริ่มต้นอีกครั้งภายหลังจากที่ช่อง 3 ได้รับคำสั่งให้เสนอข่าวร่วมกับช่อง 9 ในรูปแบบข่าวร่วม อ.ส.ม.ท. ได้มีการเปลี่ยนแปลง ในส่วนของรูปแบบการนำเสนอด้วยการนำผู้ประกาศมานั่งเรียงหน้ารถคิวประกาศข่าว แทนที่จะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายทีละคนอย่างแต่ก่อน

ในส่วนของ ช่อง 9 ขณะนั้น ได้มีการนำเสนอข่าวรอบดึก โดยมี ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล เป็นผู้ประกาศข่าวโดยเน้นการสัมภาษณ์ ประกอบกับการใช้ข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียมเหมือนข่าวภาคดึกของ ช่อง 5 ในช่วงแรกและต่อมาได้มีพัฒนาการโดยการใช้ทีมงานของข่าวภาคดึกออกตระเวน รายงานสถานการณ์จราจรเข้ามาทางวิทยุและออกอากาศกันสดๆ ผ่านวิทยุมือถือ ซึ่ง ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล นำมาออกรายการสร้างความนิยมกับรายการ จนในที่สุด ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้มาเป็นผู้ประกาศข่าว 20.00 น. โดยมีบริษัทแปซิฟิคอินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด เชื่อมระหว่าง อ.ส.ม.ท. และ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ด้วยการรับผลประโยชน์ในช่วงเวลาโฆษณาไปจำนวนหนึ่งแลกับการจัดตั้งทีมข่าว ซึ่งมี ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล เป็นผู้ประกาศและรับผิดชอบ

รายงานข่าวทั้งหมด นั่นคือ รายการข่าวรับอรุณ ข่าวทันโลก และข่าวภาคค่ำ ซึ่งผลิตร่วมกับฝ่ายข่าวช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

กล่าวได้ว่าในปี พ.ศ. 2528 นี้ได้ปรากฏการณ์ใหม่ที่มีผลสำคัญต่อการแข่งขันที่เกิดขึ้นในวงการข่าวโทรทัศน์นั่นคือ การขยายสถานีเครือข่ายไปยังส่วนภูมิภาคของช่อง 7 ทำให้รับชมข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียมได้รวมถึงการที่ กบว. อนุมัติให้ขยายเวลาการเสนอข่าวมาถึงช่วง 19.00 น. และมีโฆษณาได้ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2528 เป็นต้นไป ตลอดจนการว่าจ้างบริษัทแปซิฟิคอินเตอร์คอมมิวนิเคชั่นจำกัด เข้ามาร่วมผลิตข่าวร่วมกับช่อง 9 ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2528 ซึ่ง ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้นำรูปแบบ และวิธีการนำเสนอข่าวที่นิยมใช้กันอยู่ที่สหรัฐอเมริกามาใช้กับการกับรายงานข่าวในส่วนอื่นๆ ที่มีใช้ข่าวในราชสำนัก และข่าวพิธีการ ราชการทั่วไป นอกจากการที่ตัวของเขาเองและผู้ประกาศข่าวในทีมทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวในลักษณะที่เป็นการเชื่อมรายการที่เรียกว่า “Anchorman” และได้มีการปรับปรุงการรายงานข่าวด้วยการส่งนักข่าวออกไปรายงานสดจากพื้นที่รวมทั้งแบ่งเวลาการเสนอข่าวออกเป็นช่วงๆ ซึ่งนับเป็นวิธีใหม่ๆ สำหรับประเทศไทยในเวลานั้น รายการข่าวของช่อง 9 อ.ส.ม.ท. จึงมีผู้ชมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้มีโฆษณาเพิ่มมากขึ้นกว่าเท่าตัว

การปรับปรุงรายการ เริ่มเห็นภาพอย่างชัดเจนอีกครั้ง เมื่อสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 แยกตัวออกจากช่อง 9 อ.ส.ม.ท. เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2529 ผลิตข่าวด้วยทีมงานของตนเอง ซึ่งส่งผลให้สถานีทุกแห่งมีการปรับเปลี่ยนรายการข่าวพร้อมกันในวันนี้

สำหรับสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ก็ยังคงใช้รูปแบบการนำเสนอแบบเดิมเอาแต่ใจความสำคัญไม่มีลูกเล่น ไม่ใส่ใจความคิดเห็นลงในข่าว มีการปรับปรุงฉากใหม่ แต่นโยบายการปรับปรุงเนื้อหาไม่เด่นชัด

ขณะที่สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 นั้น ได้เริ่มการรายงานภาวะตลาดหุ้น ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2530 และปี พ.ศ. 2531 ได้ลดเนื้อหาของข่าวประชุม สัมมนา โดยเพิ่มข่าวที่มีสาระ อาทิ ข่าวเศรษฐกิจ เกษตร กีฬา ต่างประเทศ ข่าวเหตุการณ์ในประเทศ และข่าวทหาร และได้นำเสนอในรูปแบบการวิเคราะห์สถานการณ์และสื่อบุพิเศษมากขึ้น

ส่วนสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 ได้มีการส่งเสริมข่าวเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมตามนโยบายของรัฐบาล และเน้นความหลากหลายของข่าว เพิ่มเครื่องมือและอุปกรณ์การทำข่าว และรายงานข่าวเศรษฐกิจความยาว 3-4 นาทีในช่วงเวลาพยากรณ์อากาศเดิม โดยเนื้อหาเป็นการรายงานภาวะเศรษฐกิจแบบเจาะลึก โดยอาศัยข้อมูลจากสำนักข่าวไทย และเชิญ บรรณ สุวรรณ ผ่อง บรรณาธิการวารสาร การเงินการธนาคาร มารายงานด้วย

ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2531 ทีมงาน บริษัทแปซิฟิคอินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น ได้เข้าไปร่วมงานกับสถานีโทรทัศน์ ช่อง 7 นับตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2532 ซึ่ง ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้สร้างปรากฏการณ์ครั้งใหม่ ด้วยการถ่ายทอดสดการสัมภาษณ์จากหาดใหญ่ นอกจากนี้ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำข่าวและการนำเสนอข่าวที่เห็นว่าไม่เหมาะสมออกไป ดังเช่น รายงานพิเศษของ คำนวณ ห่วงหวังสี่ รวมถึงศูนย์ปฏิบัติการข่าว เป็นต้น

นอกจากนั้น ยังได้มีการเปลี่ยนฉากด้านหลังผู้ประกาศข่าวใหม่ โดยใช้คนที่กำลังนั่งทำงานเป็นฉากแทนซึ่งทำให้ดูมีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา เพราะคนนั่งทำงานมักมีการขยับตัวหรือเดินไปมา นอกจากนี้ในกรณีที่มิข่าวด่วน เมื่อพิมพ์ข่าวเสร็จแล้วก็สามารถนำเสนอให้ทันทีโดยไม่ต้องหวังว่ากำลังออกอากาศหรือไม่ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเร่งด่วน ฉับไวและมีลักษณะของการทำงานที่จริงจัง ไม่มีพิธีเหมือนช่องอื่น

ภายหลังการร่วมงานกับช่อง 7 ได้ 2 เดือน ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ก็ถูกกล่าวหาว่าได้ละเมิดสิทธิ์ส่วนตัวของ หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช ทำให้ทีมงานต้องลาออกจากช่อง 7 ไปพร้อมกับการเข้าร่วมผลิตข่าวให้กับสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ในนามบริษัท อี.เอ็ม.นิวส์ จำกัด ต่อมา ซึ่งการผลิตข่าวของบริษัทอี.เอ็ม.นิวส์ จำกัด ให้กับ ช่อง 5 ในส่วนหนึ่งนั้น ได้มีการนำรูปแบบการนำเสนอ และเทคโนโลยีเป็นองค์ประกอบหลักในการดึงผู้ชมโดยการซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ อาทิ คอมพิวเตอร์กราฟฟิก เพื่อซื้อคนซื้อคนให้สัมภาษณ์และรถโอบีแวนซึ่งจะช่วยในการถ่ายทอดสดเพื่อสร้างบรรยากาศและความสดของข่าวเพิ่มขึ้น

ในช่วงปี พ.ศ. 2532 นี้ ได้เกิดการปรับรายการข่าวบางส่วนขึ้น โดยช่อง 7 ได้เริ่มการรายงานข่าวเด็ดเจ็ดสี ขณะที่ทางช่อง 5 ได้มีรายการฮอตไลน์ขึ้นอย่างสมบูรณ์เป็นครั้งแรก ด้วยเนื้อหา รูปแบบ และพิธีกรที่แปลกออกไปจากรายการข่าวทั่วไป โดยเป็นการเสนอข่าวที่ลงทุนสูง

ที่สุดด้วยการถ่ายทอดสดแบบทั้งหมดจาก CNN ของสหรัฐฯ จาก NHK ของญี่ปุ่น และรายการอีก ส่วนที่ชื่อจาก BBC Panorama

จุดเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญอีกครั้งหนึ่งก็คือเหตุการณ์พฤษภาทมิฬเมื่อปี พ.ศ.2535 ในขณะที่โทรทัศน์บางช่องถูกควบคุมไว้อย่างสิ้นเชิงโดยฝ่ายรัฐบาลในขณะนั้น อีกบางช่อง โดยเฉพาะช่อง 11 และช่อง 9 ซึ่งเป็นของ อ.ส.ม.ท. โดยตรงก็พยายามที่จะเสนอข่าวตาม ข้อเท็จจริง และที่สำคัญก็คือรายงานข่าวจากต่างประเทศที่รับได้ตรงจากสัญญาณดาวเทียม ทำให้ ไม่มีใครสามารถปิดปิดความจริงจากประชาชนได้อีกต่อไปแล้ว เมื่อมาเจอคู่แข่งจากเคเบิลทีวี และ ดาวเทียมอย่างนี้เข้า แต่ละช่องก็เลยต้องปรับปรุงเรื่องการเสนอข่าวกันขึ้นมาบ้าง จนเรียกได้ว่า เหลืออยู่เพียงน้อยนิดที่ไม่มีอิสระในการทำข่าวของตนเอง และเกือบทุกช่องจะมีรายการข่าวให้ดู กันเกือบทุกชั่วโมง (กิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน, 2537)

ความเปลี่ยนแปลงในวงการรายการข่าวอีกครั้งหนึ่งคือเมื่อปี พ.ศ.2539 เกิด สถานีโทรทัศน์ช่องใหม่ขึ้น คือสถานีโทรทัศน์ไอทีวี เข้ามาสู่วงการด้วยการประกาศตัวว่าเป็นสถานี ข่าว ซึ่งด้วยจุดมุ่งหมายข้างต้น ประกอบกับเงื่อนไขการจัดตั้งสถานีที่กำหนดให้ต้องมีรายการสาระ ถึงร้อยละ 70 ทำให้ไอทีวีในสมัยนั้นมีรายการข่าวเกือบทั้งวัน ซึ่งแม้ว่าจะมีผู้ชมไม่มากนัก แต่ก็ทำ ให้คนไทยรู้จักรายการข่าวแบบใหม่ๆ เช่น การวิเคราะห์ข่าวโดยสรยุทธ สุทัศนะจินดา หรือรายการ สนทนาข่าวแบบอ่านจากหนังสือพิมพ์รายการแรกๆ ทางโทรทัศน์ในประเทศไทยและมีรายการข่าว จำนวนมากพอที่จะสนองความต้องการของผู้ชมที่มีมากขึ้น

การแข่งขันของแต่ละสถานีในการนำเสนอรายการข่าวยังคงมีมาอย่างต่อเนื่อง แต่จุด เปลี่ยนอีกครั้งหนึ่งของการนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทยคือ ใน พ.ศ.2546 เมื่อ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 นำเสนอรายการเรื่องเล่าเช้านี้ โดย มีสรยุทธ สุทัศนะจินดา และอร ปริญญาพันธุ์ศาสตร์ เป็นพิธีกร โดยใช้วิธีการนำเสนอโดยการสนทนาข่าว และได้รับผลตอบรับจาก ผู้ชมเป็นอย่างมาก ปลูกกระแสความนิยมการรับชมรายการข่าวในรูปแบบใหม่ๆ ในช่วงเวลาใหม่ๆ ซึ่งก็ทำให้เกิดรายการข่าวที่นำเสนอโดยใช้สูตรการนำเสนอรายการลักษณะเดียวกันอีกหลาย รายการทั้งในช่อง 3 เอง และในช่องอื่นๆ และรายการข่าวเดิมก็ปรับตัว นำวิธีการนำเสนอแบบ ใหม่ๆ ผสมผสานเข้าไปในรายการ เกิดการขยายตัวของจำนวนรายการข่าวในทุกๆ มิติ ทั้งจำนวน รายการ ช่วงเวลาในการนำเสนอรายการ รูปแบบรายการ เนื้อหารายการ เพราะปัจจุบันรายการ

ข่าวโทรทัศน์มีผู้ชมจำนวนมาก และมีความหลากหลายสูง และวิถีชีวิตของผู้ชมก็แตกต่างกัน ทำให้แต่ละสถานีพยายามตอบสนองความต้องการของผู้ชมทุกๆ กลุ่ม

รายการข่าวได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน สถานีโทรทัศน์หลายช่องแข่งขันกันเป็นสถานีข่าวจากเดิมที่มักจะแข่งขันกันเป็นผู้นำด้านรายการบันเทิง เช่น ช่อง 9 ซึ่งเดิมเคยเป็นสถานีโทรทัศน์ที่ไม่ได้รับความนิยม มีเรตติ้งต่ำมาก แต่เมื่อปรับตัวเองมาเป็นโมเดิร์นไนน์ทีวี ก็ดึงสำนักข่าวไทยและความร่วมมือกับสำนักข่าวต่างประเทศมาเป็นจุดขายด้านรายการข่าวของสถานีจนประสบความสำเร็จ จนสถานีข่าวอันดับ 1 ในขณะนั้นอย่างไร้ที่ก็ต้องปรับตัวครั้งใหญ่

ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจอีกครั้งหนึ่ง คือ ใน พ.ศ.2548 ช่อง 3 ซึ่งโดยปกติเป็นสถานีบันเทิงเน้นรายการบันเทิง ผลิตรายการบันเทิงแข่งขันกับช่อง 7 กลับพลิกตัวเองมาใช้รายการข่าวมาเป็นจุดขายอีกจุดหนึ่งของสถานี โดยสร้างแนวคิด “ครอบครัวข่าว” และใช้คำขวัญว่า “คุยข่าวด้วยกัน ตลอดวัน อยู่ด้วยกันตลอดเวลา” นำเสนอรายการข่าวรูปแบบต่างๆ โดยเน้นที่รายการสนทนาข่าวตลอดทั้งวันตั้งแต่เช้ามีดถึงข้ามคืนไปขึ้นวันใหม่

เมื่อเกิดการแข่งขันด้านรายการข่าว สถานีต่างๆ ต่างก็ต้องมีการพัฒนารายการข่าวของตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการผู้ชมมากที่สุด ดังนั้นเมื่อผู้ชมพฤติกรรมมารับชมรายการข่าวที่เปลี่ยนไป ทำให้มีรายการข่าวออกอากาศในช่วงเวลาต่างๆ นอกจากช่วงเวลาข่าวภาคค่ำมากขึ้นเรื่อยๆ จากเพิ่มเป็นข่าวภาคดึก ข่าวภาคเที่ยง และข่าวภาคเช้า จนปัจจุบันมีข่าวตีสี่ ข่าวสิบโมงเช้า ข่าวบ่ายสาม ฯลฯ และเวลาของข่าวภาคค่ำซึ่งเป็นข่าวภาคหลักเอง ก็ขยับจากค่าลงมาเรื่อยๆ จนบางสถานีมีข่าวภาคค่ำออกอากาศตอน 17.30 น. ซึ่งเป็นเวลาที่คนกรุงฯ ยังกลับไม่ถึงบ้าน ทำให้ต้องมีข่าวตอนค่ำๆ เกือบดึก อีกครั้ง เช่น รายการคุยคุ้ยข่าวหรือรายการไอทีวีฮอตนิวส์ เพื่อให้ผู้ที่พลาดชมได้ชมข่าวอีกครั้ง หรือผู้ที่ชมแล้วก็สามารถชมซ้ำได้อีกครั้งกับเนื้อหาเดิมกับวิธีการนำเสนอใหม่ๆ

ด้วยเวลาการนำเสนอข่าวที่เปลี่ยนไป คือ หลากหลายมากขึ้น แต่เนื้อหาข่าวยังคงมีปริมาณเท่าเดิม กอปรกับผู้ชมกลุ่มเป้าหมายก็แตกต่างกันไปด้วย ทำให้รายการข่าวแต่ละรายการต้องมีสูตร (Formula) เฉพาะของตน ที่นำเสนอรายการออกไป นั่นอาจเป็นเพราะแม้ว่าจะเป็นรายการข่าวเหมือนกัน หรือจัดเป็นรายการโทรทัศน์ในตระกูลเดียวกัน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเรื่องเล่าเข้านี้จะมีสูตร มีวิธีการเล่าเรื่องในรายการเหมือนข่าวภาคค่ำ เช่น อาจจะต้องใช้การเล่า

ข่าวแบบสบายๆ แทนที่จะเป็นการอ่านข่าวแบบจริงจังเหมือนในข่าวภาคค่ำ หรือแม้กระทั่งรายการเรื่องเล่าเช้านี้ กับรายการผู้หญิงถึงผู้หญิง ทางช่อง 3 ที่เป็นรายการที่มีเวลาออกอากาศติดกัน ในช่องเดียวกัน แต่มีวิธีการเล่าเรื่องแตกต่างกันหลายจุด เพราะมีกลุ่มผู้ชมเป้าหมายหลักแตกต่างกัน

นอกจากนี้การที่รายการข่าวออกอากาศบ่อยครั้งมากอย่างในปัจจุบัน แต่เนื้อหาข่าวที่มีคุณค่าข่าวเพียงพอที่จะนำมาเสนอในแต่ละรายการก็ยังคงมีไม่มากและไม่หลากหลายนัก ทำให้แต่ละรายการก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องนำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาคล้ายๆ กัน หรือบางครั้งซ้ำกันทั้งหมดก็มี การเล่าเรื่องหรือวิธีการนำเสนอรายการที่แตกต่างกันจึงถูกนำมาใช้เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้แก้ปัญหาความซ้ำซากของรายการข่าว ซึ่งผู้ผลิตรายการหรือบรรณาธิการของรายการข่าวแต่ละรายการแต่ละช่วงเวลาก็มีสูตรในการนำเสนอรายการของตนเองต่างกัน

สูตรของรายการข่าวโทรทัศน์แต่ละรายการ อาจถูกมองข้ามมานาน ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงแล้ว สูตรนอกจากเป็นสิ่งที่ผู้ผลิตรับรู้แล้ว ยังจะถูกรับรู้หรือคาดหวังจากผู้ชมด้วย หากรายการในตระกูลใดมีการนำเสนอที่ผิดแผกแตกต่างไปจากตระกูลผู้ก็อาจจะผิดหวังได้ เช่น ช่วงกลางปี 2548 ที่ผ่านมา สถานีโทรทัศน์ไอทีวีประสบความสำเร็จจากรายการข่าวช่วง 21.40 น. คือ รายการไอทีวีฮอตนิวส์ ที่มีผู้ดำเนินรายการคนเดียวเล่าข่าวให้ผู้ชมชม จึงปรับสูตรของข่าวภาคค่ำเวลา 18.00 น. ซึ่งเป็นรายการข่าวรูปแบบดั้งเดิม ให้มีผู้ประกาศเพียงคนเดียวบ้าง ก็ออกอากาศได้ไม่นาน เพราะได้รับเสียงตอบรับในทางลบจากผู้ชม จนต้องปรับมาเป็นผู้ประกาศ 2 คนเหมือนเดิม หรือกรณีในช่วงที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ปรับภาพลักษณ์สถานีมาเป็นโมเดิร์นไนน์ทีวีช่วงแรกๆ ก็นำเสนอรายการข่าวภาคค่ำซึ่งเป็นรายการข่าวรูปแบบดั้งเดิม ด้วยการให้ผู้ประกาศหลักที่มีภาพลักษณ์ทันสมัยรวม 3 คน ก็อยู่ได้ไม่นานเพราะรายการข่าวแบบดั้งเดิมมีสูตรการมีผู้ประกาศ 2 คน ทั้งๆ ที่พอมาเป็นรายการข่าวสาระบันเทิงอย่างรายการผู้หญิงถึงผู้หญิงทางช่อง 3 ที่มีพิธีกรถึง 4 คน ได้รับความนิยมอย่างสูงจากผู้ชม เป็นต้น

นอกจากนี้เมื่อกระแสความนิยมมุ่งไปที่รายการสนทนาข่าว ที่นำเสนอการเล่าข่าวแทนการรายงานข่าวทำให้สูตรของรายการข่าวเปลี่ยนไป เช่น จากเดิมเคยให้ผู้ประกาศข่าวที่ดูภาพลักษณ์เป็นทางการและน่าเชื่อถือ มาเป็นพิธีกรรายการข่าวที่มีภาพลักษณ์หลากหลายแบบ เช่น กลิ้งเกลือกหรือนอนรายงานข่าว การใช้ภาษาที่เป็นแบบที่เล่นที่จริง เช่น ผู้ชมอาจจะได้ยินผู้ประกาศใช้ชื่อตัว เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 แทนตัวเองแทนที่คำว่าผมหรือดิฉัน การแต่งกายของผู้ประกาศหรือพิธีกรที่ตามสมัยนิยมไม่ต่างกับพิธีกรรายการบันเทิง หรือการเชื่อมโยงข่าวที่แปลกไป

เช่น เล่าข่าวเรื่องงานวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติว่ามีเทคโนโลยีใหม่ที่ทำให้ปลาน้ำจืดกับปลาน้ำเค็มสามารถอยู่ในตู้ปลาเดียวกันได้ แล้วโยงมาที่ข่าวเรื่องเทศกาลจับแม่ค้าที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ว่าปลายังอยู่ตู้เดียวกันได้แต่ที่อยู่ด้วยกันไม่เคยอยู่ด้วยกันได้เลย คือแม่ค้ากับเทศกาล และยังเชื่อมโยงไปที่ข่าวปัญหาความขัดแย้งในสภาด้วย ซึ่งก็จะต่างจากการรายงานข่าวแบบเดิมที่จับข่าวหนึ่งก็ตัดสลับไปยังอีกข่าวหนึ่งทันที

กระแสนิยมรายการสนทนาข่าวแพร่กระจายไปทุกช่องทุกสถานี รายการข่าวแบบเดิมต้องปรับตัวกันครั้งใหญ่ จนปัจจุบันแทบจะหาชมรายการข่าวแบบรายงานข่าวยากกว่าหาชมสารคดีในสถานีโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ เข้า สาย บ่าย เย็น ค่า ดึกดื่นข้ามคืน เวลาไหนก็มีแต่รายการสนทนาข่าว แต่สำหรับรายการข่าวในภาคค่ำ แม่ดูเหมือนจะรอดพ้นจากกระแสความนิยมนี้ อาจเป็นเพราะความเป็นข่าวภาคหลักที่อยู่คู่กับสถานีโทรทัศน์ไทยมานาน สูตรการรายงานข่าวฝังลงไปในชีวิตใจของผู้ชมอย่างลึกซึ้ง แต่หากสังเกตอย่างละเอียด จะพบว่ากระแสนี้กำลัง ค่อยๆ แทรกเข้ามาในช่วงข่าวภาคค่ำ เช่น ที่ช่อง 3 ผู้นำด้านความเปลี่ยนแปลงด้านข่าวเริ่มเปลี่ยนข่าวภาคค่ำมาเป็นรูปแบบสนทนาข่าว ในช่วงระเบียบข่าว จนโด่งดังเป็น “พลูแตก” แต่ก็มีกรรายงานข่าวประจำวันในช่วงข่าวภาคค่ำ ออกอากาศควบคู่กันไป แต่ในที่สุดรายการรายงานข่าวแบบเดิมก็หายไปจากผังรายการ กลายเป็นรายการสนทนาข่าว “เรื่องเด่นเย็นนี้” แต่ที่น่าสนใจอีกกรณีหนึ่งคือที่ไอทีวี ที่แม้รายการข่าวภาคค่ำจะเป็นการรายงานข่าวตามสูตรดั้งเดิม แต่ผู้ประกาศชายและหญิงจะหันมาสนทนากันเล็กน้อยในช่วงเปลี่ยนข่าว และในการอ่านข่าวที่เดิมอ่านคนละ 1 ข่าวโดยประมาณ สลับกันไประหว่างผู้ประกาศ จนปัจจุบันกลายเป็นข่าวเดียวกันผลัดกันอ่านคนละย่อหน้า เพื่อให้มีความหลากหลายและสร้างบรรยากาศของรายการสนทนาข่าวด้วย

ไม่แต่เพียงตัวรายการข่าวเท่านั้นที่มีการเปลี่ยนแปลง แตกตัวออกไปจากเดิม ตัวข่าวแต่ละข่าวเองก็มีสูตรการนำเสนอที่ต่างไปจากในอดีต โครงสร้างการเขียนข่าวแบบเดิมๆ เช่น 5W+1H หรือการเขียนแบบปิรามิดหัวกลับกำลังค่อยๆ เปลี่ยนไป ผู้ชมรายการข่าวในยุคนี้โดยเฉพาะรายการสนทนาข่าว จะมีโอกาสได้ชมการนำเสนอข่าวที่มีสูตรของการเขียนข่าวที่แตกต่างหลากหลายกันออกไป นอกจากนี้รายการข่าวยังต้องแข่งขันกันด้วยความสดใหม่ ทั้งแข่งขันกันเองและแข่งกับสื่อใหม่ๆ อย่างอินเทอร์เน็ต ทำให้ต้องมีรายการข่าวเพื่อเกาะติดข่าวตลอดทั้งวันทั้งคืน แต่ละรายการที่ออกอากาศในช่วงเวลาแตกต่างกันก็ยังมีวิธีการประกอบสร้างข่าวแตกต่างกันไป เช่น เมื่อมีข่าวเกิดขึ้นใหม่ แล้วนำเสนอทันทีหรือเก็บทันทีในช่วงข่าวต้นชั่วโมงการประกอบสร้างข่าวครั้งนั้นก็จะเร็วแข่งกับเวลา และบางครั้งก็เป็นการรายงานจากมุมมอง

ของผู้สื่อข่าวที่อยู่ ณ สถานที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น ขาดการกลั่นกรองและตรวจสอบข้อมูลรอบด้าน ลักษณะที่ว่าเห็นอะไรจริงก็รายงานทันที แต่เมื่อมาออกอากาศอีกครั้งในช่วงข่าวภาคค่ำก็จะผ่านการกลั่นกรองจากบรรณาธิการโต๊ะข่าว บรรณาธิการกลาง รวมทั้งบรรณาธิการผู้ตรวจบทข่าว ทำให้ข่าวในช่วงนี้ก็อาจถูกประกอบสร้างใหม่อีกครั้งจากมุมมองของเหล่าบรรณาธิการเหล่านี้ ซึ่งก็จะมีวิจารณ์ญาติที่ดีกว่า ได้ผลผลิตออกมาเป็นข่าวที่ถูกต้องมากกว่า และหากมองต่อไปในรายการข่าวที่ออกอากาศช่วงดึกหรือเช้า การประกอบสร้างก็ต่างไปอีกคือในช่วงดึกผู้สื่อข่าวที่เป็นผู้รายงานครั้งแรก บรรณาธิการต่างๆ ก็จะกลับบ้านไปแล้ว ข่าวนั้นอาจถูกประกอบสร้างจากมุมมองของผู้ประกาศหรือพิธีกรรายการข่าวที่จะหยิบขึ้นมาเล่า หรือไม่ก็มาจากมุมมองของบรรณาธิการเวรภาคดึก และถ้าเป็นช่วงเช้าก็จะมีนักหนังสือพิมพ์มาช่วยประกอบสร้างข่าวนั้นอีกครั้งด้วย เพราะรายการข่าวในช่วงเช้ามักจะนำข่าวจากหนังสือพิมพ์มาเล่าให้ผู้ชมชม

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้ อาจจะไม่สอดคล้องกับการแบ่งประเภทตามโครงสร้างของตระกูลรายการโทรทัศน์ของ Berger หรือกำลังทำให้โครงสร้างนี้เปลี่ยนไป คือ Berger (1992) อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, (2540)ระบุว่ารายการข่าว เป็นรายการโทรทัศน์ตระกูล Actuality ซึ่งเป็นรายการที่มีสูตรเป็นรายการที่เน้นข้อเท็จจริง แต่การนำเสนอต้องเป็นแบบเรียบๆ ไม่จำเป็นต้องกระตุ้นอารมณ์ แต่จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าปัจจุบันรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย เริ่มจะมีสูตรที่ต่างออกไปคือตัวข่าวเองก็อาจจะไม่ใช่ข้อเท็จจริงทั้งหมด หากแต่เกิดจากการประกอบสร้างและยังอาจถูกถ่ายทอดคลาดเคลื่อนไปจากข้อเท็จจริง อันเนื่องมาจากการเล่าเรื่องในรายการที่แตกต่างกันไป ส่วนการนำเสนอในรายการข่าวแบบเรียบๆ ตามความเห็นของ Berger ส่วนมากก็หายไปจากจอโทรทัศน์ กลายเป็นรายการที่นำเสนอหรือหวือหวา น่าสนใจ กระตุ้นอารมณ์ผู้ชม จนบางครั้งเทียบเท่าหรือมากกว่ารายการบันเทิงด้วย จึงเป็นเรื่องน่าสนใจศึกษาอย่างยิ่งว่าปัจจุบันตระกูลรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทยเป็นอย่างไร

รายการข่าวโทรทัศน์ที่มีจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีความแตกต่างหลากหลายทำให้แม้ว่าทุกรายการจะจัดอยู่ในตระกูลรายการโทรทัศน์ตระกูลเดียวกัน แต่หากพิจารณากันโดยละเอียด รายการในตระกูลรายการข่าวก็อาจถูกจัดแบ่งด้วยเกณฑ์ต่างๆ ออกเป็นตระกูลย่อยๆ ได้หลายตระกูล ซึ่งในแต่ละตระกูลย่อยๆ นั้นก็มีสูตรการผลิตรายการที่แตกต่างกัน จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาว่าสูตรของแต่ละตระกูลนั้นเป็นอย่างไร เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ผลิตรายการในการทำรายการข่าวต่อไป และทำให้ผู้ชมเข้าใจสูตรการนำเสนอของแต่ละตระกูลก็จะทำให้รับชมรายการข่าวโทรทัศน์มีการรับรู้ การตีความ และคาดหวังกับรายการได้ตรงกับตระกูลของรายการ

เหมือนกับที่ทั้งผู้ผลิตและผู้ชมภาพยนตร์ได้เคยใช้ประโยชน์จากการแบ่งตระกูลภาพยนตร์มานานแล้ว ทั้งนี้การแบ่งตระกูลรายการข่าวนั้นในอดีตที่ผ่านมา ไม่ได้มีการศึกษาค้นคว้ากัน ซึ่งก็อาจจะเพราะเดิมรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศยังมีไม่มากและไม่หลากหลายเช่นในปัจจุบัน ทำให้ความสนใจด้านนี้มีน้อยในอดีต

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า รายการข่าวแต่ละตระกูลก็จะมีสูตรที่แตกต่างกันไป ซึ่งส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนหลักของสูตรที่แตกต่างกันก็คือ “การเล่าเรื่อง” ของแต่ละรายการ ซึ่งก็จะเป็นประเด็นหลักที่จะศึกษากันในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้การเล่าเรื่องเป็นทฤษฎีที่ค่อนข้างใหม่ในแวดวงวิชาการนิเทศศาสตร์ ที่ผ่านมามีทฤษฎีการเล่าเรื่องมักจะถูกนำไปใช้ศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์หรือไม่ก็รายการบันเทิงทางโทรทัศน์ ยังไม่มีการนำทฤษฎีการเล่าเรื่องมาใช้กับรายการข่าวโทรทัศน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเชื่อกันว่าข่าวโทรทัศน์และรายการข่าวโทรทัศน์เป็นเรื่องจริง ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงแล้ว ข่าวก็เป็นเรื่องที่ถูกประกอบสร้างขึ้นไม่ต่างกับรายการบันเทิงอื่นๆ แม้ว่าจะเคยเชื่อกันว่าสำหรับข่าวแล้วถ้าเป็นข่าวเดียวกันเนื้อหาเหมือนกันอยู่ที่ไหนออกอากาศผ่านรายการในตระกูลไหนก็เหมือนกัน แต่หากนำทฤษฎีการเล่าเรื่องมาวิเคราะห์ข่าวและรายการข่าวจะพบว่าการเล่าเรื่องที่แตกต่างกันในแต่ละรายการ แต่ละตระกูล มีผลกับความหมายของข่าวนั้น กล่าวคือไม่ว่าจะเป็นคนต่างกัน วิธีการต่างกัน หรือส่วนประกอบการเล่าเรื่องอื่นๆ ต่างกัน ความหมายของข่าวก็จะแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งเป็นความจำเป็นที่ทั้งผู้ผลิตรายการและผู้ชมต้องควรจะต้องมีองค์ความรู้เรื่องนี้ ซึ่งก็เป็นไปตามแนวคิดเรื่องตระกูลของรายการโทรทัศน์ที่เป็นสิ่งที่ทั้งผู้ส่งและผู้รับสารต้องรับรู้ร่วมกันถึงจะเกิดการถ่ายทอดความหมายที่สอดคล้องกันระหว่างทั้ง 2 ฝ่าย

1.2 ปัญหานำวิจัย

1.2.1 รายการข่าวโทรทัศน์แบ่งเป็นกี่ตระกูล (Genre) และกี่ตระกูลย่อย (Sub-genre)

อะไรบ้าง

1.2.2 สูตร (Formula) ของรายการข่าวโทรทัศน์แต่ละตระกูล (Genre) และแต่ละตระกูลย่อย (Sub-genre) เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อวิเคราะห์และจำแนกตระกูล (Genre) และตระกูลย่อย (Sub-genre) ของรายการข่าวโทรทัศน์

1.3.2 เพื่อค้นหาสูตร (Formula) ของรายการข่าวโทรทัศน์แต่ละตระกูล (Genre) และตระกูลย่อย (Sub-genre)

1.4 ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น

1.4.1 หากแบ่งตระกูลย่อยรายการข่าวโทรทัศน์ตามเนื้อหาและรูปแบบของรายการข่าวที่ออกอากาศในช่วงเวลาแตกต่างกัน จะแบ่งตระกูลรายการข่าวในปัจจุบันได้เป็น 4 ตระกูลย่อย คือ ข่าวภาคเช้า ข่าวภาคเที่ยงและบ่าย ข่าวภาคเย็นและค่ำ ข่าวภาคดึก ซึ่งด้วยช่วงเวลาการออกอากาศที่ต่างกัน ปริมาณและประเภทของข่าวที่เข้ามาในแต่ละเวลาต่างกัน และกลุ่มผู้ชมเป้าหมายต่างกัน ฯลฯ ส่งผลกระทบบังคับให้เนื้อหาและรูปแบบของรายการข่าวในแต่ละช่วงมีสูตรของรายการแตกต่างกัน แต่ทั้งนี้อาจจะมีบางรายการที่ไม่สามารถจัดแบ่งเข้าตระกูลย่อยรายการใดๆ

1.4.2 รายการข่าวโทรทัศน์ในแต่ละตระกูลย่อย มีสูตรที่แตกต่างกันไป โดยสูตรดังกล่าว ได้แก่ การเล่าเรื่อง (เนื้อหา วิธีการนำเสนอและลำดับเวลา) รหัส อัตลักษณ์ของรายการ บุคคลที่ปรากฏตัวในรายการ เทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์ ภาพลักษณ์ของรายการ ภาษาที่ใช้ แต่ก็มีบางส่วนของสูตรที่มีเหมือนกันระหว่างตระกูลย่อย

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ตระกูล (Genres) หมายถึง ชนิด ประเภทหรือหมวดหมู่ของรายการโทรทัศน์ ที่มีเอกลักษณ์และมีวิธีการผลิตเป็นของเฉพาะร่วมกัน และมีลักษณะแตกต่างจากหมวดหมู่อื่น เป็นเงื่อนไขพื้นฐานทั้งในด้านแบบแผน รูปแบบ ลีลา โครงสร้าง รหัส สูตร การเล่าเรื่อง ซึ่งถูกแสดงโดยผู้ผลิต เพื่อส่งไปยังผู้รับสาร โดยมีลักษณะเป็นอัตลักษณ์ที่สั่งสมมายาวนาน จนเป็นที่ยอมรับ และจดจำได้จากผู้ผลิตและผู้รับสาร และยังเป็นกลไกจัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตสารกับผู้รับสารด้วย

1.5.2 ตระกูลย่อย (Sub-genre) หมายถึง ชนิด ประเภทหรือหมวดหมู่ย่อยของรายการโทรทัศน์ กล่าวคือ ในการจำแนกตระกูลรายการโทรทัศน์ อาจจะสามารถจำแนกรายการต่างๆ ที่อยู่ในตระกูลออกเป็นหมวดหมู่ย่อยได้อีก โดยใช้คุณลักษณะที่แตกต่างกันบางประการมาเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง

1.5.3 สูตร (Formula) หมายถึง วิธีการจัดวัตถุดิบเข้าสู่แบบแผนของตระกูล ซึ่งในแต่ละตระกูลจะมีสูตรด้านต่างๆ เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายของสูตรควบคุมผลผลิตอยู่ในลักษณะที่เป็นขอบเฉพาะตัวอยู่ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นระบบของขอบสำหรับผลิตรายการนั่นเอง ซึ่งสูตรอาจแยกพิจารณาได้จาก

1.5.3.1 การเล่าเรื่อง (Narrative) คือ วิธีสังสารที่มีโครงสร้างและองค์ประกอบที่แน่นอน ซึ่งการเล่าเรื่องมีองค์ประกอบ คือ เนื้อเรื่อง วิธีการนำเสนอ และการจัดลำดับตารางเนื้อหา

1.5.3.2 รหัส (Code) หมายถึง กระบวนการในการนำเสนอรายการข่าวที่จะนำเสนอมาเข้ารหัส โดยเลือกใช้สัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมายที่ต้องการเข้ารหัสไปยังผู้รับสาร และการที่ผู้รับสารถอดรหัสเพื่อรับความหมายของรายการข่าวนั้น

1.5.4 รายการข่าวโทรทัศน์ หมายถึง รายการที่นำเสนอการรายงานเกี่ยวกับเหตุการณ์ (Event) ที่เกิดขึ้นจริง ใหม่ และน่าสนใจ ทั้งที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ในประเทศ และระหว่างประเทศ รวมทั้งรายงานอากาศ ตลาดหูน เป็นหลัก และมีวิธีการนำเสนอที่มุ่งให้ข้อมูลข่าวสาร โดยเป็นรายการที่จัดและผลิตขึ้นโดยใช้รูปแบบต่างๆ หลากหลายกันไป ซึ่งการนำเสนอข่าวนั้น อาจทำได้ด้วยภาพทั้งหมดหรือบางส่วนหรือปราศจากภาพเหตุการณ์ที่เป็นข่าวก็ได้ และรวมถึงส่วนประกอบอื่นๆ ที่ประกอบในรายการนั้น

1.6 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เฉพาะรายการข่าวทางโทรทัศน์ (News Program) ไม่รวมรายการประเภทรายการสถานการณ์ปัจจุบัน (Current Affairs Program)

โดยมีช่วงเวลาในการศึกษาคือเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม 2548 โดยศึกษาจากรายการข่าวทุกรายการ ที่ออกอากาศทุกช่วงเวลาทางสถานีโทรทัศน์ 6 สถานี คือ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

ในการวิจัยครั้งนี้ ในส่วนของผู้ชมรายการจะเป็นการศึกษาเฉพาะผู้ชมที่ชมรายการข่าวโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรปราการ เท่านั้น

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ทำให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับสูตรของรายการข่าวโทรทัศน์แต่ละระลอกย่อย ซึ่งปัจจุบันกำลังมีการผลิตรายการข่าวระลอกย่อยใหม่ๆ นอกจากการรายงานข่าวโดยตรงเพียงอย่างเดียวมากขึ้น และได้รับความสนใจจากผู้ชมมากขึ้น ซึ่งรายการข่าวแต่ละระลอกย่อยก็มีสูตรเฉพาะตัวของระลอกย่อย

1.7.2 ทำให้ผู้ผลิตรายการข่าวโทรทัศน์ สามารถนำองค์ความรู้เรื่องระลอกย่อยของรายการข่าวโทรทัศน์ ไปปรับใช้ในการสร้างสรรค์รายการข่าวโทรทัศน์ และใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์รายการข่าวระลอกย่อยใหม่ๆ ต่อไป

1.7.3 ทำให้ผู้ชมรายการข่าวโทรทัศน์สามารถนำองค์ความรู้นี้ไปปรับใช้ในการเปิดรับชมรายการข่าวโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับสูตรของรายการข่าวโทรทัศน์แต่ละระลอกย่อย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ตระกูลรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย พ.ศ.2548” ได้อาศัยหลักทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยดังนี้

2.1 แนวคิดการวิเคราะห์ตระกูลรายการ (Genre Analysis)

2.2 ทฤษฎีสัญญาวิทยา (Semiology Theory)

2.3 ทฤษฎีการเล่าเรื่อง (Narrative Theory)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับข่าวและการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์

2.1 แนวคิดการวิเคราะห์ตระกูลรายการ (Genre Analysis)

ความคิดเรื่องการจัดประเภทสรรพสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ออกเป็นหมวดหมู่นั้น เป็นวิธีคิดโดยพื้นฐานของมนุษย์อยู่แล้ว รูปแบบที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือ การจัดจำแนกประเภทในวิชาชีววิทยา (Taxonomy) การที่เราสามารถจัดจำแนกสรรพสิ่งทั้งหลายออกเป็นหมวดหมู่ต่างๆ เป็นเพราะเราสามารถจัดจำแนกสรรพสิ่งทั้งหลายออกเป็นหมวดหมู่ต่างๆ นั้น เป็นเพราะเราสามารถมองเห็นลักษณะร่วมกันของสรรพสิ่งที่อยู่ในหมวดเดียวกัน และในเวลาเดียวกันก็มองเห็นลักษณะที่แตกต่างไปจากสิ่งที่อยู่ในหมวดอื่นๆ (กาญจนา แก้วเทพ, 2547)

ยกตัวอย่าง เช่น ภาพยนตร์ประเภท Action ของฮอลลีวูดในช่วงปี ค.ศ.1990 นี้ เช่น Twister Speed Daylight จะมีคุณลักษณะ (Attributes) บางอย่างร่วมกัน เช่น ต้องมีวิกฤตการณ์เกิดขึ้น มีคนหลายกลุ่มมาเกี่ยวข้องกับวิกฤตการณ์นั้น พระเอกผู้มาคลี่คลายวิกฤตการณ์เป็นผู้ที่มีความหลังฝั่งใจ ตลอดเวลาของการคลี่คลายวิกฤตการณ์ จะมี Action ให้คนดูลุ้นตลอดเวลา จบได้อย่าง Happy Ending วิกฤตการณ์ทั้งภายในใจและภายนอกผ่านพ้นไปได้ ภาพยนตร์ประเภทนี้มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากภาพยนตร์ Action ประเภท James Bond พอสมควร (กาญจนา แก้วเทพ, 2547)

Casey (2002) กล่าวว่าการศึกษาตระกูลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาโทรทัศน์ เป็นวิธีการทางทฤษฎีในการจัดหมวดหมู่และจัดระบบรายการโทรทัศน์ ซึ่งรวมทั้งการพิจารณาเรื่องราวและขนบทั้งภายในตัวรายการและระหว่างรายการ ถึงแม้ว่าคำตระกูล (Genre) ซึ่งเป็นภาษา

ฝรั่งเศส แผลอย่างง่าย ๆ ได้ว่า ชนิดหรือประเภท แต่ในการศึกษาลือ มันมีความหมายที่ซับซ้อนและยากที่จะเข้าใจมากกว่านั้น

Aristotle เป็นผู้ที่ใช้คำว่า “ตระกูล” ตั้งแต่ดั้งเดิม ในฐานะเป็นวิธีการในการจัดหมวดหมู่วรรณกรรมกรีก ทั้งโศกนาฏกรรมและสุขนาฏกรรม และคำว่าตระกูล ถูกประยุกต์ใช้โดยนักวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ เช่น Northrop Frye ผู้ซึ่งปรารถนาจะพัฒนาระบบการจัดหมวดหมู่ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งมีความสามารถพอที่จะจัดการกับวรรณกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นหมวดหมู่เริ่มแรกของ Aristotle ก็ขยายออกไปเป็นตระกูลย่อย (Sub-genres) ที่ใช้การกระทำของพระเอกเป็นหลักในการแบ่ง

การแบ่งตระกูลในการศึกษาลือถูกใช้ครั้งแรกๆ ในความสัมพันธ์ที่ภาพยนตร์ฮอลลีวูดทำภายใต้เงื่อนไขทางประวัติศาสตร์และเงื่อนไขทางเศรษฐกิจของระบบสตูดิโอ คือ ความนิยมในหมู่มวลชน ทำให้ผู้ผลิตภาพยนตร์ได้รับพลังทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญให้ภาพยนตร์มีแนวโน้มที่จะเป็นสูตรสำเร็จ เข้าไปเข้ามาซึ่งนักวิจารณ์ในยุคนั้น มองว่ามันเป็นเรื่องที่น่าเหยียดหยามมากที่จะประเมินค่า และในด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจของการผลิตที่ดูแล้วยโรงงาน ต้องผลิตออกมาเร็วและราคาถูก ดังนั้นจึงมีการทำซ้ำเรื่องที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจ โดยมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในบางครั้ง

ตระกูลของภาพยนตร์กลายเป็นเรื่องที่มีคุณค่าการศึกษา เมื่อนักวิจารณ์ชาวฝรั่งเศสให้ความสนใจภาพยนตร์ฮอลลีวูด โดยพัฒนาแนวคิดเรื่องผู้กำกับในฐานะผู้แต่งเบื้องต้นของภาพยนตร์ และได้แย้งว่า ผู้กำกับเหล่านี้มีความสามารถและวิสัยทัศน์เฉพาะตัวและสามารถใช้มันในการผลิตภาพยนตร์ที่มีคุณภาพทางศิลปะได้ภายใต้ระบบสตูดิโอที่เข้มงวดของฮอลลีวูด ซึ่งเรื่องนี้เป็นกรปูทางสำหรับการศึกษาดูภาพยนตร์ยุคนิยมอย่างมีระบบและจริงจัง

นักเขียนหลายคนเช่น Tom Ryall Rick Altman และ Steve Neale พัฒนาทำที่เกี่ยวกับคำถามเกี่ยวกับตระกูลในเป็นไปในทฤษฎีมากขึ้น โดยมองตระกูลในฐานะระบบของชนบ (Conventions) และแนะนำว่ามันเกิดขึ้นโดยความหมายของสัญญา ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับสารและอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่การศึกษาตระกูลมีแนวทางคือ

- สภาพที่เป็นจริงทางประวัติศาสตร์และสังคม
- แก่นเรื่องและการประกอบสร้างมโนคติ ซึ่งมาจากประวัติศาสตร์
- ขนบของการอธิบายด้วยภาพ (iconography) การจินตนาการภาพ รูปแบบการเล่าเรื่อง และลักษณะที่มาจากแม่แบบ

Neale (1980 อ้างถึงใน Casey, 2002) นิยามว่าตระกูลคือ แบบแผน รูปแบบ ลีลาและโครงสร้าง ที่อยู่เหนือภาพยนตร์เรื่องหนึ่งๆ ซึ่งบอกเล่าโดยผู้ผลิตภาพยนตร์และถูกอ่านโดยผู้รับสาร Neale สนใจขนบของตระกูลและความคาดหวังของผู้รับสาร และความสัมพันธ์ระหว่างการทำซ้ำและความแตกต่าง งานนี้และงานหลังจากงานนี้ สนใจในวิธีการที่จะนิยามโครงสร้างอย่างเกี่ยวข้องกับตระกูลซึ่งจะช่วยในการสร้างและรักษาระบบความคิดและคุณค่า ซึ่งแสดงออกในรูปแบบที่เป็นารับรองกับผู้รับสารอีกครั้ง

McQuail (2005) กล่าวว่า ในการใช้ทั่วไป คำว่า ตระกูล มีความหมายอย่างง่าย หมายถึงชนิดหรือประเภท และบ่อยครั้งก็ประยุกต์ใช้โดยอนุโลมกับหมวดหมู่ที่แตกต่างกันของผลผลิตทางวัฒนธรรม

McQuail (1994 อ้างใน อาริยา ทวีศักดิ์สกุล, 2542) ได้กล่าวถึงการแบ่งตระกูล (Genre) ให้ผลงานของสื่อมวลชนว่า มีความสำคัญต่อสื่อมวลชนในทุกแขนง เพราะทำให้สื่อมวลชนผลิตผลงานที่มีคุณภาพและสม่ำเสมอ นอกจากนี้การแบ่งตระกูลผลงานทางด้านสื่อมวลชนยังเชื่อมโยงตัวผลงานกับความคาดหวังของผู้บริโภคได้ด้วย กล่าวคือ ผลิตผลงานตามแนวคิดของตระกูลที่มีมาก่อนจะทำให้ผู้รับสารแต่ละคนสามารถเลือกผลผลิตจากสื่อมวลชนได้ ซึ่งจะคล้ายคลึงกับความคิดของ Neale (1980) ที่ว่ารายการแต่ละประเภทนั้น และผู้ชมเองก็จะรับรู้ร่วมกันในจุดนี้ด้วย

ตระกูลสามารถอ้างถึงหมวดหมู่ของเนื้อหาซึ่งมีลักษณะดังนี้ (McQuail, 2005)

- เป็นอัตลักษณ์ที่สังเขปไว้ ซึ่งถูกจำได้ มากกว่าหรือน้อยกว่าอย่างเท่าๆ กัน โดยผู้ผลิต (สื่อ) และผู้บริโภคมัน (ผู้รับสาร)
- อัตลักษณ์เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ รูปแบบ (ความยาว จังหวะ โครงสร้าง ภาษา ฯลฯ) และความหมาย (การอ้างอิงความเป็นจริง)

- อุตลักษณ์ที่ถูกทำให้เป็นที่ยอมรับมายาวนานและเป็นขนบเดิม (Conventions) ที่สังเกตได้ ดังนั้น ขนบเป็นรูปแบบทางวัฒนธรรมที่ถูกส่งวนไว้ ถึงแม้ว่าอาจจะสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนามันได้ภายในกรอบของตระกูลดั้งเดิมก็ตาม
- ตระกูลจะเป็นไปตามโครงสร้างของการเล่าเรื่องและลำดับของเหตุการณ์ที่คาดหวังได้นำไปสู่คลังของภาพที่ทำนายได้และมีองค์ประกอบศิลป์ที่แตกต่างออกไปจากแกนเรื่องพื้นฐาน

McQuail (2005) กล่าวว่า ตระกูลสามารถถูกนำมาใช้พิจารณาในฐานะกลไกสำหรับจัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค ตามที่ Andrew (1984, อ้างถึงใน McQuail, 2005) กล่าวว่า ตระกูล (ของภาพยนตร์) เป็นเครือข่ายเฉพาะของสูตรที่จะส่งผ่านผลผลิตที่ได้รับ การรับรองไปสู่ผู้บริโภคที่รอคอย ผู้ผลิตรับรองความหมายของผลผลิตโดยควบคุมความสัมพันธ์ของผู้ชมกับภาพหรือโครงสร้างการเล่าเรื่อง สำหรับเขาหรือเธอ ในความเป็นจริงตระกูลสร้างผู้ชมที่เหมาะสมกับการบริโภคของตนเอง พวกเขาสร้างความปรารถนาและแสดงให้เห็นความพึงพอใจจากสิ่งที่พวกเขากระตุ้น

ความเห็นข้างต้นอาจประเมินสูงเกินไปว่า สื่อสามารถกำหนดปฏิกิริยาของผู้รับสาร แต่อย่างน้อยมันก็เป็นความสม่ำเสมอ กับความปรารถนาของตัวสื่อเองที่จะควบคุมสิ่งแวดล้อมที่พวกเขาทำงานอยู่ ในความเป็นจริงมีหลักฐานการจดจำของผู้รับสารและการใช้ตระกูลในการอภิปรายเกี่ยวกับสื่อ Hoijer (2000, อ้างถึงใน McQuail, 2005) ประยุกต์การวิเคราะห์การรับรู้ไปสู่การตีความตระกูลของโทรทัศน์ที่แตกต่างกัน และพบว่าแต่ละตระกูลก่อให้เกิดความคาดหวังที่แน่นอน เรื่องแต่งที่ได้รับความนิยมในส่วนที่เป็นไปได้จริงถูกคาดหวังที่จะให้การสะท้อนที่ถูกต้องตามความเป็นจริงแต่ละวันตามปกติ แนวคิดเรื่องประเภทถูกใช้โดยผู้รับสาร ในฐานะมาตรฐานของการวิจารณ์ ลักษณะเฉพาะที่แตกต่างถูกทำขึ้นตามลักษณะของแบบฉบับเฉพาะของตระกูล เช่น คนอเมริกามีความหวังเกี่ยวกับความเป็นจริงน้อยกว่าคนยุโรป

2.1.1 แบบฉบับตระกูล

Berger (1992, อ้างถึงใน McQuail, 2005) ได้ให้เกียรติ Stuart Kaminsky เป็นต้นกำเนิดของการวิเคราะห์ตระกูล Hall (1974/1980, อ้างถึงใน McQuail, 2005) ประยุกต์แนวคิดเรื่องตระกูลกับ “B-movie western” ซึ่งในการวิเคราะห์ของเขา ตระกูลขึ้นอยู่กับการใช้รหัสเฉพาะหรือ

ระบบความหมาย สามารถใช้ความตกลงร่วมกันบางอย่างเกี่ยวกับความหมายระหว่างคู่ใช้รหัส (การเข้ารหัสหรือไม่ก็การถอดรหัส) ในวัฒนธรรมที่ได้รับ จากเรื่องของ Hall สามารถพูดได้ว่า ตระกูลเป็นที่ซึ่งการใส่รหัสและถอดรหัสใกล้ชิดกันมาก และเป็นที่ซึ่งความหมายค่อนข้างจะชัดเจน ในความหมายที่มันได้รับมากกว่าที่มันถูกส่งมา

ตระกูลสามารถนำไปผลิตในหลายๆ รูปแบบ ซึ่งสามารถเข้าใจได้อย่างง่ายดายถึงรูปแบบ พื้นฐานดั้งเดิม บ่อยครั้งที่ความหมายของรูปแบบที่หลากหลายขึ้นอยู่กับพลิกกลับของ ส่วนประกอบในรหัสดั้งเดิม

แบบฉบับที่คุ้นเคยหลายๆ แบบฉบับของเนื้อหาสื่อ สามารถถูกศึกษาด้วยการวิเคราะห์ ตระกูลที่ถูกออกแบบเพื่อเปิดเผยรูปแบบหรือสูตรที่เกิดขึ้นซ้ำไปซ้ำมาอย่างขาดไม่ได้ เช่น Radway(1984, อ้างถึงใน McQuail, 2005) ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องโรแมนติก ซึ่งค้นพบแบบฉบับ "ตรรกะ ของการเล่าเรื่อง" นอกจากนี้ มันยังเป็นไปได้ที่จะจัดหมวดหมู่สิ่งๆ ที่แตกต่างจากตระกูลเดียวกัน เช่น ที่ Berger (1992, อ้างถึงใน McQuail, 2005) ทำกับเรื่องสืบสวนสอบสวน โดย Berger กล่าวว่า สูตร (Formula) คือหมวดหมู่หรือตระกูลย่อย และเกี่ยวข้องกับขนบของตระกูลนั้น โดยเฉพาะ เรื่องของเวลา สถานที่ โครงเรื่อง เครื่องแต่งกาย ฯลฯ ตัวอย่างเช่น ในภาพยนตร์ตระกูลตะวันตก มี ช่วงที่แน่นอนของความเป็นไปได้สำหรับจัดรูปสูตรของส่วนประกอบ ซึ่งสิ่งนั้นจะถูกรับรู้จาก ประสบการณ์ของสมาชิกผู้รับสาร องค์ความรู้นี้ทำให้สามารถอ่านเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง เมื่อ สัญญะปรากฏขึ้น เช่น หมวกสีขาวบ่งบอกว่าเป็นผู้ชายแสนดี

พัฒนาการของการศึกษาสื่อเชิงวัฒนธรรม เมื่อเร็วๆ นี้ทำให้ปรากฏตระกูลของโทรทัศน์ที่ คุ้นเคยหลายตระกูลและนำไปสู่การแบ่งขอบเขตของการแสดงความรู้แนวใหม่ ตัวอย่างที่น่าสังเกต ตัวอย่างหนึ่งในความสนใจละครน้ำเน่า ซึ่งส่วนหนึ่งให้รายละเอียดเรื่องการระบุรูปแบบทางเพศ ของโทรทัศน์ ลักษณะเพศหญิงของตระกูลละครน้ำเน่าถูกกล่าวว่าเป็นรูปแบบของการเล่าเรื่อง การชอบที่จะสนทนามากกว่าการกระทำ และสนใจคุณค่าของครอบครัวซึ่งขยายออกและบทบาท ของแม่

2.1.2 ระบบการแบ่งตระกูล

ดูเหมือนว่าการวิเคราะห์ตระกูลสามารถใช้เพียงประยุกต์ใช้แยกหมวดหมู่ของเนื้อหา ซึ่งแต่ละหมวดหมู่ไม่มีมิติหลักๆ ที่แน่นอน แต่อย่างน้อยก็เป็นเพียงอีกหนึ่งความพยายามที่จะทำมากขึ้นจากการอภิวเคราะห์ (meta-analysis)

Berger (1992, อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2547) ยกตัวอย่างว่าเวลาที่ผู้ชมโทรทัศน์เปิดดูรายการทางทีวีนั้น จากการเรียนรู้หลักเกณฑ์ของรายการแต่ละรูปแบบ จะช่วยให้ผู้ชมสามารถที่จะจูนเครื่องรับรู้ของตนให้เข้ากับประเภทของรายการที่จะออกอากาศนั้น ซึ่งเขาได้ยกตัวอย่างการจำแนกประเภทเอาไว้ดังนี้

Emotion	Strong	แข่งขัน (Contest)	ละคร (Drama)
	Weak	ข่าว (Actuality)	การชักชวนโน้มน้าว (Persuasion)
		High	Low
		Objective	

แผนภาพ 2.1 แสดงการแบ่งประเภทรายการทางโทรทัศน์

ถ้าใช้เกณฑ์ 2 เกณฑ์คือ ลักษณะความเป็นจริง (Objective) และลักษณะเร้าอารมณ์ (Emotion) มาเป็นเกณฑ์แบ่ง เราอาจจำแนกประเภทของรายการโทรทัศน์ได้ 4 ประเภท

2.1.2.1 ประเภทการแข่งขัน เช่น กีฬา การประกวดนางงาม จะเป็นรายการที่เป็นเรื่องจริง แต่ทว่ามีลักษณะน่าตื่นเต้น เร้าอารมณ์ได้มาก

2.1.2.2 ประเภทละคร เป็นรายการประเภทที่ไม่ใช่เรื่องจริง แต่ทว่าสามารถเร้าอารมณ์ได้มากเช่นกัน

2.1.2.3 ประเภทข่าว เป็นรายการที่เน้นข้อเท็จจริง แต่การนำเสนอเป็นแบบเรียบๆ ไม่จำเป็นต้องกระตุ้นอารมณ์

2.1.2.4 ประเภทการชักชวนโน้มน้าว เช่น การโฆษณาที่ไม่มีประสิทธิภาพ มีข้อเท็จจริงน้อยและอาจจะไม่ค่อยเร้าอารมณ์มากนัก

Berger (อ้างถึงใน McQuail, 2005) ตั้งข้อสังเกตว่าการประยุกต์ใช้แบบแผนนี้เป็นเรื่องยุ่งยากและสับสน เพราะในความเป็นจริงตระกูลใหม่และตระกูลผสมถูกสร้างขึ้นอย่างต่อเนื่องและไม่เป็นไปตามหมวดหมู่ที่มีลักษณะเฉพาะหมวดใดหมวดหนึ่ง ตัวอย่างเช่น รายการสาระละคร (Docudrama) และรายการสาระบันเทิง (Infotainment) แต่เรื่องของปัจเจกตระกูล (Individual Genres) ก็สามารถช่วยติดตามและวิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้น

ในขณะที่เรื่องตระกูลเป็นแนวความคิดที่สามารถนำไปใช้ทำรูปแบบหนึ่งของผลผลิตจากสิ่งที่มีมากมายและเพื่อช่วยอธิบายและจัดประเภทจัดหมวดหมู่เนื้อหา แม้ว่ามันจะไม่ใช่เครื่องมือของการวิเคราะห์ที่มีพลังมาก แต่ก็ไม่มีความเป็นไปได้มากที่มีความง่ายที่จะประยุกต์ใช้มันการแบ่งแยกระหว่างตระกูลหนึ่งกับตระกูลอื่นๆ ไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะทำให้เป็นรูปธรรมแน่นอน และไม่ง่ายนักที่จะพิสูจน์หรือแสดงให้เห็นความเหมือนกันของการจำได้และเข้าใจโดยผู้ผลิตและผู้รับสารที่ถูกเรียกว่าลักษณะของตระกูล

2.1.3 รูปแบบของสื่อ

แนวคิดเรื่องตระกูลสามารถประยุกต์ใช้แบบแผนบางส่วนสำหรับวิเคราะห์รูปแบบสื่อ Altheide and Snow (1979, อ้างถึงใน McQuail, 2005) พัฒนาวិธีการวิเคราะห์เนื้อหาสื่อโดยใช้คำว่า ตรรกะสื่อ (Media Logic) และรูปแบบของสื่อ(Media Format) โดยคำแรกกล่าวถึงชุดของกฎและบรรทัดฐานที่แน่นอน ซึ่งใช้ควบคุมดูแลว่าเนื้อหาควรจะถูกดำเนินการและนำเสนออย่างไร จึงจะได้ประโยชน์จากลักษณะของสื่อมากที่สุด ซึ่งรวมถึงความเหมาะสมกับความต้องการขององค์กรสื่อด้วย (รวมทั้งการรับรู้ของสื่อที่มีต่อความต้องการของผู้รับสาร) จึงต้องทำเนื้อหาให้เหมาะกับรูปแบบของสื่อ และทำรูปแบบของสื่อให้เหมาะกับผู้ฟังผู้ชม ที่ชื่นชอบและความจุที่สมมุติขึ้น รูปแบบเป็นระเบียบประจำย่อยๆ สำหรับจัดการกับแก่นเรื่องเฉพาะภายในตระกูล ตัวอย่างเช่น Altheide (1985, อ้างถึงใน McQuail, 2005) บรรยายถึงรูปแบบสำหรับข่าวโทรทัศน์ในช่วงวิกฤตในซึ่งอยู่เกินกว่าลักษณะเฉพาะของเหตุการณ์และเกินกว่าการกำหนดรูปแบบสำหรับข่าวโทรทัศน์ในช่วงวิกฤต และเกินกว่าการกำหนดรูปแบบโดยธรรมชาติที่จะจัดการกับเรื่องราวข่าวสารที่แตกต่าง ซึ่งเงื่อนไขหลักที่มีความจำเป็นสำหรับข่าววิกฤตคือการเข้าถึงข้อมูล หรือสถานที่เกิดเหตุง่าย

ภาพที่มีคุณภาพ การใช้ละครและการกระทำ (Drama and Action) การเข้าประเด็นของผู้รับสาร และแก่นของเรื่องที่มีเอกภาพ

Graber (1985, อ้างถึงใน McQuail, 2005) กล่าวว่า การเข้ารหัสถอดรหัสของภาษาภาพ และเสียง แตกต่างอย่างแท้จริงจากการเข้าและถอดรหัสวัจนภาษา ไม่ว่าจะ เป็น ความเกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกว่า มีความหมายโดยนัยมากกว่าและไม่มีแบบแผนตายตัว และมีตรรกะการนิยามที่ ชัดเจนและการกำหนดขอบเขตน้อยกว่า ดังนั้นระบบของการวิเคราะห์ภาษาภาพและเสียงยังคง อยู่ในระยะแรก

จุดเน้นที่สำคัญจุดหนึ่งคือ โดยหลักการแล้วเราสามารถตัดผ่านหมวดหมู่เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ขนบของผู้ผลิตของสื่อ รวมทั้งสามารถแบ่งแยกระหว่างเรื่องแต่ง กับเรื่องจริง แต่ Fiske (1985, อ้างถึงใน McQuail, 2005) เน้นเรื่องสหบท (Intertextuality) ของตระกูลซึ่งไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะ ทำกันมาเป็นประเพณีอันยาวนานที่อนุญาตให้เรื่องแต่งดึงเอาสถานการณ์ชีวิตจริงหรือเหตุการณ์ ในประวัติศาสตร์มาไว้ในเรื่อง แม้ว่าบางครั้งมันจะค่อย ๆ ทำลายการกล่าวอ้างเรื่องความเป็นจริง ในสื่อตระกูลข่าวและข้อมูล

Berger (1992) กล่าวว่า คำว่า “ตระกูล” (Genre) ถูกใช้ในความหมายที่กว้างขวางกว่า สูตร (formula) เช่น ในตรรกะนวนิยายสืบสวนสอบสวนอาจจะมีความลึกกลับหลากหลายประเภท ได้แก่ นักสืบผู้ชายที่อดทนมุทะลุ ตำรวจที่ทำตามลำดับขั้นตอน ซึ่งแต่ละสิ่งเป็นตระกูลย่อย ที่มี สูตรแตกต่างกันบางส่วน แต่ทว่าทุกตระกูลย่อย เกี่ยวข้องกับการแก้ความลึกกลับบางอย่าง และ ค้นพบมัน หรือเรียกง่าย ๆ ว่า คือต้องหาว่าใครคือฆาตกร

มีความเป็นไปได้ที่นักสืบจะแก้ปัญหา ความลึกกลับชนิดอื่นๆ เช่น หากจดหมายหรือเอกสาร ที่หายไป หรือหาว่าใคร ขโมยของมีค่าบางสิ่งไป และบ่อยครั้งที่มีฆาตกรบางประเภทเกี่ยวข้องกับ นวนิยายสืบสวนสอบสวน และเรื่องราวฆาตกรสืบสวนสอบสวนหลายเรื่องเกี่ยวข้องกับการ ค้นหา ฆาตกรก่อนเขาหรือเธอจะทำสำเร็จอีกครั้ง ซึ่งทำให้กดดันและสร้างความตื่นเต้นให้ผู้ชม และผู้รับสาร กว้างงานที่สืบสวนแบบอื่นๆ

Kellner (1980, อ้างถึงใน Berger, 1992) เสนอคำจำกัดความของ “ตระกูล” ที่แตกต่าง ออกไปเล็กน้อยใน หนังสือ “Television Images, Codes and Messages” ว่าตระกูล

ประกอบด้วยชุดรหัสของสูตรและชนบทเดิม (Convention) ซึ่งจะแสดงถึงวิธีการจัดวัตถุเข้าสู่วิธีแบบแผนที่เป็นที่ยอมรับกันทางวัฒนธรรม เมื่อครั้งที่เพ็ญบัญญัติศัพท์ คำว่า “ตระกูล” คือการกำหนดเงื่อนไขพื้นฐานของการผลิตและรับทางวัฒนธรรม ตัวอย่างเช่น ตระกูลละครอาชญากรรมจะต้องมีอาชญากรรมรุนแรง การหาผู้กระทำความผิด การไล่ล่าการต่อสู้ การกำจัดอาชญากรที่เต็มไปด้วยการฆ่าและการทำให้บาดเจ็บ ซึ่งเป็นการสื่อสารว่า “อาชญากรรมไม่มีสิ่งตอบแทน” ซึ่งผู้รับสารก็คาดหวังจะได้ความเพลิดเพลินที่ทำนายได้ และพัฒนาการของรหัสละครอาชญากรรม ที่เป็นที่ยึดถือ ทั้งด้านตัวบทและการปฏิบัติในสตูดิโอการผลิต

ผู้รับสารพัฒนาความคาดหวังที่แน่นอนสำหรับตระกูลบนพื้นฐานการมองตัวบทและการถอดรหัสชนบท เมื่อคนสนทนาเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์พวกเขาจะสนทนาเกี่ยวกับเฉพาะบางเหตุการณ์ของโชว์ และตระกูลของมัน ซึ่งความรู้เกี่ยวกับตระกูลทำให้พวกเขาคาดหมายหรือทำนายว่ารายการโชว์นั้นอยู่ในตระกูลที่เขาชื่นชอบ ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้ชมโทรทัศน์และผู้ชมภาพยนตร์ส่วนใหญ่

ปัญหาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดรายการเข้าสู่ตระกูล คือความแตกต่างของระบบการแบ่งที่มาจากผู้กำหนดที่แตกต่างกัน เช่น ในหนังสือชื่อ *Genrelecting : a Guide to Reading Interests in Genre Fiction* ซึ่ง Rosenberg (1986, อ้างถึงใน Berger, 1992) สรุปว่าเรื่องสืบสวนสอบสวนอยู่ภายใต้คำที่กว้างกว่าคือ นวนิยายระทึกขวัญ (Thrillers) ทั้งนี้ Rosenberg เป็นบรรณารักษ์ที่สนใจตระกูลของวรรณคดี ซึ่งรายการประเภทของเรื่องราวนักสืบ โดยสังเขปมีดังนี้

นวนิยายระทึกขวัญ (thriller)

แก่นเรื่องและประเภท (themes and types)

เรื่องเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนและนักสืบ

นักสืบตำรวจ

นักสืบเอกชน

นักสืบสมัครเล่น เช่น แพทย์ , นักกฎหมาย ฯลฯ

นักสืบผู้หญิง

นักสืบที่มีชื่อเสียงตลอดกาล

เรื่องลึกลับน่าสงสัย , ความไม่แน่นอนทางด้านจิตวิทยา

อาชญากรรม / การล้อเล่น

จารชน / จารกรรม

แผนร้ายทางการเงิน / จารกรรม

แผนร้ายทางการเมือง / จารกรรม

หนังสือของ Rosenberg น่าสนใจและมีประโยชน์ แต่ถูกโต้แย้งว่าระบบการจัดประเภทของ Rosenberg ไม่สามารถนำไปใช้กับตระกูลนวนิยายที่มีจำนวนมาก ทั้งนี้หากนำการแบ่งตระกูลไปใช้จะเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ 2 ประการ คือจะต้องละเอียดถี่ถ้วนครอบคลุมทุกสิ่ง และหมวดหมู่ทั้งหมด จะมีลักษณะเฉพาะตัวซึ่งสัมพันธ์กัน

จะเห็นได้ว่า สูตรสำหรับนักสืบ กับจารชนอยู่ในสูตร ส่วนใหญ่ที่เป็นแบบฉบับ แตกต่างกัน แต่มันก็เป็นไปได้ที่นักสืบ เข้าไปเกี่ยวกับจารกรรม หรือจารชน ก็อาจจะต้องเข้ามาแก้ปัญหาที่เป็นเรื่องสืบสวนสอบสวน เช่น หาวว่าใครเป็นไส้ศึก แต่ทั้งสองประเภทของเรื่องแตกต่างกัน และไม่ได้เป็นหมวดหมู่ย่อย ของนวนิยายตื่นเต้น มันจึงไม่มีเหตุผลที่จะมีแก่นเรื่องและประเภทในฐานะหมวดหมู่หนึ่ง

การจัดหมวดหมู่สิ่งต่างๆ เป็นวิธีการที่ดูสมเหตุสมผลที่จะทำให้ความสับสนวุ่นวายหมดไป แต่การจัดหมวดหมู่ทุกระบบมีอคติอยู่ ซึ่งระบบของการจัดหมวดหมู่มีผลคือ เราเห็นหรือไม่เห็นอะไรและทำให้ทางที่เราจะเห็นสิ่งต่างๆ เป็นรูปเป็นร่างขึ้น

2.1.4 ตระกูลและระเบียบ (Genres and Order)

Kaminsky และ Mahan (1986, อ้างถึงใน Berger, 1992) แนะนำไว้ในหนังสือ American Television Genres ว่าเหตุผลหนึ่งที่เราสนใจศึกษาตระกูล คือ เพราะมนุษย์มีความต้องการจัดหมวดหมู่สิ่งต่างๆ และกล่าวด้วยว่าคำว่าตระกูลมีความหมายโดยง่ายคือ “ระเบียบ” ทั้งนี้ทุกสิ่งทุกอย่าง ถูกจัดระเบียบโดยมนุษย์

มนุษย์ต้องการความมั่นคงในชีวิต หมายความว่า การทำซ้ำ เป็นสิ่งที่มีประโยชน์กับมนุษย์ แต่มนุษย์ก็ปรารถนาความหลากหลาย และนวัตกรรม นี่คือสาเหตุที่เราชอบงานที่เป็นตอนต่อเนื่อง คือ การซ้ำของรูปแบบนำมาซึ่งความรู้สึกปลอดภัย แต่ความหลากหลายของโครงเรื่องนำมาซึ่งความตื่นเต้น ทางอารมณ์สำหรับผู้ชม

Kaminsky แนะนำว่างานศิลปะการเล่าเรื่อง หรือศิลปะประเภทอื่นๆ ก็ดี ก่อให้เกิดสิ่งที่คงเดิมตั้งแต่ต้นจนจบ (Continuum) คือ เมื่อจบครั้งแรกของ Continuum เราจะมีลักษณะเฉพาะตัว และมีแบบฉบับโดยสังเขป และในตอนที่อื่นๆ เราจะพบการทำซ้ำที่เลียนแบบหรือที่รู้จักในชื่อ “สูตร” เป็นเรื่องยากที่มนุษย์จะหาบางสิ่งที่สุดโต่งทั้ง 2 ด้าน คือ กับบางสิ่งที่ไม่คล้ายกับสิ่งที่เคยเผชิญหน้ามาก่อน แต่หากเผชิญกับบางอย่างที่คุ้นเคยมากก็จะเบื่อได้อย่างง่ายดาย

2.1.5 กลยุทธ์การวิจารณ์เกี่ยวกับตระกูลจากการเล่าเรื่อง

เราสามารถพิจารณาวิธีการที่แตกต่างกันจำนวนมาก ที่นักวิจารณ์การเล่าเรื่องของตัวบท และตระกูลสามารถประยุกต์ใช้ ไม่ได้มีทางเดียวที่จะวิเคราะห์ ตัวบท และตระกูล มันขึ้นอยู่กับตัวบทและความสนใจของผู้วิจารณ์นั่นเอง ทั้งนี้ตัวบทบางประเภท เหมาะสมกับหนึ่งลักษณะ หรืออีกหนึ่งลักษณะของการวิเคราะห์ ในขณะที่ตัวบทอื่นๆ ต้องมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมีวิธีการที่จะวิจารณ์ดังนี้

- 2.1.5.1 ศึกษาประวัติศาสตร์ของวิวัฒนาการของตระกูล
- 2.1.5.2 ความสัมพันธ์ของตัวบทต่อตระกูล หมายถึงวิธีการทำให้ตัวบทสัมพันธ์กับตระกูล
- 2.1.5.3 ศึกษาว่าตระกูล สัมพันธ์กับตระกูลอื่นอย่างไร
- 2.1.5.4 ความสัมพันธ์ ของช่วงเวลารายการโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์กับรายการ หรือเรื่องอื่น
- 2.1.5.5 เปรียบเทียบตัวบทและตระกูลของสหรัฐอเมริกา กับตัวบทและตระกูลจากต่างประเทศ
- 2.1.5.6 ความแตกต่างของตัวเอก ฯลฯ ในตระกูลต่างๆ
- 2.1.5.7 วิเคราะห์ว่าตระกูลที่แตกต่างนั้นสะท้อนภาพสังคมและวัฒนธรรม
- 2.1.5.8 ผลกระทบของเนื้อหาเทปนิยาย และคติชาวบ้านที่มีต่อตัวบทและตระกูล
- 2.1.5.9 การเพิ่มขึ้นและลดลงของความนิยมของตระกูล
- 2.1.5.10 ความแตกต่างของตระกูลในสิ่งที่แตกต่างกัน
- 2.1.5.11 การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของตระกูลต่างๆ ของผู้รับสาร
- 2.1.5.12 เรื่องราวทางเทคนิคเกี่ยวกับการผลิต และสุนทรียะ
- 2.1.5.13 การจัดการที่ดีที่สุดกับตระกูล

เป็นไปได้และเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาที่จะจัดการกับข้อพิจารณาข้างต้นนี้หลายๆ ข้อ ในเวลาเดียวกัน

ในการวิจารณ์ตระกูล สามารถแทนความพยายามโดยนักวิเคราะห์และนักตีความตัวบท ด้วยคำที่ดีที่สุด 2 คำคือ เป็นนักทฤษฎีโครงสร้างและคนที่เคร่งครัดในแบบแผนที่ตายตัว (เกี่ยวกับองค์ประกอบอย่างมีโครงสร้างในตัวบทและลักษณะที่เป็นสูตรของตัวบท) และเป็นนักวิจารณ์วัฒนธรรม (เกี่ยวพันกับความสัมพันธ์ที่คงจะอยู่ระหว่างตัวบทและวัฒนธรรมและสังคม) เรื่องราวนี้กลายเป็นเรื่องที่ซับซ้อนมากขึ้น เมื่อตระกูลพัฒนาขึ้นเป็นตระกูลผสม เราพบว่าตระกูลยืมและผสมกับตระกูลอื่น เช่น รายการข่าวใช้การสร้างสถานการณ์แบบละครและละครน้ำเน่าผสมกับเรื่องสยองขวัญ

Feuer (1992, อ้างใน อาริยา ทวีศักดิ์สกุล, 2542) กล่าวถึงการวิเคราะห์ตระกูลของรายการโทรทัศน์นั้นสามารถทำได้หลายแนวทางด้วยกัน สำหรับในส่วนที่เป็นการวิเคราะห์เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงรายการ ซึ่งผู้ผลิตรายการจำเป็นต้องทราบ และทำการศึกษา คือ การวิเคราะห์สิ่งที่เป็นขนบเดิม (Convention) และสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) อย่างเช่น รายการข่าวโทรทัศน์จะมีสิ่งที่ถือได้เป็นเอกลักษณ์ (Identity) หรือคุณลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของรายการตระกูลนี้ ที่จำเป็นต้องรักษาไว้ เป็นสิ่งที่ผู้ชมหรือผู้รับสารคาดหวังจากรายการ แต่ในขณะเดียวกัน ด้วยยุคสมัย กาลเวลาและบริบทแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงพัฒนา สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ในบางส่วนให้เกิดขึ้นในรายการข่าวโทรทัศน์ เพื่อที่จะดึงดูดความสนใจของผู้ชมรายการและให้สอดคล้องกับสื่อโทรทัศน์ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องผสมผสานให้เกิดความลงตัว

2.1.6 การวิเคราะห์ตระกูล

กาญจนา แก้วเทพ (2547) กล่าวว่า แนวคิดเรื่องตระกูล (Genres) หรือ รูปแบบ (Format) นั้น มีมิติมากมาย ดังนั้นจึงทำการวิเคราะห์ได้หลายแง่มุม เช่น

2.1.6.1 การวิเคราะห์สูตร (Formula)

2.1.6.2 การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง (Narrative)

2.1.6.3 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างสื่อ (Intertextuality)

2.1.6.4 การวิเคราะห์ขนบเดิม (Convention) และสิ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention)

2.1.6.1 การวิเคราะห์สูตร (Formula)

กาญจนา แก้วเทพ (2547) กล่าวว่า ผลผลิตสื่อทุกชนิดจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่ตรงกันข้ามกัน 2 ประการ คือ ขนบเดิม (Convention) และสิ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ทั้งสองส่วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ อันจะขาดไม่ได้เพราะขนบเดิม (Convention) ทำให้ผู้รับมีความคุ้นเคย (Familiarity) มากพอที่จะเข้าใจตัวบทได้ แต่สิ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ก็เป็นส่วนที่สร้างสุนทรียะให้เกิดขึ้น

จากคุณลักษณะทั้งสองนี้ J. Cawelti (1979, อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2547) ได้สร้างแนวคิดเรื่อง “Formula” ขึ้นมา โดยให้นิยามว่า “Formula คือ Convention System for Structuring Cultural Products” ซึ่งหมายความว่า สูตร (Formula) คือส่วนเดียวที่เกี่ยวข้องกับด้านขนบเดิม (Convention) นั้นเอง

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ ของสูตร ซึ่ง Cawelti ให้นิยามไว้อีกอย่างหนึ่งก็คือ โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก ฯลฯ (Repertory of Plots, Characters, Setting, etc) ที่ผู้วิจัยสามารถจะหยิบยกมาวิเคราะห์ได้ เช่น

2.1.6.1.1 ช่วงเวลา เป็นการวิเคราะห์ช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องนั้นเกิดขึ้น เช่น ภาพยนตร์ตะวันตกควบอย จะเป็นช่วงเวลาสั้นๆ ที่ชาวยุโรปอพยพเข้ามาตั้งหลักฐานในทวีปอเมริกา ละครย่อนยุคของไทยมักจะหยิบยกช่วงรัชกาลที่ 5-6 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในสังคมไทยอันเนื่องมาจากอิทธิพลตะวันตก

2.1.6.1.2 สถานที่ ได้แก่สถานที่ที่เหตุการณ์ได้เกิดขึ้น องค์ประกอบของสถานที่ในหนังควบอยจะได้แก่ พู่หูกว้าง ภูเขา บาร์เหล้า เหมืองทอง ฯลฯ ละครโทรทัศน์สถานที่ขาดไม่ได้คือ ในบ้าน (ห้องอาหาร โต๊ะกินข้าว ห้องนอน) เป็นต้น

2.1.6.1.3 พระเอก ในแต่ละประเภทจะต้องมีลักษณะตามแบบฉบับเช่น พระเอกในหนังควบอย จะยิงปืนแม่น มีจิตใจรักความยุติธรรม มีคุณธรรม ไม่เคยยิงคนข้างหลังเด็ดขาด

2.1.6.1.4 นางเอก เช่นเดียวกับพระเอกคือ นางเอกในแต่ละตระกูลจะต้องมีสูตรแบบฉบับ ในยุคสมัยหนึ่ง นางเอกละครโทรทัศน์ไทย จะต้องเป็นหญิงสาวสวย ต้องมีจิตใจกรุณา อภัยให้แก่ ศัตรู ไม่เสียตัวแก่ใคร และต้องไม่ตั้งท้อง เป็นต้น

2.1.6.1.5 ผู้ร้าย ลักษณะของผู้ร้ายนั้น จะต้องมีแบบฉบับเดียวกันในภาพยนตร์ไทย สมัยก่อน แม้แต่รูปร่างหน้าตา อากัปกริยา ของผู้ร้ายก็ยังมีลักษณะสะดุดตา เห็นได้อย่างชัดเจน คุณสมบัติของผู้ร้ายก็คือ ลักษณะที่ตรงข้ามกับพระเอกนั่นเอง

2.1.6.1.6 ตัวรอง อาจจะเป็นผู้ช่วยพระเอกหรือนางเอก หรืออาจจะเป็นตัวละครที่ทำให้ เรื่องราวดำเนินต่อไปได้เช่น พี่เลี้ยง ผู้กำความลับต้นกำเนิดของนางเอกเอาไว้ เป็นต้น

2.1.6.1.7 คำโครงเรื่อง ได้แก่วิธีการดำเนินเรื่อง ของแต่ละประเภทเช่น ในหนังคาวบอย พระเอกมักจะต้องมีภารกิจในการรื้อฟื้นกฎระเบียบของกฎหมายให้ย้อนกลับมาด้วยการปราบปราม เหล่าอาชกรรม วิธีการจัดการกับเรื่องราวก็คือ ต้องดวลปืนกัน

2.1.6.1.8 แก่นเรื่อง ได้แก่ประเด็นที่ปมสำคัญที่ตระกูลนั้นๆ ต้องการจะนำเสนอ ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์เป่าปู้นจีน มีแก่นเรื่องสำคัญคือ การสร้างความยุติธรรม ด้วยกระบวนการทางกฎหมาย หนังประเภท Court Film ของฮอลลีวู้ดช่วงทศวรรษ 1990 มักจะตั้งคำถามกับความยุติธรรม ของระบบศาลอยู่เสมอ

2.1.6.1.9 เครื่องแต่งกาย ของตัวละครเป็นภาษาอวัจนะ ที่จะอธิบายหรือบ่งบอก ความหมายของเรื่องราว นางเอกละครโทรทัศน์จะต้องไม่แต่งตัวโป๊ เพราะเป็นเครื่องแต่งกายของ ตัวอิจฉา ผู้ประกาศข่าวจะต้องแต่งกายอย่างเป็นทางการ มิใช่แต่งกายลำลองเพราะตระกูลของ ข่าวต้องการความน่าเชื่อถือเป็นทางการ

2.1.6.1.10 ยานพาหนะ ในภาพยนตร์ละคร ข่าว สารคดี หรือผลงานสื่อประเภทใดก็ตาม มักจะขาดพาหนะ ที่ใช้ขับเคลื่อนไม่ได้ หนังคาวบอย จะดำเนินต่อไปไม่ได้เลยถ้าไม่มีม้า เช่นเดียวกับเจมส์บอนจะขับรถยนต์ขับเคลื่อนไม่ได้ ยานพาหนะก็เป็นอวัจนะภาษาอีกอย่างหนึ่ง เช่นกัน

2.1.6.1.11 อารูธ อารูธที่ใช้ในผลงานสื่อแต่ละมีบทบาทเช่นเดียวกับเครื่องแต่งกายและยานพาหนะ กล่าวคือเป็นส่วนประกอบของตัวละครและเรื่องที่จะต้องมีความเฉพาะๆ ป็นเป็น อารูธที่สำคัญของหนังสือและหนังสือลายลับแต่ก็จะไม่ประกอบโฉมในละครรักโรแมนติก

Cawelti (อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2547) ได้เสนอแนะว่าในการวิเคราะห์สูตร (Formula) ของงานสื่อชิ้นหนึ่งๆ นั้น เราอาจจะพิจารณาได้ใน 3 มิติ คือ ดูว่าสูตรของผลงานนั้น สะท้อนความเป็นจริง บริบททางการเมืองของแต่ละยุคสมัย อย่างไรบ้าง เช่น ละครย้อนยุคของไทย หรือหนังสือความบอยของตะวันตก ดูว่าสูตรของผลงานนั้นสะท้อนโครงสร้างทางความคิด สภาวะทางจิตใจของผู้คนในแต่ละยุค แต่ละสมัยอย่างไรบ้าง และวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ ของ สูตร (Formula) ตามที่ได้ยกตัวอย่างมาข้างต้น

2.1.6.2 การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง (Narrative)

ในการวิเคราะห์การเล่าเรื่องนี้ ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีการเล่าเรื่องเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ซึ่งจะได้กล่าวถึงทฤษฎีการเล่าเรื่องโดยละเอียดในหัวข้อ 2.3

2.1.6.3. การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างสื่อ (Intertextuality)

กาญจนา แก้วเทพ (2547) กล่าวว่า ในทุกวันนี้แทบจะไม่มีตัวบท (Text) อันใดที่ถูกสร้างขึ้นใหม่อย่างใหม่เอี่ยมโดยไม่มีเนื้อหาหรือรูปแบบซ้ำรอยเดิมกับตัวบทที่เคยมีมาในอดีต ดังนั้น ตัวบทใหม่ๆ นี้จึงมักจะผลิตซ้ำของเก่าหยิบยืมของเก่าหรือดัดแปลงของเก่าอยู่เสมอ จึงเป็นที่มาของแนวคิดสำหรับการวิเคราะห์เรื่องความเชื่อมโยงระหว่างสื่อ

ดูเหมือนว่าการที่สื่อใหม่ๆ จำเป็นต้องหยิบยืมบางสิ่งบางอย่างจากสื่อเก่าในท่วงทำนองของ “เหล่าเก่าในขวดใหม่” หรือ “เหล่าใหม่ในขวดเก่า” นั้นเกิดเนื่องมาจากลักษณะ “Repetition” (Convention) ที่ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารต้องการเพื่อความมั่นใจ พร้อมกันนั้นทั้งสองฝ่ายต่างก็ต้องการ “Variation” (Invention) ด้วย ดังนั้น ทุกฝ่ายจึงต้องการลักษณะทั้งสองอย่างในเวลาเดียวกัน

2.1.6.3.1 การเชื่อมโยงระหว่างสื่อหลายมิติ เช่น

2.1.6.3.1.1 ใช้รูปแบบเดียวกัน และใช้เนื้อหาเดียวกัน ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์เรื่อง "เจ็ดเซียนซามูไร" ของกุโรซาวา ได้ถูกนำมาสร้างใหม่เป็น ภาพยนตร์เรื่อง "เจ็ดสิงห์แดนเสือ" เป็นต้น

2.1.6.3.1.2 ใช้เนื้อหาเดียวกัน แต่เปลี่ยนรูปแบบ ตัวอย่างเช่น นวนิยายเรื่อง "คูกรรม" ที่ได้ถูกนำไปสร้างเป็นสื่อละครโทรทัศน์ และถูกดัดแปลงอีกครั้งเป็นภาพยนตร์ เป็นต้น

2.1.6.3.1.3 ใช้รูปแบบเดียวกัน มีการดัดแปลงเนื้อหาบ้าง เช่น บรรดาเพลงของ บุญธรรม พระประโทน

2.1.6.3.2 เราอาจวิเคราะห์การเชื่อมโยงตามระนาบ ซึ่งทำให้แบ่งได้เป็น 2 ระดับ เช่น

2.1.6.3.2.1 การเชื่อมโยงแนวระนาบ (Horizontal) ได้แก่ การเชื่อมโยงของเนื้อหาเดียวกันที่ปรากฏในสื่อระนาบเดียวกัน ดังตัวอย่างที่แพร่หลายในสังคมไทย คือ การนำบทประพันธ์นวนิยายไปเล่นเป็นละครโทรทัศน์ โดยมีหนังสือพิมพ์ทยอยลงตีพิมพ์บทละครเป็นตอนๆ และต่อจากนั้นก็มีการนำบทละครในหนังสือพิมพ์มารวมเป็นเล่มอีกครั้งหนึ่ง

2.1.6.3.2.2 การเชื่อมโยงแบบแนวตั้ง (Vertical) ได้แก่ การเชื่อมโยงเนื้อหาจากระดับชั้นปฐมมาสู่ชั้นทุติยภูมิเช่นเมื่อมีการฉายภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง (เนื้อหาชั้นปฐมภูมิ) ต่อจากนั้นก็มีการวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องนั้น (เนื้อหาชั้นทุติยภูมิ)

ในการวิเคราะห์การเชื่อมโยงระหว่างสื่อนี้ ประเด็นที่จะถูกหยิบยกขึ้นมาก็คือ เรื่องคุณค่าทางสุนทรีย์ (Aesthetic Value) ของสื่อแต่ละชนิดทั้งนี้โดยอาศัยแนวคิดเดิมทางศิลปะที่ถือว่าศิลปะอย่างหนึ่งอาจสร้างแรงบันดาลใจให้แนวทางหรือแนวคิดต่อศิลปะอีกอย่างหนึ่งเรียกว่า "ศิลปะต่างส่องใจให้แก่กัน" (Art Illuminated Art) ตัวอย่างเช่น เสียงเพลงของโมซาร์ทอาจจะดลบันดาลใจให้จิตรกรวาดภาพตามทำนองเพลง

ในกรณีของสื่อมวลชน การเชื่อมโยงระหว่างสื่อ น่าจะเป็นไปตามหลักการดังกล่าว กล่าวคือ บทประพันธ์นวนิยายขึ้นเยี่ยม อาจเป็นแรงบันดาลใจให้เจ้าของละครโทรทัศน์นำไปสร้างเป็นละคร อย่างไรก็ตามสื่อมวลชนมีลักษณะเป็นพาณิชย์ศิลป์หรือเป็นธุรกิจ นี่จึงก่อให้เกิดคำถามว่า เมื่อมีการเปลี่ยนเนื้อหาจากสื่อหนึ่งมาอยู่สื่ออื่น คุณค่าทางสุนทรียะในสื่อใหม่ยังคงมีเท่าเดิมหรือไม่ หรือสื่อใหม่ได้ทำลายคุณค่าทางศิลปะที่เคยมีอยู่ในสื่อเดิมให้หมดไปที่เรียกว่า “สื่อต่างสร้างความยากจนให้แก่กัน” (Media Impoverished Media)

2.1.6.4 การวิเคราะห์ขนบเดิม (Convention) และสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention)

กาญจนา แก้วเทพ (2547) กล่าวว่า คุณสมบัติทั้งสองประการ (ขนบเดิมและสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่) นั้น เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสื่อทุกประเภท ทั้งเป็นความจำเป็นสำหรับผู้สร้างในการผลิต และเป็นความจำเป็นสำหรับผู้รับในการตีความหมาย

จากแนวคิดเรื่องขนบเดิมและสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่นี้ ยังช่วยเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ที่ผู้สร้างบางคนที่ได้ใช้ลักษณะสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ของตนเองสร้างแบบฉบับเฉพาะตัว (ความเป็นขนบเดิมประจำตัว) ที่เรียกว่า “Author Theory” อันมีจุดเริ่มต้นมาจากผู้สร้างและผู้กำกับภาพยนตร์บางท่านที่มีลักษณะเฉพาะได้โดดเด่นประจำตัวจนอาจกล่าวได้ว่า “หนังของใครก็เป็นแบบเจ้าของหนัง” ตัวอย่างเช่นหนังของ Hitchcock ก็ต้องเป็นแบบ Hitchcock อยู่เสมอซึ่งเราอาจจะนำมาประยุกต์ใช้ได้กับละครโทรทัศน์แบบคุณพิศาล (มีลักษณะพระเอกเป็นชาตินิสต์) เป็นต้น

เราจะพบลักษณะ ขนบเดิม (Convention) บวกผสมกับ สิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ได้ในองค์ประกอบย่อยๆ ของสูตร (Formula) ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ลักษณะดังกล่าวนี้ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ผลิตอย่างมาก เพราะสามารถจะหยิบสูตรที่เป็น ขนบเดิม (Convention) มาดัดแปลงสร้างเป็น สิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ได้เลย ได้มีผู้แบ่งยุคสมัยของศิลปะแต่ละช่วงเวลาเพื่อแสดงให้เห็น ขนบเดิม (Convention) หลักๆ ดังนี้ คือ

2.1.6.4.1 ยุคคลาสสิก ยุคสมัยนี้ ขนบเดิม (Convention) จะต้องเน้นความงามความลงตัวไม่เน้นความแปลกใหม่ริเริ่ม

2.1.6.4.2 ยุคสมัยใหม่ (Modern) ยุคนี้จะเน้นความคิดริเริ่ม (Originality) ไม่เน้นความงดงามแต่เน้นความเพิดเพลินแทน

2.1.6.4.3 ยุคหลังสมัยใหม่ (Post-Modern) ยุคนี้ไม่สนใจทั้งความงามและความคิดริเริ่มแต่กลับย้อนไปเน้นความซ้ำซาก แต่ทว่าเป็นความซ้ำซากในรูปแบบการนำเสนอแบบใหม่

ทั้งนี้ในการประยุกต์วิธีการศึกษาตระกูลมาใช้ทำความเข้าใจโทรทัศน์ มีความจำเป็นต้องให้ความสนใจ ข้อควรระวังต่างๆ ในขั้นแรก ตระกูลโทรทัศน์สามารถระบุได้ง่ายพอสมควรและงานวิจัยที่น่าสนใจมากมักจะทำจากตระกูลโทรทัศน์ตระกูลใดตระกูลหนึ่ง นอกจากนั้นอุตสาหกรรมโทรทัศน์ ใช้ประโยชน์การแบ่งตระกูลในการหาแนวทางโดยสังเขปของการจัดผังรายการ การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และการรักษาความนิยม ทั้งนี้โทรทัศน์ได้รับความไว้วางใจมานานเกี่ยวกับความเป็นระเบียบของการกำหนดรายการ เพื่อความต่อเนื่อง ทำให้ทำนายได้และรับประกันความวางใจอีกครั้งต่อผู้รับสาร สำหรับสื่อโทรทัศน์จะถูกจัดระบบในเบื้องต้นตามช่วงเวลาและแบ่งแบบดั้งเดิมระหว่างเรื่องแต่งกับเรื่องจริง ด้วยเหตุนี้ปัจจัยสำคัญบางอย่างแสดงให้เห็นในระดับที่ 2 ซึ่งในระดับนี้ การแบ่งตระกูลแบบง่ายๆ ไม่เพียงพอสำหรับทำความเข้าใจโทรทัศน์อย่างเต็มที่ เช่น ตระกูลของโทรทัศน์แตกต่างจากตระกูลภาพยนตร์ในด้านของความหลากหลาย บางครั้งสามารถทำความเข้าใจเรื่องนี้ได้ดีกว่า ด้วยเรื่องของชนิดที่แตกต่างของความสัมพันธ์ของรูปแบบกับผู้รับสาร คือผู้รับสารของภาพยนตร์เลือกผลผลิตเดี่ยวๆ โดยเฉพาะแต่ผู้ชมโทรทัศน์มักจะผูกกับช่วงของกิจวัตร การรับชมและกลยุทธ์

Casey (2002) กล่าวว่า บางครั้งผู้ชมโทรทัศน์ก็ชมรายการในตระกูลที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มรายการในช่วงเย็นในสถานีโทรทัศน์สถานีหนึ่ง หรือบางที่เลือกชมรายการบางรายการหรือตระกูลหนึ่งโดยเฉพาะข้ามสถานีก็ได้ นอกจากนี้ก็เป็นไปได้ที่รายการโทรทัศน์จะร่วมกับตระกูลอื่นๆ เช่น Comedy Sci-Fi ยิ่งไปกว่านี้ ทฤษฎีหลังสมัยใหม่ (Post-Modern) ยังแสดงให้เห็นว่าความต้องการตระกูลผสมเหตุผลผสมผลไม่แน่นอนด้วยเพราะการเพิ่มขึ้นของรูปแบบรายการและช่อง

2.1.6.5 ตระกูลข่าว (The news Genre)

McQuail (2005) กล่าวว่า ข่าวได้รับความสนใจศึกษาเรื่องตระกูลเพราะข่าวมีประวัติศาสตร์ยาวนานและเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สื่อได้รับความยอมรับให้เป็นสถาบันทางสังคมมีอภิสิทธิ์ หนังสือพิมพ์เป็นแม่แบบของสื่อมวลชนสมัยใหม่ทุกชนิด (Tunstall, 1977 อ้างถึงใน

McQuail, 2005) และข่าวก็เป็นส่วนประกอบสำคัญของหนังสือพิมพ์ ซึ่งวิทยุและโทรทัศน์ก็ทำตามแบบ ด้วยข่าวตามระเบียบของหัวหน้าผู้ทำข่าว ทั้งนี้ข้อดีของข่าวได้รับความสนใจเป็นพิเศษในการอธิบายเรื่องเนื้อหาสื่อ เพราะมันเป็นหนึ่งในไม่กี่สิ่งที่ถูกเผยแพร่โดยสื่อมวลชนในหลากหลายรูปแบบทางวัฒนธรรม

Lippman (1977, อ้างถึงใน McQuail, 2005) เห็นว่า ข่าวคือการหาสัญญาณที่ชัดเจนและเป็นภาวะวิสัยเพื่อใช้แสดงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้นข่าวไม่ใช่กระจกสังคม แต่เป็นการรายงานในแง่มุมมองที่สร้างขึ้นมาเอง

2.1.6.5.1 คุณลักษณะสำคัญของการรายงานข่าว

Park (1940, อ้างถึงใน McQuail, 2005) สนใจคุณลักษณะสำคัญของการรายงานข่าว พบว่าข่าวอยู่ตรงกลางระหว่าง “การรู้จักกับ” กับ “ความรู้เกี่ยวกับ” ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประวัติศาสตร์สามารถแยกได้ดังนี้

- 2.1.6.5.1.1 ข่าวต้องทันเวลา เหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้หรือเกิดซ้ำๆ
- 2.1.6.5.1.2 ข่าวไม่มีระบบ เป็นการจัดการกับเหตุการณ์ที่ไม่ปะติดปะต่อกันและโลกถูกมองผ่านข่าวเดี่ยวๆ ซึ่งประกอบไปด้วยเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กัน
- 2.1.6.5.1.3 ข่าวสูญสลายได้ ข่าวจะมีชีวิตเพียงเมื่อเหตุการณ์กำลังเกิดขึ้น และสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการบันทึกหรืออ้างอิงหลังจากนั้น รูปแบบความรู้จะเข้ามาแทนรูปแบบข่าว
- 2.1.6.5.1.4 เหตุการณ์ที่ถูกรายงานเป็นข่าวควรจะแปลกหรืออย่างน้อยก็คาดไม่ถึง กล่าวคือคุณภาพสำคัญกว่าความหมายที่แท้จริง
- 2.1.6.5.1.5 นอกจากความคาดไม่ถึงแล้วเหตุการณ์ข่าวถูกกำหนดลักษณะโดยคุณค่าข่าวอื่นๆ แต่ก็ยังคงต้องสัมพันธ์กับการตัดสินใจที่เป็นอัตวิสัยเกี่ยวกับความสนใจของผู้รับสารที่น่าจะเป็น
- 2.1.6.5.1.6 โดยส่วนใหญ่ ข่าวจะกำหนดทิศทางความน่าสนใจ ไม่ได้เป็นตัวแทนของความรู้
- 2.1.6.5.1.7 พอลที่จะทำนายข่าวได้ คือมีทั้งที่เป็นเหตุบังเอิญและเหตุการณ์ที่เตรียมรอให้เกิด

นอกจากนี้เราจะเห็นได้ว่า ข่าวจำนวนมากประกอบด้วยเหตุการณ์แบบบันทึกประจำวันที่รู้ล่วงหน้า Gultung และ Ruge (1965, อ้างถึงใน McQuail, 2005) กล่าวว่า ข่าวที่แท้จริงเป็นเรื่องเก่า Breed (1956, อ้างถึงใน McQuail, 2005) อธิบายว่า ข่าวเป็นสิ่งที่ขายได้ ไม่ลึกซึ้ง ง่าย ภาวะวิสัย มีการกระทำเป็นสำคัญ น่าสนใจ ประชด่าง และมองการณ์ไกล เขายังแนะนำด้วยว่ามิติของข่าวอาจถูกกล่าวไว้ว่า ข่าวตรงข้ามกับความจริง ความยากลำบากตรงข้ามกับการทำข่าวแบบกิจวัตรประจำวัน และข้อมูลตรงข้ามกับความสนใจของมนุษย์

การจัดเตรียมข่าวถูกสร้างในตระกูลตามประเภทที่แตกต่างของการตีพิมพ์ ช่อง และตลาดของผู้รับสาร คือ มีตระกูลย่อยของข่าวด้วย เช่น สามารถระบุได้ว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพ (Prestige) เผยแพร่ข่าวสารต่อสาธารณชนว่าหนังสือพิมพ์แท้บลดยดท์ที่ได้รับความนิยม และเราสามารถแบ่งแยกโดยรูปแบบที่เป็นท้องถิ่นกับรูปแบบที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้วย

2.1.6.5.2 การแบ่งตระกูลหรือประเภทของข่าว

การแบ่งตระกูลหรือประเภทของข่าวสามารถกำหนดได้หลายวิธี เช่น แบ่งตามเนื้อหาข่าว แบ่งตามสถานที่เกิดเหตุการณ์ แบ่งตามแหล่งข่าว และแบ่งตามลักษณะของการผลิตข่าว หากแบ่งตามเนื้อหาข่าว จะสามารถแบ่งข่าวออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

2.1.6.5.2.1 ข่าวหนัก (Hard News) หมายถึง ข่าวที่เกิดขึ้นใหม่ในทุกทิศทั่วโลก แล้วมีผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมากในทันทีทันใด และมีความสำคัญต่อสังคมอย่างมาก เช่น ข่าวการเมือง ข่าวภัยพิบัติ เป็นต้น

2.1.6.5.2.2 ข่าวเบา (Soft News) หมายถึง ข่าวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และมีคุณค่าความสำคัญน้อยกว่าข่าวหนักมีผลกระทบต่อผู้ชมไม่มากนัก เช่น ข่าวสังคม ข่าวการศึกษา เป็นต้น

2.1.6.5.3 การแบ่งตระกูลหรือประเภทของข่าวโทรทัศน์

สำหรับข่าวโทรทัศน์ นอกจากจะมีการแบ่งข่าวตามเนื้อหาข่าวเป็นหลักแล้วยังต้องอาศัยหลักการแบ่งตามสถานที่เกิดเหตุการณ์มาประกอบ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของข่าวโทรทัศน์โดยแบ่งเป็น

- 2.1.6.5.3.1 ชาวหนัก ได้แก่ ชาวทางด้านการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ ภัยพิบัติ
- 2.1.6.5.3.2 ชาวเบา ได้แก่ ชาวทางด้านพระราชสำนัก สังคม การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และบันเทิง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การแพทย์และสาธารณสุข เกษตรกรรม อาชญากรรม กีฬา รายงานพิเศษ
- 2.1.6.5.3.3 ชาวภูมิภาค หรือชาวท้องถิ่น หมายถึง ชาวภายในประเทศ ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นในเมืองหลวงและจังหวัดใกล้เคียง และเป็นชาวที่มีความสำคัญ หรือมีผลกระทบต่อสังคมในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่งเป็นส่วนใหญ่รวมทั้งบุคคลที่เป็นชาว เนื้อหาของข่าวที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคนั้น ๆ
- 2.1.6.5.3.4 ชาวต่างประเทศ หมายถึงข่าวรายงานเหตุการณ์ สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกราชอาณาจักรไทย โดยได้รับสัญญาณข่าวผ่านดาวเทียม และทางเครื่องโทรพิมพ์ ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่แปลข่าวเป็นภาษาไทยและจะคัดเลือกเฉพาะข่าวที่น่าสนใจเท่านั้นออกอากาศ ทั้งนี้รวมถึงการวิเคราะห์ข่าวต่างประเทศด้วย

2.1.6.6 ตระกูลรายการข่าว

2.1.6.6.1 การแบ่งประเภทโดยรูปแบบการนำเสนอรายการ

ดวงทิพย์ วรพันธ์ (2525) กล่าวว่า หากแบ่งประเภทโดยรูปแบบการนำเสนอรายการ โดยทั่วไปสถานีโทรทัศน์มีวิธีการนำเสนอข่าวโทรทัศน์หลายรูปแบบ ซึ่งตามหลักของการนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์มีวิธีการอยู่ 4 วิธี ดังนี้

- 2.1.6.6.1.1 แถลงการณ์หรือข่าวด่วนล่าสุด ข่าวสำคัญซึ่งอาจต้องประกาศขึ้นรายการที่แพร่ภาพออกอากาศ
- 2.1.6.6.1.2 ข่าวอ่านธรรมดา ผู้อ่านข่าวจะอ่านข่าวหน้ากล้องภายในห้องส่งเล็ก ของสถานีและอาจมีการจัดฉากหลัง
- 2.1.6.6.1.3 ข่าวอ่านประกอบภาพ ผู้อ่านข่าวจะอ่านข่าวหลังกล้อง ประกอบภาพนิ่งหรือ ภาพเคลื่อนไหว

2.1.6.6.1.4 วิเคราะห์ข่าวหรือวิจารณ์ข่าว ผู้วิเคราะห์ หรือ ผู้วิจารณ์ข่าว จะแสดงความ
 คิดเห็นตีความ และบอกข้อเท็จจริงแก่ผู้ดูผู้ชมหน้ากล้องประกอบภาพนิ่ง
 หรือภาพเคลื่อนไหวเกี่ยวกับข่าวที่วิเคราะห์ หรือ วิจารณ์

นอกจากการจำแนกตระกูลข่าวตามเกณฑ์ต่าง ๆ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว รายการอาจจัด
 ให้มีรายการที่เสริมเพิ่มคุณค่าของรายการข่าวโทรทัศน์ได้ดังนี้

2.1.6.6.1.5 รายการวิจารณ์ข่าว ข่าวเป็นข้อเท็จจริง การวิพากษ์วิจารณ์โดยบุคคลที่
 เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อาจทำได้ และอาจเพิ่มคุณค่าข่าวยิ่งขึ้น แต่การ
 วิพากษ์วิจารณ์ของโทรทัศน์ ก็จะต้องแยกไว้เป็นรายการวิจารณ์ข่าว
 ต่างหาก ไม่เกี่ยวข้องกับรายการข่าว

2.1.6.6.1.6 รายการขยายข่าว รายการข่าวทางโทรทัศน์อาจเสริมเพิ่มคุณค่า ด้วยการ
 จัดให้มีรายการขยายข่าวขึ้นต่างหากจากรายการข่าวโทรทัศน์ การให้
 รายละเอียดไว้ในรายการละครข่าว จะทำให้ข่าวนั้นยาวเกินไปสำหรับผู้
 ไม่สนใจหรือไม่ได้ประโยชน์จากข่าวนั้น ควรแยกไว้เป็นรายการข่าวตาม
 ปรกติ

2.1.6.6.1.7 รายการสารคดี การจัดให้มีสารคดีที่ให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเหตุการณ์
 สถานที่หรือตัวบุคคลที่เป็นข่าว ย่อมเป็นสิ่งช่วยเสริมเพิ่มคุณค่าแก่ข่าว
 โทรทัศน์เช่นเดียวกับรายการขยายข่าว รายการสารคดีที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติม
 แก่ข่าวโทรทัศน์ไม่ควรรวมอยู่ในรายการข่าว เพราะนอกจากจะทำให้
 รายการข่าวนั้นยืดยาวเกินไปแล้ว ยังอาจทำให้เกิดความโน้มเอียงในการใช้
 วิจารณญาณด้วยตนเองของผู้ชมข่าวโทรทัศน์ได้อีกด้วย

2.1.6.6.2 ประเภทรายการข่าวประกอบ

อรนุช เลิศจรยรักษ์ (2528) ได้กล่าวถึงรายการข่าวประกอบประเภทต่างๆ ดังนี้

2.1.6.6.2.1 รายการเบื้องหลังข่าว (News Background Programs) เป็นรายการที่
 เสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากข่าว ให้รายละเอียดของเหตุการณ์ที่เป็นข่าว
 โดยผู้จัดไม่สอดแทรกความคิดเห็นของตนลงไปในการรายงาน รายการนี้

มุ่งหวังให้ผู้ชมเกิดความคิดขึ้นเองโดยอาศัยข้อเท็จจริงที่จัดเสนอ เช่นเดียวกับรายการข่าวเจาะ (News-In-Depth Programs) เป็นการ นำเอาปัญหาสำคัญของเหตุการณ์ปัจจุบันซึ่งเป็นข่าวมาอธิบาย แยกแยะรายละเอียดข้อเท็จจริงที่แอบแฝงอยู่ให้กระจ่าง

2.1.6.6.2.2 รายการวิจารณ์ข่าว(News Commentary Programs) เป็นการนำเสนอ ภูมิหลังของข่าวสาร เหตุการณ์ และเสนอข้อคิดเห็นเพื่อช่วยให้ผู้ชม สามารถตีความหมายในส่วนสำคัญของข่าวได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ผู้วิจารณ์ข่าวจะต้องพยายามโน้มน้าวให้ผู้ชมเกิดความคิดเห็นคล้ายตาม ผู้วิจารณ์ด้วย

2.1.6.6.2.3 รายการวิเคราะห์ข่าว(News Analysis)เป็นรายการซึ่งบรรยาย รายละเอียดถึงภูมิหลังของเหตุการณ์ที่เป็นข่าว พร้อมกับอธิบายแสดงถึง เจื่อนำอันซับซ้อน สาเหตุซึ่งทำให้ปัญหาต่างๆ ขยายตัว โดยแจกแจง อย่างละเอียดถี่ถ้วน แสดงข้อคิดเห็นของตนเองหรืออ้างผู้เชี่ยวชาญก็ได้ และทำนายเหตุการณ์ หรือพิจารณาถึงความเป็นไปได้ว่าเหตุการณ์นั้น จะคลี่คลายหรือผันแปรไปทางใด รายการแปลความหมายข่าว (Interpretative News หรือ News Interpretation) ก็มีความหมาย ใกล้เคียงกับรายการวิเคราะห์ข่าว นั่นคือเป็นรายการประเภทอธิบายให้ รายละเอียดเบื้องหลังเป็นเหตุการณ์ที่เป็นข่าว วิเคราะห์เหตุการณ์ข่าว ตลอดจนเสนอแนะข้อคิดเห็น ทางเลือกและข้อเสนอข้อแก้ไขใน เหตุการณ์ที่เห็นข่าวนั้น พร้อมกับจูงใจโน้มน้าวใจให้ผู้ชมไปทางใดทาง หนึ่ง

2.1.6.6.2.4 รายการเสนอบันทึกเรื่องราวหรือสารคดีเชิงข่าว (Documentary News) เป็นรายการที่นำเสนอบันทึกเรื่องราวรายละเอียดเหตุการณ์สำคัญ เหตุการณ์ที่เป็นข่าว ปัญหาทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง รายการนี้ ให้การศึกษาและเรื่องราวข้อเท็จจริงแก่ผู้ชม ในขณะที่เดียวกันก็มุ่งให้ ความบันเทิงแก่ผู้ชมด้วยเช่นกัน

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถนำแนวคิดวิเคราะห์ตระกูลรายการมาใช้เป็นแนวทางในการ วิเคราะห์ตระกูลของรายการข่าวโทรทัศน์ โดยพิจารณาจากสูตรของรายการข่าวแต่ละรายการ ซึ่ง จะเป็นการวิเคราะห์ทั้งในภาพรวมของตระกูลใหญ่ของรายการข่าว และตระกูลย่อยของรายการ

ข่าว โดยในตระกูลใหญ่นั้น จะเป็นการนำแนวคิดเรื่องตระกูลของรายการข่าวมาเปรียบเทียบระหว่างสูตรที่เคยมีอยู่และรับรู้โดยทั่วไป กับสูตรที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน ส่วนการวิเคราะห์ตระกูลย่อยของรายการข่าวนั้น ก็จะใช้แนวคิดเรื่องนี้มาวิเคราะห์หาสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันของรายการข่าวตระกูลย่อยๆ แต่ละตระกูล พร้อมเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตระกูลย่อย

จากแนวคิดนี้จะพบว่าเรื่องตระกูลนี้เป็นเรื่องระหว่างผู้ผลิตและผู้รับสาร จึงต้องใช้แนวคิดเรื่องนี้มาอธิบายการตระกูลรายการข่าวทั้งจากด้านผู้ผลิตและผู้รับสาร

2.2 ทฤษฎีสัญญาวิทยา

2.2.1 สัญญา (Sign)

สัญญา หมายถึง สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้มีความหมาย (Meaning) แทนของจริงหรือตัวจริง (Object) ในตัวบท (Text) และในบริบท (Context) หนึ่ง ๆ โดยในทัศนะของนักสัญญาวิทยา สัญญาจะเป็นอะไรก็ได้ที่ก่อให้เกิดความหมายโดยการเทียบเคียงให้เห็นถึงความแตกต่างไปจากสิ่งอื่น และคนในสังคมยอมรับหรือเข้าใจ

สัญญาหนึ่ง ๆ จะมีองค์ประกอบ 2 ส่วนด้วยกัน (เป็นการแยกในทางทฤษฎีเท่านั้น ไม่ได้แยกจากกันในการสื่อสารจริง ๆ) ได้แก่ ตัวหมาย (Signifier) และ ตัวหมายถึง (Signified) เช่นในการเขียนคำว่า “ฝน” ซึ่งเป็นการประกอบกันของอักษร 2 ตัวบนแผ่นกระดาษ ส่วนนี้เรียกว่าตัวหมาย และเมื่อเราเห็นคำ ๆ นี้ ก็เกิดความคิดหรือภาพในใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่น้ำตกลงมาจากท้องฟ้า ซึ่งความคิดหรือภาพในใจนี้ก็คือตัวหมายถึงนั่นเอง¹ กระบวนการนี้เรียกว่า “การสร้างความหมาย” (Signification)

¹ ตัวหมายถึง (signified) ไม่ใช่ของหรือวัตถุจริง ๆ แต่เป็นภาพในใจหรือความคิดเกี่ยวกับของจริงนั้น ๆ ส่วนของหรือวัตถุจริง ๆ Saussure ใช้ศัพท์เรียกว่า referent โดยทั้ง Saussure และ Peirce ต่างก็เห็นตรงกันว่า มีสัญญาบางอย่างที่ไม่มีวัตถุจริงให้อ้างอิงไปถึง ได้แก่ นามธรรมต่าง ๆ เช่น ความถูกต้อง เสรีภาพ และสิ่งที่เป็นจินตนาการของมนุษย์ เช่น นางเงือก ม้ายูนิคอร์น เป็นต้น

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมายและตัวหมายถึงนั้น จะมีคุณสมบัติที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

2.2.1.1 Arbitrary เป็นความสัมพันธ์ที่ถูกสร้างขึ้นอย่างไม่มีกฎเกณฑ์ใด ๆ กล่าวคือ เป็นไปตามอำเภอใจ

2.2.1.2 Unnatural เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ต้องเรียนรู้เอา

2.2.1.3 Unmotivated เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ได้เกิดจากมูลเหตุจูงใจพิเศษใด ๆ ของผู้สร้างและผู้ใช้ความหมาย กล่าวคือไม่เกี่ยวข้องกับแรงกระตุ้นใจของผู้ใช้สัญลักษณ์

จากองค์ประกอบทั้งสองส่วนของสัญลักษณ์ Peirce (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ , 2542 : 83) ได้นำเอาระยะห่างระหว่างตัวหมายและตัวหมายถึง มาจัดประเภทสัญลักษณ์ ได้เป็น 3 ประเภท คือ ภาพเหมือน (Icon) ดัชนี (Index) และสัญลักษณ์ (Symbol)

ตารางที่ 2.1 ประเภทของสัญลักษณ์ตามทัศนะของ Charles S. Peirce

ประเภทสัญลักษณ์ เกณฑ์พิจารณา	ภาพเหมือน (Icon)	ดัชนี (Index)	สัญลักษณ์ (Symbol)
ความสัมพันธ์	มีความคล้ายคลึง	มีความเชื่อมโยงแบบ เหตุผล (Causal Connection)	ความเชื่อมโยงเกิด จากข้อตกลง (Convention)
ตัวอย่าง	ภาพถ่าย อนุสาวรีย์ รูปปั้น	ควันไฟ อาการของ โรค	คำ ตัวเลข ชวเลข
กระบวนการถอด ความหมาย	มองเห็นได้	ต้องค้นหาเหตุผล (Figure Out)	ต้องเรียนรู้

สัญลักษณ์ทั้งสามนี้ไม่ได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด สัญลักษณ์หนึ่งอาจประกอบด้วยรูปแบบต่าง ๆ กัน ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งภาพเหมือน ดัชนี และสัญลักษณ์รวมกันอยู่ก็ได้

นอกจากนั้น Saussure ยังเสนอว่า สัญลักษณ์ (Saussure เน้นที่การศึกษาภาษา) จะประกอบด้วย 2 มิติเสมอ ได้แก่ มิติที่เป็นส่วนรวมเรียกว่า langue หมายถึง ระบบภาษาทั้งที่เป็น

วจนภาษาและอวจนภาษา และมิติที่เป็นส่วนตัวเรียกว่า parole หรือ speech หมายถึง การนำเอา ระบบภาษามาใช้จริง

2.2.2 รหัส (Code / Rule / Conventions)

ดังที่กล่าวไปแล้วมาความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมาย (Signifier) และตัวหมายถึง (Signified) นั้นมีลักษณะที่ไม่ตายตัว ฉะนั้นการที่จะเข้าใจความหมายได้ จำเป็นที่จะต้องมีการ เรียนรู้ความสัมพันธ์ของรหัส (Code) เพื่อช่วยในการตีความหมายของสัญญาณ ซึ่งเป็นลักษณะ เช่นเดียวกันกับการศึกษาภาษา ที่ความหมายกำหนดมาจากไวยากรณ์ของภาษา

Berger (1982, อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2547) กล่าวว่า รหัสเป็นแบบแผนขั้นสูงที่ ซับซ้อนของความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณต่างๆ หรือพูดง่ายๆ ว่า เราจะนำเอาสัญญาณย่อยๆ ต่างๆ มาสัมพันธ์กันอย่างไร แบบแผนนี้จะทำหน้าที่เป็นโครงสร้างที่อยู่ในหัวสมองคนเรา และจะทำงาน ในการรับรู้และตีความเมื่อเราเปิดรับสัญญาณต่าง ๆ

โดยในกระบวนการเข้ารหัส (Encoding) และถอดรหัส (Decoding) นักสัญญาณวิทยามี สมมุติฐานว่า ผู้ส่งและผู้รับสารไม่จำเป็นต้องใช้รหัสชุดเดียวกันเสมอไป อย่างไรก็ตามก็ไม่ได้ถือว่าเป็น ความผิดพลาดในการถอดรหัสแต่อย่างใด เป็นแค่เพียงการถอดรหัสที่แตกต่างกันเท่านั้น

รหัสนั้นมีอยู่มากมายหลายประเภท อาทิ รหัสที่เกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ (Product Code) รหัส ทางสังคม / รหัสที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Social Code) รหัสทางวัฒนธรรม (Cultural Code) รหัสเกี่ยวกับตัวบุคคล (Personal Code) ฯลฯ ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้เกณฑ์ใดในการ จัดแบ่ง

Fiske (1990, อ้างถึงในมานิต ชุ่มเมืองปัก, 2547) อธิบายถึงการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ว่า แบ่งได้เป็นระดับชั้นต่าง ๆ และแต่ละระดับก็ใช้รหัสที่แตกต่างกันไป โดยแนวคิดนี้อาจนำไป ประยุกต์ใช้กับสื่อภาพยนตร์ที่มีลักษณะร่วมบางประการกับสื่อโทรทัศน์ได้เช่นกัน

ตารางที่ 2.2 การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ระดับต่างๆ ตามแนวคิดของ John Fiske

ระดับการเข้ารหัส (Level)	กระบวนการเข้ารหัส (Encode Process)	รหัส (Code)	ตัวอย่างระดับการเข้ารหัส (Example)
ระดับที่ 1 : ความเป็นจริง (Reality)	เหตุการณ์ที่จะถ่ายทอดทางโทรทัศน์ได้รับการเข้ารหัสโดยพื้นฐานด้านวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ	รหัสทางสังคม (Social Code)	การแต่งกาย พฤติกรรม ลักษณะการพูดจา กิริยา การแสดงออก ฯลฯ
ระดับที่ 2 : การเสนอภาพตัวแทน (Representation)	สร้างรหัสโดยอาศัยเทคนิคต่าง ๆ ในการถ่ายทำ	รหัสทางเทคนิค (Technical Code)	ภาพ เสียง มุมกล้อง การเคลื่อนไหวของกล้อง แสง การตัดต่อ ฯลฯ
	แปลงรหัสตามขนบที่เคยเป็นมาเพื่อสร้างตัวแทนของความเป็นจริง	รหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representational Code)	การเล่าเรื่อง ปมขัดแย้ง ตัวละคร การกระทำ บทสนทนา ฉาก การแสดง ฯลฯ
ระดับที่ 3 : อุดมการณ์ (Ideology)	นำรหัสที่ถูกสร้างขึ้นมาเป็นฐานสำหรับแนวคิดต่าง ๆ ต่อไป	รหัสทางอุดมการณ์ (Ideology Code)	ปัจเจกชนนิยม เชื้อชาติ ชนชั้น วัตถุนิยม ทุนนิยม ฯลฯ

การจะเข้าใจกระบวนการของตารางข้างต้นได้นั้นก็ต่อเมื่อ ความเป็นจริง การเสนอภาพตัวแทน และอุดมการณ์ รวมตัวกันอยู่อย่างสอดคล้อง เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจในหลาย ๆ ด้าน เช่น การแนะนำการดำเนินชีวิตให้เป็นไปตามแบบแผน การตอกย้ำถึงการทำได้ได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น

Fiske (1996, อ้างถึงในรวมพร ศรีสุมานันท์, 2541) กล่าวว่า รหัสในระดับแรก “ความเป็นจริง” (Reality) เป็นสิ่งที่ได้รับการเข้ารหัสแล้วโดยวัฒนธรรมหนึ่งๆ แม้จะมีความเป็นจริงที่เป็นวัตถุวิสัย และความเป็นจริงในเชิงประจักษ์อยู่ก็ตาม แต่การรับรู้ความเป็นจริงไม่มีหลักที่เป็นสากลหรือเป็นวัตถุวิสัย “ความเป็นจริง” ในวัฒนธรรมใดๆ ก็ตามล้วนเป็นผลิตผลของรหัสวัฒนธรรมนั้นๆ

ดังนั้น “ความเป็นจริง” จึงเป็นสิ่งที่ได้รับการเข้ารหัสแล้ว ไม่ใช่สิ่งที่ “ดิบ” หาก “ความเป็นจริง” ที่ได้รับการเข้ารหัสแล้วนั้นถูกถ่ายทอดทางโทรทัศน์ รหัสทางเทคนิค และ ธรรมเนียมในการนำเสนอต่างๆ ของสื่อ ก็ถูกนำมาใช้เพื่อให้ “ความเป็นจริง” นั้น สามารถถ่ายทอด 2 แบบ นั่นคือ 1) สามารถถ่ายทอดโดยใช้เทคโนโลยี 2) เป็นตัวสารทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมแก่ผู้ชมโทรทัศน์

รหัสทางสังคมในระดับของ “ความเป็นจริง” ก็คือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งด้านรูปลักษณะภายนอก เช่น หน้าตา การแต่งกาย การแต่งหน้า ลักษณะท่าทาง การพูดจา ภาษาที่ใช้ หรือด้านเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น พฤติกรรมที่แสดงออกตามลักษณะสภาพแวดล้อม การดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล ภัยทางธรรมชาติ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ และภัยที่เกิดจากความประมาทเลินเล่อต่างๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนสามารถเลือกและนำมากำหนดในการนำเสนอผ่านสื่อได้

โดยการเข้ารหัส ในระดับที่ 2 นั่นคือ รหัสทางเทคนิค การนำเสนอทางเทคนิคของสื่อโทรทัศน์โดยการสร้างความหมายหรือการเข้ารหัสที่ไม่ใช่เป็นภาพเหตุการณ์เท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่สามารถระบุและวิเคราะห์ให้เห็นได้ เช่น การเลือกสรรของผู้ผลิตที่จะให้ความหมายกับสิ่งที่ถูกถ่ายทอดออกมาว่ามีการเลือกสถานที่อย่างไร รูปลักษณะของแต่ละคน หรือการเลือกสรรของช่างภาพ เช่น จับภาพโฟกัส ระยะห่าง การเคลื่อนไหว (ของกล้องและเลนส์) การวางกล้องหรือการเลือกมุมกล้องและเลนส์อย่างไร เช่น การเกิดอุบัติเหตุรถชนกับบนท้องถนน เพื่อการเล่าเรื่องถึงความน่ากลัวของอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้กับทุกคนทุกชนชั้น ถ้าปราศจากความระมัดระวัง

ดังนั้นในการนำเสนอในระดับนี้ จะต้องเสนอภาพบรรยากาศบนถนนที่โล่งแต่ทางแคบ ในเวลาตี ๓ ตัดภาพสลับไปมาของรถ 2 คัน ทางด้านซ้ายและขวาของจอภาพ จะเห็นได้ว่าคันหนึ่งเป็นรถสปอร์ตความเร็วสูงราคาแพง พฤติกรรมของคนในรถเป็นกลุ่มเด็กหนุ่ม 4 คน กำลังเฮฮาตามวัยคะนอง ส่วนอีกคันเป็นรถกระบะเก่าๆ คนขับอยู่ในวัยกลางคนที่เพิ่งกลับจากการทำงาน มีลูกเล็กๆ หนึ่งคนนั่งหลับบนตักของภรรยา สภาพภายนอกของคนและรถทั้งสองต่างกันโดยสิ้นเชิง แต่สิ่งหนึ่งที่รถทั้งสองคันมีเหมือนกันคือการขับมาด้วยความเร็วสูง ฝ่ายแรกเกิดจากฤทธิ์แอลกอฮอล์ ส่วนฝ่ายหลังเกิดจากความเหน็ดเหนื่อยจึงอยากรีบกลับบ้าน ช่างภาพก็จะเลือกใช้มุมกล้องและการเคลื่อนไหวของกล้องที่แสดงถึงความเร็วของรถทั้งสองตัดต่อสลับไปมา และเมื่อรถทั้งสองขับมาถึงจะที่จะสวนกันช่างภาพก็จะจับภาพของคนขับทั้งสองชนกันกระเด็นไปคนละทาง คนขับทั้ง 2 ฝ่ายต่างเสียชีวิต ภาพก็จะถ่ายให้เห็นใกล้ๆ ว่าสภาพของทั้งคู่ นั้นน่ากลัวมาก ส่วนเด็กหนุ่มอีก 3 คน นอนร้องครวญครางเลือดเต็มไปหมด อาการชั้นสาหัสมาก ภรรยาของคนขับก็เสียชีวิตเช่นกัน

แต่เด็กน้อยวัย 4 ขวบไม่เป็นอะไรมากเพราะอยู่ในอกแม่ แต่เด็กก็นั่งร้องไห้เสียงดัง อยู่คนเดียว ด้วยความไร้เดียงสาและตกใจ ภาพก็ค่อยๆ ซึมเอาที่ขยายออกเป็นภาพกว้าง เพื่อเห็นบรรยากาศทั้งหมด กลุ่มที่เกิดอุบัติเหตุก็ค่อยเห็นเป็นภาพเล็กลงเรื่อยๆ มีแต่เสียงเด็กเท่านั้นยังร้องเสียงดัง ท่ามกลางความมืดและความเงียบอย่างโดดเดี่ยว

ในระดับที่ 3 Ideology Code สำหรับการนำเสนอตัวแทนความเป็นจริงตามธรรมเนียมปฏิบัติและทางอุดมการณ์ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างรหัสทั้งสองประเภทนี้เป็นสิ่งลวงตาและมองเห็นได้ยาก และมีลักษณะเป็นนามวิจาร์ณ เช่น การที่นางเอกจะต้องคอยถามพระเอกในเรื่องต่างๆ แสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์เรื่องความเป็นใหญ่ของเพศชาย เป็นต้น

การที่จะเข้าใจกระบวนการของการขึ้นลง ของรหัสต่างๆ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ “ความเป็นจริง” การนำเสนอตัวแทนความเป็นจริงทางเทคนิค และอุดมการณ์รวมตัวกันอยู่อย่างมีความสอดคล้องกัน เพื่อให้คนดูเกิดความเข้าใจหลายๆ ด้าน เช่น 1) การชี้แนะด้านการดำเนินชีวิตให้ เป็นไปตามแบบแผน มีมุมมองที่กว้างขึ้น 2) การต่อยอดถึงการทำได้ดีทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น หรือเป็นเอกภาพตามธรรมชาติ การวิเคราะห์เชิงสัญลักษณ์เป็นวิธีการที่พยายามแสดงให้เห็นว่า ระดับชั้นต่างๆ ของความหมายที่ได้รับการเข้ารหัสนั้นถึงการจัดโครงสร้างไว้อย่างไรในรายการโทรทัศน์

ดังนั้นการนำ “ความเป็นจริง” มานำเสนอโดยผ่านเทคนิคทางโทรทัศน์โดยการเข้ารหัสเพื่อสื่อความหมายให้คนดูทางบ้านเข้าใจนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษากระบวนการในการเข้าสร้างความหมายโดยการเข้ารหัสทางเทคนิคโทรทัศน์

ทฤษฎีสัญญาวิทยานี้เป็นพื้นฐานการทำความเข้าใจเรื่องการสื่อความหมายของรายการโทรทัศน์ทุกตระกูล รวมทั้งรายการข่าวโทรทัศน์ เพื่อที่จะสามารถถอดความหมายของรายการนั้น เพราะทุกสิ่งทุกอย่างในรายการข่าวโทรทัศน์ล้วนเป็นสัญญาะทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังใช้ทฤษฎีนี้ในการวิเคราะห์สัญญาะแต่ละตัว รวมทั้งรหัสต่างๆ เช่น รหัสทางเทคนิค รหัสทางวัฒนธรรม ที่อยู่ในรายการข่าวโทรทัศน์ ซึ่งการทำความเข้าใจเรื่องสัญญาะนี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษาตระกูล เพราะรายการในแต่ละตระกูล หรือแม้กระทั่งในแต่ละตระกูลย่อย ก็จะมีการผลิตสัญญาะและการเข้ารหัสที่แตกต่างกัน ซึ่งก็จะนำสู่การสื่อความหมายที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสูตรที่ผู้รับสารคุ้นเคยและจดจำได้แตกต่างกันในแต่ละตระกูลด้วย

2.3 ทฤษฎีการเล่าเรื่อง

ทฤษฎีการเล่าเรื่องมีแนวคิดที่ว่า มนุษย์เป็นนักเล่าเรื่อง การตัดสินใจและการสื่อสารของมนุษย์ขึ้นอยู่กับ “เหตุผลที่ดี” ซึ่งแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ รูปแบบการสื่อสาร และสื่อ เหตุผลที่ดีจะถูกควบคุมโดยภูมิหลังของบุคคล วัฒนธรรม ลักษณะนิสัย และอิทธิพลของภาษา ความมีเหตุผลของเรื่องราวที่เล่าขึ้นอยู่กับธรรมชาติของผู้เล่าเรื่องที่จะตระหนักถึงความน่าจะเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้เรื่องราวปะติดปะต่อกัน การเลือกสรรเรื่องราวเพื่อสร้างความเพลิดเพลิน ทฤษฎีนี้จึงมองว่าการสื่อสารของคนเราเป็นการเล่าเรื่องหรือการบรรยายทั้งสิ้น โดยผู้เล่าเรื่องทำหน้าที่เป็นผู้ประพันธ์หรือร่วมประพันธ์เรื่องราวที่นำมาเล่านั้น (Fiske, 1987 อ้างถึงใน รวมพร ศรีสุมานันท์, 2541)

องค์ความรู้ที่ศึกษาตัวเรื่องเล่า (Narrative) ได้กลายเป็นความรู้เฉพาะด้านและได้รับการพัฒนาขึ้นมาอย่างจริงจังในช่วงหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 20 ซึ่งถือว่าเป็นองค์ความรู้ร่วมสมัย หมายความว่า ยุคที่การศึกษาเรื่องเล่าได้กลายมาเป็นสาขาวิชาการเฉพาะอย่างเต็มตัว มีการกำหนดวัตถุประสงค์และวัตถุประสงค์ที่ศึกษา มีการกำหนดวิธีการที่ใช้ศึกษา เพราะฉะนั้นจึงเกิดเป็นองค์ความรู้ชุดหนึ่งซึ่งเรียกรวม ๆ ได้ว่าเป็น “ศาสตร์แห่งเรื่องเล่า” (Narratology) ซึ่งก็คือ ศาสตร์ที่ศึกษาตัวเรื่องเล่า (Narrative) นั่นเอง (นพพร ประชากุล, 2542 อ้างถึงในมาโนช ชุ่มเมืองปัก, 2547) โดยเป็นการก้าวข้ามจากการศึกษาเนื้อหาไปสู่ความสนใจในโครงสร้างของการเล่าเรื่อง (Structure) และวิธีการเล่าเรื่อง (Process) ของสื่อแต่ละชนิด ซึ่งประเภทของการเล่าเรื่องที่ได้รับการนำมาศึกษานั้นมีอยู่หลายชนิด ทั้งนิทาน นิยาย การรายงานข่าว รวมทั้งภาพยนตร์

ศาสตร์แห่งเรื่องเล่าเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ในการศึกษา 3 จุดใหญ่ด้วยกัน (นพพร ประชากุล, 2542 อ้างถึงในมาโนช ชุ่มเมืองปัก, 2547) คือ

Reflection → Construction

จากเดิมที่มองว่าเรื่องเล่าเป็นภาพสะท้อนของความเป็นจริง (Reflection) มาเป็นการมองใหม่ว่า เรื่องเล่าไม่ได้เป็นสิ่งสะท้อนโลกของความเป็นจริง แต่เรื่องเล่ามีการประกอบสร้างในตัวของมันเอง จึงจะให้ความสำคัญกับสิ่งที่เรียกว่า Construction ของการเล่าเรื่องมากกว่าว่ามันสะท้อนความเป็นจริงที่อยู่ข้างนอก

Fiction → Non-Fiction

ขอบเขตของเรื่องเล่า จากเดิมที่เรื่องเล่าจะถูกมองว่าจำกัดตัวอยู่แต่เฉพาะในวรรณกรรม เป็นเรื่องสมมติ (Fiction) ตอนนี้ขอบเขตของการศึกษาเรื่องเล่าได้ขยายออกไปสู่ตัวบทประเภทอื่นที่เราเรียกว่า เรื่องจริง Non-fiction อาทิ ข่าว สารคดี ฯลฯ

Appreciation → Understanding

วัตถุประสงค์ในการศึกษา เปลี่ยนจุดเน้นของเป้าหมายในการศึกษาเรื่องเล่า จากที่เน้นความซาบซึ้ง (Appreciation) มาเน้นที่ความเข้าใจ (Understanding) การพยายามทำความเข้าใจกระบวนการสื่อความหมายที่อยู่ในเรื่องเล่า นั้นมักนำเราไปสู่การวิเคราะห์คติ ค่านิยม อุดมการณ์ที่สื่อผ่านเรื่องเล่า นั้นออกมา

องค์ประกอบการเล่าเรื่องมีอยู่ด้วยกัน 3 ประการด้วยกัน ได้แก่ เนื้อเรื่อง (Story) วาทกรรม (Discourse) และการจัดลำดับตารางเนื้อหา (Schedule)

2.3.1 เนื้อเรื่อง (story) ในความหมายพื้นฐาน เนื้อเรื่องหมายถึง “เกิดอะไรขึ้นกับใคร” Shlomith Rimmon Kenan (1992, อ้างถึงในมานิช ชุ่มเมืองปัก, 2547) ให้คำนิยามของเนื้อเรื่องว่า “ลำดับของเหตุการณ์ที่ถูกจัดวางขึ้นตามลำดับของเวลา” และให้คำนิยามคำว่าเหตุการณ์ว่า “การเปลี่ยนแปลงจากสถานะหนึ่งไปสู่อีกสถานะหนึ่ง” ขณะที่ Tzvetan Todorov (1992, อ้างถึงในมานิช ชุ่มเมืองปัก, 2547) ให้คำนิยามว่า “เหตุการณ์และเรื่องราวคือการเปลี่ยนแปลงจากภาวะสมดุลหรือดุลยภาพไปสู่ภาวะที่ไม่สมดุล จากนั้นกลับมาสู่ภาวะสมดุลใหม่อีกครั้ง” (รวมพร ศรีสุมานันท์, 2541)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื้อเรื่อง มีองค์ประกอบพื้นฐาน ได้แก่

2.3.1.1 โครงสร้างการเล่าเรื่อง (Narrative Structure) มีรูปแบบดังนี้

2.3.1.1.1 ตัวละครและการปรากฏตัวในเรื่อง (Existents of Characters and Setting) เป็นการพิจารณาบุคลิกภาพ บทบาท และหน้าที่ของตัวละคร รวมทั้งความสัมพันธ์ของตัวละครที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง

2.3.1.1.2 ความสัมพันธ์ของเรื่องราว (The relation in the story) แบ่งเป็นการจัดลำดับตามเหตุการณ์ (Chronological) ตามเวลาที่เกิดขึ้น ผลกระทบที่เกิดขึ้น (Cause - Effect) โดยดูว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมีผลกระทบอย่างไร และการแก้ปัญหาหลังจากมีเหตุการณ์เกิดขึ้น (Problem - Resolve)

2.3.1.1.3 การสรุปเรื่อง (Conclusion) ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ว่าจะมีวิธีการสรุปเรื่องเช่นไร โดยมี 2 ลักษณะ คือ การสรุปเรื่องแบบปิด (Closing) คือการคลี่คลายปัญหาทั้งหมด มีบทสรุปที่ชัดเจนแน่นอน และการสรุปเรื่องแบบเปิด (Opening) คือการทิ้งปมปัญหาไว้ให้คิด ไม่สรุปไปในทางใดทางหนึ่ง

2.3.1.2 พล็อตเรื่อง (Plot) ซึ่งจะมีลำดับการพัฒนาเรื่อง (Story Development) แบ่งออกเป็น 5 ชั้น ได้แก่

2.3.1.2 การเริ่มเรื่อง (Explosion) เป็นการชักจูงความสนใจให้ติดตามเรื่องราว มีการแนะนำฉากหรือสถานที่ อาจมีการเปิดประเด็นปัญหาหรือเผยปมปัญหาหรือปมขัดแย้งเพื่อชวนให้ติดตาม

2.3.1.3 การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising action) คือ การที่เรื่องราวดำเนินอย่างต่อเนื่องและสมเหตุสมผล ปมปัญหาหรือข้อขัดแย้งเริ่มทวีความเข้มข้นเรื่อย ๆ ตัวละครอาจมีความลำบากใจและสถานการณ์ก็อยู่ในช่วงยุ่งยาก

2.3.1.4 ภาวะวิกฤต (Climax) จะเกิดขึ้นเมื่อเรื่องราวกำลังถึงจุดแตกหักและตัวละครอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ

2.3.1.5 การผ่านพ้นภาวะวิกฤต (Falling Action) คือ สภาพหลังจากที่ผ่านพ้นไปแล้ว เงื่อนงำและประเด็นปัญหาได้รับการเปิดเผยหรือข้อขัดแย้งได้รับการขจัดออกไป

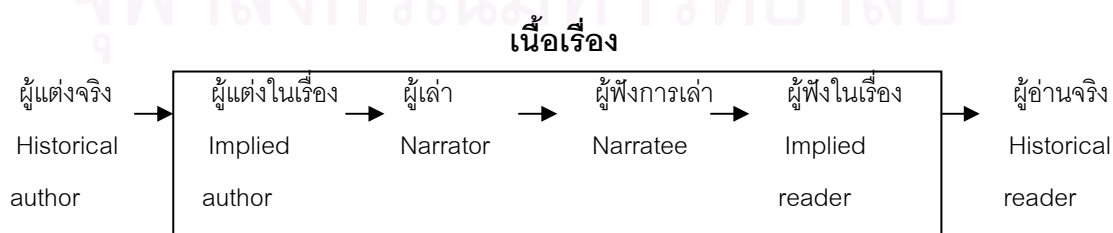
2.3.1.6 การยุติของเรื่องราว (Ending) คือ การสิ้นสุดของเรื่องราวทั้งหมด การจบอาจหมายถึงความสูญเสีย อาจจบแบบมีความสุขหรือทิ้งท้ายไว้ให้คิด

โดยในระหว่าง 5 ชั้น อาจจะมีจุดหักเหทิศทางของเรื่อง (Turning Point) เกิดขึ้นแทรกอยู่ ซึ่งจุดหักเหนี้อาจจะมีมากกว่าหนึ่งครั้งก็ได้ เช่น การแนะนำตัวละครใหม่ การให้ข้อมูลหรืออารมณ์ใหม่เข้าไปในเรื่อง

2.3.1.3 แก่นความคิดหลัก (Theme) หมายถึง แก่นความคิดหลักในการดำเนินเรื่อง เป็นวัตถุประสงค์หลักที่ผู้เล่าเรื่องต้องการจะสื่อ โดยเฉพาะเมื่อต้องการวิเคราะห์ถึงใจความสำคัญของเรื่อง เราจำเป็นต้องจับความสำคัญของเรื่องไว้ให้ได้ มิเช่นนั้นจะไม่รู้ถึงวัตถุประสงค์หลักที่ผู้เล่าต้องการถ่ายทอดให้ทราบ

2.3.2 วาทกรรม (Discourse) หมายถึง “เรื่องราวถูกบอกกล่าวอย่างไร” วาทกรรมเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบทกับบริบท (Text and Context) ในลักษณะที่ผู้ร่วมสื่อสารรู้ความหมาย วาทกรรมสามารถพิจารณาได้จากมิติต่าง ๆ อาทิ

2.3.2.1 การมีส่วนร่วม (Participants) การเล่าเรื่องถือเป็นการกระทำที่มีการสื่อสารกับผู้อื่น โดยการเล่าเรื่องไม่ได้มีแต่เรื่องที่เล่าเท่านั้น แต่ยังรวมถึงบุคคลที่เป็นผู้เล่าและผู้ฟัง ซึ่งเมื่อมีสื่อเกิดขึ้น รูปแบบการเล่าเรื่องได้เปลี่ยนจากการมีคนหนึ่งนั่งเป็นผู้ฟัง และอีกคนหนึ่งทำหน้าที่เล่าเรื่องเทพนิยายต่างๆ มาเป็นการเล่าเรื่องผ่านทางลายลักษณ์อักษร โดยสถานการณ์ต่างๆ ซับซ้อนมากขึ้น เพราะแทนที่จะเป็นการฟังคนเล่าอย่างเดียว กลายมาเป็นการอ่านจากตัวหนังสือที่มีผู้ประพันธ์ขึ้น โดยในการเล่าเรื่อง สามารถแบ่งผู้มีส่วนร่วมออกเป็นส่วนต่างๆ (Jakob Lothe, 2000, อ้างถึงในมาโนช ชุ่มเมืองปัก, 2547) ดังนี้

แผนภาพ 2.2 ผู้มีส่วนร่วมในการเล่าเรื่อง

- 2.3.2.1.1 ผู้แต่งจริง หมายถึง ผู้แต่งจริง ๆ ที่เป็นมนุษย์มีเลือดมีเนื้อในโลกความเป็นจริง เช่น ประภัสสร เสวิกุล เป็นผู้แต่งจริงของนิยายเรื่องอำนาจ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้แต่งจริงกับเนื้อเรื่องไม่ได้เป็นไปอย่างตรง ๆ หากแต่ผ่านเทคนิคทางวรรณกรรมและภาษา
- 2.3.2.1.2 ผู้แต่งในเรื่อง หรือผู้แต่งโดยนัยยะ หมายถึง ผู้แต่งเรื่องตามความรู้สึกของคนอ่านหรือคนดูเรื่อง เป็นผู้ที่ผู้อ่านสร้างขึ้นโดยการประมวลจากองค์ประกอบทั้งหมดของเนื้อเรื่อง
- 2.3.2.1.3 ผู้เล่า คือ ผู้ที่ทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราวในเนื้อเรื่อง เป็นผู้ที่ยุ้แต่งจริงสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเสนอและดำเนินเรื่อง
- 2.3.2.1.4 ผู้ฟังการเล่า หมายถึง ผู้รับฟังในเรื่องที่ผู้เล่าเรื่องเป็นคนถ่ายทอดให้ฟัง
- 2.3.2.1.5 ผู้อ่านในเรื่อง หรือผู้อ่านโดยนัยยะ หมายถึง ผู้อ่านที่ผู้แต่งคิดว่าจะนำเสนอเรื่องราวให้รับรู้ โดยไม่เฉพาะเจาะจงว่าเป็นใคร
- 2.3.2.1.6 ผู้อ่านจริง หมายถึง ผู้ชมที่มีเลือดเนื้อจริง ๆ ซึ่งเป็นผู้ที่อ่านหรือรับชมเรื่องนั้น ๆ โดยการอ่านนั้น สามารถที่จะตีความไปหลากหลายแล้วแต่ประสบการณ์ของผู้อ่านแต่ละคน
- 2.3.2.2 มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of View) แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ๆ คือ
- 2.3.2.2.1 มุมมองบุคคลที่หนึ่ง (First-person Narrator) เป็นการเล่าเรื่องที่ตัวเอกของเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่องเอง ข้อสังเกตในการเล่าเรื่องชนิดนี้คือ ตัวละครมักเอ่ยคำว่า “ผม” หรือ “ฉัน” อยู่เสมอ ข้อดีของการเล่าเรื่องชนิดนี้คือ ตัวละครหลักเป็นผู้เล่าเองทำให้ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ แต่มีข้อเสียตรงเป็นการเล่าเรื่องที่อาจมีอคติปะปนอยู่ด้วย การใช้มุมมองแบบนี้มักมุ่งที่จะสื่อความคิด หรือการตีความเหตุการณ์ต่าง ๆ ในมุมมองของตัวละครที่เป็นผู้เล่าเรื่อง
- 2.3.2.2.2 มุมมองบุคคลที่สาม (Third-person Narrator) แบ่งเป็น
- ผู้เล่าอยู่ร่วมในเหตุการณ์ด้วย คือ การที่ผู้เล่ากล่าวถึงตัวละครตัวอื่น เหตุการณ์อื่น ที่ตัวเองพบเห็นหรือเกี่ยวพันด้วย
  - ผู้เล่าไม่อยู่ร่วมในเหตุการณ์ โดยทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์เป็นมุมมองที่ผู้สร้างพยายามให้เกิดความเป็นกลางปราศจากอคติในการ

นำเสนอ เป็นการเล่าเรื่องที่ไม่สามารถเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง เนื่องจากการเล่าเรื่องจากวงนอก เป็นการสังเกตหรือรายงานเหตุการณ์โดยให้ผู้ชมตัดสินเรื่องราวเอง

- ผู้เล่าไม่อยู่ร่วมในเหตุการณ์ แต่สามารถรู้ลึกถึงความคิดข้างในของตัวละครในเรื่อง หรือเรียกว่า ผู้เล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน (omniscient) คือ การเล่าเรื่องที่ไม่มีข้อจำกัด สามารถหยั่งรู้จิตใจของตัวละครทุกตัว สามารถย้ายเหตุการณ์ สถานที่ และข้ามพ้นข้อจำกัดด้านเวลา สามารถย้อนอดีต ก้าวไปในอนาคต และสามารถสำรวจความคิดฝันของตัวละครได้อย่างไร้ขอบเขต มุมมองแบบนี้มักจะพบในภาพยนตร์มากที่สุด

ในบางครั้ง อาจมีการใช้มุมมองหลายแบบผสมผสานกันได้ ตามแต่วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง

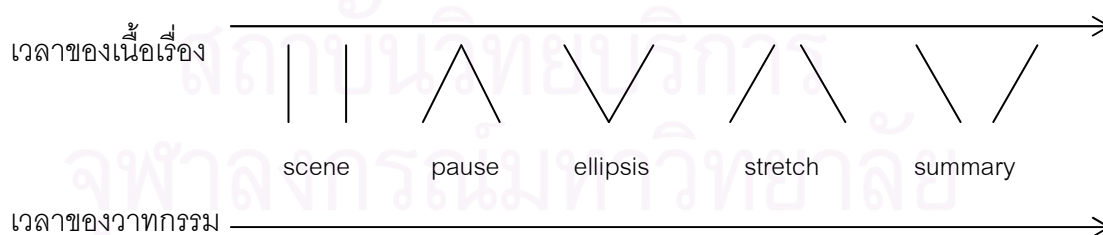
2.3.2.3 จำนวนของผู้เล่าเรื่อง ในบางเรื่องอาจมีผู้เล่าคนเดียว (Uni-narrator) ขณะที่บางเรื่องอาจมีผู้เล่ามากกว่าหนึ่งคน (Multi-narrator) ซึ่งเล่าถึงรายละเอียดย่อยของเหตุการณ์ และมีผู้เล่าหลัก (Frame narrator) คอยคุมการเล่าเรื่อง และปะติดปะต่อเรื่องทั้งหมดเข้าด้วยกัน

2.3.2.4 ระยะห่างในการเล่าเรื่อง (narrative distance) หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่าเรื่องกับเหตุการณ์หรือตัวละครในเรื่อง โดยสามารถพิจารณาได้ใน 2 แง่ คือ ในแง่ของสถานที่ และเวลาว่ามีระยะห่างจากขณะที่เล่าเรื่องแค่ไหน และพิจารณาในแง่ของอารมณ์ แบ่งเป็น

- 2.3.2.4.1 Transparency คือ การเล่าแบบมีระยะห่างมาก โดยผู้เล่าไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่อง ทำหน้าที่เพียงถ่ายทอดเรื่องราว
- 2.3.2.4.2 Irony คือ การเล่าด้วยอารมณ์แบบเสียดสี เย้ยหยัน
- 2.3.2.4.3 Self-consciousness คือ การเล่าแบบมีระยะห่างน้อย ผู้เล่าเอาตัวเองเข้าไปผูกพันกับเรื่องราวที่เล่า

2.3.2.5 เวลาของการเล่าเรื่อง (Narrative Time) สามารถพิจารณาจาก 3 องค์ประกอบ คือ ลำดับเวลา ระยะเวลา และความถี่

- 2.3.2.5.1 ลำดับเวลา (Order) โดยทั่วไปการเล่าเรื่องมักเป็นไปตามลำดับเวลา อย่างไรก็ตาม ใดก็ได้ ก็ยังมีวิธีเล่าเรื่องแบบที่ไม่เรียงลำดับเวลา ซึ่งสามารถแบ่งเป็น
- 2.3.2.5.1.1 Analepsis หรือ Flashback คือการเล่าเหตุการณ์ในอดีต โดยอาจเป็นอดีตที่อยู่นอกเหนือไปจากเรื่องหลัก หรือรวมอยู่ภายในเรื่องหลัก
- 2.3.2.5.1.2 Prolepsis หรือ Foreshadowing คือการเล่าเหตุการณ์ในอนาคต เช่น การคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า ซึ่งมักเป็นการเล่าโดยมุมมองแบบบุคคลที่หนึ่ง
- 2.3.2.5.2 ระยะเวลา (Duration) เป็นการดูความสัมพันธ์ระหว่างเวลาของเนื้อเรื่อง (Story Time) และเวลาของการเล่าเรื่อง หรือเวลาของวาทกรรม (Narrative / Discourse time)
- 2.3.2.5.2.1 Scene คือ เวลาของวาทกรรมกับเนื้อเรื่องใช้เวลาเท่ากัน
- 2.3.2.5.2.2 Sause คือ เวลาของเนื้อเรื่องเท่ากับศูนย์ โดยการหยุดเวลาของเนื้อเรื่องเอาไว้เพื่อขยายความ
- 2.3.2.5.2.3 Ellipsis คือ เวลาของวาทกรรมเท่ากับศูนย์ โดยตัดหรือข้ามเหตุการณ์นั้น ๆ ไปเลย
- 2.3.2.5.2.4 .Summary คือ เวลาของวาทกรรมสั้นกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง เช่น การสรุปเรื่องที่มีระยะเวลายาวนานโดยใช้ภาพเพียงไม่กี่ภาพ
- 2.3.2.5.2.4 Stretch คือ เวลาของวาทกรรมยาวกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง เช่น การใช้ภาพ Slow Motion หรือการยืดบางจังหวะของเหตุการณ์ให้ยาวนานกว่าที่เป็นจริง

แผนภาพ 2.3 ลักษณะต่างๆ ของระยะเวลาในการเล่าเรื่อง

- 2.3.2.5.3 ความถี่ (Frequency) เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความบ่อยครั้งที่เหตุการณ์เกิดขึ้นในเรื่องกับความบ่อยครั้งที่มันถูกเล่าหรือถูกกล่าวถึง

- 2.3.2.5.3.1 Singulative Narration คือการเล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่ากับจำนวนครั้งที่มันเกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์เกิดครั้งเดียว ในเรื่องก็เล่าถึงครั้งเดียว เป็นลักษณะการเล่าเรื่องที่พบทั่วไป
- 2.3.2.5.3.2 Repetitive Narration คือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งเดียว แต่นำมาเล่าถึงซ้ำ ๆ มากกว่า 1 ครั้ง เช่น การเล่าเหตุการณ์เดียวกันจากมุมมองของผู้เล่าคนละคน ลักษณะแบบนี้มักจะพบมากในวรรณกรรมสมัยใหม่
- 2.3.2.5.3.3 Iterative Narration คือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลายครั้ง แต่ถูกเล่าถึงเพียงครั้งเดียว เช่น การเล่าถึงเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในอดีต

2.3.3 การจัดลำดับตารางเนื้อหา (Schedule) หมายถึง วิธีการที่เนื้อเรื่องและการเล่าเรื่อง ได้ถูกจัดวางเนื้อหาไว้ตามลำดับ เช่น การจัดผังรายการในแต่ละวันของโทรทัศน์ ในการเล่าเรื่องทางโทรทัศน์นั้นจะต้องพิจารณาถึงตารางการออกอากาศของรายการด้วย เพราะเวลาในการออกอากาศทุกนาที่มีค่ามหาศาล ดังนั้นการจัดลำดับเนื้อหาแต่ละรายการต้องมีการวางลำดับเนื้อหาให้ผู้ชมเข้าใจและน่าติดตาม การจัดลำดับเนื้อหารายการโทรทัศน์จึงเปรียบเหมือนการต่อจิ๊กซอร์ ที่ต้องนำรายละเอียดเนื้อหาแต่ละช่วงมารวมกันเพื่อให้ออกมาเป็นเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์

การเล่าเรื่องในรายการโทรทัศน์จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับเวลาที่ได้รับจากทางสถานี และการเล่าเรื่องทางโทรทัศน์นั้นมีการขัดจังหวะด้วยการโฆษณา ดังนั้นการเล่าเรื่องจะต้องปรับตัวให้เข้ากับการขัดจังหวะจากการโฆษณา เช่น ก่อนที่จะตัดเข้าสู่โฆษณา เรื่องที่เล่ามักจะอยู่ในจุดสำคัญ แล้วจึงตัดเข้าโฆษณา เพื่อที่จะดึงผู้ชมไม่ให้เปลี่ยนไปช่องอื่น แล้วรอคอยที่จะดูช่วงต่อไป และสำหรับรายการโทรทัศน์ที่น่าเสนอเป็นตอนๆ ติดต่อกัน ในการนำเสนอครั้งต่อไปก็จะพบทวนเรื่องราวที่ได้เสนอไปแล้วก่อนหน้านี้ เพื่อให้ผู้ชมที่เพิ่งชมเป็นครั้งแรกสามารถเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

การใช้ทฤษฎีการเล่าเรื่องมาศึกษารายการข่าวอาจเป็นเรื่องใหม่และแปลกสำหรับบางคน เพราะหลายคนเคยเชื่อกันว่าข่าวเป็นเรื่องจริง ไม่ได้มีการประกอบสร้างจากการเล่าเรื่องเหมือนรายการประเภทบันเทิง แต่จนถึงทุกวันนี้คงปฏิเสธไม่ได้แล้วว่ารายการข่าวในประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตอย่างมาก มีการนำการเล่าเรื่องมาใช้ในรายการและในตัวข่าว จนบางรายการแทบจะไม่ต่างจากกับรายการบันเทิง แต่อย่างไรก็ตาม “ข่าว” ก็ยังเป็น “ข่าว” คือเป็นสิ่งที่ถูกคาดหวังว่าเป็นข้อเท็จจริง จริงจัง โดยเฉพาะรายการข่าวในบางช่วงเวลาที่ถูกกำหนดให้เป็นข่าว

ภาคหลัก และกับรายการข่าวอื่นๆ อาจจะมีคามคาดหวังแตกต่างออกไป ดังนั้นรายการข่าวที่ปัจจุบันจึงมีวิธีการเล่าเรื่องที่ทั้งคงเดิมและเปลี่ยนแปลงไป มากน้อยแตกต่างกันไป จนเป็นส่วนหนึ่งของสูตรของรายการ

การวิจัยเพื่อหาตระกูลของรายการข่าวจึงต้องใช้ทฤษฎีการเล่าเรื่องเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการค้นหาสูตรของรายการข่าวในแต่ละตระกูล ว่ามีความแตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไรทั้งในตระกูลเดียวกันและเปรียบเทียบกับตระกูลรายการอื่นๆ ด้วย

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับข่าวและการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์

2.4.1 ความหมายของข่าว

พิสิษฐ ชวาลาธวัช กล่าวว่า ข่าว คือ ความจริงที่สมบูรณ์เป็นเรื่องเป็นราวที่เกิดขึ้นจากอดีตสู่ปัจจุบันอย่างมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องจะสมมุติให้อะไรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเองไม่ได้ และความเป็นจริงนั้นมีผลจากพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม และมีผลกระทบต่อคนหมู่มากทั้งระดับท้องถิ่น ประเทศ และมวลมนุษยโลก

ยงยุทธ รักษาศรี กล่าวว่าข่าว คือ รายงานเหตุการณ์ที่ผู้คนให้ความสนใจในขณะใดขณะหนึ่ง

Turner Catledge (อ้างใน ปรียานุช คลอวุฒิวัฒน์,2535:12) อดีตบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ นิวยอร์กไทม์ กล่าวว่า ข่าว คือ สิ่งซึ่งสามารถพบได้ในวันนี้โดยที่ไม่เคยรับรู้มาก่อน

Ralph S. Lzard กล่าวว่า ข่าว คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือกำลังเกิดและมีความสำคัญที่จะสร้างความสนใจแก่ผู้อ่านเป็นจำนวนมาก และข่าวที่สำคัญที่สุดก็คือข่าวที่สร้างความสนใจแก่คนจำนวนมาก

Ahillip H. Ault ศาสตราจารย์ทางวารสารศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมินเนโคตาในสหรัฐอเมริกาได้ให้ความหมายของคำว่า “ข่าว” ไว้ 4 ลักษณะคือ

- 2.4.1.1 ข่าวเป็นรายงานของเหตุการณ์หนึ่ง กระชับ ชัดเจน จัดเสนอได้ภายในระยะเวลาอันเหมาะสม
- 2.4.1.2 ก่อนที่จะเป็นรายงานข่าว จะต้องมีการรวบรวมเรียบเรียงข้อมูลประกอบเหตุการณ์ในข่าวนั้นอย่างถูกต้องและสมบูรณ์
- 2.4.1.3 การรายงานข่าวให้เหมาะสมกับระยะเวลาการนำเสนอได้กระชับและชัดเจน เป็นผลเนื่องมาจากความสามารถของผู้เรียบเรียง ผู้เขียนและผู้รายงานข่าวนั้น
- 2.4.1.4 เนื้อเรื่องของข่าวตลอดจนแง่มุมที่นำเสนอมานั้น เป็นที่สนใจแก่ผู้อ่าน ผู้ฟัง และผู้ชม

จากคำจำกัดความ และคำอธิบายความหมายของ “ข่าว” สามารถอธิบายความหมายของรายการข่าวทางโทรทัศน์ได้ดังนี้

รายการข่าวทางโทรทัศน์ หมายถึง รายการที่จัดและผลิตขึ้นโดยใช้รูปแบบของการประกาศ อ่านคำบรรยายและการรายงานเหตุการณ์ต่างๆ หลากหลายกันไป การนำเสนอด้วยวิธีเหล่านั้น อาจทำได้ด้วยภาพทั้งหมดหรือบางส่วนหรือปราศจากภาพเหตุการณ์ที่เป็นข่าวก็ได้ ก่อนการนำเสนอข่าวจะมีการแสวงหา รวบรวม จัดและเก็บข้อมูลของเหตุการณ์ในข่าวแต่ละข่าวได้อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง จากนั้นผู้เขียนถึงผู้รายงานจะนำมาเรียบเรียงเป็นเรื่องราว มีเนื้อหาสาระและรายละเอียดของเหตุการณ์ในข่าวนั้นให้เกิดความกระชับชัดเจน และได้ใจความภายในระยะเวลาการนำเสนอที่เหมาะสม และเพื่อเป็นการบริการประชาชนด้วยข่าวสารอย่างถูกต้องอีกด้วย

โดยทั่วไปประชาชนชื่อโทรทัศน์มักมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ เพื่อความบันเทิง ส่วนในเรื่องของการที่จะได้รับความรู้ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ในปัจจุบัน หรือความรู้ทั่วไปก็ตามเป็นผลพลอยได้หรือเป็นเป้าหมายรองลงมา อีกประการหนึ่งการดำเนินกิจการโทรทัศน์เองก็มุ่งที่จะทำหน้าที่ให้ความบันเทิงเป็นหลักมากกว่าหน้าที่อื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามโทรทัศน์ก็ยังทำหน้าที่ให้บริการด้านความรู้และเหตุการณ์ปัจจุบันแก่ประชาชนทั่วไปได้รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์มากกว่าสื่ออื่น ๆ

ลักษณะการนำเสนอข่าวในรูปแบบโทรทัศน์นั้น สามารถกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้รับข่าวสารได้เป็นอย่างดี นอกจากภาพและเสียงจะเป็นตัวโดดเด่นในการนำเสนอเนื้อหาเข้ามาสร้างความประทับใจ ความสนใจได้ดี ซึ่งประกอบไปด้วยสาระ (Messages) ที่เป็นความจริง ใหม่

สด น่าสนใจ และมีผลกระทบต่อประชาชนที่ส่งออกไปจากผู้ส่งสาร (Source) โดยอาศัยสื่อ (Channel) โทรทัศน์เพื่อรับทราบ การใช้ภาพประกอบเหตุการณ์ประกอบเนื้อหาเป็นวิธีหนึ่งในการถ่ายทอดข่าวสาร (Information) ทศนคติ (Attitude) และอารมณ์ (Emotion)

ข่าว เป็นเนื้อหาของสื่อมวลชนที่มีความสำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวโทรทัศน์ซึ่งเป็นรายการที่ตอบสนองต่อบทบาทของสื่อโทรทัศน์ในการเผยแพร่ข่าวสารสู่สังคมโดยตรง รายการข่าวโทรทัศน์ ซึ่งเป็นรายการโทรทัศน์ที่มีความสดทันต่อเหตุการณ์บอกเล่าข่าวสารต่างๆ ตลอดจนเรื่องราวของสังคมไทย ที่สามารถตอบสนองของความรู้สึกใคร่รู้ของประชาชนอย่างมาก สถานีโทรทัศน์เองก็ให้ความสำคัญกับรายการดังกล่าวสูง มีการแข่งขันทั้งด้านรูปแบบรายการ การนำเสนอเนื้อหา และเทคโนโลยี มาใช้ในการผลิตรายการ ทั้งนี้เพราะทุกสถานีถือว่ารายการข่าว คือ ภาพพจน์และหน้าตาของสถานี

สิ่งสำคัญของข่าวโทรทัศน์ คือ ต้องมีเนื้อหาโดยรวมเหตุการณ์สรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และ ทำไม ซึ่งเมื่อรวมกับลักษณะของสื่อ โทรทัศน์แล้ว ข่าวโทรทัศน์ควรมีความหมายคือ ข่าวสารที่เกิดขึ้นใหม่ น่าสนใจ มีผลกระทบต่อสาธารณชน ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์สามารถสื่อข่าว รายงานข่าวถ่ายภาพ และภาพยนตร์บันทึกภาพได้ เพื่อจัดทำรายการของข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา และการวิเคราะห์ข่าว

2.4.2 พัฒนาการของการนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์

รายการประเภทข่าวสาร จัดเป็นรายการที่สถานีโทรทัศน์ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการให้บริการข่าวสารแก่ประชาชนโดยผ่านทางสื่อซึ่งสามารถแพร่กระจายเนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้ว่า รายการประเภทนี้ ได้ถูกจัดออกอากาศตั้งแต่วันแรกของการเปิดสถานี (ที่ปวิท พงศ์ไพบูลย์, 2534)

ในระยะแรกเริ่มของการก่อตั้งสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย รายการข่าวมีลักษณะของการนำเสนอในรูปแบบของการเสนอข่าวอย่างเรียบง่าย ไม่มีเทคนิคในการนำเสนออย่างหลากหลายเช่นปัจจุบัน การเสนอข่าวในระยะแรกนั้น ทางสถานีโทรทัศน์ต้องมีความระมัดระวังในเรื่องของความเหมาะสมเป็นอย่างมาก อันเนื่องมาจากการเป็นสื่อมวลชนที่อยู่ภายใต้การกำกับของ

รัฐบาลโดยตรง การเสนอข่าวจึงต้องเป็นข่าวที่เป็นผลงานของรัฐบาลหรือข่าวที่ทางราชการเห็นว่า เป็นประโยชน์เท่านั้น

2.4.3 รูปแบบการนำเสนอข่าวโทรทัศน์

โดยทั่วไปสถานีโทรทัศน์มีวิธีการนำเสนอข่าวโทรทัศน์หลายรูปแบบ ซึ่งตามหลักของการ นำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์มีวิธีการอยู่ 4 วิธี ดังนี้ (ดวงทิพย์ วรพันธ์, 2525)

- 2.4.3.1 แถลงการณ์หรือข่าวด่วนล่าสุด ข่าวสำคัญซึ่งอาจต้องประกาศชั้นรายการที่แพร่ ภาพออกอากาศ
- 2.4.3.2 ข่าวอ่านธรรมดา ผู้อ่านข่าวจะอ่านข่าวหน้ากล้องภายในห้องส่งเล็ก ของสถานี และอาจมีการจัดฉากหลัง
- 2.4.3.3 ข่าวอ่านประกอบภาพ ผู้อ่านข่าวจะอ่านข่าวหลังกล้อง ประกอบภาพนิ่ง หรือ ภาพเคลื่อนไหว
- 2.4.3.4 วิเคราะห์ข่าวหรือวิจารณ์ข่าว ผู้วิเคราะห์ หรือ ผู้วิจารณ์ข่าว จะแสดงความ คิดเห็นตีความ และบอกข้อเท็จจริงแก่ผู้ดูผู้ชมหน้ากล้องประกอบภาพนิ่ง หรือ ภาพเคลื่อนไหวเกี่ยวกับข่าวที่วิเคราะห์ หรือ วิจารณ์

2.4.4 ลักษณะการนำเสนอข่าวโทรทัศน์

ลักษณะที่สำคัญของการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ ประกอบด้วย

2.4.4.1 ผู้ประกาศ

ผู้ประกาศนั้นมีทั้งผู้ประกาศข่าวหลัก ผู้ประกาศข่าวร่วม ผู้สื่อข่าวหรือผู้รายงานข่าวทั้งนี้ ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวว่าจะต้องมีจำนวนเท่าใด ขึ้นอยู่กับรูปแบบการนำเสนอและขอบข่ายงานด้าน ข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์นั้นๆ

ผู้ประกาศข่าวหลักและผู้ประกาศข่าวร่วมเป็นหลักของการนำเสนอ ซึ่งมีหน้าที่ประกาศ และเชื่อมโยงขึ้นข่าวต่างๆ ให้เป็นไปตามบทโทรทัศน์ของของการรายงานข่าว เพื่อให้การนำเสนอ

ข่าวนั้นเป็นไปอย่างราบรื่น นอกจากจะเป็นผู้ประกาศและเชื่อมโยงข่าวแล้ว ในบางกรณีก็อาจจะต้องทำการอ่านคำบรรยายข่าวขึ้นต่างๆ ในแต่ละหมวดหมู่ด้วย

2.4.4.2 รูปแบบของการรายงาน

การรายงานข่าวโทรทัศน์ในปัจจุบันส่วนมากจะอยู่ในความหมายสรุปที่เรียกว่า “อะไรเกิดขึ้นบ้างในโลกวันนี้” ซึ่งมีทั้งการประกาศ การอ่านคำบรรยาย และการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นข่าวล้วนๆ (Straight news) หรืออาจผสมผสานกับการเล่าถึงอดีตที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในข่าว และการทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับข่าวในอนาคตอีกด้วย ซึ่งการนำเสนอรายการแบบนี้เรียกว่า การวิจารณ์ข่าว (News Commentary)

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการประกาศ การอ่านคำบรรยาย และรายงานข่าวอย่างข่าวอย่างข่าวล้วนๆ หรือการวิจารณ์ข่าวก็ตาม จะต้องอาศัยบุคลากรข่าวเป็นผู้ประกาศ ผู้รายงานข่าว ตลอดจนความสามารถของคณะบุคลากรข่าวทั้งหมด ในการทำงานที่จะกระตุ้นเตือนให้ผู้ชมข่าวนั้นรู้สึกว่าเขาเหล่านั้นเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์และรู้สึกอีกว่าเหตุการณ์นั้นเป็นความจริงได้มากน้อยเพียงใด

2.4.4.3 ภาพประกอบข่าว

นอกจากรายการข่าวมักจะประกอบด้วยภาพการประกาศของผู้ประกาศแล้ว การอ่าน คำบรรยายโดยผู้ประกาศก็ดี การรายงานของผู้ประกาศแต่ละขึ้นก็ดี ยังสามารถที่จะใช้ภาพเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องในข่าวแสดงประกอบการประกาศและการอ่านคำบรรยายรายงานได้ด้วย สิ่งที่ทำให้รายงานข่าวทางโทรทัศน์น่าชมมากยิ่งขึ้นคือ ภาพในเหตุการณ์ข่าวแต่ละขึ้นสามารถนำมาแสดงและนำเสนอได้โดย เทปโทรทัศน์ ภาพยนตร์ สไลด์ ภาพถ่าย ตาราง แผนที่ แผนภูมิ ภาพร่าง ภาพวาด และกราฟ ตลอดจนสื่อโสตทัศนูปกรณ์ที่สามารถนำมาใช้ประกอบทูนิตนั่นเอง

การนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ (ดวงทิพย์ วรพันธ์, 2525) นอกจากจะเต็มไปด้วยเนื้อหาสาระแล้ว สิ่งที่น่าสนใจไม่ได้ในการนำไปใช้ในข่าวโทรทัศน์ ตามคุณลักษณะโดยรวมของสื่อโทรทัศน์ คือ ความบันเทิง ซึ่งหมายถึงความแจ่มชัด ความเคลื่อนไหว และมีจังหวะทุกอย่างก้าว

และรูปแบบที่ไม่ใช่การแสดง เพื่อจูงใจให้ผู้คนสนใจบุคลิกภาพของผู้ประกาศและสร้างความเชื่อมั่นด้วยการเสนอภาพ

นอกจากนี้ กาญจนา แก้วเทพ (2531 อ้างถึงใน นาฏยา ตนานนท์, 2546) ยังได้กล่าวถึงการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ไว้ว่า รูปแบบของการนำเสนอข่าวโทรทัศน์นั้น มีลักษณะแน่นอนค่อนข้างตายตัวมาก และค่อนข้างเป็นสากลเหมือนกันเกือบทั่วโลก ข่าวโทรทัศน์ที่นำเสนอชุดหนึ่งๆ บรรดาข่าวแต่ละชิ้นย่อยๆ จะมีความหมายต่อโครงสร้างข่าวชุด เราจะเห็นความสำคัญของการจัดลำดับข่าวอย่างแน่นอน ลักษณะข่าวตอนแรก ตอนกลาง และตอนปิดท้าย จะต้องเป็นข่าวประเภทไหน จะถูกกำหนดเอาไว้อย่างแน่นอน แต่ละข่าวมีความหมายเฉพาะตัว และช่วงระยะเวลาสั้นยาวของแต่ละข่าวจะถูกตั้งโปรแกรมเอาไว้ โดยทั่วไป (หากไม่มีตัวแปรเรื่องบริบททางวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง) โครงสร้างของรูปแบบการนำเสนอข่าวจะเปิดฉากกระตุ้นความสนใจด้วยการบอกหัวข่าว จากนั้นก็จะเรียงลำดับหลากหลายสลับกันไป ตอนท้ายๆ จะนำเสนอข้อมูลที่ชวนติดตาม เช่น พยากรณ์อากาศ กีฬา และปิดฉากด้วยเรื่องเบาๆ เป็นต้น

รูปแบบที่เห็นได้แน่นอนชัดเจนอีกประการหนึ่งของการรายงานข่าว จะต้องมียุทธศาสตร์ที่เป็นทางการ ไม่ว่าจะผู้อ่านข่าวจะมีลักษณะที่เป็นกันเองอย่างไรก็แล้วแต่ ความมีสาระ ความเป็นจริงเป็นจิงของข่าว สไตลล์ของภาษาข่าวก็ต้องเป็นลักษณะของการสั่งการ (Directive) ไม่ใช่การเสวนา (Dialogue) เพราะฉะนั้นต้องหาเครื่องหมายปิดท้ายประโยคของข่าวจะต้องเป็นฟูลสตอป (Full stop) ไม่ใช่เครื่องหมายคำถาม รวมทั้งน้ำเสียงที่อ่านข่าวก็ต้องมีรหัสที่แน่นอน เสียงที่แผ่วเบาไร้อำนาจหรือเสียงที่เหมือนแมวจะอ่านข่าวไม่ได้เลย องค์ประกอบย่อยๆ เหล่านี้จะต้องประกอบตัวกันขึ้นเป็นโครงสร้างเพื่อให้ส่วนรวมทั้งหมดมอดดูเป็นข่าว

การเสนอข่าวทางโทรทัศน์เดิมทีนั้นได้ใช้วิธีนำเสนอภาพทางโทรทัศน์ โดยมีผู้ประกาศเป็นผู้อ่านบท และฟิล์มที่ใช้กันก็เป็นฟิล์มม้วน (Newsreel) แต่ปัจจุบันนี้การนำเสนอข่าวก้าวหน้าไปมากเนื่องจากมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก โดยผู้ออกไปทำข่าวได้ถ่ายทำเป็นภาพยนตร์และสามารถบันทึกเสียงเหตุการณ์ให้ออกมาพร้อมภาพได้ด้วย เพราะฉะนั้นการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์จึงรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น การถ่ายทอดสด ให้ประชาชนรับรู้ความเคลื่อนไหวจากเหตุการณ์นั้นได้ทันที หรือการถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียมทางโทรทัศน์ จากเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นทั่วโลก การรายงานข่าวทั้งภาพและเสียงจากสถานีเครือข่ายโดยผ่านดาวเทียม ทำให้ชาวโลกได้รับทราบเหตุการณ์เหล่านั้นได้อย่างรวดเร็วจากโทรทัศน์

ในปัจจุบันสถานีโทรทัศน์ทุกช่องหันมาแข่งขันปรับปรุงการเสนอข่าว รวมทั้งมีการว่าจ้างบริษัทเอกชนมาผลิตข่าวร่วมกับฝ่ายข่าวของสถานี มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอข่าวเป็นแบบรายการนิตยสารข่าว โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของรัฐ และมีผลต่อการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ของสถานี (ดวงทิพย์ วรรณ, 2531)

2.4.5 องค์ประกอบของข่าว (News Elements)

ในการพิจารณาคัดเลือกข่าวนั้น มีองค์ประกอบหลายอย่าง เช่นเดียวกับองค์ประกอบของข่าวหนังสือพิมพ์ แต่โดยทั่วไปข่าวโทรทัศน์มักจะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งใน 3I + V คือ Impact Interest Information และ Visual

2.4.5.1 Impact หมายถึง ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ที่มีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ชม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือต่อคนเป็นจำนวนมาก เช่น ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ การขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิง การทุจริตการเลือกตั้ง ส.ว. ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจจะมีผลกระทบทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้ และยิ่งปริมาณของผลกระทบที่เกิดขึ้นมีจำนวนมาก ก็ยิ่งจะทำให้ข่าวนั้นได้รับความสนใจมากขึ้น

2.4.5.2 Interest หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและทำให้คนสนใจ กลายเป็นประเด็นพูดคุยสนทนา โดยทั่วไปมักจะเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้ชมลึ้มถึงปัญหาตัวเอง หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวเองในชีวิตประจำวัน เช่น พระเอกละครโทรทัศน์ ประสบอุบัติเหตุแล้วรอดชีวิต นักกีฬาวิ่งทางไกลเพื่อเก็บ ผู้หญิงที่อ้างว่ามีความสัมพันธ์กับนายกรัฐมนตรีบุกรุกทำเนียบ เป็นต้น ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้ไม่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนโดยทั่วไป แต่บางเหตุการณ์ก็มีทั้งความน่าสนใจ และมีผลกระทบในเรื่องเดียวกัน เช่น ผู้หญิงได้รับเลือกเป็นกำนัน เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด หรือเป็นรัฐมนตรี ขาวนี้ก็ได้รับความสนใจมากกว่าขาวของผู้ชายที่ได้รับเลือก เพราะโดยปกติผู้ชายมีโอกาสได้รับเลือกเป็นในตำแหน่งเหล่านี้อยู่จำนวนมาก แต่การที่ผู้หญิงได้รับเลือกให้ทำงานในตำแหน่งเดียวกับผู้ชาย ก็สะท้อนถึงความเสมอภาคที่ผู้หญิงได้รับในสังคมมากขึ้น

2.4.5.3 Information รายการข่าวโทรทัศน์ สามารถนำเอาภาพของเหตุการณ์จริงมา นำเสนอได้ เช่น วิธีการเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูปซูเปอร์มาร์เก็ต ซึ่งมีการตรวจพบว่าไม่สะอาด มี สารปนเปื้อน วิธีการประหยัดน้ำมันราคาแพง วิธีป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ระบาดในฤดูฝน เป็นต้น

2.4.5.4 Visual หมายถึง ภาพ ภาพข่าวโทรทัศน์ที่ดีสามารถทำให้ผู้ชมเห็นและเข้าใจ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาอันสั้น เพราะภาพที่ดีเพียงภาพเดียว สามารถสื่อความหมาย แก่ผู้ชมได้ดีกว่าคำพูดที่ยืดยาว

2.4.6 ภาพในรายการข่าวโทรทัศน์

โทรทัศน์มีข้อได้เปรียบกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น เพราะสามารถนำเสนอทั้งภาพและเสียง ได้ในเวลาเดียวกัน ภาพในรายการข่าวโทรทัศน์ประกอบด้วย

2.4.6.1 ผู้อ่านข่าว (News Caster) แต่เดิมนั้นผู้ที่ทำหน้าที่อ่านข่าวโทรทัศน์ จะต้องเป็นผู้ ที่มีบุคลิกดี และสามารถอ่านข่าวได้ชัดเจน ชัดเสียงกับผู้ฟังจึงขึ้นอยู่กับบุคลิกมากกว่า ความสามารถในการเป็นเจ้าหน้าที่ข่าว แต่ปัจจุบัน เมื่อการแข่งขันในด้านข่าวสูงขึ้น ผู้ที่ทำหน้าที่ อ่านข่าวไม่ได้ทำหน้าที่อ่านข่าวแต่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องสามารถทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าวด้วย คือ สามารถรายงานเหตุการณ์ สัมภาษณ์แหล่งข่าวสดๆ ได้ และสามารถเชื่อมโยงข่าวกับเหตุการณ์ที่ ถ่ายทอดสดได้ทันที คุณสมบัติของผู้อ่านข่าวโทรทัศน์จึงมีขอบเขตกว้างขึ้นคือ

2.4.6.1 Authority คือ ผู้อ่านข่าวไม่เพียงแต่ทำหน้าที่อ่านข่าวตามบทข่าวเท่านั้น แต่ สามารถกำหนดประเด็นในการซักถามแหล่งข่าวและเชื่อมโยงข่าวแต่ละข่าวให้ น่าสนใจ

2.4.6.2 Credibility มีความน่าเชื่อถือ ทั้งในด้านความเป็นนักวิชาชีพและเป็นผู้ที่มีความ รอบรู้ในเรื่องข่าว

2.4.6.3 Personality มีบุคลิกภาพดึงดูดความสนใจ และดูอบอุ่น ไม่แข็งกร้าวหรือเย็นชา จนไม่มีชีวิตชีวา

2.4.6.4 Good Voice มีคุณภาพเสียงที่ดี ชัดเจน

2.4.6.5 Good Look ถ้าเป็นผู้ที่มีหน้าตาดี นอกเหนือจากการมีบุคลิกที่ดีแล้ว ก็จะต้อง ดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้

2.4.6.2 การถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เป็นข่าว โทรทัศน์มีข้อได้เปรียบที่สามารถถ่ายทอดให้ผู้ชมได้เห็นความเคลื่อนไหวต่างๆ ในขณะที่เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น เช่น การถ่ายทอดพิธีสำคัญ การแข่งขันกีฬา หรือเมื่อเกิดเหตุการณ์ร้ายแรง เช่น การบุกจี้ตัวประกันบนเครื่องบิน การถ่ายทอดสด (Live) เช่นนี้ สถานีโทรทัศน์จะใช้รถถ่ายทอดสดเคลื่อนที่ (Outside Broadcasting) ที่เรียกกันสั้นๆ ว่า รถ O.B. ออกไปถ่ายภาพยังที่เกิดเหตุ แล้วส่งสัญญาณกลับเข้ามายังสถานีด้วยเครื่องส่งไมโครเวฟหรือดาวเทียม (Satellite)

2.4.6.3 การใช้เทปโทรทัศน์ แต่เดิมนั้นกล้องถ่ายภาพยนตร์ขนาด 16 มม. ทั้งที่มีเสียงและไม่มีเสียง เป็นอุปกรณ์สำคัญในการทำข่าวของสถานีโทรทัศน์ เมื่อถ่ายภาพต้องนำฟิล์มมาล้างและตัดต่อ เพื่อนำเสนอในรายการข่าว ซึ่งการใช้กล้องภาพยนตร์จะต้องใช้เวลาในการล้าง ตัดต่อ ไม่สามารถเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที เมื่อมีกล้องถ่ายวิดีโอและเครื่องบันทึกเทป การถ่ายภาพยนตร์ข่าวจึงรวดเร็วขึ้น เพราะขั้นตอนการตัดต่อในเครื่องตัดต่ออิเล็กทรอนิกส์ สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว ความคมชัดของภาพดีกว่าฟิล์มภาพยนตร์

2.4.6.4 ภาพนิ่ง ปกติภาพนิ่งย่อมไม่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้เท่ากับภาพเคลื่อนไหว แต่บางครั้งก็จำเป็นต้องใช้ภาพนิ่งในการรายงานข่าว เช่น เหตุการณ์ที่ไม่เคยบันทึกไว้ในภาพยนตร์ หรือในวิดีโอมาก่อนก็จำเป็นต้องใช้ภาพถ่าย หรือภาพเหตุการณ์ในหนังสือมาใช้ บางครั้งภาพข่าวจากสำนักข่าวที่ส่งมาทางคอมพิวเตอร์ ก็สามารถนำมาใช้ในรายการข่าวโทรทัศน์ได้

2.4.6.5. ภาพกราฟฟิก เช่น แผนที่ แผนภูมิ ตัวอักษร จะใช้เมื่อต้องการอธิบายเรื่องราวที่ซับซ้อนยากแก่การเข้าใจ การใช้แผนที่แสดงตำแหน่งของอุบัติเหตุเครื่องบินชนกันในอากาศ หรือแผนภูมิของตัวเลขสถิติต่างๆ จะทำให้ผู้ชมเห็นภาพได้ชัดเจน และเข้าใจเหตุการณ์ได้ง่ายขึ้น

2.4.7 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับรายการข่าวโทรทัศน์

การทำรายการข่าวโทรทัศน์ แบ่งได้เป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายที่รับผิดชอบหาข่าวก่อนผลิต รายการออกอากาศ ประกอบด้วย บรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าว และช่างภาพ และฝ่ายผลิตรายการ ประกอบด้วย ผู้กำกับรายการ ผู้กำกับเสียง และผู้กำกับภาพ ผู้กำกับเวที ช่างกล้อง ผู้จัดแสง และมีผู้ที่ทำหน้าที่อ่านข่าว

2.4.8 การเขียนข่าวโทรทัศน์

การเขียนข่าวโทรทัศน์เป็นการเล่าและแสดงภาพเหตุการณ์ในเวลาเดียวกัน (Story Telling & Visual) ดังนั้นผู้สื่อข่าว และช่างภาพ จะต้องทำงานประสานกันว่าแต่ละข่าวนั้นควรมีรายละเอียดอะไร และควรถ่ายภาพอะไร

โดยทั่วไปข่าวโทรทัศน์ประกอบด้วยคำแนะนำและรายละเอียดของข่าว แต่บางแห่งหัวข้อข่าว และคำแนะนำอาจจะเป็นอันเดียวกัน แล้วขึ้นรายละเอียดของข่าว เพื่อการประหยัดเวลา

คำแนะนำข่าวโทรทัศน์ มักจะเป็นคำแนะนำแบบสรุปเรื่อง (Summary Lead) คือมักจะตอบคำถาม 5W + H คือ Who, What, Where, When, Why, หรือ How โดยนำเอาประเด็นที่สำคัญขึ้นก่อน ส่วนเนื้อหานั้นลำดับตามข้อเท็จจริงที่สำคัญมากที่สุด แล้วเรียงลำดับไปจนจบข่าว ยกตัวอย่างเช่น

คำแนะนำ : นักวิชาการเชื่อมั่นแนวทางแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของพรรคประชาธิปัตย์จะทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น

เนื้อข่าว : นายสมชาย ภคภาสวิวัฒน์ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าว ว่า ทีมเศรษฐกิจของพรรคประชาธิปัตย์ มีแนวทางแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่ค่อนข้างเด็ดขาดซึ่งจะทำให้การแก้ไขปัญหาปัญหาสถาบันการเงินและการดำเนินการตามเงื่อนไขของไอเอ็มเอฟเป็นไปตามเป้าหมายได้แต่ก็ควรนำบุคคลภายนอก ที่มีความรู้ความสามารถด้านการเงิน การคลังเข้ามาเสริมทีมงานด้วย

อย่างไรก็ตามไม่อยากให้ประชาชนคาดหวังกับการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาลใหม่ มากเกินไปเพราะจะทำให้รัฐบาลทำงานลำบากขึ้น

2.4.9 หลักการเขียนคำบรรยายข่าวโทรทัศน์

2.4.9.1 ใช้สำนวนเขียนแบบบทสนทนา เช่นเดียวกับการเขียนบทวิทยุ ใช้ประโยคสั้น กระชับ เข้าใจง่าย

2.4.9.2 ให้คำบรรยายตรงกับภาพที่ฉาย แต่ไม่จำเป็นต้องเขียนรายละเอียดมากนัก เพราะปรากฏอยู่ในภาพแล้ว แนะนำบุคคล การกระทำ หรือสิ่งของที่จำเป็น

2.4.9.3 ถ้ามีข้อเท็จจริง หรือเรื่องราวที่ไม่สามารถบรรยายในขณะที่มีภาพข่าวให้อ่านในตอนต้นหรือตอนท้ายข่าว

2.4.9.4 เปิดเสียงเหตุการณ์จริง เช่น เสียงไฟปะทุ เสียงปืน เสียงคนหวีดร้อง พร้อมกับเหตุการณ์ ก็จะทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกใกล้ชิดกับเหตุการณ์มากขึ้น

2.4.9.5 แบบของบทข่าว ต้องระบุชื่อข่าว ความยาวของข่าว วัน เดือน ปี และรายละเอียดที่จำเป็น โดยจะแบ่งรูปแบบของบทเป็น 2 ส่วน คือ ภาพและเสียง

2.4.10 รายการข่าวโทรทัศน์ในต่างประเทศ

Boyd (2001) กล่าวว่าปัจจุบัน รายการข่าวโทรทัศน์ มีหลายรูปแบบและความยาว หลากหลายแตกต่างกันไปตามแต่ผู้ผลิตจะสร้างสรรค์ ตั้งแต่ รายการพาดหัวข่าว 2 นาที จนกระทั่ง รายการข่าว 24 ชั่วโมง (24 hours of non-stop news) พัฒนาการของรูปแบบการนำเสนอใหม่ๆ และรายการทางเลือกใหม่ๆ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ข่าวถูกทำให้เป็นเรื่องการตลาด โดยการเพิ่มขึ้นของแนวทางการผลิตที่หลากหลาย เพื่อกลายเป็นรายการที่ผู้ชมเลือกชมเป็นประจำ

การมีอินเทอร์เน็ตในทุกหนทุกแห่งทั่วโลก และสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ก็มีความเป็นสถานีเฉพาะทางมากขึ้น ผู้ชมสามารถรับชมสถานีเดียวตลอดทั้งวัน โดยไม่สนใจชมพาดหัวข่าว หรือชมรายการข่าวทั้งวันถ้ามันน่าสนใจ รายการข่าวยาวขึ้น และปรับให้เข้ากับผู้ชมมากขึ้น เพื่อรักษาส่วนแบ่งความนิยมของผู้ชม ในตลาดผู้ชมที่แตกกลุ่มใหม่อยู่ตลอด ทำให้ความแตกต่างระหว่างข่าว และความบันเทิงกลายเป็นเรื่องที่ไม่ชัดเจนมากขึ้น ช่วงกีฬา ช่วงทำอาหาร กระทั่งการพยากรณ์โชคชะตา ก็ถูกนำมาแสดงตำแหน่งทางการตลาดของรายการ ท่ามกลางความเป็นข่าวที่คุ้นเคย

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่า รายการข่าวในปัจจุบัน มีการปรับตัวให้เข้ากับผู้ชมมากขึ้น ทำให้ประเทศต่างๆ มีรูปแบบการนำเสนอการนำเสนอรายการที่หลากหลาย เช่น

2.4.10.1 รายการรายงานข่าว (News Bulletin)

Boyd (2001) กล่าวว่าในสหราชอาณาจักร คือ “Bulletin” รายการที่นำเสนอข่าวโดยการสรุปข่าวโดยย่อ ส่วนในสหรัฐอเมริกา “Bulletin” ยังอาจจะหมายถึง ครั้งหนึ่งของการออกอากาศรายการข่าวต้นชั่วโมงด้วย ซึ่งในสหราชอาณาจักร เรียกว่า “Newsflash”

รายการรายงานข่าว (News Bulletin) คือ การรายงานข่าวของวันนั้น ณ เวลานั้น ซึ่งโดยทั่วไปจะออกอากาศครั้งละ 3-5 นาที ข่าวแต่ละข่าวจะถูกทำให้สั้น ประมาณ 30 วินาทีเพื่อให้สามารถนำเสนอข่าวทั้งหมดได้อย่างเหมาะสม รายการรายงานข่าว (News Bulletin) จะนำเสนอด้วยภาพข่าวทั้งภาพเคลื่อนไหวและภาพนิ่ง มีเพียงความนำข่าวสั้นๆ เท่านั้นที่จะถูกนำเสนอโดยตรงโดยไม่มีภาพข่าว

ลีลาการนำเสนอก็จะเป็นแบบตรงไปตรงมา รายการอาจจะถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ข่าวทั่วไป ข่าวกีฬา และพยากรณ์อากาศ โดยอาจจะนำเสนอโดยผู้ประกาศหลักชายผิวขาวเพียงคนเดียว และผู้ประกาศร่วมที่เป็นชายผิวขาวอีกคน นำเสนอข่าวกีฬาและพยากรณ์อากาศ

ซึ่งรายการรายงานข่าว (News Bulletin) จะแตกต่างจากรายการข่าวอื่นๆ ที่มีข่าวกว้างกว่า เป็นการสรุปข่าวของทั้งวัน ไม่ใช่แค่เพียง ณ ชั่วโมงนั้น มีความยาวประมาณ 20 -60 นาที ข่าวแต่ละข่าวก็น่าจะยาวกว่าและมีรายละเอียดมากกว่ารายการรายงานข่าว รวมทั้งความซับซ้อนอื่นๆ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์กราฟฟิก การแสดงให้เห็นจริง (Actuality) ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์สดหรือการบันทึกจากสถานที่เกิดเหตุการณ์ บางครั้งข่าวที่สั้นๆ อาจถูกรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มความกว้างและความครอบคลุมของข่าว และถ้ารายการข่าวรายการใดได้รับความนิยมจากผู้ชม จะมีการสร้างอัตลักษณ์ของรายการที่ชัดเจน และมีความสมดุลและความหลากหลายของวัตถุดิบมากกว่ารายการรายงานข่าว (News Bulletin)

2.4.10.2 รายงานพยานข่าว (Eyewitness News)

การนำเสนอข่าวรูปแบบนี้ ถูกพัฒนาขึ้นช่วงปลายทศวรรษที่ 1960 โดย Group W ของบริษัทเวสติ้งเฮาส์ (Westinghouse) เป็นการรายงานข่าวโดยให้ผู้สื่อข่าวไปรายงานจากนอกสตูดิโอ โดยพบเห็นข่าวนั้นๆ กับสายตาตนเอง และบันทึกมันลงในเทป หลังจากนั้นผู้สื่อข่าวอาจถูกเชิญให้ร่วมสนทนากับผู้ประกาศในสตูดิโอเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้น ซึ่งรายการรูปแบบนี้ได้รับความนิยม และมีการนำไปทำเลียนแบบในหลายประเทศ และในปัจจุบันการทำงานข่าวโทรทัศน์ส่วนใหญ่ก็ทำภายใต้ความเปลี่ยนแปลงไปของรูปแบบนี้

2.4.10.3 รายงานข่าวสัมปทาน (Franchise News)

รายงานข่าวสัมปทาน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่เคลื่อนตัวออกจากรายงานข่าว โดยเป็นรายการที่มีแนวโน้มจะเน้นเรื่องราวที่เป็นประเด็นสำคัญสำหรับผู้ชมในท้องถิ่น ซึ่งรายงานข่าวสัมปทานที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่เป็นเรื่องสุขภาพและเรื่องของผู้บริโภค แต่ก็มีเรื่องอื่นๆ ด้วย ไม่ว่าจะเป็น เรื่องแม่และเด็ก เรื่องสัตว์เลี้ยง เรื่องสิ่งแวดล้อม และอาชญากรรม ถึงแม้ว่าเกือบทุกสถานีใช้รูปแบบนี้ แต่ก็มีเพียงไม่กี่สถานีที่สร้างอัตลักษณ์ข่าวตามประเด็นที่นำเสนอ

2.4.10.4 รายงานข่าวแท็บลอยด์ (Tabloid News)

รายงานข่าวที่กำลังได้รับความนิยม เป็นรายงานข่าวที่เขียนข่าวแบบเร้าอารมณ์ผู้ชมและมีผู้รายงานที่เปี่ยมพลัง กระทั่งเคยมีผู้ประกาศข่าวสร้างเรื่องเลวร้ายระหว่างอ่านข่าวคือการเปลือยกาย ที่สถานี WOIO ใน Cleveland และยังมีอีกหลายรายการในสถานีเคเบิลทีวี ที่เต็มไปด้วยการสนทนาและการโต้เถียงอย่างดุเดือดระหว่างผู้ประกาศข่าวและแขกรับเชิญ

แนวคิดเรื่องข่าวโทรทัศน์และรายการข่าวโทรทัศน์นี้จะถูกมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา รายงานข่าวโทรทัศน์ ทั้งนี้รายการแต่ละรายการนั้นมีลักษณะพื้นฐาน มีพัฒนาการ มีหลักการในการผลิตแตกต่างกัน โดยเฉพาะข่าวซึ่งเป็นเนื้อหาที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และมีเป็นเนื้อหาประเภทสาระ 1 ในไม่กี่ประเภทที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์ที่เต็มไปด้วยเนื้อหาประเภทบันเทิง และเป็นสื่อที่กำเนิดมาพร้อมความบันเทิง รายงานข่าวจึงมีบางลักษณะที่แตกต่างจากรายการบันเทิงอื่นๆ ในการศึกษาตระกูลของรายการจึงจำเป็นต้องใช้แนวคิดนี้ประกอบการศึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศไทย

อรุณญา มิ่งเมือง (2535) วิจัยเรื่อง "การเล่าข่าวทางวิทยุ" โดยศึกษาถึงวิธีการเล่าข่าวและความหมายที่ปรากฏออกมาจากการเล่าข่าวทางวิทยุ จากการศึกษานี้ได้พบว่า วิธีการเล่าข่าวของผู้จัดรายการที่เป็นกรณีศึกษาประกอบไปด้วยการบรรยาย การสร้างมุขตลก การสร้างภาพพจน์การแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ เป็นต้น โดยงานวิจัยในครั้งนี้สามารถนำมาเป็นแนวทางต่อการวิเคราะห์การเล่าเรื่องในรายการข่าวโทรทัศน์ซึ่งในปัจจุบันกำลังนิยมการนำเสนอด้วยการเล่าข่าวได้

รวมพร ศรีสุมานันท์ (2541) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์การเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงประเด็นเรื่องและองค์ประกอบด้านเนื้อหาและวิธีการสื่อความหมายของการเล่าเรื่อง โดยศึกษาจากรายการสัมภาษณ์ที่ออกอากาศปี พ.ศ. 2539 จำนวน 2 รายการคือ รายการเจ็ด และรายการเจาะใจ ผลการวิจัย พบว่าเนื้อหารายการเจ็ดเป็นเรื่องเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับผู้ให้สัมภาษณ์จนเกือบเอาชีวิตไม่รอด มีสาเหตุเนื่องจากความประมาท และความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ รูปแบบการนำเสนอใช้การเชื่อมโยง เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเข้าด้วยกัน โดยเริ่มต้นด้วยตอนจบของเรื่องด้วยการสรุปเรื่องราว แล้วจึงดำเนินการสัมภาษณ์ในลักษณะ ย้อนการลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสถานการณ์ที่ขมวดเข้าสู่จุดพลิกผันของเรื่อง สำหรับรายการเจาะใจพบเนื้อหาเรื่องชีวิตส่วนบุคคลประเด็นต่างๆ ทั้งการต่อสู้ชีวิตผลงานความสำเร็จ การช่วยเหลือสังคมที่อยู่ในความสนใจของประชาชน วิธีการเล่าเรื่องจึงมีรูปแบบหลากหลาย สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ 1. การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 2. เมื่อมีเหตุย่อมมีผลตามมา 3. ปัญหาและการแก้ปัญหาเพราะว่าลักษณะการเล่าเรื่องเสมือนการสนทนาการจัดลำดับเรื่องราวในระหว่างการซักถามและโต้ตอบ การนำเสนอรายการสัมภาษณ์ทั้ง 2 ได้ใช้การเข้ารหัสเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์ด้วยองค์ประกอบด้านแสงสี เพื่อเสริมบรรยากาศ เสียงช่วยเร้าอารมณ์และฉากที่แสดงถึงบรรยากาศของเวทีรายการสัมภาษณ์ ถ่ายทอดระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์พบว่า รายการเจ็ด เน้นการเล่าเรื่องโดยการเข้ารหัสด้านเทคนิคทางโทรทัศน์ เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศและอารมณ์ สำหรับรายการเจาะใจใช้รหัสด้านเทคนิคทางโทรทัศน์ เพื่อเร้าอารมณ์ น้อยกว่าและให้ความสำคัญกับรูปแบบการนำเสนอที่มุ่งถ่ายทอดรูปแบบ ซึ่งสามารถนำงานวิจัยนี้ซึ่งศึกษาการเล่าเรื่องในรายการโทรทัศน์

โดยใช้รายการสัมภาษณ์เป็นหน่วยของการวิจัย มาใช้เป็นแนวทางศึกษาคำเล่าเรื่องในรายการข่าวโทรทัศน์

นนทวรรณ ดิษฐรัมย์ (2540) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์เทคนิคการสร้างความหมายในรายการความรู้อัตนทางโทรทัศน์ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าใจเทคนิคการสร้างความหมายในรูปแบบและเนื้อหารายการความรู้อัตนทางโทรทัศน์ โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ใช้กรอบแนวคิดในการศึกษา ได้แก่ แนวคิดเชิงสัญญาวิทยา แนวคิดเรื่องสื่อมวลชนกับการสร้างความเป็นจริงทางสังคม แนวคิดเรื่องการจัดจำแนกประเภทโทรทัศน์ แนวคิดเรื่องรายการโทรทัศน์ประเภทให้ความรู้ และแนวคิดเรื่องออกแบบสารโทรทัศน์ ผลการวิจัยพบว่ารายการความรู้อัตนทางโทรทัศน์ในปัจจุบันมีรูปแบบการนำเสนอ 4 แบบ คือรูปแบบบรรยาย รูปแบบพูดคุย รูปแบบสัมภาษณ์ และรูปแบบละคร และมีเนื้อหาทั้งหมด 8 ประเภทคือ สุขภาพอนามัย ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมวิทยาการและเทคโนโลยี สังคม ท่องเที่ยว เชิดชูสถาบันกษัตริย์ และความรู้ทั่วไป สำหรับการสร้างความหมายพบว่ารายการความรู้อัตนทางโทรทัศน์แต่ละประเภทในปัจจุบันมีการสร้างความหมาย หรือ อื่นๆ หนึ่งคือความเป็นจริงที่น่าเสนอต่อผู้ชม 3 ลักษณะคือ 1. รายการสุขภาพอนามัย วิทยาการและเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สังคม และความรู้ทั่วไป เน้นการเสนอความหมายตรงที่เป็นจริงอย่างตรงไปตรงมาตามที่เราสัมผัสได้ในโลกแห่งความเป็นจริง 2. รายการศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไทยการเสนอความหมายที่เป็นความจริงในรูปสัญลักษณ์ เป็นความจริงในโลกแห่งความหมายที่โทรทัศน์สร้างขึ้น 3. รายการเชิดชูสถาบันกษัตริย์เน้นการเสนอความหมายแฝงทั้งที่เป็นความจริงอย่างแท้จริง และความจริงที่สร้างขึ้นในรูปสัญลักษณ์ เพื่อสร้างความรู้สึกและจิตสำนึกแก่ผู้ชม นอกจากนี้ยังพบว่ารายการที่น่าเสนอความจริงอย่างตรงไปตรงมา เช่น รายการสุขภาพอนามัย รายการวิทยาการและเทคโนโลยี และรายการความรู้ทั่วไป ได้มีการสร้างความหมายแฝงที่เกี่ยวข้องกับสินค้าและบริการในฐานะผู้สนับสนุนรายการ โดยเป็นการแอบแฝงการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการตลอดจนหน่วยงานเข้าไปในเนื้อหาของรายการ เพื่อประโยชน์ทางการดำเนินธุรกิจด้วย ทั้งนี้สามารถนำงานวิจัยนี้มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษารูปแบบ เนื้อหา และการสร้างความหมายในของรายการข่าวโทรทัศน์ และใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องรหัสของรายการต่างๆ ในแต่ละตระกูลย่อย

อารียา ทวีศักดิ์สกุล (2542) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบรายการธรรมะทางโทรทัศน์ พ.ศ.2542 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบ เนื้อหา และหน้าที่ของรายการธรรมะทางโทรทัศน์ 2) เพื่อทราบถึงปัจจัยต่างๆ ในการผลิตรายการธรรมะทางโทรทัศน์ ที่มีอิทธิพลในการกำหนดรูปแบบ และเนื้อหารายการธรรมะทางโทรทัศน์ โดยทำการศึกษารายการธรรมะ 5 รายการคือ รายการชีวิตไม่สิ้นหวัง รายการพุทธประวัติ รายการธรรมะวันอาทิตย์ รายการประทีปส่องทาง และรายการคติธรรมนำชีวิต ผลการวิจัยพบว่า 1) รายการธรรมะมีรูปแบบการนำเสนอที่คล้ายคลึงกัน โดยธรรมเนียมปฏิบัติของรายการคือ เน้นที่การพูดคุย หรือการสนทนา (การบรรยายหรือการสนทนาของพระสงฆ์) ส่วนการนำเสนอด้วยรูปแบบอื่น อาทิ สารคดี หรือละครเวทีนั้น เป็นเพียงส่วนเสริมเพื่อความน่าสนใจในรายการ รูปแบบเช่นนี้สอดคล้องกับเนื้อหาของรายการที่เน้นความสงบสุข ทำให้รายการมีจังหวะในการนำเสนอที่ช้า และไม่น่าสนใจ สำหรับเนื้อหาของรายการธรรมะ เป็นการอธิบายความหลักธรรมคำสอนที่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งเรื่องราวหรือกิจกรรมต่างๆ ทางพุทธศาสนา โดยมีวาทกรรมทางพุทธศาสนาเป็นตัวกำหนด ทั้งวาทกรรมที่ดำเนินตามแนวทางของมหาเถรสมาคม และวาทกรรมแนวปฏิบัติ ได้แก่ วาทกรรมแนวปฏิบัติที่เน้นด้านการศึกษา และวาทกรรมแนวของสถานีโทรทัศน์และกฎระเบียบของรัฐ ส่วนหน้าที่ประการที่ 2 เพื่อสั่งสอนและแนะนำให้พุทธศาสนิกชนปฏิบัติตนเป็นคนดีโดยมีวาทกรรมกำกับอยู่ ควบคู่ไปกับการให้ความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราว หรือกิจกรรมทางพุทธศาสนา และหน้าที่ประการสุดท้าย ซึ่งมีลักษณะแฝงเร้น คือ หน้าที่ตอกย้ำความมั่นคงของสถาบันหลักทางสังคม 2) ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดรูปแบบและเนื้อหาของรายการธรรมะ ได้แก่ 1.มุมมองของผู้ผลิตที่มีต่อรายการธรรมะและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตกับพระสงฆ์ 2. ผู้สนับสนุนรายการ ทั้งสถานีโทรทัศน์ที่ผลิตรายการธรรมะเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐ และผู้อุปถัมภ์รายการรายอื่นในด้านทุนการผลิต 3. แนวคิด ความรู้และความสามารถในการนำเสนอเนื้อหา ตลอดจนสถานภาพของพระสงฆ์ในสังคมไทย ทั้งนี้สามารถนำงานวิจัยนี้มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษารูปแบบของรายการข่าวโทรทัศน์

นนุช ศิริโรจน์ (2537) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์วิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ เพื่อเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงทางแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจเลือกผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ทุกสถานี ในเขตกรุงเทพมหานคร จากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยใช้กรอบแนวความคิดเชิงทฤษฎีเรื่องบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าว องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพและการสร้างภาพลักษณ์กับค่านิยมของกลุ่มวิชาชีพมาประกอบการพิจารณา ผลจากการวิจัยพบว่า การให้ความสำคัญใน

องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวมีความแตกต่างกันไปตามบริบททางสังคม วัฒนธรรมทางวิชาชีพ และเทคโนโลยีของการนำเสนอข่าว ทั้งนี้สามารถแบ่งช่วงเวลาออกได้เป็น 3 ยุคสมัยคือ 1. ยุคเริ่มต้นงานข่าว (2498-ต้นปี 2528) หน้าที่ผู้ประกาศข่าวจำกัดเฉพาะผู้ชายที่ร่วมอยู่ในทีมงานบุกเบิก โดยให้ความสำคัญกับน้ำเสียง บุคลิกความน่าเชื่อถือตามแบบอย่างสากล ส่วนองค์ประกอบด้านรูปร่างหน้าตาถือเป็นเรื่องรอง 2. ยุคการปรับเปลี่ยน (ปลายปี 2528-ต้นปี 2529) รูปแบบและเนื้อหาของกรนำเสนอข่าวเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เนื่องจากเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกวงการเข้ามาทำและมีการโฆษณาคั่นเวลานั้นบุคลิกความเป็นกันเองและใช้ผู้ประกาศข่าวทั้งหญิงและชายจนทำให้ประชาชนนิยมหันมาดูข่าวกันมากขึ้น 3. ยุคการแข่งขัน (ปลายปี 2529-2535) ภาพลักษณ์ด้านรูปร่างหน้าตา ความทันสมัยและความมีชื่อเสียงของบุคคลที่เลือกมาเป็นผู้ประกาศข่าวจากหลายวิชาชีพ เป็นองค์ประกอบเด่นที่ใช้ในการดึงดูดใจให้ดูข่าว โดยงานวิจัยนี้ทำให้เห็นพัฒนาการของบุคลิกภาพของผู้ประกาศซึ่งเป็นตัวละครหลักของการเล่าเรื่องในรายการข่าว ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องนี้ก็เป็นสูตรที่สำคัญของรายการข่าวแต่ละตระกูล

ศุกลมาน เอี่ยมโอภาส (2542) วิจัยเรื่องบทบาทการสื่อสารเชิงอวัจนะของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ในปัจจุบัน เป็นการศึกษา เพื่อให้ทราบความคิดเห็นจากผู้ชม เกี่ยวกับการสื่อสารเชิงอวัจนะในลักษณะต่างๆ ของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ว่ามีผลต่อความเชื่อถือ และติดตามการรายงานข่าวหรือไม่ จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมข่าวโทรทัศน์ให้ความสำคัญกับลักษณะการสื่อสารเชิงอวัจนะ ที่เกี่ยวกับการอ่านออกเสียง น้ำเสียง และการสบตากับผู้ชมมากที่สุด ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเชื่อถือและติดตามการรายงานข่าวของผู้ประกาศข่าว ส่วนในด้านอื่นๆ เช่น ลีลาท่าทาง บุคลิกของผู้ประกาศข่าว และการแต่งกายเป็นเรื่องรองลงมา นอกจากนั้นยังพบว่า เมื่อบริบทของข่าวเปลี่ยนแปลงไป ลักษณะทางอวัจนภาษาที่มีอิทธิพลต่อการติดตามข่าวของผู้ชมยังคงเป็น การอ่านออกเสียง น้ำเสียงในการอ่าน และการสบตากับผู้ชมมากที่สุด โดยงานวิจัยนี้ทำให้เห็นภาพกว้างของความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครในรายการกับผู้ชม ในมิติของของอวัจนภาษาซึ่งเป็นสัญลักษณ์หนึ่งลักษณะที่ใช้ในการเล่าเรื่อง ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องนี้ก็เป็นสูตรที่สำคัญของรายการข่าวแต่ละตระกูล

สนมพร ฉิมเฉลิม (2542) วิจัยเรื่อง กระบวนการคัดเลือกผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงประเภทและความแตกต่างของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์และเพื่อศึกษาถึงกระบวนการคัดเลือกผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 6 แห่งในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ประกาศข่าวของแต่ละสถานีโทรทัศน์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2542 โดยใช้กรอบแนวคิด เช่น ทฤษฎีสื่อสารมวลชนแนว

เศรษฐศาสตร์การเมือง ทฤษฎีองค์กรสื่อสารมวลชน แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกาศข่าวและคุณสมบัติผู้ประกาศข่าวมาประกอบการพิจารณา ผลการศึกษาพบว่า ประเภทของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. ผู้ประกาศข่าวหลัก 2. ผู้ประกาศข่าวร่วมหรือผู้นำเสนอข่าว 3. ผู้รายงานข่าว โดยพบว่า สัดส่วนของผู้ประกาศข่าวประเภทผู้ประกาศข่าวหลัก มีจำนวนน้อยที่สุด ขณะที่จำนวนผู้ประกาศข่าวร่วมหรือผู้เสนอข่าวเป็นจำนวนมากที่สุด และสัดส่วนของผู้รายงานข่าวรองลงมา ในส่วนของกระบวนการคัดเลือกผู้ประกาศข่าวของแต่ละสถานีโทรทัศน์นั้น พบว่ามีกระบวนการคัดเลือกทั้งสิ้น 4 กระบวนการ คือ 1. กระบวนการคัดเลือกโดยการประกาศรับสมัครคัดเลือกอย่างเป็นทางการ 2. กระบวนการคัดเลือกโดยการไต่เต้า 3. กระบวนการคัดเลือกโดยการดึงบุคคลภายนอกที่มีความสามารถโดดเด่นเป็นพิเศษ 4. กระบวนการคัดเลือกโดยระบบอุปถัมภ์ โดยที่แต่ละสถานีโทรทัศน์จะมีกระบวนการคัดเลือกที่แตกต่างกันตามปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ ปัจจัยภายในได้แก่ นโยบาย และเจ้าของหรือผู้บริหารสถานี ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือก รองลงมาคือ เทคโนโลยี ส่วนปัจจัยภายนอกได้แก่ ระบบการเมือง ระบบกฎหมาย ระบบการตลาด ความคาดหวังของผู้ชมในทัศนะของผู้บริหาร การวิพากษ์วิจารณ์ของสื่อมวลชนอื่นๆ และความเป็นวิชาชีพเป็นปัจจัยทางอ้อมที่ส่งผลต่อเจ้าของ หรือผู้บริหารสถานีที่จะกำหนดเป็นนโยบาย และหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ประกาศข่าวของแต่ละสถานีโทรทัศน์ โดยเฉพาะบรรดาเจ้าของหรือผู้บริหารสถานีถือเป็นปัจจัยหลักในการมีอำนาจตัดสินใจในการกำหนดหลักเกณฑ์ กระบวนการคัดเลือก ผู้ประกาศข่าว รวมไปถึงเป็นผู้กำหนดบทบาทหน้าที่และคุณสมบัติของผู้ประกาศข่าวด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าโครงสร้างของสถานีโทรทัศน์ที่แตกต่างกันของสถานีโทรทัศน์แต่ละแห่งล้วนส่งผลต่อกระบวนการและหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ประกาศข่าว โดยสถานีโทรทัศน์ที่เน้นนโยบายการเสนอความบันเทิงเป็นหลัก จะให้ความสำคัญกับคุณสมบัติภายนอกของบุคคลที่จะมาเป็นผู้ประกาศข่าว โดยงานวิจัยนี้ทำให้เห็นลักษณะของผู้ประกาศซึ่งเป็นตัวละครหลักของการเล่าเรื่องในรายการข่าว ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องนี้ก็เป็นสูตรที่สำคัญของรายการข่าวแต่ละตระกูลเช่นกัน

วิจัยดา เกี่ยววกุล (2538) วิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับรายการข่าวทางโทรทัศน์ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับรายการข่าวทางโทรทัศน์ และการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามลักษณะทางประชากรคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า 1. ประชาชนที่มีเพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่างกันมีการเปิดรับ

รายการข่าวโทรทัศน์ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจแตกต่างกัน 2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์, การใช้และความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน 3. การเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ซึ่งงานวิจัยนี้ทำให้สามารถเห็นภาพกว้างของผู้ชมรายการข่าวโทรทัศน์ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาผู้รับสาร ซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่งที่สำคัญของตระกูล ในแง่ของการรับรู้และจดจำสูตรของตระกูล

ศุภลักษณ์ ด่านไพบูลย์ (2549) วิจัยเรื่อง รูปแบบ วิธีการนำเสนอและปัจจัยที่มีผลต่อรายการสนทนาข่าวของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ วิธีการนำเสนอและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อรายการสนทนาข่าวสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาของรายการของรายการข่าววันใหม่ รายการเช้าวันใหม่ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ รายการเที่ยงวันทันเหตุการณ์ และรายการเรื่องเด่นเย็นนี้ ที่ออกอากาศระหว่างพ.ศ. 2548-2549 และการสัมภาษณ์เจาะลึก ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการรายการข่าวสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 แบ่งเป็น 3 ยุค คือ 1) ยุคเริ่มต้น พ.ศ. 2513-2528 ช่อง 3 ต้องเสนอข่าวร่วมกับช่อง 9 เป็นเวลา 5 ปี ทำให้ขาดอิสระในการทำงาน 2) ยุคเปลี่ยนแปลง พ.ศ. 2529-2545 ช่อง 3 แยกไปดำเนินการข่าวเอง มีการเปลี่ยนนโยบายและผังข่าว และนำดารามาอ่านข่าวเพื่อเพิ่มสีสัน 3) ยุคปรับเปลี่ยนวิธีการนำเสนอ พ.ศ. 2546-ปัจจุบัน ช่อง 3 เสนอรายการข่าวในรูปแบบสนทนาหรือการเล่าข่าว จากการศึกษาพบว่ารายการสนทนาข่าวสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 มีรูปแบบรายการเป็นสนทนาหรือการเล่าข่าว โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบย่อยคือ 1) รูปแบบข่าวภาคปกติ (news bulletin) มีลักษณะการรายงานที่เป็นทางการและบรรยายภาคที่จริงจัง 2) รูปแบบรายการสนทนาบันเทิง (news talk) มีลักษณะไม่เป็นทางการเน้นการเล่าข่าว ให้ความเพลิดเพลินผสมผสานการแสดงความคิดเห็น ด้านวิธีการนำเสนอพบว่ามี 3 วิธีคือ 1) การรายงาน / อ่านข่าว ได้แก่ รายการเที่ยงวันทันเหตุการณ์ และรายการเรื่องเด่นเย็นนี้ 2) การวิเคราะห์ / ตีความ ได้แก่ รายการข่าววันใหม่ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ 3) การผสมผสานระหว่างการอ่านและวิเคราะห์ ได้แก่ รายการเช้าวันใหม่ ผู้ดำเนินรายการสนทนาข่าวมีหน้าที่ในการเสนอข่าวให้ดึงดูดความสนใจ และลีลาเฉพาะตัวและการตีความข่าว ทำให้ผู้ดำเนินรายการกลายเป็นผู้มีชื่อเสียงในโลกของข่าว เนื้อหาของรายการสนทนาข่าวแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ข่าวเบา (soft news) ข่าวหนัก (hard news) และโฆษณา (advertisement) โดยพบว่าทุกรายการนำเสนอข่าวเบามากกว่าข่าวหนัก และมีสัดส่วนโฆษณามากกว่าเนื้อหาข่าว ในบางรายการ ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการสนทนาข่าว ได้แก่ นโยบายการทำข่าวให้เข้าใจง่ายและเข้าถึงประชาชน สภาวะการแข่งขันทางธุรกิจ ความเป็นเจ้าของสื่อ และสภาวะทางการเมือง กล่าวโดยสรุป รายการสนทนาข่าวทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ทำให้ข่าว

โทรทัศน์เข้าใจง่ายและได้รับความนิยมกว้างขวาง (news popularization) รายการข่าวเปลี่ยนสถานะมาเป็นแนวพาณิชย์นิยมมากขึ้น (news commercialization) และผู้ดำเนินรายการกลายเป็นผู้นำทางความคิดเห็น มีหน้าที่ใหม่คือการวิพากษ์วิจารณ์และตีความข่าว (news interpretation) ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นการศึกษารายการข่าวในช่วงเวลาใกล้เคียงกับการวิจัยเรื่องตระกูลของรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย พ.ศ.2548 โดยศึกษาส่วนหนึ่งของสูตรของรายการข่าวทางช่อง 3 จึงสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางร่วมในการอภิปรายผลการวิจัยได้

2.5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Sudtanom Rodsawang (2004) วิจัยเรื่อง Les enjeux du genre de l'emission des femmes (entre La Franu et La Thailand) เป็นการศึกษาผลกระทบการเรียกประเภทรายการโทรทัศน์ ประเภท “รายการผู้หญิง” ระหว่างประเทศฝรั่งเศสและประเทศไทย เนื่องจากที่ประเทศฝรั่งเศส ไม่มีแนวคิดเรื่อง “รายการผู้หญิง” ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเป็นแนวคิดทางด้านสัญวิทยา แบ่งเนื้อหาการวิจัยเป็น 3 ส่วน 1) สรุปประวัติ วิวัฒนาการประเภทรายการผู้หญิงของประเทศไทย และตรวจสอบข้อมูลว่ามีรายการที่เข้าข่ายรายการผู้หญิงในประเทศฝรั่งเศสหรือไม่ 2) วิเคราะห์และกำหนดเกณฑ์ในการกำหนดประเภทรายการผู้หญิง และถ้าจัดประเภทรายการผู้หญิง ลักษณะเฉพาะของรายการผู้หญิง 3) วิเคราะห์ด้านสังคมวิทยา ด้านบทบาทหน้าที่ของรายการผู้หญิงในประเทศไทยและประเทศฝรั่งเศส ซึ่งงานวิจัยนี้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องตระกูลและสูตรของรายการข่าวโทรทัศน์ และใช้เป็นแนวทางในการเปรียบเทียบตระกูลของรายการข่าวในประเทศไทยกับในต่างประเทศ

Dueck, Sandra Grace (1996) วิจัยเรื่อง The genre of television news : Grammar, rhetoric, and the politics of representation ศึกษาเกี่ยวกับตระกูลของข่าวในแง่ของภาษา โดยเชื่อว่า โดยทั่วไปกฎตามหลักไวยากรณ์กำหนดรูปร่างการพูด แต่ทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับตระกูลแนะนำว่า มันถูกกำหนดรูปร่างโดยลักษณะเฉพาะตัว และบริบททางสังคม นั่นคือเป็นการประกอบสร้างทางสังคม กฎที่กำหนดตระกูล สะท้อนอคติหรือมุมมองโลกของผู้พูด ที่มีส่วนร่วมกับมัน คือในขณะที่ผู้พูดเลือกวิธีการหรือท่วงท่าการพูด การกำหนดรูปร่างมุมมองโลกก็เกิดขึ้นพร้อมๆ กัน เรื่องนี้อยู่บนพื้นฐานบนหลักฐานที่ว่า โครงสร้างภาษาตามไวยากรณ์ วาทศิลป์ และการบังคับจากตระกูลมีขึ้นควบคู่กัน ซึ่งงานวิจัยนี้พัฒนา วิธีการผสมของระบบทางภาษา ซึ่งทำให้เกิดวิธีการพูดที่แตกต่างกัน 2 วิธี ภายในตระกูลเดียวกัน ซึ่งแง่ของโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาจะช่วงแบ่งแยก

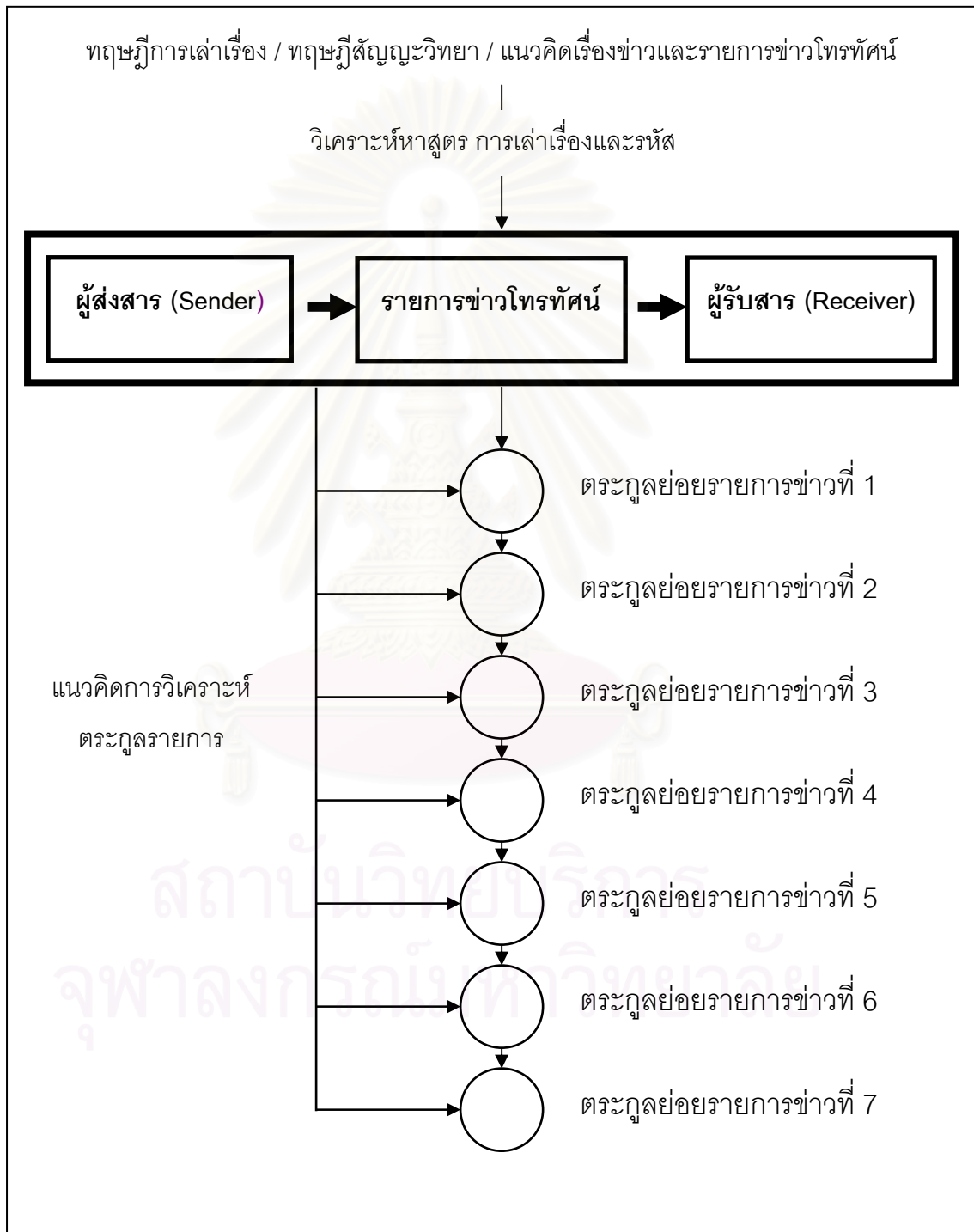
มันได้ ส่วนสิ่งที่เหมือนกันเป็นชนบทของตระกูล ทั้งนี้งานวิจัยนี้ทำโดยการเปรียบเทียบวิธีการพูดของการออกอากาศเรื่องเดียวกันในการออกอากาศทางโทรทัศน์ที่แตกต่างกัน ในช่อง BCTV และ CBC ซึ่งผู้วิจัยจะสามารถนำงานวิจัยนี้ซึ่งศึกษาตระกูลของข่าวในแง่ภาษามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาตระกูลรายการข่าวในมิติด้านภาษาและด้านอื่นๆ

Teenor, Kelly (1996) วิจัยเรื่อง Tabloid television and network news: Is there a difference? ซึ่งงานวิจัยนี้เกิดจากข้อวิจารณ์ว่าเส้นแบ่งระหว่างรายการข่าวโทรทัศน์แบบแท็บลอยด์กับรายการข่าวแบบเดิมไม่ชัดเจน และสาธารณชนไม่สามารถแยกความแตกต่างของทั้ง 2 รายการ โดยผู้วิจัยศึกษาความสามารถของสาธารณชนที่จะแบ่งแยกทั้ง 2 รายการโดยใช้กลุ่มสนทนา (focus groups) โดยให้สัมภาษณ์จากแต่ละตระกูลและกรอกแบบสอบถามเพื่อระบุตระกูลของรายการ โดยเน้นที่การตีความสารของผู้รับสาร แต่ทั้งการสำรวจข้อมูลและการวิเคราะห์การเล่าเรื่องไม่สนับสนุนเรื่องความไม่ชัดเจนระหว่างตระกูล กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถแยกความแตกต่างระหว่าง 2 ตระกูลได้ ซึ่งสามารถนำงานวิจัยนี้มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องการรับรู้ การตีความรายการข่าวในแต่ละตระกูลย่อย

Kobland, Clifford E. (2000) วิจัยเรื่อง Talking about the news: News discussion panels. An analysis of the form and evolution broadcast news genre โดยเป็นการศึกษาโดยใช้ทฤษฎีตระกูล ซึ่งมีการสร้างสูตรของการแบ่งประเภท แต่งานวิจัยนี้จะสนใจเฉพาะรายการอภิปรายข่าว ซึ่งนับว่าเป็นการเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นศูนย์ข้อมูลในการส่งข่าว มาเป็นบทบาทศูนย์กลางของผู้ประเมินคุณค่า คือเป็นพื้นที่ที่มีผู้แสดงหลักเป็นผู้วิจารณ์ข่าวหรือผู้สังเกตข้อมูลมีอาชีพ ที่จะขยายความบริบทและตีความเหตุการณ์ แทนที่จะเป็นแค่การพรรณนา การสร้างและการรวบรวมเรื่องราวข่าว ซึ่งเป็นหลักการของรูปแบบหลักของข่าวอื่นๆ คุณลักษณะของรูปแบบรายการนี้คือจะเต็มไปด้วยสติปัญญาอย่างเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ ทั้งบนพื้นฐานของค่านิยมและวิชาการ ซึ่งสามารถนำงานวิจัยนี้มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ตระกูลของรายการข่าวตระกูลต่างๆ ว่ามีสูตรในการผลิตอย่างไร

2.6 กรอบในการศึกษา (Conceptual framework)

ภาพที่ 2.4 กรอบในการศึกษา (Conceptual framework)

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ตระกูลรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย พ.ศ.2548” เป็นการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีศึกษาวิเคราะห์ข้อความ (Textual Analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และ การใช้แบบสัมภาษณ์ (Structural Interviews) โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 บทบาทของผู้วิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อความผู้วิจัยมีบทบาทเป็นผู้ตีความหมาย ส่วนในการสัมภาษณ์เชิงลึกและการใช้แบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยมีบทบาทเป็นผู้เก็บข้อมูลและตีความข้อมูล

3.2 แหล่งข้อมูล

3.2.1 แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

เทปวีดิทัศน์รายการข่าวโทรทัศน์ทุกรายการ ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ที่ไม่ต้องเสียเงินค่าบริการ (Free TV) ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ที่ออกอากาศในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม 2548

3.2.2 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

3.2.2.1 บุคลากรในการผลิตรายการข่าว ทั้งเกี่ยวข้องด้านการผลิต หรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดรูปแบบ เนื้อหา และการสร้างความหมายในรายการข่าวโทรทัศน์ เช่น โปรดิวเซอร์ โปรแกรมไดเรกเตอร์ ผู้กำกับรายการ บรรณาธิการข่าว ผู้ประกาศข่าว หรือพิธีกร เป็นต้น

3.2.2.2 ผู้ชมรายการข่าวโทรทัศน์ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรปราการ

3.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

วิเคราะห์รายการข่าวทุกรายการ (ไม่รวมรายการสถานการณ์ปัจจุบัน) ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ทั้ง 6 สถานี

นอกจากนี้ยังเลือกศึกษาเฉพาะรายการข่าวที่ออกอากาศในช่วงเวลาเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม 2548 ซึ่งเป็นการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เพื่อเป็นตัวแทนรายการข่าวทั้งหมด ทั้งนี้ในช่วงเวลา 2 เดือนนี้จะเลือกศึกษารายการที่ออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง รวม 18 วัน

ทั้งนี้เนื่องจากส่วนใหญ่รายการข่าวจะมีตารางการออกอากาศแบบแนวซ็อน (strip programming) คือจัดรายการต่อเนื่องในเวลาเดียวกันหลายๆ วันติดต่อกันกันในหนึ่งสัปดาห์ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ รายการที่ออกอากาศตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ และอากาศวันเสาร์และวันอาทิตย์ ซึ่งรายการข่าวส่วนใหญ่ในแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะเหมือนกัน โดยในกลุ่มวันจันทร์ถึงวันศุกร์ จะเลือกศึกษารายการ สัปดาห์ละ 1 วัน โดยเวียนไปตามสัปดาห์ คือ

เดือนพฤศจิกายน

สัปดาห์ที่ 1	วันศุกร์ที่ 4 พฤศจิกายน 2548
สัปดาห์ที่ 2	วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤศจิกายน 2548
สัปดาห์ที่ 3	วันพุธที่ 16 พฤศจิกายน 2548
สัปดาห์ที่ 4	วันอังคารที่ 22 พฤศจิกายน 2548
สัปดาห์ที่ 5	วันจันทร์ที่ 28 พฤศจิกายน 2548

เดือนธันวาคม

สัปดาห์ที่ 1	วันศุกร์ที่ 2 ธันวาคม 2548
สัปดาห์ที่ 2	วันพฤหัสบดีที่ 8 ธันวาคม 2548
สัปดาห์ที่ 3	วันพุธที่ 14 ธันวาคม 2548

สัปดาห์ที่ 4 วันอังคารที่ 20 ธันวาคม 2548

สัปดาห์ที่ 5 วันจันทร์ที่ 26 ธันวาคม 2548

ส่วนในกลุ่มวันเสาร์และวันอาทิตย์นั้นจะเลือกโดยสัปดาห์วันเสาร์และอาทิตย์ดังนี้

เดือนพฤศจิกายน

วันอาทิตย์ที่ 6 พฤศจิกายน 2548

วันเสาร์ที่ 12 พฤศจิกายน 2548

วันอาทิตย์ที่ 20 พฤศจิกายน 2548

วันเสาร์ที่ 26 พฤศจิกายน 2548

เดือนธันวาคม

วันอาทิตย์ที่ 4 ธันวาคม 2548

วันเสาร์ที่ 10 ธันวาคม 2548

วันอาทิตย์ที่ 18 ธันวาคม 2548

วันเสาร์ที่ 24 ธันวาคม 2548

โดยรายการข่าวที่ถูกลำนำมาวิเคราะห์ ได้แก่

ตารางที่ 3.1 สรุปรายการข่าว

สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

ลำดับ	รายการ	วัน-เวลาออกอากาศ	ความยาว	ผู้ผลิตรายการ
1.	เช้าวันใหม่	จ.-ศ. 04.00 – 05.15 น. ส.-อา. 04.00 – 04.45 น.	1 ชั่วโมง 15 นาที 45 นาที	ฝ่ายข่าวช่อง 3
2.	โลกยามเช้า	จ.-อา. 05.15 – 06.00 น.	45 นาที	บ.บีบีซี เทโร
3.	ทันโลกกีฬา	จ.-ศ. 06.00 – 06.30 น. ส.-อา. 07.40 – 08.05 น.	30 นาที 25 นาที	ฝ่ายข่าวช่อง 3
4.	เรื่องเล่าเช้านี้	จ.-ศ. 06.30 – 08.30 น.	2 ชั่วโมง	บ.บีบีซี เทโร
5.	เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	ส.-อา. 07.00 – 07.40 น.	40 นาที	บ.บีบีซี เทโร

6.	ผู้หญิงถึงผู้หญิง	จ.-ศ. 08.30 – 10.30 น.	2 ชั่วโมง	ฝ่ายข่าวช่อง 3
7.	เที่ยงวันทันเหตุการณ์	จ.-ศ. 11.20 – 12.20 น.	1 ชั่วโมง	ฝ่ายข่าวช่อง 3
8.	180 วินาทีข่าว	จ.-ศ. 13.27 – 13.30 น. 14.27 – 14.30 น. 15.27 – 15.30 น. ส.-อา. 11.42 – 11.45 น. ส. 13.22 – 13.30 น. อา. 13.12 – 13.15 น. ส.-อา. 15.27 – 15.30 น.	3 นาที	ฝ่ายข่าวช่อง 3
9.	เรื่องเด่นเย็นนี้	จ.-อา. 17.30 – 18.30 น.	1 ชั่วโมง	บ.Search Live
10.	ข่าวในพระราชสำนัก	จ.-อา. 20.00 – 20.15 น.	15 นาที	ฝ่ายข่าวช่อง 3
11.	เก็บตก	จ.-อา. 20.15 – 20.20 น.	5 นาที	ฝ่ายข่าวช่อง 3
12.	สี่สัปดาห์	จ.-อา. 20.20 – 20.30 น.	10 นาที	ฝ่ายข่าวช่อง 3
13.	ตระเวนข่าว	จ.-ศ. 00.25 – 00.30 น.	5 นาที	ฝ่ายข่าวช่อง 3
14.	ข่าววันใหม่	ส.-พฤ. 00.30 – 01.00 น. ศ. 01.00 – 01.30 น.	30 นาที	บ.บีบีซี เทโร

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

ลำดับ	รายการ	วัน-เวลาออกอากาศ	ความยาว	ผู้ผลิตรายการ
1.	เคาะข่าวเช้า	จ.-อา. 05.30 – 06.00 น.	30 นาที	ฝ่ายข่าว ททบ.5
2.	เป็นข่าว...ลึก	จ.-ศ. 07.50 – 08.00 น.	5 นาที	บ.ดรามามาแพลง
3.	ทันข่าวเศรษฐกิจ	จ.-ศ. 09.40 – 10.00 น.	20 นาที	ฝ่ายข่าว ททบ.5
4.	ห้องข่าว 10 โมง	จ.-ศ. 10.00 – 10.30 น.	30 นาที	ฝ่ายข่าว ททบ.5
5.	รายวันบันเทิง	จ.-ศ. 11.00 – 11.25 น.	25 นาที	บ.อาร์เอสทีวี
6.	ข่าวเที่ยงวัน	จ.-ศ. 12.00 – 12.30 น. ส.-อา. 12.00 – 12.05 น.	30 นาที 5 นาที	ฝ่ายข่าว ททบ.5
7.	ทันข่าว	จ.-ศ. 13.55 – 14.00 น. จ.-ศ. 14.55 – 15.00 น. จ.-ศ. 15.55 – 16.00 น. จ.-ศ. 16.55 – 17.00 น. จ.-ศ. 17.55 – 18.00 น. จ.-อา. 22.05 – 22.10 น. จ.-อา. 03.00 – 03.05 น.	5 นาที	ฝ่ายข่าว ททบ.5

		ส.-อา. 08.00 – 08.05 น. ส.-อา. 14.00 – 14.05 น. ส.-อา. 16.00 – 16.05 น. ส.-อา. 18.00 – 18.05 น.		
8.	ข่าวภาคค่ำ	จ.-ศ. ช่วง 1 18.53 – 19.03 น. จ.-ศ. ช่วง 2 19.30 - 20.15 น. ส.-อา. 19.30 - 20.15 น.	10 นาที 45 นาที 30 นาที	ฝ่ายข่าว ททบ.5
9.	สายตรงบันเทิง	จ.-ศ. 21.40 - 21.55 น.	15 นาที	บ.TEN
10.	ข่าวภาคดึก	จ.-อา. 23.59 – 00.15 น.	15 นาที	ฝ่ายข่าว ททบ.5

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

ลำดับ	รายการ	วัน-เวลาออกอากาศ	ความยาว	ผู้ผลิตรายการ
1.	ข่าวเช้า 7 สี	จ.-ศ. 06.15 – 07.30 น.0 ส.-อา. 05.15 – 06.00 น.	1 ชั่วโมง 15 นาที 45 นาที	ฝ่ายข่าว ช่อง 7
2.	ข่าวเด็ด 7+5 นาที	จ.-ศ. 08.00 – 08.15 น.	15 นาที	ฝ่ายข่าว ช่อง 7
3.	ข่าวภาคเที่ยง	จ.-ศ. 11.00 – 11.45 น.	45 นาที	ฝ่ายข่าว ช่อง 7
4.	ข่าวเด็ด 7 สี	จ.-ศ. 13.00 – 13.05 น. จ.-อา. 15.10 – 15.15 น. จ.-อา. 22.20 – 22.25 น. ส.-อา. 09.10 – 09.15 น. ส.-อา. 11.10 – 11.15 น. ส.-อา. 12.55 – 13.00 น.	5 นาที	ฝ่ายข่าว ช่อง 7
5.	ข่าวเด่นเย็นนี้	จ.-ศ. 16.25 – 16.30 น.	5 นาที	ฝ่ายข่าว ช่อง 7
6.	ข่าวภาคค่ำ	จ.-อา. ช่วง 1 17.30 - 18.00 น. จ.-อา. ช่วง 2 19.45 – 20.25 น.	30 นาที 40 นาที	ฝ่ายข่าว ช่อง 7
7.	เส้นทางบันเทิง	จ.-อา. 19.40 – 19.45 น.	5 นาที	ฝ่ายรายการ ช่อง 7
8.	ข่าวเด็ดภาคดึก	จ.-ศ. 23.20 – 23.25 น.	5 นาที	ฝ่ายข่าว ช่อง 7
9.	ข่าวภาคดึก	จ.-อา. 00.20 – 00.25 น.	5 นาที	ฝ่ายข่าว ช่อง 7
10.	เด็ดข่าวดึก	จ.-ศ. 01.50 – 02.05 น. ส.-อา. 01.20 – 01.35 น.	15 นาที	ฝ่ายข่าว ช่อง 7

สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี

ลำดับ	รายการ	วัน-เวลาออกอากาศ	ความยาว	ผู้ผลิตรายการ
1	ข่าว 9 วันใหม่	จ.-ศ. 06.00 – 08.00 น.	2 ชั่วโมง	สำนักข่าวไทย
2	เวลาโลก	จ.-ศ. 08.00 – 08.30 น.	30 นาที	สำนักข่าวไทย
3	ภาษาเศรษฐกิจ	จ.-ศ. 08.30 - 09.30 น.	1 ชั่วโมง	สำนักข่าวไทย
4	เปิดประตูหูน	จ.-ศ. 09.45 – 10.00 น.	15 นาที	บ.นิวส์อินเตอร์เน็ต ฯ
5	ก้าวทันตลาดทุน	จ.-ศ. 10.00 – 10.30 น.	30 นาที	บ.แฟมิลี่ โนฮาว
6	ไนน์เอ็นเตอร์เทน	จ.-ศ. 11.30 – 12.00 น.	30 นาที	สำนักข่าวไทย
7	ข่าวภาคเที่ยง	จ.-ศ. 12.00 – 13.00 น.	1 ชั่วโมง	สำนักข่าวไทย
8	วิพากษ์หูน	จ.-ศ. 13.30 – 14.00 น.	30 นาที	บมจ.ทราฟฟิก คอร์น เนอไฮลด์ดิงส์
9	สดจากห้องค้า	จ.-ศ. 14.05 – 14.15 น. และ 16.30 – 16.40 น.	10 นาที	สำนักข่าวไทย
10	คอหูน	จ.-ศ. 15.00 – 15.30 น.	30 นาที	บ. เอ็มที มัลติมีเดีย
11	ข่าวภาคค่ำ	จ.-ศ. ช่วง 1 17.30 – 18.15 น. จ.-ศ. ช่วง 2 18.45 – 19.24 น. จ.-ศ. ช่วง 3 (ข่าวพระราชสำนัก) 20.00 – 20.15 น. ส.-อา. ช่วง 1 19.00 – 19.30 น. ส.-อา. ช่วง 2 (ข่าวพระราชสำนัก) 20.00 – 20.25 น.	45 นาที 45 นาที 15 นาที 30 นาที 25 นาที	สำนักข่าวไทย
12	โชว์ไทม์	จ.-ศ. 19.24 – 19.30 น. ส.-อา. 18.56 – 19.00 น.	5 นาที	บ.ควีนเวย์
13	ดาวกระจาย	จ.-ศ. 20.15 – 20.30 น.	15 นาที	บ.โพลีพลัส
14	คุยคุ้ยข่าว	จ.-ศ. 21.30 – 22.00 น.	30 นาที	บ.ไรส์ม
15	ข่าวต้นชั่วโมง	จ.-อา. 04.00 – 04.05 น. จ.-อา. 05.00 – 05.05 น. ส.-อา. 06.00 – 06.05 น. ส.-อา. 07.00 – 07.05 น. ส.-อา. 08.00 – 08.05 น. จ.-ศ. 09.00 – 09.05 น. ส.-อา. 10.00 – 10.05 น. จ.-อา. 11.00 – 11.05 น.	5 นาที	สำนักข่าวไทย

		ส.-อา. 12.00 – 12.05 น. ส.-อา. 13.00 – 13.05 น. จ.-อา. 14.00 – 14.05 น. จ.-อา. 16.00 – 16.05 น. ส.-อา. 17.00 – 17.05 น. จ.-อา. 22.00 – 22.05 น. จ.-อา. 23.00 – 23.05 น. จ.-อา. 24.00 – 00.05 น. จ.-อา. 01.00 – 01.05 น. จ.-อา. 02.00 – 02.05 น. จ.-อา. 03.00 – 03.05 น.		
16	สรุปข่าวเด่นรอบสัปดาห์	ส. 11.05 – 12.00 น.	55 นาที	สำนักข่าวไทย
17	คุยคุยข่าวสดสัปดาห์	ส.-อา. 12.05 - 13.00 น.	55 นาที	บ.ไรส์ม

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11

ลำดับ	รายการ	วัน-เวลาออกอากาศ	ความยาว	ผู้ผลิตรายการ
1	ทันข่าวเช้า	จ.-ศ. 06.00 – 08.00 น.	2 ชั่วโมง	สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์
2	ทันข่าวต้นชั่วโมง	จ.-อา. 09.00 – 09.05 น. จ.-อา. 10.00 – 10.05 น. ศ.-พ. 11.00 – 11.05 น. จ.-อา. 14.00 – 14.05 น. จ.-ศ. 15.00 – 15.05 น. จ.-อา. 16.00 – 16.05 น. อา. 22.00 – 22.05 น.	5 นาที	สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์
3	รู้ทันหุ่นกับช่อง 11	จ.-ศ. 10.05 – 10.30 น.	25 นาที	สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์
4	เที่ยงวันทันข่าว	จ.-อา. 12.00 – 13.00 น.	1 ชั่วโมง	สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์
5	ข่าวท้องถิ่น	จ.-ศ. 17.00 – 17.30 น.	30 นาที	สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์
6	ข่าว 18.00 น.	จ.-ศ. 18.01 – 20.20 น.	2 ชั่วโมง 20 นาที	สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์
7	นิวส์ไลน์	จ.-ศ. 21.30 – 22.30 น.	1 ชั่วโมง	สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์
8	ทันคนทันข่าว	จ.-ศ. 23.30 – 00.30 น.	1 ชั่วโมง	สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์
9	ข่าวมือเช้า	ส.-อา. 06.00 – 08.00 น.	2 ชั่วโมง	สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์

สถานีโทรทัศน์ไอทีวี

ลำดับ	รายการ	วัน-เวลาออกอากาศ	ความยาว	ผู้ผลิตรายการ
1	ข่าวเช้าไอทีวี	จ.-ศ. 06.15 – 08.00 น.	45 นาที	ฝ่ายข่าวไอทีวี
2	เส้นทางนักลงทุน	จ.-ศ. 09.30 – 10.00 น.	30 นาที	ฝ่ายข่าวไอทีวี
3	เกาะติดข่าว	จ.-อา. 10.00 – 10.05 น. จ.-ศ. 11.00 – 11.05 น. จ.-อา. 14.00 – 14.05 น. จ.-อา. 15.00 – 15.05 น. จ.-ศ. 16.00 – 16.05 น. จ.-ศ. 17.00 – 17.05 น.	5 นาที	ฝ่ายข่าวไอทีวี
4	ข่าวเที่ยงไอทีวี	จ.-ศ. 12.00 – 13.00 น.	1 ชั่วโมง	ฝ่ายข่าวไอทีวี
5	ร่วมมือร่วมใจ	จ.-ศ. 15.05 – 16.00 น.	55 นาที	ฝ่ายข่าวไอทีวี
6	ข่าวค่ำไอทีวี	จ.-อา. 18.00 – 19.30 น.	1 ชั่วโมง 30 นาที	ฝ่ายข่าวไอทีวี
7	ข่าวพระราชสำนัก	จ.-อา. 20.00 – 20.10 น.	10 นาที	ฝ่ายข่าวไอทีวี
8	ไอทีวีฮอตนิวส์	จ.-ศ. 21.40 – 22.28 น.	48 นาที	ฝ่ายข่าวไอทีวี
9	ข่าวเด็กไอทีวี	จ.-อา. 01.00 – 01.35 น.	35 นาที	ฝ่ายข่าวไอทีวี
10	ข่าวสุดสัปดาห์	ส.-อา. 11.00 – 11.45 น.	45 นาที	ฝ่ายข่าวไอทีวี

อนึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่า รายการข่าวที่ออกอากาศในช่วงค่ำ มีการแบ่งช่วงข่าวออกเป็นหลายช่วง จึงอธิบายสรุปดังนี้

ช่อง 3 นำเสนอข่าวช่วงเย็นในชื่อรายการเรื่องเด่นเย็นนี้ เวลา 17.30 น. ถึง 18.30 น. แล้ว มีรายการบันเทิงต่างๆ แล้วกลับมา รายการข่าวในพระราชสำนัก เวลา 20.00 น. และตามด้วย รายการเก็บตก และรายการสีสันบันเทิงตามลำดับ

ช่อง 5 นำเสนอข่าวภาคค่ำช่วงที่ 1 เวลา 19.00 น. เพียงแค่ประมาณ 10 นาที แล้วต่อด้วยรายการเกมโชว์ และกลับมา มีข่าวภาคค่ำช่วงที่ 2 เวลา 19.30 น.

ช่อง 7 นำเสนอข่าวภาคค่ำช่วงที่ 1 เวลา 17.30 น. ประมาณ 30 นาที แล้วมีละคร 2 เรื่อง และกลับมา มี รายการเส้นทางบันเทิง เวลา 19.40 น. เมื่อจบแล้ว จึงเข้าสู่ข่าวภาคค่ำช่วงที่ 2 เวลา 19.45 น.

ช่อง 9 นำเสนอข่าวภาคค่ำช่วงที่ 1 เวลา 17.30 น. ประมาณ 45 นาที และตามด้วยรายการสารคดี แล้วมีช่วงข่าวภาคค่ำช่วงที่ 2 เวลา 18.45 อีก 45 นาที แล้วตามรายการเกมโชว์ จนเวลา 20.00 น. จึงนำเสนอข่าวภาคค่ำ ช่วงที่ 3 ซึ่งเป็นข่าวในพระราชสำนัก อีก 15 นาที

ช่องไอทีวี นำเสนอข่าวภาคค่ำ เวลา 18.00 น. จนถึง เวลา 19.30 น. แล้วนำเสนอละคร แล้วจึงกลับมามีรายการข่าวในพระราชสำนัก

3.3.2 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

3.3.2.1 สัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับรายการข่าวทุกรายการที่ถูกเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 สรุปรายชื่อแหล่งข้อมูลบุคคล

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง และความรับผิดชอบ	ช่อง
1	คุณสำราญ ฉัตรโท.	หัวหน้าฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3	3
2	ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล	โปรดิวเซอร์รายการโลกยามเช้า	3
3	คุณเบญจมาศ อ่อนเกล้าผล	โปรดิวเซอร์รายการเพียงวันทันเหตุการณ์	3
4	คุณพงษ์ศิริ อินทรชัย	โปรดิวเซอร์รายการสี่สັນบันเทิง	3
5	คุณพิริยะ พัชรบุญพิศุทธิ์	บรรณาธิการ รายการ 180 วินาทีข่าว	3
6	คุณวิษณุ โพธิ์ประสาท	โปรดิวเซอร์และบรรณาธิการข่าว รายการเช้าวันใหม่	3
7	คุณณัฐรีนีย์ วรสวัสดิ์	บรรณาธิการ รายการข่าวในพระราชสำนัก	3
8	คุณอรรถกานท์ พิมพวงค์	โปรดิวเซอร์รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง	3
9	คุณลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์	โปรดิวเซอร์รายการเก็บตก	3
10	คุณอภิสราน นุตยกุล	ผู้ดำเนินรายการ รายการทันโลกกีฬา	3
11	คุณธีระ ธีญไพบูลย์	ผู้ดำเนินรายการ รายการเรื่องเด่นเย็นนี้	3

12	คุณอรปรียา หุ่นศาสตร์	ผู้ดำเนินรายการ รายการเรื่องเล่าเช้านี้	3
13	คุณจิตินันท์ วัฒนุชชา	บรรณาธิการข่าวประจำวัน รับผิดชอบรายการ เคาะข่าวเช้านี้ ข่าวภาคเที่ยง ทันข่าวต้นชั่วโมง ข่าวภาคค่ำ ข่าวภาคดึก	5
14	คุณกรสุมา เจียมสระน้อย	ผู้ประกาศข่าวรายการห้องข่าว 10 โมง ทันข่าวต้น ชั่วโมง และข่าวภาคเที่ยง	5
15	คุณไพบุลย์ ศิลปสกุลสุข	โปรดิวเซอร์ รายการรายวันบันเทิง	5
16	คุณวศิน บุญญาคม	ผู้สื่อข่าว รายการสายตรงบันเทิง	5
17	คุณธาดา เศรษฐบุต	บรรณาธิการข่าวประจำวัน รายการข่าวทั้งหมด ทางช่อง 7 สี	7
18	คุณจริญญา ชัยเกษตรสิน	เจ้าหน้าที่ผลิตรายการ รายการเส้นทางบันเทิง	7
19	คุณพรพิลาศ ทวีตา	บรรณาธิการข่าว รายการข่าวภาคเที่ยง และผู้ช่วย บรรณาธิการ รายการข่าวภาคค่ำ	โมเดิร์น ไนน์
20	คุณภัสพงศ์ ฉายประเสริฐ	โปรดิวเซอร์รายการภาษาเศรษฐกิจ และรายการ สดจากห้องค้า	โมเดิร์น ไนน์
21	คุณธิตีพร จุติมานนท์	โปรดิวเซอร์รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน	โมเดิร์น ไนน์
22	คุณเนาวรัตน์ เจริญ ประพิน	ผู้ดำเนินรายการและโปรดิวเซอร์รายการก้าวทัน ตลาดทุน และผู้ดำเนินรายการรายการภาษา เศรษฐกิจ	โมเดิร์น ไนน์
23	คุณเฉลิมชัย ยอดมาลัย	บรรณาธิการข่าว รายการข่าวภาคเช้า	โมเดิร์น ไนน์
24	คุณสุมนา หลังสัน	บรรณาธิการข่าวและผู้ดำเนินรายการ รายการโชว์ ไทม์	โมเดิร์น ไนน์
25	คุณวินัย วงศ์ไธสง	โปรดิวเซอร์ รายการคุยคุ้ยข่าว และรายการคุยคุ้ย ข่าวสุดส์ปาด้า	โมเดิร์น ไนน์
26	คุณกิตติศักดิ์ วงศ์จรสุข	ผู้กำกับรายการ รายการข่าวทั้งหมดของโมเดิร์น ไนน์ทีวี	โมเดิร์น ไนน์
27	คุณอรชุน รินทรวินัย	ผู้ประกาศข่าว รายการข่าวต้นชั่วโมง โมเดิร์นไนน์ ทีวี	โมเดิร์น ไนน์

28	คุณอภิรักษ์ หาญพิชิต วาณิชย์	โปรดิวเซอร์และผู้ประกาศข่าว รายการข่าว 18.00 น. และรายการข่าวมือเช้า	11
29	คุณเชิดชาย มากบำรุง	โปรดิวเซอร์ รายการทันข่าวเช้า	11
30	คุณวินิตตา ก้องธรนินทร์	โปรดิวเซอร์และประธานกรรมการบริษัท ลิฟแอนด์ ริช จำกัด (รายการนิวส์ไลน์)	11
31	คุณวัฒนา เงินกลม	รองหัวหน้าบรรณาธิการข่าว สถานีโทรทัศน์แห่ง ประเทศไทย ช่อง 11	11
32	คุณภูษงค์ แดงประเสริฐ	บรรณาธิการข่าว รายการเที่ยงวันทันข่าว ทันข่าว ต้นชั่วโมง และรายการทันคนทันข่าว	11
33	ม.ล.สุกฤษีร์ จรูญโรจน์	ผู้กำกับรายการ รายการเที่ยงวันทันข่าว ทันข่าว ต้นชั่วโมง และรายการทันคนทันข่าว	11
34	คุณวิษุตา บุญประเสริฐ	โปรดิวเซอร์ รายการเที่ยงวันทันข่าว ทันข่าวต้น ชั่วโมง และรายการทันคนทันข่าว	11
35	คุณอำไพ โพธิ์ชัยรัตน์	บรรณาธิการข่าวประจำวัน รายการข่าวเที่ยงไอทีวี เกาะติดข่าว ข่าวค่ำไอทีวี ข่าวในพระราชสำนัก ข่าวดีไอทีวี ข่าวสุดสัปดาห์	ไอทีวี
36	คุณธีรรัตน์ รัตนเสวี	โปรดิวเซอร์และผู้ดำเนินรายการ รายการเส้นทาง นักลงทุน	ไอทีวี
37	คุณประไพ ยิ่งยืน	โปรดิวเซอร์รายการข่าวเช้าไอทีวี	ไอทีวี
38	คุณนภา ศรประสิทธิ์	บรรณาธิการข่าวประจำวัน รายการข่าวเที่ยงไอทีวี เกาะติดข่าว ข่าวค่ำไอทีวี ข่าวในพระราชสำนัก ข่าวดีไอทีวี ข่าวสุดสัปดาห์	ไอทีวี
39	คุณแจ่มจิต ระวีกุล	บรรณาธิการ รายการร่วมมือร่วมใจ	ไอทีวี
40	คุณพีรวัฒน์ ไชติธรรมโม	บรรณาธิการ รายการไอทีวีฮอตนิวส์	ไอทีวี

3.3.2.2 ใช้แบบสัมภาษณ์สัมภาษณ์ผู้ชมรายการข่าวโดยเลือกผู้ชมจำนวน 50 คน เป็นตัวแทนประชากร โดยการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling) โดยไปสุ่มกลุ่มตัวอย่างในศูนย์การค้า หรือห้างสรรพสินค้า 10 แห่ง แห่งละ 5 คน เนื่องจากเป็นสถานที่ที่

มีประชาชนผู้ชมข่าวในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวนมากและหลากหลาย โดยในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้การแบ่งกลุ่มเขตของกรุงเทพมหานครประกอบการเลือกสถานที่ สุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3 สรุปสถานที่สัมภาษณ์ผู้ชมกลุ่มตัวอย่าง

สถานที่	เป็นตัวแทนประชากรใน
ห้างสรรพสินค้า พาด้า สาขาปิ่นเกล้า	กลุ่มเขตธนบุรี (เขตคลองสาน เขตธนบุรี เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด และกลุ่มเขตตากสิน (เขตจอมทอง เขตราษฎร์บูรณะ และเขตภาษีเจริญ)
ศูนย์การค้า เดอะมอลล์ สาขาบางกะปิ	กลุ่มเขตสุวินทรวงศ์ (เขตหนองจอกและเขตคลองสามวา) และกลุ่มบูรพา (เขตคันนายาว เขตบึงกุ่ม เขตสะพานสูง เขตวังทองหลาง เขตบางกะปิ และเขตสวนหลวง)
ศูนย์การค้า ซีคอนสแควร์ ถนนศรีนครินทร์	กลุ่มเขตศรีนครินทร์ (เขตมีนบุรี เขตประเวศ และเขตลาดกระบัง) และกลุ่มเขตเจ้าพระยา (เขตบางนา เขตพระโขนง เขตคลองเตย เขตยานนาวา และเขตบางคอแหลม)
ศูนย์การค้า ดิโอลด์สยาม พลาซ่า พารุ้ด	กลุ่มเขตรัตนโกสินทร์ (เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ และเขตดุสิต) และกลุ่มเขตลุมพินี (เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร และเขตวัฒนา)
ศูนย์การค้า เซ็นทรัลพลาซ่า สาขาลาดพร้าว	กลุ่มเขตวิภาวดี (เขตบางซื่อ เขตจตุจักร เขตดินแดง เขตห้วยขวาง เขตราชเทวี และเขตพญาไท) และกลุ่มเขตพระนครเหนือ (เขตลาดพร้าว เขตบางเขน เขตหลักสี่ เขตสายไหม และเขตดอนเมือง)
ศูนย์การค้า เดอะมอลล์ สาขาบางแค	กลุ่มเขตสนามชัย (เขตบางขุนเทียน เขตทุ่งครุ และเขตบางบอน) และกลุ่มเขตมหาสวัสดิ์ (เขตบางแค เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา และเขตหนองแขม)
ศูนย์การค้า เซ็นเตอร์วัน อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ	ประชาชนทั่วไป เพราะเป็นศูนย์กลางการเดินทางของประชาชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ศูนย์การค้า เซ็นทรัลพลาซ่า สาขารัตนาธิเบศร์	จังหวัดนนทบุรี
ศูนย์การค้า อิมพีเรียลเวสต์ สาขาสำโรง	จังหวัดสมุทรปราการ
ศูนย์การค้า ฟิวเจอร์พาร์ค สาขารังสิต	จังหวัดปทุมธานี

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 เก็บรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสาร

ทำการบันทึกสำเนาวิดีโอทัศนรายการข่าวโทรทัศน์กลุ่มที่ถูกเลือกเป็นตัวอย่างทั้งหมด

3.4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลประเภทบุคคล

3.4.2.1 ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) บุคลากร โดยเก็บข้อมูลด้วยการบันทึกเทป โดยใช้แนวคำถามดังนี้

3.4.2.1.1 ที่มาของรายการ

3.4.2.1.2 แนวทางในการสร้างสรรค์รายการ

3.4.2.1.3 รูปแบบรายการ

3.4.2.1.4 การรับรู้สูตรของรายการข่าวโทรทัศน์แต่ละรายการและนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์รายการ

3.4.2.1.5 ปัจจัยที่มีผลต่อรายการ เช่น ผู้สนับสนุนรายการ สถานีหรือองค์กร ผู้ผลิต รัฐ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

3.4.2.1.6 ปัญหาและอุปสรรค

3.4.2.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ชมรายการข่าวโทรทัศน์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยถามคำถามในประเด็นที่เตรียมไว้ คือ

3.4.2.2.1 เหตุผลในการตัดสินใจเลือกชม

3.4.2.2.2 แบบแผนการชมรายการข่าวโทรทัศน์

3.4.2.2.3 การรับรู้ ดีความและความคาดหวัง ต่อสูตรของรายการข่าวโทรทัศน์
แต่ละตระกูลย่อย

3.4.2.2.4 ข้อดี ข้อเสีย และข้อเสนอแนะ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ตระกูลย่อยของรายการข่าวโทรทัศน์โดยดำเนินการดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์เทปรายการข่าว

3.5.1.1 ชมเทปรายการข่าวโทรทัศน์ทั้งหมด

3.5.1.2 บันทึกข้อมูล

3.5.1.3 วิเคราะห์รายการแต่ละรายการโดยให้ความสำคัญกับสูตร การเล่าเรื่อง และรหัสของรายการข่าวแต่ละรายการ โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์โดยละเอียดตามหัวข้อหลักต่อไปนี้

3.5.1.3.1 วิเคราะห์การเล่าเรื่อง

3.5.1.3.1.1เค้าโครงเรื่อง (plot) หมายถึงการดำเนินเรื่องของรายการรายการนั้นมีการวางโครงสร้างของรายการอย่างไร

3.5.1.3.1.2 เวลา (time) คือ ความยาวของรายการ ซึ่งก็มีผลต่อการความยาวของเรื่อง และวิธีการเล่าเรื่องในเวลาที่มีอยู่

3.5.1.3.1.3 เนื้อหาหลัก (Theme) คือ เนื้อหาหลักๆ ที่ถูกนำเสนอในแต่ละรายการ

3.5.1.3.1.4 เทคนิคการนำเสนอ เช่น เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม การเคลื่อนไหวร่างกาย อุปกรณ์ประกอบฉาก การจัดแสงและเสียง การตัดต่อ มุมกล้อง ฯลฯ

3.5.1.3.1.5 ตัวละคร ซึ่งก็หมายถึงผู้ประกาศหรือพิธีกร หรือบุคคลในข่าว ที่ปรากฏในแต่ละรายการ

3.5.1.3.1.6 ฉาก ก็คือฉากที่ปรากฏทั้งของรายการในห้องส่ง และฉากสถานที่เกิดเหตุในข่าว

3.5.1.3.1.7 บทรายการ ทั้ง Monologue และ Dialogues ซึ่งรวมถึงการมีส่วนร่วมในรายการ เช่น การส่ง SMS เข้ามาในรายการด้วย

3.5.1.3.1.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง คือ เรื่องที่นำเสนอในแต่ละช่วงนั้นถูกประกอบสร้างมาจากมุมมองของใคร

3.5.1.3.2 วิเคราะห์สูตร

วิเคราะห์หาสูตรของรายการ แต่ละรายการ โดยในการวิเคราะห์รายการข่าวนั้นจะวิเคราะห์ทีละรายการ เพื่อให้เข้าใจสูตร โดยเฉพาะการเล่าเรื่องที่แต่ละรายการใช้ในการสื่อความหมาย

นอกจากตัวรายการข่าวยังใช้แนวคิดเรื่องสูตรข้างต้นในการวิเคราะห์ตัวข่าวแต่ละข่าวด้วย โดยเฉพาะในมิติด้านการประกอบสร้างข่าวในแต่ละรายการ แต่ทั้งนี้ในการศึกษาครั้งนี้จะเน้นการศึกษาตัวรายการข่าวเป็นหลัก การวิเคราะห์ตัวข่าวเป็นแค่ส่วนเสริมให้การวิเคราะห์รายการข่าวชัดเจนยิ่งขึ้น

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งบุคคลากรและผู้ชมรายการ โดยดำเนินการดังนี้

3.5.2.1 นำมาถอดเทป สรุปประเด็นสำคัญ (Synopsis)

3.5.2.2 จัดข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นสัมภาษณ์

3.5.2.3 หาแบบแผนการผลิตรายการจากคำตอบ

3.5.2.4 เปรียบเทียบคำตอบของแต่ละรายการ

หลังจากแยกวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ส่วนที่ละส่วน ซึ่งจะได้แบบแผนของแต่ละรายการแล้วก็จะนำมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อจัดจำแนกรายการข่าวต่างๆ เป็นตระกูลย่อยรายการข่าวต่างๆ และวิเคราะห์เพื่อค้นหาสูตร ในแต่ละตระกูลย่อยของรายการข่าว ซึ่งหมายถึงแบบแผนที่ตรงกันสอดคล้องกันทุกรายการในแต่ละตระกูลย่อย แต่ก็อาจจะมีบางรายการที่ไม่สามารถจัดเข้าตระกูลย่อยใดๆ

ทั้งนี้ในขั้นตอนสุดท้ายนี้จะเป็นการวิเคราะห์ในภาพรวมของรายการทั้งหมด และภาพรวมของตระกูลย่อยรายการนั้นๆ ทั้งจากมิติผลผลิตที่ออกมา จากมิติของผู้ผลิตรายการ และจากมิติของผู้ชมรายการ

3.6 การนำเสนอข้อมูล

เสนอผลการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ตาราง แผนภาพ และภาพประกอบ โดยแบ่งเนื้อหาการวิเคราะห์ออกเป็น 6 บท ได้แก่ บทที่ 4 – 7 ตระกูลและตระกูลย่อยของรายการข่าวโทรทัศน์แต่ละตระกูลย่อย บทที่ 8 ตระกูลรายการข่าวโทรทัศน์ในภาพรวม

จากนั้นในบทที่ 9 ผู้วิจัยจึงทำการสรุปและอภิปรายผลข้อค้นพบสำคัญที่ได้จากการศึกษารายการข่าวโทรทัศน์ และเสนอแนะทั้งในแง่การนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในด้านวิชาการและด้านวิชาชีพ รวมทั้งหัวข้อที่น่าสนใจในการทำวิจัยต่อไป

บทที่ 4

ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก (Classic News Program Genre)

ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิกนี้มีสถานะแตกต่างจากตระกูลอื่นๆ คือ เป็นตระกูลหลักที่ใช้สูตรพื้นฐานของการผลิตรายการข่าว ที่เป็นสูตรที่เป็นขนบเดิม (Convention) ของการผลิตรายการข่าวเป็นส่วนใหญ่ มีการผสมผสานสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ลงไปเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ไม่ว่าจะบริบททางสังคม จะเปลี่ยนผ่านไปมากน้อยเพียงใด ไม่ว่าจะมีการสร้างสรรค์รายการตระกูลย่อยใหม่เพิ่มขึ้นมากเพียงใด แต่รายการข่าวที่ใช้สูตรการนำเสนอของตระกูลนี้ ก็ยังคงถูกผลิตและนำเสนอออกสู่สายตาผู้ชมมาโดยตลอด ทำให้อาจจะเรียกได้ว่าตระกูลนี้เป็นต้นแบบหรือ “ตัวแม่” ของตระกูลรายการข่าว ในขณะที่ตระกูลย่อยรายการอื่นๆ เกิดจากการเลือกหยิบขนบเดิม (Convention) บางส่วนจากตระกูลนี้ แล้วเพิ่มเติมสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ต่างๆ เข้าไป ตามบริบทของการผลิตรายการในขณะนั้น

สูตรการผลิตรายการของรายการตระกูลย่อยอื่นๆ จะมีการเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงได้ตลอด หรืออาจจะกล่าวได้ว่าตระกูลย่อยอื่นๆ มีสถานะเป็นเพียงตระกูลย่อยๆ ที่แยกตัวออกไปจากตระกูลข่าวแนวคลาสสิกนี้ หรือ เปรียบเทียบได้ว่า เป็น “ตัวลูก” ซึ่งในแต่ละช่วงเวลา ตระกูลย่อยที่เป็นตัวลูกนี้ จะมีการเปลี่ยนแปลง เพิ่ม หรือลดจำนวนตระกูล ซึ่งลักษณะที่ต่างกัันจะกล่าวถึงโดยละเอียดในบทที่ 8 ทั้งนี้ในปี 2548 ก็พบว่ามีการย่อยที่เป็นตัวลูก 3 ตระกูลย่อย ดังจะกล่าวถึงต่อไปในบทที่ 5-7

ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิกนี้ เป็นตระกูลหลักของรายการข่าวในประเทศไทย กล่าวคือ เป็นตระกูลของรายการข่าวแบบดั้งเดิม ที่ใช้ขนบการผลิตแบบรายการข่าวแท้ๆ ที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา เป็นรายการข่าวที่มุ่งนำเสนอข้อเท็จจริง ความถูกต้องและความสดของข่าว ให้ความสำคัญความน่าเชื่อถือ และเน้นการนำเสนอที่ตัวเนื้อหาข่าวและภาพข่าวมากกว่าตัวผู้ประกาศและองค์ประกอบอื่นๆ

“รูปแบบของข่าวเรา ข่าวช่อง 9 เรายังคงความเป็นข่าว ไม่เป็นคุยข่าว เน้นความรวดเร็ว ไม่ใช่มาคุย ใส่ความคิดเห็นลงไป เป็นข่าวแบบดั้งเดิม”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“รายการผมเป็นรายการข่าวธรรมดา เป็นรายการข่าวแบบ classic เป็นวิธีผลิตข่าวแบบปกติของโทรทัศน์สากล ให้นึกหาสาระตามที่ได้มาอย่างเป็นจริง ไม่มีการแสดงความเห็น ถ้ามีรายงานพิเศษก็เป็นแบบมาตรฐาน มีรายงานมีภาพ มีมิวสิกเสียง มากกว่ามาเป็นลูกเล่นของพิธีกร ไม่มีพิธีกรมีแต่ผู้ประกาศ ไม่นั่งคุย”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“เป็นรูปแบบของรายการข่าวทั่วๆ ช่อง 5 เน้นการเสนอแบบการรายงานข้อเท็จจริงมากกว่าการเล่าข่าวแล้วเพิ่มสีสัน คือเรียกว่าถ้าใครอยากดูความน่าเชื่อถือ ดูข้อเท็จจริง ดูรูปแบบรายการข่าวจริงๆ ก็มาดูที่ช่อง 5”

(จิตินันท์ วัฒนุชชา, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เป็นข่าวแบบ classic เป็นทางการ นั่งกันตัวตรงๆ”

(ธาดา เศรษฐบุตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

ซึ่งรายการข่าวตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิกนี้ มีสูตรการนำเสนอ ดังนี้

4.1 คำโครงเรื่อง

4.1.1 มีคำโครงเรื่อง (Plot) ของรายการที่ค่อนข้างแน่นอน มีการแบ่งช่วงรายการสำหรับนำเสนอข่าวบางประเภทโดยเฉพาะ

รายการข่าวโทรทัศน์ 1 ตอนที่ออกอากาศเป็นการเล่าเรื่องหนึ่งครั้ง ในการวางแผนผลิตรายการผู้ผลิตต้องกำหนดคำโครงรายการว่ารายการในวันนั้นจะมีทิศทางอย่างไร จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า รายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิกมีการกำหนดคำโครงเรื่องนำเสนอรายการในแต่ละตอน ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างเค้าโครงเรื่องนำเสนอรายการ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	เค้าโครงเรื่องนำเสนอรายการ
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 5)	<p><u>ช่วง 1</u></p> <p>เบรค 1 (มีเบรคเดียว) ข่าวเด่น</p> <p><u>ช่วง 2</u></p> <p>เบรค 1 ข่าวเด่น</p> <p>เบรค 2 ข่าวต่างประเทศ</p> <p>เบรค 3 ข่าวกีฬา</p> <p>เบรค 4 ข่าวในพระราชสำนัก และพยากรณ์อากาศ</p>
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 7)	<p><u>ช่วงที่ 1</u></p> <p>เบรค 1 ข่าวเด่นประจำวัน (ทุกประเภท)</p> <p>เบรค 2 ข่าวเด่นประจำวัน (ทุกประเภท)</p> <p><u>ช่วงที่ 2</u></p> <p>เบรค 1 ข่าวเด่นประจำวัน (ทุกประเภท)</p> <p>เบรค 2 ข่าวในพระราชสำนัก ข่าวสังคมธุรกิจ ช่วง “สะกิดข่าว”</p> <p>เบรค 3 ข่าวกีฬา</p>
ข่าวภาคค่ำ (โมเดิร์นไนน์ ทีวี)	<p>วันจันทร์-วันศุกร์</p> <p><u>ช่วงที่ 1</u></p> <p>เบรค 1 ข่าวอาชญากรรมและข่าวภูมิภาค</p> <p>เบรค 2 ข่าวต่างประเทศ</p> <p>เบรค 3 ข่าวกีฬาข่าวสังคม และพยากรณ์อากาศ</p> <p><u>ช่วงที่ 2</u></p> <p>เบรค 1 ข่าวเด่นทุกประเภท</p> <p>เบรค 2 ข่าวเศรษฐกิจ และช่วง “Magazine on TV”</p> <p><u>ช่วงที่ 3</u></p> <p>เบรค 1 ข่าวในพระราชสำนัก</p> <p>วันเสาร์-อาทิตย์</p> <p><u>ช่วงที่ 1</u></p> <p>เบรค 1 ข่าวเด่นทุกประเภท</p>

	<p>เบรค 2 ชาวต่างประเทศ และชาวกีฬา”</p> <p><u>ช่วงที่ 2</u></p> <p>เบรค 1 ชาวในพระราชสำนัก และชาวทั่วไป</p>
ชาว 18.00 น.	<p><u>วันจันทร์-วันศุกร์</u></p> <p>เบรค 1 ชาวเด่น และชาวการเมือง</p> <p>เบรค 2 ชาวเศรษฐกิจ ชาวสังคม</p> <p>เบรค 3 ชาวภูมิภาค</p> <p>เบรค 4 ชาวต่างประเทศ ชาวเทคโนโลยี</p> <p>เบรค 5 ชาวกีฬา</p> <p>เบรค 6 ชาวกีฬา (ต่อ) ชาวศิลปวัฒนธรรม บันเทิงฯ ชาวในพระราชสำนัก</p> <p><u>วันเสาร์-อาทิตย์</u></p> <p>เบรค 1 ชาวเด่น และชาวการเมือง</p> <p>เบรค 2 ชาวการเมือง และชาวเศรษฐกิจ ชาวภูมิภาค</p> <p>เบรค 3 ชาวภูมิภาค ชาวท่องเที่ยว และช่วงกระจกสังคม</p> <p>เบรค 4 ชาวต่างประเทศ ชาวเทคโนโลยี</p> <p>เบรค 5 ชาวกีฬา</p> <p>เบรค 6 ชาวกีฬา ชาวในพระราชสำนัก</p>
ชาวค้ำไธทีวี	<p><u>วันจันทร์-วันศุกร์</u></p> <p>เบรค 1 ชาวเด่น ชาวภูมิภาค ชาวบันเทิง</p> <p>เบรค 2 ชาวกีฬา</p> <p>เบรค 3 ชาวเด่นที่สุดของวัน</p> <p>เบรค 4-6 ชาวทั่วไป</p> <p>เบรค 7 ชาวต่างประเทศ</p> <p>เบรค 8 ชาวในพระราชสำนัก</p> <p><u>วันเสาร์-อาทิตย์</u></p> <p>เบรค 1 ชาวเด่น</p> <p>เบรค 2-4 ชาวทั่วไป</p> <p>เบรค 5 ชาวต่างประเทศ ชาวกีฬา</p> <p>เบรค 6 ชาวบันเทิง</p> <p>เบรค 7 ชาวในพระราชสำนัก</p>

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง หากพิจารณาจากประเภทของข่าวจะพบว่ารายการข่าวในตระกูลนี้ มีการกำหนดเค้าโครงการนำเสนอที่ค่อนข้างแน่นอนตายตัว มีการกำหนดว่าในแต่ละเบรคนั้นจะนำเสนอข่าวหรือเนื้อหาประเภทใดบ้าง (ดังตัวอย่างที่แสดงในตารางข้างต้น) และหากในเบรคนั้นมีการนำเสนอข่าวหลายประเภท ก็จะต้องกำหนดด้วยว่าในแต่ละเบรคนั้นจะนำเสนอข่าวประเภทใดก่อนประเภทใดหลัง

ทั้งนี้ อาจพบว่ารายการข่าวในตระกูลนี้จะมีการผสมปนเป่าวหลายประเภทในเบรคเดียวกัน ในกรณีที่เบรคแรกของรายการที่มักจะนำเสนอข่าวที่เด่นที่สุดในขณะนั้น ซึ่งก็จะขึ้นอยู่กับว่าในเวลานั้นข่าวประเภทใดเป็นข่าวที่เด่นที่สุด ดังนั้นข่าวทุกประเภทจึงสามารถถูกจัดมานำเสนอในเบรคนี้ได้ ไม่เว้นกระทั่งข่าวกีฬาและข่าวบันเทิง

อนึ่ง หากเป็นการนำเสนอคอลัมน์พิเศษต่างๆ ก็จะมีการกำหนดลำดับการนำเสนอแน่นอนตายตัวมากกว่าข่าว ผู้ผลิตรายการจะกำหนดแน่นอนคอลัมน์ใดอยู่เบรคใดและอยู่ช่วงใดของเบรคนั้น

การกำหนดโครงสร้างการนำเสนอที่แน่นอนตายตัวของรายการข่าวในตระกูลนี้ ทำให้ผู้ชมสามารถเลือกติดตามรับชมข่าวเป็นบางช่วง เฉพาะช่วงที่ตนสนใจได้

“แบ่งช่วงชัดเจน ยังคงเดิม ให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในบ้านเรามากที่สุด เราใช้เวลา ครึ่งชั่วโมง ที่เหลือเป็นข่าวกีฬากับต่างประเทศสลับกัน ในประเทศแบ่งเป็น 2 เบรค เริ่มต้นด้วยประเด็นที่เด่นที่สุดในวันนั้น เหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นในวันนั้น แล้วต่อด้วยอื่นๆ ความสำคัญลดหลั่นลงไปเรื่อยๆ “

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“มี 3 เบรค 4 ช่วง ช่วงแรกและช่วงที่ 2 เป็นข่าวในประเทศ ช่วงที่ 3 เป็นข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ช่วง 4 เป็นข่าวเศรษฐกิจ ข่าวไอที และพยากรณ์ แบ่งชัดเจนว่าแต่ละช่วงเป็นข่าวอะไร”

(วิษชุดา บุญประเสริฐ, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“มีคอลัมน์ประจำที่คนติด เช่น ของคุณคำรณ ซึ่งคนดูจะทราบเวลาในการออกอากาศ เป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภคว่ามากกว่า เป็นไปไม่ได้ที่การเรียงข่าวจะช่วยดึงให้คนนั่งดูข่าวตลอด”

(ธาดา เศรษฐบุตตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“บางคนเขาไม่ดูตลอด ไม่ได้ดูตั้งแต่เที่ยง เช่น เขาอยากดูเรื่องเทคโนโลยี เขาก็อาจจะไม่ได้สนใจข่าวอื่นเลยก็ได้ เพราะฉะนั้นการวางคอลัมน์เป็นเรื่องสำคัญ

(ม.ล.สุกฤษีร์ จรุงโรจน์, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

นอกจากนี้ยังพบว่ารายการข่าวในตระกูลนี้ หากมีการนำเสนอข่าวหลายเบรค และมีเวลาในการนำเสนอรายการมากเพียงพอ ก็มักจะมีการแยกช่วงสำหรับข่าวเฉพาะประเภทโดยเฉพาะ เช่น ช่วงข่าวกีฬา ช่วงข่าวบันเทิง เป็นต้น ซึ่งก็จะสื่อสารว่าเป็นช่วงเฉพาะโดยการมี อินเทอร์ลูด (Interlude) ประจำช่วง เพื่อนำเข้าสู่ช่วง มีผู้ประกาศร่วม ประจำในแต่ละช่วง แยกจากผู้ประกาศหลัก และบางรายการมีการฉากที่ใช้เฉพาะในช่วงนั้นด้วย

4.1.2 มีการลำดับการพัฒนาเรื่องของรายการโดยการเรียงลำดับประเด็นข่าวที่นำเสนออย่างเป็นระบบ และนำเสนอจุดสำคัญ (Climax) ของเรื่องตั้งแต่การเริ่มเรื่อง

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่ารายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก มีการวางลำดับการนำเสนอข่าวอย่างเป็นระบบ และค่อนข้างแน่นอนตายตัวกว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น ดังนั้นเมื่อพิจารณาการลำดับข่าวโดยภาพรวมทั้งรายการ โดยพิจารณาตัวอย่างจากข่าวที่นำเสนอข่าวแรกและสุดท้ายในแต่ละรายการ

ตารางที่ 4.2 ตัวอย่างการนำเสนอข่าวแรกและข่าวสุดท้าย ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	ข่าวแรกและข่าวสุดท้ายที่นำเสนอ
โลกยามเช้า	4 พ.ย. นำเสนอข่าวประเทศไทยมอบเงิน 100 ล้านบาท เพื่อช่วยแก้ปัญหาไข้หวัด ซึ่งเป็นข่าวที่ความใกล้ชิดมากที่สุดในรอบข่าวต่างประเทศทั้งหมดที่นำเสนอในวันนั้น และ 16 พ.ย. นำเสนอข่าวซานตาครอสเยอรมันเปิดตู้ ปณ. เป็นข่าวสุดท้าย

ข่าวเที่ยงวัน (ช่อง 5)	20 ธ.ค. นำเสนอข่าวสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นข่าวแรก และนำเสนอข่าวการสมาคมพินดาบเลียงนักรักกีฬาซีเกมส์เป็นข่าวสุดท้าย
ข่าวภาคเที่ยง (ช่อง 7)	20 ธ.ค. นำเสนอข่าวแรก คือ ข่าวน้ำท่วมภาคใต้ครั้งใหญ่เป็นข่าวแรก และนำเสนอข่าวประธานฟีฟ่าจะนำกฎเรื่องซื้อตัวนักฟุตบอลมาใช้
ข่าว 9 วันใหม่	10 พ.ย. นำเสนอข่าวเกิดเหตุระเบิดครั้งใหญ่ในประเทศจอร์แดนเป็นข่าวแรก แล้วนำเสนอข่าวพยากรณ์อากาศเป็นข่าวสุดท้าย
ข่าวเที่ยงไอทีวี	20 ธ.ค. นำเสนอข่าวแรก คือ ข่าวน้ำท่วมภาคใต้ครั้งใหญ่เป็นข่าวแรก และนำเสนอข่าวเปิดอัลบั้มเพลง “ด้วยรักแต่ครูสลา” เป็นข่าวสุดท้าย

จากข้อมูลในตารางจะพบว่ารายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิกนี้ มีการลำดับการพัฒนาเรื่อง (Story Development) คล้ายกับโครงสร้างการเขียนข่าวรูปแบบหนึ่ง คือ “ปิรามิดหัวกลับ” คือ

ในขั้นของลำดับการเริ่มเรื่อง (Explosion) คือในช่วงเริ่มต้นรายการ จะนำเสนอข่าวที่ผู้ผลิตรายการเห็นว่าสำคัญที่สุด เด่นที่สุด สดใหม่ที่สุด มีคุณค่าข่าวมากที่สุด ณ เวลานั้น มาเสนอเป็นข่าวแรกๆ ของรายการเลย หรืออาจจะกล่าวได้ว่า รายการข่าวในตระกูลนี้ มีสูตรการนำเสนอ ชั้นภาวะวิกฤต (Climax) ตั้งแต่เริ่มต้นรายการ แล้วจึงนำเสนอข่าวที่มีคุณค่าข่าวน้อยลงตามมาจากมากไปหาน้อย และมักจะมีสูตรให้ขึ้นการยุติของเรื่องราว (Ending) แบบมีความสุข โดยปิดท้ายรายการหรือปิดท้ายเบรคด้วยข่าวที่คุณค่าน้อยที่สุด ข่าวที่มีสั้น และมักจะเป็นข่าวเบา เช่น ข่าวกีฬาหรือข่าวบันเทิง

“ทุกช่องแพทเทิร์นก็จะเหมือนๆ กัน ในประเทศ ต่างประเทศ บันเทิง กีฬา ลักษณะจะคล้ายๆ กันแบบนี้”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“แบ่งเป็น 2 เบรค ข่าวที่ 1 คือข่าวที่ตั้งที่สุด เบรคที่ 2 ข่าวที่ 1 ก็เป็นข่าวที่ตั้งที่สุด วิธีเรียงก็เริ่มจากเรื่องใหญ่ก่อนแล้วหาเรื่องเชื่อมโยง”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ยึดหลักการนำเสนอข่าว ข่าวที่เน้นความรวดเร็ว สำคัญ ก็เอามาขึ้นก่อน เรียงตามคุณค่า ข่าว ข่าวเรียงตาม pattern นั้นแหละ ข่าวเด่น ข่าวที่มีความรวดเร็ว ข่าวภูมิภาคก็มารวม ในช่วงข่าวในประเทศ แล้วข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา เพราะว่าข่าวในประเทศนี้จะรวมหมดทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม อาชญากรรม ทหาร”

(จิตินันท์ วัฒนุชชา, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เราคิดว่าเราเป็นสถานีข่าว คนที่ดูเรา hard core ก็ตรงไปเลย ยิ่งไปเลย ไม่ต้องมาเยิ่นเย้อ สมมุติมีระเบิดตูม มี ตชด. ตายสัก 20 คน แล้วถ้าคุณไม่คิดเอาข่าวนี้ขึ้น คุณเลิกอาชีพนี้เลย มันต้องขึ้นอันนี้ เพราะเป็น Hi-light ของเที่ยงวันนั้น”

(นภา ศรประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ตอนนั้นปี 48 ฉีกมาก ทดลองทำดู ตอนนั้นยังไม่มีใครทำข่าวตอน 6 โมงเย็น ส่วนใหญ่ ตอนทุ่มหนึ่ง ไอทีวีต้องการสร้างพฤติกรรมคนดูใหม่ แต่สุดท้ายก็เห็นว่ามันก็ไปไม่ได้ คนดูรับไม่ได้ที่เริ่มจากข่าวภูมิภาค ข่าวกีฬา ต้องเป็นไปตามสูตรคือเริ่มจากข่าวที่สำคัญที่สุด”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

ทั้งนี้ข้อสังเกตประการหนึ่งคือ รายการข่าวประเภทข่าวภาคหลักของสถานีมักจะนำเสนอข่าวแรกโดยพิจารณาจากคุณค่าข่าวด้านอื่นๆ มากกว่าเรื่องของความสดใหม่ ในขณะที่รายการข่าวต้นชั่วโมงจะเน้นนำเสนอข่าวแรกโดยพิจารณาจากคุณค่าข่าวเรื่องความสดใหม่ มากกว่าคุณค่าข่าวด้านอื่นๆ

“เราพยายามเอาข่าวที่เร็วที่สุด มาเป็นอันดับต้นๆ แล้วนำเสนอข่าวอื่นๆ ที่รองๆ ลงมา 2-3 ข่าว”

(พิริยะ พัทธนุกฤษฏ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“พยายามหาประเด็นที่ update ที่สุด ถ้าในประเทศ บางที่มีเหตุระเบิด ก็เอาขึ้นมาก่อน บางที่มีสัมภาษณ์สดด้วย”

(อรชุน รินทรวิฑูรย์, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2551)

อนึ่งในระหว่างขั้นต่างๆ ในการพัฒนาเรื่อง รายการข่าวตระกูลนี้มักจะมี จุดหักเหทิศทางของเรื่อง (Turning Point) แทรกอยู่โดยการใช้อินเทอร์ลูด (Interlude) นำเข้าช่วงข่าวต่างๆ เช่น ช่วงข่าวต่างประเทศ ช่วงข่าวกีฬา ช่วงข่าวบันเทิง ฯลฯ ซึ่งก็มักจะมาพร้อมกับผู้ประกาศข่าวร่วมที่ประจำช่วงข่าวนั้นๆ โดยเฉพาะด้วย ทำให้ผู้ชมทราบทิศทางของรายการว่ากำลังจะเปลี่ยนประเภทของข่าวที่จะนำเสนอแล้ว ทั้งนี้เนื่องจากรายการข่าวตระกูลนี้มักจะมีเวลาในการนำเสนอรายการมาก และมีความหลากหลายของประเภทข่าวที่นำเสนอ จึงต้องมีการใส่จุดหักเหทิศทางของเรื่องบ่อยครั้ง

4.1.3 เขียนข่าวแต่ละข่าวโดยใช้โครงสร้างการนำเสนอข่าวแบบ 5W+1H และมีการลำดับการพัฒนาเรื่องของข่าวแบบปิรามิดหัวกลับ

ในการเขียนข่าวแต่ละข่าวที่นำเสนอในรายการข่าวตระกูลนี้ จะเป็นการเขียนข่าวแบบดั้งเดิมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา คือ ใช้โครงสร้างการเขียนข่าว แบบ 5W+1H คือ เล่าเรื่องโดยตอบคำถามว่าใคร ทำอะไร เมื่อใด ที่ไหน ทำไม และอย่างไร แต่ก็มักจะไม่ค่อยเน้นรายละเอียดส่วนของการทำไมและอย่างไรมากนัก และส่วนใหญ่มักมีแนวโน้มการเรียงลำดับเรื่องแบบปิรามิดหัวกลับคือเล่าเรื่องโดยนำเสนอประเด็นหรือภาพที่สำคัญหรือเด่นที่สุดของข่าวขึ้นต้นข่าว

4.2 เวลา

4.2.1 มีระยะเวลา (Duration) ในการนำเสนอเนื้อหาข่าว แบบสรุป (Summary) คือเสนอข่าวแต่ละประเด็นสั้น และมักรวมข่าวสั้นหลายๆ ข่าวนำเสนอเป็นชุด

ระยะเวลา (Duration) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาของเนื้อเรื่องกับเวลาของการเล่าเรื่อง หากวิเคราะห์ตัวรายการข่าวแล้ว จะพบว่ารายการข่าวตระกูลนี้ มีความสัมพันธ์ระหว่างเวลาของเนื้อเรื่อง (Story Time) กับเวลาของการเล่าเรื่อง (Narrative Time) เป็นแบบสรุป (Summary) คือ ใช้เวลาเล่าเรื่องสั้นกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง

4.2.1.1 ในแง่ของตัวข่าว ก็เป็นการสรุปเหตุการณ์ข่าวทั้งหมด มีเนื้อหาและภาพข่าวเพียงไม่กี่นาที เห็นจากระยะเวลาเฉลี่ยโดยประมาณในการนำเสนอข่าวแต่ละข่าว

ตารางที่ 4.3 ตัวอย่างระยะเวลาในการนำเสนอข่าวแต่ละข่าว ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	ระยะเวลาในการนำเสนอข่าวแต่ละข่าว
ตระเวนข่าว	ประมาณ 15 – 30 วินาที
เคาะข่าวเข้านี้	ประมาณ 1-2 นาที
ข่าวเด็ด 7+5 นาที	ประมาณ 30 วินาที - 2 นาที
ข่าว 9 วันใหม่	ประมาณ 30 วินาที - 1 นาที 30 วินาที
ทันข่าวต้นชั่วโมง	ประมาณ 30 วินาที - 1 นาที 30 วินาที

จากผลการวิเคราะห์แต่ละรายการในตาราง จะเห็นได้ว่า ข่าวในตระกูลนี้จะมีความยาวต่อข่าวเฉลี่ย 1 นาที ยกเว้นบางข่าวที่เกิดจากการรวมหลายประเด็นข่าวมาเป็น 1 ข่าว ทำให้อาจจะใช้เวลานานมากกว่าค่าเฉลี่ยนี้ และในกรณีที่เป็นข่าวสั้นๆ หลายๆ ข่าวมารวมกัน ก็มักจะใช้เวลาในการนำเสนอน้อยกว่าค่าเฉลี่ยนี้

เพราะวันหนึ่งมีเหตุการณ์ที่มีคุณค่าเพียงพอจนสามารถเป็นข่าวได้เกิดขึ้นมากมายหลายล้านเหตุการณ์ แต่ด้วยเวลาอันจำกัดผู้ผลิตก็ต้องใช้วิธีสรุป (Summary โดยเลือกบางเหตุการณ์มานำเสนอเป็นข่าวตามสูตรของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการข่าวในตระกูลนี้ มักจะเป็นข่าวภาคหลักของสถานีที่มักถูกกำหนดให้ต้องนำเสนอข่าวทั้งหมดในภาพรวม ของช่วงเวลาที่นำเสนอ นั้น จึงต้องนำเสนอข่าวหลายข่าวและหลายประเภท ส่งผลให้มีข่าวที่ต้องนำเสนอในแต่ละรายการจำนวนมาก ทำให้มีเวลานำเสนอแต่ละข่าวไม่มากนัก จึงพบการเล่าเรื่องแบบ Summary ในรายการข่าวตระกูลนี้ได้ชัดเจนกว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นๆ

ทั้งนี้รายการข่าวในตระกูลนี้จะใช้เวลาในการนำเสนอข่าวสั้นและกระชับตามโครงสร้างการเขียนข่าวแบบดั้งเดิม ที่เน้นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ทราบเท่านั้นว่ามีรายละเอียดโดยสังเขปอย่างไร ไม่มีการสอดแทรกความคิดเห็นลงไปในช่วงอย่างชัดเจน และไม่มีการอธิบายขยายความข่าวเหมือนรายการในตระกูลย่อยอื่น

“ถูกบังคับต้องสั้น เพราะในตัวเนื้อหาที่เป็นข่าว แบบที่เป็น formal จริงๆ แล้วเนี่ย จากผลวิจัยถ้าข่าวยืดออกไปเกิน 4 นาทีปั๊บ คนดูจะจำไม่ได้ตั้งแต่ตอนต้นแล้วว่าเกิดอะไร จำได้แต่ตอนท้าย คนดูจะ concentrate ในเรื่องราวที่เกิดขึ้น ที่เป็น News เป็นข่าวจริงๆ ในระยะเวลาสั้นๆ แค่ 1-2 นาทีเท่านั้นเอง ถ้าจะทำ 3 นาทีขึ้นไปเรื่องต้องสนุก ไฮไลท์ต้องมีทุกนาที สุดท้ายคนเราที่ต้องการจะดูข่าวคือ ต้องการดูด้วยความรวดเร็ว รู้เรื่องภายในเวลาไม่กี่นาที จบแล้วก็ข้ามไปเรื่องใหม่ ไม่ใช่มาอยู่เรื่องเดียว คือคนเราที่เสพข่าว ไม่สามารถมานั่งเรื่องอะไรที่แบบยาวนาน บางครั้งเนี่ยอย่างของเล่าข่าว เขาอาจจะนั่งคุยกัน 2 คน ในเรื่องเดียว ครึ่งชั่วโมงได้ โดยไม่มีอะไรเลย ไปหยิบหนังสือพิมพ์มา มีภาพนิดๆ หน่อยๆ”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ข่าวจะสั้น เพราะเรามองว่ารายละเอียดไปอ่านเพิ่มเติม เราอยากแค่จับประเด็นข่าวว่ามีอะไรเด่น นำเสนอแค่ตรงนั้น เพื่อให้ข่าวนำเสนอได้มากที่สุด ครอบคลุมที่สุด”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ปกติข่าวหนึ่ง นาที นาทีครึ่ง ดูเหมือนน้อย เพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา บางข่าวไม่สามารถปล่อยเสียงได้ ทั้งที่น่าปล่อย แต่ไม่มีเวลา”

(จิตินันท์ วัฒนุชชา, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ทำให้มันกระชับ จะไปเขียนอะไรให้มันเยิ่นเย้อมาก อย่างพยากรณ์อากาศ ก็แค่สรุปนิดหน่อย แล้วใช้กราฟฟิกเข้ามาช่วย”

(เฉลิมชัย ยอดมาลัย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“มันกระชับอยู่แล้ว ทุกข่าวกระชับ ตัดต่อมีข่าวนี้ไปที่ไม่มาก แล้วก็มีการที่เล่าเรื่องได้หมดในเวลาอันสั้น 1-2 นาที ข่าวสั้น 1-2 นาที ก็พอที่จะช่วยกระตุ้นความทรงจำ เพราะมันจำทุกอย่างไม่ได้ ข่าวยาวมาก คนดูจะเซ็ง ชื่อที่ไม่จำเป็นเขียนไปก็แต่นั้นก็ตัดออก”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

อนึ่ง รายการที่เป็นรายการข่าวสั้นๆ เช่น รายการข่าวต้นชั่วโมง จะยังมีสูตรการนำเสนอข่าวที่สั้นมากยิ่งขึ้นไปอีก คือ เฉลี่ยประมาณ 1 นาทีเท่านั้น

“ข้าวมากที่สุด 45 วิ น้อยสุด 20 วิ”

(พีริยะ พัชรบุญพิศุทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ข้าวต้นข้าวโหมงที่ช่อง 9 สั้นมาก ประมาณไม่เกินนาที่หนึ่ง ต่อ 1 ข้าว สั้นจริงๆ ก็ 40 วิ อะไรอย่างนี้ ยาวสุดก็ประมาณ 1 นาทีครึ่งนี้ก็เยอะแล้ว ไม่ค่อยบ่อยที่ข้าวจะยาว จะมีการสัมภาษณ์”

(อรชุน รินทรวิฑูรย์, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2551)

ทั้งนี้รายการข่าวตระกูลนี้อาจจะใช้เวลาในการนำเสนอข่าวข่าวหนึ่งที่เป็นเหตุการณ์สำคัญมากๆ ได้ในบางกรณีที่เป็นข่าวสำคัญมากๆ แต่ก็จะไม่ใช้ระยะเวลาเท่ากับข่าวในรายการตระกูลย่อยอื่นๆ เช่น ในวันที่ 20 ธันวาคม 2548 ซึ่งมีเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ภาคใต้ และในรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นแม้ว่าจะเป็นสถานีเดียวกับนำเสนอรายละเอียดมาก และใช้เวลานานกว่า เช่น รายการข่าวภาคค่ำ 7 สี ทางช่อง 7 ใช้เวลาเพียง 6 นาที 41 วินาที ในขณะที่รายการข่าวเช้า 7 สี ใช้เวลารวมถึง 13 นาที

อนึ่ง ดังที่กล่าวมาแล้วในกรณีที่เป็นข่าวภาคหลักของสถานี (ไม่ใช่ข่าวต้นข้าวโหมง) ยังพบว่ามีการนำเสนอข่าวในลักษณะที่เป็นสูตรเฉพาะ คือ การรวมข่าว ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ตัวอย่างการรวมประเด็นข่าว ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	การรวมข่าว
โลกยามเช้า	มีช่วง “ย่อยโลกยามเช้า” นำเสนอข่าวสั้นๆ ข่าวละประมาณ 15 วินาที เช่น 6 พ.ย. ในเบรคที่ 2 นำเสนอ 3 ข่าว ได้แก่ ข่าวเครื่องบินเล็กชนที่สหรัฐอเมริกา ข่าวคดีลอบสังหารนายกรัฐมนตรียูเลียส อีเลียส ข่าวความไม่สงบในเอธิโอเปีย
ข่าวค่ำไอทีวี	มีช่วง “รอบเมืองไทย” รวมข่าวสั้นภูมิภาค 5-7 ข่าวในเวลา 1 นาที 40 วินาที และช่วง “รอบโลกกีฬา” รวมข่าวสั้นกีฬาต่างประเทศ 3-4 ข่าวในเวลา 1 นาที และช่วง “ไอทีวีมีอนิเตอร์” รวมข่าวสั้นทุกประเภท รวม 7-8 ข่าว ในเวลา 2 นาที และมีช่วง “รอบโลกวันนี้” รวมข่าวสั้นต่างประเทศ 6 ข่าวในเวลา 2 นาที

ข่าว 9 วันใหม่	มีการนำเสนอข่าวสั้นๆ รวมหลายๆ ข่าว ในหลายๆ ช่วง เช่น มีการนำเสนอการรวมข่าวต่างๆ จากสำนักข่าวต่างประเทศแต่ละสำนักข่าว รวมข่าวจากเว็บไซต์ รวมข่าวช่วงสรุปประเด็นข่าวในประเทศ รวมข่าวช่วงจังหวัดเศรษฐกิจโลก รวมข่าวช่วงข่าวรอบโลก
ข่าว 18.00 น.	มีช่วง “ข่าวเศรษฐกิจที่น่าสนใจ” รวมข่าวสั้นเศรษฐกิจ 4-6 ข่าวในเวลาประมาณ 2 นาที และมีช่วงรวมข่าวอาชญากรรม 4 ข่าวในเวลา 2 นาที และช่วงรวมข่าวทุกประเภท 4-6 ข่าวในเวลาประมาณ 2 นาที
นิวส์ไลน์	มีช่วง “Biz Notes” นำเสนอข่าวเศรษฐกิจสั้นๆ ประมาณ 10 ข่าว ใช้เวลาเพียง 3 นาที 30 วินาทีเท่านั้น

สาเหตุที่รายการข่าวตระกูลนี้ ซึ่งเป็นข่าวภาคหลักหลายรายการ ต้องนำเสนอช่วงรวมข่าวในลักษณะตามตัวอย่างข้างต้น เพราะผู้ชมรายการข่าวภาคหลักคาดหวังว่าจะได้ชมข่าวที่หลากหลายครอบคลุมทุกประเด็นที่น่าสนใจ แต่ด้วยเวลาอันจำกัด ผู้ผลิตรายการจึงมักจะมีข่าวสั้น 10 – 30 วินาที จำนวนมากมายนำเสนอพร้อมกันในลักษณะรวมประเด็นข่าวด้วย รวมทั้งในรายการที่ไม่ใช่ข่าวภาคค่ำบางรายการก็นำเสนอช่วงรวมข่าวเพื่อนำเสนอข่าวที่น่าสนใจไปแล้วในข่าวช่วงอื่น แต่นำมาสรุปให้ชมอีกครั้ง เพื่อไม่ให้ผู้ชมตกประเด็น

“การรวมข่าว ช่วยแก้ปัญหา เวลาไม่น้อย ข่าวมีเยอะ ด้วยการทำสรุปข่าวเด่น ในเวลานาทีครึ่งแทนที่จะนำเสนอได้ข่าวเดียวเราก็สามารถมาแตกได้เป็น 10 ข่าว”

(จิตินันท์ วัฒนุชชา, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ข่าวรอบวัน จะได้ว่าเกิดเหตุการณ์อะไร เขาก็เด่นเหมือนกัน เป็นข่าวใหญ่เหมือนกัน แต่ว่ายังไม่เท่ากับพวกที่เราแยกออกมา ก็ให้เขาไปอยู่ในรอบวัน คนจะได้ไม่ตกข่าว ได้ติดตามสถานการณ์ครบถ้วน”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ทันคนทันข่าวมี เป็นช่วงสรุปข่าวภูมิภาค คือ วันนั้นข่าวมันเยอะมาก แล้วการอ่านมันทำให้สั้นเวลาที่น่าสนใจ เราจึงต้องสรุปให้มันสั้นลง แล้วลงเสียง มันก็จะได้ปริมาณข่าวที่มากขึ้น”

(วิษุตา บุญประเสริฐ, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“จะทำสรุปข่าวขึ้นมาถ้าข่าวที่มันตายไปแล้ว เพียงแต่บอกให้รู้ว่าเมื่อคืนเกิดเหตุการณ์มึงๆ
ขึ้นมา”

(เฉลิมชัย ยอดมาลัย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

สำหรับรายการข่าวในตระกุกนี้ที่เป็นต้นชั่วโมงจะมีสูตรเฉพาะอีกสูตรหนึ่ง คือ ข่าวสั้น
กระชับมาก มักไม่บอกรายละเอียด เป็นข่าวประเด็นเดียว เช่น ข่าวต้นชั่วโมง (โมเดิร์นไนน์) วันที่
10 พฤศจิกายน 2548 เสนอข่าวเกี่ยวกับการระเบิดที่จอร์แดนตั้งแต่ช่วงเช้ามีดังนี้

- 4.00 น. รายงานครั้งแรกว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้น
- 5.00 น. ตลาดหุ้นสหรัฐอเมริกาปรับขึ้นแค่เล็กน้อยเพราะตกใจกับเหตุที่จอร์แดน
- 10.00 น. อาบูซาบตักเป็นผู้ต้องสงสัย
- 14.00 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชสาส์นแสดงความเสียพระราชหฤทัย
- 16.00 น. กลุ่มอัลกออิดะห์แถลงว่าเป็นผู้ระเบิดโรงแรมทั้ง 3 แห่งในจอร์แดน

4.2.1.2 ในแง่ของระยะเวลาการนำเสนอรายการนั้น มีระยะเวลาในการนำเสนอรายการ หลากหลาย

ในด้านของระยะเวลาการนำเสนอรายการนั้น รายการกลุ่มตัวอย่างมีเวลาในการนำเสนอ
โดยปกติดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.5 ระยะเวลาการนำเสนอรายการ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	เวลาการนำเสนอรายการ (นาที)				
	0-30	30-60	61-90	91-120	121 ขึ้นไป
โลกยามเช้า		45			
180 วินาทีข่าว	3				
ข่าวในพระราชสำนัก (ช่อง 3)	15				
ตระเวนข่าว	5				
เคาะข่าวเช้า	30				
ข่าวเที่ยงวัน (ช่อง 5)	30				
ทันข่าว (ช่อง 5)	5				
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 5)	30 (ส.-อา.)	10 + 45 (จ.-ศ.)			
ข่าวภาคดึก (ช่อง 5)	15				
ข่าวเด็ด 7+5 นาที	15				
ข่าวภาคเที่ยง 7 สี		45			
ข่าวเด็ด 7 สี ข่าว เด็ดภาคดึก และข่าว ภาคดึก (ช่อง 7)	5				
ข่าวเด่นเย็นนี้	5				
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 7)			30 + 40		
เด็ดข่าวดึก	15				
ข่าว 9 วันใหม่				120	
ข่าวภาคเที่ยง (โมเดิร์นไนน์ทีวี)		60			
ข่าวภาคค่ำ (โมเดิร์น ไนน์ทีวี)		55 (ส.-อา.)		45 + 60 (จ.-ศ.)	
ข่าวต้นชั่วโมง (โมเดิร์นไนน์ทีวี)	5				

สรุปข่าวเด่นรอบสัปดาห์		55			
ทันข่าวต้นชั่วโมง	5				
เที่ยงวันทันข่าว		60			
ข่าวท้องถิ่น	30				
ข่าว 18.00 น.					140
นิวส์ไลน์		60			
ทันคนทันข่าว		60			
เกาะติดข่าว	5				
ข่าวเที่ยงไอทีวี		60			
ข่าวค่ำไอทีวี และข่าวพระราชสำนัก			90 + 10		
ข่าวดีไอทีวี		35			
ข่าวสุดสัปดาห์ไอทีวี		60			

จะพบว่ารายการข่าวในตระกูลนี้จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ

4.2.2.1 รายการข่าวที่เป็นรายการข่าวภาคหลักหรือข่าวทั่วไป จะมีความยาวเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ยกเว้นแต่รายการข่าวภาคค่ำบางสถานีที่ใช้เวลานานเสนอมาก จะแบ่งเป็นหลายช่วงรายการ

4.2.2.2 รายการข่าวต้นชั่วโมงที่จะมีความยาวไม่เกิน 5 นาที

ทั้งนี้หากพิจารณาระยะเวลาการนำเสนอรายการแล้วจะพบว่าทุกรายการจะมีระยะเวลาการนำเสนอรายการเมื่อเทียบกับจำนวนชิ้นข่าวไม่มากนัก กล่าวคือ สมมุติว่าเมื่อเวลาตลอดรายการ 1 ชั่วโมง (รวมโฆษณา) จะนำเสนอข่าวได้มากกว่า 30 ข่าว แต่หากเป็นข่าวตระกูลย่อยอื่นๆ อาจจะนำเสนอได้เพียง 5-10 ข่าวเท่านั้น ทั้งนี้เพราะตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าข่าวที่นำเสนอในรายการข่าวตระกูลนี้จะมีสูตรของ “สั้นและกระชับ” อยู่ทำให้รายการในตระกูลนี้ใช้เวลาเสนอรายการไม่มากนัก

4.2.2 ใช้การลำดับเวลา (Order) การเล่าเรื่องทั้งรายการ แบบไม่เรียงลำดับเวลา และมีการลำดับเวลาการเล่าเรื่องในแต่ละข่าว แบบย้อน (Flashback) คือเล่าเหตุการณ์ในอดีตน้อยครั้ง หากมีการเล่าย้อนอดีตก็จะแยกออกมานำเสนอในรูปแบบสลับข่าว

ลำดับเวลา คือ ลำดับของเวลาที่เกิดเหตุการณ์ที่นำมาเล่า ซึ่งในการเล่าเรื่องโดยทั่วไปจะเป็นไปตามลำดับเวลา แต่หากมาวิเคราะห์รายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก ก็พบว่าเหมือนรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น คือ ในการเรียงลำดับการเล่าเรื่องของทั้งรายการ ไม่มีการลำดับเวลาที่เกิดเหตุการณ์ โครงสร้างรายการจะสลับสับเปลี่ยนไปตามปัจจัยต่างๆ แต่ก็มีแนวโน้มสูงมากที่จะนำเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นล่าสุดมาเล่าก่อน ตั้งแต่ช่วงต้นรายการ

แต่เมื่อวิเคราะห์ตัวข่าวที่ถูกนำเสนอรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก พบว่ามีสูตรการลำดับเวลาแบบปกติคือตามลำดับเวลา มีการเล่า แบบ Flashback หรือเล่าเหตุการณ์ในอดีตน้อยครั้งเพราะเวลาในการนำเสนอสั้น หากจะมีการนำเสนอโดยใช้การเล่าเรื่องแบบ Flashback มักจะนำเสนอโดยผลิตสลับข่าว ที่มีเนื้อหาเจาะลึก ประกอบการนำเสนอข่าวนั้น

“การขยายความ อธิบายสาเหตุมักเป็นสลับ”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ที่แตกต่างคือเราไม่สามารถ กระโดดจากเรื่องนี้ มาเรื่องนี้ได้ เราวาง ปูเรื่อง theme ที่เรานำเสนอเป็น package มีเรื่องนี้นำมา มี update สถานการณ์ มีรายงานเบื้องหลัง ส่วนใหญ่จะวางแบบนี้ เพื่อให้คนดูที่ไปที่ไปของเรื่องราวที่เกิดขึ้น ลึกจนเข้าใจได้”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เวลาน้อยทำให้ไม่มีเวลาย้อนข้อมูล”

(จิตินันท์ วัฒนุชชา, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“บางข่าวจำเป็นต้องพึ่งความจำผู้บริโภค ว่ามันเกิดขึ้นได้อย่างไร เราก็ควรจะบอกให้เขาทราบนิดนึง”

(ธาดา เศรษฐบุต, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

4.2.3 มีความถี่ (Frequency) ในการเล่าเรื่องประเด็นข่าว แบบเล่าครั้งเดียว (Singulative Narration)

ความถี่คือความสัมพันธ์ระหว่างความบ่อยครั้งที่เหตุการณ์เกิดขึ้นในเรื่องกับความบ่อยครั้งที่มันถูกเล่า ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก ก็มีสูตรการเล่าเรื่อง แบบเล่าครั้งเดียว (Singulative Narration) คือ ในประเด็นข่าวข่าวหนึ่ง ในแต่ละเหตุการณ์ ก็จะนำเสนอเพียงแค่ครั้งเดียว โดยมักเป็นการสรุปเรื่องราวทั้งหมด เนื่องจากรายการข่าวตระกูลนี้เน้นความกระชับของข่าวเป็นหลักตามที่ได้วิเคราะห์ไปแล้วในหัวข้อระยะเวลา

4.3 เนื้อหาหลัก

4.3.1 มีการนำเสนอเนื้อหาข่าวหลากหลายประเภทมาก

เนื้อหาหลักๆ ที่ถูกนำมาเสนอในรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก คือ “ข่าว” ไม่แตกต่างจากตระกูลย่อยรายการข่าวอื่นๆ แต่หากใช้กรอบเรื่องประเภทของข่าวในการวิเคราะห์ พบว่า โดยดูจากตาราง 4.1 จะเห็นได้ว่ารายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก มีสูตรในการนำเสนอเนื้อหาในรายการที่หลากหลาย คือ ในการนำเสนอรายการแต่ละครั้งจำเป็นต้องครบถ้วนและรอบด้าน กล่าวคือ มีข่าวหลายประเภท โดยเฉพาะข่าวประเภทหลักๆ คือ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม ข่าวภูมิภาค ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวนันทนาการ และการพยากรณ์อากาศ ทำให้รายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก ส่วนใหญ่จะนำเสนอข่าวมากกว่า 1 ประเภท ตามที่ได้กล่าวไปแล้วในเรื่องเค้าโครงรายการ

“มันมีความจำเป็นต้องหลากหลาย เพราะข่าวที่นำเสนอเป็นช่วงเวลาประจำ ที่เป็น formal อยู่แล้วเนี่ย ต้องใส่ทุกอย่างที่เกิดขึ้น เหมือนหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งที่มีทุกเรื่อง”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“รายการแบบที่เรานำเสนออยู่นี้ เราอาจจะเสียดายข่าว เสียดายประเด็น เราจะต้องเก็บทั้งหมดภายในเวลา 1 ชั่วโมง ในขณะที่เขาเล่าข่าวเนี่ย เขาจะเลือกๆ ใน 1 ชั่วโมงเนี่ย ข่าวในรูปแบบของเราเนี่ย อ่านได้เป็น 10 ข่าว แต่ขณะที่เขาเล่าข่าวอาจจะคัดมาแค่ 4 เรื่อง 5 เรื่อง โอเคแค่นี้พอ”

(จิตินันท์ วัฒนุชชา, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“มีข่าวให้เลือกรวมมากมายมหาศาล เลือกข่าวที่เป็นเหตุการณ์สำคัญของโลกวันนี้ต้องเอาให้คลุม ที่เหลือก็เป็นเรื่องปลีกย่อย เพื่อความเพลิดเพลินสมบูรณ์ ข่าวสิ่งแวดล้อม บันเทิง วิทยาศาสตร์ เศรษฐกิจ”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ทางช่อง 7 พยายามให้มันสั้น กระชับ และครบ แต่เน้นในจำนวนของข่าว ต้องการให้คนได้รับรู้ในเรื่องรอบๆ ตัว เพื่อให้มันครบวงจรของข่าว”

(ธาดา เศรษฐบุตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“คนที่ข่าวช่อง 11 คือคนที่ต้องการเนื้อหาจริงๆ เขาไม่ต้องการเล่าข่าว มาดูช่อง 11 จะรู้ข่าวหลากหลาย เนื้อหาครบถ้วน ความน่าสนใจเน้นที่เนื้อหา ไม่ใช่เน้นที่ผู้ประกาศ สนุกสนาน ตรงนั้นก็มีบ้าง ไม่ใช่เน้นหน้าซีเรียส”

(ภุชงค์ แดงประเสริฐ, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

ทั้งนี้แม้กระทั่งรายการข่าวต้นชั่วโมงที่มีเวลาในการนำเสนอข่าวน้อยมาก สามารถนำเสนอข่าวได้ครั้งละ 2-4 ข่าวเท่านั้น ก็ยังนำเสนอข่าวมากกว่า 1 ประเภทขึ้นไป เช่น

4.3.1.1 รายการ 180 วินาทีข่าว ใน 1 ช่วงจะต้องมีหลายประเภท

เช่น วันที่ 16 พ.ย. 13.30 น.

การเมือง	ข่าวเรื่องยื่นหนังสือสนธิ
การเมือง	ข่าวชิตชัยพูดเรื่องการทำงานเชิงรุก
ต่างประเทศ	ข่าว APEC เสนอให้ร่วมกันแก้ปัญหาใช้หัวหน้า

4.3.1.2 รายการทันข่าว ส่วนใหญ่จะเป็นข่าวทุกประเภท

เช่น วันที่ 10 พ.ย. 15.55 น.

เศรษฐกิจ	ศาลปกครองเลื่อนชี้ขาดคดี กฟผ.
สังคม	รมว.ศธ.ให้นักเรียน 3 จังหวัดใต้เข้าเรียน กทม.
ภูมิภาค	สาธารณสุขและตำรวจนครราชสีมาจับเซเว่น

4.3.1.3 รายการข่าวเด็ด 7 สี และข่าวเด็ดภาคใต้ นำเสนอข่าวทุกประเภท

เช่น วันที่ 6 พ.ย. 11.00 น.

สังคม	กรมควบคุมโรคเผยผลตรวจผู้ต้องสงสัยไข้หวัดนก
ภูมิภาค	ชาวบ้านประท้วงที่สกลนคร
ต่างประเทศ	จราจลในฝรั่งเศส

4.3.1.4 รายการข่าวต้นชั่วโมง (โมเดิร์นไนน์) จะเป็นข่าวทุกประเภท และต้องมีข่าว

ต่างประเทศทุกช่วง เช่น วันที่ 6 พ.ย. 11.00 น.

การเมือง	รองหัวหน้าพรรคชาติไทยขอรัฐบาลยุติกระจายหุ้น กฟผ.
บันเทิง	คนมาสมัครเดอะสตาร์ 3 คิวยาวมาก
ต่างประเทศ	จราจลในฝรั่งเศส
ต่างประเทศ	ชูฮาโตออกจากโรงพยาบาล

4.3.1.5 รายการทันข่าวต้นชั่วโมง จะมีการกำหนดชัดเจนว่าข่าวที่ 1 จะเป็นข่าวในประเทศ

และข่าวที่ 2 เป็นข่าวต่างประเทศ และข่าวที่ 3 เป็นข่าวกีฬา

เช่น 10 ธ.ค. 9.00 น.

การเมือง	รมว.มท.ปฏิเสธเรื่องค่าคอมมิชชั่นซื้อเครื่องบิน
ต่างประเทศ	สหรัฐอเมริกาเตือนพายุฤดูหนาว
กีฬา	ผลการแข่งขันกอล์ฟยูโรเปียนทัวร์

4.3.1.6 รายการเกาะติดข่าว จะเป็นข่าวทุกประเภท และมักจะมีข่าวต่างประเทศเกือบทุกช่วง

เช่น 10 ธ.ค. 10.00 น.

ภูมิภาค	น้ำท่วมภาคใต้
อาชญากรรม	ฆาตกรรมนักศึกษาย่านลาดพร้าว
ต่างประเทศ	ศาลกัมพูชาตัดสินคดียิงโรงเรียนนานาชาติ

“ข่าวต้นชั่วโมงก็พยายามให้หลากหลาย เริ่มจากการเมืองก่อน ถ้ามีอาชญากรรม แถลงข่าวใหญ่ๆ หรือคดีสำคัญก็เอามาใส่ได้ ถ้าในประเทศข่าวไม่มีจริงๆ ภูมิภาคก็ต้องดึงมา”

(จิตินันท์ วัฒนุชชา, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

4.4 เทคนิคการนำเสนอ

4.4.1 ผู้ประกาศแต่งกาย ใส่เครื่องประดับ แต่งหน้า ทำผม เป็นทางการและเรียบร้อยมาก

จากการวิเคราะห์พบว่าตัวละครหลักของรายการข่าวในตระกูลนี้ คือ ผู้ประกาศข่าวมีตัวอย่างการแต่งกาย การสวมใส่เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ตัวอย่างการแต่งกายของผู้ประกาศ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	การแต่งกายของผู้ประกาศ
ตระเวนข่าว	4 พ.ย. ใส่สูทสีครีมขาว ใส่สร้อยและต่างหูสีน้ำตาลเข้ม 6 พ.ย. สวมสูทสีครีม ทับเสื้อตัวในสีน้ำตาลเข้ม ใส่สร้อยสีน้ำตาล และติดดอกไม้สีเหลืองที่หน้าอกซ้าย 10 พ.ย. สวมสูทสีครีม ทับเสื้อตัวในสีครีม และติดดอกไม้ที่หน้าอกซ้าย 10 ธ.ค. สวมสูทสีดำ ทับเสื้อตัวในสีแดง สวมสร้อยมุก และติดดอกไม้สีแดงที่หน้าอกซ้าย 20 ธ.ค. สวมสูทสีแดง
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 7)	4 พ.ย. จรรย์ชัย ใส่เสื้อเชิ้ตสีขาว ผูกเนคไทลายสีฟ้า-เหลือง สวมสูทสีดำ ปานระพี สูทสีเทาอ่อน ทับเสื้อตัวในสีแสด 6 พ.ย. ศุภรัตน์ สวมสูทสีเทา เสื้อในคอปกสีขาวลายทาง อภิสมัย สวมสูทสีแดงทับเสื้อตัวในสีดำ 10 พ.ย. ปานระพี สูทสีชมพู นวนันท์ สูทสีชมพูม่วง 16 พ.ย. อภิสมัย สูทสีดำ ทับเสื้อตัวในสีเขียวเข้ม ศุภรัตน์ สูทสีน้ำตาลเข้ม 10 ธ.ค. ศุภรัตน์ สวมสูทสีน้ำตาล ทับเสื้อเชิ้ตสีขาวปกขนาดใหญ่ จรรย์ชัย สวมสูทสีเทา ผูกเนคไทสีน้ำเงิน 20 ธ.ค. นวนันท์ สูทสีเทา ทับเสื้อตัวในสีฟ้า ศุภรัตน์ สูทสีเทา ทับเสื้อตัวในสีม่วง
ข่าวภาคเที่ยง (โมเดิร์นไนน์ทีวี)	4 พ.ย. เมษณี สวมสูทสีน้ำตาล เสื้อในสีน้ำตาลเข้ม ธีรวัฒน์ สวมสูทสีเทาดำ เสื้อเชิ้ตสีขาว ผูกเนคไทสีดำ ศรินทรา สวมสูทสีน้ำตาล ทับเสื้อตัวในสีส้ม เอกชัย สวมสูทสีดำ 16 พ.ย. ศรินทรา สวมสูทสีน้ำตาล ธีรวัฒน์ สวมสูทสีดำ ทับเสื้อเชิ้ตสีเขียวเข้ม ผูกเนคไทสีดำ 20 ธ.ค. ศรินทรา สวมสูทสีน้ำตาลอ่อน ทับเสื้อเชิ้ตมีลวดลาย เอกชัย สวมสูทสีดำ ทับเสื้อเชิ้ตน้ำตาลเข้ม

เที่ยงวันทันข่าว	6 พ.ย. เอกปวีร์ สวมสูทสีน้ำตาล ทับเสื้อตัวในสีน้ำตาล สุภาพ สวมสูทสีดำ ทับเสื้อเชิ้ตสีขาว 10 พ.ย. วีระศักดิ์ ใส่เสื้อเชิ้ตสีเหลือง ผูกเนคไทสีเหลืองเข้ม สวมสูทสีดำ ชลกร สวมสูทสีดำ ทับเสื้อที่ระบายสีขาวสลับลาย 10 ธ.ค. เอกปวีร์ สวมเสื้อแขนยาวสีน้ำตาล สุภาพ สวมสูทสีดำ ทับเสื้อเชิ้ตสีขาว 20 ธ.ค. เอกปวีร์ สวมเสื้อแขนยาวสีเลือดหมู ทับเสื้อตัวในสีดำ ฌยา สวมสูทสีชมพู ทับเสื้อตัวในสีดำ
ข่าวดึกไอทีวี	4 พ.ย. กฤษ ใส่เสื้อเชิ้ตสีฟ้า สวมสูทสีดำ แต่ไม่ผูกเนคไท อารยา เสื้อแขนยาวสีน้ำตาลแดง 6 พ.ย. กฤษ ใส่เสื้อเชิ้ตสีเขียวอ่อน สวมสูทสีดำ แต่ไม่ผูกเนคไท และไม่ติดกระดุมคออารยา ใส่สูทสีครีมน้ำตาล ทับเสื้อตัวในสีเขียว 10 พ.ย. ปิยะณี ใส่สูทสีม่วง ทับเสื้อตัวในสีชมพูอ่อน จีรชานา สวมสูทสีฟ้าอ่อน ทับเสื้อตัวในสีเทาอ่อน 16 พ.ย. ศุภโชค ใส่เสื้อเชิ้ตสีแดงอิฐ สวมสูทสีดำ แต่ไม่ผูกเนคไท อารยา สวมสูทสีน้ำเงิน-ฟ้า 10 ธ.ค. กฤษ ใส่เสื้อเชิ้ตสีเขียวเข้ม สวมสูทสีดำ แต่ไม่ผูกเนคไท และไม่ติดกระดุมคออารยา เสื้อแขนยาวสีเขียว 20 ธ.ค. ศุภโชค ใส่เสื้อเชิ้ตสีม่วง สวมสูทสีดำ แต่ไม่ผูกเนคไท และไม่ติดกระดุมคอและกระดุมสูท อารยา สวมสูทสีน้ำตาล ทับเสื้อตัวในสีชมพู

จากการวิเคราะห์พบว่าตัวละครหลักในรายการข่าวในตรະภูลข่าวแนวคลาสสิก คือ ผู้ประกาศข่าว มีสูตรการแต่งกาย การสวมใส่เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม แบบทางการ ดูสุภาพเรียบร้อย และน่าเชื่อถือ จะเห็นได้ว่าหากเป็นผู้ประกาศชาย การแต่งกายที่เป็นทางการขั้นต่ำที่สุดสำหรับการทำหน้าที่ในรายการข่าวตรະภูลนี้ คือ การสวมสูททับเสื้อสีพื้น ไม่มีลวดลายมาก จะไม่ปรากฏการสวมเสื้อเชิ้ตอย่างเดี่ยว เสื้อยืด หรือเสื้อผ้าลักษณะอื่นๆ ส่วนผู้ประกาศหญิง ก็ต้องแต่งตัวเรียบร้อย โดยส่วนมากจะสวมใส่สูทเช่นเดียวกัน และจะต้องสวมใส่เครื่องประดับที่มีขนาดเล็ก ไม่ดูรุงรัง หรือดูตามสมัยมากจนเกินไป

ในด้านของสีนั้น เสื้อผ้า เครื่องประดับ จะมีสีพื้นจะไม่ฉูดฉาด จะเป็นสีพื้น ลวดลายน้อย และหากมีผู้ประกาศหลัก 2 คน ผู้ประกาศทั้ง 2 คนจะเลือกใช้สีที่สอดคล้องกันมากกว่าการใช้สีที่ตัดกันมากและจะไม่แต่งกายให้สอดคล้องเทศกาลเหมือนพิธีกรในตรະภูลย่อยอื่นๆ

ส่วนการแต่งหน้า และทำผมนั้น ผู้ประกาศข่าวในตระกูลนี้ก็จะแต่งหน้า ทำผมแบบเรียบง่ายเช่นกัน ผู้ชมจะไม่เห็นผู้ประกาศแต่งหน้าโดยใช้สีสันทัดตาด หากแต่ส่วนใหญ่จะเป็นการแต่งด้วยสีที่สอดคล้องกับเสื้อผ้า ดังนั้นเมื่อเสื้อผ้าเป็นสีสุภาพ จึงจำเป็นต้องใช้การแต่งหน้าด้วยสีที่สุภาพตามไปด้วย ส่วนการทำทรงผมนั้นก็เป็ทงเรียบง่าย ผู้ประกาศหญิงรวบเก็บผมเรียบง่าย ไม่มีเครื่องประดับบนศีรษะ ผู้ประกาศชายตัดผมสั้น ทำทรงผมปกติ ไม่ทำทรงผมตามสมัยนิยม และด้านของสีผมนั้น ผู้ประกาศก็จะไม่ทำสีผมจนเป็นสีอื่น นอกเหนือจากสีดำและสีเข้มอื่นๆ

“จริงๆ แล้วคงต้องเรียบง่าย เพราะทุกช่องทุกสถานีก็เป็น Pattern เดียวกันหมด ของฝรั่ง สูทดำ หรือเบลเซอร์ (Blazer) ดูเรียบง่ายเป็นปกติ เป็นมาตรฐาน ผู้ชายใส่สูทผูกไทด์ ผู้หญิงสวม Dress คนที่จะทำข่าวต้องรู้ว่าตัวเองจะเข้าไปทำหน้าที่อะไรในบ้าน เหมือนถ้าใส่สูทก็เป็นนักวิชาการ คนที่เปิดดูข่าวช่องนี้ก็จะรู้ข่าวจากนักวิชาการที่น่าเชื่อถือ แต่ถ้าคุณสรยุทธเข้ามา คุณสรยุทธก็จะเป็นน้ำขำที่บ้านที่แต่งตัวสบายๆ ที่จะเข้ามาเล่าข่าวให้ฟัง เพราะฉะนั้นคนไหนที่เปิดทีวีให้คุณกิตติเข้ามาในบ้าน เขาต้องการนักวิชาการมาเล่าเรื่องนี้ให้ฟัง แต่ขณะคนที่เปิดทีวีให้คุณสรยุทธบอกว่าอยากจะทำให้คุณน้ำขำบ้านที่มีความรู้ระดับหนึ่งมาเล่าข่าวให้ฟัง แต่มีความเป็นกันเองมาเล่าให้ฟัง”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เสื้อผ้า หน้าผม ยังเป็นแบบเดิม เราไปเปลี่ยนอะไรเขาไม่ได้เลย เราดำเลย บางที่รุ่นนภา เอาโบว์อันใหญ่มาติด เราก็บอกให้เอาออก หรือบางทีใส่ต่างหูยาวเป็นคิบบ บางทีพิธีกรไม่ได้คุย คนหนึ่งสี่เอิร์ทโทน อีกคนโบร์ทโทน มันก็ประหลาดๆ”

(เฉลิมชัย ยอดมาลัย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เสื้อผ้า ขอให้เป็นเสื้อที่ดูเรียบง่าย ไม่ถึงขนาดผู้หญิงถึงผู้หญิง ทรงผม ทรงไหนก็ได้ แต่ต้องเรียบง่าย ผมฟู ผมตั้ง ผมเอียง ผมกระเซิงเนี่ย ไม่เอา”

(พิริยะ พัชรบุญพิศุทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เราจะทำ look ให้มันดูน่าเชื่อถือ เสื้อผ้าหน้าผม มันก็ต้องไม่ใช่ใส่ต่างหูแพรวพราว ผู้ประกาศของเราจะเน้นที่หน้าตา relax แต่ทำทางซิงซิง เพราะฉะนั้นเสื้อผ้ามันต้องออกเป็นโทนนั้น เราจะไม่ใส่ฟู่ฟอง ห้อยระย้า เรียบๆ สุทนนั่นแหละ เป็นอะไรที่ตีที่สุด”

(นภา ศรประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เป็นการให้เกียรติผู้บริโภครวมทั้งเราเรียบบร้อย เราสุขภาพ ทุกช่องทางจะมีตรงนี้เป็นจุดยืน โดยผู้ประกาศข่าวแต่ละคน เป็นการให้เกียรติ คนดู ไม่ใช่มาเสียดแทงกันเอง ช่างเป็นอะไรที่น่าเชื่อถือ เสื้อผ้าหน้าผมก็ควรจะสนับสนุนความน่าเชื่อถือของข่าว ไม่มีข้อห้ามอะไร แต่ผู้ประกาศแต่ละคนจะรู้ limit ขนาดไหนดี ที่จะเหมาะสม ไม่ใช่เปิดมาจับผู้ประกาศใส่เพชรใส่พลอยวูบวาบๆ มันก็ดูเป็นการไม่ให้เกียรติคนดู เอาเพียงแค่เหมาะสมเล็กๆ น้อยๆ จะมีคนโทรมาติชมอยู่เรื่อยๆ”

(ธาดา เศรษฐบุต, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

4.4.2.1 ผู้ประกาศไม่ใช้การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบการเสนอข่าว ไม่มีการเคลื่อนที่เปลี่ยนตำแหน่ง และใช้ร่างกายประกอบการนำเสนอข่าวน้อยมาก นำเสนอข่าวด้วยท่าทางลักษณะหลังตรงและนิ่ง

สูตรการนำเสนอรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก ในเรื่องการเคลื่อนไหวร่างกาย มีแบบแผนที่ชัดเจนเป็นเอกลักษณ์คือมีการเคลื่อนไหวร่างกายของผู้ประกาศน้อยมาก จนแทบจะไม่มีเลย ผู้ประกาศจะนั่งหรือยืนประจำที่ไม่มีมีการลุกยืน เดิน หรือทำกริยาอื่นๆ แม้กระทั่งการใช้ร่างกายท่อนบนแสดงอวัจนภาษาประกอบการนำเสนอข่าวก็มีปรากฏให้เห็นน้อยครั้ง

นอกจากนี้ในรายการที่ผู้ผลิตรายการใช้กล้อง 3 ตัว ผู้ประกาศจะเคลื่อนไหวร่างกายอย่างมีระเบียบในการหันตัวรับกล้องเวลาที่มีการเปลี่ยนกล้อง ส่วนเมื่อนั้นผู้ประกาศจะวางบนโต๊ะหรือแท่นที่อ่านข่าว และใช้หีบจับบทข่าวโดยทำให้ผู้ชมเห็นความเคลื่อนไหวเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนร่างกายท่อนล่างนั้นรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก จะมีแท่นอ่านข่าวที่บีบจนผู้ชมมองไม่เห็น

“ภาษากายถ้ามันจำเป็น ก็ได้ไม่มีปัญหา แต่อย่าให้มันกระแดะ จะมายกไหล่อ่านข่าว บางอย่างมันจำเป็น ในช่วงสัมภาษณ์รับได้ แต่ช่วงอ่านข่าวมันไม่ควรจะมีเพราะไม่ได้คุยกับใคร จะทำท่าไม้อาจจะนิดหน่อยได้ ยกมือได้ โดยเฉพาะช่วงต่อข่าว”

(เฉลิมชัย ยอดมาลัย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ไม่กะกะจนเกินไป ในลักษณะของข่าวธรรมดาไม่น่าเป็น ถ้ามีมันออกมาเยอะ ประหนึ่งภาษามือ มันก็จะระจกจนเกินไป เอาแค่พองาม มีได้นิดหน่อย ไม่ได้ห้าม”

(ม.ล.สุกฤษีร์ จุฑาโรจน์, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“หลักการคือความเป็นทางการ อวัจนภาษาที่ใช้ ถ้าใช้เยอะไปก็จะเข้าข่ายการเล่าข่าว มัน ก็ดูไม่เป็นทางการซะมากกว่า ช่อง 7 ยังยึดในแนวทางเดิม หรือบรรทัดฐานเดิม ที่ว่าข่าว จะต้องเป็นทางการ คงแค่ยกมือไม่ถึงกับวาดมือวาดไม้ เพื่อเป็นธรรมชาติในการนำเสนอ เท่านั้นเอง”

(ธาดา เศรษฐบุต, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“รายการข่าวเราต้องอยู่หนึ่ง ขยับตัวเป็นธรรมชาติ ก็ธรรมดา ขยับนิดหน่อย ไม่ใช่ชี้มือชี้ไม้ สร้างความรู้สึก ข่าวหมีแพนด้า อาจจะยิ้มได้ แต่ข่าวคนตายไม่ต้องไปร้องไห้ ต้องเคารพ คนดู คนดูไม่ใช่เป็นของเรา ต้องทำตามเรา ต้องเชื่อเรา เป็นรูปแบบที่เป็นกลาง ถ้าผู้ประกาศออกอากาศก็กล้าเอียงแล้ว”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ข่าวธรรมดา ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ cu shot เพราะฉะนั้น cu shot ที่มีกรอบอยู่แค่สี่เหลี่ยม ดังนั้นแค่ผู้ประกาศยกมือก็ลั่นออกเฟรมแล้ว ผู้ประกาศขยับตัวก็ลั่นออกนอกเฟรม เพราะฉะนั้นมันถูกบังคับให้อยู่ภายในขอบอยู่แล้วว่า การนำเสนอของเขาเนี่ยตัวผู้ประกาศมีความสำคัญน้อยกว่าเนื้อข่าว”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

4.4.2.2 ผู้ประกาศจะสบตาผู้ชมในขณะที่อ่านความนำข่าว

นอกจากการเคลื่อนไหวที่ยกตัวอย่างมาในหัวข้อที่แล้ว หากพิจารณาการใช้สายตาของผู้ประกาศในรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก พบว่า ผู้ประกาศของรายการข่าวทุกรายการในตระกูลนี้ จะนั่งตัวตรง หน้าตรงมองกล้องเหมือนสบตากับผู้ชมตลอดเวลาที่ไม่ได้แทรกภาพข่าว

บางรายการโดยเฉพาะรายการข่าวภาคหลัก ผู้ผลิตจะใช้เครื่องออโต้สคริปต์ (Auto Script) หรือ พรอมเตอร์ (Prompter) ที่ทำให้ผู้ประกาศสามารถอ่านบทข่าวโดยยังสบตากับผู้ชมได้ตลอดรายการ และในบางรายการโดยเฉพาะรายการข่าวต้นชั่วโมงผู้ประกาศจะต้องก้มลงไปเล็กน้อย ลักษณะซ้ำเลื่องมองบทข่าวสลับกับการสบตาผู้ชม

ทั้งนี้ สาเหตุที่ผู้ประกาศต้องสบตาผู้ชมตลอดเวลานั้น ก็เพราะว่ารายการข่าวตระกูลนี้ มีลักษณะการเล่าเรื่องไปยังผู้ชมโดยตรง ผู้ชมเป็นเหมือนบุคคลที่ 2 ที่ผู้ประกาศตั้งใจจะสื่อสารด้วย และในอีกด้านหนึ่งรายการข่าวในระกูลย่อยนี้ มุ่งสร้างความน่าเชื่อถือ จากการนำเสนอที่เป็นทางการ ดังนั้นภาพของผู้ประกาศที่หันซ้าย หันขวา หรือมีสายตาลอกแฉก อาจจะลดความน่าเชื่อถือลงไปได้ ผู้ประกาศจึงถูกคาดหวังจากผู้ชมให้สบตาผู้ชมเพียงจุดเดียวโดยตลอด ทั้งนี้จะแตกต่างกับตระกูลย่อยอื่นๆ ที่ใช้การสนทนาข่าว ที่เป็นการสนทนากันเอง แล้วผู้ชมเป็นเพียงบุคคลที่ 3 ที่มาร่วมฟังการสนทนา เท่านั้น

“ต้องมองกล้องอย่างเดียว ไม่ลอกแฉกไปไหน”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ยังมอง prompter เหมือนเป็นการคุยกับเขา การมองกล้องคือมองผู้ชม อ่านข่าวให้ฟัง”

(ธาดา เศรษฐบุตตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ยังใช้ prompter อยู่ มันไม่เน้น ความ relax เท่าไหร่”

(นภา ศรประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ไม่มี prompter แต่มองกล้องตลอดเวลาไปเลย เราต้องทำความเข้าใจข่าว”

(อรชุน รินทรวิฑูรย์, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2551)

4.4.3 มีการใช้อุปกรณ์ประกอบฉากน้อยมาก มีเฉพาะการ Tie-in สินค้าเพื่อสังคม เท่านั้น

โดยทั่วไปแล้วอุปกรณ์ประกอบฉาก ในรายการข่าวมักจะปรากฏอยู่บนโต๊ะที่ใช้อ่านข่าว ซึ่งในรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิกนี้ มีสูตรการใช้อุปกรณ์ฉากน้อยที่สุด เน้นที่ความเรียบง่าย ไม่รกสายตาผู้ชม ปกติจะมีแค่เพียงบทข่าวเท่านั้น ซึ่งก็เป็นบทข่าวที่ถูกจัดทำและพิมพ์ลงในกระดาษ A4 เรียบร้อยแล้ว ไม่ใช่การนำหนังสือพิมพ์มาวางไว้

ทั้งนี้อาจจะมีการปรับตามวันสำคัญบ้าง ในบางรายการ แต่ก็ถือได้ว่าน้อยมาก และมักจะเป็นวันสำคัญหรือโอกาสสำคัญที่เป็นทางการ เช่น ในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2548 ซึ่งตรงกับวันลอยกระทง รายการข่าวเดี๋ย 7+5 ข่าวภาคเที่ยง 7 สี รายการข่าวภาคค่ำ 7 สี และรายการข่าวเดี๋ย 7 สี มีกระทง 1 ใบวางอยู่บนโต๊ะข่าวรายการข่าวภาคเที่ยง ข่าวภาคค่ำ และรายการทันข่าว 3.00 น. (ททบ.5) มีกระทง 1 ใบวางอยู่บนโต๊ะข่าว รายการข่าวภาคค่ำ (สำนักข่าวไทย) และรายการข่าวต้นชั่วโมง (22.00 น. เป็นต้นไป) มีกระทงใบใหญ่วางอยู่ รายการข่าวเที่ยงไอทีวี มีกระทง 2 ใบวางอยู่ ส่วนในเดือนธันวาคม หลายรายการก็มีตราสัญลักษณ์ฉลองครองราชย์วางอยู่ เช่น รายการข่าวภาคค่ำ 7 สี รายการข่าว 18.00 น. รายการข่าวภาคค่ำ (ททบ.5) รายการทันคนทันข่าว รายการเคาะข่าวเช้านี้ และรายการข่าว 9 วันใหม่ รายการข่าวในพระราชสำนัก

“มีแค่บท ไม่มีอะไรวาง บางวันก็มีหนังสือ ไม่มีโฆษณาแฝง ถ้าเอามาวางบนโต๊ะ ผมจะขอลาออกจากรายการเลย ตามเทศกาลผมก็ไม่รับ แต่ก็ยึดหยุ่นได้”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“จุดที่เราต้องการให้ดูคือข่าว ดูเนื้อหา ดูภาพ ดูเทป อะไร ถ้าเรามี Prop มีฉากเยอะไป พอกล้องจับไป มันจะดึงดูความสนใจไปได้ เพราะฉะนั้นเขาแค่เป็นฉากกลาง ที่ดูไม่อะไรมาก แต่มันก็สื่ออะไรได้”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เทศกาล เขามีของมาวาง แต่จะขอเขาว่าอย่าใหญ่มาก บางทีดอกไม้ช่อใหญ่มาก เราก็แอบเด็ดออก มันไม่ควรจะเยอะ แต่ไม่ให้หยิบของขึ้นมา ไม่เกิดประโยชน์ ไม่จำเป็น”

(เฉลิมชัย ยอดมาลัย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“Prop ประกอบฉาก ก็จะไม่ปรับเปลี่ยนตามเทศกาล ปีใหม่ก็ควรมีสีสัน รื่นเริง มีลูกโป่ง มีดอกไม้ เทศกาลลอยกระทงก็อาจจะมีกระทงวาง”

(ธาดา เศรษฐบุตตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

หากพิจารณาถึงการสินค้าหรือสิ่งของเพื่อการโฆษณาในลักษณะวางสินค้าในรายการ (Tie-in) นั้น พบว่าในรายการข่าวตระกูลนี้ ไม่มีการโฆษณาในลักษณะวางสินค้าในรายการ ในเชิงพาณิชย์ มีเพียงการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของภาครัฐหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์สาธารณะ หรือการรณรงค์ทางสังคมต่างๆ

“ป้ายรณรงค์ยังถกเถียงกันเลยว่าไม่สมควร มันทำให้รบกวนคนชม มันไม่จำเป็น ทำให้ความน่าเชื่อถือลดลง มันมีไม่ได้”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เราจะไม่ขายโฆษณาในช่วงของข่าว เพราะฉะนั้นก็จะมี Prop นอกจากจะเป็น Prop เพื่อสังคม เช่น รณรงค์ลดอุบัติเหตุ ไม่ดื่มสุรา สสส. แต่ถ้าเป็นพวกแก้วกาแฟเนี่ยไม่เพราะเราเชื่อว่าการ tie-in ทำให้ความน่าเชื่อถือลดลง”

(นภา ศรประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“อาจจะมีป้ายรณรงค์เล็กตั้ง เมาไม่ขับ งานกาชาด วันมหิดล มีตลอด ไม่แปลกอะไร”

(ม.ล.สุกฤษีร์ จรูญโรจน์, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“อุปกรณ์ประกอบฉากจะมีในกรณีมีการรณรงค์กัน เช่น งดเหล้า”

(อรชุน รินทรวิฑูรย์, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2551)

นอกจากนี้พบว่ารายการข่าวในตระกูลนี้ จะไม่มีการนำสิ่งของมาแสดงบนโต๊ะข่าว เพื่อประกอบการนำเสนอข่าว ดังที่ปรากฏบ่อยครั้งในรายการตระกูลย่อยอื่นๆ ด้วย

“ไม่หยิบของมาเล่า เพราะเรายังยึดความเป็นทางการอยู่”

(ธาดา เศรษฐบุตตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ไม่มีการหยิบของมาประกอบข่าว แต่ก็จะมีช่วงทำข่าวบ้าง สมมุติว่าเขามีรถยนต์ อยากรถดกปีอบบี้ แต่ก็ไม่ถึงหยิบขึ้นมา เราจะวางไว้ หรือว่ารถยนต์เลือกตั้งก็มีป้ายเลือกตั้ง หรืออาจจะแค่ติดดอกมะลิ แต่ไม่ต้องพูด”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

4.4.4 ใช้แสงเพื่อให้ความสว่างกับรายการโดยทั่วไป เน้นให้ความสว่างทั่วถึง

จากการวิเคราะห์พบว่าการจัดแสงรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก เป็นเพียงการจัดแสงเพื่อให้ความสว่างกับฉากเท่านั้น ไม่ได้มีความแตกต่างหรือมีสูตรเฉพาะของตระกูลแต่อย่างใด แต่ก็เป็นที่สังเกตได้ว่ารายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก จะใช้การจัดแสงที่ดูเป็นทางการ คือ จะเป็นไฟที่สว่างทั่วฉากและผู้ประกาศ ไม่มีเงาของผู้ประกาศและชอกหลังของฉากให้เห็น และไม่มีการเคลื่อนไหวของแสงแต่อย่างใด

“จัดแสงให้สว่าง เห็นทุกมิติ แสงสปอตไลท์ต่าง ๆ หลบเงา”

(ธาดา เศรษฐบุตตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ไม่ว่าจะอยู่ฉากไหนก็จะพยายามทำให้แสงมันเคลียร์ที่สุด เคลียร์สำหรับให้ผู้ประกาศหน้าชัด ส่วน background ข้างหลังเราก็ต้องการให้เห็น ให้ดูแล้วไม่รบกวนตาเกินไป”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ข่าวจะมีไฟกระพริบตลอดเวลา คนดูก็จะสับสน ไม่รู้ว่าทำอะไรเพื่ออะไร ต้องทำให้ทุกอย่างนิ่ง เพราะเราต้องการให้คนดูสนใจที่เนื้อหาข่าว”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“แสงสีไม่น่าจะต่าง key หลัก แสงหลัก แล้วก็มี back light แล้วก็มี fill light ที่จะเติมด้านข้าง ให้น่าเรามีมิติเหมือนกัน รายการเกมโชว์อาจจะมีการอัดไฟเข้ามาตอนถามคำถาม แต่รายการข่าวทำไม่ได้อยู่แล้วเพราะเป็นรายการสด และมันจะทำให้ดูไม่ใช่ของจริง”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ถ้าฉันคนเดียว แสงก็ลงที่เดียว แต่ถ้าฉันคู่ก็เฉลี่ยกันไป แต่ก็ตามหลัก คือเน้นความสว่าง ไม่ทึมจนเกินไป เป็นหลอดฟลูออเรสเซนต์(Fluorescent) ธรรมดาเนียแหละ”

(ม.ล.สุกฤษีร์ จุฑาโรจน์, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

4.4.5.1 มีการใช้เพลงหรือเสียงประกอบในข่าวน้อย

โดยทั่วไปการเสนอรายการข่าวทุกตระกูลย่อย เสียงหลักๆ ที่จะสื่อสารไปยังผู้ชม ถ้าเป็นเสียงในห้องส่ง คือ เสียงผู้ประกาศเป็นหลัก ไม่มีเสียงผู้ชมในห้องส่ง ไม่มีเสียงเพลงหรือเสียงประกอบใดๆ เรียกได้ว่าจะเจียบจนเหมือนมีผู้ประกาศอยู่กันเพียงลำพังเท่านั้น

“อาจจะมีการทำมิวสิกวิดีโอบ้าง สื่อความเศร้าสลด ความจงรักภักดี แต่จะเป็นเพลงที่ไม่บันเทิง”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“การใส่เพลงแล้วแต่กรณีไป แต่มันควรใส่เล่นๆ ไม่เหมาะสม เห็นได้น้อยกว่า ใส่เท่าที่จำเป็นและมีความหมายในเรื่องนั้นๆ”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เพลงประกอบอาจจะมีการรายงานผลกีฬา ที่มันเยอะๆ ที่มีกราฟฟิคเยอะ อาจจะมียุติเสียง เพื่อให้กระฉับกระเฉงขึ้น”

(ม.ล.สุกฤษีร์ จุฑาโรจน์, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

นอกจากเสียงในห้องส่งแล้ว ยังมีเสียงที่ใช้ในรายการอีกหลายส่วน เช่น เสียงเพลงอินเทอร์ลูด (Interlude) รายการ ซึ่งพบว่ารายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก มีสูตรการใช้เพลงอินเทอร์ลูด (Interlude) ที่ใช้จังหวะและท่วงทำนองที่เร่งเร้าให้ตื่นเต้น และแสดงความสดใหม่ของข่าวมาก

นอกจากนี้หากวิเคราะห์การใช้เสียงประกอบการนำเสนอข่าว ของรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก ปรากฏการใช้เพลงดังนี้

4.4.5.1.1 มีการใช้เพลงประกอบการนำเสนอข่าวน้อยมาก อาจจะมีในกรณีโอกาสพิเศษ หรือมีเหตุการณ์สำคัญหรือได้รับความสนใจสูงจริง จะไม่มีการใช้เพลงประกอบเป็นประจำ หรือหากมีการใช้เพลงประกอบ ผู้ผลิตรายการข่าวในตระกูลนี้มักจะใช้ประกอบการนำเสนอสลับข่าวมากกว่า

“เพลงประกอบจะเล่นเยอะมากในสลับ และในโอกาสพิเศษก็พอได้ แต่ต้องใช้อินเทอร์ลูตของทางสถานีก่อน”

(เฉลิมชัย ยอดมาลัย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ไม่มีเพลง มีไม่ได้ ข่าวก็คือข่าว ถ้ามีเพลงก็เป็นข่าวเกี่ยวกับเพลง ไม่ใช่ประกอบเพลงที่ไม่มีปี่มีขลุ่ย เพื่อความบันเทิง ยกเว้นว่าเราทำสารคดีแล้วมีเพลงประกอบนั้นก็อีกเรื่องหนึ่ง”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ข่าวใส่เพลงเราไม่มี นอกจากเป็นสลับ ซึ่งโปรดิวเซอร์จะตัดสินใจว่าใช่ไหม แต่มันเหมาะกับการทำสลับหรือทำรายการมากกว่า ข่าวไม่ควรใช้”

(นภา ศรประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

4.4.5.1.2 มีการใช้เพลงประกอบรายการในการเปิดหรือปิดเบรคน้อยเช่นกัน อาจจะมีบ้างในกรณีเป็นวันสำคัญระดับชาติ เช่น รายการข่าวภาคค่ำ (ททบ.5) และรายการข่าวภาคค่ำ (สำนักข่าวไทย) วันที่ 16 พฤศจิกายน ซึ่งตรงกับวันลอยกระทง ที่ใช้เพลงลอยกระทงประกอบรายการ

4.4.5.2 เน้นเสียงของผู้ประกาศมากกว่าเสียงผู้สื่อข่าว และการนำเสนอเสียงแหล่งข่าวบ่อยครั้ง

ส่วนในการเสนอข่าวนั้นพบว่ารายการข่าวในตรระกูลข่าวแนวคลาสสิก มีสูตรการใช้เสียงของผู้ประกาศในการนำเสนอ มากกว่าการบันทึกเสียงผู้สื่อข่าว หรือ ที่เรียกกันว่า “ข่าวลงเสียง”

นอกจากเสียงของผู้ประกาศ เสียงอีกประเภทหนึ่งที่ปรากฏในข่าวคือเสียงของแหล่งข่าวที่ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวไว้ แต่จากการวิเคราะห์พบว่าในรายการข่าวในตรระกูลข่าวแนวคลาสสิก มีการเปิดเสียงหรือที่เรียกกันในวงการว่า “ปล่อยเสียง” ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ตัวอย่างการนำเสนอเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าว ตรระกูลรายการข่าวแนว คลาสสิก

รายการ	การนำเสนอเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าว (การปล่อยเสียง)
โลกยามเช้า	ปล่อยเสียงวันละประมาณ 4-5 ครั้ง
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 7)	ปล่อยเสียงวันละประมาณ 8 ถึง 10 ครั้ง
ข่าว 9 วันใหม่	ปล่อยเสียงวันละประมาณ 5 ถึง 7 ครั้ง
ข่าวภาคค่ำ (โมเดิร์นไนน์ทีวี)	ปล่อยเสียงวันละประมาณ 10 ถึง 15 ครั้ง
ข่าว 18.00 น.	ปล่อยเสียงวันละประมาณ 10 ถึง 12 ครั้ง
ข่าวค่ำไอทีวี และข่าวพระราชสำนัก	ปล่อยเสียงวันละประมาณ 12 ถึง 18 ครั้ง

จากข้อมูลในตารางข้างต้นจะพบว่ารายการข่าวในตรระกูลนี้ โดยเฉพาะรายการข่าวที่ไม่ใช่รายการข่าวต้นชั่วโมง จะมีจำนวนครั้งของการปล่อยเสียงมาก หากเทียบกับเวลานำเสนอรายการทั้งหมดซึ่งมีไม่มากนัก

ทั้งนี้เพราะรายการข่าวในตรระกูลข่าวแนวคลาสสิก ต้องการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ถ่ายทอดจากแหล่งข่าวโดยตรงมากกว่าอารมณ์จากสรุปและถ่ายทอดโดยผู้ประกาศ และด้วยเหตุผลที่รายการข่าวในตรระกูลนี้ต้องการความน่าเชื่อถือ ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ผู้ชมได้ “ฟังจากปาก” ของแหล่งข่าวจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ข่าวนั้นน่าเชื่อถือมากขึ้นในระดับหนึ่งด้วย

ทั้งนี้ภาพข่าวที่ใช้ประกอบรายการมีขนบแบบดั้งเดิม คือในแต่ละภาพ (Shot) จะมีความยาวประมาณ 3-4 วินาที หากเป็นภาพเดิมก็อาจจะใช้วิธีการเปลี่ยนมุม หรือเปลี่ยนขนาดภาพ มักจะไม่ปรากฏการนำเสนอภาพข่าวเดิมซ้ำต่อเนื่องโดยไม่เปลี่ยนมุมหรือขนาดภาพ

“เราเอาภาพมาชอยตามสคริปต์ เป็น Shot สั้น”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“การตัดภาพแต่ละครั้งควรตัด Shot ละ 2 – 3 วิ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องไม่ใช่คนดูไม่ชัดอารมณ์ ตัดสลับไปเรื่อยเพื่อให้ต่อเนื่อง”

(ธาดา เศรษฐบุต, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

นอกจากนี้ภาพข่าวที่นำมาเสนอในรายการข่าวตระกูลนี้ ผู้ผลิตจะพยายามตัดต่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาข่าวมากที่สุด กล่าวคือ เนื้อหาข่าวกล่าวถึงสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดก็จะมีภาพสิ่งนั้นนำเสนอไปพร้อมๆ กัน แต่ด้วยเพราะเป็นรายการสด จึงอาจจะไม่ได้สอดคล้องกันพอดีทั้งหมด แต่ก็ใกล้เคียงกันมากกว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นๆ

“มีข้อจำกัดเรื่องเวลา ทุกคนเป็นไปตามสคริปต์ ทุกอย่างมันต้องเป๊ะ ถ้าเราพูดถึงเรื่องนี้อะไรๆ มันก็จะมาพอดี ข่าว 1 ชิ้นได้ออก 1 – 2 นาทีก็ถือว่าเยอะมากแล้ว ดังนั้นต้องตัดให้ fit in”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ภาพต้องกระชับ ตามสคริปต์ก็จริง แต่ก็ไม่ต้องเป๊ะๆ เหมือนหนัง”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ภาพข่าวต้องตามบท พวกเล่าข่าวภาพเป็นเพียงส่วนประกอบ คนเล่าแย่งพูดหมด ฟันๆ จนไม่ได้ปล่อยข่าวร้ายเสียง ฟันแล้วยังไม่จบก็ replay ใหม่ ไม่ไหวนะ”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“การเล่าข่าวมันคือการนำภาพไปสนับสนุนคำพูด แต่ของข่าวเนี่ยคือการนำคำพูดมาสนับสนุนภาพ บางอย่างไม่จำเป็นต้องไปเล่าให้เขาฟังเยอะเยาะ เพราะคนดูข่าวมองเห็นภาพแล้วเข้าใจเองได้”

(ธาดา เศรษฐบุญตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

4.4.7 ใช้ขนาดภาพระดับเอวหรือระดับอกผู้ประกาศในการนำเสนอรายการเป็นหลัก

รายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก มีสูตรการนำเสนอเป็นรายการที่เน้นให้ผู้ประกาศรายงานข่าว ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า

4.4.7.1 หากเป็นรายการหรือช่วงข่าวที่มีผู้ประกาศเพียงคนเดียว ก็จะใช้ภาพนิ่ง (Still Shot) แบบภาพเดี่ยว (1-shot) โดยใช้ขนาดภาพระดับอกหรือเอวผู้ประกาศตลอดรายการ

4.4.7.2 หากเป็นรายการที่มีผู้ประกาศ 2 คน ก็จะใช้ภาพนิ่ง (Still Shot) เช่นกัน แต่อาจจะสลับระหว่างภาพเดี่ยว (1-shot) กับภาพคู่ (2-shot) หรือใช้ภาพคู่ (2-shot) ตลอดรายการ ก็ได้ แต่ก็ใช้ขนาดภาพระดับอกหรือเอวเช่นเดียวกัน

“ลักษณะการถ่ายรายการมีแค่ 3 shot คือ shot เปิด ร่วมเฟรมกับฉาก อันที่ 2 เป็น medium shot ที่นั่งคู่กันระหว่างผู้ประกาศ 2 คน shot ที่ 3 เป็น cu shot ผู้ประกาศแต่ละคน ข่าวธรรมดา ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ cu shot”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

รายการข่าวในตระกูลแนวคลาสสิก จะใช้ขนาดภาพระดับเอวหรือระดับอกผู้ประกาศในการนำเสนอรายการเท่านั้น จะมีการใช้ขนาดภาพอื่นๆ ในบางกรณีเท่านั้น และใช้น้อยมาก เช่นหลายรายการมีการใช้ภาพใกล้ (CU) เวลาต้องการเน้นสิ่งต่างๆ ในห้องส่ง เช่น ลูกฟุตบอลที่จะใช้ในการแข่งขันฟุตบอลโลก 2006 รายการข่าว 18.00 น. จะมีการใช้ภาพขนาดไกล (Long Shot) ช่วงข่าวศิลปวัฒนธรรม รายการข่าวภาคค่ำ 7 สี 16 พ.ย. ใช้ภาพมุมต่ำ ในการถ่ายผู้สื่อข่าวที่รายงานสดเพื่อให้เห็นสะพานพระราม 8 รายการข่าวค่ำไอทีวี จะใช้ภาพมุมสูงเป็นประจำใน SKY NEWS และใช้ภาพกว้างเวลาเชื่อมโยงช่วงระหว่างผู้ประกาศ

อนึ่งในรายการข่าวภาคหลัก บางช่วงผู้ผลิตมักจะมุกมก้องสูงกว่าระดับสายตาเล็กน้อย ทำให้มองเห็นสิ่งของต่างบนโต๊ะ แต่ในรายการข่าวต้นชั่วโมงนิยมใช้มุกมก้องระดับสายตามากกว่า

4.4.8 อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการมีลักษณะเป็นทางการ แสดงออกถึงความเป็นรายการที่เป็นตัวแทนของสถานี หรือนั้นแสดงออกถึงความรวดเร็วสดใหม่ของข่าวที่อยู่ในรายการ

จากการวิเคราะห์พบว่าสูตรของการผลิต อินเทอร์ลูด (Interlude) ของรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก พบว่ามีการใช้อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการดังนี้

ตารางที่ 4.8 ตัวอย่างอินเทอร์ลูด (Interlude) ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการ
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 5)	เป็นโทนสีเขียว มีตัวเลข 19:30 กระพริบอยู่ และตามด้วยภาพพาดหัวข่าว ภาพผู้ประกาศและจบด้วยโลโก้รายการสีขาวเขียนว่า “NEWS ข่าวภาคค่ำ” บนพื้นสีเขียว
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 7)	เริ่มจากภาพทำเนียบรัฐบาล ภาพนายกรัฐมนตรี ภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย จบที่ภาพจันดาวเทียมและเสาออกอากาศ จบที่ “ข่าว 7 สี” (โลโก้สถานี)
ข่าว 9 วันใหม่ ข่าวภาคเที่ยง ข่าวภาคค่ำ และข่าวต้นชั่วโมง (โมเดิร์นไนน์)	เป็นโลโก้สถานีเต็มจอ ด้านหลังเป็นประกายสีเหลืองและฟ้า-ดำ แล้วค่อยๆ เปลี่ยนเป็นลูกโลก ตรงกลางตัวอักษร “ว” ในคำว่าข่าว
ข่าว 18.00 น.	เป็นพื้นสีฟ้า เป็นภาพลูกโลกหมุน โดยมีวงแหวน รูปทรงรีล้อมรอบ จบด้วยชื่อรายการ “ข่าว 11 NEWS 18.00 น.”
ทันคนทันข่าว	ใช้โทนสีน้ำเงิน มีลายเส้นสีฟ้า-ขาว เคลื่อนอย่างรวดเร็วเป็นรวมเป็นลักษณะโครงสร้างลูกโลก ตามด้วยโลโก้รายการสีน้ำเงินและขาวพร้อมภาพลูกโลกสีน้ำเงินและขาว
ข่าวเที่ยงไอทีวี ข่าวค่ำไอทีวี ข่าวสุดสัปดาห์ และข่าวดีกไอทีวี	อินเทอร์ลูด (Interlude) เป็นพื้นสีขาว ลายเส้นสีแดงจบที่โลโก้รายการ สีดำ และตัวอักษร “I” สีแดง “t v” สีเทาเหมือนข่าวช่วงอื่นๆ ของสถานี

จากการวิเคราะห์พบว่าสูตรของการผลิตอินเทอร์ลูด (Interlude) ของรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก จะมีลักษณะเป็นทางการใช้ลายเส้นหรือลวดลายที่สร้างจากคอมพิวเตอร์กราฟฟิก ดูจริงจัง และมักจะสื่อสารถึงความเป็นรายการที่เป็นรายการที่ผลิตภายใต้การควบคุมโดยสถานีโทรทัศน์นั้นๆ โดยการใช้โลโก้สถานี สีประจำสถานี หรือภาพที่สื่อสารถึงสถานี เช่น ภาพดาวเทียมของช่อง 7 หรือเน้นแสดงออกถึงความรวดเร็วสดใหม่ของข่าวที่อยู่ในรายการ โดยใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เช่น เสียงเพลงที่เร็วและเร้าใจ การเคลื่อนไหวของวัตถุหรือลวดลายต่างอย่างรวดเร็ว

“อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการเน้นดนตรีที่มีจังหวะแบบเร็วๆ เพื่อดึงความสนใจของผู้ชม ให้หันไปดูแล้วเราก็นำเสนอหัวข้อข่าว”

(จิตินันท์ วัฒนุชชา, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“อินเทอร์ลูด (Interlude) ต้องมีความเคลื่อนไหว เช่น มีตัววิ่งวิ่งมาอยู่กลางจอ”

(พีริยะ พัชรบุญพิศุทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

4.5 ตัวละครและการปรากฏตัวในเรื่อง

4.5.1 มีผู้ประกาศหลักเพียง 1-2 คนเท่านั้น และอาจมีผู้ประกาศร่วม ผู้ประกาศมีบุคลิกลักษณะน่าเชื่อถือ มีความรู้ในข่าว และอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน โดยผู้ประกาศมีหน้าที่รายงานข่าวเท่านั้น

ตัวละครหลักๆ ในสตูดิโอของรายการข่าวตระกูลข่าวแนวคลาสสิก คือ ผู้ที่ทำหน้าที่อ่านข่าว ซึ่งเรียกกันว่า ผู้ประกาศข่าว (News Anchor) ซึ่งจากการวิเคราะห์รายการกลุ่มตัวอย่างพบว่าแต่ละรายการมีผู้ประกาศข่าว ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.9 ตัวอย่างผู้ประกาศข่าว ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	จำนวนผู้ประกาศหลัก	ผู้ประกาศหลัก	ผู้ประกาศร่วม
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 5)	2	มนัส ตั้งสุข เสาวภา แปลงประสพโชค กรสุมา เจียมสระน้อย ขวัญชนก เจริญพะภูไพศาล ปานชนก พาทีทิน กษิติ กมลนาวิน อรรถจิตสุธา วัชรานนท์ (สลับกันจับคู่กันอ่านข่าว)	<u>ข่าวในพระราชสำนัก</u> กันตชาติ เกษมสันต์ ณ อยุธยา หรือปฏิมากร ใจอ่อน หรือปาริชาติ ไวกวี <u>ข่าวกีฬา</u> วรวิมล พงษ์ธีระพล หรือธรรมาวุธ นพจินดา หรืออภิวัฒน์ อภิบาลศรี <u>พยากรณ์อากาศ</u> บุญรอด โพธิ์ศรี หรือชิตพันธ์ วงศ์ไทย หรือสุณิสสา นิวัติศัย
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 7)	2	จรณชัย ศัลยพงษ์ ปานระพี รพีพันธุ์ สุภรัตน์ นาคบุญนำ อภิสมัย ศรีรังสรรค์ นวนันท์ บำรุงพฤกษ์ (สลับกันจับคู่กันอ่านข่าว)	<u>สะเก็ดข่าว</u> พิษณุ นิลกลัด หรือสุภรัตน์ นาคบุญนำ <u>ข่าวกีฬา</u> วีระศักดิ์ นิลกลัด หรือศรสวรรค์ ภูวิจิตร หรือวันปีย์ สัจจมารักษ์
ข่าวภาคค่ำ (โมเดิร์นไนน์ทีวี)	2	เกวลิน กังวาลธนวัต ธีรวัฒน์ พึ่งทอง ชมะนันท์ วรรณวินเวศร์ รินนทร์ ยงวัฒนา ศรีนทรา นิตยวรรณะ (สลับกันจับคู่กันอ่านข่าว)	<u>ข่าวต่างประเทศ</u> กิติมา ณ ถลาง <u>ข่าวกีฬา</u> ภิเชก ศรีสวัสดิ์ หรือณัฐ เสตะจันทร์ <u>ข่าวเศรษฐกิจ</u> บัญชา ชุมชัยเวทย์ <u>Magazine on TV</u> นันทกา วรวิณิชชานันท์ หรืออัญญรัตน์ น้ำทรัพย์อนันต์

			<u>ข่าวบันเทิงต่างประเทศ</u> เฮนรี ทราน
ข่าว 18.00 น.	2	อภिरักษ์ หาญพิชิตวณิชย์ กรองแก้ว ชัยกฤษ ชัชวาล ตันติสัตตโมธิดารัตน์ หิรัญวิริยะะ (สลับกันจับคู่กันอ่านข่าว)	<u>ข่าวกีฬา</u> ไพโรจน์ กิ่งแก้ว หรือชีวารัตน์ สังข์พันธ์ หรืออรณฤทธิ์ บุญพรหม <u>ข่าวศิลปะ</u> สุภาดา วิจักชยวงศ์ <u>ช่วงกระจกสังคม</u> นาตยา แววีรุคูปต์ <u>ข่าวในพระราชสำนัก</u> ชูชาติ เทศสีแดง หรือสุภิญญา รูปข่าวดี
นิวส์ไลน์	2	Edward Enscoe, Jennifer Su, Jay Bunnag, Chonaphansa Narula, Sikanya Saktidej, Sandra Hanutsaha	<u>ช่วง News Talk with Bangkok Post</u> มล.ณัฐภรณ์ เทวกุล
ข่าวเที่ยงไอทีวี	2	จำเริญ รัตนตั้งตระกูล ประวีณมัย บ่ายคล้อย สร้อยฟ้า โอสุคนธ์ ทิพย์ ชัยรัตน์ ถมยา (สลับกันจับคู่กันอ่านข่าว)	<u>ข่าวเศรษฐกิจ (ตลาดทุน)</u> ภัทร จิงการกุล <u>ข่าวกีฬา</u> เกื้อกุล นุชตเวช หรือสุธาสินีหาญ ทองชัย <u>ข่าวบันเทิง (ช่วงคอบันเทิง)</u> บุญญิตา งามศัพท์ศิลป์

ตัวละครหลักของรายการข่าวในตรระกูลข่าวแนวคลาสสิก คือ ผู้ประกาศข่าว หน้าทีของตัวละครนี้ ทั้งผู้ประกาศหลักและผู้ประกาศร่วม คือ ทำหน้าที่อ่านข่าวตามบทข่าวอย่างเคร่งครัดเพื่อรายงานข่าวให้ผู้ชมทราบเท่านั้น ไม่มีหน้าที่วิเคราะห์ วิจัยหรือเนื้อหาข่าว รวมทั้ง แชว หรือหยอกล้อกันเหมือนพิธีกรรายการข่าวในตรระกูลย่อยอื่นปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์พบว่าผู้ประกาศข่าวของรายการข่าวในตรรกะคลาสสิก อาจจะไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์ด้านข่าวมากก็ได้ อาจจะเป็นผู้ประกาศที่อายุน้อยก็ได้ เพราะทำหน้าที่เพียงรายงานข่าวตามบทข่าวที่ทางกองบรรณาธิการเขียนไว้แล้วเท่านั้น เว้นแต่ในช่วงข่าวภาคค่ำที่เป็นช่วงเวลาที่ผู้ชมชมจำนวนมากที่สุด และเรียกได้ว่า “เป็นหน้าเป็นตา” ของสถานี ผู้ผลิตจึงนิยมใช้ผู้ประกาศที่มีชื่อเสียงและมีประสบการณ์ในการรายงานข่าวมากพอสมควร

แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าผู้ประกาศจะเป็นใคร ก็จะต้องมีบุคลิกลักษณะภายนอกที่ปรากฏดูน่าเชื่อถือ ดูเป็นผู้ใหญ่ สุภาพเรียบร้อย ด้วยการเลือกใช้เครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า ทำผม และการเคลื่อนไหวร่างกายต่างๆ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้ยังต้องมีบุคลิกที่แสดงให้เห็นให้ผู้ชมเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาของข่าวที่อ่านด้วย รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติพื้นฐานของผู้ประกาศ เช่น การอ่านออกเสียงภาษาไทยชัดเจน

“ความสามารถของผู้ประกาศ มันอยู่ที่ความรู้ลึกในเนื้อหาของข่าว ก่อนผู้ประกาศจะขึ้นไปอ่านข่าว ต้อง Brief ก่อน ถ้าเขาอ่านข่าวนี้เขาต้องอ่านสก็๊ปเรื่องนั้นต่อ ไม่เข้าคู่ ถ้าเขาอ่านข่าวนี้เขาต้องต่อด้วยสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ให้คนดูเห็นว่าเขามีความรู้จริงในเรื่องนั้นๆ ที่นำเสนอ”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ผู้ประกาศช่อง 9 ที่พี่มิ่งเอามาเนี่ยเน้นความสวยอย่างเดียว สมองกลวง เราต้องจัดมาอบรม ต้องมีภาพของความรู้ไม่ต้องฉลาดจริงก็ได้ แต่ต้องแก่งฉลาด”

(เฉลิมชัย ยอดมาลัย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ผู้ประกาศต้องเป็นนักข่าว มีพื้นฐานการทำข่าวรายงานข่าว มีบุคลิกน่าเชื่อถือ สามารถประวัติดี เป็นผู้สื่อข่าวที่มีภูมิปัญญา”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ผู้ประกาศต้องดูน่าเชื่อ และต้องรอบรู้ เพราะฉะนั้น จะแค่อ่านข่าว แล้วทำหน้าที่ต่าน่ารักไม่ได้ ต้องศึกษาด้วย แล้วถ้าจะให้ดีควรลงสนามข่าวด้วย”

(นภา ศรประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เราเป็นชาวเราต้องอาศัยความน่าเชื่อถือ เพราะต้องพูดความจริงให้กับประชาชน ถ้าคน
ถ้ายทอดไม่น่าเชื่อถือ มันก็เปล่าประโยชน์”

(วิชชุดา บุญประเสริฐ, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก จะไม่มีสูตรของ
ผู้ประกาศประจำ กล่าวคือจะมีการสลับสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาประกาศข่าว ในลักษณะเป็นทีม
ผู้ประกาศข่าวของสถานี

อนึ่งรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก มีสูตรของการนำเสนอผู้ประกาศข่าวครั้งละ
1-2 คน เท่านั้น ในหน้าจอเดียวกัน โดยรายการข่าวตระกูลนี้ทั่วไปจะมีผู้ประกาศหลัก 2 คน และ
รายการข่าวต้นชั่วโมงจะมีผู้ประกาศเพียง 1 คนเท่านั้น ทั้งในรายการข่าวที่มีความยาวมาก และมี
การแยกช่วงตามประเภทของข่าว ก็มักจะนำเสนอโดยมีผู้ประกาศร่วมประจำช่วงต่างๆ แต่จะใช้วิธี
แบ่งช่วงกัน จะไม่ปรากฏพร้อมกันในหน้าจอเดียวกัน

หากมีผู้ประกาศหลักมากกว่า 1 คน ผู้ประกาศหลักทั้ง 2 คนจะมีบทบาทเท่าเทียมกันใน
การนำเสนอข่าว คือ เป็นการแบ่งกันอ่านข่าว อ่านข่าวตามความรับผิดชอบของตนเอง ซึ่งส่วน
ใหญ่จะเป็นการสลับกันอ่านข่าวคนละ 1-2 ข่าว

“ผู้ประกาศ 2 คน เพราะคนเดียวอ่านไม่ไหว ช่อง 9 เคยมี 3 คนแล้วก็เลิกไป ถ้าคนเดียวถ้า
พลาดแก้ปัญหายาก หรือ ไม่ smooth 3 คน มันเยอะเกินไป เกะกะ”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เวลานำเสนอเยอะ อ่านคนเดียวไม่ไหว มันเหนื่อย”

(จิตินันท์ วัฒนุชชา, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ต่างประเทศเขาอ่านคู่ เราก็เลียนแบบตั้งแต่ 2528 มัน work อยู่ ดูอบอุ่นดี”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“การมีผู้ประกาศ 2 คน เพื่อผลัดกันอ่าน เป็นสีสันมากกว่า”

(ธาดา เศรษฐบุตตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ถ้าชั่วโมงนี้ ต้อง 2 คน ถ้ามีช่วงอื่นๆ เช่น กีฬา ก็มีต่างหาก จริงผู้ประกาศหลักอ่านเองก็ได้ แต่ก็ไม่น่าสนใจเท่า แต่ก็ไม่ถึงกับไม่น่าสนใจ”

(ม.ล.สุกฤษีร์ จุฑาโรจน์, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

4.5.2 ผู้สื่อข่าวร่วมนำเสนอข่าวจากสถานที่เกิดเหตุบ่อยครั้ง

ตัวละครอีกกลุ่มหนึ่งในรายการข่าว แต่จะมักจะปรากฏตัวในสถานที่เกิดเหตุ คือ ผู้สื่อข่าวที่ร่วมรายงานข่าวในรายการ ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลนี้มีการรายงานสดจากผู้สื่อข่าวในสถานที่เกิดเหตุดังนี้

ตารางที่ 4.10 ตัวอย่างการรายงานสดจากสถานที่เกิดเหตุ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	การรายงานสด จากสถานที่เกิดเหตุ
180 วินาทีข่าว	10 พ.ย. 13.30 น. และ 15.30 น. รายงานสดจากรัฐสภา 16 พ.ย. 13.30 น. รายงานสดจากรัฐสภา 20 ธ.ค. 13.30 น. 14.10 น. และ 15.30 น. รายงานสดจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีที่จังหวัดสุโขทัย
ข่าวเที่ยงวัน (ช่อง 5)	10 พ.ย. มีการรายงานสดจากจังหวัดปัตตานี เกี่ยวกับเหตุไม่สงบที่เกิดขึ้นเมื่อคืนที่ผ่านมา 20 ธ.ค. มีการรายงานสดจากจังหวัดปัตตานี กรณีน้ำท่วม จากจังหวัดสุโขทัย เสนอข่าวน้ำท่วมภาคใต้และการประชุมคณะรัฐมนตรี
ข่าวภาคเที่ยง (ช่อง 7)	16 พ.ย. มีการรายงานสดจากรัฐสภา และรายงานสดจากศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร เรื่องงานลอยกระทง 20 ธ.ค. มีการรายงานสดจากจังหวัดสุโขทัย เสนอข่าวน้ำท่วมภาคใต้และการประชุมคณะรัฐมนตรี
ข่าวภาคเที่ยง (โมเดิร์นไนน์ทีวี)	16 พ.ย. มีการรายงานสดจากจังหวัดนราธิวาส กรณียิงบ้านชาวบ้านตาย 9 ศพ และรายงานสดจากสนามราชมังกลาภิฟ้าสถาน (การแข่งขันเอเชียนอินดอร์เกมส์) 20 ธ.ค. มีการรายงานสดจากจังหวัดสงขลา กรณีน้ำท่วม และจากจังหวัดสุโขทัย เสนอข่าวน้ำท่วมภาคใต้และการประชุมคณะรัฐมนตรี
เที่ยงวันทันข่าว	6 พ.ย. มีรายงานสดจากจังหวัดยะลา กรณีประชุมสรุปคดีในภาคใต้ และ 10 ธ.ค. มีรายงานสดจากจังหวัดยะลา กรณีมอบตัวแนวร่วมก่อความไม่สงบ และน้ำท่วมยะลา

ข่าวเที่ยงไอทีวี	10 พ.ย. มีการรายงานสดจากจังหวัดยะลา เกี่ยวกับสถานการณ์ความไม่สงบและบรรยากาศโครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ และรายงานสดจากรัฐสภา 16 พ.ย. มีรายงานสดจากจังหวัดเชียงใหม่ เรื่องบรรยากาศงานลอยกระทง จากทำเนียบรัฐบาล เรื่องประชุมเกี่ยวกับใช้หวัดนก จากนราธิวาส เรื่องกรณียิงถล่มบ้าน และรายงานสดจากสนามราชมั่งคลา กีฬาสถาณ (การแข่งขันเอเชียนอินดอร์เกมส์)
------------------	--

จากการวิเคราะห์รายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก พบว่ามีสูตรการให้ผู้สื่อข่าวเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอข่าวในรายการ โดยการให้รอดถ่ายทอดสดนอกสถานที่ไปถ่ายทอดการรายงานข่าวจากสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นการรายงานเหตุการณ์ที่มีความสำคัญมากๆ หรือเป็นเหตุการณ์ที่มีสีสัน เพื่อให้รายการสามารถถ่ายทอดเหตุการณ์ที่สดใหม่และทำให้ผู้ชมได้รับชมภาพและฟังเสียงจากสถานที่เกิดเหตุจริง เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้ข่าวนั้นมากขึ้นด้วย ทั้งนี้มีเพียงรายการข่าวในพระราชสำนัก รายการข่าวท้องถิ่น รายการสรุปข่าว และรายการที่ออกอากาศในช่วงดึก ที่ไม่มีการรายงานสดในลักษณะกล่าว

ทั้งนี้นอกจากการรายงานสด จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก ผู้สื่อข่าวมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการเล่าเรื่องในรายการลักษณะต่างๆ นอกเหนือจากการสื่อข่าวและเขียนบทข่าวเข้ามาให้ผู้ประกาศข่าวมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับรายการข่าวตระกูลย่อยอื่นๆ ทั้งการรายงานในลักษณะ “เปิดหน้า” คือเห็นผู้สื่อข่าวยื่นปรากฏตัวรายงานข่าวอยู่ในข่าว หรือการรายงานโดยการทำเป็นรายงานข่าวพิเศษหรือ “สกุ๊ป” โดยบันทึกเสียงของผู้สื่อข่าวไว้ ผู้ประกาศข่าวเพียงแต่อ่านความนำของข่าวเท่านั้น

“ให้ความสำคัญกับผู้สื่อข่าวมาก แต่รายการ News Show น้อยมากเพราะเน้นที่ตัวพิธีกร”
(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“รายการข่าวแบบนี้มีการรายงานสดจากผู้สื่อข่าวข้างนอกเยอะกว่ารายการเล่าข่าว เน้นความสดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ถ้าคุณจะทำข่าว classic คุณก็เป็น anchor man anchor woman นำเสนอข่าว แล้วก็ ออกไป report มีทีม report มากมาย ซีเรียสเลย”

(สมเกียรติ ช่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“มีผู้สื่อข่าวในพื้นที่บ้าง สลับกัน เพื่อให้เกิดความหลากหลาย มีสดบ้าง”

(สมเกียรติ ช่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“มีการรายงานสด ซึ่งเป็นการแสดงออกซึ่งการทำงานเป็นทีม การเกาะติดสถานการณ์ แสดงออกให้เห็นว่าเราเอาคนที่อยู่ในเหตุการณ์นั้นๆ มารายงาน ไม่ได้เป็นการส่งข่าวเข้ามา คนที่อยู่ในเหตุการณ์ย่อมเห็นอะไรที่มากกว่า”

(ธาดา เศรษฐบุต, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

4.5.3 มีผู้ร่วมรายการโดยการสัมภาษณ์สดน้อย และจะใช้เวลาสัมภาษณ์สั้น

สูตรที่ขอรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก คือ มีผู้ร่วมรายการนอกเหนือจากการ ปราบกวดัวในภาพข่าวน้อยกว่ารายการในตระกูลย่อยอื่นๆ อาจจะเป็นเพราะมีเวลาในการนำเสนอ น้อย (เมื่อเทียบกับปริมาณข่าว) และด้วยสูตรของการนำเสนอแค่เพียงให้ทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่เน้นการวิเคราะห์เจาะลึก

แต่ในกรณีที่มีเหตุการณ์ข่าวที่สำคัญ ก็อาจจะมีการเข้าร่วมรายการในสตูดิโอบ้าง ทั้งนี้ การร่วมรายการทั้งหมดจะเป็นการเข้ามาให้สัมภาษณ์ในรายการเท่านั้น แต่ก็จะมีวิธีการสัมภาษณ์ ที่แตกต่างกันไป แต่โดยส่วนใหญ่จะเป็นการสัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ ทั้งนี้หากจะมีเข้าร่วม รายการของผู้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวในรูปแบบการสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่จะเป็นกรณีเป็นข่าวด่วน ยังไม่ มีการผลิตเทปข่าวเรื่องนั้นเข้ามาจากผู้สื่อข่าว หรือกรณีต้องการสร้างความน่าเชื่อถือให้ข่าวนั้น ยิ่งขึ้น

“ถ้าไม่มีประเด็น hot issue จริงๆ ถ้าไม่มีประเด็นที่น่าสนใจ ก็จะไม่การสนทนา เป็นข่าว ธรรมดา ข่าว routine ไป ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ แต่โดยหลักจะไม่”

(ภูษงค์ แดงประเสริฐ, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“เราสัมภาษณ์นอกสถานที่ เราเลือกได้ว่าเอาประเด็นไหน แต่ถ้าเอามาสัมภาษณ์ในรายการสด เราคุมไม่ได้ อาจจะมาโฆษณาชวนเชื่อได้”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ในข่าวเที่ยงถ้ามีผู้ร่วมรายการก็จะเป็นการกดโทรศัพท์เข้ามา แต่ข่าวค่ำจะใช้วิธีการเชิญมาสัมภาษณ์ แต่ด้วยเวลาที่มันน้อย ก็จะมาคุยได้เฉพาะประเด็นสำคัญ นานๆ มาที จะใช้โทรศัพท์ซะมากกว่า”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เชิญคนอาจจะลำบากเพราะเราจะไม่สามารถควบคุมเวลาอันจำกัดได้ เมื่อเราต้องการเสนอความหลากหลายของข่าว เพราะจะหาใครมานั่งร่วมเฟรมออกอากาศมันยาก ยกเว้นเกิดเหตุการณ์ใหญ่ๆ เราก็อาจจะต้องเพิ่มเวลา เชิญมาได้ แต่นานๆ ครั้ง”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ผู้ร่วมรายการน้อย เพราะเวลาในการนำเสนอเราน้อย แต่ก็มีเป็นบางครั้งถ้าเหตุการณ์ต้องการการยืนยัน เราก็จะ phone-in เข้ามา การเชิญมาที่สถานีก็เช่น ช่วงเลือกตั้ง เพราะว่าจะเชิญมาบ่อยๆ ก็เผลอ เพราะไม่ได้เป็นรายการวิเคราะห์ข่าว ข่าวค่ำช่อง 7 ไม่เคยเชิญแขกมาในห้องส่ง

(ธาดา เศรษฐบุตตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

อนึ่ง สูตรการนำเสนอผู้ร่วมรายการของรายการข่าวในตรรกะนี้คือ ใช้เวลานำเสนอไม่มากนัก เป็นการสัมภาษณ์แบบสั้นๆ เพียงแค่ให้ผู้ชมได้รับทราบประเด็นข่าวเท่านั้น

“เล่าข่าวจะ phone-in กันทุกวัน phone-in กันยาวๆ 5 นาที 10 นาที แต่ในรายการเรา แค่ 2-3 นาทีแล้วจบ”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

ทั้งนี้การร่วมรายการในห้องส่งที่ปรากฏในรายการกลุ่มตัวอย่างมีตัวอย่างดังนี้

4.5.3.1 การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

- 4.5.3.1.1 รายการข่าว 9 วันใหม่ 10 พ.ย. สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ นายแพทย์ประกิต วาทีสาธกกิจ เลขานุการมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ และสุวิทย์ กิ่งแก้ว รองผู้จัดการซีพี
- 4.5.3.1.2 รายการเที่ยงวันทันข่าว 10 พ.ย. สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ วิริยา ลาภพรหมรัตน์ ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิเคราะห์ บริษัทหลักทรัพย์ เกียรตินาคิน จำกัด “วิเคราะห์ตลาดหลักทรัพย์”

4.5.3.2 การสัมภาษณ์ในห้องส่ง

- 4.5.3.2.1 รายการเที่ยงวันทันข่าวสุดสัปดาห์ 6 พ.ย. สัมภาษณ์ ดร.รุ่ง แก้วแดง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประเด็นการกระจายอำนาจการศึกษา
- 4.5.3.2.2 รายการนิวส์ไลน์ 14 ธ.ค. สัมภาษณ์ สาระ ล้ำซ้ำ ประธานบริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด ประเด็นโครงการ ASEAN YOUNG MANAGER AWARD WINNER

4.5.3.3 สัมภาษณ์สดนอกสถานที่

รายการข่าว 9 วันใหม่ 20 ธ.ค. คงศักดิ์ วันทนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประเด็นเรื่องน้ำท่วมภาคใต้ แต่ถ่ายทอดสัญญาณมาจากจังหวัดสุโขทัย

4.5.3.4 เทปสัมภาษณ์นอกสถานที่

- 4.5.3.4.1 รายการข่าวค่ำไอทีวีจะมีช่วง “คนวงใน” ทุกวันเสาร์ เช่น 10 ธ.ค. สัมภาษณ์นิมะนาเซ ซามะฮารี นายกสมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทย
- 4.5.3.4.2 รายการข่าว 9 วันใหม่ 16 พ.ย. สัมภาษณ์ รศ.จินตนา บุญบงการ อาจารย์คณะพาณิชยศาสตร์ฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเด็นรัฐวิสาหกิจ ต่างกับบริษัทเอกชนอย่างไร (กฟผ.)

4.6 ฉาก

4.6.1 ฉากรายการในสตูดิโอเรียบ ไม่มีลวดลายมาก ใช้สีพื้น ไม่แย่งความสนใจไปจากผู้ประกาศ และสื่อสารถึงความน่าเชื่อถือ ความจริงจัง

ฉากที่มีส่วนประกอบสร้างความหมายในรายการข่าวในตระกูลนี้ คือฉากในส่วนของผู้ประกาศหรือพิธีกรที่อยู่ในสตูดิโอ

จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ฉากของรายการข่าวในตระกูลนี้เป็นการจัดรายการกันในสตูดิโอทั้งหมด ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าฉากรายการข่าวในตระกูลนี้มีลักษณะดังนี้

ตารางที่ 4.11 ตัวอย่างฉากในสตูดิโอ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	ฉากในสตูดิโอ
เคาะข่าวเช้า ข่าวเที่ยงวัน (ช่อง 5) ทันข่าว (ช่อง 5) ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 5) และข่าวภาคดึก (ช่อง 5)	ใช้ฉากเดียวกันทั้งหมด คือ พื้นสีเขียวซึ่งเป็นสีสัญลักษณ์ของสถานีและสีน้ำเงินฟ้า มีโลโก้สถานีอยู่ในลูกโลก
ข่าวเด็ด 7 สี ข่าวเด่นเย็นนี้ ข่าวเด็ดภาคดึก เด็ดข่าวดึก และข่าวภาคดึก (ช่อง 7)	ฉากเป็นภาพอาคารสูงยามค่ำคืนที่เปิดไฟระยิบระยับ ซึ่งแสดงถึงการมองเห็นภาพรวมของเมืองลักษณะเดียวกับข่าวภาคเที่ยง
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 7)	ฉากโทนสีเงิน ด้านขวาเป็นรูปอวกาศ มีดาวเคราะห์สีเขียวและสีเหลืองหมุนอยู่ ด้านซ้ายเป็นรูปเหตุการณ์ต่างๆ ในประเทศไทย
ข่าว 9 วันใหม่ ข่าวภาคเที่ยง และข่าวภาคค่ำ (โมเดิร์นไนน์ทีวี)	ใช้ฉากเดียวกันทั้งหมด คือ พื้นเป็นสีน้ำเงินฟ้า และมีลายเส้นสีขาวเล็ก
ข่าว 18.00 น.	เป็นฉากโทนสีฟ้า-น้ำเงิน คล้ายคลึงกันทุกช่วงข่าวของสถานี
ข่าวค่ำไอทีวี และข่าวดึกไอทีวี	ฉากเป็นพื้นสีแดง ซึ่งเป็นสีสัญลักษณ์ของสถานีมีตัวอักษรตัวใหญ่เขียนว่า “ITV” ขนาดใหญ่มาก (เต็มจอ) และมีลายเส้นสีขาวลายตารางสีเหลี่ยม แสดงความเป็นเครือข่ายการรายงานข่าวที่ครอบคลุม

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลนี้ มีสูตรของฉากที่เป็นการเลือกใช้สัญญาณที่สื่อสารถึงความน่าเชื่อถือ ความจริงจัง โดยใช้ฉากที่เรียบ ไม่มีลวดลายมาก เป็นสีพื้น ไม่ฉูดฉาดมาก และสื่อสารถึงการได้รับทราบข่าวอย่างครอบคลุมและหลากหลายโดยมักจะเลือกใช้ลูกโลก และสีฟ้าซึ่งเป็นสีของลูกโลกเป็นส่วนประกอบของฉาก

หากมีการแยกช่วงนำเสนอข่าวเฉพาะประเภท เช่น ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ฯลฯ ก็จะทำให้ฉากที่มีการสื่อความหมายจริงจัง ทางกร เหมือนฉากหลัก แต่จะเพิ่มการสื่อความหมายเกี่ยวกับข่าวประเภทนั้นๆ เพิ่มขึ้นมาด้วย

“ฉากสื่อสารความจริงจัง ความน่าเชื่อถือ ข่าวภาคหลักก็จะเป็นตึกกรมบ้านช่องปกติ พอเข้าข่าวเศรษฐกิจ ต่างประเทศก็จะเป็นหอออะไร ก็ฟ้าก็จะเป็นฟุตบอล ฉากข่าวหนักจะเป็นธรรมดา กลางๆ ลูกโลก”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ฉากข่าวข้างหลังเนี่ยต้องการสื่อให้เห็นว่า 1. มันมีเรื่องราวหลากหลาย จริงๆ แล้วฉากแทบจะไม่มีมีความสำคัญ แต่ทำฉากต้องทำให้มันดูโล่ง มีความลึก มีมิติ ถ้าฉากแบน ผู้ประกาศนั่งคู่กัน หรือคนเดียวก็จริง มันก็จะดูแบนๆ แข็งๆ คนดูก็รู้สึกอึดอัด ทีวีๆ ทีมีๆ เพราะฉะนั้นฉากข้างหลังต้องโปร่งด้วย ต้องหลีกเลี่ยงสีน้ำเงิน สีเข้มทั้งหลาย ลวดลายก็ต้องไม่เยอะให้รกตา มีสีแดง สีเทา 2 สีเท่านั้นเอง จะโทนนี้ทั้งสถานี ทำให้รู้สึกข่าวข่าวนี้อาจจากสถานี”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ฉากมันก็ขึ้นกับ identity ของสถานี เหมือนเป็นหน้าเป็นตาของสถานี”

(นภา ศรประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ฉากควรเป็นฉากที่เรียบง่าย เรียบร้อย ไม่ควรมีการปรุงแต่งมากมาย เพราะจะดึงความสนใจของคนดูข่าว”

(ธาดา เศรษฐบุต, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“หากเป็นใครมาคีย์ซะส่วนมาก ใช้สีตามข้อบังคับของที่นี่ ทุกช่วงตั้งแต่เข้ายันดึก ก็ต้องสีนี้ เรียบแต่ก็ยังคงมีความทันสมัย มีลักษณะลายเส้นที่ดูแล้วไม่น่าเบื่อ ไม่จืดเกิน ดูสดใส และต้องไม่กลืนผู้ประกาศ ไม่ให้เขาจมไปกับฉาก ลวดลายก็ต้องไม่เยอะเกิน”

(ม.ล.สุกฤษฎีร์ จรูญโรจน์, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

4.6.2 ฉากสถานที่เกิดเหตุทุกแบบหลากหลาย เน้นการนำเสนอภาพข่าวที่มีฉากเป็นสถานที่เกิดเหตุ

นอกจากฉากที่ใช้นำเสนอข่าวในห้องส่งแล้ว ยังมีฉากสถานที่เกิดเหตุในข่าวเป็นส่วนประกอบของการนำเสนอด้วย ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า รายการข่าวในตระกูลนี้ มีฉากสถานที่เกิดเหตุทุกแบบหลากหลายมาก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าการนำเสนอข่าวของรายการข่าวในตระกูลนี้ จะมีเน้นให้ภาพเหตุการณ์ ณ จุดเกิดเหตุมาประกอบกรนำเสนอข่าว คือจะต้องส่งทีมงานไปบันทึกภาพมานำเสนอ แม้ว่าบางครั้งไม่มีภาพใหม่ก็จะนำเสนอภาพเก่าที่เรียกว่า “เพิ่มภาพ” มาประกอบข่าว จะไม่ใช้การนำเสนอข่าวจากหนังสือพิมพ์ หรือการเล่าข่าวประกอบท่าทางเหมือนรายการในตระกูลย่อยอื่นๆ

ทั้งนี้เนื่องจากบ่อยครั้งที่รายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก จะมีการรายงานสดตามที่ได้กล่าวไปแล้ว ฉากที่ปรากฏหลังผู้สื่อข่าวที่รายงานสดเข้ามาก็เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ตอกย้ำสูตรการนำเสนอข่าวอย่างผู้รู้ ลงพื้นที่จริง เช่น ในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2548 ซึ่งตรงกับวันลอยกระทง แต่ละสถานีก็มีการรายงานสดบรรยากาศงานลอยกระทงจากสถานที่ลอยกระทงต่างๆ หลายจุด โดยมีฉากที่เลือกใช้ดังนี้

4.6.2.1 รายการข่าวภาคค่ำ (ททบ.5) รายงานสดจากปัตตานี ฉากเป็นแม่น้ำปัตตานี

4.6.2.2 รายการข่าวภาคค่ำ 7 สี รายงานสดจากศูนย์ศิลป์ปาชีพิพิเศษบางไทร ฉากเป็นด้านหน้าเวลาการจัดงาน ส่วนการรายงานสดจากสะพานพระราม 8 มองเห็นลวดสลิงของสะพานพระราม 8

4.6.2.3 รายการข่าวภาคค่ำ (สำนักข่าวไทย) รายงานสดจากสวนสันติไชยปราการ มองเห็นผู้คนที่มาร่วมงาน และสะพานพระราม 8

4.6.2.4 รายการข่าวค่ำไอทีวี รายงานสดจากจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แม่น้ำปิงเป็นฉาก

4.7 บทรายการ

4.7.1 เน้นบทสนทนาแบบสั่งการ เป็นการอ่านข่าวตามบทข่าว เหมือนการพูดกับผู้ชมโดยตรง

บทรายการข่าวตระกูลนี้มีทั้ง 2 แบบสั่งการและเสวนา แต่จากการวิเคราะห์พบว่า รายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก มีการเน้นประเภทบทสนทนาแบบสั่งการกล่าวคือ รายการข่าวในตระกูลนี้จะนำเสนอด้วยการรายงานข่าวแบบเดี่ยว กล่าวคือผู้ประกาศแต่ละคนก็จะทำหน้าที่อ่านข่าวตามบทข่าวที่ตนเองได้รับมอบหมายไป จะไม่มีการสนทนา หรือสอดแทรกความคิดเห็นใดๆ ลงไป เป็นเหมือนการพูดกับผู้ชมโดยตรง ไม่ใช่การสนทนากันแล้วให้ผู้ชมเป็นผู้ฟัง

แต่ก็มีบางรายการที่นำรูปแบบการสนทนาข่าวซึ่งกำลังได้รับความนิยมในขณะนี้ มาผสมคือมีการสอดแทรกการสนทนาลงไปรายการเล็กน้อย เช่น

4.7.1.1 รายการเคาะข่าวเช้านี้ ใช้วิธีให้ผู้ประกาศ 2 คนสนทนากันในช่วงของการอ่านความนำของข่าว และจึงอ่านเนื้อหาข่าวไปตามปกติ เช่น เมื่อจะนำเสนอข่าวเรื่องกระทรวงสาธารณสุขบูรณาการรับมือไข้หวัด ผู้ประกาศ 2 คนก็จะสนทนากันในประเด็นว่า นายพินิจ จารุสมบัติ เริ่มงานตำแหน่งรัฐมนตรีวันแรก หรือกระทั่งเมื่อผู้ประกาศคนหนึ่งอ่านความนำ ผู้ประกาศอีกคน ก็จะหันไปสบตา และพูดรับความนำนั้นว่า “ค่ะ” นอกจากนี้เมื่ออ่านเนื้อหาข่าวจบแล้ว ผู้ประกาศทั้ง 2 คนก็จะสนทนากัน อีกเล็กน้อยก่อนจะนำเสนอข่าวต่อไป เช่น เมื่ออ่านเนื้อหาข่าวเรื่องเด็กถูกรถร่วมบริการ ชสมก. ทับเสด็จ ก็คุยกันว่า อุบัติเหตุลักษณะนี้เป็นเหตุที่เกิดขึ้นรายสัปดาห์ก็ว่าได้

4.7.1.2 รายการข่าวเด็ด 7+5 นาที ก็ใช้วิธีการสนทนาก่อนและหลังการอ่านเนื้อหาข่าว เช่น เวลาที่ผู้ประกาศคนหนึ่งอ่านความนำ ผู้ประกาศอีกคนก็จะหันไปสบตา และพูดรับความนำนั้นว่า “ครับหรือค่ะ” เช่นกัน และเมื่อจบข่าวก็จะสนทนากันเกี่ยวกับข่าวสั้นๆ เช่น เมื่อจบข่าวมาตรการด้านความปลอดภัยในช่วงลอยกระทง ก็สนทนากันอย่างสนุกสนานว่า

“คนปลอดภัยแล้วอย่าลืมให้แม่บำบัดความปลอดภัยด้วยการใช้วัสดุธรรมชาติมาทำกระทง” ได้

4.7.1.3 รายการข่าวภาคเที่ยง (สำนักข่าวไทย) มีทั้งการที่ผู้ประกาศ 2 อ่านความนำ นำเข้าข่าวคนละครั้ง และทุกครั้งที่อ่านเนื้อหาข่าวจบก็จะหันไปสนทนากันเกี่ยวกับข่าวนั้นและเชื่อมโยงไปสู่ข่าวต่อไป

4.7.1.4 รายการข่าวค่ำไอทีวี ก็ใช้วิธีการสลับกันบ่นข่าวในข่าวเดียวกัน ซึ่งมักจะใช้กับการนำเสนอข่าวที่มีความยาวและมีหลายประเด็นย่อย เช่น ในการนำเสนอข่าวเรื่องไข้หวัดนก (4 พ.ย.) ผู้ประกาศชายรายงานข่าวว่า “เลขาธิการสำนักงานประกันสังคมและอธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ ลงนามจัดหาวัคซีนไข้หวัดนก ให้ผู้ประกันตน ....” ในขณะที่ภาพข่าวยังถูกนำเสนอต่อเนื่องนั้นผู้ประกาศหญิงก็รายงานต่อว่า “ขณะที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูลร่วมกินไก่ทอดกับชาวบ้านในเทศกาล.....” จบแล้วผู้ประกาศชายรายงานต่อว่า “ที่ประเทศจีน พบพื้นที่ระบาดไข้หวัดนกเพิ่มอีกหนึ่งแห่งคือ มณฑลเหอหลยหนิง.....” เป็นต้น

4.7.2 ผู้ประกาศไม่สอดแทรกการวิพากษ์ วิจารย์ แสดงความคิดเห็นกับข่าวโดยตรง

หากพิจารณาบทสนทนาของผู้ดำเนินรายการข่าวตระกูลนี้ในแง่ของการสอดแทรกความคิดเห็นลงไป พบว่าโดยทั่วไปจะไม่มี การสอดแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศลงไปในเรื่องข่าว แต่อาจจะมีแยกออกเป็นช่วงพิเศษ หรือ คอลัมน์พิเศษ ที่สร้างการรับรู้ให้ผู้ชมว่านี่ คือช่วงที่แยกออกจากข่าว เป็นการผสมความคิดเห็น ไม่ใช่ชี้เท็จจริงทั้งหมด เหมือนในช่วงข่าวปกติ

ตารางที่ 4.12 ตัวอย่างช่วงหรือคอลัมน์ สำหรับเสนอความคิดเห็น ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	ช่วงหรือคอลัมน์ สำหรับเสนอความคิดเห็น
โลกยามเช้า	มีการแยกเป็นคอลัมน์ “โลกวิจารณ์ยามเช้า” นำเสนอคำคมที่แสดงความเห็นต่อเหตุการณ์ต่างๆ

ข่าวเที่ยงวัน (ช่อง 5)	มีการแยกเป็นคอลัมน์วิเคราะห์โดยเฉพาะ เช่น 4 พ.ย. มีคอลัมน์ “มองการเมือง” ซึ่งวิเคราะห์กรณีข่าวการย้ายพรรคของกลุ่มวาดะห์ โดยวิวัฒน์ บุนนาค ผู้สื่อข่าวสายการเมือง 10 พ.ย. มีคอลัมน์ “มองอาชญากรรมวิเคราะห์ข่าวกรณีปัญหาการฆ่าตัวตาย โดยบุญรอด พัวศรีผู้สื่อข่าวสายอาชญากรรม 16 พ.ย. มีคอลัมน์ “วิพากษ์ สร่างสรรค์สังคม วิเคราะห์ประเด็นเรื่องน่าเป็นห่วงต่างๆ ในวันลอยกระทง โดยสืบสกุล พันธุ์ดี ผู้สื่อข่าวสายสังคม
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 5)	มีการแยกเป็นคอลัมน์วิเคราะห์โดยเฉพาะ คือ มีคอลัมน์วิเคราะห์สถานการณ์ต่างประเทศ เช่น วิเคราะห์เรื่อง ระเบิดจอร์แดน ว่าทำไมต้องก่อการร้ายที่ประเทศนี้ วิเคราะห์สิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการที่ประเทศจีนมียานอวกาศเป็นของตนเอง เป็นต้น
เที่ยงวันทันข่าว และเที่ยงวันทัน ข่าวสุดสัปดาห์	มีการแยกเป็นคอลัมน์วิเคราะห์โดยเฉพาะ เฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ เช่น 10 ธ.ค. สุภาพวิเคราะห์ข่าวการเปิดพารากอน ในด้านเศรษฐกิจ ว่าจะสามารถดึงเงินต่างชาติเข้ามาได้
นิวส์ไลน์	มีการแยกเป็นคอลัมน์วิเคราะห์โดยเฉพาะ คือ คอลัมน์ News Talk ที่มีการวิพากษ์ วิวิจารณ์ข่าว

จากการวิเคราะห์พบว่าผู้ประกาศข่าวในรายการข่าวตระกูลนี้จะไม่สอดแทรกการวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นกับข่าวโดยตรง หากมีก็จะเป็นการแสดงความคิดเห็นทางอ้อมและน้อยมาก เช่น อาจจะเป็นแค่คำพูดสั้นๆ ทำข่าว การเลือกใช้คำ การใช้ถ้อยคำภาษาหรือแยกออกมาเป็นคอลัมน์วิเคราะห์ วิวิจารณ์โดยเฉพาะ ทั้งนี้เพราะรายการข่าวในตระกูลนี้มุ่งนำเสนอการรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมากกว่าการวิเคราะห์ หรือการนำเสนออย่างสนุกสนาน

ตารางที่ 4.13 การสอดแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	การสอดแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศ
ข่าวเด็ด 7+5 นาที	มีการแสดงความคิดเห็นสั้นๆ ทำข่าวหลายข่าว เช่น 4 พ.ย. ข่าวระเบิด ผู้จัดการ “โชคดีไม่มีคนได้รับบาดเจ็บ” ข่าวรถพ้อค้าตลาดไทประสบอุบัติเหตุ “สุราอีกแล้วนะคะ” ข่าวอุตสาหกรรมรถยนต์เฟื่องฟู “ดีครับ สมกับที่จะเป็นดีทรอยต์ออฟเอเชีย ดีใจด้วย”

เคาะข่าวเข้านี้	มีการแสดงความคิดเห็นเล็กน้อยทำข่าว เช่น 4 พ.ย. นำเสนอข่าวอาการเด็กที่ถูกรถประจำทางร่วมบริการทับ แล้วพูดทำข่าวว่า “เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรายสัปดาห์ก็ว่าได้” ซึ่งก็สื่อสารว่าผู้ประกาศเห็นว่าเหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง หน่วยงานที่รับผิดชอบยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาค่าได้ หรือ 10 พ.ย. นำเสนอข่าวปัญหาการแสดงบุหรื ณ จุดขาย แล้วผู้ประกาศพูดว่า “ต่างฝ่ายต่างตีความเข้าข้างตนเอง บางทีต้องใช้ทั้งนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ ควบคู่กัน” ซึ่งก็สื่อสารว่าผู้ประกาศไม่เห็นด้วยกับทางฝ่ายร้านสะดวกซื้อที่อ้างเรื่องกฎหมายในการไม่ปฏิบัติตามนโยบาย
ข่าวภาคเที่ยง (ช่อง 7)	มีการแสดงความคิดเห็นสั้นๆ ทำข่าวบางข่าว เช่น 10 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวตรวจสอบสภาพรถมินิบัสจบ ผู้ประกาศก็พูดว่า “ขอให้จริงเถอะนะค๊ะ”
ข่าว 9 วันใหม่	มีการแสดงความคิดเห็นสั้นๆ ทำข่าวบางข่าว เช่น 4 พ.ย. เมื่อผู้สื่อข่าวรายงานจบ ผู้ประกาศพูดว่า “น่าจะช่วยบรรเทาปัญหาได้เยอะนะครับ
ข่าวภาคค่ำ (โมเดิร์นไนน์ทีวี)	สอดแทรกความคิดเห็นโดยการเลือกใช้คำ เช่น 4 พ.ย. ขึ้นต้นบทข่าวส่วนต่อขยายรถไฟฟ้า BTS ว่า “ในที่สุด นายกก็เห็นชอบให้กทม.สร้าง BTS ต่อ” เพื่อสื่อว่าก่อนหน้านี้รัฐบาลตั้งเรื่องนี้เพราะขัดแย้งกับ กทม. มานานแล้ว
ทันข่าวต้นชั่วโมง	สอดแทรกความคิดเห็นโดยการใช้อวัจนภาษา เช่น 4 พ.ย. 15.55 น. ผู้ประกาศยิ้มระหว่างอ่านความนำข่าวส่วนต่อขยายรถไฟฟ้าที่ว่า “เริ่มด้วยข่าวดีคนฝั่งธน” เพื่อแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยกับการเห็นชอบครั้งนี้”

“การนำเสนอของพิธีกร ทำไม่ได้มาก เพราะเขาก็ไม่ได้ต้องการให้ผู้ประกาศนำเสนออะไร มากไปกว่าสิ่งที่มีอยู่แล้ว ที่เขาต้องการนำเสนอ เพราะว่าข่าวที่ผ่านการเขียน ผ่านบก. ไรโรเตอร์ ช่างตัดต่อ โปรดิวเซอร์ ช่างภาพ ผ่านกระบวนการมาตั้งเยอะแล้ว ดังนั้นมันน่าจะมีน้ำหนักมากกว่าสิ่งที่ผู้ประกาศจะพูดเกินไปกว่าสิ่งที่ควรจะเป็น เพราะฉะนั้นในแบบมาตรฐาน ผู้ประกาศไม่จำเป็นต้องนำเสนอไปมากกว่าสิ่งที่ควรจะเป็น ไม่ถูกกำหนดให้พูดอะไรมากมาย การแสดงความคิดเห็นด้วยหน้าตาทำได้บ้าง ถอนหายใจ สลดใจ หดหู่ใจ อาจจะถูกว่าเป็นที่น่าสังเกตนะครับว่าเดี๋ยวนี้คนเรา ตัดสินใจอะไรได้โดยไม่คิดหน้าคิดหลังมากขึ้น ไม่ถึงขนาดบางรายการที่บอกว่าไอ้เนี่ยมันแล้ว ไอ้เนี่ยต้องเอามาฆ่า ผิดหลักจรรยาบรรณ”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เป็นข้อห้ามตามธรรมชาติของคนที่เป็นสื่อ คนที่บอกเล่าเรื่องราว ไม่ควรสอดแทรกความคิดเห็นของตนเองลงไปอย่างถึง เพราะความเห็นเหล่านั้น มีอิทธิพลต่อคนรับ บางทีมันอาจจะเห็นเป็นความเห็นที่ไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นสิ่งที่เหมาะสมที่สุดคือ ไม่สมควรแสดงความเห็น เล่าข่าวพูดได้ เลวชาติชั่ว แต่ไม่ได้ แต่จะได้ก็ เป็นตัวอย่างที่ไม่ได้ตัวอย่างหนึ่ง รายการเล่าข่าวทำได้เต็มที่ เขาทำได้เต็มที่ คือบางครั้งเขาไม่นึกถึงหัวอกของคนที่เป็นญาติ บางครั้งก็หลุดเหมือนคนตายอีโร่มาก”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ข่าวของผมมันต้องเป็นข่าว มันต้องจบในตัวของมันเอง โอเคมันอาจจะไม่ complete มากนัก แต่ข่าวมันก็เป็นข่าว เพราะฉะนั้นผู้ประกาศไม่ต้องออกความคิดเห็นเยอะ ไม่อยากฟัง ไม่อนุญาตให้แสดงความคิดเห็น ผมจะต่อว่าทุกครั้งที่คุณประกาศพูดนอกเรื่อง ในบทนั้นมีอยู่แล้ว”

(เฉลิมชัย ยอดมาลัย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ข่าวสั้น กระชับ แต่ยังคงไว้ด้วยเนื้อหาสาระ โดยที่พยายามไม่สอดแทรกความคิดเห็นของตัวเองลงไปมากนัก ห้ามใส่ความเห็น ชี้ถูกชี้ผิด ชื่นนำสังคม”

(ธาดา เศรษฐบุญตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“วิพากษ์วิจารณ์ไม่ได้ โดยบทข่าวมันก็ไม่ให้วิพากษ์วิจารณ์อยู่แล้ว เป็นการอ่านตามสคริปต์ เพราะฉะนั้นการวิพากษ์วิจารณ์ของแต่ละข่าวมันจะไม่มีอยู่แล้ว ตัวผู้ประกาศไม่มีสิทธิออกความคิดเห็น”

(ภุชงค์ แดงประเสริฐ, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“เราจะไม่วิพากษ์วิจารณ์ข่าว เพราะการวิพากษ์วิจารณ์ข่าว มันไม่ใช่ concept ของข่าว ข่าวไม่ควรใส่สีตีไข่ ประชาชนควรจะต้องรู้ fact และเมื่อเขารู้ fact แล้ว เขาต้องคิดต่อได้ ความคิดเห็นที่อยู่ในเนื้อหาของข่าว ที่ไม่ใช่จากเรา ถูกต้อง ทำได้ แต่ไม่ใช่ความคิดเห็นของผู้เขียนบท เพราะผู้เขียนบท คือผู้ที่นำข่าวสารไปเผยแพร่ ไม่ต้องใส่ความคิดเห็นของตัวเอง”

(นภา ศรประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

4.7.3 ผู้ประกาศใช้วัจนภาษาและการแสดงประกอบกรณำเสนอขำวน้อยมาก

จากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าผู้ประกาศขำวในตระภูณนี้ จะใช้ภาษาทากย เช่น สีหน้า ท่าทาง ทั้งการใช้มือ ไหล่ และลำตัว ประกอบกรณำเสนอขำวน้อยมาก จนแทบจะเรียกได้ขำไม่ได้ ใช้ แต่ก็อาจจะมีปรากฏให้เห็นบ้างเล็กน้อย เช่น การยิ้ม เช่น รายการขำวภาคค้ำ (โมเดิร์นไนน์ทีวี) 4 พ.ย. ผู้ประกาศอ่านความนำขำวเขาตินได้มำลายเพศเมียตัวใหม่ ผู้ประกาศก็ยิ้มอย่างเต็มทีกับขำวนี้ และรายการขำวค้ำไอทีวี 4 พ.ย. ในช่วงขำวต่างประเทศเมื่อผู้ประกาศอ่านขำวรายการวิทยุสำหรับสัตว์เลี้ยง ผู้ประกาศก็ยิ้มระหว่างที่อ่านความนำ และมีการหัวเราะในช่วงการส่งต่อช่วงกันระหว่างผู้ประกาศคู่หลักกับผู้ประกาศขำวกีฬาและผู้ประกาศขำวต่างประเทศ ส่วน 20 ธ.ค. หลังจากรณำเสนอขำวชุกวิทย์แฉ ส.ส. มุกดา ที่ดูเป็นเรื่องตลก ผู้ประกาศขำยก็ยิ้มกับผู้ชม

“อาจจะทำสีหน้าได้ ก้มลง นิ่งลง เศร้าๆ หน่อย มีได้ตามความเหมาะสม”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“สีหน้า ก็ดูตามอารมณ์ขำว แต่ผู้บริหารบางคนก็บอกขำไม่ให้ยิ้ม ยิ้มมากไปมัย”

(อรชุน รินทรวินัย, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2551)

“ในขำวที่อ่าน ผู้ประกาศจะรู้ว่าควรจะทำสีหน้าอย่างไร ควรจะยิ้ม ไม่ใช่ขำวเศร้าจบแล้ว ยิ้ม มันมีผู้ประกาศบางคนเผลอ อ่านขำวที่ถูกเขาเตือนตร้อน ตกน้ำ จะตาย จบแล้วยิ้ม อันนี้มันก็ไม่ใช่แล้ว”

(ภุชงค์ แดงประเสริฐ, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

ส่วนเรื่องกรเคลื่อนไหวเปลี่ยนตำแหน่งในรายการนั้น จะพบว่าทุกรายการยกเว้นรายการโลกยามเช้าใช้วิธีการนั่งอ่านขำวอยู่กับที่ม่มีการเคลื่อนที่ใด ส่วนรายการโลกยามเช้าถึงแม้จะเป็นรายงานขำวก็ตาม แต่ก็มีกรเดินเปลี่ยนตำแหน่งน้อยมาก และเป็นเพียงเปลี่ยนฝั่งที่ยืนเท่านั้น

4.7.4 ใช้ภาษาทางการ เป็นภาษาเขียน เป็นการรายงานขำวตามบทขำวม่มีการเพิ่มเติมโดยผู้ประกาศ

จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่าสูตรของรายการขำวในตระภูณนี้ คือผู้ประกาศจะรายงานขำวโดยใช้ภาษาที่เป็นภาษาทางการ และเป็นภาษาเขียน และการอ่านของผู้ประกาศก็จะใช้จังหวะ

การวรรคตอนแบบมีแบบแผน และจะไม่ใช้สำนวนภาษาแบบสนทนา เช่น มีการใช้คำลงท้าย เช่น “ครับ” “ค่ะ” เวลาอ่านขำน้อยมาก จนแทบจะไม่มีเลย ต่างกับรายการในตระกูลย่อยอื่นๆ ที่พิธีกรแทบจะลงท้ายด้วยคำเหล่านี้แทบจะทุกประโยค นอกจากนี้ผู้ประกาศจะไม่มีการเรียกผู้ชม ในลักษณะ “คุณผู้ชมครับ.....” เหมือนที่ปรากฏในรายการตระกูลย่อยอื่นๆ

“ภาษาที่ใช้ค่อนข้างเป็นทางการ ไม่ใช่ภาษาพูด ศัพท์ข่าวต้องชัดเจน จะไปใช้คำเหมือนชาวบ้านไม่ได้”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ภาษาก็ใช้แบบ formal แต่เขียนไปรษย์ให้น่าสนใจขึ้น แล้วถ้าคำยากๆ เราก็จะขยายความหรือถ้าเลียงได้ก็เลียงไป”

(เฉลิมชัย ยอดมาลัย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ภาษาที่เป็นทางการ เป็นภาษาเขียนที่เป็นทางการ แต่ต้องนำเสนอออกมาให้ดูสบายๆ หน่อย ใครจะแปลมาดีหรือไม่ดียังไงผู้ประกาศต้องอ่านให้ดูคล่อง”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“บทข่าวถูกกำหนดจากกองบรรณาธิการ ซึ่งกรมประชาสัมพันธ์จะเน้นบทที่เป็นภาษาทางการ เพราะเป็นช่องของรัฐ เพราะฉะนั้นข่าวทุกข่าวมันก็จะเป็นแพทเทิร์น มีแบบแผนของเขา ไม่หือหาว ก็จะเป็นแบบวันนี้เกิดอะไรขึ้นอย่างนี้”

(ภูษงค์ แดงประเสริฐ, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

4.7.5 ใช้การสนทนาอย่างเป็นทางการตลอด ไม่มีการพูดหยอกล้อหรือพูดนอกเหนือไปจากบทข่าว

จากการวิเคราะห์บทข่าวในแง่ของการสนทนาอกบทข่าว พบว่าผู้ประกาศข่าวของรายการข่าวในตระกูลนี้จะรายงานข่าว สนทนากันเอง และสนทนากับผู้ชมทางบ้านอย่างเป็นทางการตลอด ไม่มีการหยอกล้อกันอย่างสนุกสนานระหว่างผู้ดำเนินรายการ และกับผู้ชมรายการ ทั้งนี้เพราะรายการข่าวในตระกูลนี้ไม่เน้นการสร้างความคุ้นเคยทั้งกับผู้ประกาศด้วยตนเอง และกับผู้ชม ผู้ประกาศมีหน้าที่เพียงรายงานข่าวให้ผู้ชมทราบเท่านั้น ไม่มีปัจจัยเรื่องอารมณ์ความรู้สึกมาบังคับให้ผู้ประกาศต้องเร้าอารมณ์ผู้ชม และประกอบกับรายการข่าวในตระกูลนี้ต้องการความ

น่าเชื่อถือของข่าว ดังนั้นหากผู้ประกาศสนทนาแบบหยอกล้อ อาจลดทอนความน่าเชื่อถือลงไปได้ รวมทั้งการให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากข่าวก็เป็นสิ่งที่ไม่นิยมปฏิบัติในรายการข่าวตระกูลนี้

“มันก็ไม่ถึงกับนิ่งมาก เราก็พยายามปรับให้ยืดหยุ่นมากขึ้น คือสมมุติว่ามีเฟรมร่วมกับข่าวกีฬา ก็คุยกันได้ relax มากขึ้น ประเด็นข่าวมันเคร่งเครียดก็จริง แต่เราก็อยากทำให้มัน relax ไปในตัวด้วย บางครั้งให้มีอารมณ์ขัน ให้ขำก็ได้ แต่ไม่ใช่ว่าผู้ประกาศขำกันเอง แต่มีเนื้อข่าว มีเนื้อหาสาระที่ชวนขำ ก็เข้าไปตามเรื่องได้ อาจยิ้มหรืออะไร หัวเราะก๊ากนี่คงไม่ได้อยู่แล้ว”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ช่วงหัวผู้ประกาศจะคิดกันเองว่าจะไปรอยอะไรขึ้นมา แต่ว่าจะไม่ให้คุยกันมาก เพราะว่าเดี๋ยวมันจะนอกกรอบ หลุดไปจากประเด็นที่คุย พูดได้นิดหน่อย ช่วงหัวข่าว หรือระหว่างข่าว มีอะไรก็หันมาคุยกันนิดนึง แต่ไม่ใช่คุยกันยาวเหมือนเล่าข่าว”

(ภูษงค์ แดงประเสริฐ, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“ความรู้เพิ่มเติมก็พูดไม่ได้ เพราะถ้าผิด ก็ไม่ได้ผิดคนเดียว เท่ากับผิดทั้งช่อง ถ้าผิดพลาดจะยิ่งทำให้ความน่าเชื่อถือแยกลงไปอีก”

(เฉลิมชัย ยอดมาลัย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

4.7.6 มีการพูดเชื่อมโยงระหว่างข่าวน้อยมาก เน้นการเชื่อมโยงข่าวต่างๆ ด้วย การเรียงลำดับข่าว

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลนี้จะมีการจัดลำดับข่าวที่มุ่งให้มีเนื้อหา หรืออารมณ์ข่าวที่สอดคล้องกันอยู่แล้ว ดังนั้นผู้ประกาศข่าวของรายการข่าวในตระกูลนี้ จะอ่านข่าวตามที่ตนรับผิดชอบ โดยมีการพูดเชื่อมโยงระหว่างข่าวน้อยมากจนถึงไม่มีเลย กล่าวคือ เมื่อจบข่าวหนึ่ง ภาพก็จะถูกตัดไปที่ผู้ประกาศที่อ่านข่าวต่อไปทันที หรือถ้ามีผู้ประกาศคนเดียวก็จะอ่านข่าวต่อไปทันที หากจะมีการเชื่อมโยงข่าวก็อาจจะมีเฉพาะระหว่างข่าวที่มีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องด้วยตัวข่าวเองอยู่แล้ว และเป็นการพูดเชื่อมโยงโดยตรง คือ จากข่าวนั้นมาข่าวนี้อาจจะไม่มีการหาจุดร่วมของข่าวและนำมาพูดเชื่อมเหมือนที่ปรากฏในรายการข่าวตระกูลย่อย News Show

“มีเชื่อมบ้าง ถ้ามีความจำเป็นเพื่อคนดูไม่รู้สึกละอายจริงๆ ควรจะทำถ้าเชื่อมโยงโดยปราศจากอคติ”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ผู้ประกาศสามารถเชื่อมโยงข่าวได้บ้าง นิดหน่อย แต่ก็ไม่ค่อยแตกต่างจากสคริปต์ที่ให้”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“บางครั้งเชื่อมโยงด้วยเนื้อข่าว บางครั้งเชื่อมโยงไม่ได้ก็ไม่ใช่ไร ก็เป็นการเปลี่ยนโทนไป”

(พิริยะ พัชรบุญพิศุทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ในความเชื่อม ถ้าข่าวมันไม่ continue กัน หรือช่วงเปลี่ยน feel ข่าว ก็อาจจะนิดหนึ่ง เช่น จากข่าวในพระราชสำนักมาข่าวการเมือง อาจจะพูดว่า “มาติดตามข่าวการเมือง วันนี้มีอะไรน่าสนใจบ้าง” อาจจะสั้นๆ แค่นั้นเอง แล้วเข้าบทที่ กอง บก. เขาเขียนมา ไม่ได้คุยกันทุกข่าว”

(ภุชงค์ แดงประเสริฐ, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“ถ้ามันด้วยกันไม่ได้ก็ไม่ต้องโยง ถ้าข่าวมันเป็นด้วยกันได้ก็อาจจะโยงเล็กน้อย อย่างเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องการศึกษาแล้วอีกข่าวก็เป็นเรื่องการศึกษา ก็จะบอกว่า “เรายังอยู่กับที่เรื่องการศึกษา” ไม่มีในบท แต่เขาก็บอกว่าอะไรที่ไม่ชั่วคราวอย่าโยง เป็นแพทเทิร์นเดิม จบข่าวหนึ่งแล้วขึ้นข่าวใหม่”

(อรชุน รินทรวิฑูรย์, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2551)

ทั้งนี้รายการข่าวในตรรกะนี้จะมีการเชื่อมโยงข่าวต่างๆ ให้สอดคล้องกันไว้แล้วตั้งแต่ขั้นตอนการเรียงลำดับข่าวของกองบรรณาธิการ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อเค้าโครงเรื่อง ว่ารายการข่าวในตรรกะนี้มีการเรียงลำดับข่าวอย่างเป็นระบบ จึงไม่มีความจำเป็นที่ผู้ประกาศจะต้องเสริมบทสนทนาที่เชื่อมโยงข่าวแต่ละตัวเข้าไปอีก

“ผู้ประกาศไม่ต้องมีคำเชื่อม วิธีการเรียงลำดับให้มันเชื่อมโยงกัน โยงโดยเขตภูมิภาค โยงโดยเนื้อหา โยงโดยอารมณ์ จะได้ดูเพลิน คนดูไม่รู้หรือกว่าเราพิถีพิถัน”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“การเชื่อมโยงข่าว เราพยายามทำตั้งแต่การวางแผนการทำ Rundown ข่าว ข่าว 1 ข่าว 2 ข่าว 3 มีความเชื่อมโยงกัน ในส่วนของผู้ประกาศที่จะโยงไปอีกประเด็น บางครั้งจะให้เขา เข้าคู่ แล้วบอกว่าเราจะไปสู่อื่นที่ไม่ใกล้เคียงกันแล้วนะ ก็ต้องอาศัยผู้ประกาศ 2 คน”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“อาจจะมีการเชื่อมโยงของข่าวบ้างเล็กน้อย แต่ว่าโดยเนื้อหาของข่าวมันก็ร้อยเรียง เชื่อมโยงกันอยู่แล้ว แต่ถ้าจะมีการเปลี่ยนข่าวขึ้นมา ก็อาจจะมีการเชื่อมโยง เพื่อความ เข้าใจ”

(ธาดา เศรษฐบุต, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“โยงกันด้วยวิธีการ rundown ของข่าว เช่น เนื้อหาแบบเดียวกัน ข่าวการเมืองที่มัน เกี่ยวข้องกันเราเอามาอยู่ใกล้ๆ กัน อันนี้เป็นเหตุ แล้วอันนี้เป็นผลตามมา”

(นภา ศรประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

4.7.7 ใช้การเปิดและปิดรายการที่สั้น เน้นการเข้าสู่อัตลักษณ์ (Identity) ของรายการทันที มากกว่าการพูดเรื่องทั่วไป ไม่มีการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ชม โดยอาจจะมี หรือไม่มีการพาดหัวข่าวก็ได้

บทสนทนาของผู้ประกาศในการเปิดและปิดรายการก็เป็นอีกสูตรหนึ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของ รายการข่าวแต่ละตระกูลย่อย จากกรณีวิเคราะห์พบว่ารายการในตระกูลนี้มีสูตรการเปิดและปิด รายการดังนี้

ตารางที่ 4.14 ตัวอย่างการสนทนาเปิดรายการ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	การเปิดรายการ
โลกยามเช้า	4 พ.ย. ผู้ประกาศทักทายผู้ชมเป็นภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยการทักทาย ภาษาไทย แล้วเริ่มนำเสนอข่าวแรก 26 ธ.ค. ผู้ประกาศพูดว่า “อรุณสวัสดิ์ วันนี้ครบรอบ 1 ปีสีนามิ”
เคาะข่าวเช้า	10 พ.ย. ผู้ประกาศพูดว่า “สวัสดิ์ค๊ะ เคาะข่าวเช้านี้ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2548 วันนี้มีหลายเรื่องต้องติดตาม รวมทั้งเรื่องการวางบุหรื ณ จุดขาย”
เด็ดข่าวดี	14 ธ.ค. ผู้ประกาศพูดว่า “มาถึงช่วงเด็ดข่าวดีค๊ะ เราเริ่มกันด้วยศูนย์ ข่าวจังหวัดภูเก็ตนะค๊ะ”

ข่าว 9 วันใหม่	4 พ.ย. ผู้ประกาศพูดว่า “ต้อนรับเข้าสู่ข่าว 9 วันใหม่ วันศุกร์ที่ 4 พฤศจิกายน 2548 กับดิฉันรุ่งนภา กมลนรรนารถ และคุณธีระวัฒน์ ฟุ้งทอง ค่ะ”
ทันคนทันข่าว	14 ธ.ค. ผู้ประกาศหญิงพูดว่า “สวัสดีค่ะ” ผู้ประกาศชายพูดว่า “สวัสดีครับ ขอต้อนรับเข้าสู่ทันคนทันข่าว ประจำวันพุธที่ 14 ธันวาคม 2548 พบกับคุณดิฉันณญา คตะพันธ์ุ และम्मสถาพร ริยะป่าครับ”
ข่าวสุดสัปดาห์ (ไอทีวี)	6 พ.ย. ผู้ประกาศพูดว่า “สวัสดีครับ ขอต้อนรับเข้าสู่ข่าวสุดสัปดาห์ไอทีวี วันเสาร์ที่ 6 พฤศจิกายน 2548” แล้วสนทนาเกี่ยวกับการทอดกฐินและการปรับโครงสร้าง บขส. สั้นๆ เพื่อนำเข้าสู่ประเด็นที่ให้ผู้ชมส่ง SMS เข้าร่วมรายการ

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรายการ พบว่ารายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก มีสูตรบทสนทนาในการเปิดรายการสั้นๆ พูดเพียงเล็กน้อยแล้วเข้าสู่การรายงานข่าวแรก ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะแจ้งว่ารายการอะไร ประจำวันที่เท่าไร แนะนำตัวเองและผู้ประกาศอีกท่านหนึ่ง และอาจจะสนทนากันเกี่ยวกับข่าวที่น่าสนใจกันเล็กน้อย

ตารางที่ 4.15 การสนทนาปิดรายการ ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

รายการ	การปิดรายการ
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 5)	4 พ.ย. ผู้ประกาศพูดว่า “ค่าวันนี้หมดเวลาแล้วนะครับ คุณเสาวภา แปลง ประสพโชค และम्मมนัส ตั้งสุข พร้อมทีมข่าวทุกท่านลาไปก่อน มีความสุขในวันหยุดสุดสัปดาห์นี้ สวัสดีครับ/ค่ะ”
ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 7)	4 พ.ย. ผู้ประกาศชายพูดว่า “ท้ายข่าววันนี้ฝากข้อคิดไว้สั้นๆ ครับ ลดพลังงาน เพิ่มพลังเงิน” ผู้ประกาศหญิงพูดว่า “และพุทธศาสนสุภาษิตบทนี้ สาธุ สัพพตถ ส่วโร การสำรวมระวังในทุกที่เป็นสิ่งที่ดี” สวัสดีครับ/ค่ะ
เด็ดข่าวเด็ก	4 พ.ย. ผู้ประกาศพูดว่า “คืนนี้หมดเวลาของข่าวแล้วนะครับ ผมพวงศ้อมรรค์แก้วและทีมข่าวทั้งหมดลาไปก่อน สวัสดีครับ”
เที่ยงวันทันข่าว	10 พ.ย. ผู้ประกาศพูดว่า “14 นาฬิกาวันนี้ ต้องติดตามศาลปกครองครับ นี่คือทั้งหมดของเที่ยงวันทันข่าววันนี้ คุณวีระศักดิ์กับดิฉัน และทีมงานต้องลาไปก่อน สวัสดีค่ะ”

ข่าว 18.00 น.	4 พ.ย. ผู้ประกาศพูดว่า “หมดเวลาของข่าวภาคค่ำแล้วนะครับ ขอขอบคุณทุกท่านที่ติดตามรับชม ทีมข่าวทุกคนลาไปก่อน สวัสดีครับ/ค่ะ”
ข่าวค่ำไอทีวี	4 พ.ย. ผู้ประกาศพูดว่า “วันนี้ขอบคุณสำหรับทุกความคิดเห็นที่ส่งเข้ามา ทีมข่าวทุกคนลาไปก่อน สวัสดีครับ/ค่ะ”

ส่วนการปิดรายการนั้นจากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพบว่า มีบทสนทนาในการปิดรายการสั้นๆ กล่าวคือ เมื่อนำเสนอข่าวสุดท้ายแล้วเสร็จ ผู้ประกาศก็จะพูดเล็กน้อย เช่น ขอขอบคุณผู้ชมในฐานะตัวแทนที่ผู้ผลิตรายการข่าวทั้งหมด แจ้งว่าชมข่าวครั้งต่อไปเวลาเท่าใด ลาผู้ชม

“เปิดปิดรายการสั้นๆ ไม่นาน ผู้ประกาศ 2 คน จะให้ทักทายกัน แล้วให้ใช้ความสามารถของตนเองในบางครั้งว่าดูซิอ่านข่าวเองนะ ข่าวไหนน่าจะเอามาคุยกันนิดหน่อย หรือว่านำเข้า ให้เขาเกริ่นมาเอง สั้นๆ ไม่ยาว”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“การมีส่วนร่วมกับคนดูน้อยกว่าอยู่แล้ว เพราะต้องการความกระชับ ต้องไปไว ก็จะได้สื่อสารกับคนดู ว่าท่านผู้ชมครับ ท่านผู้ชมค่ะ จะไม่มี คือบอกไปให้จบๆ”

(อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“สวัสดี บอกช่วงเวลา แล้วเข้าข่าวไปเลย มันเป็นข่าวต้นชั่วโมง มันจะไม่มาพูดเย็นเยื่อตอนจบก็เหมือนกัน พูดแค่ 3 นาฬิกา กลับมาติดตามข่าวกันใหม่ อะไรอย่างนี้ครับ”

(อรชุน รินทรวิฑูรย์, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2551)

4.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง

เป็นแบบแบบบุคคลที่ 3 แบบที่ผู้เล่าไม่อยู่ร่วมในเหตุการณ์เป็นส่วนใหญ่ ข่าวถูกประกอบสร้างจากกองบรรณาธิการ

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพบว่ารายการข่าวตระกูลนี้ใช้มุมมองแบบบุคคลที่ 3 แบบที่ผู้เล่าไม่อยู่ร่วมในเหตุการณ์เป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ ในรายการข่าวตระกูลนี้ ผู้ประกาศจะอ่านตามบทข่าวที่ถูกเขียนขึ้นโดยกองบรรณาธิการโดยเคร่งครัด ดังนั้น ผู้เล่าเรื่องในรายการข่าวตระกูลนี้คือ กองบรรณาธิการข่าวของสถานี ซึ่งบทข่าวที่นำมาเสนอนั้น มาจากการลงพื้นที่ออกไปสื่อข่าว

ของผู้สื่อข่าวในกองบรรณาธิการ เป็นลักษณะของการไปสังเกตการณ์ เหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้น ณ สถานที่เกิดเหตุ แล้วรายงานข่าวอย่างเป็นกลางปราศจากอคติ ให้ผู้ชมตัดสินใจเอง

โดยผู้สื่อข่าวจะนำมาเขียนเป็นบทข่าวเอง ซึ่งอาจจะนำเสนอด้วยตัวผู้สื่อข่าวเองในลักษณะของข่าวลงเสียงหรือส่งบทข่าวให้ผู้ประกาศอ่านก็ได้ ซึ่งก็จะอ่านตามบทอย่างเข้มงวดทำให้เหมือนผู้สื่อข่าวเป็นผู้เล่าเรื่องนั่นเอง ไม่มีการเสริมแต่งจากผู้ประกาศที่ไม่ได้ลงพื้นที่ข่าวเหมือนตระกูลย่อยอื่นๆ

แต่ก็มีหลายกรณีที่ข่าวเกิดจากการที่บรรณาธิการของช่วงรายการข่าวที่นำข่าวที่เคยออกอากาศไปแล้ว แต่นำมาออกอากาศซ้ำโดยอาจจะนำเสนอซ้ำทั้งหมด หรือนำมาปรุงแต่งขึ้นใหม่ด้วยตนเอง ทั้งๆ ที่บรรณาธิการไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์โดยตรง ซึ่งก็ส่งผลให้มุมมองในการเล่าเรื่องแตกต่างออกไป เช่น

- 4.8.1 รายการข่าวภาคค่ำ (สำนักข่าวไทย) 4 พ.ย. นำเสนอข่าว “น้องเอิร์ธที่โดนรถร่วมบริการทับ ช้ำกับข่าวภาคเที่ยง เนื้อหาและภาพเหมือนกัน แต่เพิ่มประเด็นที่คืบหน้า คือตัวแทนบริษัทรถร่วมบริการรับผิดชอบแล้ว และเสนอข่าวพนักงานขับรถอ้างว่าทำปิ่นล้านจนภรรยาเสียชีวิต เนื้อหาและภาพคล้ายกับข่าวต้นชั่วโมงที่เสนอไปแล้ว แต่เพิ่มรายละเอียดบางจุดที่เป็นความคืบหน้า ได้แก่ 1.มีการไปกอดศพ 2.ปิ่นอยู่ในกระเป๋้า 3.ตำรวจแจ้งข้อหาฆ่าผู้อื่น ส่วนข้อหาฆ่าคนตายต้องรอก่อน และข่าวเรื่อลุ่มที่ปากีสถาน ก็เพิ่มว่าเจ้าหน้าที่คาดสาเหตุมาจากบรรทุกน้ำหนักเกิน
- 4.8.2 รายการข่าวภาคค่ำ 7 สี 20 ธ.ค. นำเสนอข่าวน้ำท่วมได้ซ้ำ นอกจากนำเสนอความคืบหน้าล่าสุดแล้วแล้วยังมีรายงานพิเศษในมุมที่แตกต่าง เช่น รายงานว่าช่วงน้ำท่วมจะมีงูออกมามากกว่าปกติ ถ้าถูกงูกัดจะทำอย่างไร
- 4.8.3 รายการข่าว 18.00 น. 10 พ.ย. นำเสนอข่าวอาชญากรที่อินโดนีเซีย ช้ำกับข่าวภาคเที่ยง โดยเนื้อหาช่วงแรกซ้ำ แต่มีการเพิ่มรายละเอียดความคืบหน้า เช่น สภาพศพสาเหตุการตาย ทางกรอินโดนีเซียและออสเตรเลียแสดงความยินดี แต่ในข่าวการระเบิดที่จอร์แดนไม่มีการนำเสนอเนื้อหาซ้ำ บอกแต่ความคืบหน้าล่าสุดเพียงอย่างเดียว ได้แก่ เครื่องช่วยอ็อกซิเจนที่ตกลงผ่านเว็บไซต์ว่าอยู่เบื้องหลัง นานาชาติ

ออกมาประนาม ส่วนในข่าวใช้หัวหน้ากักขังในประเทศจีนที่ซ้ำกับทันข่าวต้นชั่วโมงเวลา 10.00 น. ใช้วิธีสรุปให้สั้นลงแล้วนำมาเสนอรวมกับข่าวใช้หัวหน้ากักขังในประเทศเวียดนาม แต่ในข่าวการเจรจา 6 ฝ่ายเรื่องเกาหลีเหนือ เนื้อหาเดียวกับทันข่าวต้นชั่วโมงทุกประการ

- 4.8.4 รายงานข่าวคำไอทีวี เสนอข่าวซ้ำกับข่าวช่วงก่อนหน้าหลายข่าว เช่น ข่าวแนวคิดแก้ปัญหาภาคใต้ของชวลิต ยงใจยุทธ โดยเสนอประเด็น รองนายกรัฐมนตรีสั่งตรวจสอบสวนข้อเท็จจริง และประเด็นรวม.มหาดไทย สั่งเอกซ์เรย์หมู่บ้าน ซ้ำกับช่วงก่อนหน้า แต่เพิ่มประเด็นถูกอภิปรายในสภา และมี 2 ข่าวที่เคยนำเสนอไปแล้วแต่ถูกนำมาเสนอซ้ำอีกครั้ง แต่ถูกสรุปย่อให้สั้นลงเหลือความยาวข่าวประมาณ 20 วินาที และถูกนำเสนอในช่วง “ไอทีวีมีอนิเตอร์” คือข่าวตำรวจเสกเกิดภาพคนร้ายคดีนางสาวจำปีแล้ว และข่าวได้ข้อสรุปรัฐสภาแห่งใหม่แล้ว ส่วนข่าวระเบิดจอร์แดน ก็มีเนื้อหา 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 สรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อช่วงเช้ามืด ที่ถูกนำเสนอไปแล้วในข่าวภาคเช้าและเที่ยง ส่วนที่ 2 ความคืบหน้า ก็ถูกนำเสนอไปแล้วในช่วงเกาะติดข่าว และส่วนที่ 3 คือความคืบหน้าล่าสุด

“มันก็ไม่ได้อยู่แล้ว จะมานั่งเล่าแล้วแสดงว่าตัวเองรู้จริง เป็นการหลอกหลวงคนดู เป็นการแสดงที่เกินเหตุ แต่รายการแบบเรา ใครๆ ก็รู้ว่าเราอ่านบทที่ทีมงานเขียนมาอย่างฉะฉาน คนดูรับรู้”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ส่วนใหญ่จะออกไปเองทุกข่าว ยกเว้นพวกแถลงข่าวเราก็ใช้กราฟฟิกประกอบ”

(ณัฐรินทร์ วรสวาสดี, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“บทจะมาจากกองบรรณาธิการ กอง บก. เขียนสคริปต์ ผู้สื่อข่าวเขียนสคริปต์ มาทั้งหมด แล้วโปรดิวเซอร์เอามาเรียง”

(ภูษงค์ แดงประเสริฐ, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

4.9 รหัส

ใช้รหัสต่างๆ สื่อสารถึงความน่าเชื่อถือ และข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเป็นหลัก

จากการวิเคราะห์รหัสต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายการข่าวในตระกูลนี้ พบว่าใช้รหัสต่างๆ ซึ่งอาจจะใช้รหัสตัวเดียวกันทั้งหมดหรือแตกต่างกันบ้าง แต่จากการศึกษาทั้งในฝั่งของผู้ส่งสารและฝั่งของผู้รับสาร พบว่ารายการข่าวในตระกูลนี้ มีสูตรการ รหัสต่างๆ เพื่อสื่อความหมายดังนี้

ความหมายหลักที่รหัสต่างๆ ในรายการข่าวตระกูลนี้สื่อสารไปยังผู้รับสาร คือ ความน่าเชื่อถือและความถูกต้อง กล่าวคือ ผู้ผลิตรายการจะเลือกใช้รหัสต่างๆ ในทุกระดับ เพื่อสื่อความหมายไปยังผู้ชม ให้ผู้ชมเกิดการรับรู้ว่าเนื้อหาข่าวและภาพข่าวที่น่าเสนอนั้นเป็นข้อเท็จจริง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง และถูกนำเสนอข่าว อย่างถูกต้องไม่บิดเบือน เชื่อถือได้ สามารถรับสารแล้วเชื่อตามที่น่าเสนอไปได้ โดยทำให้เกิดความน่าเชื่อถือขึ้นด้วยซึ่งรหัสต่างๆ ได้กล่าวถึงรายละเอียดไปแล้วในหัวข้อ 4.1 – 4.8 ได้แก่

เค้าโครงเรื่องที่มีระบบการนำเสนออย่างแน่นอน ไม่เอื้อให้ผู้ประกาศใช้ความคิดเห็นส่วนตัวในการกำหนดวาระข่าวสาร อันจะมีผลต่อการรับรู้ของผู้ชม รวมทั้งการมีการเขียนบทข่าวที่แน่นอนชัดเจนโดยกองบรรณาธิการ ทำให้ผู้ประกาศที่ไม่ได้ลงพื้นที่ไปสื่อข่าวเอง ไม่สามารถเพิ่มเติมสิ่งที่จะไม่ใช่ข้อเท็จจริงลงไปจนลดความน่าเชื่อถือของข่าว นอกจากนี้การที่รายการข่าวในตระกูลนี้มักจะมีการแยกช่วงข่าวและผู้ประกาศร่วมเฉพาะสำหรับข่าวบางประเภท เช่น ข่าวต่างประเทศ ข่าวบันเทิง หรือข่าวกีฬา ยิ่งช่วยเสริมย้ำให้ผู้ชมรับรู้ข่าวที่น่าเสนอนี้น่าเชื่อถือและถูกต้อง เพราะประกอบสร้างมาจากผู้ที่ทำงานข่าวด้านนั้นๆ โดยเฉพาะ

เทคนิคการนำเสนอ ในหลายๆ ด้าน ที่ต่างก็ถ่ายทอดความน่าเชื่อถือไปยังผู้ชม ทั้งการแต่งกาย เครื่องประดับ และการแต่งหน้า ทำผม ของผู้ประกาศที่เป็นทางการ การเคลื่อนไหวร่างกาย การใช้ร่างกาย การใช้สายตาของผู้ประกาศ ที่ไม่มากและนิ่ง ทำให้ผู้ประกาศซึ่งเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหาข่าวดูน่าเชื่อถือ ส่วนแสง เสียง ภาพ และฉากในสตูดิโอ ก็จะถูกทำให้น่าเชื่อถือ โดยพยายามทำให้รู้สึกว่าเป็นเรื่องจริง ไม่ใช่มาจา โดยไม่ใช่เทคนิคพิเศษแบบต่างๆ มากมาย พยายามทำให้เรียบที่สุด และรายการข่าวในตระกูลนี้ก็จะไม่เรียกร้องความสนใจจากผู้ชมด้วยการนำสิ่งของต่างๆ ในข่าว มาแสดงในห้องสตูดิโอ และยังไม่มีการรับค่าโฆษณาแบบการวางสินค้าในรายการ (Tie-in) สินค้า เข้ามาแสดงในรายการอีกด้วย เพราะเชื่อว่าสิ่งของที่ปรากฏลักษณะนี้จะทำให้

ความน่าเชื่อถือของข่าวลดลง โดยเฉพาะการโฆษณาแบบการวางสินค้าในรายการ (Tie-in) สินค้าจะทำให้ผู้ชมเชื่อมโยงไปถึงจรรยาบรรณของสื่อมวลชน ในการรับค่าตอบแทน อันอาจจะทำให้ความหมายเรื่องความน่าเชื่อถือหมดไปทันที และการใช้ อินเทอร์ลูด (Interlude) ของรายการที่มักจะสะท้อนความเป็นการทำงานของทีมข่าวหรือสถานี ที่ทำงานเป็นทีม ซึ่งช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้ข่าว

ส่วนในด้านของภาพข่าวก็มีสูตรการใช้ภาพข่าวที่มีฉากเป็นสถานที่เกิดเหตุจริง และเป็นภาพที่สอดคล้องกับบทข่าว เพื่อช่วยเสริมให้เนื้อหาข่าวมีความน่าเชื่อถือและรับรู้ความหมายของจริงของข่าวมากขึ้น ซึ่งการใช้ภาพข่าวมายืนยันความจริงลักษณะนี้ อาจจะใช้เรียกได้ว่า “eyewitness” และรายการข่าวในตระกูลนี้ยังเสริมความน่าเชื่อถือในความถูกต้องของข่าวให้มากขึ้นไป โดยการมีสูตรผู้สื่อข่าวร่วมนำเสนอข่าวจากสถานที่เกิดเหตุบ่อยครั้ง

ผู้ประกาศซึ่งเป็นตัวละครหลักเองก็มีบุคลิกลักษณะที่ดูน่าเชื่อถือและจะต้องมีความรู้ในข่าว ทำให้เข้าใจเนื้อหาข่าว เพื่อที่จะช่วยเสริมให้ข่าวนั้นน่าเชื่อถือมากขึ้น และยังมีความถูกต้องที่สะท้อนออกมาด้วยการอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจนด้วย และผู้ประกาศก็ถูกกำหนดให้มีหน้าที่เพียงรายงานข่าวตามบทข่าวเท่านั้น ดังนั้นผู้ชมก็จะเชื่อถือได้ว่าข่าวที่กำลังรับชมอยู่นั้นประกอบสร้างและผ่านการกลั่นกรองมาอย่างดีแล้วจากทีมงานกองบรรณาธิการ ซึ่งก็มีความถูกต้อง เป็นข้อเท็จจริงมากกว่าการนำเสนอรูปแบบอื่นๆ

ในด้านแหล่งข่าวนั้น รายการข่าวในตระกูลนี้ จะมีสูตรการใช้การปล่อยเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าวในข่าวเพื่อยืนยันข้อเท็จจริงของข่าว เพิ่มความน่าเชื่อถือในข่าวมากยิ่งขึ้น แต่การนำแหล่งข่าวสัมภาษณ์สดในรายการนั้น ทางผู้ผลิตเลือกใช้รหัสนี้น้อย เพราะเชื่อว่าการสัมภาษณ์สดในรายการอาจจะเป็นช่องทางให้แหล่งข่าวบางคนโฆษณาชวนเชื่อเพื่อประโยชน์ส่วนตนได้ อันจะทำให้ลดความน่าเชื่อถือของรายการ ทั้งนี้ผู้ผลิตรายการจะใช้นำเสนอลักษณะการสัมภาษณ์สดเฉพาะกรณีที่เป็นเรื่องน่าสนใจ เรื่องนั้นไม่สามารถจะตามจากแหล่งข่าวคนสำคัญที่จะไขปริศนาเรื่องนี้ได้ หรือต้องการจะย้ำ ให้ความหนักแน่นกับเรื่องที่เขาบอกกล่าวมาอีกครั้งว่าอย่างไร

ส่วนบทสนทนาในรายการนั้นก็จะมีรหัสต่างๆ ที่ทำให้ผู้ชมเชื่อถือว่ารายการนี้นำเสนอเรื่องจริงที่ถูกต้อง ทั้งระดับภาษาที่เป็นทางการ การไม่สอดแทรกความคิดเห็นหรือข้อมูลใดๆ

เพิ่มเติม การใช้วาทกรรมภาษาประกอบน้อย การหยอกล้อระหว่างผู้ประกาศและการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ชมน้อย กล่าวโดยสรุปคือผู้ชมคาดหวังว่าจะได้รับข่าวก่อนที่ข้อเท็จจริงเท่านั้น ไม่เจ็บปวดด้วยสิ่งอื่นๆ ที่อาจจะไม่ใช่ข้อเท็จจริงก็ได้ และจะลดความน่าเชื่อถือของข่าว

ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่ารายการข่าวในตระกูลนี้ ใช้รหัสเพื่อให้ผู้ชมเกิดการรับรู้ (Cognitive) ในความถูกต้องของข่าวซึ่งข้อเท็จจริงล้วนๆ และนำไปสู่ความเชื่อถือในรายการข่าวนั้น

“ถ้าไปดูในต่างประเทศ ข่าว Main news pattern ก็ยังคงต้องเป็นแบบ conservative อยู่ เพราะยังต้องมีความน่าเชื่อถืออยู่”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ต้องนำเสนอว่าเป็นข้อเท็จจริงๆ ต้องนำเสนอให้เขาเชื่อถือว่า เชื่อถือได้ ถูกต้อง”

(พรพิลาศ ทวีตา, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ทั้งหมดทั้งมวลนี้ ต้องการนำเสนอ fact”

(จิตินันท์ วัฒนุชชา, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ถ้าเป็นข่าว ยิ่งไงก็ต้องเป็น fact “

(เฉลิมชัย ยอดมาลัย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“รายการอย่างนี้นั้นก็ต้องยึดหลักอุดมคติ อุดมการณ์ของสื่อสารมวลชนให้มัน”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ความผิดพลาดต้องใกล้เคียงกับ 0 มากที่สุด พยายามให้ผิดน้อยที่สุด”

(ธาดา เศรษฐบุตตร, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“คนดูต้องการข่าวที่เป็นข่าว เกิดอะไรขึ้น คนนี้พูดว่าไง ทั้งเนื้อหา และผู้ประกาศ ความถูกต้อง การอ่าน น้ำเสียง”

(ม.ล.สุกฤษีร์ จรุงโรจน์, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“ต้องการความหนักแน่นของเนื้อหา ความน่าเชื่อถือของเนื้อหา และการรายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมา และการรายงานข่าวแบบรวดเร็วทันใจ”

(นภา ศรประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เอกลักษณ์ของเราคือความน่าเชื่อถือ”

(วัฒนา เงินกลม, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

4.10 สรุป

หากใช้สูตรของรายการข่าวตระกูลนี้ ดังที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดมาพิจารณารายการข่าวที่ออกอากาศใน พ.ศ. 2548 จะพบว่ามีการข่าวที่จัดอยู่ในตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิกทั้งหมด 33 รายการ ดังนี้

ตารางที่ 4.16 รายชื่อรายการข่าวตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก

ลำดับที่	รายการ	วัน-เวลาออกอากาศ	สถานี
1	โลกยามเช้า	จ.-อา. 05.15 – 06.00 น.	ช่อง 3
2	180 วินาทีข่าว	จ.-ศ. 13.27 – 13.30 น. 14.27 – 14.30 น. 15.27 – 15.30 น. ส.-อา. 11.42 – 11.45 น. ส. 13.22 – 13.30 น. อา. 13.12 – 13.15 น. ส.-อา. 15.27 – 15.30 น.	ช่อง 3
3	ข่าวในพระราชสำนัก (ช่อง 3)	จ.-อา. 20.00 – 20.15 น.	ช่อง 3
4	ตระเวนข่าว	จ.-ศ. 00.25 – 00.30 น.	ช่อง 3
5	เคาะข่าวเช้า	จ.-อา. 05.30 – 06.00 น.	ช่อง 5
6	ข่าวเที่ยงวัน (ช่อง 5)	จ.-ศ. 12.00 – 12.30 น. ส.-อา. 12.00 – 12.05 น.	ช่อง 5

7	ทันข้าว (ช่อง 5)	จ.-ศ. 13.55 – 14.00 น. จ.-ศ. 14.55 – 15.00 น. จ.-ศ. 15.55 – 16.00 น. จ.-ศ. 16.55 – 17.00 น. จ.-ศ. 17.55 – 18.00 น. จ.-อา. 22.05 – 22.10 น. จ.-อา. 03.00 – 03.05 น. ส.-อา. 08.00 – 08.05 น. ส.-อา. 14.00 – 14.05 น. ส.-อา. 16.00 – 16.05 น. ส.-อา. 18.00 – 18.05 น.	ช่อง 5
8	ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 5)	จ.-ศ. ช่วง 1 18.53 – 19.03 น. จ.-ศ. ช่วง 2 19.30 - 20.15 น. ส.-อา. 19.30 - 20.15 น.	ช่อง 5
9	ข่าวภาคดึก (ช่อง 5)	จ.-อา. 23.59 – 00.15 น.	ช่อง 5
10	ข่าวเด็ด 7+5 นาที	จ.-ศ. 08.00 – 08.15 น.	ช่อง 7
11	ข่าวภาคเที่ยง (ช่อง 7)	จ.-ศ. 11.00 – 11.45 น.	ช่อง 7
12	ข่าวเด็ด 7 สี	จ.-ศ. 13.00 – 13.05 น. จ.-อา. 15.10 – 15.15 น. จ.-อา. 22.20 – 22.25 น. ส.-อา. 09.10 – 09.15 น. ส.-อา. 11.10 – 11.15 น. ส.-อา. 12.55 – 13.00 น.	ช่อง 7
13	ข่าวเด่นเย็นนี้	จ.-ศ. 16.25 – 16.30 น.	ช่อง 7
14	ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 7)	จ.-อา. ช่วง 1 17.30 - 18.00 น. จ.-อา. ช่วง 2 19.45 – 20.25 น.	ช่อง 7
15	ข่าวเด็ดภาคดึก	จ.-ศ. 23.20 – 23.25 น.	ช่อง 7
16	ข่าวภาคดึก (ช่อง 7)	จ.-อา. 00.20 – 00.25 น.	ช่อง 7
17	เด็ดข่าวดึก	จ.-ศ. 01.50 – 02.05 น. ส.-อา. 01.20 – 01.35 น.	ช่อง 7

18	ข่าว 9 วันใหม่	จ.-ศ. 06.00 – 08.00 น.	โมเดิร์นไนน์ทีวี
19	ข่าวภาคเที่ยง (โมเดิร์นไนน์ทีวี)	จ.-ศ. 12.00 – 13.00 น.	โมเดิร์นไนน์ทีวี
20	ข่าวภาคค่ำ (โมเดิร์นไนน์ทีวี)	จ.-ศ. ช่วง 1 17.30 – 18.15 น. จ.-ศ. ช่วง 2 18.45 – 19.24 น. จ.-ศ. ช่วง 3 (ข่าวใน พระราชสำนัก) 20.00 – 20.15 น. ส.-อา. ช่วง 1 19.00 – 19.30 น. ส.-อา. ช่วง 2 (ข่าวใน พระราชสำนัก) 20.00 – 20.25 น.	โมเดิร์นไนน์ทีวี
21	ข่าวต้นชั่วโมง (โมเดิร์นไนน์ทีวี)	จ.-อา. 04.00 – 04.05 น. จ.-อา. 05.00 – 05.05 น. ส.-อา. 06.00 – 06.05 น. ส.-อา. 07.00 – 07.05 น. ส.-อา. 08.00 – 08.05 น. จ.-ศ. 09.00 – 09.05 น. ส.-อา. 10.00 – 10.05 น. จ.-อา. 11.00 – 11.05 น. ส.-อา. 12.00 – 12.05 น. ส.-อา. 13.00 – 13.05 น. จ.-อา. 14.00 – 14.05 น. จ.-อา. 16.00 – 16.05 น. ส.-อา. 17.00 – 17.05 น. จ.-อา. 22.00 – 22.05 น. จ.-อา. 23.00 – 23.05 น. จ.-อา. 24.00 – 00.05 น. จ.-อา. 01.00 – 01.05 น. จ.-อา. 02.00 – 02.05 น.	โมเดิร์นไนน์ทีวี

		จ.-อา. 03.00 – 03.05 น.	
22	สรุปข่าวเด่นรอบสัปดาห์	ส. 11.05 – 12.00 น.	โมเดิร์นไนน์ทีวี
23	ทันข่าวต้นชั่วโมง	จ.-อา. 09.00 – 09.05 น. จ.-อา. 10.00 – 10.05 น. ศ.-พ. 11.00 – 11.05 น. จ.-อา. 14.00 – 14.05 น. จ.-ศ. 15.00 – 15.05 น. จ.-อา. 16.00 – 16.05 น. อา. 22.00 – 22.05 น.	ช่อง 11
24	เพียงวันทันข่าว	จ.-อา. 12.00 – 13.00 น.	ช่อง 11
25	ข่าวท้องถิ่น	จ.-ศ. 17.00 – 17.30 น.	ช่อง 11
26	ข่าว 18.00 น.	จ.-ศ. 18.01 – 20.20 น.	ช่อง 11
27	นิวส์ไลน์	จ.-ศ. 21.30 – 22.30 น.	ช่อง 11
28	ทันคนทันข่าว	จ.-ศ. 23.30 – 00.30 น.	ช่อง 11
29	เกาะติดข่าว	จ.-อา. 10.00 – 10.05 น. จ.-ศ. 11.00 – 11.05 น. จ.-อา. 14.00 – 14.05 น. จ.-อา. 15.00 – 15.05 น. จ.-ศ. 16.00 – 16.05 น. จ.-ศ. 17.00 – 17.05 น.	ไอทีวี
30	ข่าวเที่ยงไอทีวี	จ.-ศ. 12.00 – 13.00 น.	ไอทีวี
31	ข่าวค่ำไอทีวี และข่าวพระราชสำนัก	จ.-อา. 18.00 – 19.30 น. 20.00 – 20.10 น.	ไอทีวี
32	ข่าวดีไอทีวี	จ.-อา. 01.00 – 01.35 น.	ไอทีวี
33	ข่าวสุดสัปดาห์ (ไอทีวี)	ส.-อา. 11.00 – 11.45 น.	ไอทีวี

ทั้งนี้แม้ว่าจะมีรายการที่สามารถจัดอยู่ในตระกูลนี้มากถึง 33 รายการ แต่รายการที่เป็นตัวแทนที่ดีที่สุด (Best Represent) ของตระกูลนี้ ได้แก่ รายการข่าว 18.00 น. ทางช่อง 11 และข่าวภาคค่ำ ทางช่อง 7 เพราะเป็นรายการที่คงรักษาสูตรการนำเสนอรายการข่าวแนวคลาสสิกที่มีมายาวนานไว้ได้มากที่สุด องค์ประกอบต่างๆ ของรายการตรงสูตรตระกูลนี้ทั้งหมด

โดยจากการศึกษา พบว่าสามารถสรุปสูตรที่สำคัญของการผลิตรายการตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก ใน 3 ประเด็นใหญ่ได้ดังนี้

4.10.1 การเล่าเรื่อง

เป็นการเล่าเรื่องที่ผู้เล่าเป็นเพียงผู้ที่สังเกตการณ์ ไปพบเห็น หรือไปรับทราบเหตุการณ์ต่างๆ มาแล้วนำมาเล่าให้ผู้ชมรับทราบตาม ซึ่งโดยปกติข่าวชิ้นหนึ่งในตระกูลนี้ มีคนที่ร่วมกันเป็นผู้เล่าหลายคน ทั้งผู้เล่าด้วยภาษาพูด และเล่าด้วยภาษาภาพ คือ ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ บรรณาธิการ ไรต์เตอร์ โปรดิวเซอร์ ช่างตัดต่อ ซึ่งคนทั้งหมดนี้จะช่วยกันเล่าเรื่องออกมาเป็นบทข่าวและเทปข่าว และผู้ที่ถ่ายทอดไปสู่ผู้ชมคือผู้ประกาศข่าว ซึ่งก็มีหน้าที่อ่านข่าวตามบทนั้นๆ อย่างเคร่งครัดพร้อมๆ กับภาพข่าวจากสถานที่เกิดเหตุการณ์ที่ถูกสร้างขึ้นมาอย่างสอดคล้องต้องตรงกัน

ทั้งนี้ผู้ชมรายการข่าวในตระกูลนี้ จะคาดหวังได้แน่นอนว่าจะได้ชมข่าวลักษณะใด ในช่วงไหนของรายการ และในการชมข่าวแต่ละข่าวก็คาดหวังได้ว่าจะรู้ประเด็นสำคัญที่สุดของเรื่องตั้งแต่แรกโดยไม่เยิ่นเย้อ และทราบรายละเอียดอื่นๆ อย่างกระชับ โดยใช้บทข่าวที่เป็นทางการ ไม่เจือปนความคิดเห็น และสีสันอื่นใด

4.10.2 เนื้อหา

รายการข่าวในตระกูลนี้เน้นการนำเสนอเนื้อหาประเภท “ข่าว” คือการรายงานข่าวให้ผู้ชมทราบ มีลักษณะเป็นรายงานเหตุการณ์จริง (Actuality) ที่ถูกต้อง และน่าเชื่อถือ โดยนำเสนอข่าวทุกประเภท ทั้งข่าวหนัก ข่าวเบา ไม่ว่าจะเป็นข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม ข่าวภูมิภาค ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าวเทคโนโลยี ข่าวเยาวชน ข่าวในพระราชสำนัก ฯลฯ โดยประเด็นที่ถูกเลือกมานำเสนอนั้นก็มีตั้งแต่ประเด็นใหญ่ ประเด็นร้อน จนถึงประเด็นเล็กๆ น้อยๆ

4.10.3 เทคนิคการนำเสนอ

ใช้เทคนิคการนำเสนอที่เป็นทางการ ในทุกๆ องค์ประกอบ ทั้งเสื้อผ้า เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม และรวมทั้งฉาก และอุปกรณ์ประกอบฉากที่ต้องเป็นทางการ สุภาพเรียบร้อย มากที่สุด ส่วนการเคลื่อนไหว การใช้สายตา ของผู้ประกาศข่าวก็ต้องนิ่งและเรียบ เป็นทางการเช่นกัน

ทางเทคนิคด้านแสง เสียง ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ทำในแบบคลาสสิก เป็นไปตามพื้นฐานการผลิตรายการโทรทัศน์โดยทั่วไป เป็นลักษณะเรียบๆ นิ่งๆ ขณะที่เทคนิคด้านภาพทั้งภาพขาวและภาพในสตูดิโอ ก็เป็นภาพที่ธรรมดา ทำหน้าที่เพียงถ่ายทอดเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง ไม่มีการเพิ่มเติมสีสัน หรือเทคนิคที่หวือหวาเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้ชมแต่อย่างใด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

(News Show Program Sub-genre)

ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว เป็นตระกูลรายการข่าวที่พัฒนาแยกตัวเองออกมาจากรายการข่าวตระกูลข่าวแนวคลาสสิก โดยเป็นการผสมผสานระหว่างสูตรของตระกูลรายการข่าวกับสูตรของตระกูลรายการบันเทิงอื่นๆ เช่น ตระกูลรายการปกิณกะบันเทิง ตระกูลรายการละคร ตระกูลรายการเกมโชว์ กล่าวคือ เป็นรายการที่นำเสนอเนื้อหาหลักเป็น ข่าว แต่ไปหยิบยืมรูปแบบการนำเสนอที่มีสีสันสนุกสนาน เพลิดเพลิน มาจากสูตรรายการอื่นๆ มาผสม โดยตัวพิธีกรเป็นองค์ประกอบสำคัญของรายการ และได้รับความสนใจจากผู้ชมมากกว่าตัวเนื้อหาข่าว

ทั้งนี้คำว่า “News Show” ที่ถูกนำมาใช้เป็นชื่อของตระกูลย่อยนี้ เกิดจากการที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ส่วน คือ เทปรายการ ผู้ผลิตรายการ และผู้ชมรายการ แล้วพบว่าสูตรที่เป็นลักษณะเด่นของรายการในตระกูลย่อยนี้ คือ การที่นำสิ่งละอันพันละน้อยมานำเสนอเพื่อประกอบการนำเสนอข่าว ไม่ว่าจะเป็นการโชว์สิ่งของ การโชว์สีหน้าแววตาของพิธีกรที่แสดงอารมณ์ร่วมไปกับเนื้อหาข่าว การโชว์ท่าทาง การใช้จังหวะ น้ำเสียง โทนเสียง ในการนำเสนอข่าว และการโชว์อื่นๆ อีกหลายประการ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ คำว่า “Show” มาผสมกับคำว่า “News” เป็นชื่อตระกูลย่อยนี้เพราะคำนี้จะสะท้อนอัตลักษณ์ของตระกูลนี้ ได้ดีที่สุด สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ผลิตกับผู้ชมได้อย่างลงตัวที่สุด

“พี่ว่ารายการนี้มันคล้ายๆ วาไรตี้ มีหลากหลาย มีกีฬา มีต่างประเทศ มีความเป็นวาไรตี้ มีความสนุกสนาน และมีบันเทิงด้วย เป็นรายการ News Show คือเอาข่าวมาโชว์ บางครั้งเราก็ต้องทำท่าทางที่อาจจะไม่ใช่ตัวเรา เป็นการโชว์อย่างหนึ่งเหมือนกันนะ อย่างพี่ยุทธเนี่ย ช่างนอกเขาก็ขริ้ม แต่พอเข้ารายการปุ๊บก็นั่งหัวเราะ มันเป็นอะไรที่ต้องสร้างขึ้นมเหมือนกัน เป็นการโชว์ด้วยสีหน้า แววตา เสียง บางครั้งมันอาจจะไม่ใช่ตัวเราด้วยซ้ำ แต่ถ้าดึงดูคนได้ มันก็โอเค มีการผสมละคร มีการเล่าเรื่องเศร้า ก็จะทำให้อารมณ์ในการเล่ามาก”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

“น่าเป็นการยืมรูปแบบมาจากวาไรตี้ แต่ว่าไรตี้มันจะเป็นความบันเทิง มีความเป็น acting แต่ว่าข่าวมันไม่ acting ขนาดนั้น เอมานิดหน่อย เช่น ผู้ประกาศไม่ต้องนั่ง หน้าจอมี movement ได้ ลักษณะมันอาจจะใช้ News Show แต่เนื้อหามันก็ยังเป็นข่าวจริงๆ ไม่ได้มีการ make ขึ้นมา”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เป็นการหยิบรูปแบบที่มีสีสันจากรายการบันเทิง หยิบทุกสถานการ์ณ หยิบทุกรูปแบบ ทั้งมีสีสัน ทั้งมีบันเทิง ถ้าวันศุกร์ก็จะมีดูหนังฟังเพลง ช่วงอาจารย์ประมาณอาจารย์วันชัย ยังมีสีสันมาก เหมือนละครเลย”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“มันเป็นข่าวกึ่งๆ ไม่ใช่ข่าวเต็มรูปแบบ เพราะเราใส่สีสัน และพิธีกรสามารถความคิดเห็นลงไปได้แต่เรามีพื้นฐานของความเป็นจริง เป็นข่าวที่เกิดขึ้นจริง เหมือนเอาข่าวไปผสมกับวาไรตี้โชว์ มีหลายอย่างปนกันหมด เพราะอยากจับกลุ่มผู้ชมที่หลากหลาย บางเรื่องก็เรียกน้ำตา สร้างเหมือนละคร เรตติ้งก็ขึ้นเป็นที่ 2 มากกว่าช่อง 3”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“มันไม่ใช่เนื้อหาข่าวแท้ มันมีความเป็น Drama ใส่สีตีข่าว และสามารถอธิบายข่าวให้คนเข้าใจได้ รวมทั้งวิเคราะห์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และจุดแข็งอีกอย่างหนึ่งคือ ความมีสีสัน ความเป็นกันเอง ขยายความได้ ข้อเท็จจริงและความถูกต้องยังเป็นสิ่งสำคัญอยู่ ยังเป็นรายการข่าว มีการใส่ลักษณะของ News Show เข้ามาก็เพื่อความรู้ เพื่ออธิบาย หรือว่าดึงดูดความสนใจของคน เช่น เราเอาของมาโชว์ในรายการ”

(ธีระ ัญญไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“เป็นรายการ News Show เราจะพยายามตัดให้เห็นหน้าพิธีกร เวลาที่เขามีความรู้สึกกับตรงนั้น แต่เขาไม่พูด แต่เราจะโชว์ และเวลานำเสนอภาพข่าว คนร้องให้เรา ก็พยายามให้เห็นน้ำตา เวลามันตึกันก็ปล่อยไปเต็มที่ มันต้องทำเพราะคนดูชอบ”

(วินัย วงศ์ไธสง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“ข่าวมือเช้าเป็น News Show ธรรมดา ล้อข่าวค้ำ มีวิธีการนำเสนอที่ relax กว่า รันดาว ข่าวไม่แตกต่างจากข่าวภาคค่ำ แต่ทำให้มัน relax ขึ้น touch คนดูมากขึ้น เหมือนเป็น อาจารย์มหาวิทยาลัย แต่วันนี้ต้องการทำตัวสบายๆ ลงมาทำกิจกรรมกับนักศึกษา มาเป็น เพื่อนนักศึกษา แต่ก็ยังเป็นอาจารย์อยู่ แต่ใกล้มากขึ้น สบายขึ้น แต่งกายกึ่งทางการ

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวโซวี่ข่าวมีสูตรการนำเสนอดังนี้

5.1 เค้ําโครงเรื่อง

5.1.1 มีเค้ําโครงเรื่อง (Plot) ของรายการไม่ตายตัว ยืดหยุ่นได้ มีข่าวหลายๆ ประเภท ปะปนกันในแต่ละช่วง และสามารถปรับเปลี่ยนโครงเรื่องได้ตามเนื้อหาที่จะ นำเสนอและปัจจัยอื่นๆ ที่แตกต่างกันในแต่ละวัน

รายการข่าวโทรทัศน์ 1 ตอนที้ออกอากาศเป็นการเล่าเรื่องหนึ่งครั้ง ในการวางแผนผลิต รายการผู้ผลิตต้องกำหนดเค้ําโครงรายการว่ารายการในวันนั้นจะมีทิศทางอย่างไร จากการ วิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวโซวี่ข่าว มีการวางโครงสร้างการนำเสนอรายการ ในแต่ละตอน ดังนี้

ตารางที่ 5.1 ตัวอย่างโครงเรื่องนำเสนอรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซวี่ข่าว

รายการ	โครงเรื่องนำเสนอรายการ
เรื่องเล่าเช้านี้	ข่าวสังคม, ข่าวอาชญากรรม, ข่าวเศรษฐกิจและข่าวการเมือง ปะปนกัน ⇒ ข่าวกีฬาและ ข่าวสังคมปะปนกัน เช่น นำเสนอข่าวดาวโป้ตกอับ ในช่วงเดียวกับข่าวกีฬา
เที่ยงวันทัน เหตุการณ์	ข่าวล่าสุดทั้งในและนอกประเทศ ⇒ ข่าวภูมิภาค ⇒ ข่าวภูมิภาค และ ข่าวต่างประเทศ ⇒ ข่าวกีฬา แต่ก็มีบางวันที่ผู้ประกาศข่าวกีฬารถติดมา ไม่ทัน ก็นำเสนอข่าวอื่นๆ ถ่วงเวลาในช่วงข่าวกีฬา
คุยคุ้ยข่าว	ข่าวทุกประเภทปะปนกัน
ข่าวเช้า 7 สี	ข่าวสังคม ข่าวการเมือง, ข่าวเศรษฐกิจและข่าวอาชญากรรมปะปนกัน ⇒ ข่าวต่างประเทศ ⇒ ข่าวกีฬา

เรื่องเด่นเย็นนี้	ชาวเด่น (ชาวอาชญากรรม ชาวการเมือง ชาวสังคม ชาวภูมิภาค ชาวเศรษฐกิจ ชาวต่างประเทศ ปะปนกัน) และตามด้วยข่าวกีฬา แต่ก็ยืดหยุ่นได้ เช่ย ในวันลอยกระทงมีการสลับข่าวกีฬามานำเสนอในเบรคที่ 3 เพื่อใช้เบรคที่ 4 ซึ่งเป็นเวลาที่พระอาทิตย์เริ่มขึ้นแสง เพื่อนำเสนอเรื่องการลอยกระทง หรือ 8 ธ.ค. นำเสนอข่าวมีอบเกษตรกร และข่าวพระสวมหมวกกันน็อคในช่วงข่าวกีฬา
-------------------	---

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวใน แนวโซว์ข่าว มีการวางโครงเรื่อง (Plot) ของรายการอย่างหลวมๆ ไม่ได้มีการแบ่งช่วงประเภทข่าว หรือแบ่งช่วงตามวิธีการนำเสนอเหมือนรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น หรืออาจจะมีกำหนดไว้คร่าวๆ แต่มักจะมีการปรับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของประเด็นข่าวในวันนั้น และผู้ที่ตัดสินใจปรับเปลี่ยนนั้น ส่วนใหญ่ก็มักจะเป็นการตัดสินใจจากพิธีกรในระหว่างออกอากาศด้วย

ทำให้จะพบว่ามีข่าวหลายๆ ประเภทปะปนกันในแต่ละช่วง กล่าวคือสามารถชมข่าวการเมืองในช่วงที่ถูกกำหนดไว้หลวมๆ ว่าเป็นช่วงข่าวกีฬาได้ หรือหากพิจารณาในด้านข่าวบันเทิงก็จะได้เห็นว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะไม่มีการแยกช่วงข่าวบันเทิง จะนำเสนอข่าวบันเทิงก็ต่อเมื่อเป็นข่าวที่น่าสนใจจริงๆ และจะนำเสนอสอดแทรก ปะปนไปกับข่าวประเภทอื่นๆ

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้สามารถปรับเปลี่ยนโครงเรื่องได้ตามเนื้อหาที่จะนำเสนอและปัจจัยอื่นๆ ที่แตกต่างกันในแต่ละวัน ดังตัวอย่างของรายการเรื่องเด่นเย็นนี้ และรายการเที่ยงวันทันเหตุการณ์ในตารางข้างต้น ทำให้ผู้ชมจะได้พบกับความหลากหลายและความไม่แน่นอนในการติดตามชมข่าว

“plot รายการไม่ตายตัวเลยสำหรับพียูท สิ่งที่จะเป็นหลักๆ คือข่าวที่เป็นกระแส แต่จะพยายามไม่ให้คนดูจับได้ว่าข่าวแรกเป็นข่าวการเมือง บางวันเปิดหัวมาอาจพูดข่าวบันเทิงก็ได้ ถ้าเป็นข่าวใหญ่ ไม่ตายตัวว่าจะจะเป็นข่าวอะไร บางที่เป็นข่าวที่ไม่นำมาพูดเลยเรื่องเล็กๆ บันเทิง ไม่ให้คนดูเดาได้ สมมุติคนอยากดูข่าวบันเทิงเดี๋ยวก่อนเปิดก็ได้ ถ้ารู้ว่าจะพูดตอนท้าย”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

“มีโครงสร้างรายการที่ยืดหยุ่น อยู่กันหลวมๆ เพราะมีเวลาเยอะกว่า และเป็นของเก่าที่เสนอแล้ว”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“สูตรของรายการนี้ คือ โครงสร้างมันไม่เป๊ะ ยืดหยุ่นได้ ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม โดยดูจากเรตติ้ง เช่น ช่วงไหน ช่อง 3 เอาละครดั่งๆ มาชน เราก็เอาเปิดประเด็นมาตั้งคนตั้งแต่ช่วง 1 – 2 เลย”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ถ้าเขาดูแล้วว่าเล่าข่าวนี้จะยาว เขาก็บอกว่าเบรคก่อนดีกว่า ตัดสินใจจะตอนนั้น เราก็ต้องยึดเทปให้ทัน ไม่เหมือนข่าวค่ำที่มันจะ fix”

(วินัย วงศ์ไธสง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“โครงสร้างมันไม่ค่อย fix ตายตัว ขึ้นอยู่กับความสามารถของพิธีกร content เป็นแค่ส่วนหนึ่ง ข่าวสมัยก่อนเน้นที่ content ข่าวนี้เจาะลึก เวลาดูข่าวเมื่อก่อนดูช่องไหนก็ได้ รับรู้ข่าวสารได้เหมือนกันหมด แต่ช่องไหนล่ะที่จะเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ช่อง 7 เอกลักษณ์ของเขาคือข่าวชาวบ้าน ไอทีวีก็ก่อนนี้เป็นข่าวเจาะลึกข่าวโนนข่าวนี้ไป ช่อง 9 ก็พยายามสร้างความโมเดิร์น ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวอะไร ช่อง 5 ก็เป็นภาพของราชการเหมือน ช่อง 11 ช่อง 3 ต้องพยายามหาตนเอง เลยพยายามสร้างความเป็น mass ฟรีเซ็นเตอร์เข้ามา มีบทบาทเทียบเท่ากับ content เพราะ content แต่ละ content เหมือนกันหมด ขึ้นอยู่กับว่าเราจะรายงานรูปแบบไหน ที่จะเข้าถึงได้มากกว่า ข่าวก็จะยืดหยุ่นตามฟรีเซ็นเตอร์ไป ฟรีเซ็นเตอร์มีส่วนร่วมตัดสินใจในการนำเสนอ ไม่ใช่มีสคริปต์แล้วโยนให้ฟรีเซ็นเตอร์เอาไปอ่าน ฟรีเซ็นเตอร์ก็คำนึงถึงหน้าตาและบทบาทของตนเองเหมือนกันว่าข่าวนี้จะเสนออย่างไร”

(สำราญ ฉัตรโท, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

5.1.2 มีการลำดับการพัฒนาเรื่องของรายการโดยการเรียงลำดับประเด็นข่าวที่น่าสนใจหลากหลายรูปแบบ ไม่มีสูตรแน่นอน และนำเสนอจุดสำคัญ (Climax) ของเรื่องในช่วงใดของรายการก็ได้

นอกจากนี้ จะพบว่า การเรียงลำดับเนื้อหาในรายการจะแตกต่างจากขนบดั้งเดิมของรายการข่าวที่มักจะนำเสนอข่าวที่สำคัญที่สุดมีคุณค่ามากที่สุดก่อนและไล่เรียงลงไปตามลำดับ แต่อาจจะเน้นข่าวที่อาจจะไม่ใช่ข่าวใหญ่มาก อาจเป็นข่าวเล็กๆ แต่สามารถนำเสนอโดยการเล่าเรื่องแบบละคร ซึ่งเร้าอารมณ์ผู้ชมให้รู้สึกเพลิดเพลินไปกับการชมข่าว และรายการในตระกูลย่อยนี้ อาจจะนำเสนอข่าวแรกเป็นข่าวที่เป็นประเด็นที่จะให้ผู้ชมส่งข้อความสั้น (SMS) เข้ามาโหวตและแสดงความคิดเห็นประจำวันนั้น แม้ว่าอาจจะไม่ได้มีคุณค่าข่าวมากที่สุดก็ตาม และการลำดับการนำเสนอ นั้นมักจะมาจากการตัดสินใจของพิธีกร จนบางรายการไม่มีการกำหนดรันดาวน์ (Rundown) ลำดับของการนำเสนอข่าวไว้ล่วงหน้า ปล่อยให้การเรียงลำดับข่าวเป็นไปตามความต้องการของพิธีกร

ทั้งนี้ หากพิจารณาโดยละเอียด จะพบว่า การเรียงลำดับข่าวนั้น แม้ว่าจะดูเหมือนว่าจะขึ้นอยู่กับความต้องการของพิธีกร ในฐานะ ผู้เล่า (Host) ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับความถนัดหรือสไตล์ของพิธีกรแต่ละคน เช่น คุณวิศาล อาจจะให้ความสำคัญกับข่าวเศรษฐกิจเป็นพิเศษ แต่การตัดสินใจนี้ก็มีพื้นฐานมาจากการที่พิธีกร พิจารณาประเด็นข่าวในวันนั้น ว่ามีประเด็นไหนน่าสนใจมาก น้อยอย่างไร โดยพิจารณาตามแนวทางของรายการและสถานี เช่น รายการข่าวเช้า 7 สี อาจจะให้ความสำคัญกับข่าวที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมมาก ตามลักษณะของกลุ่มเป้าหมายของสถานี หรือรายการเรื่องเด่นเย็นนี้ ก็มีแนวทางในการนำเสนอข่าวให้ครอบคลุมประเด็นที่เกิดขึ้นตลอดวัน ส่วนรายการข่าววันใหม่ ก็เน้นการนำเสนอข่าวที่จากหนังสือพิมพ์ ที่เพิ่งออกมาจากแท่นพิมพ์เป็นข่าวแรกๆ

อนึ่ง รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีสูตรการนำเสนอในภาพรวมแบบกึ่งทางการ ดังนั้นการเรียงลำดับเรื่องที่จะนำเสนอ ก็จะออกมาในลักษณะที่สบายๆ ไม่ตายตัว พิธีกร ไม่มีการกำหนดรันดาวน์ข่าวไว้ล่วงหน้า พิธีกรอาจจะหยิบเรื่องใดมานำเสนอตอนไหนก็ได้แล้วแต่ ทีมงานเบื้องหลังมีหน้าที่เสียบเทปภาพข่าวนั้นๆ ตามให้ทัน หรือบางรายการก็ต้องจับภาพไปที่หัวหนังสือพิมพ์เรื่องนั้นให้ทันตามที่พิธีกรนำเสนอ

หากนำทฤษฎีการเล่าเรื่องมาวิเคราะห์ การลำดับเรื่อง พบว่าในลำดับการเริ่มเรื่อง (Exposition) คือในช่วงเริ่มต้นรายการ จะนำเสนอข่าวที่ผู้ผลิตรายการเห็นว่าสำคัญที่สุด เด่นที่สุด สดใหม่ที่สุด มีคุณค่าข่าวมากที่สุด ณ เวลานั้นเหมือนตระกูลข่าวแนวคลาสสิก แต่ในตระกูลนี้มีความไม่แน่นอนของข่าวที่จะถูกเลือกมานำเสนอในแต่ละลำดับ เช่น อาจจะเน้นที่ความแปลก สีสัน อารมณ์ของข่าวก็ได้ ดังนั้น รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีสูตรการนำเสนอ ขึ้นภาวะวิกฤต (Climax) ไม่แน่นอนด้วย บางรายการนำเสนอช่วงต้นรายการ บางรายการนำเสนอช่วงกลางรายการ บางรายการนำเสนอช่วงท้ายรายการ และมักจะมีสูตรให้ขึ้นการยุติของเรื่องราว (Ending) แบบมีความสุข โดยปิดท้ายรายการหรือปิดท้ายเบรคด้วยข่าวที่คุณค่าน้อยที่สุด ข่าวที่มีสี และมักจะเป็นข่าวเบา เช่น ข่าวกีฬาหรือข่าวบันเทิง

“ข่าวแรกก็เอามาว่าเมื่อคืนนี้มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง เราก็เล่าให้ฟัง หลังจากนั้นก็สบายๆ มีหนักบ้างเบาบ้างผสม อย่างข่าวค่า เขาจะเล่นหนักแล้วไปเบาสุดท้ายเลย ของเจเนียก่อนปิดเบรคจะมีการตุนให้ดูด้วยซ้ำ การเมืองบางที่เราไม่เอาเข้าเบรคแรกด้วยซ้ำ เอาไว้ข่าวสุดท้าย”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“รายการผมไม่มีรันดาวน์ สาเหตุที่ไม่มีรันดาวน์ เพราะว่าเราใช้เวลาในการทำงานเพียงแค่ชั่วโมงเดียว ผมจะเตรียมข้อมูล และภาพเหตุการณ์ที่สำคัญอัดไว้เป็นสต็อคอยู่แล้ว แล้วจัดไว้เป็นหมวดหมู่รันดาวน์ของผม แต่ไม่รันว่าข่าว 1 ข่าว 2 ข่าว 3 ข่าว 4 แต่รันเป็นกลุ่มของผม สังคมกลุ่มหนึ่ง การเมืองกลุ่มหนึ่ง พอถึงตอนที่ออกอากาศพิธีกร พูดข่าวไหนมาผมสามารถยึดเทปและเปิดเสียงได้ตามประเด็น เหมือนเรื่องเล่าเข้านี้ที่ขึ้นอยู่กับพิธีกรคนเดียว”

(วิษณุ โพธิ์ประสาท, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“สิ่งที่เกิดขึ้น มันน่าสนใจกว่าข่าวการเมือง เราก็ไม่หยิบข่าวการเมืองขึ้นมาเป็นชิ้นแรก ดูจากเนื้อหา ไม่ใช่ตาม pattern ที่เราวางไว้ และพิธีกรสามารถปรับเปลี่ยน rundown ได้ แต่ต้องคุยกันก่อน แต่บางที ณ นาที่นั้น เขาต้องตัดสินใจเฉพาะหน้า ซึ่งมันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องใหญ่ เพราะว่าบางครั้งเนี่ย การพูดข่าวไปแล้วเรารู้สึกว่าข่าวนี้ มันคุยแล้วมัน smooth มันน่าจะไปข่าวนี้ มันก็เป็นสิทธิที่จะตัดสินใจได้”

(เบญจมาศ อ่อนกล่ำผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“บางที่ผู้ประกาศบอกว่าเขาอยากเอาเรื่องนี้ก่อนนะ เพราะเขามีไอเดียอยู่ในใจ จะเพิ่มเติมเรอบอกว่าได้ไม่มีปัญหา แต่เราทำงานเป็นทีม ต้องบอกกัน”

(ประไพ ยั่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

5.1.3 เล่าข่าวแต่ละข่าวโดยไม่มีโครงสร้างแน่นอน และมีการลำดับการพัฒนาเรื่องของข่าวไม่แน่นอน

ในการเขียนข่าวแต่ละข่าวที่นำเสนอในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ จะไม่เป็นการเขียนข่าวแบบดั้งเดิมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา คือ ไม่ใช่โครงสร้างการเขียนข่าว แบบ 5W+1H คือ เล่าเรื่องโดยตอบคำถามว่าใคร ทำอะไร เมื่อใด ที่ไหน ทำไม และอย่างไร เสมอไป พิธีกรสามารถเลือกหยิบบางรายละเอียดมานำเสนอได้ และจะอธิบายขยายความรายละเอียดด้านใดมากหรือน้อยก็ได้ และการเรียงลำดับประเด็นการนำเสนอก็มักจะเป็นการตั้งสิ่งที่น่าสนใจที่สุดของข่าวมานำเข้าข่าว หรืออาจจะเป็นการถามคำถามผู้ร่วมดำเนินรายการก็ได้

5.2 เวลา

ในการผลิตรายการข่าวนั้นเวลาก็เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเล่าเรื่อง ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโซว์ข่าว ส่วนใหญ่มีเวลาในรายการนำเสนอรายการมาก คือ มีเวลาในการออกอากาศประมาณ ½ - 2 ชั่วโมง และยังพบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโซว์ข่าว มีสูตรการนำเสนอที่ไม่ต้องนำเสนอครบทุกข่าวที่เกิดขึ้น ไม่ต้องครบทุกประเภทของข่าว ทำให้รายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโซว์ข่าว มีเวลาที่ใช้ในการเล่าเรื่องมากกว่าตระกูลย่อยอื่นๆ

5.2.1 มีระยะเวลา (Duration) ในการนำเสนอเนื้อหาข่าวหลายแบบ โดยมีความยืดหยุ่นในการใช้เวลาในการเสนอข่าวแต่ละประเด็น

ระยะเวลา (Duration) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาของเนื้อเรื่องกับเวลาของการเล่าเรื่อง หากวิเคราะห์ตัวรายการข่าวแล้ว จะพบว่ารายการข่าวตระกูลย่อยนี้ มีความสัมพันธ์ระหว่างเวลาของเนื้อเรื่อง (Story Time) กับเวลาของการเล่าเรื่อง (Narrative Time) หลายแบบ คือ

5.2.1.1 ในแง่ของตัวข่าว ก็เป็นการสรุปเหตุการณ์ข่าวทั้งหมด ซึ่งมีเวลาของเนื้อเรื่อง (Story Time) ที่มานำเสนอน้อยกว่าเวลาที่เกิดเหตุการณ์ แต่ในบางครั้งก็มีการสร้างความหลากหลายและสีสันโดยการใช้รูปแบบของระยะเวลาแบบอื่น

แต่หากวิเคราะห์ที่ตัวข่าวที่ถูกนำเสนอในรายการตระกูลย่อยแนวโซว์ข่าว ก็พบว่าผู้ผลิตก็ใช้วิธีสรุป (Summary) สรุปเหตุการณ์ต่างๆ มาให้เหมาะสมกับเวลาของรายการ ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า สูตรของการนำเสนอแนวโซว์ข่าวจะมีระยะเวลาในการนำเสนอข่าวแต่ละข่าวยาวกว่าตระกูลย่อยอื่น คือ มีความยาวเฉลี่ยประมาณ 2-5 นาที และทำให้สูตรการนำเสนอข่าวในรายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโซว์ข่าว คือ จะเจาะลึก ละเอียดย และจะมีการเพิ่มเติมสิ่งต่างๆ ที่นอกจากเนื้อหาข่าว ใช้วิธีการนำเสนอโดยเล่ารายละเอียดคล้ายการดำเนินเรื่องของละคร และมีการใช้ลีลา และน้ำเสียงของพิธีกร ในการอารมณ์คล้ายกับละคร ดังจะกล่าวถึงในหัวข้อบทรายการต่อไป

อีกจุดหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดว่าเป็นสูตรที่แตกต่างจากตระกูลย่อยอื่นๆ คือ หากมีเหตุการณ์ที่ผู้ผลิตเห็นว่าน่าสนใจมาก มีคุณค่าข่าวมาก ผู้ผลิตรายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโซว์ข่าวสามารถให้เวลากับการนำเสนอเรื่องแบบอื่นๆ ด้วย ได้บ่อยครั้ง ได้แก่

Scene คือ การใช้เวลาของการเล่าเรื่องเท่ากับเนื้อเรื่อง เช่น ในกรณีที่รายการเปิดภาพข่าว เหตุการณ์ที่ไม่ยาวมากนักให้ชมตั้งแต่ต้นจนจบ หรือเปิดเสียงสัมภาษณ์หรือแถลงข่าวให้ฟังตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นต้น ซึ่งมักไม่ค่อยปรากฏในรายการข่าวตระกูลย่อยอื่น

Pause คือ การหยุดเวลาของเนื้อเรื่องเอาไว้เพื่อขยายความ กล่าวคือ ในรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มักจะอธิบายขยายความจากข่าวมาก บางครั้งข่าวมีเหตุการณ์เพียงเล็กน้อย เช่น เหตุทะเลาะวิวาทไม่กี่นาที แต่ผู้ดำเนินรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ อาจจะมาแนะนำเสนอได้ยาวนานถึงครึ่งชั่วโมงได้ ทั้งการอธิบาย การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ การเชิญมาในห้องส่ง การสาธิตท่าทาง ฯลฯ

จะเห็นได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มีรูปแบบของระยะเวลาแบบที่ใช้เวลานานๆ ได้ ดังตัวอย่างการใช้เวลาในการนำเสนอข่าวดังนี้

ตารางที่ 5.2 ตัวอย่างระยะเวลาการนำเสนอข่าวแต่ละข่าว ตระกูลย่อยรายการแนวโซว์ข่าว

รายการ	ระยะเวลาการนำเสนอข่าวแต่ละข่าว
เช้าวันใหม่	4 พ.ย. นำเสนอข่าวที่นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าจะจังหวัดไหนเลือกพรรคไทยรักไทยจะได้รับการดูแลเป็นพิเศษ นานถึง 10 นาที 30 วินาที 20 ธ.ค. เสนอข่าวน้ำท่วมภาคใต้ รวม 20 นาที
เรื่องเล่าเช้านี้	10 พ.ย. ใช้เวลานำเสนอข่าวมาตรการส่งไฟหน้าม่านรถในวันลอยกระทง นานถึง 12 นาที 20 ธ.ค. เสนอข่าวน้ำท่วมภาคใต้ รวม 30 นาที
คุยคุ้ยข่าว	4 พ.ย. ใช้เวลาการนำเสนอข่าวระเบิดสำนักพิมพ์ผู้จัดการ นานถึง 7 นาที 30 วินาที 10 พ.ย. นำเสนอข่าวนโยบายย้ายคนอีสานไปภาคใต้นานถึง 2 เบรค (ทั้งรายการมี 3 เบรค)
ทันข่าวเช้านี้	10 พ.ย. ใช้เวลานำเสนอข่าวนายกรัฐมนตรีเยือนประเทศเคนยานานถึง 8 นาที 30 วินาที 20 ธ.ค. เสนอข่าวน้ำท่วมภาคใต้ รวม 25 นาที
ข่าวเช้าไอทีวี	10 พ.ย. ใช้เวลานำเสนอข่าวพระนราธิปรวมประมาณ 21 นาที 20 ธ.ค. เสนอข่าวน้ำท่วมภาคใต้ รวม 23 นาที 30 วินาที

จะเห็นได้ว่ารายการข่าวในตระกูลนี้สามารถใช้เวลานำเสนอข่าวข่าวหนึ่งนานๆ ได้ แตกต่างกับรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก แต่ก็จะมีบางข่าวที่พิธีกรนำเสนอสั้นมาก ดังนั้นกล่าวโดยสรุปคือ รายการข่าวในตระกูลนี้มีสูตรการใช้เวลานำเสนอข่าวที่หลากหลาย มีความยืดหยุ่นสูง

“ช่อง 3 จะชัดมาก บางทีสรวุทพุดเรื่องเดียวเป็นครึ่งชั่วโมง นั่นเขาจัดรายการเหมือนเล่นดนตรีบายฮาร์ท ก็ตัวเองเป็นเจ้าของรายการ มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจ ชอบเรื่องอะไรก็พุดไปตามนั้น”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ไม่มีการจำกัดเวลา เช่นวันนี้มีข่าวเศรษฐกิจ มีข่าวลดดอกเบี้ย เราพุดว่ามีผลกระทบอะไรบ้าง ให้เวลาเยอะ บางวันได้แค่ 5 ข่าว 6 ข่าว สำคัญที่สุดคือประชาชนดูแล้วเข้าใจ เน้นที่ความลึก”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“ความหลากหลายมันก็มี เพียงแต่ว่าในแต่ละข่าวเราต้องการอินไซด์เข้าไป ทำให้ใช้เวลามาก ในทางกลับกันข่าวบางข่าวที่มันเคลื่อนมา คนรู้หมดแล้ว ถึงเย็นบางครั้งไม่ต้องนำเสนอมันก็จบแล้ว ตั้งแต่เที่ยง รู้กันตั้งแต่เช้าแล้ว ตอนเย็นไม่มี movement อะไร เพียงนำเสนอว่าเกิดขึ้น ไม่จำเป็นต้องเล่า ไปเล่าข่าว ไปเล่าข่าวที่มันจะเคลื่อนไหวต่อไปข้างหน้า มันเกิดแล้วกระทบต่อสังคมไทยอย่างไร ลงรายละเอียดเรื่องนั้น”

(ลำราญ ฉัตรโท, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“บางครั้งสมมุติมี 10 ข่าว แต่มีข่าวใหญ่ที่สุด มีการขยายผล คนให้ความสนใจสูง บางครั้งเราก็ต้องไปตัดทอนข่าวที่มันเป็นข่าวที่ต้องนำเสนอ มันอาจจะหดยาวลง บางที่เราตั้งไว้นาที ก็เหลือ 30 วินาทีก็พอ”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“บางทีอาจจะใช้เกือบเต็มเบรค 15 นาทีไปเลย แล้วก็เก็บข่าวสังคม การเมืองไว้ในเบรค 2 เบรค 3 หรือไม่ถ้าวินาทีข่าวสังคมมันค่อนข้างรุนแรงเราก็จะเริ่มต้นที่ข่าวสังคม คือไม่มีอะไรที่มันตายตัวครับ รัศดาน์ของวินาทีขึ้นอยู่กับกระแสของวินาทีนั้น”

(วิษณุ โพธิ์ประสาท, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

เมื่อรายการในตระกูลย่อยรายการแนวโซว์ข่าว มีสูตรเรื่องระยะเวลาในการนำเสนอที่ใช้ระยะเวลานานได้ ส่งผลการนำเสนอข่าวเหล่านี้ มีวิธีการนำเสนอที่นอกเหนือไปจากการอ่านบทข่าวตามปกติ เช่น อาจจะมีการสัมภาษณ์พิเศษ ดังจะยกตัวอย่างในหัวข้อต่อไป

5.2.1.2 ในแง่ของระยะเวลาการนำเสนอรายการนั้น มีระยะเวลาในการนำเสนอรายการ 30 ถึง 120 นาที

ในด้านของระยะเวลาการนำเสนอรายการนั้น จะพบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะมีเวลานำเสนอรายการดังนี้

ตารางที่ 5.3 ระยะเวลาการนำเสนอรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซ่วข่าว

รายการ	เวลาการนำเสนอรายการ (นาที)				
	0-30	31-60	61-90	91-120	121 ขึ้นไป
เช้าวันใหม่			75		
เรื่องเล่าเช้านี้				120	
เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์		40			
เที่ยงวันทันเหตุการณ์		60			
เรื่องเด่นเย็นนี้		60			
ข่าววันใหม่	30				
ข่าวเช้า 7 สี			75		
คุยคุ้ยข่าว	30				
คุยคุ้ยข่าวสุดสัปดาห์		60			
ทันข่าวเช้านี้				120	
ข่าวมือเช้า				120	
ข่าวเช้าไอทีวี			90		
ร่วมมือร่วมใจ		60			

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะมีเวลาต่อรายการมากกว่า 30 นาทีขึ้นไป จนบางรายการมีเวลานำเสนอมากถึง 2 ชั่วโมง ซึ่งหากเปรียบเทียบกับรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น นับได้ว่ามีเวลาในการนำเสนอรายการมาก ทั้งนี้แม้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะไม่ต้องนำเสนอข่าวครบทุกประเภท หรือครอบคลุมทุกประเด็น แต่ด้วยการนำเสนอที่ต้องนำเสนอลักษณะละครที่มีตัวละครมาก และมีความสัมพันธ์หลากหลาย และไม่ได้นำเสนอแต่ข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว หากแต่มีการนำเสนอด้วยวิธีการที่เร้าอารมณ์ ชวนติดตามด้วยดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้ในแต่ละข่าวต้องใช้เวลาในการนำเสนอ และยังต้องใช้เวลาในการเชื่อมโยงข่าวต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน และในบางรายการยังมีการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ชมรายการอีกด้วย

5.2.2 ใช้การลำดับเวลา (Order) การเล่าเรื่องทั้งรายการ แบบไม่เรียงลำดับเวลา และมีการลำดับเวลาการเล่าเรื่องในแต่ละข่าว แบบเล่าเหตุการณ์ในอดีตบ่อยครั้ง

ลำดับเวลา คือ ลำดับของเวลาที่เกิดเหตุการณ์ที่นำมาเล่า ซึ่งในการเล่าเรื่องโดยทั่วไปก็จะ เป็นไปตามลำดับเวลา แต่หากมาวิเคราะห์รายการในตระกูลย่อยแนวโซว์ข่าว ก็พบว่าเหมือน รายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น คือ ไม่มีการลำดับเวลาที่เกิดเหตุการณ์ โครงสร้างรายการจะสลับ สับเปลี่ยนไปตามปัจจัยต่างๆ แต่ก็มีแนวโน้มที่จะนำเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นล่าสุดมาเล่าก่อน ตั้งแต่ ช่วงต้นรายการ ดังโครงเรื่องที่ได้อ้างถึงไปแล้วในหัวข้อที่ 1

แต่เมื่อวิเคราะห์ตัวข่าวที่ถูกนำเสนอในรายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโซว์ข่าวพบว่า มีสูตร การลำดับเวลาในการเล่าเรื่องแต่ละข่าวคล้ายคลึงกับตระกูลย่อยอื่นแต่มีลักษณะเด่นบางประการ ร่วมกัน ดังนี้

ตารางที่ 5.4 ตัวอย่างการลำดับเวลาในข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว

รายการ	การลำดับเวลา
เช้าวันใหม่	4 พ.ย. นำเสนอเรื่องดาราไปรณวงศ์ยุติความรุนแรงเด็กและสตรี ก็เล่า ย้อนกลับไปเหตุการณ์เด็กถูกบิดาทำร้ายร่างกายเมื่อวานนี้
เรื่องเล่าเช้านี้	20 ธ.ค. เล่าข่าวอุบัติเหตุรถเมล์สาย 1141 ชนตำรวจ สรรพทุกข์ย้อนความว่า “ผมอยากจะทำบอกท่านผู้ชมว่าคือสายที่วิ่งแข่งกันแล้วไปเสยรถชาวบ้านตรง บางนา ที่หมอตายไป”
เที่ยงวันทัน เหตุการณ์	4 พ.ย. ย้อนไปเล่าเรื่องการตรวจค้นเรือนจำบางขวางที่ผ่านมา ประกอบการนำเสนอข่าวการค้นเรือนจำคลองเปรม
ข่าวเช้า 7 สี	6 พ.ย. นำเสนอข่าวว่าคุณหญิงจรรุวรรณเตรียมลงสมัครสมาชิกวุฒิสภา โดยเล่าย้อนวก่อนหน้านี้การสรรหาผู้ว่าสตง.มีปัญหาอะไรบ้าง
ทันข่าวเช้านี้	10 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวว่าในวันนี้ศาลปกครองจะนัดประชุมและชี้ขาด คดี กฟผ. ก็ย้อนไปเล่าว่าที่มาของคดีคือเมืองคักรเอกชนไปยื่นเรื่องไว้
ข่าวมือเช้า	6 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวเรื่องคุกกลับ พิธีกรก็ย้อนไปเล่าเหตุการณ์การตั้ง สถานีวิทย์ VOA ว่าก่อตั้งมาอย่างไร

จากการวิเคราะห์รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มักจะมีการเล่าเรื่องแบบ “Flashback” หรือเล่าเหตุการณ์ในอดีตที่เกี่ยวข้องหรือเป็นสาเหตุ ปรากฏให้เห็นบ่อยครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากข่าวที่นำเสนอในรายการ แนวโน้มข่าว มักจะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้สดใหม่เสมอไป อาจจะเป็นข่าวที่เกิดขึ้น ก่อนหน้าเวลาจะนำเสนอข่าวระยะหนึ่ง ทำให้มีเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องในอดีตมากมายที่ต้องเล่าถึง และสูตรการนำเสนอรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะต้องมีการให้รายละเอียดที่ลึกซึ้งมากกว่าเพียงการนำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

“การสนทนากันต้องมีข้อมูลเบื้องต้นเบื้องหลังของสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ต้องรู้ว่าก่อนหน้านี้มีอะไร ถ้ามีพวกนี้ผู้ประกาศจะดูฉลาดขึ้น และคนดูก็จะเข้าใจเรื่องมากขึ้น”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ทำความเยอะกว่าข่าวคำ และหลากหลายกว่า”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“เพราะว่าบางที่เราอยากให้ผู้ชมที่ไม่เคยดู บางที่ไม่เข้าใจ การเกริ่นย้อนไปหรือพูดถึงอนาคตนิดหน่อย คนดูก็จะเข้าใจว่าทำไมเราถึงให้น้ำหนักกับข่าวนี้”

(เบญจมาศ อ่อนกล่ำผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“การเล่าย้อนหลัง ก็เป็นไปได้ถ้าข่าวมันเกิดซ้ำๆ กัน พี่ยุทธเนี่ยเขาเล่าได้ เพราะเขาทำข่าวการเมืองมานาน”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

5.2.3 มีความถี่ (Frequency) ในการเล่าเรื่องประเด็นข่าว ทั้งแบบเล่าครั้งเดียว (Singulative Narration) และ แบบเล่าซ้ำ (Repetitive Narration)

ความถี่คือความสัมพันธ์ระหว่างความบ่อยครั้งที่เหตุการณ์เกิดขึ้นในเรื่องกับความบ่อยครั้งที่มันถูกเล่า ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโน้มข่าว ก็มีสูตรความถี่ในการเล่าเรื่อง 2 แบบ ได้แก่

5.2.3.1 แบบ Singulative Narration คือเล่าแค่ครั้งเดียว เหมือนตระกูลย่อยอื่นๆ กล่าวคือเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวตามปกติทั่วไป

5.2.3.2 แบบ Repetitive Narration คือการที่เกิดเหตุการณ์เพียงครั้งเดียว แต่นำมาเล่าถึงซ้ำๆ มากกว่า 1 ครั้ง ซึ่งเป็นสูตรการเล่าเรื่องที่พบได้ในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ เช่น ในการนำเสนอข่าวโดยทั่วไปพิธีกรจะเล่าเรื่องให้ผู้ชมได้รับทราบก่อนหนึ่งครั้ง แต่ด้วยสูตรการนำเสนอข่าวที่ใช้เวลามาก บ่อยครั้งรายการข่าวตระกูลย่อยนี้จะขยายเรื่องนั้นๆ โดยการเล่าซ้ำจากมุมมองของคนอื่นๆ เช่น จากหนังสือพิมพ์ จากอินเทอร์เน็ต จากผู้สื่อข่าวในพื้นที่ และจากผู้ร่วมรายการที่เชิญมาสัมภาษณ์หรือขอสัมภาษณ์ด้วยวิธีการ ซึ่งในบางกรณีเช่น กรณีที่มีความขัดแย้ง อาจจะมีการเล่าซ้ำจากมุมมองคู่กรณีแต่ละฝ่าย ทำให้เกิดการเล่าเรื่องแบบ repetitive narration บ่อยครั้งซึ่งรายละเอียดเรื่องการสัมภาษณ์ และผู้ประกอบสร้างเรื่องจะวิเคราะห์ในหัวข้อถัดไป

5.3 เนื้อหาหลัก

เนื้อหาหลักๆ ที่ถูกนำมาเสนอในรายการข่าวในตระกูลย่อยแนวโซว์ข่าว คือ “ข่าว” ไม่แตกต่างจากตระกูลย่อยรายการข่าวอื่นๆ แต่หากใช้กรอบเรื่องประเภทของข่าวในการวิเคราะห์พบว่า รายการข่าวในตระกูลย่อยแนวโซว์ข่าว มีสูตรในการนำเสนอเนื้อหาในรายการ ดังนี้

5.3.1 มีการนำเสนอเนื้อหาข่าวหลากหลายประเภท แต่อาจจะไม่ครบทุกประเภทก็ได้ ให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวเด่น หรือข่าวที่สำคัญบางข่าว มากกว่าการเสนอข่าวครอบคลุมทุกประเด็น

จากการวิเคราะห์เนื้อหาหลักๆ ที่นำเสนอในรายการข่าวกลุ่มตัวอย่างพบว่ารายการในกลุ่มนี้เสนอข่าวแต่ละประเภทดังนี้

ตารางที่ 5.5 ตัวอย่างประเภทของข่าวที่นำเสนอ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว

รายการ	ประเภทของข่าวที่นำเสนอ
เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม ข่าวภูมิภาค
เที่ยงวันทันเหตุการณ์	ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ข่าวภูมิภาค ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา
คุยคุ้ยข่าวสุดสัปดาห์	ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง ข่าวสังคม ข่าวภูมิภาค ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา
ข่าวเช้าไอทีวี	ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวภูมิภาค ข่าวอาชญากรรม ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวพยากรณ์อากาศและรายงานจราจร
รวมมือร่วมใจ	ข่าวการร้องทุกข์ ข่าวสังคม ข่าวพยากรณ์อากาศ

จากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าตระกูลรายการข่าว แนวโซว์ข่าว จะนำเสนอข่าวหลายประเภท เหมือนรายการวไรตี้โซว์ที่มีเรื่องราวหลากหลาย มีหลายรสหลากหลายอารมณ์ในการเล่าเรื่องในแต่ละครั้ง เหมือนกับตระกูลข่าวแนวคลาสสิก คือ มีทั้งข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ฯลฯ แต่ว่าจะมีการเน้นหรือให้ความสำคัญกับข่าวบางประเภทตามที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อที่ 1 แต่รายการตระกูลย่อยนี้จะไม่มีส่วนของการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทใดประเภทหนึ่ง ทุกรายการในตระกูลย่อยนี้จะต้องมีข่าวมากกว่า 1 ประเภท (ดูตารางเรื่องเค้าโครงรายการ)

แต่หากพิจารณาตัวเนื้อหาข่าวจะพบว่า รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะมีสูตรที่สามารถเลือกหยิบข่าวมานำเสนอเพียงบางข่าวได้ กล่าวคือ มักจะมุ่งเน้นนำเสนอข่าวที่เป็นข่าวเด่นหรือข่าวสำคัญ หรือข่าวที่สอดคล้องกับผู้ชมกลุ่มเป้าหมายรายการโดยละเอียด ให้รายละเอียดมาก อาจจะมีการสัมภาษณ์สดประกอบ เพื่อให้ผู้ชมรับทราบข่าวนั้นโดยละเอียด มากกว่าจะมุ่งเน้นนำเสนอข่าวให้ครบถ้วนทุกประเด็น และหลากหลายประเภทข่าวเหมือนตระกูลข่าวแนวคลาสสิก บางรายการอากาศครั้งหนึ่งนำเสนอเพียงไม่กี่ข่าว เพราะไปใช้เวลากับบางข่าวมาก ในขณะที่เดียวกันรายการในตระกูลย่อยนี้ก็สามารถเลือกที่จะไม่นำเสนอข่าวบางข่าวได้ เช่น รายการเรื่องเล่าเช้านี้ก็มีนโยบายว่าจะไม่นำเสนอข่าวอาชญากรรมที่มองว่าเสนอแล้วไม่ก่อให้เกิด

ประโยชน์กับสังคมโดยรวม หรือในการนำเสนอบางข่าวก็นำเสนอแค่ให้ผู้ชมรับทราบเพียงเล็กน้อย ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในเรื่องระยะเวลาในการเล่าเรื่องของตระกูลรายการนี้

“เราเน้นข่าวสังคมมากที่สุด เพราะเกี่ยวข้องกับชีวิต การเมืองมันเกี่ยวข้องกับแค่ในเรื่องของนโยบาย นโยบายการเมืองกระทบกับชีวิตอย่างไรบ้าง เราจะมาแปลงตรงจุดนี้ เรื่องของชีวิตสำคัญ เรื่องสิ่งแวดล้อม หุ้่นนี้ไม่พูดถึง”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“เรื่องร้องเรียน เรื่องจากข่าวหนังสือพิมพ์ ช่มชืด ที่ดิน ภัยชาวบ้าน เตือน ถูกหลอก ส่วนใหญ่จะเป็นข่าวสังคม ปากท้องบ้างนิดหน่อย”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เนื้อหาข่าวคละกันไป เราเลือกข่าวที่สำคัญๆ ของแต่ละสาย เล่นข่าวประเภทใดอย่าง เดียวมากๆ ก็ไม่ได้”

(ธีระ ธิญไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“ข่าวเด่นประจำวัน แต่ก็ไม่ได้ทั้งหมด เรานำเสนอข่าวได้ไม่เต็มที่เพราะเวลาจำกัด เลือกข่าวค่อนข้างใหญ่ แผลก ค่อนข้างแตกต่างไปจากข่าวอ่าน เน้นความเป็น mass ของมัน”

(วินัย วงศ์ไธสง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

ทั้งนี้จะพบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ เลือกนำเสนอเนื้อหาในประเด็นข่าวที่ คล้ายคลึงกับตระกูลข่าวแนวคลาสสิก คือ มีทั้งเนื้อหาที่เป็นทั้งข่าวหนักและข่าวเบา และแตกต่าง จากตระกูลย่อยข่าวแนวสารบันเทิง ที่มีแต่เนื้อหาที่เป็นข่าวเบาเพียงอย่างเดียว แต่จากการ วิเคราะห์พบว่า แม้รายการข่าวในตระกูลนี้ จะมีทั้งข่าวหนักและข่าวเบา แต่ก็มีสูตรการนำเสนอ ข่าวหนักให้มีเนื้อหาที่เบาลง และมีสีสันขึ้น โดยอาจจะพยายามหาแง่มุมแปลกๆ ใหม่ๆ จากในข่าว มานำเสนอ โดยอาจจะไม่ซ้ำกับเนื้อหาประเด็นที่รายการข่าวแนวคลาสสิก นำเสนอไปแล้ว หรือ บางครั้งก็นำเสนอเนื้อหาเดียวกัน แต่ใช้การนำเสนอด้วยบทสนทนาที่มีสีสัน น่าสนใจ ดังจะ กล่าวถึงต่อไปในเรื่องบทสนทนา

5.4 เทคนิคการนำเสนอ

5.4.1.1 พิธีกรแต่งกาย ใส่เครื่องประดับ แต่งหน้า ทำผม กิ่งทางการ

จากการวิเคราะห์พบว่าตัวละครหลักของรายการข่าวในตระกูลย่อยแนวโชว์ข่าว คือ พิธีกรมีสูตรการแต่งกาย การสวมใส่เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม ดังนี้

ตารางที่ 5.6 ตัวอย่างการแต่งกายของพิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

รายการ	การแต่งกายของพิธีกร
เรื่องเล่าเข้านี้	4 พ.ย. สรยุทธ ใส่เสื้อแจ็คเก็ตสีดำปกเสื้อสีชมพู ด้านในใส่เสื้อยืดคอกกลมสีเทา สกรีนข้อความ “กรรมกรข่าว” อรปรีญา ใส่เสื้อแขน 3 ส่วน สีขาว ใส่สร้อยสีดำพวงใหญ่ เอกราช ใส่เสื้อโปโลสีน้ำเงิน 10 พ.ย. สรยุทธใส่แจ็คเก็ตสีชมพู ทับเสื้อเชิ้ตสีน้ำเงิน อรปรีญาใส่เสื้อแขนยาวสีแดง และใส่สร้อยสีแดง เข้มพวงใหญ่ เอกราช ใส่แจ็คเก็ตสีขาว-น้ำเงิน 16 พ.ย. สรยุทธใส่แจ็คเก็ตสีชมพู อรปรีญาใส่เสื้อลายลูกไม้สีน้ำตาลทอง เอกราช ใส่แจ็คเก็ตสีขาว-น้ำเงิน 20 ธ.ค. สรยุทธใส่เสื้อเชิ้ตสีเขียว สวมสูทสีดำ แต่ไม่ติดกระดุมสูท และไม่ผูกเนคไทด้วย อรปรีญา ใส่เสื้อแขนยาวสีน้ำตาลมีระบาย ทับเสื้อตัวในสีชมพู-น้ำตาล และใส่สร้อยสีฟ้า
เรื่องเด่นเย็นนี้	4 พ.ย. ธีระ ใส่เสื้อเชิ้ตสีชมพู ผูกเนคไทสีแดงเข้ม วราภรณ์ สวมสูทสีแดง ทับเสื้อตัวในสีแดง 6 พ.ย. พิมลวรรณ ใส่เสื้อ 2 ชั้นสีม่วงเข้ม อรปรีญา ใส่เสื้อตัวนอกสีเขียวเข้ม ทับเสื้อตัวในสีน้ำตาล มีสุข ใส่เสื้อสีม่วง สไตล์นำผ้ามามัด 10 พ.ย.ธีระ ใส่เสื้อเชิ้ตสีฟ้า ผูกเนคไทสีฟ้า วราภรณ์ สวมเสื้อตัวสีเหลือง 16 พ.ย.ธีระ ใส่เสื้อเชิ้ตสีขาว ผูกเนคไทสีน้ำตาล วราภรณ์ สวมเสื้อตัวในสีน้ำตาลเข้ม เสื้อตัวนอกสีน้ำตาลอ่อน 10 ธ.ค. นิธิพร วราภรณ์ และนิธินาฏ ใส่เสื้อ 2 ตัวทับกัน สีเดียวกันคือสีชมพู และมีดอกไม้ติดที่อกเสื้อ 20 ธ.ค. 16 พ.ย.ธีระ ใส่เสื้อเชิ้ตสีส้มอมชมพู ผูกเนคไทลายสีแดง วราภรณ์ สวมเสื้อยืดแขนยาวสีดำ
ข่าวเช้า 7 สี	4 พ.ย. กนก และพิสิทธิ์ ใส่เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีฟ้าและสีแดง ไม่ผูกเนคไท ไม่สวมสูท ส่วนศุภรัตน์ ใส่เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีฟ้าลายจุด ธีรัตน์ (ผู้ประกาศข่าว

	<p>กีฬา ใส่เสื้อโปโลแขนสั้นสีฟ้า</p> <p>6 พ.ย. สมโภชน์ ใส่เสื้อโปโลมีโลโก้สถานที่ที่หน้าอกสีดำ พิสิทธิ์ ใส่เสื้อเชิ้ตแขนสั้นลายทางสีฟ้า-ขาว 10 พ.ย. กนก และพิสิทธิ์ ใส่เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีม่วงและสีขาวลายตารางตามลำดับ ไม่ผูกเนคไท ไม่สวมสูท ส่วนศุภรัตน์ ใส่เสื้อแขนสามส่วนสีส้ม ธีรัตน์ (ผู้ประกาศข่าวกีฬา) ใส่เสื้อโปโลแขนสั้นสีน้ำเงิน รายการข่าวเช้า 7 ถึง 16 พ.ย. กนก และพิสิทธิ์ ใส่เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีทองอ่อนและสีขาวลายตารางสีฟ้าตามลำดับ ไม่ผูกเนคไท ไม่สวมสูท ธีรัตน์ (ผู้ประกาศข่าวกีฬา) ใส่เสื้อเชิ้ตสีฟ้า 20 ธ.ค. กนก ใส่เสื้อโปโลสีน้ำเงิน สวมสูทสีดำ และพิสิทธิ์ ใส่เสื้อเชิ้ตแขนยาวลายทางสีขาว-น้ำเงิน ไม่ผูกเนคไท ไม่สวมสูท ส่วนศุภรัตน์ใส่เสื้อแขนยาวสีม่วง และธีรัตน์ (ผู้ประกาศข่าวกีฬา) ใส่เสื้อโปโลสีดำ</p>
คู่ยคู่ยข่าว	<p>4 พ.ย. ทั้ง 2 คนสวมเสื้อโปโลสีขาว สกรีนโลโก้รายการ 10 พ.ย. กนก สวมเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีม่วง และผูกเนคไทสีม่วง สรยุทธ สวมเสื้อเชิ้ตสีขาว ผูกเนคไทสีฟ้า 16 พ.ย. กนกใส่เสื้อเชิ้ตสีเขียว ผูกเนคไทสีเขียวเข้มมีลวดลาย สรยุทธสวมเสื้อเชิ้ตสีแดงเข้ม และผูกเนคไทสีแดงเข้มเช่นเดียวกัน</p>
ข่าวมือเช้า	<p>6 พ.ย. เต็มศักดิ์ ใส่เสื้อเชิ้ตสีขาว สวมสูทสีดำแต่ไม่ผูกเนคไท กรองแก้ว ใส่เสื้อเชิ้ตสีขาว สวมสูทสีน้ำตาล ชัยวัฒน์ (ผู้ประกาศข่าวกีฬา) ใส่เสื้อเชิ้ตสวมสูทแต่ไม่ผูกเนคไท</p> <p>18 ธ.ค. อภิรักษ์ ใส่เสื้อเชิ้ตสีเขียวอ่อน ไม่ผูกเนคไท สวมสูทสีดำ กรองแก้ว สวมสูทสีชมพู</p>

จากตัวอย่างต้นจะเห็นได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยรายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโชว์ข่าว มีสูตรการนำเสนอการแต่งกายที่กึ่งทางการ และหากเปรียบเทียบกับตระกูล ข่าวแนวคลาสสิก ซึ่งเป็นตระกูลย่อยรายการข่าวต้นแบบ ที่ทั้งพิธีกรชายและหญิง มักต้องใส่สูทที่ดูทางการมากเท่านั้น หากเป็นพิธีกรชายต้องผูกเนคไทด้วย จะพบว่าตัวละครในรายการข่าวตระกูลย่อย แนวโชว์ข่าว จะแต่งกายเป็นทางการน้อยกว่า กล่าวคือจากตัวอย่างข้างต้นจะพบสูตรการแต่งกายดังนี้

พิธีกรชายก็จะมีสูตรการแต่งกายที่จะไม่แต่งกายตามขนบเดิม คือ ใส่เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีสุภาพ ติดกระดุมครบทุกเม็ด ผูกเนคไท และสวมสูทสีเข้มทับด้านนอก แต่ในตระกูลย่อยนี้พิธีกรมักจะแต่งกายแบบกึ่งลำลองจะที่ลดความเป็นทางการลงมาโดยการ

- 5.4.1.1.1 ไม่ใส่สูท ใส่เสื้อเชิ้ตตัวเดียว หรือใส่เสื้อยืดโปโลแขนสั้น
- 5.4.1.1.2 ไม่ใส่สูท แต่ใส่เสื้อแจ๊คเก็ตแทน
- 5.4.1.1.3 ใส่สูท แต่ไม่ติดกระดุมสูท
- 5.4.1.1.4 ใส่สูท แต่ไม่ผูกเนคไท และ/หรือ ไม่ติดกระดุมเม็ดบน

ส่วนพิธีกรหญิงก็จะไม่แต่งกายตามขนบเดิมที่มักจะสวมสูทแขนยาวสีสุภาพ แต่จะแต่งกายตามสมัยนิยมมาก บางครั้งใส่เสื้อยืดรัดรูปเพียงตัวเดียว ใส่เสื้อผ้าที่แบบเสื้อหรือหาว สีสดใส หรือมีลวดลายมาก บางครั้งใส่เสื้อกั๊ก และมักมีเครื่องประดับตามสมัยนิยมด้วย เช่น สร้อยคอเส้นใหญ่จากหินหรือวัสดุอื่นๆ เข็มกลัดติดเสื้อขนาดใหญ่ ต่างหูตามสมัยนิยมขนาดใหญ่ รวมทั้งการทำผมตามสมัยนิยมและอาจจะรวมถึงการทำสีผมด้วย และมีพิธีกรบางคนใส่เหล็กจัดฟัน ซึ่งการแต่งกาย เครื่องประดับ และการทำผมแบบนี้ จะไม่ปรากฏให้เห็นในรายการข่าวตามขนบเดิม แต่ก็จะไม่หือหาวหรือตามสมัยนิยมเท่ากับสูตรของตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง

สำหรับด้านสีของเสื้อผ้า เครื่องประดับ การแต่งหน้านั้น วิเคราะห์พบว่าพิธีกรข่าวในตระกูลย่อยนี้มักจะใช้สีที่มีสีสัน กล่าวคือจะไม่ได้มีเพียงสีขาว สีดำ สีฟ้าอ่อน เหมือนรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นๆ ที่มักจะใช้สีโทนนั้น เป็นรหัสในการสื่อสารถึงความจริงจัง น่าเชื่อถือ

ทั้งนี้รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ยังมีสูตรที่ไม่เน้นความสอดคล้องระหว่างพิธีกร เช่น บางครั้งใส่เสื้อคนโทสนี บางครั้งคนหนึ่งใส่สูท อีกคนใส่เสื้อโปโลก็มีปรากฏในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ เป็นต้น

“บางทีไทด์อาจจะไม่ผูก แต่งตัวเรียบร้อยแต่ว่าออกในทาง relax ข่าวคำจะเป็นทางการกว่า ถ้าได้ถอดไทด์ออกมันจะทำให้รู้สึกว่ามันจะพูดได้ลื่นไหลว่าชุดที่เป็นทางการ”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เราพยายามให้เข้าถึง การแต่งตัว บุคลิกภาพ อะไรต่างๆ ก็พยายามให้เข้าถึง การแต่งหน้า ทำให้คนดูแล้วรู้สึกสบายใจ ให้คนดูเปิดใจสำหรับการดูข่าว เจอหน้าพิธีกร โฉย คนนี้หน้าหง่า คนเรามันปฏิเสธแล้ว บุคลิกภาพ คาแรกเตอร์ของแต่ละคนมีความสำคัญ ความน่าเชื่อถือเป็นส่วนหนึ่ง แต่ไอ้สิ่งเล็กๆ น้อยๆ เหล่านี้ก็ไม่ควรมองข้าม

(สำราญ ฉัตรโท, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“สีส้น แต่เหมือนเกมโชว์ เหมือนวาไรตี้โชว์ใหม่ ก็ไม่เหมือน มั่นกลางๆ ระหว่างกึ่งเป็นทางการกับกึ่งไม่เป็นทางการ ในเรื่องของเสื้อผ้าก็จะมีสีส้นมากขึ้น อย่างข่าวค่ำเนี่ยเขาจะไม่เน้นเรื่องสี สีชมพูเขาก็จะไม่ใส่ หรือสีที่มันแปร่งๆ สีฟ้า สีอะไร แต่เราใส่ มีสีส้นแต่ดูน่าเชื่อถือ ต้องให้เกียรติผู้ชม ใส่สูทแต่ผูกเนคไทสีๆ หรือเสื้อข้างในมีลวดลาย ส่วนทำผม ไม่อยากให้อายุเกินไป ไม่ต้องสวยเป็นนางเอก ให้ดูเป็นกันเองกับผู้ชมแต่ดูดีหน่อยนึง”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“การแต่งตัวที่ดู relax แต่ไม่ล้าเส้นจนเป็นดาราทำให้คนดูรู้สึกอยากดูข่าว ความเป็นทางการ (ของการแต่งกาย) มันก็ยังคงมีอยู่ค่ะ เพราะข่าวมันคือความเป็นจริง และความน่าเชื่อถือ จะมาแต่งตัวกระโปรงสั้น เกาะอก มันก็คงไม่เหมาะ แต่จะให้สูทตลอดก็รู้สึกทางการ”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เสื้อผ้าหน้าผมไม่ทางการถ้าใส่สูทผูกไทด์ จะดูห่างจากประชาชน ไม่ใกล้ชิด เราอาจจะให้ใส่เสื้อแจ๊คเก็ต ใส่เชิ้ต ไม่ผูกเนคไทบ้าง แต่ต้องดูภูมิฐาน ผู้หญิงก็ต้องใส่ไม่เยอะ ให้เรียบง่าย และดูดี”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“พยายามให้เสื้อผ้าใกล้เคียงกัน สีไม่โดดมาก โทนเดียวกัน จะได้ดูเป็นทีม ผมแต่งตัวสบาย ใส่เชิ้ตผูกไทด์ สบายๆ เหมือนกลับบ้านแล้ว เลิกงานแล้วดูข่าว จะใส่สูทอีกก็คิดว่าไม่เหมาะ แต่อยู่บนพื้นฐานของความสะดวก สีไม่ฉูดฉาด ทันสมัย ไม่เซย แต่ไม่เปรี๊ยะวจิตจ๊าด”

(ธีระ ธิญ์ไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“เสื้อผ้าต้องล้างลอง แต่ก็ไม่ใช่ล้างองเกินไป แขนกุด สายเดี่ยวไม่ได้ เหมือนเราไปนั่งอยู่ในบ้านเขา ถ้ามานั่งใส่สูทอย่างเดี๋ยวจะดูอึดอัด ผู้หญิงอาจใส่เสื้อมีสีสัน มีลูกไม้ มีระบาย ผมก็ทำได้ เครื่องประดับคู่ฟูใหญ่ๆ โตก็ใส่ได้”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

นอกจากนี้ยังพบว่ามี การแต่งตัวให้สอดคล้องกับเทศกาลหรือสภาพปัจจุบันในขณะนั้น ในบางครั้งแต่ก็จะไม่หือหวมมากเท่าที่ควรอยู่อย่างแนวสาระบันเทิง เช่น รายการเช้าวันใหม่ 16 พ.ย. นิธิพรใส่เสื้อไหมพรมแขนยาวสีส้ม เช่นเดียวกัน อรปรียาในรายการเรื่องเล่าเช้านี้ ก็สวมเสื้อ กักสีดำ เพราะในขณะนั้นอากาศในกรุงเทพมหานครหนาวมาก หรือในรายการเรื่องเล่าเช้านี้ 16 พ.ย. อรปรียาใส่เสื้อลายลูกไม้สีน้ำตาลทอง แสดงออกถึงความเป็นไทย เนื่องจากวันนั้นเป็นวัน ลอยกระทง หรือแม้กระทั่ง สาธิต ใส่เสื้อผ้าสีขาวและดำ เพื่อให้เข้ากับสีของลูกฟุตบอลที่จะใช้ในการแข่งขันฟุตบอลโลก ที่นำมาโชว์ในห้องส่ง

5.4.2.1 พิธีกรเคลื่อนไหวร่างกายมาก อาจมีการเคลื่อนไหวที่เปลี่ยนตำแหน่ง และใช้ร่างกาย ส่วนบนประกอบการนำเสนอข่าวมาก มักจะแสดงท่าทางสบายๆ สร้างความรู้สึก ใกล้ชิดกับผู้ชม

พิธีกรข่าวในตระกูลย่อย แนวโชว์ข่าว มีการเคลื่อนไหวร่างกายทั่วไปในระหว่างการดำเนิน รายการ ดังนี้

ตารางที่ 5.7 ตัวอย่างการเคลื่อนไหวร่างกายของพิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

รายการ	การเคลื่อนไหวร่างกาย (ทั่วไป)
เรื่องเล่าเช้านี้	4 พ.ย.ปรากฏภาพสรยุทธ ยกกาแฟมาจิบ หยิบหนังสือพิมพ์มาทาง รวมทั้งทำท่าทางประกอบเพลงที่ตนเองร้องเล่นๆ ในรายการคือเพลง ประกอบโฆษณาของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ส่วนอรปรียาก็ สามารถนั่งเก้าอี้ฟังสรยุทธเล่าข่าว และยังเอื้อมตัวมาอ่านหนังสือพิมพ์ เดียวกับที่สรยุทธกำลังอ่านอยู่ 10 พ.ย. สรยุทธทำว๊าน ก้มหน้าอ่าน หนังสือพิมพ์ให้ผู้ชมฟัง ยกแก้วกาแฟมาจิบด้วย 20 ธ.ค. ระหว่างที่สรยุทธ กำลังเล่าข่าว อรปรียาก็ก้มมือขึ้นมาเกาหน้า

เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	โดยปกติพิธีกรทั้ง 3 คน ก็จะใช้มือในการหยิบจับหนังสือพิมพ์ทั้งชุดให้ผู้ชมชมและการหยิบขึ้นมาอ่าน และยกมือทำท่าทางประกอบการนำเสนอข่าว และปรากฏภาพการก้มหน้าก้มตาอ่านหนังสือพิมพ์
ข่าววันใหม่	โดยปกติพิธีกร ก็จะใช้มือในการหยิบจับหนังสือพิมพ์ทั้งชุดให้ผู้ชมชมและการหยิบขึ้นมาอ่าน รวมทั้งมีการพลิกหนังสือพิมพ์และยกมือทำท่าทางประกอบการนำเสนอข่าว
ข่าวเช้า 7 สี	ปรากฏภาพกนกอดอกฟุ้งพิลิตีเล่ข่าว และกอดอกอ่านข่าว และปรากฏภาพพิลิตีในขณะที่ผู้อื่นเสนอข่าว แม้กระทั่งตอนลาทำรายการยังไม่เงยหน้ามามองผู้ชมเลย
ข่าวเช้าไอทีวี	โดยปกติพิธีกร ก็จะใช้มือในการหยิบจับหนังสือพิมพ์ทั้งชุดให้ผู้ชมชมและการหยิบขึ้นมาอ่าน รวมทั้งมีการพลิกหนังสือพิมพ์และยกมือทำท่าทางประกอบการนำเสนอข่าว หรือแม้กระทั่งวันที่ 16 พ.ย. ประมาณทางหนังสือพิมพ์แล้วตั้งขึ้นอ่าน ท่าทางสบายๆ

สำหรับสูตรเรื่องการเคลื่อนไหวร่างกาย มีการเคลื่อนไหวร่างกายของพิธีกรในบางครั้ง พิธีกรอาจจะไม่ได้นั่งประจำที่มีการลุกยืน เดิน หรือทำกริยาอื่นๆ บ้าง แต่จากการวิเคราะห์พบว่า รายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโชว์ข่าว มีสูตรการเคลื่อนไหวร่างกายส่วนบนมากกว่าตระกูลย่อย รายการข่าวอื่นๆ และการเคลื่อนไหวนั้น มักจะแสดงออกมาแบบเป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ได้มีการกำหนดไว้แบบรายการ มักจะเป็นการเคลื่อนไหวแบบสบายๆ ของพิธีกร เคลื่อนไหวแบบอิสระ พิธีกรสามารถหยิบบทข่าวหรือหนังสือพิมพ์ขึ้นมาเหนือโต๊ะข่าวแล้วก้มหน้าอ่านได้ ต่างกับรายการข่าวตามชนบเดิมๆ ที่ต้องอ่านจากเครื่องออกโต้สคริปต์ ที่ผู้ชมจะเห็นภาพพิธีกรข่าวมองกล้องซึ่งเสมือนมองผู้ชมตลอดเวลา หรือถ้าอ่านจากบทข่าวก็จะใช้วิธีการก้มหน้าเพียงเล็กน้อยแล้วหลบตามองบทข่าว ไม่สามารถหยิบบทข่าวขึ้นมาสูงจากพื้นโต๊ะได้

นอกจากนี้หากวิเคราะห์ในด้านของการเคลื่อนไหวร่างกายของตัวละครของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ในแง่ของการใช้การเคลื่อนไหวและอวัจนภาษาอื่นๆ แสดงบทบาทตามข่าว เพื่อนำเสนอข่าวในลักษณะกึ่งละคร ซึ่งจะกล่าวถึงโดยละเอียดในหัวข้อ “บทรายการ”

“บางเรื่องเราต้องการสร้างให้พิธีกรใกล้ชิดประชาชน ให้พิธีกรจับประชาชนที่ร้องไห้ บางทีก็ชิงชังเพราะชาวบ้านพูดไม่รู้เรื่องก็ต้องเค้นออกมา”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ทำได้เต็มที่เลย แต่อย่าทำจนคนดูที่มือมากกว่าดูที่ content แต่สบาย relax อะคะ อยากจะโน้มตัวได้ เอียงได้ แต่ไม่ใช่เอียงทุก 3 วินาที ทำตัวเป็นกันเองกันหน่อยนึงกับชาวบ้าน ไม่ต้องหน้าขริมตลอด”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“การเคลื่อนไหวเป็นไปตามธรรมชาติ ผมต้องใช้มือไม้ช่วย มันก็ไม่เคอะเขิน ไม่มีใครห้าม มุ่งเสนอความเป็นกันเอง แต่สุภาพ ไม่ถึงขนาดคุยกันแล้วชี้หน้า”

(ธีระ ธิญไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“การใช้มือเป็นสไตล์ของแต่ละคน บอกให้พิธีกรเอามือเก็บ เขาบอกไม่ได้ พูดไม่ออก ทำทางกรนึ่งก็สบาย แต่ก็ไม่ใช่สบายเกินไป ยังต้องนั่งหลังตรง”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

“เคลื่อนไหวร่างกายเยอะกว่า เพราะส่วนใหญ่เป็น medium shot 2 คนเข้าคู่ แล้วเวลา insert ก็เป็นการเจาะ windows ไม่ได้มองว่าภาพข่าวเป็นตัวหลัก”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

5.4.2.2 พิธีกรใช้สายตามองกันเองและมองบพข่าว มากกว่าการสบตากับผู้ชม

นอกจากการเคลื่อนไหวที่ยกตัวอย่างมาในหัวข้อที่แล้ว หากพิจารณาการใช้สายตาของพิธีกรในรายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโชว์ข่าว พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มีสูตรการหันหน้าไปสนทนาและมองหน้ากันเวลาที่นำเสนอข่าว และมักจะปรากฏภาพพิธีกรก้มหน้าอ่านบทข่าวหรือหนังสือพิมพ์ มากกว่าการมองผู้ชมผ่านกล้องการหันหน้าไปสนทนากัน ต่างกับข่าวตระกูลย่อยอื่นๆ ที่ต้องอ่านข่าวโดยแสดงท่าที่เหมือนสบตาผู้ตลอดเวลาที่หน้าจอปรากฏภาพพิธีกร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้เน้นการนำเสนอข่าวด้วยลีลาเฉพาะตัวของพิธีกร รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ จึงมักจะนำเสนอข่าวโดยไม่มีภาพเหตุการณ์มาประกอบ ผู้ชมจะเห็น

พิธีกรตลอดรายการทำให้เห็นพิธีกรก้มหน้าอ่านบทข่าวมากและในบางรายการก็ใช้วิธีการแบ่งหน้าจออกเป็น 2 กรอบ (Windows) ทำให้เห็นภาพเหตุการณ์ข่าวและภาพพิธีกรในห้องส่งกำลังอ่านบทหรือสนทนาไปได้พร้อมๆ กัน

“คนดูเป็นบุคคลที่ 3 ผมนั่งคุยกัน 2 คน คนดูอยู่ในกลุ่มสนทนาด้วย แต่มันเป็นกล้องเท่าตัวเอง เป็นการคุยกัน 3 คน”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เราพูดแบบจ้องหน้าเขา มันก็จะดูแข็งๆ ดูอึดอัด การหันมาพูดกัน ก็คือข้อมูลที่เรายกอยากจะเสริมให้ พิธีกร 2 ก็เหมือนเป็นตัวแทนผู้ชมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“มองคุณวราภรณ์มากกว่าเพราะเรานั่งคุยกัน มีมองกล้องบ้างแต่น้อย”

(ธีระ ัญญาไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“ชอบแผลอมองกันเอง เพราะมองไปก็เห็นแต่กล้อง แต่ถ้ากล้องตัดคนเดียวก็ต้องมองคนดู แต่ถ้าเขาตัดคู่ก็มองคู่ได้”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

5.4.3 การใช้อุปกรณ์ประกอบฉากและสิ่งของต่างๆ ในรายการมาก และมักจะมีกรโฆษณโดยการวางสินค้าในรายการ (Tie-in)

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโซว์ข่าว มีการใช้อุปกรณ์ประกอบฉากดังนี้

ตารางที่ 5.8 ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบฉาก ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

รายการ	อุปกรณ์ประกอบฉาก
เช้าวันใหม่	ปกติไม่มีอะไรพิเศษ มีเพียงหนังสือพิมพ์หลายฉบับวางกองอยู่บนโต๊ะ ยกเว้นบางครั้งที่มีกิจกรรมพิเศษเช่น 6 พ.ย. มีกระปุกออมสินรูปบ้านจากละครเรื่องสาทรดอนเจดีย์วางอยู่บนโต๊ะ เพราะวันนี้ มีการเปิดโอกาสให้ผู้ชม ส่ง SMS มาร่วมสนุกชิงกระปุกออมสิน
เรื่องเล่าเช้านี้	ปกติมีแก้วกาแฟสีแดงพร้อมช้อนลีนคำ “เนสกาแฟ” ปาท่องโก๋ หนังสือพิมพ์หลายฉบับวางกองอยู่บนโต๊ะ รวมทั้งของรางวัลที่จะแจกให้ผู้ชมเป็นประจำทุกวัน และในโอกาสพิเศษก็อาจจะมีการเพิ่มเติมอุปกรณ์เพื่อตกแต่งฉากตามเทศกาล เช่น 16 พ.ย. (วันลอยกระทง) มีกระทงกะลาวางอยู่บนโต๊ะข่าว 5 ใบ
ข่าวเช้า 7 สี	ปกติมีแก้วกาแฟสีแดงพร้อมช้อนลีนคำ “เนสกาแฟ” และหนังสือพิมพ์หลายฉบับวางกองอยู่บนโต๊ะ แต่ในโอกาสพิเศษก็อาจจะมีการเพิ่มเติมอุปกรณ์เพื่อตกแต่งฉากตามเทศกาล เช่น 16 พ.ย. (วันลอยกระทง) มีกระทงวางอยู่บนโต๊ะข่าว 1 ใบ
คุยคุ้ยข่าวสุดสัปดาห์	ปกติมีแก้วน้ำทรงแก้วไวน์ ขวดน้ำดื่มยี่ห้อคิสต์ล ถ้วยกาแฟ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กที่มียี่ห้อแสดงให้เห็น ยกเว้นบางครั้งที่มีกิจกรรมพิเศษเช่น 6 พ.ย. มีปากกาวางอยู่บนโต๊ะ เพราะวันนี้ มีการเปิดโอกาสให้ผู้ชม ส่ง SMS มาร่วมสนุกชิงปากกา
ข่าวเช้าไอทีวี	ปกติมีแก้วกาแฟ (มีโลโก้เนสกาแฟ) ปาท่องโก๋ และหนังสือพิมพ์ และบางช่วงเวลาที่ประเทศมีโอกาสพิเศษ เช่น 10 พ.ย. (เทศกาลออกพรรษา) มีภาพถังกฐินรณรงค์ทอดกฐินปลอดเหล้า หรือ 16 พ.ย. (ลอยกระทง) มีกระทงเทียนหอมวางอยู่

จะเห็นได้ว่าตามปกติแล้วบนโต๊ะข่าวในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ก็อาจจะมีอุปกรณ์หรือสิ่งของที่มากกว่าเพียงแค่บทข่าว คืออาจจะมีแก้วกาแฟ กองหนังสือพิมพ์ หรืออุปกรณ์พิเศษตามเทศกาล เพื่อแสดงถึงความทันสมัย ทันเหตุการณ์ของรายการ และยังช่วยเพิ่มสีสันให้รายการด้วย

นอกจากนี้ยังมีสูตรการนำสิ่งของที่อยู่ในข่าว มาแสดงประกอบการนำเสนอในห้องส่งด้วย เพื่อสร้างจินตนาการเพิ่มเติมให้กับผู้ชมคล้ายกับหน้าที่ของอุปกรณ์ประกอบฉากในละคร เช่น รายการข่าวเช้าไอทีวี 10 พ.ย. นำหนังสือ “ไอ้หน้าโง่” มาแสดงในรายการ เพื่อประกอบการเสนอข่าวพระนารายณ์ 16 พ.ย. นำเปียก๊กมาแสดงในรายการ แล้วนำเข้าสู่การนำเสนอสก็๊ป การนำเปียก๊กมาทำยาทาหมิฟู หรือรายการเรื่องเล่าเช้านี้ 16 พ.ย. นำหนังสือคู่มือการตายมาแสดงในรายการ เพื่อประกอบการเสนอข่าวการจัดพิมพ์หนังสือดังกล่าว 26 พ.ย. นำชิ้นส่วนกระดูกน้องชายของ ไดโนเสาร์ มาแสดงในห้องส่ง เพื่อประกอบการนำเสนอ “บรีสเปิดโลก ปันประสบการณ์”

จากการวิเคราะห์มีข้อน่าสังเกตว่าอุปกรณ์ประกอบฉากในรายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโชว์ข่าว มักจะปรับให้สอดคล้องตามวันหรือเหตุการณ์สำคัญมากด้วย

นอกจากนี้ยังเป็นรายการข่าวในตระกูลย่อยที่สามารถนำสินค้ามาวางเพื่อโฆษณา (Tie-in) ในรายการได้เป็นเรื่องปกติ

“prop ก็พรีสไตล์ แต่ก็ไม่ล้ำ จนกลายเป็นว่าไรตี้โຈ้ก การนำ prop มา ช่วยให้ตรงใจคนดู รูปแบบในการนำเสนอเราก็อยากจะให้มันดู relax นิดหนึ่ง เลยพยายามทำให้มันเห็นบรรยากาศ ในเชิงวาไรตี้ เอาพวกนี้มาประกอบกันเพื่อให้การดูข่าวสนุกขึ้น”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“prop ก็วางแผนล่วงหน้า เทศกาลสงกรานต์ก็เตรียมแล้ว เอาให้ดูดี แต่เนื่องจากเป็นข่าวก็เยอะไม่ได้ แต่ถ้ามีสปอนเซอร์มา ซ้อมมาเราก็วางได้ เราทำให้หมด”

(วินัย วงศ์ไธสง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“ใช้ prop ได้ คุณวราภรณ์ยังเคยเอาหมูั้งขึ้นมาประกอบข่าวหมูั้งราคา สามารถใช้ได้ ผมว่าใช้นะดี เป็นสีสันของรายการ ถ้ามันใช้ช่วยแล้วเพิ่มความเข้าใจให้คนดูมากขึ้น ผมว่าไม่มีปัญหา ของแจกก็มีเอามาวาง ป้ายรณรงค์ก็ตั้งบ่อย สสส. กกต. Prop ตามเทศกาลมีลอยกระทง วาเลนไทน์ ตรุษจีนยังมี”

(ธีระ ธิญไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“ถ้าเราหาได้ต้องรีบหาเลย เช่น พุดถึงแผ่นเจดที่ตกมาจากฟ้า อีกวันเราก็ไปหามา คนดูก็จะอ้อ มันเป็นแบบนี้ ต้องพยายามหา prop มาประกอบจะดีมาก และยังมีแก้วกาแฟ ปาท่องโก๋ หมูปิ้ง หมูทอด กินได้จริงๆ คนที่บ้านก็โทรมาแซวว่าไม่สุขภาพเลย แต่แซวเล่นๆ นอกจากนี้ของที่เข้ามาในรายการส่วนใหญ่เป็น Tie-in มากกว่า การจัดงานในขณะนี้เสียค่าโฆษณาเข้ามาเล็กน้อย แต่เราก็ไม่ได้พรีอ เราดูที่มันเป็นงานเป็นประโยชน์แล้วให้เอาของมาโชว์จะได้มีสีสัน”

(อรปริยา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

“ถ้าเป็นเมื่อก่อนพิธีกรโยนเข้าข่าว แต่เดี๋ยวนี้ตัว แนวนิวข่าว เอง ก็มักจะหยิบวัตถุดิบข่าว มาอธิบาย”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“มีประเด็นอะไรที่ต้องนำเสนอ เช่น ช่วงนั้นเราตื่นตัวประหลาด ผมก็ไปซื้อคู่มือพีเวอร์มาแช่น้ำ แล้วก็เอาเข้ารายการให้คนเห็น หรือมีตัวอย่างของเราก็นำเข้ารายการ”

(วิษณุ โพธิ์ประสาท, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

5.4.4 ใช้แสงเพื่อให้ความสว่างกับรายการโดยทั่วไป เน้นให้ความสว่างทั่วถึง

จากการวิเคราะห์พบว่าการจัดแสงรายการข่าวในตระกูลย่อย แนวนิวข่าว เป็นเพียงการจัดแสงเพื่อให้ความสว่างกับฉากเท่านั้น ไม่ได้มีความแตกต่างหรือมีสูตรเฉพาะของตระกูลย่อยแต่อย่างใด

“แสงไม่ค่อยมีผลมาก แต่มันก็จะไม่สวิงสวายมากเหมือนรายการบันเทิง เพราะข่าวยังมี Pattern ของความน่าเชื่อถือ มันจะมาวิบวับ ไฟดิสโก้ มันคงลำบาก แต่มีได้นิดหน่อย เช่น ทรนงคิปิดไฟ เราก็อาจจะเปิดมาด้วยการปิดไฟมืดๆ”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“แสงเหมือนกัน มีความเคลียร์ ชัดเจน”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“แสงใบร้ ดูแล้วไม่ทำให้พิธีกรจมกับฉาก”

(วินัย วงศ์ไธสง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“เราเน้นให้สว่าง”

(วิษณุ โพธิ์ประสาท, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“แสงของคุษคุษขาวต้องจัดแสงครอบคลุมกว่า เพราะฉากใหญ่เห็นกว้าง”

(กิตติศักดิ์ วงศ์จักรสุข, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

5.4.5.1 ใช้เพลงหรือเสียงประกอบต่างๆ เพื่อสร้างสีสัน และช่วยในการเล่าเรื่อง

โดยทั่วไปการเสนอรายการข่าวทุกทรูกลย่อย เสียงหลักๆ ที่จะสื่อสารไปยังผู้ชม ถ้าเป็นเสียงในห้องส่ง คือ เสียงพิธีกร เป็นหลัก ไม่มีเสียงผู้ชมในห้องส่ง ไม่มีเสียงประกอบใดๆ เรียกได้ว่า จะเจียบจนเหมือนมีพิธีกรอยู่กันเท่านั้น แต่ในรายการข่าวในทรูกลย่อย แนวโซวีข่าว หลายรายการพบว่ามีเสียงเสียงหนึ่งที่แสดงออกถึงความไม่เป็นทางการของรายการ คือ เสียงเปิดหนังสือพิมพ์ ในขณะที่รายการข่าวบางทรูกลย่อย บทข่าวยังต้องห้ามเย็บติด ห้ามพิมพ์หน้า-หลัง เพื่อป้องกันเสียงพลิกกระดาษ

นอกจากเสียงในห้องส่งแล้ว ยังมีเสียงที่ใช้ในรายการอีกหลายส่วน เช่น อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการ ซึ่งพบว่ารายการข่าวในทรูกลย่อยแนวโซวีข่าว มีสูตรการมักจะใช้เพลงอินเทอร์ลูด (Interlude) ที่ใช้จังหวะและท่วงทำนองที่ไม่เร่งเร็วมากเท่าข่าวทรูกลย่อยอื่น เป็นจังหวะสบายๆ และสามารถปรับเปลี่ยนอินเทอร์ลูดตามโอกาสพิเศษต่างๆ ด้วย เช่น

รายการเพียงวันทันเหตุการณ์ 16 พ.ย. ใช้เพลงลอยกระทงเป็นเพลงนำเข้ารายการ พร้อมกับภาพบรรยากาศเทศกาลลอยกระทง และเป็นอินเทอร์ลูด เวลาเข้าโฆษณาด้วย 20 ธ.ค. ใช้เพลง Jingle Bell เป็นเพลงอินเทอร์ลูดรายการ

รายการเรื่องเด่นเย็นนี้ 16 พ.ย. ใช้เพลง “ความหมายในดวงตา” ของสุนทราภรณ์ เป็นเพลงนำเข้ารายการ(ต่อจากเพลงอินเทอร์ลูดประจำ) และใช้เพลง “ลอยกระทง” เป็นอินเทอร์ลูดเข้าและปิดเบรก และตอนจบรายการด้วย

นอกจากนี้หากพิจารณาการใช้เพลงในรายการพบ ยังปรากฏสูตรการใช้เพลงประกอบรายการเพื่อเพิ่มสีสันให้รายการ และเสริมอรรถรสคล้ายการรายการวาไรตี้โชว์ ทั้งประกอบเหตุการณ์ในห้องสตูดิโอ และในตัวข่าว และสลับข่าว เช่น

รายการเรื่องเล่าเช้านี้ วันที่ 20 ธ.ค. ที่เปิดเพลงคริสต์มาสประกอบช่วงที่ซานตาครอสมาแจกของขวัญในรายการ 26 ธ.ค. ใช้เพลง 26/12/04 ของฮิวโก้ประกอบการนำเสนอข่าวระลอก 1 ปีสีนามิ

รายการเที่ยงวันทันเหตุการณ์ 26 ธ.ค. ใช้เพลง shoulder to shoulder ของไฮโปประกอบการนำเสนอข่าวระลอก 1 ปีสีนามิ

รายการเช้าวันใหม่ 20 ธ.ค. นำเสนอภาพน้ำท่วมภาคใต้ประกอบเพลง “ก่อนจะเข้า” ของธงไชย แมคอินไตย์ รายการเรื่องเล่าเช้านี้มีการเปิดเพลงรณรงค์เรื่องขึ้นทะเบียนไกชนให้ฟังประกอบข่าวกระทรวงเกษตรร่วมมือกับสมาคมไกชนรณรงค์เรื่องนี้ รายการเรื่องเด่นเย็นนี้ 10 พ.ย. ใช้เพลงประกอบช่วงวงเวียนชีวิตเจ้าอารมณ์

รายการคุยคุ้ยข่าว ใช้เพลง “เล่าสู่กันฟัง” ของธงไชย แมคอินไตย์ ประกอบการนำเสนอข่าวน้ำท่วมภาคใต้

รายการข่าววันใหม่ 26 ธ.ค. ใช้เพลง “ซบน้ำตาอันดามัน” ของแอ๊ด คาราบาว และเพลง “สีนามิ 26 ธันวาคม” ของไฮโป ประกอบการนำเสนอข่าวระลอก 1 ปีสีนามิ และเพลง “สีนามิ 26 ธันวาคม” ของไฮโป

“มีมิวสิควิดีโอ ทำได้ ชาวเข้มนมีเวลาเยอะ เพราะเอาของเมื่อวานมาทำ เลยมีมาก”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เพลง มิวสิควิดีโอ ใสได้ แล้วแต่ทางโปรดิวเซอร์จะครีเอทขึ้นมา เช่นมีการสูญเสียขึ้น ก็ใส่มิวสิคให้คนระลึกถึงได้ เพราะการให้เพลง เพราะบางครั้ง MV การใช้ภาพ มันเข้าถึงได้มากกว่าการเล่า ไม่ต้องเล่าด้วยซ้ำ”

(สำราญ ฉัตรโท, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“การใช้เพลงประกอบ มีบ่อยเป็นบางช่วง เช่น บางที่ทำแล้วคนดูชอบ บางที่การนำเสนอ ขาวแรงๆ หยิกแกมหยอก ที่ถ้าพูดไปอาจจะไม่เหมาะ แต่การนำเสนอด้วยเพลง ช่วยให้ Soft ลง แต่ถ้าทำบ่อยๆ ก็อาจจะทำให้ลดความน่าเชื่อถือลงไป ต้องให้สมดุล”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เรามีเพลงเพื่อกระตุ้นอารมณ์คนให้คล้อยตามเรื่องที่น่าเสนอ มีโปรดิวเซอร์เลือกเพลง ช่วยให้เร้าขึ้น หรือตื่นเต้นขึ้น ถ้าข่าวค้ำมาขอสื่อบเราไปใช้ก็ต้องตัดเพลงออก เพราะข่าวค้ำเขาห้ามมีเลย”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“มีมิวสิควิดีโอ เป็นสีสันอย่างหนึ่ง เพราะมันเล่าเรื่องได้ บางเรื่องคนรู้ตั้งแต่เข้าแล้ว เราก็ใช้มิวสิควิดีโอประมวลเหตุการณ์ หรือเหตุการณ์ใหญ่เราก็มีอินเทอร์ลูดได้”

(ธีระ ธัญไพบุลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

5.4.5.2 มีการปล่อยเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าวน้อย แต่ในการปล่อยเสียงแต่ละครั้งจะใช้เวลานาน โดยเน้นปล่อยเสียงเสียงที่มีสีสัน หรือช่วยเล่าอารมณ์ผู้ชม

นอกจากเสียงของพิธีกร เสียงอีกประเภทหนึ่งที่ปรากฏในข่าวคือเสียงของแหล่งข่าวที่ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวไว้ และเสียงบรรยากาศในข่าว จากการวิเคราะห์การเปิดเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าวหรือที่เรียกว่า “การปล่อยเสียง” และเสียงบรรยากาศของข่าว ในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ พบว่าตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 5.9 ตัวอย่างการนำเสนอเสียงสัมภาษณ์ ครอบคลุมรายการข่าวแนวโซเชียล

รายการ	การนำเสนอเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าว (การปล่อยเสียง)
เช้าวันใหม่	4 พ.ย. ไม่มีการปล่อยเสียง 26 ธ.ค. ปล่อยเสียงนายกรัฐมนตรีขณะพูดโต้ตอบฝ่ายตรงข้ามอย่างเผ็ดร้อน เช่น “เห่าเองหนวกหูเอง” และปล่อยเสียงสุนัขออน ประกอบข่าวสุนัขออนเวลาได้ยินเพลงลูกทุ่ง
เรื่องเล่าเช้านี้	4 พ.ย. มีการปล่อยเสียงเพียงครั้งเดียว คือเสียงนายกรัฐมนตรี ประเด็นเรื่องงบประมาณจังหวัด (เสียงการแถลงไม่ใช่การให้สัมภาษณ์ทั่วไป) นอกจากนี้วิธีให้พิธีกรเล่าทั้งหมด 20 ธ.ค. ปล่อยเสียง นายเตี้ย กรณีมีชู้กับส.ส.มุกดา เพียงเสียงเดียว 10 พ.ย. ปล่อยเสียงเดียว คือเสียงนายกรัฐมนตรีตอนไปเป็นพนักงานรับโทรศัพท์ที่ 1212 10 พ.ย. ปล่อยเสียงเดียวคือเสียงระเบียบรัตน์ 8 ธ.ค. ปล่อยเสียง ครูปราศัยคัดค้านการโอนไปสังกัด อปท. และปล่อยเสียงระเบิดหิน และปล่อยเสียงคุณรัตนา สัจจะเทพที่ร้องไห้ให้สัมภาษณ์เรื่องคดีของเธอ
ข่าวเช้า 7 สี	4 พ.ย. ปล่อยเสียงนายกรัฐมนตรีประเด็นเรื่องงบประมาณจังหวัด 20 ธ.ค. มีการปล่อยเสียงเพียงครั้งเดียวคือเสียงแพทย์โรงพยาบาลสมุทรปราการ แถลงข่าว
คุยคุ้ยข่าว	4 พ.ย. ปล่อยเสียง สนธิ ลิ้มทองกุล และสุรพงษ์ สืบวงศ์ลี กรณีป่าระเบิดฯ 20 ธ.ค. ปล่อยเสียงนางสำรวจ ภรรยาคนขับรถ ส.ส. กรณีชู้วิทย์แฉความสัมพันธ์คนขับรถกับส.ส.หญิง
ข่าวเช้าไอทีวี	10 พ.ย. ไม่มีการปล่อยเสียง 16 พ.ย. ปล่อยเสียงตุลาการศาลปกครองสูงสุด กรณีหุ้ น กพผ. และเสียงอธิบดีกรมการแพทย์ และเจ้าของร้านขายเครื่องดื่ม กรณีไปยกกั๊กแก้ไขหัดนก เสียงรอง ผบ.ช.น. กรณีเล่นเกมส์เสียงโชคในวันลอยกระทง เสียงรองนายกรัฐมนตรี กรณีความปลอดภัยในวันลอยกระทง

จากการวิเคราะห์พบว่าในรายการข่าวในครอบคลุมย่ อย แนวโซเชียลมีการเปิดเสียงหรือที่เรียกกันใ นวงการว่า “ปล่อยเสียง” บุคคลในข่าวเหล่านี้้น้อยมาก และบางรายการไม่มีเลย กล่าวคือส่วนมากจะปล่อยเสียง เฉลี่ยเพียง 2-3 ครั้งต่อการออกอากาศ 1 ครั้งเท่านั้น ได้แก่ทั้งนี้้อาจเป็นเพราะรายการข่าวในครอบคลุมย่ อย แนวโซเชียล มีสูตรของการนำเสนอโดยใช้ลีลาของพิธีกรเป็นหลัก

และอีกปัจจัยหนึ่ง คือ ส่วนหนึ่งเป็นการเสนอข่าวจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งทำให้ไม่มีเสียงของบุคคลในข่าวเหล่านี้ จากการวิเคราะห์พบว่าเสียงที่ถูกเลือกมานำเสนอมักเป็นเสียงของบุคคลที่สำคัญมาก หรือเสียงที่พูดแล้วสร้างสีสันให้รายการได้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีสูตรจำนวนครั้งของการปล่อยเสียงน้อย แต่รายการข่าวในทะลุกลายนี้จะปล่อยเสียงแต่ละครั้งนาน ไม่ใช่ลักษณะปล่อยเพียงช่วงสั้นๆ เหมือนสูตรทะลุกลายข่าวแนวคลาสสิก

“ข่าวเช้ามีเวลายืดหยุ่นกว่า มันก็จะมีเวลาปล่อยเสียงมากกว่า เก็บตกจากเมื่อวาน ถ้าปล่อยเสียงเท่ากับข่าวค่ำ ก็เท่ากับซ้ำ ข่าวเช้าเลยปล่อยเสียงยาวกว่า บางข่าว ข่าวค่ำไม่ได้ปล่อย แต่ข่าวเช้าเอามาปล่อย”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เราให้ความสำคัญเรื่องเวลา ข่าวเช้าจะได้ฟังเสียงสัมภาษณ์ที่ยาวกว่าข่าวค่ำ ไม่จำกัด เพราะอยากให้ฟังเสียงจากแหล่งข่าวเลย ไม่ใช่พิธีกรรมแล้วเราถือหลักว่าปล่อยเสียงให้มากที่สุดเท่าที่จะปล่อยได้ ยกเว้นเสียงที่พูดไม่รู้เรื่อง ก็จะเอามาเล่าให้ฟัง”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“รายการแบบนี้ปล่อยเสียงได้ยาวกว่า ปล่อยยาวเลย ผมก็ใช้บ่อย แม้รายการผมจะไม่ยาวมาก แต่ถ้าเกิดผมจะเน้นเรื่องนี้เนี่ย ผมปล่อยยาวเลย ให้คนดูเขาได้ฟัง ได้ทั้งเนื้อหาและอารมณ์ แต่เราเลือกบางคน และเลือกเฉพาะที่อนสำคัญๆ ถ้าสำคัญมากเราก็ปล่อยยาวได้ ความถี่อาจจะน้อยกว่าข่าวแบบเดิมแต่เราอิสระกว่า”

(ธีระ ัญญไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“ปล่อยเสียง ในกรณีที่คำพูดดูเด็ด เปิดแล้วได้ประเด็นพอดี รายการเราเปิดเสียงยาวกว่าข่าวภาคค่ำ”

(อรปริยา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

จากการวิเคราะห์พบว่าพิธีกรข่าวในกลุ่มนี้ จะใช้ลีลาการนำเสนอของพิธีกรในการนำเสนอเสียงสัมภาษณ์ของแหล่งข่าวหรือเหตุการณ์ในข่าวแทนการปล่อยเสียง เนื่องจากสามารถ

เพิ่มสีสัน ลงไปได้อย่างสนุกสนาน ซึ่งพิธีกรจะใช้ลีลาและน้ำเสียงในการนำเสนอคล้ายกำลังเล่นละครวิทยุ เช่น สรยุทธ ทำท่าซึ้งซึ้งเลียนแบบนายกทักษิณกำลังพูดในที่ประชุมพรรคว่า “ใครอยากอยู่ก็อยู่ใครไม่อยากอยู่ก็ไป (เรื่องเล่าเช้านี้ 8 ธ.ค.)” หรือทำน้ำเสียงเลียนแบบคุณพินิจ จารุสมบัติ ที่พูดว่า “จะอยู่กับพรรคไทยรักไทยจนตาย” (คุยคุ้ยข่าว 8 ธ.ค.) หรือ อ.ประมาณและอ.วันชัย ทำท่าตัวสั่นและน้ำเสียงคำราม เหมือนเทพกวนอู (ศาลเจ้าโรงทอง) เข้าทรงร่างทรงแล้วพูดว่า “กูไม่มีที่อยู่ พวกมึงก็ไม่มีที่อยู่” ตามคำสัมภาษณ์ของประชาชนในพื้นที่ (ข่าวเช้าไอทีวี 8 ธ.ค.)

5.4.6 ภาพเหตุการณ์ข่าวจะถูกตัดต่อโดยไม่เห็นว่าต้องสอดคล้องกับบทข่าวอย่างเคร่งครัด และมักจะตัดต่อโดยมีภาพแต่ละภาพ (Shot) ยาว

รายการข่าวในตระกูลนี้เน้นที่บทพูดของพิธีกรมากกว่าภาพข่าว จึงมีบทรายการที่ไม่เคร่งครัด หรือไม่มีบทรายการ ดังนั้นผู้ตัดต่อภาพข่าวจะไม่ทราบข่าววั้นจะมีเนื้อหาโดยละเอียดอย่างไรบ้าง มีการลำดับเนื้อหาอย่างไร และมีความยาวเท่าไร จึงมักจะตัดต่อภาพข่าวแบบหลวมๆ เป็นภาพรวมๆ และเมื่อเวลาของภาพให้ยาวกว่าปกติ และในบางครั้งมีการใช้ภาพข่าวเดิมวนซ้ำมากกว่า 1 ครั้งในการนำเสนอข่าวเดียวกัน

“ภาพข่าวเดียวกับที่นำมาใช้ในข่าวค่านันแหละ ข่าวค่า เขาก็ตัดตามสคริปต์ ข่าวค่าอย่าง มากก็ 1 นาทีก็ว่า แต่ของเราต้องเตรียมไว้เพื่อพิธีกรเล่า ละเอียดกว่า อาจจะไม่ค่อยยาว ไม่มีการชอยหลาย shot ข่าวนี้เตรียมไว้ 1-3 นาที ถ้ายาวก็มีวนกลับเหมือนกัน ถ้าสำคัญมาก เราก็จะตั้งที่สำคัญไว้ แล้วมีอีกอันไว้สลับ”

(วินัย วงศ์โรตง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“ต้องเผื่อภาพหรือใช้วน มันต้องตามสคริปต์ใหม่ มันก็ต้องมีบ้าง อย่างน้อยต้องรู้ว่าในรั นดาวพูดถึงใครบ้าง ไม่ปะะ”

(ธีระ ัญไพบุลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“Play ภาพข่าวซ้ำประจำ บางทีภาพมีนิดเดียว แต่พอขยายความ จะเซ่หน้าเรานานมันก็ ไม่เหมาะ ก็เอาภาพเดิมมารีรัน ก็ไม่เป็นไร ไม่น่าเกลียด”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

“News Show ภาพ Insert มันก็คือ ภาพประกอบ มันไม่ใช่ภาพเล่าเรื่อง แต่ข่าวตาม
ทฤษฎีแล้วมันต้องเป็นภาพเล่าเรื่อง สคริปต์มาเติมข้อมูล”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

5.4.7.1 ใช้เทคนิคการแบ่งจอเป็น 2 กรอบภาพ (Windows) เพื่อนำเสนอภาพพิธีกร พร้อม กับภาพอื่น ๆ โดยเฉพาะภาพเหตุการณ์ข่าว

รายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโซว์ข่าวทั้งหมดเป็นรายการสด จึงไม่ใช้เทคนิคการตัดต่อ
ภายหลังบันทึกเทปแต่อย่างใด และในระหว่างการออกอากาศสด วิเคราะห์พบว่า รายการข่าวใน
ตระกูลย่อยนี้มักจะใช้เทคนิคการตัดต่อภาพ แยกจอโทรทัศน์เป็น 2 กรอบภาพ (Windows) ทำให้ผู้
สามารถมองเห็นพิธีกรได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นขณะที่เสนอภาพข่าว ซึ่งปรากฏการใช้เทคนิค
ลักษณะนี้เหมือนกับทุกรายการ แต่อาจจะเล็กน้อยแตกต่างกันในแต่ละรายการ ทั้งนี้การที่ผู้ชมได้
เห็นภาพพิธีกรตลอดเวลาที่รับชมข่าว เป็นการเปิดโอกาสให้พิธีกรสามารถถ่ายทอดการนำเสนอ
ด้วยลีลาคล้ายการแสดงตามสูตรของตระกูลย่อยได้อย่างเต็มที่ กล่าวคือผู้ชมจะได้รับชมทั้งภาพ
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง พร้อมๆ กับการเพิ่มสีสัน หรือเร้าอารมณ์ และความคิดเห็นของพิธีกรที่
แสดงออกมา และผู้ชมสามารถรับรู้ได้ด้วยอาการมองเห็น ซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดในหัวข้อบท
รายการ นอกจากนี้ในบางรายการที่มีการโฆษณาโดยการวางสินค้าในรายการ ก็จำเป็นต้อง
นำเสนอภาพแบบ 2 กรอบ เพื่อให้ผู้ชมเห็นสินค้านั้นตลอดรายการ

“การที่เราเห็นพิธีกรด้วย เห็นทั้งภาพด้วย หรือบางที่อาจจะหันไปคุยกับพิธีกรที่อยู่ข้างๆ
มันก็จะทำให้รู้สึกข่าวนี้ใกล้ชิดคนดู คนดูรู้สึกเหมือนนั่งอยู่ในวงสนทนานั้น”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ส่วนใหญ่จะเป็นการเจาะ windows เป็น 2 ช่อง เราก็ตามธรรมชาติ เพราะเขาเน้นที่ภาพ
ข่าวมากกว่า เจาะเพื่อจะได้เห็นพิธีกรด้วย เป็นเทคนิคที่ทำให้ไม่น่าเบื่อ พิธีกรยังอยู่กับ
คุณ”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

“ถ้าเราปล่อย insert ตลอดเวลามันก็จะเหมือนภาพแช่ เราก็จะตัดสลับเข้า windows มี windows คู่ windows เจาะพิธีกร insert และ windows เจาะพิธีกร insert และ หนังสือพิมพ์ สลับไปมาไม่ให้หน้าจอนิ่ง”

(วิษณุ โพธิ์ประสาท, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“ถ้าเราตัดเต็ม (ขนาดภาพกว้าง) ตลอด ก็จะไม่เห็นเอเซอร์ซึ่งเป็นสปอนเซอร์ เขาก็จะไม่อยู่กับเรา ถ้าไม่มีเขาเราก็อยู่ไม่ได้ ถ้าช่วงไหนพิธีกรไม่กั้นหน้า ก็จะทำให้ผู้กำกับตัดเป็น 2 กรอบ จำได้เห็นทั้งสปอนเซอร์และเห็นทั้งภาพ และเห็นทั้งสีหน้าพิธีกร ถ้าพิธีกรกั้นก็ควร จะตัดเต็ม หรือถ้าเป็น hi-light จริงๆ ก็ตัดเต็ม”

(วินัย วงศ์ไธสง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

5.4.7.2 ใช้ภาพคู่ (2-shot) หรือภาพกลุ่ม (Group shot) ในการนำเสนอรายการ

รายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโชว์ข่าว มีลักษณะการใช้กล้องเพื่อถ่ายทอดภาพรายการที่ แตกต่างอย่างชัดเจนจากภาพของรายการในตระกูลย่อยอื่น คือการใช้ภาพคู่ (2-shot) หรือ ภาพ กลุ่ม (Group Shot) คือ ภาพที่ผู้ชมสามารถมองเห็นภาพของพิธีกรทั้ง 2 หรือ 3 คน ได้พร้อมๆ กัน ทำให้เวลาที่พิธีกรสนทนากัน แสดงท่าทางโต้ตอบกัน ผู้ชมก็จะมองเห็นความสัมพันธ์นั้นได้ แต่ก็ อาจจะมีภาพที่เห็นพิธีกรเพียงคนเดียวบ้างในกรณีที่ต้องเน้นอารมณ์หรือการแสดงออกบางช่วง แต่ก็ยังมีบางรายการก็ใช้ภาพคู่ (2-shot) ตลอดรายการ ได้แก่ รายการเช้าวันใหม่ รายการข่าวมือเช้า

“2 shot กว่ามากกว่าข่าวค่ำ เพราะเน้นหันไปคุย ต้องหันไปคุย เน้นความสัมพันธ์ของ พิธีกร”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“การใช้ 2-shot เป็นชั้นเชิงที่ทำให้ภาพหน้าจอดูน่าสนใจ”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เรามี 2-shot หรือ group shot เยอะมาก”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เราจะใช้ 2-shot มากกว่าข่าวคำ เห็นสีหน้าของพิธีกรที่จอยกัน”

(วินัย วงศ์ไธสง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

5.4.7.3 ใช้ภาพที่มีขนาดภาพใกล้กว่าขนาดภาพขนาดกลาง (Mid-shot) ในการนำเสนอรายการ เพื่อเน้นสิ่งต่างๆ

ส่วนในด้านของขนาดภาพนั้นก็ยังมีใช้ภาพขนาด Mid-shot เหมือนรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นๆ แต่เนื่องจากรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้เน้นการเล่าอารมณ์ผู้ชม ผ่านทางการแสดงของพิธีกรและองค์ประกอบอื่นๆ ดังนั้นรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จึงมีการใช้ขนาดภาพที่แคบกว่าภาพขนาดกลาง (Mid-Shot) เช่น ภาพใกล้ (Close-up) นอกจากนี้มีการใช้ขนาดภาพใกล้ ในเวลาต้องการเน้นสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในห้องส่งในห้องส่ง ซึ่งไม่ปรากฏขนาดภาพขนาดใกล้ (Close-up) ในรายการข่าวตระกูลย่อยอื่น แต่มีให้เห็นบ่อยครั้งในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ เช่น รายการเรื่องเล่าเช้านี้ 16 พ.ย. จับภาพใกล้ (Close-up) ที่กระทงที่พิธีกรหยิบขึ้นมาประกอบการสนทนา รายการข่าวเช้า 7 สี และรายการข่าวเช้าไอทีวี 16 พ.ย. จับภาพใกล้ (Close-up) กระทงที่วางอยู่

“รายการคุยคุ้ยข่าวจะใช้เทคนิคสลับซับซ้อนที่สุด ใช้ภาพประกอบเยอะมาก ใช้ภาพเยอะ ใช้เทคนิคการแบ่งเฟรมด้วย ให้เห็นอากัปกริยาของเขา เทคนิคการนำเสนอ สีสนับใช้มุมกล้องช่วยภาพ สลับไปให้ดูกระชับจับใจ

(กิตติศักดิ์ วงศ์จรสุข, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

5.4.8 ใช้อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการที่มีความเคลื่อนไหวและมีสีสัน

จากการวิเคราะห์พบว่าในรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มีสูตรการของ อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการดังนี้

ตารางที่ 5.10 ตัวอย่างอินเทอร์ลูด (Interlude) ครอบคลุมย่อรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

รายการ	อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการ
เที่ยงวันทันเหตุการณ์	เป็นภาพนาฬิกาสีฟ้า ที่มีเข็มนาฬิกาเดินไปอย่างรวดเร็ว จนทั้งเข็มยาวและเข็มสั้นเดินไปถึง 12 บอกรเวลาเที่ยง แล้วตามด้วยตัวอักษรชื่อรายการสีแดงและสีเหลือง
ข่าววันใหม่	เป็นภาพถนนยามค่ำคืนที่มีแสงไฟจากรถยนต์วิ่งไปมาอย่างรวดเร็ว มีอาคารสูงอยู่เบื้องหลัง และมีโลโก้รายการปรากฏขึ้นและหายไป หลายครั้ง จนจบด้วยการปรากฏโลโก้ขนาดใหญ่ คำว่า “ข่าว” สีแดง และคำว่า “วันใหม่” สีขาว เบื้องหน้าถนนและอาคารข้างต้น
ข่าวเช้า 7 สี	จะเป็นภาพเสาอากาศแล้วมีเส้น 3 เส้น 3 สี (แม่สี) วิ่งล้อมรอบเสาอากาศ แล้วไปรวมกันโลโก้สถานี และด้านหลังโลโก้เป็นลูกโลกที่มีแสงตกกระทบ และภาพสุดท้ายเป็นโลโก้รายการปรากฏขึ้นซ้อนบนโลโก้สถานี โดยโลโก้รายการ เขียนว่า “ข่าวเช้า morning news”
คุยคุ้ยข่าว	เป็นภาพคอมพิวเตอร์กราฟฟิกลักษณะคล้ายจอโทรทัศน์ หลายๆ จอ เคลื่อนที่ลักษณะหมุนเข้ามาหาผู้ชม โทนสีฟ้า-น้ำเงิน
ทันข่าวเช้านี้และข่าวมือเช้า	ใช้โทนสีส้ม มีลายเส้นสีส้มเคลื่อนอย่างรวดเร็วเป็นวงกลมตรงกลางจอ และปรากฏโลโก้รายการสีดำและแดง

จากการวิเคราะห์อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้พบว่าลักษณะเด่นที่ทุกรายการมีส่วนร่วมกัน คือ มีความเคลื่อนไหวที่รวดเร็ว และมีทิศทางของเส้นสาย หรือลวดลายที่หวือหวา ดูน่าตื่นเต้น และมักจะใช้โทนสีที่เป็นสีไม่ซ้ำสีมืด เช่น สีฟ้า สีส้ม สีเหลือง สีแดง เป็นต้น ซึ่งสูตรการนำเสนออินเทอร์ลูด (Interlude) รายการแบบนี้ สื่อสารให้ผู้ชมทราบว่ารายการที่จะได้รับชมต่อไปเป็นรายการที่หวือหวา น่าสนใจ และเป็นรายการที่นำเสนอข่าวอย่างมีสีสัน

“เราปรับอินเทอร์ลูด (Interlude) ตลอดเวลา ตัว อินเทอร์ลูด (Interlude) สื่อถึงความเข้มแข็งของตัวรายการ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหา ไม่ว่าจะเป็นฟรีเซ็นต์เตอร์ และสื่อถึงเทคโนโลยีในการนำเสนอ มีความคมชัด มีความไบร์ มีมิติ”

(สำราญ ฉัตรโท, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“อินเทอร์ลูด (Interlude) เอาภาพที่เราเคยทำมารวมกัน ให้คนดูรู้เลยว่า เป็นรายการ ประมาณนี้”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการบอกถึงความหลากหลายในตอนเช้า”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

5.5 ตัวละครและการปรากฏตัวในเรื่อง

5.5.1 พิธีกรหลัก 2-3 คน และเป็นพิธีกรที่มีภาพลักษณ์ของผู้ที่มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญสูง และมีความสามารถในการนำเสนอข่าวได้อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และมักจะเคยผ่านการเป็นผู้ประกาศข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิกมาก่อน

ตัวละครหลักของรายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโซว์ข่าว คือ พิธีกร ซึ่งจากการวิเคราะห์ รายการกลุ่มตัวอย่างพบว่าแต่ละรายการมีพิธีกรดังนี้

ตารางที่ 5.11 พิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว

รายการ	จำนวน พิธีกร หลัก	พิธีกรหลัก	พิธีกรร่วม
เรื่องเล่าเช้านี้	2	สรยุทธ สุทัศนะจินดา อรปรียา หุ่น ศาสตร์	เอกราช เก่งทุกทาง (ข่าวกีฬา)
เที่ยงวันทัน เหตุการณ์	2	วิศาล ดิกวณิช นิธินาฏ ราชนิยม	สาธิต กรีกุล (ข่าว กีฬา)
เรื่องเด่นเย็นนี้	2 3	จ.-ศ. ธีระ ธีบุญไพบูลย์ วราภรณ์ สมพงษ์ ส.-อา. พิมลวรรณ ศุภยางค์ อรปรียา หุ่น ศาสตร์ มีสุข แจ่มจิต มีสุข นิธิพร มั่นนาค วราภรณ์ สมพงษ์ นิธินาฏ ราชนิยม (สลับกันมา)	จ.-ศ. สาธิต กรีกุล (ข่าวกีฬา)ส.-อา. สาธิต กรีกุล หรือ พลวรรณ บุญละเอียด (ข่าวกีฬา)

ข่าวเช้า 7 สี	3	กนก รัตนวงศ์สกุล พิสิทธิ์ กิระติการกุล ศุภ รัตน์ นาคบุญนำ	
คุยคุ้ยข่าว	2	กนก รัตนวงศ์สกุล สรยุทธ สุทัศนจินดา	
ข่าวเช้าไอทีวี	2	ช่วงที่ 1 วันชัย สอนศิริ ประมาณ เลื่อง วัฒนวณิช ช่วงที่ 2 นารากร ติยายน จิรายุ ห่วง ทรัพย์	สุธาณี หาญทอง ไชย (ข่าวกีฬา) ปิยฉัตร กรุณานนท์ (ข่าวจราจรและ พยากรณ์อากาศ)
ร่วมมือร่วมใจ	2-3	วันชัย สอนศิริ และ/หรือประมาณ เลื่อง วัฒนวณิช กับศศิวรรณ เดศวิริยะประภา หรือมัลลิกา บุญมีตระกูลย่อย	

จากการวิเคราะห์จากข้อมูลข้างต้น พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มีสูตรของพิธีกรดังนี้

5.5.1.1 พิธีกรหลักของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มักจะเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือมีบุคลิกลักษณะเป็นผู้ประสบความสำเร็จสูง ทั้งที่เป็นสื่อมวลชนที่มีชั่วโมงบินสูง อย่างกนก รัตนวงศ์สกุล สรยุทธ สุทัศนจินดา หรือผู้ที่มีชื่อเสียงจากนอกรวงการสื่อมวลชน เช่น วันชัย สอนศิริ ประมาณ เลื่องวัฒนวณิช

“จริงๆ ผู้ประกาศอาจจะไม่รู้เรื่องอะไรก็ได้ แต่ต้องสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าผมรู้ เพราะนี่คือทีวี มันก็คือมายาชนิดหนึ่ง มันจะต้องสร้างให้คนเชื่อ ต้องสร้างบุคลิกเฉพาะตัว ขึ้นมาว่าเรามีความชำนาญ มีความเชี่ยวชาญด้านไหน”

(วิษณุ โปธิ์ประสาท, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“ใครก็ตามที่หน้าตาดูหน้าเชื่อถือ ข่าวคำมั่นเป็นทางการ คนอ่านตามสคริปต์ ยังไงก็ไม่โกหก แต่ที่มาเล่าเนี่ย ถ้าคนดูไม่เชื่อถือ ใ้ไหนโกหกरीเปล่า”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ผู้ประกาศต้องมีชั่วโมงบิน มีประสบการณ์ เราไม่ได้อ่านตามสคริปต์ทั้งหมด เวลาเจอสายด่วน ถ้าชั่วโมงบินไม่ถึงอันตราย การนำเสนอรายการอะไรก็ตามที่ไม่ใช่ format 100 % พิธีกรควรจะน่าเชื่อถือ เขาต้องเอาอยู่”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“ต้องใช้ผู้ประกาศที่มีประสบการณ์”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“พิธีกรต้องเป็นผู้รู้ เพราะถ้าต้องเอาสายสดผู้รู้เข้าทุกครั้งมันก็จะไม่ได้อารมณ์”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

แต่สิ่งที่ขาดไม่ได้ คือ พิธีกรหลักกลุ่มนี้จะต้องลีลาการนำเสนอข่าวที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวและต้องเชี่ยวชาญ สามารถนำเสนอข่าวต่างๆ ออกมาได้ตรงใจผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการรับชมสิ่งที่มีมากกว่า “ข้อเท็จจริงของข่าว” เช่น สรยุทธ สุทัศนะจินดา บุญยอด สุขถิ่นไทย ธีระ ธัญไพบุลย์ หรือวิศาล ดิลกวณิช

“จุดเด่น คือเป็นการขายพิธีกรมากกว่า”

(วินัย วงศ์ไธสง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“ผู้ประกาศต้องมีเทคนิคในการเล่า ต้องเป็นคนที่น่าสนใจข่าวจริงๆ ถ้ามีชื่อเสียงก็มีต้นทุน”

(ธีระ ธัญไพบุลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“พิธีกร ต้องมีลูกล่อลูกชน มีลีลา กึ่งละครนิดๆ ให้คนฟังแล้วสนใจ เล่าแล้วน่าเชื่อถือ ไม่ใช่เล่าลอยๆ ไม่รู้ถูกเปล่า ต้องเล่าไปด้วยความมั่นใจ ต้องรู้ทุกเรื่อง อันไหนไม่รู้ต้องไปหา มีความสนุก ความตลก”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

“News Show ขายที่ตัวพิธีกร ซึ่งลดบทบาทความสำคัญของข่าว”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“การเล่าข่าวเราจะเอาคนธรรมดาสามัญ คนที่จบจากนิเทศ วารสาร มานั่งเล่าข่าวก็ไม่ได้ เพราะการนำเสนอข่าวมันต้องนำเสนอในลักษณะที่แฝงด้วยความน่าเชื่อถือ เพราะฉะนั้น ต้องอยู่ที่พีรีเซ็นเตอร์ พีรีเซ็นเตอร์ที่จะเล่าข่าวได้ดีต้องมีความรู้ ความสามารถ มีคาแรกเตอร์ของตนเอง คนดูรับรู้ อย่างสรวุฑธ จะไปเล่าข่าวแบบผู้หญิงผู้หญิงก็ไม่ได้ เขาต้องเล่าข่าวการเมือง สังคม อาชญากรรม เขาอินตรงนั้น เขาเล่าข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศไม่ได้ เราต้องสร้างคาแรกเตอร์ให้แตกต่าง มันจึงเกิดเรื่องเล่าเข้านี้ขึ้นมา”

(ลำราญ ฉัตรโท, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“คุณนารากรเองเธอก็เป็นคนที่สีสัน ไม่ใช่ข่าว 100 % ส่วนคุณจิรายุเอง เธอก็ถนัดด้านกีฬา เราคัดเลือกพิธีกรให้มีคาแรกเตอร์เหมาะกับรายการ แล้ววางคอนเซปต์ให้เหมาะกับบุคลิกของเขา”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

โดยสรุปคือพิธีกรข่าวในตระกูลย่อยนี้จะมีลักษณะที่ผสมผสานกันระหว่างความน่าเชื่อถือจากประสบการณ์และชื่อเสียงกับความสามารถในการนำเสนอรายการออกมาได้ชวนติดตามสามารถเล่าเรื่องได้อย่างน่าตื่นเต้น และเร้าอารมณ์ผู้ชม

5.5.1.2 มีพิธีกรหลัก 2-3 คน ในการนำเสนอแต่ละช่วง ซึ่งจะไม่พบรายการใดมีพิธีกรเพียงคนเดียว เนื่องจากสูตรการนำเสนอที่ไม่ต้องการให้รายการราบเรียบและน่าเบื่อ วิธีการหนึ่งที่นิยมนำมาใช้ คือการใช้พิธีกรสนทนากันอย่างออกรสออกชาติ เวลาที่นำเสนอข่าว มีการสนทนาได้ตอบกันคล้ายตัวละครในละคร รวมทั้งมีการ “ขง” ให้กัน เช่น คนหนึ่งถามนำหรือชวนคุย และอีกคนหนึ่งก็จะนำเสนอข่าวนั้น ซึ่งรายการละเอียดการสนทนาจะนำเสนอในหัวข้อบทรายการต่อไป

5.5.2 ผู้สื่อข่าวร่วมนำเสนอข่าวจากสถานที่เกิดเหตุน้อย

จากการวิเคราะห์รายการข่าวในตระกูลย่อยแนวโชว์ข่าว พบว่าหากในขณะที่ยังมีการนำเสนอออกอากาศและมีเหตุการณ์ข่าวที่น่าสนใจกำลังเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นข่าวประเภทใด รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ก็มักจะนำเสนอการรายงานสดจากผู้สื่อข่าวในท้องที่เกิดเหตุ ซึ่งการรายงานจากที่เกิดเหตุจะสามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้น่าตื่นเต้นและมีสีสันไม่แพ้การรายงานในท้องส่ง เพราะการรายงานสดจะมาจากคนที่อยู่ในเหตุการณ์จริง และผู้ชมจะได้ยินเสียงบรรยากาศสถานที่เกิด

เหตุพร้อมๆ กับเสียงบรรยายของผู้สื่อข่าว ซึ่งจากกลุ่มตัวอย่างมีตัวอย่างการรายงานสดอยู่ตาม ข้อมูลที่แสดงดังนี้

5.5.2.1 รายงานสดทางโทรศัพท์

- 5.5.2.1.1 รายการทันข่าวเช้านี้ 10 พ.ย. รายงานสดทางโทรศัพท์จากประเทศเคนย่า เกี่ยวกับภารกิจนายกรัฐมนตรีนในการเยือนประเทศเคนย่า
- 5.5.2.1.2 รายการข่าวเช้าไอทีวี 16 พ.ย. รายงานสดทางโทรศัพท์จากทำเนียบรัฐบาล
- 5.5.2.1.3 รายการเรื่องเด่นเย็นนี้ 10 พ.ย. มีรายงานสดทางโทรศัพท์จากประเทศกาตาร์ กรณีการแข่งขันยกน้ำหนักชิงแชมป์โลก 16 พ.ย. มีรายงานสดทางโทรศัพท์จากจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดยะลา และอำเภอหาดใหญ่ กรณีบรรยากาศลอยกระทง
- 5.5.2.1.4 รายการข่าววันใหม่ มีการรายงานสดทางโทรศัพท์จากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เช่น 4 พ.ย. มีการเสนอข่าวที่เกิดขึ้นเมื่อช่วงค่ำที่ผ่านมา ทลายแหล่งผลิตซีดีเถื่อนรายใหญ่ที่จังหวัดนนทบุรี และข่าว สน.วังทองหลาง จับแท็กซี่กำลังทำอนาจารผู้โดยสาร และมีรายงานสดทางโทรศัพท์จากมูลนิธิปอเต็กตึ๊งและร่วมกตัญญู เป็นข่าวรถประจำทางชนรถจักรยานยนต์ ย่านถนนเพชรเกษม
- 5.5.2.1.5 รายการเรื่องเล่าเช้านี้ 26 ธ.ค. รายงานสดบรรยากาศการเตรียมงานระลึก 1 ปี เหตุการณ์สึนามิ จากจังหวัดกระบี่

5.5.2.2 รายงานสดจากสถานที่เกิดเหตุ

- 5.5.2.2.1 รายการข่าวเช้าไอทีวี 16 พ.ย. รายงานสดงานลอยกระทงจากเชียงใหม่
- 5.5.2.2.2 รายการทันข่าวเช้านี้ 20 ธ.ค. รายงานสถานการณ์น้ำท่วมจากจังหวัดสงขลา
- 5.5.2.2.3 รายการเที่ยงวันทันเหตุการณ์ 16 พ.ย. มีการรายงานสดจากรัฐสภา และรายงานสดจากการกีฬาแห่งประเทศไทย (การแข่งขันเอเชียนอินดอร์เกมส์)

- 5.2.2.2.4 รายการเรื่องเด่นเย็นนี้ 20 ธ.ค. รายงานสดจากจังหวัดสุโขทัย กรณีประชุม ครม.
- 5.2.2.2.5 รายการเรื่องเล่าเช้านี้ 26 ธ.ค. รายงานสดบรรยากาศการเตรียมงานระลึก 1 ปี เหตุการณ์สึนามิ จากจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา

ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างรายการ พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะมีการรายงานสดโดยผู้สื่อข่าวในสถานที่เกิดเหตุน้อยกว่ารายการข่าวแนวคลาสสิก เนื่องจากรายการข่าวตระกูลย่อยนี้เน้นการนำเสนอโดยพิธีกรในห้องส่งมากกว่า แต่ก็สามารถมีการรายงานสดได้ หากมีเหตุการณ์ที่สำคัญ กำลังเกิดขึ้นในขณะนั้น

5.5.3 มีการสัมภาษณ์สดผู้ร่วมรายการด้วยวิธีการต่างๆ

จากรายการกลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปการเข้าร่วมรายการของบุคคลต่างๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 5.12 ผู้ร่วมรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซวโซว

รายการ	ผู้ร่วมรายการ				
	มีผู้ร่วมรายการ				ไม่มีผู้ร่วมรายการ
	สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์	สัมภาษณ์ในห้องส่ง	สัมภาษณ์ทางหน้าจอโทรทัศน์	สัมภาษณ์รูปแบบอื่นๆ	
เช้าวันใหม่	✓				
เรื่องเล่าเช้านี้	✓				
เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	✓				
เที่ยงวันทันเหตุการณ์		✓			
เรื่องเด่นเย็นนี้	✓	✓			
ข่าววันใหม่	✓				

ข่าวเช้า 7 สี	✓		✓		
คุยคุ้ยข่าว	✓				
คุยคุ้ยข่าวสุดสัปดาห์	✓				
ทันข่าวเช้านี้		✓			
ข่าวมือเช้า	✓				
ข่าวเช้าไอทีวี	✓			✓	
ร่วมมือร่วมใจ	✓	✓		✓	

จากตารางสรุปจะเห็นได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีผู้ร่วมรายการด้วยวิธีการต่างๆ ทุกรายการ ซึ่งมีรายละเอียดตัวอย่างการเข้าร่วมรายการดังนี้

5.5.3.1 การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ หรือผ่านทางหน้าจอโทรทัศน์

- 5.5.3.1.1 รายการเรื่องเล่าเช้านี้ 10 พ.ย. สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ วัฒนา เมืองสุข “ประเด็นนโยบายสองไฟหน้าน่ามรุดในวันลอยกระทง”
- 5.5.3.1.2 รายการข่าวเช้า 7 สี 20 ธ.ค. สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ ศุภฤกษ์ ต้นศรีรัตนวงศ์ อธิบดีกรมอุตุฯ มติชนวิทยา ประเด็น “พายุดีเปรสชันลูกใหม่”
- 5.5.3.1.3 รายการข่าวเช้าไอทีวี 10 พ.ย. สัมภาษณ์พลรัตน์ รอดรักษา ประเด็น “หนังสือของพระนราธิป”
- 5.5.3.1.4 รายการร่วมมือร่วมใจ 8 ธ.ค. สัมภาษณ์ผู้จัดการตำรวจชะเชิงเทรา และผู้อำนวยการโรงเรียน กรณีเด็กนักเรียน ม.3 ถูกนักการข่มขืน สัมภาษณ์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และผู้ปวย กรณีรักษาโรคเอดส์ธรรมรักษ์ นิเวศร้าง 14 ธ.ค. สัมภาษณ์ชาวบ้านที่อยู่ในบริเวณที่มีการเปิดสัญญาณ เตือนสีนามิพลาต และหัวหน้าป้องกันบรรเทาสาธารณภัยจ.กระบี่

5.5.3.2 การสัมภาษณ์ในห้องส่ง

- 5.5.3.2.1 รายการทันข่าวเช้านี้ 10 พ.ย. สัมภาษณ์คุณสมโรช ฉายะเกษตรวิน ผู้อำนวยการกองทุนส่งเสริมวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เรื่องงานถนนสายวัฒนธรรมภูเก็ต

- 5.5.3.2.2 รายการเรื่องเด่นเย็นนี้ 20 ธ.ค. มีการนำเสก โลโซ มาเล่นกีตาร์และร้องเพลง เพื่อเชิญชวนให้บริจาคช่วยเหลือน้ำท่วมภาคใต้ โดยร้อง 2 เพลง และสนทนากับพิธีกร รวม 12 นาที
- 5.5.3.2.3 รายการร่วมมือร่วมใจ นำเสนอข่าวการจัดคอนเสิร์ตการกุศล โดยเชิญนักร้อง 4 มาสัมภาษณ์ และเล่นดนตรีในห้องส่ง และมักจะสัมภาษณ์ผู้ที่เข้ามาร้องเรียนเรื่องราวต่างๆ ใน

5.5.3.3 สัมภาษณ์นอกสถานที่

- 5.5.3.3.1 รายการข่าวเช้าไอทีวี 10 พ.ย. เทปสัมภาษณ์นายยงยุทธ ดิยะไพรัช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นโครงการนักรบสิ่งแวดล้อม
- 5.5.3.3.2 รายการข่าวเช้า 7 สี 8 ธ.ค. พิสิทธิ์ ไปสัมภาษณ์สดนอกห้องส่งที่สถานีรถไฟฟ้ามหานคร เรื่องการเปิดให้บริการรถตู้ของ ขสมก. วันแรก

โดยสรุปคือสูตรที่แตกต่างของ แนวโชว์ข่าว คือมีผู้ร่วมรายการโดยวิธีการต่างๆ มากกว่ารายการข่าวตระกูลย่อยอื่นๆ ทั้งนี้เพราะรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ต้องการให้ผู้ชมได้รับชมความหลากหลาย ไปพร้อมๆ กับการเล่าเรื่องที่น่าติดตาม ดังนั้นตัวละครกลุ่มหนึ่งที่จะสามารถเล่าเรื่องได้น่าติดตามไม่แพ้พิธีกร คือผู้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวนั้นๆ โดยตรง ซึ่งมักจะสามารถเล่าเรื่องได้อย่างสมจริงสมจังกว่า รวมทั้งได้ข้อมูลจริงและอารมณ์จริงจากผู้ที่เกี่ยวข้องนั้นได้

“มันเป็นของเก่าทั้งหมด การโทรศัพท์ การเชิญแขก เป็นการต่อยอดจากเดิม อย่างน้อยมีของใหม่มาเพิ่มเติม มาชี้แจง มามองไปข้างหน้า คนดูคาดหวัง มันบังคับเลยว่าต้องหาโทรศัพท์วันละ 2 สาย”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“phone-in เกือบทุกวัน phone-in สถานการณ์”

(ประไพ ยิ่งยีน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“Phone-in ไม่บ่อย แต่ก็มียอด ส่วนการเชิญผู้ร่วมรายการในห้องส่งต้องดูเงื่อนไขหลายอย่าง ดูว่าชาวนั้น Hot แคะไหน ชาวนั้นเราจะให้น้ำหนักแคะไหน มาแล้วเราจะให้เวลาเขาได้มากแคะไหน”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“มีผู้ร่วมรายการทุกวันที้ออกอากาศ เพราะเป็นการยืนยันว่าเป็นเรื่องจริง ไม่ได้ make ขึ้นมา”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ก็มีผู้มาร่วมบ้าง แต่ต้องใช้เวลาในการเก็บประเด็นเยอะ เลยไม่ บ่อย phone-in มี ถ้าอะไรต้องการความกระฉ่างหรือความคืบหน้า”

(ธีระ ธิญไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

5.6 ฉาก

5.6.1 ฉากรายการในสตูดิโอ ไม่เป็นทางการ ไม่จริงจัง เน้นสีสันสดใส มีความเคลื่อนไหว และทันสมัย

ฉากหลักที่มีส่วนประกอบสร้างความหมายในรายการข่าวในตรະกູລຍ໌ຍ໌ແນວໂສ້ໂຮງຮຽນ ຄື ອາກໃນສ່ວນຂອງພິຣິກຣ໌ທີ່ອາດຢູ່ໃນສຕູດີໂອ ເນື່ອງຈາກກາບຂອງຮາຍກາຣສ່ວນໃຫຍ່ອາດຢູ່ທີ່ການສນທນາຂ່າວຂອງພິຣິກຣ໌ທ່າໃຫ້ຜູ້ຮຸ້ມເຫັນອາກສ່ວນນີ້ອາດ

ຈາກກຸ່ມຕ້ວຍຳທີ່ຮຶກຮຶກ ອາກຂອງຮາຍກາຣຂ່າວໃນຕຣະກູລຍ໌ຍ໌ແນວໂສ້ໂຮງຮຽນ ເປັນການຈັດຮາຍກາຣກັນໃນສຕູດີໂອທັງຫມົດ ມີເພີຍຳຮາຍກາຣທັນຂ່າວເຂົ້າໃນປຣະຈຳວັນທີ່ 20 ອັນວາຄມ 2548 ເພີຍຕອນເດີຍເທ່ານທີ່ອາດໄປຈັດຮາຍກາຣກັນທີ່ມຫວິທຍາລັຍຣາມຄຳແຫງ ຈັງຫວັດສຸໂຂທັຍ ເນື່ອງຈາກວັນນັ້ນມີການປຣະທຸມຄນະຣັຮຸມນຕຣີສັດຊຸຈຣທີ່ນັ້ນ ຈຶ່ງຈາກການວິເຄຣະຮຳພວ່າອາກຫລັກຂອງຮາຍກາຣຂ່າວໃນຕຣະກູລຍ໌ຍ໌ ຍ໌ຍ໌ ມີລັກຊນະດັງນີ້

ตารางที่ 5.13 ตัวอย่างฉากในสตูดิโอ ครอบคลุมย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

รายการ	ฉากในสตูดิโอ
เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	โทนสีฟ้า-ขาว พิธีกรนั่งบนโซฟาทรงโค้งสีน้ำเงิน
เที่ยงวันทันเหตุการณ์และเรื่องเด่นเย็นนี้	ใช้ฉากโทนสีแสด-เหลือง ลักษณะลายเส้นแนวนอนสลับสี และโต๊ะพิธีกรเป็นโต๊ะกระจกใส ในวันที่ 20 ธ.ค. มีอุปกรณ์ตกแต่งในเทศกาลปีใหม่มาเพิ่มในฉาก
ข่าววันใหม่	ฉาก เป็นลักษณะห้องแคบๆ โทนสีฟ้าสลับลายเส้นสีขาวที่เหมือนกำลังเคลื่อนที่อยู่ ตรงกลางฉากมีจอโทรทัศน์ลักษณะจอพลาสมาขนาดใหญ่ ซึ่งจะเสนอภาพโลโก้ของผู้สนับสนุนรายการ โต๊ะข่าวเป็นโต๊ะกระจกใสเล็กๆ
คุยคุ้ยข่าว	ฉากเป็นโทนสีฟ้า มีโทรทัศน์ 5 เครื่องที่รับสัญญาณภาพของสถานีอื่นๆ วางเรียงอยู่ด้านหลังพิธีกร โต๊ะข่าวสีเหลี่ยมสีน้ำเงิน
ทันข่าวเช้า	ฉากเป็นโทสีแสดเป็นภาพมีลวดลายกราฟฟิกดูทันสมัยสีแสดสลับสีน้ำตาล และมีขอบสีเทา-ฟ้า

พบว่าฉากของรายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโชว์ข่าว มักจะมีลักษณะดังนี้

5.6.1 มีการสื่อสารถึงความสบาย ความสะดวก เห็นได้จากโทนสีที่เลือกใช้มักจะเป็นสีที่สว่างสดใส ได้แก่ สีแสดและสีฟ้า หรือเป็นภาพบรรยากาศกว้างๆ

5.6.2 มีการสื่อสารถึงความเคลื่อนไหว ทั้งจากลายเส้นกราฟฟิกต่างๆ จากการเคลื่อนไหวจริง และจอโทรทัศน์ขนาดใหญ่

5.6.3 มีการสื่อสารถึงความทันสมัย ซึ่งผู้ชมจะรับรู้ได้จากลวดลายและการออกแบบฉากที่ดูแล้วทันสมัยกว่ารายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก

ซึ่งก็อาจจะสรุปได้ว่าสูตรด้านฉากของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ต้องสดใส มีความเคลื่อนไหว และทันสมัย ซึ่งก็สอดคล้องกับสูตรด้านอื่นๆ ของตระกูลย่อยนี้ที่มีทิศทางลักษณะนี้เช่นกัน ทั้งนี้ฉากในสตูดิโอของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มีสีล้วน มีลวดลายได้มาก โดยไม่ต้อง

กลัวว่าจะแย่งความสนใจจากพิธีกร เพราะพิธีกรของรายการในตระกูลนี้จะมีความเด่น จากการนำเสนอข่าวด้วยลีลาเฉพาะตัวอยู่แล้ว

“ข่าวเที่ยง กับคำ ดูเป็นทางการกว่า ถ้ามีสี่สัปดาห์ 10 เทียงกับคำ อาจจะมีสี่สัปดาห์แค่ 7 แต่ข่าวเช้า นี่เอาไปเลย 10”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“จากสี่สัปดาห์ แสงสีอ่อน ดูไม่เซยเหมือนข่าวคำ สื่อถึงชีวิตใหม่ เรื่องใหม่ๆ ในชีวิต”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“จากมันก็มีสี่สัปดาห์ แต่ว่ามันก็ไม่เยอะเท่ากับรายการ เพราะเราให้ความสำคัญกับพิธีกรเป็นหลัก แต่ถ้ามันมีสี่สัปดาห์ก็ช่วยให้คนรู้สึกได้ว่า ไม่ได้เห็นอะไรใหม่ๆ ก็ช่วยให้น่าดู”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“จากมีลวดลายมีสี่สัปดาห์ แต่ไม่ดูจืดจาง ไม่รบกวนสายตา จะเน้นความน่าสนใจ ความแปลกใหม่ แต่ต้องอยู่ในกรอบที่ไม่ไปลดความน่าเชื่อถือของเนื้อหาข่าว รายการและผู้ประกาศ จะไปมีไฟแป๊บๆ ก็คงไม่ได้”

(ธีระ ธัญไพบุลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

5.6.2 จากสถานที่เกิดเหตุหลากหลาย ไม่จำเป็นต้องนำเสนอภาพข่าวที่มีฉากเป็นสถานที่เกิดเหตุ

นอกจากฉากที่ใช้นำเสนอข่าวในห้องส่งแล้ว ยังมีฉากสถานที่เกิดเหตุในข่าวเป็นส่วนประกอบของการนำเสนอด้วย ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีฉากสถานที่เกิดเหตุทุกแบบหลากหลายมากเช่นเดียวกับรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นๆ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าการนำเสนอข่าวของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ไม่จำเป็นต้องใช้ภาพเหตุการณ์ ณ จุดเกิดเหตุมาประกอบการนำเสนอข่าว คือจะต้องส่งทีมงานไปบันทึกภาพมานำเสนอเสมอไป อาจใช้การนำเสนอข่าวจากหนังสือพิมพ์ หรือการเล่าข่าวประกอบท่าทางเหมือนรายการก็ได้

”ภาพหัวหนังสือพิมพ์ เราจะใช้เฉพาะเวลาเตรียมฟุตไม่ทัน อย่างบางที่ต้องประสานไปที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบันเทิง ซึ่งดีก็ๆ ไม่มีคน แต่ถ้าเรามีฟุตอยู่แล้วก็ cap หัวหนังสือพิมพ์ แล้วก็ใส่ภาพ insert ไป”

(วิษณุ โปธิ์ประสาท, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

5.7 บทรายการ

5.7.1 เน้นบทสนทนาแบบเสวนา (Conversation) โดยนำเสนอด้วยวิธีการสนทนาข่าว

บทรายการข่าวตระกูลย่อยนี้มีทั้ง 2 แบบสังการและแบบสนทนา แต่จากการวิเคราะห์พบว่าบทสนทนาของพิธีกรข่าวในตระกูลย่อยนี้ทุกรายการ จะเด่นที่ Conversation มากกว่า กล่าวคือ พิธีกร จะใช้วิธีการนำเสนอแบบสนทนาข่าว เป็นการเล่าข่าวให้พิธีกรอีกคนฟัง ซึ่งฝ่ายที่รับฟังก็จะมีคำตอบที่คล้อยตามและขัดแย้ง และมีการสบตา มีการรับคำกับพิธีกร ร่วมตลอดการนำเสนอ

“คุยกันแบบสบาย ไม่นั่งแข็ง คุณวราภรณ์เล่าก็ฟัง แจ่มบ้าง เหมือนเราคุยกันแล้วมีคนดู ฟังอยู่ เสนอด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ยืดเยื้อเกินไป”

(ธีระ ธิญ์ไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

5.7.2 พิธีกรวิพากษ์ วิจารย์ แสดงความคิดเห็นกับข่าว

5.7.2.1 พิธีกรวิพากษ์ วิจารย์ แสดงความคิดเห็นกับข่าวโดยตรง

หากพิจารณาบทสนทนาของพิธีกรข่าวตระกูลย่อยนี้ในแง่ของการสอดแทรกความคิดเห็นลงไปพบว่า

ตารางที่ 5.14 ตัวอย่างการสอดแทรกความคิดเห็นโดยตรงของพิธีกร ครอบคลุมย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

รายการ	การสอดแทรกความคิดเห็นโดยตรง
เรื่องเล่าเช้านี้	10 พ.ย. วิจารย์ว่าในเรื่องปัญหาการวางบุหรี “รัฐไม่เป็นเอกภาพ จับแบบก๊ากๆ และวิเคราะห์ว่าเรื่องการโอนโรงเรียนไปองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ว่าพรรคไทยรักไทยกลัววุ่น เลยต้องจัดประชุมด้วย เพราะทั้งคู่ ทั้งองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นฐานเสียงของพรรคทั้งคู่
เช้าวันใหม่	20 ธ.ค. เสนอข่าวน้ำท่วมขนาดใหญ่ประเด็นปล้นร้านค้า แล้วสัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ ผบก.ภ.จว.สงขลา แต่ตำรวจตอบไม่รู้เรื่อง ตอบไม่ตรงคำถาม วิศาลทำท่าหงุดหงิด แล้วเปลี่ยนมาถามว่า เช่น วิศาลถามว่าจะทำอะไร ตำรวจบอกว่ายังไม่มีใครร้องขอ วิศาลเลยถามว่าท่านก็สั่งการไปสิ ทำไมต้องรอให้ร้องขอ โดยระหว่างที่สัมภาษณ์วิศาลเบ้าปากและขมวดคิ้วตลอด และเมื่อวางสายวิศาลบอกว่า ผมฟังๆ ดู แทนเจ้าของ ผมไม่ค่อยอุ่นใจเท่าไรครับ ฟังแล้วมาตรการดูแลไม่เข้ม ไม่เต็มที่ เป็นเวอร์กรรมของประชาชนรีเปล่า
เที่ยงวันทันเหตุการณ์	16 พ.ย. นำเสนอข่าวตรวจสภาพรถมินิบัสมีรถมาตรวจ 15 คันแล้ว เสนอว่า “อย่าไปลดกฎเกณฑ์เลยครับ ชาวบ้านไม่สบายใจ ต้องเข้มครับ”
ข่าวเช้า 7 สี	4 พ.ย. เมื่อเสนอข่าวมาตรการส่องไฟมานู๊ด กนกก็แสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจนว่าไม่เห็นด้วย โดยฟันธงว่า “ไอเดียของท่านวัฒนาไอเดียนี้ ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลแน่นอน เพราะถึงแม้จะเป็นผู้ใหญ่ ส่องไฟไปแล้ว ก็ละเมิดไปแล้ว ควรจะใช้วิธีอื่น เช่น ปิดโรงแรม 1 วัน” และทำท่ายด้วยว่า “ถามท่านรัฐมนตรีสิว่ามีโรงแรมมานู๊ดในกรุงเทพฯและปริมณฑล ก็แห่งรัฐรีเปล่า” ศุภรัตน์บอกว่า “เขาคงไม่ฟังเราหรอก ก่อนหน้านี้ท่านเคยตั้งทีมดูว่ารายการที่รายการไหนละเมิดสิทธิ คราวนี้ท่านละเมิดเอง”
ข่าวเช้าไอทีวี	10 พ.ย. เสนอข่าวการส่องสปอตไลท์หน้ามานู๊ด แล้วพิธีกร 2 คนแสดงความเป็นว่า “ผมว่าอีก 2 วัน โรงแรมมานู๊ดมาประท้วงแน่ ผมว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลนะ คนเขาจะเข้าโรงแรม จำทำอะไรกัน เล่นเอาไฟมาส่องหน้า ไอเดียกระชูดจริงๆ ความคิดท่านนี้ร้ายจริง” และปรบมือให้ด้วย

จากการวิเคราะห์พบว่าพิธีกรข่าวในตระกูลย่อยนี้ จะแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์เพิ่มเติมจากข่าวที่นำเสนอ โดยพูดแสดงความคิดเห็นส่วนบุคคลโดยตรงกับเรื่องนั้นๆ และจะสังเกตพบด้วยว่ามักจะใช้คำพูดที่ “ตรง” “แรง” สนุกสนาน มีสีสันและคำพูดที่เร้าอารมณ์ให้ผู้ชมคล้อยตาม จนบางครั้งอาจจะเป็นคำที่ไม่สุภาพ ซึ่งต่างกับรายการข่าวในตระกูลย่อย News Analysis ที่มีการแสดงความคิดเห็นกับข่าวเหมือนกัน แต่มักจะเป็นการแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการและเหตุผลมากกว่าอารมณ์ ความรู้สึก หรือประสบการณ์ของพิธีกรในตระกูลย่อยนี้ แต่ต่างจากการนำเสนอข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก ที่แทบจะไม่สามารถแสดงความคิดเห็นกับข่าวได้เลย

“การวิพากษ์วิจารณ์ต้องเป็นในเชิงสร้างสรรค์ การวิพากษ์วิจารณ์โดยความรู้สึกส่วนตัวเป็นแง่ลบ ไม่ได้”

(สำราญ ฉัตรโท, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“บางเรื่องวิจารณ์ได้ บางเรื่องวิจารณ์ไม่ได้ เช่น เรื่องศาสนา ความเชื่อ วิจารณ์ไม่ได้ เรื่องการเมืองก็ไม่อยากให้อาจารย์ได้ชนิดหน่อย แต่ถ้าเรื่องสังคมวิจารณ์ได้ แต่ของอาจารย์ประมาณ อาจารย์วันชัยให้อาจารย์ได้เต็มที่”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“วิพากษ์วิจารณ์ได้เต็มที่ บางทีทะเลาะกันหน้าจอ”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เราพยายามจะไม่ใส่ความคิดเห็นลงไป เพราะต้องมีความน่าเชื่อถือ แต่บางครั้งการพูดคุยมันเป็นไปไม่ได้ที่จะ fix คือ พิธีกรก็มีศักยภาพในการไตร่ตรองว่าอะไรควรอะไรไม่ควร มันก็ใส่เข้าไปได้ แต่ไม่ควรเยอะ คนดูรับได้ถ้าไม่น่าเกลียด”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เน้นการอธิบายและตั้งข้อสังเกตมากกว่าเป็นการวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์ ผมอยากให้แยกระหว่างการแสดงความคิดเห็นกับการตั้งข้อสังเกตโดยมีเหตุผลสนับสนุน”

(ธีระ ธิญ์ไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“รายการ แนวโชว์ข่าว มีการเจี๊ยกคืดของการนำเสนอลงไป มีการใส่ความเห็นของพิธีกรลงไป”

(อภิรักษ์ หาญพิชิตวณิชย์, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

5.7.2.2 พิธีกรวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นกับข่าวทางอ้อมด้วยวิธีการต่างๆ โดยเฉพาะการประชดประชัน

ตารางที่ 5.15 ตัวอย่างการสอดแทรกความคิดเห็นโดยอ้อมของพิธีกร ครอบคลุมย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

รายการ	การสอดแทรกความคิดเห็นทางอ้อม
เรื่องเล่าขำนี้	10 พ.ย. สรยุทธเล่าข่าวนโยบายจะนำทหารเกณฑ์ไปบวชเป็นพระ แล้วประชดว่า “ให้พกปืนละมั้งครับ” และเมื่อสรยุทธถามเอกราชว่าภรรยาจะไปได้ไปแข่งเทนนิสมาสเตอร์คัพรีเปลา เอกราชบอกว่า คงต้องรอปีหน้า เพราะปีนี้ต้องรอมีคนถอนตัว 20-30 คน ถึงจะไปได้ แล้วแลบลิ้นปิดท้ายการแสดงความคิดเห็น
เที่ยงวันทันเหตุการณ์	16 พ.ย. นำเสนอข่าวตรวจสภาพรถมีนิบัสมีรถมาตรวจ 15 คันแล้ว วิศาลพูดประชดว่า “ทำไมลั่นหลามอย่างนั้น”
คุยคุ้ยข่าวสุดสัปดาห์	4 พ.ย. เมื่อนำเสนอเรื่องรถร่วมบริการชนป้ายรถเมล์ แล้วพูดว่า “ทำป้ายรถเมล์เป็นบังเกอร์ตีใหม่” และเมื่อบอกว่ารัฐมนตรีช่วยจะจัดการปัญหาารรถร่วม แล้วพูดว่า “ถ้าทำได้จริง อนุโมทนาสาธุ”
ทันข่าวเช้านี้	10 พ.ย. เมื่อนำเสนอการแข่งขันเทนนิส WTA และวิจารณ์ที่มารีเพียส ให้สัมภาษณ์ว่าปรับตัวไม่ทัน เพราะสนามบาสมันสว่างเกินไป ว่า “เอ! แล้วทำไมเวลาแข่ง US OPEN ทำไม่ได้ล่ะ”
ร่วมมือร่วมใจ	14 ธ.ค. เมื่อนำเสนอข่าวชาวบ้านร้องทุกข์เรื่องฮวงซุ้ยใกล้แหล่งน้ำแล้วผู้ว่าฯ บอกว่าไม่ใช่สุสาน พิธีกรก็อธิบายเพิ่มเติมเรื่องหลักการการสร้างฮวงซุ้ยของคนจีน ที่ว่าจะหาสถานที่ก่อนตาย พอตายก็จะเอามาฝังไม่เช่นนั้นจะมาสร้างไว้ “หาพระแสงอะไร”

จากการวิเคราะห์พบว่าพิธีกรข่าวในตระกูลย่อยนี้ นอกจากจะแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์เพิ่มเติมจากข่าวที่นำเสนอโดยตรงกับข่าวแล้ว จากตัวอย่างพบว่ายังมีการแสดงความคิดเห็นกับข่าวอีกลักษณะหนึ่งที่เป็นสูตรของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ คือ การแสดงความคิดเห็น

คิดเห็นโดยทางอ้อม โดยเฉพาะนิยมใช้การประชดประชัน ซึ่งสร้างสีสันให้รายการ และผู้ชมถูกเร้าให้คิดต่ออีกหนึ่งขั้นว่าพิธีกรแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นอย่างไร เช่น พอพิธีกรบอกว่าจะมาสร้างไว้ “หาพระแสงอะไร” ก็ต้องคิดตามว่าพิธีกรเห็นว่า ตอนนี้เป็นสุสานเพราะไม่มีศพ แต่ต่อไปต้องมีแน่นอน เป็นต้น ซึ่งการแสดงความคิดเห็นลักษณะนี้จะสร้างสีสันและเพิ่มความน่าสนใจให้รายการได้มากกว่าการแสดงความคิดเห็นโดยตรงด้วย และนับว่าเป็นเสน่ห์อีกประการหนึ่งของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ก็ได้

“เราวิจารณ์ได้ แต่ไม่ควรมากเกินไป เพราะสิ่งนั้นมันเป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เราไปสรุปเอง เหมือนคนดูทีวีที่บ้านเนี่ย เขาดูเขาก็คิดเอง ตัดสินใจได้ เราก็ดูมาเหมือนกัน แต่เรามีไมโครโฟนอยู่ เราก็จะพูดตามอารมณ์ไปได้ พิธีกรบางคนไม่แฮปปี้กับแหล่งข่าวคนนี้ก็ไปวิจารณ์เขา หรือไปวิเคราะห์หิดิดๆ คือต้องกลางๆ ใส่ความรู้สึกของตัวเองได้ แบบแหงๆ หรือเป็นกระบอกเสียงแทนชาวบ้าน ไม่ใช่ไปวิจารณ์ว่าห่วย ว่าแย่ แต่เราจะพูดที่เล่นที่จริง หรือ soft ลง หยอๆ แหวๆ ประชดประชัน เหน็บแนม ถ้าเป็นเรื่องสังคม อาชญากรรมก็จะวิจารณ์ได้เต็มที่ พูดแทนคนดู”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

5.7.3 พิธีกรใช้อวัจนภาษาและการแสดงประกอบการนำเสนอข่าวมาก

นอกจากนี้หากวิเคราะห์ในด้านของการเคลื่อนไหวร่างกายของตัวละครของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ในแง่ของการใช้การเคลื่อนไหวและอวัจนภาษาอื่นๆ แสดงบทบาทตามข่าว เพื่อนำเสนอข่าวในลักษณะกึ่งการแสดง พบตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 5.16 ตัวอย่างการใช้อวัจนภาษาประกอบการนำเสนอข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

รายการ	การเคลื่อนไหวร่างกาย (ประกอบการนำเสนอข่าว) (การใช้อวัจนภาษาและการแสดงประกอบการเล่าเรื่อง)
เช้าวันใหม่	20 ธ.ค. เมื่อเล่าข่าวเลสเบี้ยนแต่งงานที่ไอร์แลนด์เหนือ วิศวกรก็ทำท่าทางเลียนแบบเกย์ในซานฟรานซิสโกที่เคยไปมา
เรื่องเล่าเช้านี้	8 ธ.ค. สรยุทธแสดงท่าทางเลียนแบบเจ้าของโรงไม้หิน และทำท่าพระวิงหนีหินที่ระเบิด เพื่อประกอบข่าวปัญหาโรงไม้หิน

เรื่องเด่นเย็นนี้	4 พ.ย. สาธิตทำท่าทำเลียนแบบคุณปัญญา นรินทรกุล ประกอบคำพูด “ถูกต้องนะครับ” เพื่อนำเข้าข่าวผลโพลล์ขวัญใจเกย์
ร่วมมือร่วมใจ	10 พ.ย. มัลลิกานำผ้าห่มมาห่มแล้วทำท่าสั่น เมื่อประมาณถามว่าเป็นอะไร มัลลิกาบอกว่าหนาว หนาวจริงๆ เพื่อประกอบการเสนอข่าว “ไอทีวีสู้ภัยหนาว
คุยคุ้ยข่าวสุดสัปดาห์	4 ธ.ค.เมื่อนำเสนอข่าวซีเกมส์ ก็ทำท่าต๋อยกนก เพื่อประกอบคำพูดว่า “ต๋อยเนิ่นๆ” ทำท่ากองเชียร์ฟิลิปปินส์ที่โกรธ ทำทำนักมวยไทยยกมือไหว้กองเชียร์ รวมทั้งทำท่าตำรวจเข้าไปแยก ทำทำนำขวดน้ำมาขว้างใส่กรรมการ และทำทำนักมวยไทยเหวี่ยงหมัดชกและทำเสียงแฟนมวยให้
ข่าวเช้าไอทีวี	10 พ.ย. ประมาณกับวันชัยแสดงบทบาทเป็นกรมควบคุมโรคที่ร้านเซเว่น โดยแสดงสีหน้า และท่าทางเหมือนทั้ง 2 ฝ่ายกำลังถกเถียงกันอย่างจริงจัง แต่แก้จบด้วยการหัวเราะกันให้ผู้ชมทราบว่าเป็นแค่การแสดงบทบาทสมมติ

จากตัวอย่างที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างรายการพบว่า รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีสูตรที่เป็นเอกลักษณ์ของตระกูลย่อยนี้คือการเล่าเรื่องข่าวโดยการใช้ตัวพิธีกรเองแสดงท่าทาง หรือการกระทำ พูด และการสื่อสารด้วยอวัจนภาษาหลากหลายรูปแบบ คล้ายกับการแสดงละคร ซึ่งเนื้อเรื่องของละครที่นำเสนอก็คือเนื้อหาข่าวนั่นเอง และพิธีกรก็จะอุปโลกตนเองเป็นนักแสดงนำแสดงเป็นบุคคลในข่าว ที่มีการกระทำสำคัญ จนก่อให้เกิดเหตุการณ์ในข่าว หากแต่การแสดงละครของพิธีกรเหล่านี้มักจะเป็นการแสดงที่ไม่เต็มที่ไม่มีการเปลี่ยนเสื้อผ้า แต่งหน้า ทำผมใหม่ ไม่มีการเปลี่ยนฉาก และที่สำคัญมักจะเป็นการแสดงโดยใช้ร่างกายครึ่งตัวบนที่โผล่ขึ้นมาพันโต๊ะหรือแทนอ่านข่าวเท่านั้น

ทั้งนี้การแสดงบทบาทสมมติต่างๆ ของพิธีกรข่าวในตระกูลย่อยนี้ มักจะแสดงออกมาแตกต่างกันตามสไตล์เฉพาะตัวของแต่ละคน และการแสดงนั้นบางครั้งมาจากการคาดเดาเอาเอง ดังนั้นการแสดงนั้นอาจจะไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นก็ได้ หากแต่พิธีกรแสดงออกมาเพื่อทำให้รายการและข่าวนั้นสนใจมากขึ้น และเร้าอารมณ์ผู้ชมได้มากกว่าการรายงานข่าวเพียงอย่างเดียว

5.7.4 มีการใช้คำ สำนวน และโวหารหลายชนิดขยายความเนื้อหาข่าว

นอกจากการเพิ่มสีสันโดยการแสดงแล้ว การทำให้ผู้ชมจินตนาการเหตุการณ์ข่าวได้มากขึ้นด้วยการเลือกใช้คำก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่พบได้ในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 5.17 การเลือกใช้คำ สำนวน โวหาร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว

รายการ	ใช้คำวิเศษณ์ สำนวนและโวหารต่างๆ ขยายเนื้อหาข่าว
เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	10 ธ.ค. นำเสนอข่าวการจัดเวทีเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรที่สวนลุมพินี แล้วจำนวนตัวเลขผู้เข้าฟังแต่ละสัปดาห์ไม่เท่ากัน แอนดรูส์เลยบอกว่า “ผู้สื่อข่าวตลกเลข” และบอกว่า “สวนลุมตอนนี้เป็นที่ออกกำลังกายปาก”
เรื่องเด่นเย็นนี้	16 พ.ย. นำเสนอข่าวรถรวมบริการขนศาลาป่าयरธเมล์ แล้วพูดว่า “เหมือนเรียงคิวกันเกิดเหตุ”
ข่าววันใหม่	4 พ.ย. นำเสนอข่าวจับขบวนการค้ายาเสพติด โดยเล่าว่า “ตำรวจหลายหน่วย ยกโขงมาเพียบ”
ข่าวมือเช้า	6 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือปรับโครงสร้างหน้การรถไฟ และเมื่อนำเสนอว่าปัจจุบันการรถไฟ มีหนี้สินแสนล้าน กรองแก้วบอกว่า “ขนลุก” (เป็นตัวเลขที่น่าตกใจ)
ข่าวเช้าไอทีวี	16 พ.ย. เล่าข่าวการโซว์ช่วยตัวเอง พิธีกรใช้คำว่า “คือหัตถ์ดาครองภิกพ” แทนกริยาการสำเร็จความใคร่
ร่วมมือร่วมใจ	14 ธ.ค. เสนอข่าวเรื่องศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ เปิดสัญญาณเตือนสึนามิพลาด แล้วใช้คำต่างๆ อธิบายบรรยากาศ เช่น โกลาหล อลหม่าน อีกทั้งก็คึกโครม

จากการวิเคราะห์พบว่า การเลือกใช้คำวิเศษณ์ คำอุทาน กลุ่มคำ หรือวลี และการใช้สำนวน การใช้โวหารต่างๆ มาใช้สื่อสารเนื้อหาข่าว จะช่วยให้สามารถถ่ายทอดเหตุการณ์ในข่าวได้ง่ายและชัดเจนมากขึ้น และยังช่วยให้ข่าวนั้นมีสีสันมากขึ้น รวมทั้งทำให้ผู้ชมมีอารมณ์และความรู้สึกคล้อยตามพิธีกร

จากตัวอย่างจะพบว่าคำวิเศษณ์ กลุ่มคำ หรือวลี และการใช้สำนวน ที่นำมาใช้ในการนำเสนอข่าวในตระกูลย่อยนี้มักจะเป็นภาษาปาก ภาษาพูด และมีลักษณะไม่เป็นทางการ จน

บางครั้งอาจจะเป็นคำแสลง หรือคำไม่สุภาพ จะไม่ใช่คำที่เป็นทางการหรือคำศัพท์วิชาการ เหมือนรายการข่าวตามชนบทเดิม และคำที่นำมาใช้ในตระกูลย่อยนี้อาจจะมาจากความคิดเห็นส่วนตัวของพิธีกร ที่อาจจะคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงก็ได้

“ภาษาที่ใช้ เราต้องการให้ใกล้ชิดชาวบ้าน ชาวบ้านเข้าใจ”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“บทสนทนาอยู่ที่พิธีกรล้วนๆ เรื่องการใช้คำ และระดับภาษา”

(วินัย วงศ์ไธสง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“เอกลักษณ์คือสีสันที่ผู้เล่านำเสนอไป ความเป็นกันเอง ความสบายๆ พิธีกรขำเราก็ขำ เวลาเสนอภาพที่สลดหดหู่ ก็เกิดอารมณ์ร่วม”

(วินัย วงศ์ไธสง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

5.7.5 มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากเนื้อหาข่าว

หากวิเคราะห์การให้ข้อมูลในข่าวของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ พบว่า

ตารางที่ 5.18 ตัวอย่างการอธิบายขยายความ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซวโซว

รายการ	การอธิบายขยายความ ให้ความรู้
เรื่องเล่าเสาร์- อาทิตย์	6 พ.ย. แอนดรูส์ อ่านข่าวเรื่องกล้วยไม้พันธุ์ใหม่ในหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น และพยายามอธิบายคำศัพท์ “Blooming expensive” ว่าเป็นคำที่มีความหมายหายากแบบ “เบาๆ”
เที่ยงวันทัน เหตุการณ์	20 ธ.ค. วิศาลอธิบายประวัติวันคริสต์มาส เพื่อประกอบการนำเสนอข่าวเทศกาลคริสต์มาส
ข่าววันใหม่	4 พ.ย. อธิบายเพิ่มเติมว่าการขายดีมีผลกระทบอย่างไรบ้าง เพื่อประกอบการนำเสนอข่าว สหรัฐอเมริกาประกาศขายดีบริษัทที่เกี่ยวข้องกับเขา และอธิบายเรื่องชนิดระเบิด ประกอบข่าววาระเบิด สำนักพิมพ์ผู้จัดการ

ข่าวเช้า 7 สี	4 พ.ย.อธิบายว่ากฎอัยการศึกกับพระราชกำหนดอย่างไร
คุยคุ้ยข่าวสุด ส์ปดาร์ห์	6 พ.ย. นำเสนอข่าวใช้หัวदनก แล้วนำเสนอภาพการทำลายไก่อที่เวียดนาม แล้วอธิบายเพิ่มเติมว่าไม่ควรทำแบบในภาพเพราะเลือดอาจจะกระเด็นมาโดนทำให้ติดโรคได้ และยังอธิบายเพิ่มเติมว่าในประเทศไทยมีวิธีการทำลายไก่ออย่างไร
ข่าวมือเช้า	6 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวเรื่องคุกลับที่จังหวัดอุดรธานี เดิมศักดิ์ ก็ให้ข้อมูลเรื่องสถานีวิทยุ VOA โดยละเอียด เช่น บอกว่าเป็นสถานีวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศประจำประเทศไทย สหรัฐอเมริกากลางทุน ตกลงว่าไทยจัดหาที่ดิน 3,000 ไร่ ทางสหรัฐเสียค่าบำรุง 25 ปี และเป็นผู้อุ้ยค่าเวนคืนที่ดิน

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มักจะไม่ได้เพียงนำเสนอแต่ข้อเท็จจริงของข่าว แต่มักจะมีการอธิบาย ขยายความ หรือให้ข้อมูล ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับข่าวนั้น ทำให้ผู้ชมสามารถทำความเข้าใจกับข่าวนั้นๆ ได้ง่ายขึ้น

“ตามี ยายมา ยายแม่น นั่งฟังแถลงของโฆษกรัฐบาลว่ารัฐบาลมีมาตรการช่วยเหลือเรื่องของราคาข้าว เกวียนละเท่านั้น เท่านั้น คืออ่านเป็นภาษาทางราชการ ชาวบ้านเขาไม่เข้าใจ แต่ถ้าคุณสรยุทธ อะฮ่า คุณป้า ฟรุ้งนี้ถ้าเอาข้าวไปขาย ถ้าผ่านขั้นตอนอย่างนี้ จะได้ 10,000 บาท

(สำราญ ฉัตรโท, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“สิ่งที่เพิ่มเข้าไปคือ ข้อมูล คงจะไม่ใช้การวิพากษ์วิจารณ์ อาจจะแค่นิดๆ หน่อยๆ แต่ทุกอย่างอยู่บนข้อเท็จจริง”

(สำราญ ฉัตรโท, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“บางทีคุยแล้วเพลิดน หรือใส่ (การสอดแทรกความรู้) เพื่อเชื่อมไปอีกข่าวก็โอเค ทำได้”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“หลักคือ ต้องให้ความรู้ประชาชนในด้านกฎหมาย”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

5.7.6 เน้นการสร้างความคุ้นเคย เป็นกันเองระหว่างพิธีกรด้วยกันเอง และระหว่างพิธีกรกับผู้ชม

เมื่อนำบทพูดของพิธีกรข่าวในตระกูลย่อยนี้มาวิเคราะห์ในด้านระยะห่างระหว่างพิธีกรเอง และระหว่างพิธีกรกับผู้ชม พบตัวอย่างที่มีร่วมกันทั้ง 13 รายการดังนี้

ตารางที่ 5.19 การสนทนาหยอกล้อ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

รายการ	
เช้าวันใหม่	4 พ.ย. วิศาล ทักทายผู้ชมว่า “สวัสดีค่ะคุณผู้ชมที่บางคนยังไม่นอน บางคนตื่นเข้ามาเตรียมอาหารให้น้องๆ เด็กๆ ไปโรงเรียน บางคนมีอาชีพที่ไม่ได้นอนอยู่แล้ว ทั่วประเทศ ทุกจังหวัด บางคนขายอาหาร บางคนเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย ชาวสวนยาง คุณหมอบ พยาบาล ตำรวจ อัยการ แต่ไม่ได้มีแต่อายุมากนะครี๊บ เด็กๆ ก็ดู เราก็เลยต้องจัดข่าวให้สมน้ำสมเนื้อกับคนดู”
เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	6 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวกล้วยไม้พันธุ์ใหม่ที่จังหวัดสระบุรี พิธีกรก็นำเสนอว่าเป็นบ้านคุณภุชณะ และเมื่อเสนอข่าวครูโกนหัวประท้วงการโอนไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิธีกรก็หยอกล้อกันว่า ที่โกนหัวเพราะอยากเก่งภาษาอังกฤษเหมือนแอนดรูส์ เลย์โกน
เรื่องเด่นเย็นนี้	4 พ.ย. ในการนำเสนอข่าว ข่าวคุกกลับ และข่าวบุกค้นคุกคลองเปรม และวราภรณ์พูดว่า “ไหนๆ ก็มาใกล้คุกกันแล้ว ดิฉันชวนเข้าคุกไปดูเรื่องนี้กัน” ธีระตอบว่า “ผมไม่ไปด้วย”
ข่าววันใหม่	16 พ.ย. เปิดรายการโดยสนทนากันสนุกสนาน โดยการถามผู้ดำเนินรายการหญิงว่าไปลอยกระทงที่ไหน และพิธีกรหญิงบอกว่าลอยทางอินเทอร์เน็ท ตั้งแต่บ่าย 3 โมง
คุยคุ้ยข่าว	4 พ.ย. เปิดรายการแล้วพิธีกรทักทายกันว่า “สุขสันต์วันเกิด ชอบของขวัญผมไหม เรื่องเพศศึกษา คีนี่จะไปอ่าน”
ร่วมมือร่วมใจ	10 พ.ย. ในระหว่างออกอากาศ คุณกิตติ สิงหาปัด เดินผ่านมา ทีมพิธีกรก็พูดแซวกันและกันอย่างสนุกสนาน

จากการวิเคราะห์พบว่า การนำเสนอรายการข่าวในตระกูลย่อย มีสูตรของการนำเสนอที่มุ่งสื่อสารให้มีระยะห่างระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารน้อย กล่าวคือ การสร้างให้ผู้ชมรู้สึกคุ้นเคยและใกล้ชิดกับพิธีกร ซึ่งสูตรที่ใช้ในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้คือ

5.7.6.1 พิธีกรเปิดตนเอง นำตัวเองเข้าไปใกล้ชิดกับผู้ชมที่บ้าน โดยการนำเสนอโดยเรื่องส่วนตัว หรือประสบการณ์ส่วนตัวของพิธีกรทั้งจากการที่พิธีกรนั้นนำมาพูดเอง และจากการหยอกล้อกันระหว่างพิธีกรทั้ง 2 หรือ 3 คน

5.7.6.2 สื่อสารกับผู้ชมที่บ้านด้วยภาษาพูดที่เข้าใจง่าย และเป็นกันเอง เหมือนคนที่รู้จักคุ้นเคยกัน

“คุยกัน หยอกล้อกัน อ้ากันบ้างเพื่อให้บรรยากาศการเล่าข่าวลื่นไหลมากขึ้น และผู้ประกาศพยายามสร้างความเป็นกันเองกับคนดูให้มากที่สุด ถ้าเป็นลักษณะ News Show”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“บุคลิกของพิธีกรหน้าจอก็ไม่ต้องถึงกับ format 100 % ข่าวค่าเราจะเห็น format เห็นพิธีกรหน้าตาซึ่งซัง แต่ในข่าวเช้าจะสบายๆ มีการพูดคุย มีการหยอกล้อกัน มีการนำเสนอที่ relax หน่อย เน้นการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ชม ทำให้เหมือนกับว่าเราไปเยือนเขาถึงบ้าน เราอยู่ในบ้านเขาด้วย พยายามคุย เช่น สวัสดีค่ะ คนเหนือเป็นไงบ้างหนามั้ย”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“การแบ่งจังหวะ วรรคตอน ในการนำเสนอ แล้วก็มีความว่า ครับ ค่ะ ก็ช่วยให้คนดูรู้สึกว่าเขาพูดกับเราเนอะ เป็นสไตล์ของเล่าข่าว”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

5.7.7 พิธีกรเชื่อมโยงสิ่งที่อยู่ในข่าวไปยังประเด็นอื่นๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องจริงและเพื่อความสนุกสนาน

นอกจากการอธิบายขยายความเพิ่มเติมจากข้อมูลในข่าวแล้ว พิธีกรข่าวตระกูลย่อยนี้ ยังมีการเพิ่มเติมข่าวในลักษณะอื่นๆ ดังนี้

ตารางที่ 5.20 ตัวอย่างการสนทนาเชื่อมโยงไปนอกเนื้อหาข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

รายการ	พิธีกรเชื่อมโยงสิ่งที่อยู่ในข่าวไปยังประเด็นอื่นๆ
เช้าวันใหม่	16 พ.ย. นำเสนอข่าวเกี่ยวกับนายบุญถาวรที่ไปทำอนาจารที่มหาวิทยาลัย แล้วพูดว่า “ชื่อเหมือนเจ้าของร้านสุขภัณฑ์เลย”
เรื่องเล่าเช้านี้	4 พ.ย. กำลังเสนอข่าวเรื่องปัญหาการวางโซว์บูทรีในร้าน 7-11 กลับพูดไปถึงเรื่องการขยายสาขาของ 7-11 กับ Tesco lotus express
ข่าวเช้า 7 สี	16 พ.ย. นำเสนอข่าวการแข่งขันเทนนิสมาสเตอร์คัพ และสนทนากันว่า “ภราดรไปไม่ถึง และเตรียมตัวบวช บวชและจะเปียดหรือเปล่า”
คุยคุ้ยข่าว	8 ธ.ค. นำเสนอข่าวกลุ่มอนาคตาจะย้ายออกจากพรรคไทยรักไทย แล้วพูดว่า “อย่าไปคิดว่า “ท่านผู้ชมอย่าไปคิดว่าเกี่ยวกับหัวงู”
ทันข่าวเช้านี้	10 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวประเทศอุรุกวัยจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญการสัก ผิวหนังจบ คุณอดีตก็พูดว่า “ไม่ทราบว่ามีนักสักชาวไทยไปบ้างรึเปล่า เรามีอาจารย์หนู เก่งมากๆ “
ข่าวมือเช้า	10 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวดอกเบ๊ยบัตรเครดิต แล้วพูดไปถึงเรื่องเลขท้าย 3 ตัว แล้วพิธีกรก็แซวกันว่า “คุณกรองแก้ว อย่างนี้กว่าหายนะครับ”

จากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าพิธีกรข่าวในตระกูลย่อยนี้ มักจะชอบออกนอกเรื่องกล่าวคือ แทนที่จะนำเสนอข่าวไปตามข้อเท็จจริงที่ทีมข่าวรายงานเข้ามาเพียงอย่างเดียว กลับเชื่อมโยงสิ่งที่อยู่ในข่าวไปยังประเด็นอื่นๆ เพิ่มเติม ทั้งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้นจริงๆ และการจินตนาการล่วงหน้าของพิธีกร และการเชื่อมโยงออกนอกเรื่องความสนุกสนาน และสร้างสีสันเพิ่มให้ข่าว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะการแซวหรือการพูดเล่น หยอกล้อ บุคคลสิ่งของ สถานที่หรือเหตุการณ์ที่อยู่ในข่าว เป็นส่วนใหญ่

5.7.8 พิธีกรพูดเชื่อมโยงข่าวต่างๆ ให้ต่อเนื่องกัน

ในการนำเสนอรายการข่าวในแต่ละครั้งนั้นจะประกอบไปด้วยข่าวหลายประเด็น ซึ่งเมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรายการ พบว่าพิธีกรมีการเชื่อมโยงข่าวต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 5.21 การสนทนาเชื่อมโยง ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

รายการ	มีการเชื่อมโยงระหว่างข่าว
เช้าวันใหม่	6 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวอุบัติเหตุรถร่วม แล้วโยงไปที่ข่าวเรื่องปัญหา BTS โดยใช้เรื่องค่าโดยสารมาเชื่อมโยง
เรื่องเด่นเย็นนี้	10 พ.ย. นำเสนอข่าวปัญหาการโอนย้ายครูฯ แล้วพูดว่า “จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดิฉันพามาดูองค์กรปกครองส่วนครอบครัวบ้างค่ะ” แล้วนำเสนอข่าวหนุ่มปั่นเสไฟฟ้า เพราะน้อยใจภรรยาไม่ยอมให้หลับนอนด้วย
ข่าววันใหม่	16 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวแมวดิตบนเสไฟฟ้า แล้วพูดว่า “หวาดเสียวเหมือนกันแต่เกิดกับคน” แล้วนำเสนอข่าวคนวิตถารโชว์ของลับนักศึกษาสาว
คุยคุ้ยข่าว	16 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวกำหนดการตรวจมินิบัส แล้วพูดว่า “ขสมก. กั๊วน้อยหน้า นานๆ มาที” แล้วนำเสนอข่าวรถประจำทางขสมก.สาย 96 แทกโค้ง
ทันข่าวเช้านี้	10 พ.ย. เมื่อจะนำเสนอข่าวการประมูลผลงานศิลปะของลิงอุรังอุตังในประเทศสหรัฐอเมริกา ก็พูดว่า “เมื่อสักครู่เราไปสวนสัตว์เชียงใหม่ คราวนี้เราไปสวนสัตว์ในสหรัฐอเมริกาบ้าง”
ร่วมมือร่วมใจ	14 ธ.ค. เมื่อนำเสนอข่าวพบศพหญิงที่ถูกฆาตกรรม แล้วพูดว่า “ภัยของผู้หญิงมันเยอะนะ นอกจากภัยแบบเมื่อสักครู่ยังมีภัยของสาวหางานอีก” แล้วนำเสนอข่าวผู้หญิงที่ไปสมัครงาน

จากการวิเคราะห์พบว่านอกจากการเชื่อมโยงข่าวด้วยคำบุพบทตามปกติแล้ว สูตรของพิธีกรข่าวในตระกูลย่อยนี้ คือจะต้องพูดเชื่อมโยงข่าวต่างๆ ที่นำเสนอให้ต่อเนื่องกันอย่างราบรื่นไม่ทำให้อารมณ์ผู้ชมไม่สะดุด อีกทั้งบางครั้งการเชื่อมข่าวเข้าด้วยกันจะยิ่งช่วยเสริมย้ำ การเล่า

อารมณ์ผู้ชม กล่าวคือข่าวที่นำเสนอหลังช่วยเสริมอารมณ์ข่าวที่นำเสนอก่อนหน้านี้ เช่น กรณีรายการร่วมมือร่วมใจ เมื่อนำเสนอข่าวพบศพหญิงที่ถูกฆาตกรรม แล้วพูดว่า “ภัยของผู้หญิงมันเยอะนะ นอกจากภัยแบบเมื่อสักครู่ยังมีภัยของสาวหางานอีก” แล้วนำเสนอข่าวผู้หญิงที่ไปสมัครงาน ทำให้อารมณ์ที่เกิดจากข่าวภัยที่ 2 เสริมให้อารมณ์ที่เกิดจากข่าวภัยที่ 1หนักแน่นขึ้น และในขณะเดียวกันข่าวภัยที่ 1 ก็ช่วยปูพื้นอารมณ์ผู้ชมเข้าสู่ข่าวภัยที่ 2

พิธีกรมักจะเชื่อมโยงข่าวที่มีจุดร่วมโดยการหาสิ่งที่มีร่วมกันมาเป็นจุดเชื่อมโยง เช่น กรณีรายการคุยคุ้ยข่าว นำเสนอข่าวกำหนดการตรวจมิ้นิบัส แล้วพูดว่า “ขสมก. กลัวน้อยหน้า นานๆ มาที” แล้วนำเสนอข่าวรถประจำทางขสมก. สาย 96 แหกโค้ง ก็ให้เห็นได้ว่าพิธีกรใช้จุดร่วมคือการเป็นข่าวเกี่ยวกับรถประจำทางเหมือนกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าจุดร่วมที่พิธีกรนำมาใช้เชื่อมโยงนั้น มีทั้ง คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ ลักษณะของเหตุการณ์ ประเภทข่าว เป็นต้น

“ตัวผู้ประกาศเวลาจะเปลี่ยนเรื่องก็จะมีบทสนทนาที่บอกว่าเรื่องนี้เราพอก่อน เรามาต่อเรื่องนี้ประมาณนี้ แต่ว่าในข่าวภาคค่ำจะไม่มี”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“น่าจะมีการเชื่อมโยงข่าว ถ้าทำได้แล้วทำให้เนียน คนดูเขาก็รู้สึกว่าการดูมันลื่นไหล ข่าวข่าวจบแล้วหรือ ช่วยดึงคนดูไว้ได้”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“การเชื่อมโยงจะช่วยให้การประหยัดเวลา คนดูก็สบายหู สอดคล้องต้องกันเป็นเรื่องเดียวกัน เชื่อมได้ควรจะเชื่อม”

(ธีระ ัญญไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“เรื่องที่เป็นเรื่องที่ต่อเนื่องกันก็อาจจะดึงขึ้นมาเชื่อมโยงได้ หรือเช่นการเมืองเสร็จแล้ว ก็บอกว่า การเมืองเครียด ผมไม่เอาแล้ว คุณมีเรื่องสนุกๆ ตลกๆ มั้ย อย่างนี้ไปเลย”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

5.7.9 ใช้เวลากับการเปิดรายการมาก เน้นการทักทายและสนทนากับพิธีกรร่วมและกับผู้ชม ทั้งเรื่องทั่วๆ ไป แล้วนำเข้าสู่เนื้อหาของรายการในวันนั้น

จากการวิเคราะห์พบว่า รายการข่าวในตรัษฎุญญี่จะใช้เวลากับการเปิดรายการมากกว่ารายการข่าวในตรัษฎุญญี่แนวคลาสสิก โดยเมื่อนำเสนออินเทอร์ลูด (Interlude) รายการและบางรายการมีการพาดหัวข่าวแล้ว พิธีกรก็จะสวัสดี แจ้งชื่อรายการ แจ้งวันเหมือนรายการข่าวอื่นๆ และมักจะไม่นำเสนอข่าวแรกทันที จะมีการสนทนากันแบบไม่เป็นทางการเพื่อนำผู้ชมเข้าสู่รายการ ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่จะเป็นการสนทนาเพื่อทักทาย พูดเรื่องทั่วไปหรือเรื่องส่วนตัวของพิธีกรร่วม หรืออาจจะสนทนากับพิธีกรร่วมและกับผู้ชมอย่างเป็นกันเอง ทั้งเรื่องทั่วๆ ไป โดยเฉพาะเรื่องราวใหม่ๆ ที่กำลังได้รับความสนใจจากประชาชนในขณะนั้น แล้วนำเข้าสู่เนื้อหาของรายการในวันนั้นโดยการหยิบบางประเด็นที่น่าสนใจของข่าวแรกที่จะนำเสนอมาเป็นหัวข้อสนทนากัน

“คุยเข้าข่าวยาวได้ เพราะตอนเช้าคนไม่ค่อยดูความรุนแรง ทุกช่องเลยคุยกันเฮฮาหมด”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“บทเปิดปิด สบาย แล้วแต่พิธีกร”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“เกริ่นก่อนเข้ารายการนาน ก็เหมือนเป็นการพาดหัวข่าว อยากให้คนดูรู้สึกข่าวเส่ง่าย ความคุ้นเคยระหว่างคนในจอกับข้างนอก มันก็มีผล มันก็รู้สึกซ้ำๆ ประเด็นที่เราแซวกัน บางทีก็โดนใจคนดู ก็ดูข่าวอันนี้ต่อไป”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“คุยเรื่องทั่วไป แซวเสื่อผ้า ทรงผม ไม่ใช่เปิดมาแล้วคุยเลย บางเรื่องก็เล่าเรื่องที่ไปเจอมา สดๆ ร้อนๆ”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

5.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง

แบบบุคคลที่ 3 แบบที่ผู้เล่าไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์เป็นส่วนใหญ่ ชาวถูกประกอบสร้างหลายชั้น

หากวิเคราะห์มุมมองในการเล่าเรื่องโดยพิจารณาจากการประกอบสร้างของข่าว ในรายการข่าวตระกูลย่อยแนวโซว์ข่าว พบว่า

ตารางที่ 5.22 การประกอบสร้างข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว

รายการ	การประกอบสร้างข่าว				
	ทีมข่าว	พิธีกร	สื่ออื่นๆ	ผู้ชม (SMS)	สำนักข่าวต่างประเทศ
เช้าวันใหม่	✓	✓	✓ (น.ส.พ.)	✓	✓
เรื่องเล่าเช้านี้	✓	✓	✓ (น.ส.พ. อินเทอร์เน็ต)	✓	✓
เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	✓	✓	✓ (น.ส.พ.)	✓	✓
เที่ยงวันทันเหตุการณ์	✓	✓		✓	✓
เรื่องเด่นเย็นนี้	✓	✓		✓	✓
ข่าววันใหม่	✓	✓	✓ (น.ส.พ. สถานีวิทยุ)	✓	✓
ข่าวเช้า 7 สี	✓	✓	✓ (น.ส.พ. อินเทอร์เน็ต)		✓
คุยคุ้ยข่าว	✓	✓		✓	✓
คุยคุ้ยข่าวสุดสัปดาห์	✓	✓		✓	✓

ทันข่าวเช้า	✓	✓	✓ (น.ส.พ.)		✓
ข่าวมือเช้า	✓	✓	✓ (น.ส.พ.)		✓
ข่าวเช้าไอทีวี	✓	✓	✓ (น.ส.พ.)	✓	
รวมมือร่วมใจ	✓	✓		✓	

ทั้งนี้เรื่องที่น่ามาเล่าในรายการข่าวตระกูลย่อย แนวโซวีข่าว เป็นเรื่องประกอบสร้างจาก ผู้ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ หรือเรียกได้ว่าห่างจากเหตุการณ์ เพราะจากตารางจะเห็นว่าแม้ว่าการประกอบสร้างข่าวในตระกูลย่อยนี้มีความหลากหลายแตกต่างกัน เป็นการประกอบสร้างหลายชั้น ตั้งแต่ทีมข่าวที่อยู่ในสถานที่เกิดเหตุ ทีมข่าวในกองบรรณาธิการของสถานีหรือสื่ออื่นๆ ทีมข่าวของรายการ และพิธีกรในรายการ กล่าวคือจากการที่ผู้สื่อข่าวออกไปทำข่าวจากสถานที่เกิดเหตุ แล้วส่งข่าวมาที่กองบรรณาธิการข่าวของฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์นั้น หรือกองบรรณาธิการข่าวของสื่อมวลชนอื่นๆ และทีมงานของแต่ละรายการก็จะมาเลือกหยิบข่าวไปนำเสนอโดยการปรุงแต่งเพิ่มเติม และสุดท้ายก็เป็นการประกอบสร้างจากตัวพิธีกรที่มักจะเพิ่มเติมสิ่งต่างๆ ลงไปในข่าวตามที่ได้วิเคราะห์ไปแล้ว

จากการวิเคราะห์โดยละเอียดพบว่า ภาพลักษณ์ของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้เป็นการประกอบสร้างจากพิธีกรจึงกล่าวได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อย แนวโซวีข่าว ใช้มุมมองแบบบุคคลที่ 3 แบบที่ผู้เล่าไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์เป็นส่วนใหญ่ เพราะพิธีกรไม่ได้ลงไปสัมผัสกับเหตุการณ์โดยตรง เพียงรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ นำมาประมวลแล้วประกอบสร้างนำเสนอออกไปตามทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ และสไตล์เฉพาะตัวของพิธีกรแต่ละคน

และด้วยเหตุที่พิธีกรไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ ทำให้จากการวิเคราะห์ พบว่ามักมีการให้ข้อมูลข่าวที่ผิดๆ หรือไม่แน่ใจจนกลายเป็นเรื่องปกติ เช่น

รายการเรื่องเล่าเช้านี้ 4 พ.ย. อรปรียาบอกหมายเลข call center ของพรรคไทยรักไทยผิด 10 พ.ย. เล่าข่าวระเบียบรัตน์ตำหนิการแต่งตั้งของหยาดทิพย์และตลกคนหนึ่ง ในรายการทางช่อง 5 อรปรียาบอกว่าดิฉันก็ไม่ทราบว่าตลกคือใคร ส่วนสรยุทธก็บอกว่า “ไม่แน่ใจว่าวันนี้มีการแถลงเรื่อง กฟผ. ก็โมง 14.00 หรือ 13.00 น.

รายการทันข่าวเช้านี้ 10 พ.ย. กรุณา นำเสนอข่าววันลอยกระทงแล้วบอกว่าจำไม่ได้ว่าปีนี้ วันลอยกระทงตรงกับวันที่ 14 หรือ 16 ไม่แน่ใจ ไม่ได้ลอยมาหลายปีแล้ว แล้วก็หัวเราะ

รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ 6 พ.ย.แอนดรูส์ จะเล่าข่าวหลวงพ่อกุณกับปัญหาวัดบ้านไร่ แต่พูดผิดเป็นวัดไร่ขิง แล้วก็หัวเราะกัน

รายการเช้าวันใหม่ 10 พ.ย. เล่าข่าวระเบียบรัตน์ตำหนักการแต่งตัวของหยาดทิพย์และตลก คนหนึ่งในรายการทางช่อง 5 วิศาลเล่าแล้วบอกว่าใช่ “รายการชิงร้อยชิงล้าน” รีเปล่า ไม่แน่ใจ

“อย่าไปเล่าแบบคนอยู่ในเหตุการณ์ มันหลอกคนดู ให้เล่าจากข้อเท็จจริงที่เรารับรู้มา ถ้า มีผู้สื่อข่าวอยู่ในเหตุการณ์ก็ให้เข้าสายมาเล่า ไม่ให้เล่าแบบไปเห็น”

(ประไพ ยิ่งยืน, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551)

“อยากให้คุณรู้สึกที่เราได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกาศผ่านข้อมูลไปถึงคนดู ไม่ได้ อยากให้รู้สึกว่าคุณประกาศรู้ไปซะทุกอย่าง”

(เบญจมาศ อ่อนกล้าผล, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ของเราผู้สื่อข่าวต้องลงพื้นที่ แล้วมีฝ่ายประสานงานเช็คเรื่องอีกที เพราะเป็นเรื่องที่ถูก ฟ้องง่าย”

(แจ่มจิต ระวีกุล, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“อ่านเรื่องนี้มาดี อ่านจนเข้าใจแล้วมาอธิบาย หรือว่าชอบคนที่เล่าตะกุกตะกัก รายการผม ไม่ได้ใช้ช่องทางจากหนังสือพิมพ์เลย จากทีมนักข่าว ถ้าผมสงสัยอะไรก็โทรถามผู้สื่อข่าว”

(ธีระ ธีฎไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“ข้อมูลเรามาจากหลายทาง ข่าวผู้สื่อข่าวจะสั้น รายละเอียดจะได้จากหนังสือพิมพ์ มากกว่า เวลาเล่า ทั้งหมดมันก็มาจากหนังสือพิมพ์นั่นแหละ แต่ใส่ลีลาให้มันกลมกล่อม”

(อรปริยา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

5.9 รหัส

ใช้รหัสต่างๆ สื่อสารถึงความเพลิดเพลินทางอารมณ์ จากสีสัน ความง่าย และความคุ้นเคยเป็นหลัก

จากการวิเคราะห์รหัสต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ พบว่าทั้ง 13 รายการใช้รหัสต่างๆ ซึ่งอาจจะใช้รหัสตัวเดียวกันทั้งหมดหรือแตกต่างกันบ้าง แต่จากการศึกษาทั้งในฝั่งของผู้ส่งสารและฝั่งของผู้รับสาร พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีสูตรการ รหัสต่างๆ เพื่อสื่อความหมายกึ่งทางการ ประกอบด้วย ความหมายหลักที่รหัสต่างๆ ในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ สื่อสารไปยังผู้รับสาร คือ ความมีสีสัน ความสบาย และความเพลิดเพลินอารมณ์

กล่าวคือ ผู้ผลิตรายการจะเลือกใช้รหัสต่างๆ ในทุกระดับ เพื่อสื่อความหมายไปยังผู้ชม ให้ผู้ชมเกิดความเพลิดเพลินทางอารมณ์ จากการชมข่าว ทั้งจากสีสัน คือ การรับรู้ที่กำลังชมรายการข่าวที่ข่าวนั้นไม่ใช่ข้อเท็จจริงทั้งหมด มีการปรุงแต่งเพิ่มเติมสีสันลงไป จากความง่าย และความคุ้นเคยและมีพิธีกรที่คุ้นเคยกับผู้ชม อธิบาย ขยายความ ย่อยข่าวให้เข้าใจง่ายขึ้น ผู้ชมสามารถชมได้อย่างสบายไม่ต้องคิดตามมากมายนัก ซึ่งรหัสต่างๆ ได้กล่าวถึงรายละเอียดไปแล้วในหัวข้อ 5.1 – 5.8 ได้แก่

เค้าโครงรายการที่ไม่ตายตัว ยืดหยุ่นได้ มีข่าวหลายๆ ประเภทปะปนกันในแต่ละช่วง และสามารถปรับเปลี่ยนโครงเรื่องได้ตามเนื้อหาที่จะนำเสนอและปัจจัยอื่นๆ ที่แตกต่างกันในแต่ละวัน และการเรียงลำดับประเด็นข่าวที่นำเสนอหลากหลายรูปแบบ ไม่มีสูตรแน่นอน และนำเสนอ climax ของเรื่องในช่วงใดของรายการก็ได้ถ่ายทอดความหมายถึงความง่าย สบายๆ ผู้ประกาศสามารถปรุงแต่งสีสัน ความน่าสนใจลงไปในช่วงได้อย่างอิสระ สามารถเชื่อมโยงข่าวต่างเข้าด้วยกันได้อย่างไม่สะดุดอารมณ์ผู้ชม และช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้ง่ายขึ้น และพิธีกรสามารถสร้างจังหวะหนัก เบาให้รายการได้อย่างอิสระ ทำให้ผู้ชมเพลิดเพลินอารมณ์ในการชม

ส่วนโครงสร้างการเขียนข่าวในแต่ละชิ้นนั้น ก็จะไม่มียูนิฟอร์มตายตัวเช่นกัน พิธีกรจะดึงจุดหรือประเด็นของข่าวนั้น ที่เห็นว่าผู้ชมกลุ่มเป้าหมายของรายการจะสนใจมากที่สุด มานำเสนอโดยไม่เรียงลำดับตามขนบเดิม แต่จะใช้ลีลาเฉพาะตัวของพิธีกรแต่ละคน และยังเปิดโอกาสให้พิธีกรอธิบาย หรือสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวลงไป เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจ และเพลิดเพลินด้วย

ในแง่ของระยะเวลาในการเล่าเรื่องของรายการในตระกูลนี้ก็เลือกใช้รหัสที่หลากหลาย กล่าวคือ ถ้าข่าวไหนที่พิธีกรสังเกตเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ก็จะใช้เวลาในการนำเสนอมาก เพราะต้องอธิบายขยายความ และใช้เทคนิคต่างๆ รวมทั้งมีการเล่าเรื่องย้อนความไปในอดีตก่อนเกิดเหตุการณ์นั้นบ่อยครั้ง เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่าย หรือในข่าวที่มีแง่มุมที่มีสีสันหรือมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องอารมณ์ ก็จะใช้เวลาในการนำเสนอยาวนานเพื่อให้ผู้ชมเพลิดเพลิน แต่ถ้าข่าวใดมีความซับซ้อนน้อย ก็ให้นำเสนออย่างง่ายและสั้น เพื่อให้ได้รับทราบอย่างง่าย ๆ เพียงเท่านั้น

สูตรที่แตกต่างจากรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น อีกประการหนึ่งคือ การเล่าเรื่องแบบ repetitive narration ที่ข่าวประเด็นหนึ่งอาจจะถูกเล่าซ้ำโดยผู้เล่าหลายคน เช่น จากพิธีกรชาย จากพิธีกรหญิง จากหนังสือพิมพ์ จากทีมข่าว จากการสัมภาษณ์แหล่งข่าวหลายๆ คน ฯลฯ ซึ่งรหัสต่างๆ ก็ถูกสร้างและถ่ายทอดออกมาเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจข่าวได้ง่าย และหากเป็นข่าวที่มีความขัดแย้ง การนำเสนอโดยการเล่าเรื่องผ่านการสัมภาษณ์แหล่งข่าวหลายคนก็จะยิ่งช่วยให้อารมณ์ให้ผู้ชมเพลิดเพลินไปกับการชมข่าว

รหัสการนำเสนอเนื้อหาข่าวที่อาจจะไม่ครบทุกประเภทก็ได้ ให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวเด่น หรือข่าวที่สำคัญบางข่าว มากกว่าการเสนอข่าวครอบคลุมทุกประเด็น ก็พิธีกรสามารถเลือกหยิบข่าวที่คิดว่าอยู่ในความสนใจของผู้ชมกลุ่มเป้าหมายมานำเสนอด้วยลีลาเฉพาะตัวได้อย่างเต็มที่ สร้างความเพลิดเพลินให้ผู้ชม หรืออาจจะหยิบข่าวที่เข้าใจยากมาย่อโดยเลือกแค่บางประเด็น โดยเฉพาะแง่มุมที่มีสีสัน น่าสนใจ มานำเสนอไปยังผู้ชม

สำหรับรหัสด้านเทคนิคการนำเสนอของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ก็เน้นการใช้รหัสที่มีสีสัน สบายๆ และไม่เป็นทางการมากนักเพื่อลดช่องว่างระหว่างพิธีกรกับผู้ชม ทำให้ผู้เปิดรับข่าวจากพิธีกรที่ตนรู้สึกคุ้นเคยได้อย่างเพลิดเพลิน และบางครั้งยังใช้เทคนิคการนำเสนอเหล่านี้ช่วยในการทำให้สามารถนำเสนอข่าวได้โดยที่ผู้ชมเข้าใจง่าย และทำให้เพลิดเพลินไม่ต้องคิดตามมากด้วย เช่น การใช้เพลงประกอบ การแสดงสีหน้า แววตา และท่าทางประกอบ หรือการนำสิ่งของมาแสดงบนโต๊ะข่าว

ทั้งนี้ก็จะสังเกตได้ว่ารหัสที่ปรากฏในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ยังมักจะใช้เทคนิคการนำเสนอต่างๆ ถ่ายทอดความหมายด้านอารมณ์ไปยังผู้ชม เช่น ใช้เพลงเศร้าประกอบข่าวโศกนาฏกรรม หรือการปล่อยเสียงแหล่งข่าวที่มีสีสันด้านอารมณ์ยาวๆ เพื่อให้ผู้ชมได้รับชมเต็มที่

การใช้เทคนิคการตัดต่อภาพที่หือหวา ช่วยสร้างความเพลิดเพลิน การใช้มุมกล้องเน้นสิ่งของหรือ แววดา เพื่อเร้าอารมณ์ การใช้ อินเทอร์ลูด (Interlude) ที่มีสีสัน มีความเคลื่อนไหวก็ทำผู้ชมรู้สึก สบายขึ้น นอกจากนี้ยังใช้เทคนิคภาพ เช่น การแบ่ง windows ที่จอเพื่อให้ผู้ชมเห็นพิธีกรเกือบ ตลอดรายการเพื่อให้เห็นรหัสด้านสีหน้าแววดา ท่าทาง ที่มุ่งสร้างสีสัน อย่างมีเอกลักษณ์ เฉพาะตัวของพิธีกร ตลอดรายการ เพราะจะช่วยเสริมความหมายเรื่องความเพลิดเพลิน

จะเห็นได้ว่ารายการข่าวตระกูลย่อยนี้จะเน้นและให้ความสำคัญกับพิธีกรอย่างมาก โดย จะมีรหัสด้านพิธีกร คือ มีพิธีกรหลัก 2-3 คน และเป็นพิธีกรที่มีภาพลักษณ์ของผู้ที่มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญสูง และมีความสามารถในการนำเสนอข่าวได้อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพราะ จะทำให้ผู้ชมเชื่อและติดตามชมข่าวที่นำเสนออย่างเพลิดเพลิน และจะเห็นได้ว่ายังมีรหัสการ สัมภาษณ์สดแหล่งข่าวด้วย ทั้งนี้เพราะการสัมภาษณ์สดโดยพิธีกรที่มีลีลาเฉพาะตัวในรายการ ตระกูลย่อยนี้ จะเปิดโอกาสให้พิธีกร เค้น หรือ ดึงอารมณ์ของผู้ที่ตกเห็นข่าวออกมาแนะนำไปยัง ผู้ชมได้มากกว่าการปล่อยเสียงในเทปที่สัมภาษณ์โดยผู้สื่อข่าว

ในส่วนของบทสนทนานั้น พบว่ารายการข่าวตระกูลย่อยนี้จะมีสูตรการใช้รหัสการสนทนา แบบที่เป็นการเล่าข่าว หรือสนทนาข่าว ที่พิธีกรสามารถเพิ่มเติมทั้งความคิดเห็น และข้อมูลอื่นๆ ได้ อย่างอิสระ รวมทั้งการสร้างความคิดค้นเคย ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย มีการเปรียบเทียบให้เห็นภาพ ซึ่ง ทั้งหมดก็เพื่อถ่ายทอดความหมายเรื่องความง่าย และความสีสันในการรับชมข่าว สร้างความ เพลิดเพลิน และยังทำให้เพลิดเพลินอย่างต่อเนื่องด้วยรหัสบทสนทนาที่เชื่อมโยงข่าวต่างๆ ใน รายการเข้าด้วยกัน

รหัสด้านสุดท้าย คือ มุมมองในการเล่าเรื่อง ที่เป็นแบบบุคคลที่ 3 แบบที่ผู้เล่าไม่ได้อยู่ร่วม ในเหตุการณ์เป็นส่วนใหญ่ ข่าวถูกประกอบสร้างจากหลายด้าน ซึ่งผู้ชมก็ทราบว่าพิธีกรหรือทีมข่าว ไม่ได้ลงพื้นที่ไปสื่อข่าวบางข่าวด้วยตนเอง แต่ก็เลือกที่จะเปิดรับเพราะสิ่งที่ได้รับชม เป็นสิ่งที่พิธีกร ย่อยจากผู้ประกอบสร้างอื่นๆ แล้ว โดยไม่รู้ว่าต้นตอจะมีเนื้อหาอย่างไร ขอเลือกรับเฉพาะสิ่งที่ พิธีกร ตัดต่อ ปูรงแต่ง จนสอดคล้องกับความต้องการของผู้ชมรายการ มานำเสนอก็เพียงพอ

อาจกล่าวได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ใช้รหัสเพื่อให้ผู้ชมได้รับการตอบสนองทาง อารมณ์ (Affective) จากการแสดงของทั้งพิธีกรและตัวเนื้อหาและภาพข่าว ผู้ชมเพลิดเพลินไปกับ

การชมข่าว ไม่ได้จริงจังกับการชมมากนัก คาดหวังสีส้ม และความง่ายจากทางรายการ มากกว่าข่าวที่เป็นข้อเท็จจริงล้วนๆ

“ประชาชนรู้สึกบริโภคง่าย เราเหมือนเป็นครัวปรุงอาหารจานหนึ่งไปให้คนดู ไปให้ถูกปากเขา”

(สำราญ ฉัตรโท, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ผู้ประกาศพยายามสร้างความเป็นกันเองกับคนดูให้มากที่สุด ถ้าเป็นลักษณะ แนวโชว์ข่าว”

(เชิดชาย มากบำรุง, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“นำเสนอสีส้มของรายการ”

(วินัย วงศ์ไธสง, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“รู้ว่าทั้งวันเกิดอะไรขึ้น ครบ และเป็นกันเอง เป็นเพื่อน แล้วเขาก็จะติดเรา ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย”

(ธีระ ัญญไพบูลย์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551)

“คนชอบพิธีกร เรื่องเล่าเข้านี้ดัง เพราะคนชอบลีลา และความรู้จริงของคุณสรยุทธ พิธีกรเป็นส่วนสำคัญ คนรู้จริงมีเยอะแยะ แต่ก็ไม่มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ”

(อรปรียา หุ่นศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551)

ทั้งหมดนี้คือสูตรของรายการข่าวในตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว ที่ได้จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ทั้ง 13 รายการมีส่วนร่วมกัน และพบว่าถูกใช้เป็นแนวทางในการผลิตรายการทั้ง 13 รายการทุกๆ ครั้งด้วย

5.10 สรุป

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรายการข่าวทั้งหมดพบมีรายการข่าวที่จัดอยู่ในตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว (แนวโซว์ข่าว) จำนวน 13 รายการ ได้แก่

ตารางที่ 5.23 รายชื่อรายการข่าวตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว

ลำดับ	รายการ	วัน-เวลาออกอากาศ	สถานี
1.	เช้าวันใหม่	จ.-ศ. 04.00 – 05.15 น. ส.-อา. 04.00 – 04.45 น.	ช่อง 3
2.	เรื่องเล่าเช้านี้	จ.-ศ. 06.30 – 08.30 น.	ช่อง 3
3.	เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	ส.-อา. 07.00 – 07.40 น.	ช่อง 3
4.	เที่ยงวันทันเหตุการณ์	จ.-ศ. 11.20 – 12.20 น.	ช่อง 3
5.	เรื่องเด่นเย็นนี้	จ.-อา. 17.30 – 18.30 น.	ช่อง 3
6.	ข่าววันใหม่	ส.-พฤ. 00.30 – 01.00 น. ศ. 01.00 – 01.30 น.	ช่อง 3
7.	ข่าวเช้า 7 สี	จ.-ศ. 06.15 – 07.30 น. ส.-อา. 05.15 – 06.00 น.	ช่อง 7
8.	คุยคุ้ยข่าว	จ.-ศ. 21.30 – 22.00 น.	โมเดิร์นไนน์ทีวี
9.	คุยคุ้ยข่าวสุดสัปดาห์	ส.-อา. 12.05 - 13.00 น.	โมเดิร์นไนน์ทีวี
10.	ทันข่าวเช้านี้	จ.-ศ. 06.00 – 08.00 น.	ช่อง 11
11.	ข่าวมือเช้า	ส.-อา. 06.00 – 08.00 น.	ช่อง 11
12.	ข่าวเช้าไอทีวี	จ.-ศ. 06.15 – 08.00 น.	ไอทีวี
13.	ร่วมมือร่วมใจ	จ.-ศ. 15.05 – 16.00 น.	ไอทีวี

ทั้งนี้แม้ว่าจะมีรายการที่สามารถจัดอยู่ในตระกูลย่อยนี้มากถึง 13 รายการ แต่รายการที่เป็นตัวแทนที่ดีที่สุด (Best Represent) ของตระกูลย่อยนี้ ได้แก่ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ ทางช่อง 3 เพราะเป็นรายการต้นแบบของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ เป็นรายการแรกที่ใช้สูตรการนำเสนอแบบนี้ และได้รับความนิยมจากผู้ชมอย่างสูง จนเกิดรายการอื่นๆ ผลิตตามโดยใช้สูตรเดียวกัน

และรายการข่าวเข้าไอทีวี ทางไอทีวี ที่มีความหลากหลาย บางช่วงของรายการมีสีสันมาก พิธีกร นำเสนอข่าวอย่างเร้าอารมณ์ผู้ชมมาก

โดยจากการศึกษา พบว่าสามารถสรุปสูตรที่สำคัญของการผลิตรายการตระกูลย่อย รายการข่าวแนวโชว์ข่าวใน 3 ประเด็นใหญ่ได้ดังนี้

5.10.1 การเล่าเรื่อง

เป็นการเล่าเรื่องที่ผู้เล่าเรื่องหลัก คือ พิธีกร ซึ่งโดยทั่วไปพิธีกรนั้นไม่ได้พบเห็นเหตุการณ์ ข่าวนั้นโดยตรง เป็นการไปหยิบเนื้อหาข่าวและภาพข่าว มาจากกองบรรณาธิการของสถานี จากหนังสือพิมพ์ จากอินเทอร์เน็ต มานำเสนอ โดยปรุงแต่งเนื้อหาข่าวให้น่าสนใจ โดยใช้ลีลาเฉพาะตัวของพิธีกร ทั้งสีหน้า แววตา ท่าทาง น้ำเสียง จังหวะ กระทั่งการใช้สิ่งของประกอบ ซึ่งก็เป็นลีลาที่ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายของรายการชื่นชอบ ซึ่งการเล่าเรื่องในตระกูลนี้ก็เน้นสร้างความเพลิดเพลินทางอารมณ์ให้ผู้ชมมากกว่าความถูกต้อง และความสดใหม่ของข่าว

ผู้ชมรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ จะเพลิดเพลินไปกับความไม่แน่นอนของลำดับการ นำเสนอข่าวที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา รวมทั้งความไม่แน่นอนของเรื่องที่เล่าแต่ละเรื่อง แต่ละข่าว ที่ประเด็นสำคัญของเรื่องอาจจะอยู่ตรงส่วนของข่าวก็ได้ ผู้ชมจะเพลิดเพลินไปกับการ ชมข่าวแม้ว่าบางข่าวจะนำเสนอเยิ่นเย้อยาวนาน เพราะเป็นข่าวปรุงแต่งแล้ว ทั้งการใช้ภาษาที่ เข้าใจง่าย ใช้สำนวนโวหาร มีสีสัน มีการอธิบายเพิ่มเติม มีการแสดงความคิดเห็น มีการสร้างความ คำนึงเคยระหว่างกัน ฯลฯ

5.10.2 เนื้อหา

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้เน้นการนำเสนอเนื้อหาประเภท “ข่าว” คือ การรายงานข่าวให้ ผู้ชมทราบ แต่นอกจากจะมีลักษณะพื้นฐานที่เป็นรายงานเหตุการณ์จริง (Actuality) ที่ถูกต้อง และ น่าเชื่อถือ ยังเพิ่มเติมสีสัน และมิติทางด้านอารมณ์ลงไปในช่วงด้วย โดยนำเสนอข่าวทุกประเภท เช่นเดียวกับข่าวตระกูลข่าวแนวคลาสสิก คือมีทั้งข่าวหนัก ข่าวเบา ไม่ว่าจะเป็นข่าวการเมือง ข่าว เศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม ข่าวภูมิภาค ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าว เทคโนโลยี ข่าวเยาวชน ข่าวในพระราชสำนัก ฯลฯ แต่รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ อาจจะนำเสนอ

ไม่ครอบคลุมทุกประเด็นข่าวมากเหมือนรายการข่าวแนวคลาสสิก โดยมักจะเลือกมานำเสนอเฉพาะประเด็นที่น่าสนใจ หรือมีสีสัน สอดคล้องกับแนวคิดของรายการ หรือ ไม่ก็เลือกดึงเพียงแง่มุมบางแง่มุมที่มีสีสันหรือใกล้ชิดกับผู้ชมจากข่าวทั้งหมด มานำเสนอ เช่น การนำเสนอข่าวเศรษฐกิจก็จะนำเสนอในแง่ที่กระทบกับปากท้องของประชาชนทั่วไป เป็นต้น

5.10.3 เทคนิคการนำเสนอ

ใช้เทคนิคการนำเสนอที่มีลักษณะกึ่งทางการ ในทุกๆ องค์ประกอบ ทั้งเสื้อผ้า เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม และรวมทั้งฉาก และอุปกรณ์ประกอบฉากที่ต้อง ดูผ่อนคลาย (Relax) มีสีสัน และมีความเคลื่อนไหว มากกว่ารายการข่าวแนวคลาสสิก

ส่วนการเคลื่อนไหว การใช้สายตา ของพิธีกรก็แสดงออกมาในลักษณะกึ่งทางการเช่นกัน คือ เป็นไปตามธรรมชาติ สบายๆ ส่วนทางด้านเทคนิคด้านเสียง ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ กึ่งทางการ คือ อาจจะนำเสียงเพลง หรือเสียงดนตรี มาประกอบการนำเสนอข่าวได้ แต่ก็ไม่พริ้วเพื่อใช้เมื่อเพลงนั้นช่วยเสริมอารมณ์ข่าวได้

ขณะที่เทคนิคด้านภาพทั้งภาพข่าวและภาพในสตูดิโอ ก็เป็นลักษณะกึ่งทางการ คือเป็นภาพที่แตกต่างไปจาก ภาพในรายการข่าวแนวคลาสสิก คือ การตัดต่อภาพข่าวก็ทำให้ลักษณะ สบายๆ ตัดต่อยาวๆ แบบเผลอเหลือเผลอขาด ไม่สอดคล้องกับบทข่าว แต่ก็ยังคงความเป็นภาพข่าวที่ไม่มีลูกเล่นอะไรหรือความมากนุกอยู่ ส่วนภาพในสตูดิโอก็ปรับเปลี่ยนไปตามการเคลื่อนไหว และลีลาการเล่าเรื่องของพิธีกร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสารบันเทิง (Infotainment News Program Sub-genre)

ตระกูลย่อยรายการข่าวนี้นี้ เป็นตระกูลย่อยที่เป็นการผสมผสานกันระหว่างการนำเสนอข่าวกับการเสนอความบันเทิงในลักษณะของความสนุกสนาน โดยยังคงนำเสนอเนื้อหาที่เป็นข่าวเหมือนรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นๆ แต่เป็นข่าวที่มีเนื้อหาทั้งหมดหรือบางแง่มุมที่สามารถทำให้ผู้ชมได้ความบันเทิง และความสนุกสนานจากการชมข่าว และยังมักจะยังมักจะเพิ่มเติมรายละเอียดของข่าวที่ลึกมากขึ้น เพิ่มเติมข้อมูล สาระ ความรู้ที่เกี่ยวข้อง หรือเพิ่มเติมความสนุกสนานด้วยการมีสื่อบุพิเศษ หรือคอลัมน์พิเศษด้วย รายการตระกูลนี้เกิดจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของจำนวนรายการข่าว ทำให้มีการแบ่งแยกข่าวบางประเภทที่มีลักษณะเฉพาะตัว มานำเสนอในรายการเฉพาะ ที่นำเสนอแต่ข่าวประเภท

“มันคือข่าวแต่ว่าสอดแทรกความบันเทิง มีสาระความรู้ และมีความเป็นข่าวที่เบาๆ สบายๆ แต่ว่าถ้าในวันนั้นมีสถานการณ์ที่ต้องติดตามก็เข้าได้เลย เช่น การรายงานสด”

(กรสุมา เจียมสระน้อย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เราให้ความบันเทิง และให้ความรู้ งานบันเทิง หนึ่ง เพลง ละคร คือ ศิลปะแขนงหนึ่ง เพราะฉะนั้นการรายงานข่าวบันเทิง คือการวิจารณ์บันเทิง ต่อยอดความรู้ เรามีสื่อบุให้ความรู้ เช่น กฎหมายภาพยนตร์ใหม่มีผลกระทบอะไรกับคนดู”

(ฉติพร จุติมานนท์, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เป็นข่าวบันเทิงที่ค่อนข้างสร้างสรรค์หน่อย ข่าวไร้สาระมากเราก็ไม่เอา บางทีข่าวมันไม่มีมูลเยอะ เป็นข่าวบันเทิงที่สาระหน่อย ดูแล้วสนุกแต่ไม่ก๊ากก”

(สุนนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เป็นสาระบันเทิง ก็มีสาระ แต่อาจจะหาไม่ค่อยเจอ ภาพมันอาจจะคล้ายกับรายการข่าวบันเทิง”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“จะเรียกว่ารายการที่มีสาระบันเทิงก็ได้ เป็นการใส่สีสันเข้ามาในข่าว ทำอย่างไรก็ได้ที่จะทำให้สนุกสนาน”

(อรรถกานท์ พิมพ์วงศ์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

รายการข่าวตระกูลย่อยนี้ มีสูตรการนำเสนอรายการ ดังนี้

6.1 เค้าโครงเรื่อง

6.1.1 มีเค้าโครงเรื่อง (Plot) ของรายการที่ไม่แน่นอน สามารถสลับสับเปลี่ยนข่าวที่จะนำเสนอได้

รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง มีสูตรการวางโครงสร้างรายการในแต่ละตอนแบบไม่เข้มงวด กล่าวคือสามารถสลับสับเปลี่ยนข่าวที่จะนำเสนอได้ แต่ทั้งนี้การแบ่งโครงสร้างรายการตระกูลย่อยจะไม่ชัดเจน อาจเป็นเพราะมีระยะเวลาในการนำเสนอรายการสั้น และมักจะนำเสนอข่าวแค่เพียงประเภทเดียว ทำให้ข่าวดูผสมกลมกลืนกันไปเสียหมด

“Plot รายการยืดหยุ่นได้เพราะโปรดิวเซอร์เราจัดข่าวสดๆ ทุกวัน ไม่มีการจัดค่างไว้”

(กรสุมา เจียมสระน้อย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“การแบ่งเบรคไม่เป๊ะ อย่างบางครั้งผลบอลยูฟ่าแชมป์เปียนลีกเยอะมากเลย เราก็อาจจะเป็น 3 เบรคเลยก็ได้”

(อภิสร นุตยกุล, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2551)

“คือไม่ได้ถือว่าเป็นการวาง Plot เพราะว่าเราปรับไปตามแต่ละวัน คืออยากจะให้รายการแตกต่างไปทุกวัน คือไม่ให้คนดูแล้วจับได้ว่าถ้าเบรคแรกเป็นเรื่องนี้ เบรค 3 เป็นเรื่องนี้ ถ้าจะดูเรื่องนี้ เปลี่ยนไปดูช่องอื่นก่อน แล้วค่อยเปลี่ยนมาดู”

(อรรถกานท์ พิมพ์วงศ์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

6.1.2 มีการลำดับการพัฒนาเรื่องของรายการโดยการเรียงลำดับประเด็นข่าวที่น่าเสนอ อย่างเป็นระบบ เน้นความสอดคล้อง และสามารถนำเสนอจุดสำคัญ (Climax) ช่วงใดของรายการก็ได้

สูตรที่แตกต่างของรายการข่าวในตระกูลย่อยด้านโครงสร้างการเล่าเรื่องคือ ไม่มีการเรียงลำดับการนำเสนอตามคุณค่าข่าวของข่าว โดยนำข่าวที่มีคุณค่าข่าวมากขึ้นก่อน เหมือนรายการในตระกูลย่อยอื่นๆ เช่น รายการสายตรงบันเทิง นำเสนอข่าวบันเทิงวันละ 5 ข่าว โดยการจัดลำดับตามคุณค่าข่าว โดยนำข่าวที่เด่นที่สุดที่ถูกจัดอยู่ในอันดับ 1 มานำเสนอเป็นลำดับสุดท้าย เช่น ในวันที่ 20 ธ.ค. นำเสนอข่าวศาลยกฟ้องคดีอุ้ม ลักขณา ซึ่งเป็นข่าวอันดับ 1 เป็นข่าวสุดท้าย และนำเสนอข่าวมิสทีนไทยแลนด์ออกอัลบั้มเพลง

ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้เน้นที่ความสนุกสนาน จึงให้ความสำคัญกับเรื่องจังหวะ ของการนำเสนออย่างมาก จึงพยายามมีการเรียงลำดับโดยสนใจอารมณ์ของผู้ชมที่จะสนุกสนาน ผ่อนคลายได้ตลอดทั้งรายการ และเน้นความสอดคล้องกลมกลืนกันของข่าวที่น่าเสนอด้วย

“คุณค่าข่าวก็สำคัญ แต่ก็ได้ไม่ถึงหมายถึงว่าข่าวสำคัญที่สุด จะได้ขึ้นข่าว 1 เราจัดลำดับข่าว โดยให้ความสำคัญกับ mood and tone มาก มีการปูประเด็นเนื้อหาให้มันเชื่อมโยงกัน เป็นเรื่องเดียวกัน ข่าวไม่ใช่เดี่ยวรักเดี่ยวเศร้า”

(ฉติพร จุติมานนท์, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“สูตรของมันก็คือทำข่าวกับหัว ต้องเข้มข้นเท่ากัน หมายถึงข่าวแรกเป็นข่าวประเด็น Hot ต้องเปิดให้สนุก และต้องจบให้สนุก รายการถึงจะติด ให้คนดูอยากติดตาม ทางช่อง 7 ก็ใช้เหมือนกัน เปิดที่ข่าวเด่นประจำวัน แล้วตอนสุดท้ายเขาก็จะมีบันเทิงที่เป็นตลกแทรกอยู่ ของเราก็พยายามนำเสนอข่าวแรกเป็น event ใหญ่ และข่าวสุดท้ายเป็นดาราแม่เหล็ก แต่ตรงกลางก็สามารถผสมอะไรก็ได้”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“มันก็เป็นสูตรนั้นแหละ ชาวเด่นต้องไว้หัวอยู่แล้ว แต่บางทีก็ไม่จำเป็นต้องไว้หัว แต่ต้องบอกข่าวก่อนว่าวันนี้มีอะไรบ้างเพื่อดึงคนดูก่อน ถ้า hot เปรี้ยวๆ ก็ต้องเอาไว้ข่าวแรก แต่ถ้าข่าวไหนรอได้ เราก็จะเอาไว้ ข่าว 2 ข่าว 3 เพื่อให้คนดูรอดู”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“อะไรที่มันน่าสนใจก็หยิบขึ้นมาก่อนก็ได้ ช่วงแรกเปิดมาแล้วน่าสนใจ ช่วง 2 อาจจะมีหน้าหน่อย เช่น สิทธิหน้าที่ เตือนภัย เบรค 3 อาจจะเป็นเรื่องคุ้ยๆ กัน วิทยากร สุภาพ เบรค 4 เป็นเรื่องกฎหมาย ปิดท้ายด้วยข่าวเบาๆ น่ารักๆ”

(อรรถกานท์ พิมพวงศ์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

บางรายการนำเสนอข่าวโปรโมตละคร รายการ หรือกิจกรรมของสถานีเป็นข่าวแรก เช่น

6.1.2.1 รายการสี่สັນบันเทิง นำเสนอสตู๊ปเป็องหลังละครเรื่องรักของนายดอกไม้ (ซึ่งออกอากาศหลังจากจบรายการ) เป็นข่าวแรก

6.1.2.2 รายการรายวันบันเทิง (ผลิตโดย บมจ.อาร์เอส) นำเสนอสตู๊ปฉากบีม กวี โคนชก ตาเขียวในกองละคร (ละครที่ผลิตโดย บมจ.อาร์เอส) เป็นข่าวแรก

6.1.2.3 รายการเส้นทางบันเทิง 4 พ.ย. นำเสนอสตู๊ปเป็องหลังละครเรื่องดวงใจสายน้ำ เป็นข่าวแรก

6.1.2.4 รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน นำเสนอสตู๊ปบรรยากาศการสมัครเข้าร่วมการแข่งขัน The Star 3

6.1.2.5 รายการโชว์ไทม์ นำเสนอข่าวประชาชนแห่ไปสมัคร The Star 3 เป็นข่าวแรก

“อะไรที่เป็นข่าวของช่องก็ออกก่อน ข่าวอื่นๆ ออกทีหลัง”

(จริญญา ชัยเกษตรสิน, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

นอกจากนี้ยังมีการเรียงลำดับที่แตกต่างจากขนบเดิมของรายการข่าวปรากฏให้เห็น เช่น ตามปกติจะต้องมีการพาดหัวข่าวที่น่าสนใจก่อน ที่จะนำเสนอรายละเอียดของแต่ละข่าว อาทิ ในรายการดาวกระจาย 4 พ.ย. นำเสนอข่าวแดน ดีทูปีตกเวทีคอนเสิร์ต ก่อนแล้ว จึงพาดหัวข่าวเด่นๆ ที่จะนำเสนอในรายการ 5 ข่าว

6.1.3 เขียนข่าวแต่ละข่าวโดยใช้โครงสร้างการนำเสนอข่าวแบบ 5W+1H และมีการลำดับการพัฒนาเรื่องของข่าวแบบพีรามิดหัวกลับ

ในการเขียนข่าวแต่ละข่าวที่นำเสนอในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ จะเป็นการเขียนข่าวแบบดั้งเดิมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา คือ ใช้โครงสร้างการเขียนข่าว แบบ 5W+1H คือ เล่าเรื่องโดยตอบคำถามว่าใคร ทำอะไร เมื่อใด ที่ไหน ทำไม และอย่างไร โดยเน้นตัวของ ใคร และทำอะไร มากที่สุด แต่ก็มักจะไม่นำรายละเอียดส่วนของการทำไมและอย่างไรมากนัก และส่วนใหญ่มีแนวโน้มการเรียงลำดับเรื่องแบบพีรามิดหัวกลับคือเล่าเรื่องโดยนำเสนอประเด็นหรือภาพที่สำคัญหรือเด่นที่สุดของข่าวขึ้นต้นข่าว

6.2 เวลา

6.2.1.1 ไม่มีสูตรด้านระยะเวลา (Duration) ในการนำเสนอเนื้อหาข่าวแน่นอน ตามปกติจะมีเวลาในการนำเสนอข่าวน้อย และในบางกรณีสามารถมีระยะเวลาในการนำเสนอข่าวแต่ละประเด็นข่าวมากได้

ระยะเวลา คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาของเนื้อเรื่องกับเวลาของการเล่าเรื่อง หากใช้วิเคราะห์ตัวรายการข่าวแล้ว ทุกรายการทุกตระกูลย่อยก็มีสูตรเดียวกัน คือ เป็นแบบสรุป (Summary) คือใช้เวลาสั้นกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง เพราะวันหนึ่งมีเหตุการณ์ที่มีคุณค่าเพียงพอจนสามารถเป็นข่าวได้เกิดขึ้นมากมายหลายล้านเหตุการณ์ แต่ด้วยเวลาอันจำกัดผู้ผลิตก็ต้องใช้วิธีสรุป (Summary) โดยเลือกบางเหตุการณ์มานำเสนอเป็นข่าวตามสูตรของตนเอง

ในด้านระยะเวลาการนำเสนอข่าวในแต่ละขั้นนั้น รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะใช้ระยะเวลาในการเล่าเรื่อง แบบสรุป (Summary) เหมือนกับรายการในตระกูลย่อยอื่นๆ แต่จากการวิเคราะห์พบว่าส่วนใหญ่ผู้ผลิตรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ ใช้เวลาในการนำเสนอข่าวโดยเฉลี่ยยาวกว่าการรายงานข่าวทั่วไป เพราะข่าวที่ผลิตเพื่อออกอากาศในรายการตระกูลย่อยนี้ จะเน้นการนำเสนออารมณ์และสีสันของข่าว จึงจำเป็นต้องเปิดเสียงแหล่งข่าวเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ของข่าว และบทข่าวก็มักจะมีการเพิ่มเติมสีสัน เช่น การแซวข่าว เพิ่มเติมลงไปด้วย และบางข่าวก็จำเป็นต้องปล่อยให้ผู้ชมได้รับทราบสีสันของข่าวโดยการปล่อยให้ชมภาพและฟังเสียงบรรยากาศของเหตุการณ์ ทำให้ใช้เวลาในการนำเสนอข่าวมากกว่าการรายงานข่าวเพียงอย่างเดียว

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ส่วนใหญ่จะเป็นข่าวที่มีความยาวเฉลี่ยประมาณ 2 - 4 นาที โดยเฉพาะหากเป็นรูปแบบการนำเสนอพิเศษ เช่น การสัมภาษณ์สด การนำเสนอรายงานพิเศษ และมีความยืดหยุ่นด้านเวลาในการนำเสนอข่าวสูงเช่นเดียวกับตระกูลย่อยแนวโซว์ข่าว

“ถ้าเป็นงานใหญ่เราก็ขยายเวลาจาก 1 นาที เป็น 2 นาที 3 นาที หรือบางวันก็ต้องยกทั้งรายการให้ข่าวเดียว ต้องดูที่ความสำคัญของข่าวและมีดาราที่น่าสนใจมากน้อยแค่ไหน และอยู่ในความสนใจของประชาชนมากน้อยแค่ไหน มีความยืดหยุ่นมาก”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ข่าวเรายาวสุด 2-3 นาที เต็มที่ เก็บข่าวอื่นไว้ก่อนได้”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เคยยกให้ทั้งเบรค เบื้องหลังหนึ่ง เหตุการณ์สำคัญ ท้องแล้ว เรายืดหยุ่นได้”

(วศิน บุญญาคม, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ถ้าอันไหนเห็นแล้วว่าคุยยาวได้ มีผลกระทบต่อประเทศชาติ ก็คุยยาวหน่อยได้ ยาวสุดประมาณ 10 นาที คือทั้งเบรค”

(อรรถกานท์ พิมพวงค์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ถ้าเรื่องที่คนกล่าวถึงมากๆ ถ้าร้อนจริงก็คุยมันทั้ง 3 เบรคเลย”

(ไพบุลย์ ศิลปสกุลสุข, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

6.2.1.2 มีระยะเวลาในการนำเสนอรายการไม่เกิน 30 นาที

ในด้านของระยะเวลาการนำเสนอรายการนั้น จะพบว่า

ตารางที่ 6.1 ระยะเวลาการนำเสนอรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสารบันเทิง

รายการ	เวลาการนำเสนอรายการ (นาที)				
	0-15	16-30	31-45	46-60	61 ขึ้นไป
ทันโลกกีฬา		25-30			
ผู้หญิงถึงผู้หญิง					120
เก็บตก	5				
สี่สัปดาห์บันเทิง	10				
เป็นข่าว...ลึก	5				
ห้องข่าว 10 โมง		30			
รายวันบันเทิง		25			
สายตรงบันเทิง	15				
เส้นทางบันเทิง	5				
ไนน์เอ็นเตอร์เทน		30			
โชว์ไทม์	5				
ดาวกระจาย	15				

จากข้อมูลพบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะมีความยาวไม่เกิน 30 นาที ยกเว้นรายการผู้หญิงถึงผู้หญิงเพียงรายการเดียวที่มีเวลานำเสนอนานถึง 2 ชั่วโมง

ทั้งนี้หากพิจารณาระยะเวลาการนำเสนอรายการแล้วจะพบว่าทุกรายการจะมีระยะเวลาการนำเสนอรายการเมื่อเทียบกับจำนวนชิ้นข่าวมาก กล่าวคือ บางรายการแม้จะมีเวลานำเสนอเพียง 5 นาที แต่ก็จะนำเสนอข่าวเพียง 2-3 ข่าว เท่านั้น ทั้งนี้เพราะรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ไม่ได้ถูกคาดหวังว่าจะต้องนำเสนอข่าวครบทุกประเด็นและครบทุกประเภทข่าว รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้สามารถนำเสนอแค่ข่าวประเภทใดประเภทหนึ่งได้ และยังสามารถนำเสนอเฉพาะข่าวที่เกี่ยวข้องกับสถานีโทรทัศน์ช่องที่ตนเองออกอากาศอยู่เพียงอย่างเดียว อยู่ทำให้รายการในตระกูลย่อยใช้เวลาเสนอรายการไม่มากนัก

6.2.2 ใช้การลำดับเวลา (Order) การเล่าเรื่องทั้งรายการ แบบไม่เรียงลำดับเวลา และมีการลำดับเวลาการเล่าเรื่องในแต่ละข่าว แบบเล่าเหตุการณ์ในอดีตน้อยมาก (Flashback)

ลำดับเวลา คือ ลำดับของเวลาที่เกิดเหตุการณ์ที่นำมาเล่า ซึ่งในการเล่าเรื่องโดยทั่วไปก็จะเป็นไปตามลำดับเวลา แต่หากมาวิเคราะห์หรือรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิงก็พบว่าเหมือนรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น คือ ไม่มีการลำดับเวลาที่เกิดเหตุการณ์ โครงสร้างรายการจะสลับสับเปลี่ยนไปอย่างไม่มีแบบแผนที่แน่นอน

แต่เมื่อวิเคราะห์ตัวข่าวที่ถูกนำเสนอรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง พบว่ามีสูตรการลำดับเวลาแบบปกติคือตามลำดับเวลา มีการเล่า แบบ Flashback หรือเล่าเหตุการณ์ในอดีตน้อยครั้งเพราะไม่เน้นนำเสนอรายละเอียดของข่าว มากไปกว่าการนำเสนอสีสันที่เกิดขึ้นในข่าว

“ข่าวบันเทิง จะย้อนหลังให้เฉพาะตอนปลายปี ส่วนใหญ่จะนำเสนอแต่เรื่องใหม่ๆ ไปข้างหน้าตลอด”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“มีย้อนอดีตไม่เยอะแต่มี เน้นข่าวใหม่มากกว่า”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ไม่ค่อยย้อน ถ้าจำเป็นต้องย้อน ก็ย้อน เนื่องจากเงื่อนไทม์เรื่องเวลา”

(จริญญา ชัยเกษตรสิน, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

6.2.3 มีความถี่ในการเล่าเรื่องประเด็นข่าว แบบเล่าครั้งเดียว (Singulative Narration)

ความถี่คือความสัมพันธ์ระหว่างความบ่อยครั้งที่เหตุการณ์เกิดขึ้นในเรื่องกับความบ่อยครั้งที่มันถูกเล่า ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง ก็มีสูตรการเล่าเหมือนตระกูลย่อยอื่นๆ แบบเล่าครั้งเดียว (Singulative Narration) คือเล่าแค่ครั้งเดียวในข่าวข่าวหนึ่ง

6.3 เนื้อหาหลัก

6.3.1 มีการนำเสนอเนื้อหาข่าวที่มีความบันเทิงเป็นหลัก โดยเสนอเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่งหรือข่าวที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายหลักกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

เนื้อหาหลักๆ ที่ถูกนำมาเสนอในรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสารบันเทิง คือ “ข่าว” ไม่แตกต่างจากตระกูลย่อยรายการข่าวอื่นๆ แต่จะพบว่าเนื่องจากรายการในตระกูลย่อยนี้มักจะเป็นรายการที่นำเสนอข่าวเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง จึงนิยมนำเสนอเรื่องราวที่เป็นการรายงานพิเศษ หรือสื่ूपข่าวเกี่ยวกับประเภทข่าวที่นำเสนออยู่ เช่น เป็นรายการข่าวนันทิง ก็นิยมนำเสนอสื่ूपเบื้องหลังกองถ่ายละคร หรือสื่ूपชีวิตส่วนตัวของนักแสดง

อีกหนึ่งหากใช้กรอบเรื่องประเภทของข่าวในการวิเคราะห์พบว่า รายการข่าวในตระกูลย่อย News มีสูตรในการนำเสนอเนื้อหาในรายการ แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ

6.3.1.1 มีข่าวประเภทเดียวตลอดรายการ

6.3.1.1.1 รายการที่นำเสนอข่าวศิลปวัฒนธรรมและบันเทิงเพียงประเภทเดียว ได้แก่ รายการสี่ส้นบันเทิง รายการเป็นข่าว...ลึก รายการรายวันบันเทิง รายการสายตรงบันเทิง รายการเส้นทางบันเทิง รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน รายการโชว์ใหม่ รายการดาวกระจาย

6.3.1.1.2 รายการที่นำเสนอข่าวกีฬาเพียงประเภทเดียว ได้แก่ รายการทันโลกกีฬา

6.3.1.1.3 รายการที่นำเสนอข่าวสังคมทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด และต่างประเทศ เพียงประเภทเดียว ได้แก่ รายการห้องข่าว 10 โมง

6.3.1.1.4 รายการที่นำเสนอข่าวแปลก เพียงประเภทเดียว ได้แก่ รายการเก็บตก

6.3.1.2 มีข่าวหลายประเภทแต่เน้นข่าวเกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายหลักของรายการเป็นหลัก รายการที่นำเสนอข่าวหลายประเภท แต่เน้นข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม และข่าวนันทิงที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงเป็นหลัก ได้แก่ รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง

6.3.2 นำเสนอเฉพาะข่าวเบา (Soft News) เป็นส่วนใหญ่

จากตารางที่ 6.1 จะเห็นได้ว่าข่าวที่ถูกเลือกมานำเสนอในรายการตระกุดย่อยนี้ จะเป็นข่าวประเภทข่าวเบา (Soft News) ทั้งหมด อาทิ ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม ข่าวภูมิภาค ข่าวบันเทิง ข่าวทั่วไป ข่าวกีฬา ข่าวต่างประเทศ (ที่ไม่ใช่ข่าวการเมืองและข่าวเศรษฐกิจ) และด้วยเพราะมักจะเป็นรายการที่เสนอข่าวประเภทเดียวทำให้ต้องมีการแสวงหาข่าวต่างๆ มา นำเสนอจำนวนมาก จนทำปรากฏมีการนำเสนอเนื้อหาข่าวเล็กๆ น้อยๆ ที่อาจจะไม่ได้มีโอกาสนำเสนอในรายการข่าวภาคหลัก รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน เสนอข่าวแมนวทัญญู จัดงานวันเกิด รายการทันโลกกีฬา เสนอข่าวความช่วยเหลือแก่นักฟุตบอลที่บ้านประสบเหตุเพลิงไหม้

“ข่าวเบาเยอะกว่า ข่าวหนักเราเน้นประเด็นที่มันต้องติดตามจริงๆ เพราะเราต้องไม่ซ้ำกับประเด็นข่าวที่นำเสนอในข่าวเราแต่ละวันด้วย หรืออาจเป็นข่าวหนักแต่อีกมุมหนึ่งที่มันน่ารัก ในแต่ละวัน ข่าวภาคต่างๆ เขาเน้นสถานการณ์ตั้งเครียดต่างๆ ไปแล้วเนี่ย เรื่องต่างๆ ที่ไม่เครียด ที่สนุกๆ ก็จะมาไว้ในห้องข่าว 10 โมง”

(กรสุมา เจียมสระน้อย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ทางช่องเข้มงวด ให้เสนอข่าวเชิงบวก ให้กับวงการบันเทิง และวงการละครของช่อง ไม่เสนอข่าวเชิงลบ”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เป็นข่าว soft news ทั้งหมด หรือถ้าเป็นข่าวที่ไม่ soft ก็ทำให้มันเป็น soft ตลอด เพราะถ้าซีเรียส มันจะออกที่สีหน้าของพิธีกร”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“คนดูดูข่าวมาตั้งแต่เช้าแล้ว ดูเรื่องหนักๆ มาแล้ว คนดูอยากได้เนื้อหาที่มันเบาๆ ดูแล้วสนุกสนาน ยิ้มไปด้วย หัวเราะไปด้วย บันเทิงไปด้วยแล้วได้ความรู้สอดแทรก”

(อรรถกานท์ พิมพวงศ์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

6.3.3 นำเสนอสื่อบันทึกข่าว รายงานพิเศษ ช่วงพิเศษ และคอลัมน์พิเศษ มาก

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในช่วงต้นบทนี้ ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะได้ไม่นำเสนอข่าวเพียงอย่างเดียว แต่มักจะมีการเสนอข่าว ข่าวสาร ข้อมูล และความรู้ในเชิงลึก ในรูปแบบอื่นๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากการรายงานข่าว

ตารางที่ 6.2 การเสนอเนื้อหาออกเหนือจากข่าวตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง

รายการ	การเสนอเนื้อหาออกเหนือจากข่าว
ทันโลกกีฬา	นำเสนอคอลัมน์ “วันนี้ในอดีต” ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการเหตุการณ์ที่สำคัญในวงการกีฬาที่เกิดขึ้นในวันนั้นในอดีต และสื่อบันทึกอื่นๆ เช่น สื่อบันทึกแนะนำค่ายมวยไฮเทค สื่อบันทึกข่าวการแข่งขันกีฬาของสถาบันธัญรักษ์
ผู้หญิงถึงผู้หญิง	มักจะนำเสนอสื่อบันทึกพิเศษ พาไปท่องเที่ยวสถานที่ใหม่ๆ หรือ งานนิทรรศการต่างๆ เช่น 8 ธ.ค. นำเสนอสื่อบันทึกแนะนำสยามโอเชียนเวิลด์
เก็บตก	นำเสนอช่วงของการอ่านคำคม จากผู้ชมทางบ้าน โดยมักจะกำหนดหัวข้อต่างๆ ให้ผู้ชมที่ร่วมสนุก
สี่สัปดาห์บันเทิง	นำเสนอสื่อบันทึกข่าวเบื้องหลังการถ่ายทำละครของช่อง 3 ทุกครั้ง
เป็นข่าว... ลึก	นำเสนอช่วง “น้องหมวย” ซึ่งเป็นการนำเสนอข่าว gossip ดารา โดยบอกตัวอักษรย่อ
ห้องข่าว 10 โมง	นำเสนอสื่อบันทึกข่าว “ข่าวเขย่าจอ” นำเสนอแง่มุมทางสังคมที่น่าสนใจในกทม. นำเสนอสื่อบันทึก “เส้นทางทำกิน” แนะนำอาชีพใหม่ๆ นำเสนอคอลัมน์ “ดีเพราะเคาะไม้” ซึ่งเป็นการร้องทุกข์จากผู้ชม นำเสนอคอลัมน์ “ชะตาชีวิต” ซึ่งเสนอความยากลำบากของผู้ด้อยโอกาสในสังคม
รายวันบันเทิง	นำเสนอสื่อบันทึก “spy สายลับๆ ล่อๆ” นำเสนอเบื้องหลังกิจกรรมต่างๆ ของดารา นักร้อง
สายตรงบันเทิง	นำเสนอสื่อบันทึกข่าวเกี่ยวกับแพชั่น เช่น 10 พ.ย. เสนอสื่อบันทึกเรื่องแพชั่นรับลมร้อนในปีหน้า
เส้นทางบันเทิง	นำเสนอสื่อบันทึกข่าวเบื้องหลังการถ่ายทำละครของช่อง 7 ทุกครั้ง และมีคอลัมน์ “สะกิดบันเทิง” นำเสนอภาพหลุดๆ ของดารา

ไนน์เอ็นเตอร์เทน	นำเสนอการแนะนำหนังสือที่น่าสนใจ
โชว์ไหม	นำเสนอคอลัมน์ “สำนึกรักบ้านเกิด” นำดาราทไปเยี่ยมบ้านเกิดในต่างจังหวัด
ดาวกระจาย	นำเสนอ “ดาวกระจายโพล” เพื่อจัดอันดับความนิยมของผู้ชม นำเสนอสก็๊ปข่าวเบื้องหลังการถ่ายทำละครและรายการของบริษัทโพลีพลัส และมี คอลัมน์ “สะกิดดาว” นำเสนอภาพหลุดๆ ของดาราท

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีสูตรการนำเสนอข่าวประเภทเดียวตลอดรายการ ทำให้ทุกรายการโดยเฉพาะรายการที่มีเวลานำเสนอมาก จะเติมเต็มเนื้อหารายการ ที่นอกเหนือไปจากข่าว โดยการสร้างสรรค์เนื้อหาพิเศษต่างๆ ตามที่แสดงให้เห็นในตาราง ซึ่งก็ทำให้ผู้ชมได้รับข้อมูล สาระความรู้ต่างๆ เพิ่มเติม ไปพร้อมๆ กับความเคลื่อนไหวของข่าวที่นำเสนอโดยปกติ

นอกจากนี้การมีช่วงพิเศษต่างๆ ลักษณะนี้ ยังช่วยเพิ่มสีสันให้กับรายการอีกทางหนึ่งด้วย รวมทั้งบางครั้งยังใช้เป็นพื้นที่ของการโฆษณาแฝงสินค้าหรือบริการต่างๆ ด้วย

6.4 เทคนิคการนำเสนอ

6.4.1 พิธีกรแต่งกาย ใส่เครื่องประดับ แต่งหน้า ทำผม ไม่เป็นทางการ ตามสมัยนิยม และมักจะแต่งกายตามเทศกาล

จากการวิเคราะห์พบว่าตัวละครหลักในรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสารบันเทิง คือ พิธีกรมีสูตรการแต่งกาย การสวมใส่เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม ดังนี้

ตารางที่ 6.3 ตัวอย่างการแต่งกายของพิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสารบันเทิง

รายการ	การแต่งกายของพิธีกร
ทันโลกกีฬา	20 ธ.ค. พีรพล สวมแจ็คเก็ตสีเทา เสื้อตัวในสีน้ำตาลเข้ม ทำผมสไตล์เกาหลี่ อภิสราและพลวรรธก์ สวมเสื้อวอร์มสีเหลือง เสื้อตัวในสีดำ รัญญะ สวมแจ็คเก็ตสีฟ้า ทั้ง 4 คนใส่กางเกงยีนส์
สีสันบันเทิง	4 พ.ย. หยาดทิพย์ ใส่สายเดี่ยว มีระบาย สีชมพู กางเกงยีนส์ 6 พ.ย. หยาดทิพย์ ใส่ชุดราตรีสีชมพู สายเดี่ยว ใส่ต่างหูตามสมัยนิยม 16 พ.ย.

	<p>วรัญญา สวมชุดไทย ห่มสไบสีแสด 10 ธ.ค. อภิสดา สวมเสื้อกั๊กสีม่วง กางเกงสีดำ 20 ธ.ค. อภิสดา สวมเสื้อกั๊ก ชายเสื้อด้านล้างบานๆ ลายดอกไม้ส้ม-แดง-ชมพู</p>
เป็นข่าว...ลึก	<p>10 พ.ย. วงอธิป สวมเสื้อแจ๊คเก็ตสีน้ำตาลดำ เสื้อยืดด้านในสีเหลือง มีโลโก้รายการสีขาว กางเกงยีนส์ ไอริณ สวมชุดราตรีสายเดี่ยวสีฟ้า และสวมเครื่องประดับอีกหลายชิ้น 16 พ.ย. วงอธิป สวมชุดไทย เสื้อราชประแตนสีขาว นุ่งผ้าม่วงสีแสด ไอริณ สวมชุดไทย ห่มสไบสีงาช้าง</p>
ห้องข่าว 10 โมง	<p>4 พ.ย. สืบสกุล สวมเสื้อโปโลสีม่วง กางเกงผ้าขายาวและรองเท้าน้ำตาลเข้ม กรสุมา สวมกระโปรงสั้น (ครึ่งน่อง) สีเหลือง-น้ำตาล เสื้อลายโทนสีน้ำตาล และพันผ้าพันคอ พร้อมใส่สร้อยคอยาวถึงเอว และใส่ต่างหูดูโดดเด่น 16 พ.ย. สืบสกุล สวมชุดไทย กางเกงผ้าฝ้ายทอมือสีน้ำตาล เสื้อเชิ้ตผ้าไทยลายไทยสีน้ำตาล กรสุมา สวมชุดยัดผ้าไทยลายไทยสีน้ำตาล สวมกางเกงลายผ้าถุง ห่มสไบสีงาช้าง 20 ธ.ค. สืบสกุล สวมเสื้อยืดแขนยาวสีดำ กางเกงสีน้ำตาล ปานชนก สวมเสื้อโค้ทสีขาวแขนยาว กางเกง 3 ส่วน เสื้อตัวในลาย มีผ้าพันคอ</p>
เส้นทางบันเทิง	<p>6 พ.ย. นวพล สวมเสื้อโปโลสีเทาอ่อน ใส่สร้อยคอวัยรุ่นสีดำ 10 พ.ย. อารยา สวมเสื้อคลุมแขนยาวสีชมพู เสื้อตัวในสีขาว 16 พ.ย. ภูษิสะ สวมเสื้อยืดแขนยาว ลายขวางสีน้ำเงิน-ขาว</p>
ดาวกระจาย	<p>4 พ.ย. นาเดีย สวมเสื้อสายเดี่ยวลายทั่วตัว สวมสร้อยดูตามสมัยนิยมมาก 10 พ.ย. นาเดีย สวมเสื้อสายเดี่ยวสีชมพู 16 พ.ย. สวมชุดแซคสีชมพู-ขาว มีเลื่อมระยิบระยับทั่วชุด</p>

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นได้ชัดว่าพิธีกรข่าวในตระกูลย่อยนี้ จะแต่งกายแบบไม่เป็นทางการ ไม่ปรากฏว่ามีพิธีกรรายการใดแต่งกายด้วยสูท เสื้อเชิ้ต หรือผูกเนคไท เหมือนที่เป็นขนบของรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น

ทั้งนี้บางครั้งการแต่งกายอาจจะดูไม่สุภาพเรียบร้อย และอาจจะมองดูไม่น่าเชื่อถือด้วย เช่น เสื้อสายเดี่ยว เสื้อแขนกุ้ด เสื้อยืด กางเกงขาสวมส่วน กางเกงยีนส์ เป็นต้น

การเลือกใช้รูปแบบเสื้อผ้าและสีจะเป็นไปตามรูปแบบรายการ เช่น รายการข่าวบันเทิงก็จะสวมเสื้อผ้าตามสมัยนิยมและใช้สีสดใส รายการข่าวกีฬา ก็จะแต่งกายด้วยชุดกีฬา

หากเป็นรายการที่มีพิธีกรหลายคนก็ไม่แน่ว่าจะต้องสอดคล้องกลมกลืนกันเสมอไป

ทั้งนี้ มีตัวอย่างความตั้งใจที่จะแต่งตัวดำเนินรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ให้ไม่ดูเป็นทางการมาก เช่น ในวันที่ 10 พ.ย. คุณปานชนก พาทีทิน อ่านข่าวในรายการเคาะข่าวเช้า ซึ่งอยู่ในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก โดยสวมเสื้อแขนสั้นสีน้ำตาล แล้วสวมสูททับไว้ แต่เมื่อมาทำหน้าที่พิธีกรในรายการห้องข่าว 10 โมง ก็ยังคงสวมเสื้อตัวเดิมแต่ถอดสูทออก

จะเห็นได้ว่าพิธีกรรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มักจะแต่งกายตามเทศกาล และวันสำคัญต่างๆ หรือแต่งตามบรรยากาศในช่วงขณะนั้น เช่น

วันที่ 16 พฤศจิกายน ตรงกับวันลอยกระทง พิธีกรจะแต่งกายแบบไทย หรือเลือกใช้สีเขียว ซึ่งเป็นสีเดียวกับกระทงใบตอง

6.4.1.2 รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง พิธีกรทั้ง 4 คน สวมชุดผ้าไทย ดีไซน์แบบไทย ต่างสีกัน
ได้แก่ สีน้ำเงิน สีแดง สีชมพูม่วง และสีกะปิ

6.4.1.3 รายการเก็บตก 16 พ.ย. พัชรศรีสวมเสื้อสีเขียว กางเกงสีขาว

6.4.1.4 รายการสีสันบันเทิง 16 พ.ย. วรัญญา สวมชุดไทย หม้อสไปสีสด

6.4.1.5 รายการเป็นข่าว...ลึก 16 พ.ย. วงอธิป สวมชุดไทย เสื้อราชประแตนสีขาว นุ่ง
ผ้าม่วงสีแดง ไอริน สวมชุดไทย หม้อสไปสีงาช้าง

6.4.1.6 รายการห้องข่าว 10 โมง 16 พ.ย. สืบสกุล สวมชุดไทย กางเกงผ้าฝ้ายทอมือสี
น้ำตาล เสื้อเชิ้ตผ้าไทยลายไทยสีน้ำตาล กรสุมา สวมชุดยัดผ้าไทยลายไทยสี
น้ำตาล สวมกางเกงลายผ้าถุง หม้อสไปสีงาช้าง

“สปอนเซอร์(เสื้อผ้า) เนี่ยก็คนละตัว กับที่ใช้อ่านข่าวทั่วไป เพราะสีสันไม่เข้ากับรายการ เราต้องรู้ว่าเราจัดคู่กับใคร ต้องคุยกัน เสื้อผ้าต้องไม่ทางการ แต่ไม่โป๊ ไม่แขนกุด ผู้ชายยังไงก็ได้ สบายๆ แต่ต้องไม่แพชั่นจำเกินไป”

(กรสุมา เจียมสระน้อย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“แต่งตัวชุดลำลอง ไม่ต้องมีเสื้อตัวในตัวนอก ในโอกาสพิเศษก็แต่งตาม เช่น วันครูก็แต่งชุดครู คนดูรับได้ ไม่มีใครโทรมาด่า”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“เสื้อผ้า หน้าผม ต้องตามแฟชั่นไปตลอดจะ out ไม่ได้เลย บางทีต้องตัดจากนิตยสารมาเลย ทรงผมก็เช่นกัน แต่ละตอนพิธีกรก็จะไม่ซ้ำซาก จำเจ เปลี่ยนลุคไปเรื่อย แต่ต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่เน้นการโชว์สัดส่วน แล้วก็ไม่ใช่สีดำ สีสันสดใสมาก”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“แต่งตัวไม่มีไป ไม่เน้น ให้ทันสมัย แต่งตัวให้เหมาะกับบุคลิก ถ้าวันนั้นมีข่าวใครตายก็ใส่สีดำ แต่ปกติไม่ใส่สีดำ ใส่สีๆ มากกว่า เน้นลวดลาย ทางการน้อยกว่าข่าวภาคค่ำมาก บางทีก็เป็นสายเดี่ยว แต่ไม่เยอะ เครื่องประดับถ้ามันเยอะไปก็เอาออก”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เสื้อผ้าหน้าผม จะสบายๆ ดู sport แต่ไม่ทางการนะ ไม่ใส่สูท ใส่เสื้อผ้าสีสันสดใส เครื่องประดับก็ไม่เยอะ”

(อภิสร นุตยกุล, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2551)

“เสื้อผ้าให้ไม่เป็นทางการ เป็นผู้หญิงเท่ๆ ไม่หวานแหวว เหมือนรายการบันเทิง แต่ก็ไม่หนักเท่าข่าว เป็นผู้หญิงรุ่นใหม่ที่ค่อนข้างปราดเปรี้ยว เครื่องประดับก็มีกรอบกว้างกว่าข่าวปกติ”

(อรรธกานท์ พิมพวงศ์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

6.4.2 พิธีกรใช้การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบการเสนอข่าวตามเนื้อหาข่าว และวางท่าทางในการนำเสนอข่าวโดยไม่นั่งนิ่งอ่านข่าว และใช้สีหน้า แววตา และอวัจนภาษาประกอบการนำเสนอข่าวมาก

สูตรการนำเสนอรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสารบันเทิงในเรื่องการเคลื่อนไหวร่างกาย ไม่ได้มีสูตรชัดเจนว่ามีการเคลื่อนไหวมากหรือน้อย โดยส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับเนื้อหาของข่าวในวันนั้นๆ และปัจจัยอื่น เช่น ถ้าเป็นข่าวบันเทิงทั่วไปที่เนื้อหาสนุกสนาน พิธีกรก็จะนำเสนอ

โดยเคลื่อนไหวร่างกายและแสดงท่าทีสนุกสนาน แต่ถ้าเป็นชาวบ้านเชิงบางประเภท เช่น ชาวงานศพ พิธีกรก็จะทำท่าทางสงบเสถียรมากขึ้น

“โปรดิวเซอร์จะเตือนการใช้มือไม้ในกรณีที่เห็นว่ามันเยอะไปหรือน้อยไป เช่น ยืนถือ นิ่ง มือไม่ทำอะไร แต่ถ้าออกเยอะมากก็พลาด เขาเป็นธรรมชาติ อาจจะมีการแตะตัวกัน หยอกล้อกัน สนุกสนาน ชาวอื่น ๆ มันทำไม่ได้ คนดูจูนตามว่าเป็นพี่น้องกันเปล่า และเคยเดินในรายการ มีบ่อยมากที่ทำเป็นวิ่งไปหาของ แต่มันต้องเข้ากับเนื้อเรื่อง ถ้าเป็นชาวอื่น คนดูต้องว่าแน่นอนว่าจะบ้าหอรอ”

(กรสุมา เจียมสระน้อย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“การใช้ท่าทาง จะเท่ากับคุณเอ็กที่เลี้ยงในรายการสังคมบันเทิงก็ไม่ได้ มันมี Limit ขนาดคุณหยาดทิพย์ที่ปิดตัวไปมากก็โดนต่อว่าแล้ว มันไม่สามารถฟรีสไตล์ขึ้นมา ซี้แมว แล้วพูดได้”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“กรอบหลวม เพราะฉะนั้นคนคุยกัน จะทำให้เขาสนใจก็ต้องไม่คุยที่อ้อๆ ต้องใช้มือประกอบ”

(อรรถกานท์ พิมพวงค์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ท่าทางเยอะกว่าชาวค้ำ มีสีสันได้แต่ก็ไม่ถึงกับดัดจริต”

(จริญญา ชัยเกษตรสิน, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“มือไม้ ผมไม่เคยไปบอกพิธีกรว่าต้องอย่างนั้นอย่างนี้ การฟรีเซนต์ต่างๆ ก็เป็นตัวเขาไปเลย จะถูกเดินอะไรก็แล้วแต่ไลฟ์สไตล์ของพิธีกรเลย เราไม่ซีเรียส”

(ไพบุลย์ ศิลปสกุลสุข, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

การวางท่าทางหลักๆ ในรายการก็มีความแตกต่างจากการข่าวอื่นๆ พิธีกรรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีท่าทางหลักในการนำเสนอที่อาจจะไม่ใช่การนั่งหลังโต๊ะอ่านข่าวเพียงอย่างเดียวได้แก่

ตารางที่ 6.4 การวางท่าทางพิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสารบันเทิง

รายการ	การวางท่าทาง
ทันโลกกีฬา	การนั่งบนโซฟาทรงเตี้ย
ผู้หญิงถึงผู้หญิง	การกึ่งนั่งกึ่งยืนบนเก้าอี้ทรงสูง
เก็บตก	การยืนนำเสนอข่าว
สี่สัปดาห์บันเทิง	การยืนนำเสนอข่าว
เป็นข่าว...ลึก	การนั่งบนโซฟาทรงเตี้ย
ห้องข่าว 10 โมง	การยืนนำเสนอข่าว
รายวันบันเทิง	การกึ่งนั่งกึ่งยืนบนเก้าอี้ทรงสูง
สายตรงบันเทิง	การยืนนำเสนอข่าว
เส้นทางบันเทิง	การยืนนำเสนอข่าว
ไนน์เอ็นเตอร์เทน	การยืนนำเสนอข่าว
โชว์ไทม์	การยืนนำเสนอข่าว
ดาวกระจาย	การเปลี่ยนท่าทางไปตลอดรายการ

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าพิธีกรรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ไม่มีรายการใดที่นั่งอ่านข่าวอยู่หลังโต๊ะประกาศข่าวแบบดั้งเดิมเลยแม้แต่รายการเดียว ซึ่งสามารถสรุปแยกออกมาเป็นกลุ่มได้ดังนี้

6.4.2.1 การยืนนำเสนอข่าว ได้แก่ รายการห้องข่าว 10 โมง รายการเส้นทางบันเทิง

รายการสี่สัปดาห์บันเทิง รายการเก็บตก รายการสายตรงบันเทิง รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน รายการโชว์ไทม์

6.4.2.2 การกึ่งนั่งกึ่งยืนบนเก้าอี้ทรงสูง ได้แก่ รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง รายการรายวันบันเทิง

6.4.2.3 การนั่งบนโซฟาทรงเตี้ย ได้แก่ รายการทันโลกกีฬา รายการเป็นข่าว...ลึก

6.4.2.4 การเปลี่ยนท่าทางไปตลอดรายการ ได้แก่ รายการดาวกระจาย

ซึ่งไม่ว่าจะเป็นท่าทางแบบใด พิธีกรของรายการในตระกูลย่อยนี้จะมีการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ สบายๆ เช่น อาจจะนั่งไขว่ห้าง นั่งเก้าอี้เตี้ย ยืนหย่อนขา ยืน Point ท่า หรือ

อาจจะมีการเดินไปมา หรือหันหน้าไปมารับมุกล่อกที่เปลี่ยนไปมา หรือแม้กระทั่งการจาม ออกอากาศ (ผู้หญิงถึงผู้หญิง 20 ๕.ค.) เต็มประกอบข่าว (เก็บตก) แคะเล็บระหว่างรายงานข่าว (ไนน์เอนเตอร์เทน 8 ๕.ค.) หรือหันข้างสวัสดีผู้ชม (เก็บตก 4 พ.ย.) เป็นต้น

“ยื่นเพราะอยากจะฉีกจากทุกรายการ ถ้ายื่นจะมี action อะไรมากกว่า”

(กรสุมา เจียมสระน้อย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ฉากหลังเป็นบลูสกรีนเลยต้องยื่น ดู active น้อย”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

และพิธีกรรายการในตระกูลย่อยนี้มักจะใช้ร่างกายท่อนบนแสดงอวัจนภาษาประกอบการ นำเสนอข่าวบ่อยครั้ง เช่น ท่า “ดาวกระจาย...จาย” ที่คุณนาเดียทำจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของรายการ หรือในรายการข่าวที่สนุกสนานพิธีกรเหล่านี้ก็จะหัวเราะกันอย่างไม่ต้องกักเก็บไว้

นอกจากการแสดงท่าทางต่างๆ แล้ว พิธีกรหญิงของรายการในตระกูลย่อยนี้ มักจะสื่อสาร ด้วยหน้าตาและแววตา หรือเรียกง่ายๆ ว่า “เล่นหูเล่นตา” ในรายการ เช่น รายการสี่สันบันเทิง รายการดาวกระจาย รายการเป็นข่าว...ลึก รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง รายการเก็บตก รายการไนน์ เอนเตอร์เทน

อนึ่ง พิธีกรรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ จะรายงานข่าวแบบธรรมชาติ แบบเป็นกันเองคือ ไม่ต้องสบตาผู้ชมตลอด สามารถหยิบบทข่าวขึ้นมาอ่านให้ผู้ชมเห็นได้ สามารถก้มลงไปอ่านได้

6.4.3 มีการใช้อุปกรณ์ประกอบฉากมาก หากมีโต๊ะข่าว

โดยทั่วไปแล้วอุปกรณ์ประกอบฉาก ในรายการข่าวมักจะปรากฏอยู่บนโต๊ะที่ใช้อ่านข่าว ซึ่งในรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิงมีสูตรการใช้อุปกรณ์ฉากที่มีมากกว่าแค่บท ข่าวได้ดังนี้

ตารางที่ 6.5 ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบจาก ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง

รายการ	อุปกรณ์ประกอบ
ทันโลกกีฬา	สิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าวหลักของรายการ
ผู้หญิงถึงผู้หญิง	มีหนังสือพิมพ์ที่ใช้เป็นแหล่งข่าววางอยู่ มีสิ่งของประดับ สิ่งของที่อยู่ในข่าว สิ่งของที่จะแจกให้ผู้ชมที่ร่วมสนุกกับรายการ และเพิ่มสิ่งของตามเทศกาล หรือวันสำคัญ
เก็บตก	สิ่งของที่จะแจกให้ผู้ชมที่ร่วมสนุกกับรายการ
เป็นข่าว...ลึก	มีหนังสือพิมพ์ที่ใช้เป็นแหล่งข่าววางอยู่
รายวันบันเทิง	มีหนังสือพิมพ์ที่ใช้เป็นแหล่งข่าววางอยู่ มีสิ่งของประดับ และสิ่งของที่จะแจกให้ผู้ชมที่ร่วมสนุกกับรายการ
ไนน์เอ็นเตอร์เทน	เพิ่มสิ่งของตามเทศกาล หรือวันสำคัญ
ดาวกระจาย	เพิ่มสิ่งของตามเทศกาล หรือวันสำคัญ

ทั้งนี้ อุปกรณ์ประกอบในรายการข่าวมักจะวางอยู่บนโต๊ะข่าว แต่ในบางรายการในตระกูลย่อยนี้ไม่มีโต๊ะข่าวทำให้มักจะไม่มีปรากฏอุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่ รายการสี่สັນบันเทิง รายการสายตรงบันเทิง รายการโซว์ไทม์ รายการเส้นทางบันเทิง

รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง มักจะมีอุปกรณ์ที่มาประกอบในรายการหลายกรณี เช่น

- 6.4.3.1 มักจะมีการเพิ่มสิ่งของตามเทศกาล หรือวันสำคัญบ้างเพียงบางรายการ เช่น ในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2548 ซึ่งตรงกับวันลอยกระทง รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง รายการรายวันบันเทิง รายการเป็นข่าว...ลึก รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน รายการดาวกระจาย มีกระทงมาประกอบในรายการ หรือในช่วงเทศกาลคริสต์มาสและปีใหม่รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง และรายการดาวกระจายก็มีการตกแต่งฉากให้เข้ากับเทศกาล
- 6.4.3.2 มีสิ่งของที่จะแจกให้ผู้ชมที่ร่วมสนุกกับรายการวางอยู่ เช่น รายการเก็บตก มีหนังสือ มี VCD มีเสื้อ ฯลฯ ที่แจกให้ผู้ชมที่เขียนคำคมเข้ามาร่วมสนุก รวมทั้งรายการรายวันบันเทิง รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง

- 6.4.3.3 มีหนังสือพิมพ์ที่ใช้เป็นแหล่งข่าววางอยู่ เช่น ในรายการเป็นข่าว... ลึก รายการ
รายวันบันเทิง รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง
- 6.4.3.4 มีสิ่งของประดับ เช่น รายการรายวันบันเทิงมีแจกันดอกไม้ นาฬิกาดิจิตอล
รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง มีถ้วยกาแฟหลากสี
- 6.4.3.5 สินค้าที่สนับสนุนรายการ เช่น รายการรายวันบันเทิง มีกระป๋องเป๊ปซี่วางอยู่ใน
บางช่วงรายการ
- 6.4.3.6 สิ่งของที่อยู่ในข่าว เช่น รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง มีต้นสับปะรดสี มาแสดงในห้อง
ส่งหลังจบการนำเสนอข่าว “งานแสดงสวนที่ศูนย์การค้าแฟชั่นไอส์แลนด์ หรือนำ
VCD ที่ซื้อมาจากชายแดน หลังจบการนำเสนอข่าวตลาดไอเอ็มดี จ.สุรินทร์
- 6.4.3.7 สิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าวหลักของรายการ เช่น รายการทันโลกกีฬา มีลูก
บอลชนิดต่างๆ อุปกรณ์กีฬา เสื้อผ้ากีฬา

“มี prop ตามเทศกาล เช่น คริสมาสต์ และม้งานลูกค้าแจกของก็นำมาโชว์ มีได้นิดหนึ่ง”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“มี prop เพื่อเพิ่มสีสัน โชว์ prop เยอะ ดูจากเนื้อหาข่าว ดูจากในตัวเรื่อง และของนั้นเรามี
เปล่า ถ้าของนั้นมีอยู่ในมือเรา เราก็ใช้เลย”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“prop ก็เป็นอุปกรณ์กีฬา ภู่นักกีฬา อาจจะมีสิ่งของประกอบข่าวได้ เช่น รองเท้าออก
ใหม่ อันไหนเอามาได้เราก็พยายามเอามา”

(อภิสราน นุตยกุล, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2551)

“เรานำเสนอเรื่องยาเสพติดจากขงุน เราก็เอามาแปรงฟันให้ดูเลย ถ้าไม่มาทำให้ดูคนดูจะรู้
ได้ไงว่าดีจริงมัย พยายามให้คนดูเห็นของจริง มันสัมผัสได้มากกว่า”

(อรรถกานท์ พิมพ์วงศ์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“prop ตามข่าวเลย โดยเฉพาะที่เป็นสื่อบดารา ถ้าพูดเรื่องอาหารที่ชอบมาก เราก็มี
อาหารจานนั้นมา มีประกอบไปตามเรื่องราว”

(ไพบุลย์ ศิลปสกุลสุข, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

6.4.4 ใช้แสงเพื่อให้ความสว่างกับรายการโดยทั่วไป และสามารถให้เทคนิคด้านแสงสร้างสีสันให้รายการได้

จากการวิเคราะห์พบว่าการจัดแสงรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง เป็นเพียงการจัดแสงเพื่อให้ความสว่างกับฉากเท่านั้น ไม่ได้มีความแตกต่างหรือมีสูตรเฉพาะของตระกูลย่อยแต่อย่างใด แต่ก็เป็นที่สังเกตได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง จะใช้การจัดแสงที่ดูเป็นทางการคือจะเป็นไฟที่สว่างทั่วฉากและพิธีกร ไม่มีเงาของพิธีกรและชอกหลังของฉากให้เห็น แต่ที่แตกต่างจากรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นๆ คือมีการเคลื่อนไหวของแสง หรือมีการใช้เทคนิคด้านแสงเพื่อเพิ่มสีสันให้รายการ หรือประกอบกรนำเสนอ

“แสงสดใส สาดไปให้เต็มที”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ก็มีบางครั้ง ช่วงที่รณรงค์ประหยัดไฟ เราก็กปิดไฟ วันฮาโลวีน เราก็กติมไฟ มีแก๊งทำเป็นผี โยนตุ๊กแก”

(ลักษณะ สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

6.4.5.1 สามารถใช้เพลงหรือเสียงประกอบต่างๆ เพื่อสร้างสีสัน และประกอบการเล่าเรื่อง

โดยทั่วไปการเสนอรายการข่าวทุกตระกูลย่อย เสียงหลักๆ ที่จะสื่อสารไปยังผู้ชม ถ้าเป็นเสียงในห้องส่ง คือ เสียงพิธีกรเป็นหลัก ไม่มีเสียงผู้ชมในห้องส่ง ไม่มีเสียงประกอบใดๆ เรียกได้ว่า จะเจียบจนเหมือนมีพิธีกรอยู่กันเพียงลำพังเท่านั้น

นอกจากเสียงในห้องส่งแล้ว ยังมีเสียงที่ใช้ในรายการอีกหลายส่วน เช่น เสียงเพลงอินเทอร์ลูต (Interlude) รายการ ซึ่งพบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง มีสูตรการใช้เพลงอินเทอร์ลูต (Interlude) ที่ใช้จังหวะและท่วงทำนองที่เร็ว สบายๆ ทันสมัย ฟังแล้วสนุกสนาน

จากการวิเคราะห์รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง ปรากฏการใช้เพลงประกอบการนำเสนอข่าวมาก ซึ่งมีทั้งการใช้เพลงบรรเลงมาสร้างสีสันในรายการเป็นประจำ เช่น

ในรายการสี่สັນบันเทิง และรายการดาวกระจายมีการเปิดเพลงบรรเลงจังหวะสดใสตลอดรายการ และในบางรายการนำเพลงที่มีเสียงร้องมาประกอบในรายการในโอกาสต่างๆ เช่น รายการสี่สັນบันเทิง เปิดเพลงแฮปปี้เบิร์ทเดย์ของโจอ็อบยประกอบข่าววันเกิดเศรษฐี รายการผู้หญิงถึงผู้หญิงและรายการรายวันบันเทิง เปิดเพลงพี่บ่าวอกหักของเจมส์ เรื่องศักดิ์ เป็นเพลงไตเติ้ลรายการ ทั้งต้นและท้ายรายการ (ในวันลอยกระทง) รายการเส้นทางบันเทิง เปิดเพลงลอยกระทงประกอบสเก็ปปข่าวนักแสดงประติษฐ์กระทง ส่วนรายการเก็บตก ก็ใช้เพลงลอยกระทงเป็นเพลงจบรายการ

นอกจากนี้ยังมีสิ่งที่เป็นสูตรเฉพาะแตกต่างจากสูตรของรายการในตระกูลอื่น คือ การใช้เสียงประกอบ (Sound Effect) บ่อยครั้งในข่าวหรือสเก็ปป เช่น ใส่เสียง “แป้ว” เพื่อสื่อสารว่าบุคคลในข่าวหน้าแตก หรือ ใส่เสียงปรบมือประกอบข่าวที่มีการได้รับรางวัล ซึ่งเสียงประกอบเหล่านี้ก็ช่วยสร้างสีสัน และเพิ่มความสุขสนุกรานให้กับรายการ

“Sound ประกอบนี้เป็นจุดเด่นเลย ช่วยให้ข่าวสนุกได้”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ใช้เพลงเยอะมาก มันส์ๆ หน่อยให้เข้ากับกีฬา ช่วยเพิ่มอารมณ์ให้มันส์ขึ้นน่าติดตาม”

(อภิศรา นุตยกุล, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2551)

“เพลงก็แล้วแต่ความเหมาะสม ถ้าเห็นว่าเพลงเข้าสถานการณ์ เราก็เอามาประกอบกับเรื่องที่เราเล่า”

(อรรธกานท์ พิมพวงศ์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“Sound ในรายการก็มีนิดหน่อย พอข่าวๆ ใช้เท่าที่จำเป็น ใช้สร้างสีสัน”

(ไพบุลย์ ศิลปสกุลสุข, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“มีเสียงไซเรนมา ถ้าตลกๆ ก็ใส่เสียงแป้ว ตู๊ อะไอย่างนี้ ใส่เข้าไปในเทคนิคของเสียงให้ดูสนุกขึ้น”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

6.4.5.2 เน้นเสียงของผู้สื่อข่าวและเสียงของแหล่งข่าวมาก

ส่วนในการเสนอข่าวนั้นพบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิงมีสูตรการใช้การบันทึกเสียงผู้สื่อข่าว หรือ ที่เรียกกันว่า “ข่าวลงเสียง” จำนวนมาก ทั้งนี้เพราะเป็นรายการข่าวที่ไม่ได้เน้นการรายงานที่เน้นความสด จึงทำให้มีเวลาในการผลิตรายการสามารถผลิตเทปข่าวพร้อมบันทึกเสียงอย่างพิถีพิถันได้ และการใช้เสียงบรรยายข่าวในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้มักจะใช้เสียงแบบสนุกสนาน มีจังหวะการพูดแบบแปลกๆ มีการใช้เสียงสูง-ต่ำ ช่วยสร้างสีสันให้รายการ

นอกจากเสียงของพิธีกร เสียงอีกประเภทหนึ่งที่ปรากฏในข่าวคือเสียงของแหล่งข่าวที่ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวไว้ แต่จากการวิเคราะห์พบว่าในรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง มีการเปิดเสียงหรือที่เรียกกันในวงการว่า “ปล่อยเสียง” บุคคลในข่าวเหล่านี้มากกว่ารายการตระกูลย่อยอื่น เรียกได้ว่ามีการปล่อยเสียงแหล่งข่าวเกือบทุกข่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง ต้องนำเสนอสีหน้า แววตา น้ำเสียง และอารมณ์ของแหล่งข่าวในขณะที่ยให้สัมภาษณ์

“ปล่อยเสียงสั้นกระชับ เอาประเด็นที่เด็ดสุด บางทีดาราก็ได้พูดคำเดียวก็มี เอามาใส่เพื่อให้เชื่อว่าคำพูดนี้เขาพูดเอง หรือถ้าคำพูดมันๆ จี๊ดๆ ก็ปล่อยยาว”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เราจะปล่อยเสียงที่เป็นมุก เป็นสีสัน”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“มีปล่อยเสียงสัมภาษณ์ใช้เวลามาก เล่าเองช่วยย่อได้”

(อรรถกานท์ พิมพวงศ์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

6.4.6 การตัดต่อภาพข่าวประกอบรายการแต่ละภาพ (Shot) จะสั้น และมุ่งตัดต่อภาพข่าวให้สอดคล้องกับบทข่าว และใช้เทคนิคการตัดต่อที่นอกเหนือจากการคัท (Cut) เพียงอย่างเดียว

รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง บางส่วนที่เป็นรายการสด ก็จะไม่ใช้เทคนิคการตัดต่อภายหลังบันทึกเทปแต่อย่างใด แต่รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้บางรายการเป็น

รายการที่บันทึกเทปตัวข่าวไว้ก่อนออกอากาศ ทำให้ปรากฏเทคนิคการตัดต่อแบบที่มีลูกเล่นหลายชนิดช่วยเพิ่มสีสันให้รายการ และช่วยสื่อความหมายด้วย เช่น ข่าวเกี่ยวกับความรักดาราก็ใช้เทคนิคการตัดต่อที่เป็นรูปหัวใจเป็นต้น

“ภาพข่าวก็จะแล้วแต่ข่าว ถ้าแพชชั่นก็อาจจะตัดให้หรือหว่านน้อย”

(ฉัตรพร จุติมานนท์, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ก่อนหน้านี้นี้เราก็คัทชนกรรมดา แต่พอตอนหลังคู่แข่งเยอะ เทคนิคของคอมพิวเตอร์ก็แพรวพราวมาก เราก็เลยต้องทำลูกของเราให้ทันสมัย”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

ทั้งนี้ภาพข่าวที่ใช้ประกอบรายการมีขอบแบบดั้งเดิม คือในแต่ละภาพ (Shot) จะมีความยาวประมาณ 3 วินาที หากเป็นภาพเดิมก็อาจจะใช้วิธีการเปลี่ยนมุม หรือเปลี่ยนขนาดภาพ มักจะไม่ปรากฏการนำเสนอภาพข่าวเดิม ซ้ำต่อเนื่องโดยไม่เปลี่ยนมุมหรือขนาดภาพ

“ภาพยาวสุดประมาณ 3-4 วิ ต่อ shot ข่าวทั่วไปช่างภาพจะเลือกมุมภาพที่มุมภาพแตกต่างจากรายการอื่น แต่ในสตูปเราก็ใช้กราฟฟิกช่วยในการตัด”

(สุนนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

นอกจากนี้ภาพข่าวที่นำมาเสนอในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ ผู้ผลิตจะพยายามตัดต่อให้เกือบสอดคล้องกับเนื้อหาข่าว กล่าวคือ เนื้อหาข่าวกล่าวถึงสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดก็จะมีภาพสิ่งนั้นนำเสนอไปพร้อมๆ กัน แต่ด้วยเพราะจะมักจะเป็นการบันทึกเสียงพิธีกรไว้ก่อน จึงทำให้โอกาสที่ภาพและเสียงสอดคล้องพอดีกันมีมากกว่ารายการข่าวตระกูลข่าวแนวคลาสสิก

“ภาพข่าวเราก็ยังตัดตามภาพ”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

6.4.7 มีขนาดภาพและระดับของกล้องหลายลักษณะ แต่เน้นที่ขนาดเต็มตัวและครึ่งตัว มีเปลี่ยนแปลงไปตามการเคลื่อนไหวของพิธีกร และมีการเคลื่อนที่กล้องแบบแปลกๆ

รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง มีสูตรการนำเสนอเป็นรายการที่เน้นให้ความสำคัญเป็นธรรมชาติของพิธีกร ดังนั้น สูตรของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง ในเรื่องของขนาดภาพจึงไม่ค่อยชัดเจน เปลี่ยนแปลงไปตามการเคลื่อนไหวของพิธีกร มีปรากฏให้เห็นกันทุกขนาด และหากพิจารณาในแง่ของระดับก็จะพบว่า มีปรากฏให้เห็นทุกระดับสลายตาเช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีการเคลื่อนที่กล้องแบบแปลกๆ ในการถ่ายภาพในห้องจัดรายการทำให้เกิดภาพที่มีสีสั่น เช่น รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง กล้องถ่ายแบบส่ายไปมา ใช้กล้องมุมเงย รายการสีสั่นบันเทิง และรายการดาวกระจาย รายการสายตรงบันเทิง มีการซูมอินและซูมเอาท์เข้า-ออกอย่างรวดเร็ว และถ่ายแบบส่ายไปมา

“ขนาดภาพก็มีทั้งเข้าทั้งเออก มีการเปลี่ยนหลายมุม เน้นความแปลก”

(กรสุมา เจียมสระน้อย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“มีการเซท เป็น 2 กล้อง ให้พิธีกรเอี้ยวตัวรับกล้อง ให้มันมีความเคลื่อนไหว”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เล่นกล้องได้เต็มที กระชากกล้องได้ ยิ่งแปลกยิ่งชอบ”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“มุมกล้อง ทำอย่างไรก็ได้ให้คนดูเข้าใจ ข่าวที่เราเสนอชัดเจนเท่านั้นแหละ

(ไพบุลย์ ศิลปสกุลสุข, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

“มุมกล้องก็เคลื่อนไหวได้ ตามจินตนาการของช่างภาพ แต่ถ้าเคลื่อนไหวมากเกินไปก็ไม่ได้ ต้องพอดี”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

6.4.8 อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการมีลักษณะไม่เป็นทางการ เน้นความเป็นกันเองกับ ผู้ชม ความสนุกสนาน และมีสีสัน มีการเคลื่อนไหว ไม่อยู่นิ่ง

จากการวิเคราะห์พบว่าสูตรของการผลิต อินเทอร์ลูด (Interlude) ดังนี้

ตารางที่ 6.6 ตัวอย่างอินเทอร์ลูด (Interlude) รายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนว สารบันเทิง

รายการ	อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการ
ผู้หญิงถึงผู้หญิง	เป็นภาพประกอบเพลงที่แต่งโดยวง Vacation คล้ายมิวสิควิดีโอ โดยเพลง สื่อสารว่าพิธีกรทั้ง 4 คน สวย และเป็นของผู้ชม และอยู่คู่กับรายการทุกวัน ประกอบภาพการนำเสนอพิธีกรทีละคน จบอินเทอร์ลูด (Interlude) ด้วยโลโก้ ฟันสีขาว มีตัวอักษร “ญ” สีน้ำเงินขนาดใหญ่เต็มจอ และมีคำว่า “ผู้หญิงถึงผู้หญิง” สีชมพู ซ้อนอยู่ บนตัว “ญ”
เก็บตก	เป็นภาพแอนิเมชันรูปยานอวกาศ นำตัว “ก” มาเติมจนรวมครบเป็นคำว่า “เก็บตก” จบโดยคำว่าเก็บตกที่ประกอบด้วยสี 3 สีสดใส ได้แก่ สีน้ำเงิน สีแดง สีเหลือง
ห้องข่าว 10 โมง	เป็นภาพวัดพระศรีรัตนศาสดารามและเรือสุพรรณหงส์ ยามค่ำคืน บนพื้นสีน้ำเงินเข้ม มีลายเส้นเคลื่อนไหวที่ไปมา แล้วตามด้วยภาพพิธีกรแต่ละคน ปรากฏขึ้นช่วงหนึ่ง แล้วค่อยปรากฏแถบสีน้ำเงิน พร้อมโลโก้รายการ โดยมีเสียงประกอบเป็นเสียงดนตรีไทย
รายวันบันเทิง	เป็นภาพนักแสดงหลายคน มีเส้นสีต่างๆ แล้วตามด้วยแถบสีดำ ที่มีโลโก้รายการ พร้อมเพลงประกอบจังหวะสนุกสนาน
เส้นทางบันเทิง	เป็นพื้นสีฟ้า แล้วมีภาพดาวดาวหลากสีหลาย 10 ดวง ระเบียบระยับ และจบด้วยโลโก้รายการภาษาไทยสีทอง และภาษาอังกฤษสีขาวในกรอบสีแดง
ดาวกระจาย	เป็นภาพพื้นสีน้ำเงิน-ฟ้า ดาวสีขาวแวววาวปรากฏขึ้นอย่างรวดเร็ว และตามด้วยโลโก้ของบริษัทผู้ผลิต ตามด้วยภาพพิธีกรทำท่าทาง เบี้ยวๆ พร้อมๆ กับโลโก้ผู้สนับสนุนรายการ สลับไปกับภาพฟิล์มที่มีขอบเป็นหนามเตยเคลื่อนที่ผ่านไปพร้อมกับภาพนักแสดงหลายคน และจบด้วยภาพนาเดียทำท่า “ดาวกระจาย” แล้วมีภาพรายการปรากฏขึ้น

จากการวิเคราะห์พบว่าสูตรของการผลิต อินเทอร์ลูด (Interlude) ของรายการข่าวใน ตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิงจะลักษณะเป็นที่ไม่เป็นทางการ มีการนำเสนอที่เน้นความเป็น กันเองกับผู้ชม เน้นความสนุกสนาน และเน้นการนำเสนออย่างมีสีสัน มีการเคลื่อนไหว ไม่อยู่นิ่ง ทำให้เมื่อวิเคราะห์ อินเทอร์ลูด (Interlude) ของรายการข่าว จะพบการใช้อินเทอร์ลูด (Interlude) เพื่อสื่อความหมายข้างต้น โดยมักจะเลือกใช้สีที่สดใสและใช้หลากหลายสี และใช้ภาพที่มีความ เคลื่อนไหว และมักจะมีเพลงประกอบที่อินเทอร์ลูด (Interlude) แบบสนุกสนาน

“อินเทอร์ลูด (Interlude) เพลงนำอินเทอร์ลูด (Interlude) กราฟฟิกต้อง update ให้ตรงกับ เทศกาล ต้องเปลี่ยนบ่อยๆ”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“อินเทอร์ลูด (Interlude) เป็นสีสัน”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“อินเทอร์ลูด (Interlude) ต้องสดใส และมีความต่อเนื่องกับรายการ”

(อรรถกานท์ พิมพวงค์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการ ก็ทำยังไงให้มันเกี่ยวกับบันเทิง อาจจะมีกล่อง รูป ตัวโน้ต และก็ชื่อรายการ เพลงเร้าใจ น่ารักๆ”

(จริญญา ชัยเกษตรสิน, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

6.4.9 ใช้การสร้างภาพจากคอมพิวเตอร์กราฟฟิก หรือการ์ตูนแอนิเมชัน สร้างสีสัน ประกอบการนำเสนอข่าว

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีสูตรของการสร้างภาพจาก คอมพิวเตอร์กราฟฟิก หรือการ์ตูนแอนิเมชัน ดังนี้

จะเห็นได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ จะใช้การสร้างภาพจากคอมพิวเตอร์กราฟฟิก หรือการ์ตูนแอนิเมชัน มาประกอบการนำเสนอข่าว ให้มีสีสันและสนุกสนานมากขึ้น เช่น เต็มเขา บนศีรษะดารา เต็มเหงื่อดารา เพื่อเสริมเนื้อหาข่าวว่า “เหงื่อตก” เต็มบอลลูกความคิดให้ดารา เพื่อ แช่วว่าดาราคณนั้นสิ่งสิ่งใดอยู่ภายในใจ นอกจากนี้บางรายการยังมีการใช้ภาพการ์ตูนแอนิเมชัน

ร่วมนำเสนอในช่วงสัปดาห์ต่างๆ ด้วย จนกระทั่งบางรายการ คือ รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง มีการสร้างตัวการ์ตูนแทนตัวพิธีกรทั้ง 4 คนด้วย

“เทคนิคของคอมพิวเตอร์ก็แพรวพราวมาก เราก็เลยต้องทำลุคของเราให้ทันสมัย มีกราฟฟิค ก่อนนำเสนอเช้าข่าว และอาจจะมีการฟิค มีเขาออกมาแบบนี้ มันฟรีสไตล์มากเลย ตรงนี้”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

6.5 ตัวละครและการปรากฏตัวในเรื่อง

6.5.1 มีพิธีกรประจำ และมักจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหลักของรายการ

ตัวละครหลักของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง คือ มักจะเป็นพิธีกรมากกว่าที่จะเป็นผู้ประกาศข่าว เพราะพิธีกรของรายการข่าวประเภทนี้ ไม่ได้ทำหน้าที่รายงานข่าวให้ผู้ชมทราบเท่านั้น แต่ทำหน้าที่วิเคราะห์ วิเคราะห์ แฉ หยอดล้อกันเอง หยอดล้อผู้ชม และหยอดล้อ เหน็บแนม ประชดประชด คนในข่าว

ตารางที่ 6.7 พิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง

รายการ	พิธีกร
ทันโลกกีฬา	ธัญญะ วงศ์นาค ชรินทร์ บุญฉาย พลวรรธก์ บุญละออ พีรพล เอื้ออารีย์กุล อภิสรา นุตยกุล ปัฐวี บัณฑิตน์
ผู้หญิงถึงผู้หญิง	พัชรศรี เบญจมาศ มีสุข แจ่มมีสุข พิมลวรรณ ศุภยางค์ กุลนัดดา ปัจฉิมสวัสดิ์
เก็บตก	พัชรศรี เบญจมาศ
สี่สัปดาห์	หยาดทิพย์ ราชปาล วรัญญา
เป็นข่าว...ลึก	วงอธิป ศรีสุริยจันทร์ ไอริน ดำรงค์ มงคลกุล
ห้องข่าว 10 โมง	กรสุมา เจียมสระน้อย ปานชนก พาทีทิน สืบสกุล พันธุ์ดี ขวัญชนก เจริญพะกุลไพศาล
รายวันบันเทิง	ปวันรัตน์ นาคสุริยะ สุจิรา อรุณพิพัฒน์

สายตรงบันเทิง	เพชรวิ พรหมช่วย
เส้นทางบันเทิง	ชมพูนุช ปิยธรรมชัย นวพล ภูวดล อารยา เอฮาร์เกต ภูษิตะ ธนพัฒน์
ไนน์เอ็นเตอร์เทน	พัทธวิ บุญประเสริฐ
โชว์โถง	ศศิธร ลิ้มศรีมณี สุมนา หลังสัน
ดาวกระจาย	นาเดีย นิมิตรวาณิช

จากการวิเคราะห์พบว่าพิธีกรข่าวของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง อาจจะไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์การนำเสนอข่าวมากก็ได้ และมักจะเลือกใช้พิธีกรที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าว กล่าวคือรายการข่าวกีฬา ก็เลือกใช้พิธีกรที่อาจจะเคยเป็นอดีตนักกีฬา หรือหากเป็นรายการข่าวบันเทิงก็อาจจะนำเสนอโดยใช้พิธีกรที่เป็นนักแสดง นางแบบ นางงาม เป็นต้น

ทั้งนี้พิธีกรของรายการในตระกูลย่อยนี้ อาจจะไม่จำเป็นต้องมีบุคลิกลักษณะภายนอกที่ปรากฏดูน่าเชื่อถือ คุณเป็นผู้ใหญ่ แต่จะต้องมีภาพของความสนุกสนาน ปราดเปรียว คล่องแคล่ว ด้วยบุคลิกภาพของตัวเอง และด้วยการเลือกใช้เครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า ทำผม และการเคลื่อนไหวร่างกายต่างๆ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิงจะมีสูตรของพิธีกรประจำ กล่าวคือ จะมีพิธีกรประจำรายการ มีการสลับสับเปลี่ยนพิธีกรน้อยกว่าตระกูลย่อยอื่น ผู้ชมสามารถพบกับพิธีกรคนเดิมได้ในทุกครั้งที่ได้รับชมรายการนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ผลิตต้องการสร้างความคุ้นเคยและเป็นกันเองระหว่างผู้ชมกับพิธีกร ทำให้หากมีการสลับสับเปลี่ยนพิธีกรมานำเสนอรายการอาจทำให้เกิดความคุ้นเคยได้ยาก

“เราไม่เอาดารามาเป็นพิธีกร พิธีกร 2 คนนี้ก็เหมือนดารานะ แต่ก็ไม่ได้มีภาพจำ เราต้องพิธีกรที่ไม่ดังเกินไป เพราะเด่นกว่าข่าว และอาจไม่มีเวลามาสด”

(ธิติพร จุติมานนท์, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“คนที่เราหามาได้ เนื่องจากเราอยู่ในแวดวงนี้มากกว่า นโยบายของที่นี่ไม่ค่อยชอบผู้ชาย มันไม่ค่อยเข้ากับข่าว ทางช่อง 7 มีคุณน้ำ รพีพัชร มันก็รู้สึกแข็งๆ ไม่ได้อารมณ์”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ผู้ประกาศต้องมีความบ้า และกล้าส่วนตัวในระดับหนึ่ง และหัวไว”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ต้องการให้พิธีกร ดูน่าเชื่อถือ และมีภาพของคนที่อยู่จริงเรื่องวงการบันเทิง เพราะทำข่าว ศิลปวัฒนธรรมมาตั้งแต่สมัยแปซิฟิก”

(วคิน บุญญาคม, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ผู้ประกาศต้องเข้าใจในเนื้อหาข่าว และต้องสามารถถ่ายทอดได้ และมีความน่าเชื่อถือ สามารถยื่นข้อโต้แย้งให้เหมาะสมกับเวลา ที่วิมันเป็นมายา มีสีสัน เห็นทั้งเสียง ทั้งหน้าตา เพราะฉะนั้น ความมีชื่อเสียง หรือคุณค่า ก็จะช่วยให้มีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่า”

(อรรถกานท์ พิมพวงค์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“พิธีกร เป็นดารา แต่ก็ไม่จำเป็นต้องดังมาก เอาคนที่พูดจาชัดเจน ผ่านการสอบผู้ประกาศ”

(จริญญา ชัยเกษตรสิน, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เราเลือกพิธีกรที่อาวุโสหน่อย เพราะพอเขาอาวุโสแล้วเนี่ย เขาตะแคงไปที่ดาราคนไหนแล้วเนี่ย ก็เป็นเพื่อนกันหมด ไม่กระทบกระทั่งใคร เป็นแค่เล็กๆ น้อยๆ พอ ขำๆ เท่านั้น เลยเป็นเหมือนวันรัตน์ ส่วนนุ้ยเราต้องการดึงกลุ่มคนดู ให้เป็นกลุ่มวัยรุ่นมากขึ้น แล้ว 2 คนนี้ก็อยู่ในวงการบันเทิงด้วย”

(ไพบุลย์ ศิลปสกุลสุข, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

6.5.2 ผู้สื่อข่าวร่วมนำเสนอข่าวจากสถานที่เกิดเหตุน้อยมาก

ตัวละครอีกกลุ่มหนึ่งในรายการข่าวคือ ผู้สื่อข่าว จากการวิเคราะห์พบว่า ในรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง ผู้สื่อข่าวมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการเล่าเรื่องในรายการลักษณะต่างๆ นอกเหนือจากการสื่อข่าวและเขียนบทข่าวเข้ามาให้พิธีกรข่าวน้อยมาก หรือแทบจะไม่มีเลย เนื่องจากรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มักจะนำเสนอโดยการใช้นักบรรยายประกอบข่าวด้วยลีลาสนุกสนาน และเป็นเอกลักษณ์ จึงทำให้มักจะเป็นการนำเสนอด้วยลีลาของพิธีกรหลักในห้องส่งหรือการบันทึกเสียงของทีมงานผลิตมากกว่าที่จะเป็นการทำรายงานข่าวและบันทึกเสียง

จากผู้สื่อข่าว แต่ก็มีการข่าวบนเท็งบางรายการนิยมให้นักแสดงมาทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวในสถานที่เกิดเหตุ

“พิธีกรดารานอกสถานที่ เพื่อให้คนในสถานที่รายงานจากที่เกิดเหตุ ส่วนใหญ่จะเป็นข่าวแรก และมีผู้ให้สัมภาษณ์เยอะ ส่วนใหญ่เป็นบวงสรวงละคร”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“มีผู้สื่อข่าวบ้างในบางครั้ง ทำได้ก็ดี แต่เวลาเราน้อย”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เปิดหน้าไม่บ่อย เน้นที่ตัวข่าวมากกว่า”

(วศิน บุญญาคม, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“มีรายงานสดน้อยมาก แต่ก็มีข่าวด่วนๆ แทรกเข้ามาบ่อยๆ”

(อรรถกานท์ พิมพวงศ์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ถ้าจะเห็นผู้สื่อข่าวก็จะเป็นดารา ให้ดาราทำแทน”

(จริญญา ชัยเกษตรสิน, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

จากการวิเคราะห์เทปกลุ่มตัวอย่างรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเท็ง ยังพบว่าเนื่องจากไม่ได้มีสูตรของการนำเสนอข่าวที่เน้นความสดใหม่เป็นหลัก จึงไม่พบผู้สื่อข่าวเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอข่าวตามเนื้อหาหลักในรายการโดยการใช้อัตโนมัติทอดสดนอกสถานที่ไปถ่ายทอดการรายงานข่าวจากสถานที่เกิดเหตุ พบเพียงแต่การรายงานข่าวที่แทรกเข้ามาโดยไม่ได้เกี่ยวกับเนื้อหาของรายการเพียงครั้งเดียว คือ รายการห้องข่าว 10 โมง 20 ธ.ค. ที่มีรายงานสดการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรที่จังหวัดสุโขทัย อาจจะเป็นเพราะในช่วงเวลานั้น ไม่มีรายการข่าวอื่นๆ ที่จะนำเสนอได้ จึงแทรกการรายงานนี้เข้ามา

6.5.3 มีผู้ร่วมรายการนอกเหนือจากการปรากฏตัวในข่าวน้อยมาก

สูตรที่ขของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง คือมีผู้ร่วมรายการนอกเหนือจากการปรากฏตัวในข่าวไม่มากนัก อาจจะเป็นเพราะมีเวลาในการนำเสนอที่น้อย และด้วยสูตรของการนำเสนอที่เน้นการปล่อยเสียงแหล่งข่าวอยู่แล้ว และไม่เน้นว่าต้องสดใหม่จนต้องสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ สามารถรอเทปข่าวพร้อมสัมภาษณ์มาผ่านกระบวนการผลิตแล้วออกอากาศ จึงพบการสัมภาษณ์ในรายการเพียงไม่กี่ครั้งกับรายการที่มีความยาวพอสมควร คือรายการรายวันบันเทิง 16 พ.ย. สัมภาษณ์ ปู่ ปิยะมาศ เรื่องหนังสือ “MY WAY และ 8 ธ.ค. สัมภาษณ์ระเบียบรัตน์ พงษ์พานิช กรณีจัดระเบียบบันเทิง

“ไม่เคยมีผู้ร่วมรายการในห้องส่ง”

(ธิติพร จุติมานนท์, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ผู้ร่วมรายการยังไม่เคยมี”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ไม่มีการ phone-in ในข่าว เพราะไม่สด”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ผู้ร่วมรายการ ไม่เคยมี แต่อาจจะมีพิธีกร 2 คน”

(จริญญา ชัยเกษตรสิน, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

6.6 จาก

6.6.1 จากสื่อสารถึงความบันเทิง ความหลากหลาย ความทันสมัย และสื่อสารถึงเนื้อหาหลักของรายการ และสามารถชี้จากประชาสัมพันธ์สิ่งต่างๆ ได้

จากที่มีส่วนประกอบสร้างความหมายในรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสาระบันเทิง คือจากในส่วนของพิธีกรที่อยู่ในสตูดิโอ ดังนี้

ตารางที่ 6.8 ตัวอย่างฉากในสตูดิโอ ครอบคลุมย่อยรายการข่าวแนวสารบันเทิง

รายการ	ฉากในสตูดิโอ
ทันโลกกีฬา	ฉากเป็นพรอมพื้นสีแดง แก้วเป็นชุดโซฟา มีโต๊ะตัวกลางทำจากกระจก ดีไซน์ทันสมัย ฉากด้านหลังเน้นโทนสีฟ้า มีโลโก้รายการบนพื้นสีฟ้า-เหลือง ตัวหนังสือสีแดง และมีภาพนักกีฬาต่างเป็นพื้นฉากด้วย
เป็นข่าว...ลึก	ฉากเป็นพื้นสีชมพู มีโลโก้รายการขนาดใหญ่ มีภาพนักแสดงรอบๆ และมีต้นไม้ประกอบในฉาก มีป้ายชื่อสินค้าที่สนับสนุนรายการหมุนได้
รายวันบันเทิง	ฉากสีสดใส โดยเน้นที่สีเขียว ด้านซ้ายเป็นป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ ภาพยนตร์เรื่อง “อหิงสา” ตรงกลางเป็นจอโทรทัศน์ขนาดใหญ่ฉายภาพผู้สนับสนุนรายการ ด้านขวาเป็นป้ายโลโก้รายการ
เส้นทางบันเทิง	ใช้การสร้างฉากโดยการใช้คอมพิวเตอร์กราฟฟิก เป็นพื้นสีแดง-ชมพู มีจอโทรทัศน์ขนาดใหญ่ แสดงภาพโลโก้รายการ เขียนตัวอักษรคำว่า “เส้นทางบันเทิง”
ไนน์เอ็นเตอร์เทน	ใช้การสร้างฉากโดยการใช้คอมพิวเตอร์กราฟฟิก พื้นสีฟ้า มีแถบสีเขียวอ่อนคาดอยู่และเคลื่อนไหวได้

จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ฉากของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้เป็นการจัดรายการกันในสตูดิโอทั้งหมด ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าฉากรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสารบันเทิงมีสูตรของการเลือกใช้สัญลักษณ์ที่สื่อสารถึงความบันเทิง ความหลากหลาย ความทันสมัย และสื่อสารถึงเนื้อหาหลักของรายการ

จากการวิเคราะห์ฉากของรายการในตระกูลย่อยนี้พบว่ามีการใช้สื่อสารโดยฉากบางประการ แตกต่างจากตระกูลย่อยอื่นๆ มีการใช้ฉากที่สามารถช่วยประชาสัมพันธ์สิ่งต่างๆ เช่น

- 6.6.1.1 รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน ใช้ฉากภาพประชาสัมพันธ์รายการเดอะสตาร์ 3 และประชาสัมพันธ์กิจกรรม “ไชโยปีใหม่ 2549” ของสถานี
- 6.6.1.2 รายการรายวันบันเทิง ใช้ฉากภาพประชาสัมพันธ์ภาพยนตร์เรื่องเพราะรักครับผม
- 6.6.1.3 รายการเส้นทางบันเทิง ใช้ฉากภาพประชาสัมพันธ์ภาพยนตร์เรื่องเสื่อภูเขา และละครคุณหนูดอกฟ้า

นอกจากนี้เนื่องจากรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้บางรายการใช้ฉากแบบคอมพิวเตอร์กราฟฟิกทำให้สามารถเปลี่ยนฉากตามสถานการณ์ได้ และด้วยสูตรของรายการนี้ที่เน้นความทันสมัย และเน้นความสนุกสนาน จึงปรากฏการใช้ฉากที่สอดคล้องกับเทศกาลต่างๆ เช่น รายการสี่สັນบันเทิง 16 พ.ย. (วันลอยกระทง) เปลี่ยนฉากเป็น ภาพท้องฟ้ายามค่ำคืน มีพระจันทร์เต็มดวง รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน 16 พ.ย. ฉากเป็นภาพกระทงและพระจันทร์เต็มดวง โทนสีฟ้า รายการสี่สັນบันเทิง 10 ธ.ค. ใช้ฉากเป็นข้อความ “Happy New Year 2006”

“ฉากของรายการก็ต้องคำนึงเรื่อง mood and tone ด้วย เช่น เป็นข่าวงานศพดารา เราก็อาจจะใช้ฉากเป็นดาราคนนั้น”

(ฉัตรพร จุติมานนท์, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ฉากสี่สັນต้องมาก่อน อาจจะมีหน้าดาราก็ได้ มีสัญลักษณ์ของความบันเทิง อาจจะมีดาวเส้นรุ้ง ทำให้คนเหมือนภาพฝัน วงการนี้สวยงาม และมีความเคลื่อนไหว”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“เน้นฉากสดใส เห็นแล้วก็รู้ว่าข่าวบันเทิง เห็นสีก็รู้ เพราะสีเยอะ”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

ฉากก็สื่อสารตรงๆ เลยว่าเป็นรายการกีฬา มีอุปกรณ์กีฬา”

(อภิสรนา นุตยกุล, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2551)

“ฉากก็ไม่อยากเหมือนรายการอื่นๆ เน้นสบายๆ เป็นกันเอง ค่อยไปทางรายการบันเทิง”

(อรรถกานท์ พิมพวงค์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ฉาก เป็นแบบน่ารัก มีสี่สັນ ทันสมัย เป็นแอนิเมชันได้ มีสี่สັນได้ ส่วนใหญ่เขาจะออกแบบให้เข้ากับรายการอยู่แล้ว และเขาซื้อ backdrop หนึ่ง สสส.”

(จริญญา ชัยเกษตรสิน, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ฉากเน้นสี่สัน สดใส แต่ว่าไม่ได้รัก คือ เอาสีแบบหวานๆ ผู้หญิงผู้หญิงหน่อย”

(ไพบุลย์ ศิลปสกุลสุข, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

6.6.2 ฉากสถานที่เกิดเหตุทุกแบบหลากหลาย เน้นการนำเสนอภาพข่าวที่มีภาพบุคคลในข่าวในฉากที่เป็นสถานที่เกิดเหตุ

นอกจากฉากที่ใช้นำเสนอข่าวในห้องส่งแล้ว ยังมีฉากสถานที่เกิดเหตุในข่าวเป็นส่วนประกอบของการนำเสนอด้วย ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสารบันเทิง มีฉากสถานที่เกิดเหตุทุกแบบหลากหลายมาก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าการนำเสนอข่าวของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสารบันเทิง จะมีเน้นให้ภาพเหตุการณ์ ณ จุดเกิดเหตุมาประกอบการนำเสนอข่าว คือจะต้องส่งทีมงานไปบันทึกภาพมานำเสนอ เพราะต้องการให้ผู้ชมได้เห็นภาพเหตุการณ์ที่มีสีสัน และได้เห็นภาพนักแสดง นักกีฬา ที่ตนชื่นชอบด้วย

6.7 บทรายการ

6.7.1 มีบทสนทนาทั้ง 2 แบบคือ สั่งการและเสวนา ตามจำนวนพิธีกร

พบว่า บทสนทนาของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสารบันเทิง มีทั้ง 2 แบบคือ สั่งการและเสวนา ขึ้นอยู่กับจำนวนพิธีกร กล่าวคือหากมีพิธีกรคนเดียวก็จะเน้น ภาษาแบบสั่งการ แต่ก็จะเป็นลักษณะกึ่งสนทนากับผู้ชม และหากเป็นรายการที่มีพิธีกรมากกว่า 1 คนก็จะเน้นแบบเสวนา

6.7.2 รายงานข่าวด้วยลีลาที่สนุกสนานหรือเร้าใจ ใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการ มักจะเป็นภาษาพูด เข้าใจง่าย

สูตรด้านบทสนทนาของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนวสารบันเทิง คือ เป็นรายการที่นำเสนอด้วยการรายงานข่าวด้วยลีลาที่สนุกสนานหรือเร้าใจ ใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการ มักจะเป็นภาษาพูด เข้าใจง่าย ทั้งนี้เพราะข่าวที่ถูกนำเสนอในตระกูลย่อยนี้เป็นข่าวเบาทั้งหมด ทำให้ผู้ผลิตรายการจึงนำเสนออย่างง่าย ๆ ไม่ต้องจริงจังมากเหมือนตระกูลย่อยอื่นๆ

“นำข่าวเหล่านี้มาเล่าให้ฟังเหมือนพูดคุยกันในหมู่เพื่อนฝูง ในหมู่ญาติมิตร เหมือนเล่าให้ลุง ป้า น้า อา ฟัง ก็เล่าตามสคริปต์นั้นแหละ แต่จะดึงตรงไหนมา เสียงหนักเสียงเบา ตรงไหน เติมคำ ถ้าเจอคำยากเราอาจจะใช้คำง่าย ๆ อธิบายให้เห็นภาพมากขึ้น”

(กรสุมา เจียมสระน้อย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ภาษาที่ใช้ เรียงประโยคแบบใครทำอะไรที่ไหนอย่างไร ไม่แซว ไม่ใช้ภาษาหือหวมมาก แต่ก็ไม่ทางการ”

(ฉัตรพร จุติมานนท์, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ใช้คำพูดของตัวเองไม่มีสคริปต์ให้ แปลข่าวด้วยสไตล์ของตัวเอง ทำความเข้าใจแล้วเล่า เป็นภาษาของเราเอง”

(อภิสร นุตยกุล, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2551)

“ส่วนใหญ่เป็นภาษาพูด สไตล์ผู้หญิงคุยกัน”

(อรรถกานท์ พิมพวงค์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

6.7.3 มีการวิพากษ์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นกับข่าว แต่มักเป็นแบบสนุกสนาน

เมื่อวิเคราะห์บทสนทนาของพิธีกรรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ในแง่ของการแสดงความคิดเห็น พบว่า

ตารางที่ 6.9 ตัวอย่างการแสดงความคิดเห็น ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง

รายการ	การแสดงความคิดเห็น
ผู้หญิงถึงผู้หญิง	4 พ.ย. เมื่อเสนอข่าวเรื่องเด็นมปลอม แล้วทีมพิธีกรก็แสดงความคิดเห็นว่า ก็ดีนะ ดีกว่าทำมือไปจากบ้าน ที่จริงควรจำได้ ยกเว้นมีให้จับหลายอัน และพัชรศรีบอกว่าดีที่สุดเอาตั้งค้มาไปซื้อเอง
รายวันบันเทิง	10 พ.ย. สุจิตราเสนอข่าวว่า นั้ระพีพัฒน์ โดนเม้าส์ว่าเจ้าชู้ ปวันรัตน์พูดได้ตอบว่า “ไม่ได้โดน เป็นจริง” แล้วก็หัวเราะกัน
สายตรงบันเทิง	8 ธ.ค. เสนอข่าวแพ้นั้นเพชรแล้วพูดว่า “เกร็งเพราะห่วงเพชร หรือห่วงที่ใกล้นุ่น”
เส้นทางบันเทิง	6 พ.ย. เมื่อนำเสนอข่าวแดงโม ภัทรธิดาจบแล้ว นวพลพูดว่า “น้องแดงโม ครบ วันหลังมาเล่นละครคู่กันบ้างก็ดีนะครับ”
โชว์โถม	8 ธ.ค. เสนอข่าวตองปวยแล้วมีแฟนหนุ่มเฝ้า แล้วพูดว่า “สวีทขนาดนี้ ใช้ที่ไหนจะอยู่เป็น ก.ข.ค. ละคะ”

จากการวิเคราะห์บทสนทนาพบว่า รายการข่าวในตรະกູລຢ່ອຍນີ້มีการวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดกับข่าวมาก แต่มักจะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์แบบสนุกสนาน ไม่ได้จริงจังมากนัก กล่าวคือจะเป็นการแซวหรือเหน็บแนมคนในข่าวมากกว่า

“การวิพากษ์วิจารณ์ทำได้ ถ้าวิจารณ์แล้วไม่แยะ ทำกันบ่อยๆ ส่วนใหญ่เป็นความเห็นเชิงบวก”

(กรสุมา เจียมสระน้อย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“มีการวิพากษ์วิจารณ์บ้าง เพราะดาราก็คือคน อะไรที่เราใส่ได้เราก็ใส่ แต่ไม่เยอะมาก พูดในสิ่งที่สังคมควรจะพูด พูดแทนคนดูมากกว่า”

(ฉติพร จุติมานนท์, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“นี่คือข้อห้ามของที่นี่เลย คือห้ามเอาความคิดเห็นส่วนตัวลงไปในข่าว อาจจะมีแซวบ้าง ได้มากที่สุดคือทำมิวสิควิดีโอล้อเลียนเขา แต่เราก็ไม่สามารถชี้ถูกชี้ผิดใครได้”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“จะแซวบ้างถ้าเป็นข่าวละคร หรือเป็นข่าวตัวเอง เช่น อู๋เรื่องนี้เพื่อนผมเล่นด้วย”

(จริญญา ชัยเกษตรสิน, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“การวิพากษ์วิจารณ์ในข่าวก็ฟ้าต้องระวังเพราะคนที่เขาชอบที่ที่เขาจะชอบจริงๆ ส่วนใหญ่จะเป็นการแซว ที่ทำให้คนดูรู้สึกผ่อนคลายมากกว่า แซวกันเล็กๆ ให้อึดไม่เป็นทางการมาก แต่ไม่สามารถไปบอกว่าเล่นห่วย แยะแบบนี้ได้ เราเสนอข้อเท็จจริง”

(อภิสรวิ นุตยกุล, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2551)

6.7.4 พิธีกรจะใช้ภาษากายและการแสดงประกอบการนำเสนอข่าวมาก เน้นความสนุกสนาน

จะเห็นได้ว่ารายการข่าวในตรະกູລຢ່ອຍນີ້มีการใช้ภาษากายและการแสดงประกอบการนำเสนอข่าวมาก และใช้หลากหลายรูปแบบ ทั้งการใช้มือ ใช้สีหน้า แววดตา ทั้งนี้เพราะเนื้อหาข่าวเป็นข่าวเบาทำให้เวลาเล่าข่าวพิธีกรมักจํานำเสนออย่างสนุกสนานไปตามเนื้อหาข่าว

นอกจากนี้มีการนำเสนอรายการที่สนุกสนานเป็นหลัก เห็นได้จากการบทข่าวของรายการ ทรูปลูกยอดนี้ แต่จะเห็นได้ว่าพิธีกรรายการทรูปลูกยอดนี้จะหัวเราะบ่อยครั้ง ไม่เว้นกระทั่งรายการ ข่าวกีฬา เช่นรายการทันโลกกีฬา 4 พ.ย. นำเสนอสก็๊ปค่ายมวยไฮเทค แล้วพิธีกรหัวเราะจนพูดอะไรต่อไม่ได้ ปูรีวีต้องบอกว่าเดี๋ยวพี่พูดเอง

“การใช้ฉ้อฉลภาษาต้องมีอยู่แล้ว หน้าตาเราก็ต้องออก มือไม้ก็ต้องออกบ้างมากกว่าแบบ ทางการแน่นอน มีแค่นี้ๆ หน่อยๆ อาจจะปรบมือได้ถ้าทีมไทยชนะ”

(อภิสร นุตยกุล, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2551)

“เรื่องจริงของคนบันเทิง มีสีสัน และ gimmick ของมันคือพิธีกรใส่อารมณ์หรือใส่ความเป็น ตัวเองลงในเนื้อหาด้วย คือไม่ใช่บอกเล่าข่าวไปแล้วจบ เราเติมความเป็นเพื่อน ความเป็น คนที่อยู่ในวงการบันเทิงลงไปด้วย สนุกสนันทสนมกับคนดู มีความเป็นห่วง”

(ไพบุลย์ ศิลปสกุลสุข, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

6.7.5 ใช้สำนวนภาษาแบบภาษาสนทนา เป็นกันเอง และใช้ภาษาแปลกๆ

ตารางที่ 6.10 การเลือกใช้คำ สำนวน โวหาร ทรูปลูกยอดรายการข่าวแนวสารบันเทิง

รายการ	การเลือกใช้คำ สำนวน โวหาร
ทันโลกกีฬา	ใช้คำว่า “อายุปาเข้าไป” “ลูกนี้ชนคนสนั่นหวั่นไหว” “กินไข่(ได้ 0คะแนน)” “อีก 5 นาที จะถึงฝั่งฝัน” และใช้ชื่อเล่นของพิธีกร ในแทนตัวเองหรือเรียกพิธีกรร่วม
ผู้หญิงถึงผู้หญิง	“เอาไว้ย” “โง่” “ตอหลอด” และใช้ชื่อเล่นของพิธีกร ในแทนตัวเองหรือเรียกพิธีกรร่วม
เก็บตก	ใช้คำว่า “อภิมหาบิดามารดาซานตาครอส”
สีสันบันเทิง	ใช้คำว่า “ซ็อบัตรได้ที่ TTM เจ้าคะ” และ ใช้ชื่อเล่นของพิธีกร ในแทนตัวเอง
ห้องข่าว 10 โมง	ใช้คำว่า “ไอ้โฮ” “ชะงัน” “เนี่ยละครับ”
สายตรงบันเทิง	ใช้คำว่า “จริงอะเปล่า”
เส้นทางบันเทิง	ใช้คำว่า “ผมแอบรู้มานะครับว่า” “รีเปล่าหน้อ” และใช้ชื่อเล่นของพิธีกร ในแทนตัวเอง
โชว์ใหม่	ใช้คำว่า “เพื่อนฝูงแห่ไปร่วมงาน” “มีทั้งชายเดี่ยวและเกี้ยวมาเป็นคู่”

พิธีกรของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะรายงานข่าว โดยใช้ภาษาที่ใช้สำนวนภาษาแบบสนทนา เช่น มีการใช้คำลงท้าย เช่น “ครับ” “ค่ะ” “อะ” เวลาอ่านข่าวตลอดเวลา เรียกได้ว่าแทบจะทุกประโยค มีตัวอย่างภาษาพูดในการเสนอข่าว

“ภาษาก็ใช้ภาษาปากเลย ใช้ภาษาวัยรุ่น แต่ไม่แนวมากนัก ทุกคนเข้าใจ เล่นแต่ไม่ลามปาม”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ใช้ภาษาที่สวิงสวยเข้าถึงคนทุกกลุ่ม ใช้คำเข้ากับยุคสมัย ไม่มีใครโทรมาด่า คนดูไม่ซีเรียส”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ภาษามีลูกเล่น มีคำแปลก ไม่เป็นทางการมากนัก แต่ถ้าเป็นการอ่านข่าวจะไม่มี”

(อภิศรา นุตยกุล, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2551)

มีการสร้างความเป็นกันเองกับผู้ชมด้วยการใช้ชื่อเล่นของพิธีกร ในแทนตัวเองหรือเรียกพิธีกรร่วม เช่น ในรายการผู้หญิงถึงผู้หญิง รายการสี่สັນบันเทิง รายการเป็นข่าว...ลึก รายการเส้นทางบันเทิง รายการทันโลกกีฬา

นอกจากการใช้การเรียกชื่อเล่นกันแล้ว พิธีกรรายการมีการสร้างความเป็นกันเองกับผู้ชม โดยการใช้สรรพนามแบบกันเอง เช่น รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง 4 พ.ย. ใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ว่า “ฉัน” 4 พ.ย. ใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 เรียกพิธีกรร่วมว่า “เธอ” และใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 เรียกผู้ชมว่า “ตัวเอง” และรายการรายวันบันเทิง 16 พ.ย. ใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 เรียกผู้ร่วมรายการว่า “แม่” “มัน” และรายการผู้หญิงถึงผู้หญิง 20 ธ.ค. ใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 เรียกผู้ชมว่า “คุณพี่”

ใช้ภาษาแปลกๆ มีสี่สັນ ช่วยสร้างภาพให้ผู้ชมสนุกสนานตามไปกับข่าวได้ เช่น รายการเก็บตก 20 ธ.ค. “อภิมหาบิดามารดาซานตาครอส” รายการทันโลกกีฬา 8 ธ.ค. “เปิดรัง” “สถิติสวยหรู” “ชนะรวด” “ผู้สังหารประตู่” “เปิดเกมรุกใส่กัน” “จูงมือกันเข้ารอบ” รายการสายตรงบันเทิง 8 ธ.ค. “จริงอะเปล่า” รายการเส้นทางบันเทิง 8 ธ.ค. “ดูแฉ่คั้งซะก่อน” “เธอต้องทำอะไรบ้างนี่...”

6.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง

เน้นการใช้มุมมองแบบบุคคลที่ 2 ในการสัมภาษณ์

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพบว่ารายการข่าวตระกูลย่อยนี้ มักจะมีการเล่าเรื่องที่เป็นเอกลักษณ์คือ การสัมภาษณ์แหล่งข่าว โดยเฉพาะดารา นักร้อง ทำให้เมื่อพิจารณามุมมองในการเล่าเรื่อง จึงพบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีสูตรใช้มุมมองแบบบุคคลที่ 2 ในการนำเสนอข่าว คือ เป็นการเล่าจากคนที่ได้ไปสัมภาษณ์จากผู้ที่เป็นข่าวมาโดยตรง

“เราจะไม่หยิบจากหนังสือใดๆ เราจะมาจากผู้สื่อข่าว”

(กรสุมา เจียมสระน้อย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ถ้าเราไปทำมาจริงก็สามารถพูดได้ ถ้าไม่ได้ทำก็ไม่ควรพูด ส่วนใหญ่เราจะเน้นว่ามาจากทีมข่าว”

(กรสุมา เจียมสระน้อย, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“มีทีมออกไปทำข่าวเอง 5 ทีม”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“อยากให้คนดูรู้สึกว่าเรารู้จริงแต่ก็ไม่ถึงขนาดอยู่ได้เคียงเขา ถ้ามันเยอะไปมันก็ดูไม่ดี ไม่ทำตัวผู้รู้ มีหลักฐานมาให้เห็นด้วยว่าไปเห็นมาจริง”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

อย่างไรก็ตามด้วยสูตรเฉพาะของตระกูลย่อยนี้มักจะนำเสนอด้วยลีลาที่สนุกสนาน ทำให้บ่อยครั้งที่ข่าวถูกปรุงแต่งใหม่จากบุคคลที่ไม่ได้ออกไปทำข่าวด้วยตนเอง บางครั้งก็มาจากการปรุงแต่งของทีมงานผลิต และบางกรณีก็มาจากปรุงแต่งขณะออกอากาศของพิธีกร ทำให้บ่อยครั้งมีการเล่าเรื่องแบบไม่มีข้อมูลที่ถูกต้อง เช่น ในรายการผู้หญิงถึงผู้หญิง 20 ธ.ค. มีผู้สื่อข่าวเรื่องความไม่เท่าเทียมกันของนักกีฬาในการแข่งขันกีฬาอาชีพวอลเลย์บอล แล้วมีผู้สื่อข่าวก็แสดงความเห็นที่ไม่ยุติธรรม เพราะเอาคนแขนพิการไปวิ่งแข่งกับคนที่ใช้วีลแชร์ ซึ่งในความเป็นจริงไม่มีการแข่งขันลักษณะดังกล่าวในกีฬาอาชีพวอลเลย์บอลครั้งนี้แต่อย่างใด

นอกจากนี้รายการข่าวบางรายการในตระกูลย่อยนี้บางรายการยังนิยมเล่าเรื่องแบบไม่ได้
อยู่ร่วมในเหตุการณ์ เป็นการนำเสนอข่าวลือหรือที่นิยมเรียกว่าข่าวเมาส์ แบบที่ได้ยินเขาพูดมาอีก
ต่อหนึ่ง เช่น ในรายการเป็นข่าว...ลึก มีช่วงน้องหมวยที่จะนำเสนอข่าวลือดาราดาราแบบอักษรย่อ เช่น
20 ธ.ค. เสนอว่า นางเอก จ. ที่โด่งดังกับละครที่ออนแอร์ตอนนี้ ยั่วสวาทเสียมีเงิน และมีสีในวง
ราชการ มีสัมพันธ์ได้ทุกที่ กระทบในรถ เป็นต้น

6.9 รหัส

ใช้รหัสต่างๆ สื่อสารถึงความสนุกสนานเฉพาะด้านเป็นหลัก

จากการวิเคราะห์รหัสต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ พบว่าทั้ง 12
รายการใช้รหัสต่างๆ ซึ่งอาจจะใช้รหัสตัวเดียวกันทั้งหมดหรือแตกต่างกันบ้าง แต่จากการศึกษาทั้ง
ในฝั่งของผู้ส่งสารและฝั่งของผู้รับสาร พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีสูตรการ รหัสต่างๆ เพื่อ
สื่อความหมายดังนี้

ความหมายหลักที่รหัสต่างๆ ในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้สื่อสารไปยังผู้รับสาร คือ ความ
สนุกสนาน ที่มาจากเนื้อหาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง กล่าวคือ ผู้ผลิตรายการจะเลือกใช้รหัสต่างๆ ใน
ทุกระดับ เพื่อสื่อความหมายไปยังผู้ชม ความสนุกสนานเป็นหลัก มุ่งให้ผู้ชมเกิดการรับรู้ถึงความ
ตลกขบขัน ความบันเทิง หรือความตื่นเต้น ที่เกิดขึ้นจากเนื้อหาและการนำเสนอของผู้ผลิตรายการ
โดยที่เนื้อหาที่นำเสนอจะเป็นเนื้อหาข่าวเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งรหัสต่างๆ ได้กล่าวถึง
รายละเอียดไปแล้วในหัวข้อ 6.1 – 6.8 ได้แก่

เค้าโครงเรื่องของรายการจะไม่แน่นอน แต่ในแต่ละรายการจะมีระบบการเรียงลำดับ
ประเด็นข่าวที่นำเสนอโดย เน้นความสอดคล้อง และสามารถนำเสนอ climax ช่วงใดของรายการก็
ได้ ทั้งนี้รายการข่าวในตระกูลนี้จะให้ความสำคัญกับเรื่องของจังหวะในการนำเสนอข่าวมาก มุ่ง
นำเสนอข่าวให้สอดคล้องกันทั้งรายการ มีความหนัก-เบา สลับกันอย่างลงตัว เพื่อให้ผู้ชม
สนุกสนานไปกับการรับชมรายการตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ ส่วนรหัสด้านเวลานั้นก็เช่นกันคือไม่มีสูตร
ตายตัว เพื่อเอื้อให้ผู้ผลิตสามารถถ่ายทอดความหมายเรื่องความสนุกสนาน รวมทั้งความที่เป็น
ลักษณะเฉพาะด้านได้อย่างเต็มที่ด้วย

ส่วนการนำเสนอข่าวนั้นก็มักจะนำเสนอข่าวใหม่ที่สดมากกว่าการย้อนความไปหาหาต้นตอสาเหตุ เพราะรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ต้องการให้ผู้ชมสนุกสนานไปกับการชมข่าว ไม่ได้ต้องการให้ต้องรู้รายละเอียดในอดีตมากเหมือนตระกูลย่อยข่าวแนวโซ่ข่าว

รหัสสำคัญที่ใช้สื่อความหมายเรื่องความสนุกสนาน คือ เนื้อหา เพราะรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ จะนำเสนอเฉพาะข่าวเบา (Soft News) เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม ข่าวภูมิภาค และข่าวสตรี ซึ่งข่าวเหล่านี้จะเป็นข่าวที่ผู้ชมรับได้อย่างสบายๆ และเมื่อรวมกับลีลาการนำเสนอของพิธีกรหรือผู้บรรยายข่าวด้วยแล้ว ยิ่งทำให้ผู้ชมสนุกสนานมากขึ้น ทั้งนี้ยังมีรหัสการเสนอเฉพาะข่าวประเภทใดประเภทหนึ่งหรือข่าวที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายหลักกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในแต่ละรายการ ซึ่งสื่อความหมายถึงความสนุกสนานที่เฉพาะด้านอีกด้วย

ส่วนรหัสด้านเทคนิคการนำเสนอ นั้น ก็จะเลือกใช้รหัสที่ไม่เป็นทางการมากๆ คล้ายกับเทคนิคการนำเสนอในตระกูลรายการบันเทิง แต่ก็ยังคงมีคุณภาพในฐานะที่เป็นตระกูลรายการข่าวด้วย เช่น การแต่งกายที่ทันสมัย ตามแฟชั่นได้ แต่งตามเทศกาลต่างๆ ได้ แต่ก็จะไม่โป๊ หรือไม่สุภาพ หรือการเคลื่อนไหวของพิธีกรที่สามารถแสดงได้ตามธรรมชาติ หรือเกินธรรมชาติ (overacting) ได้ เพื่อถ่ายทอดความหมายเรื่องความสนุกสนาน หรือฉากของรายการที่สื่อสารถึงความบันเทิง ความหลากหลาย ความทันสมัย

นอกจากนี้ยังใช้รหัสเรื่อง แสง เสียง และภาพ ที่หือหาว ใส่เทคนิคพิเศษต่างๆ ลงไปในรายการข่าวและตัวข่าว เพื่อเพิ่มความสนุกสนานของผู้ชมด้วย และ อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการไม่เป็นทางการ เน้นความเป็นกันเองกับผู้ชม ความสนุกสนาน และมีสีสัน มีการเคลื่อนไหว ไม่อยู่นิ่ง เพื่อสื่อความหมายเรื่องความสนุกสนานเช่นกัน

สำหรับรหัสด้านตัวละครนั้น จะมีสูตรเป็นพิธีกรประจำ และมักจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าวหลักของรายการ เพราะจะเป็นผู้ที่รู้เรื่องข่าวในด้านนั้นเป็นอย่างดี สามารถเลือกหยิบแง่มุมที่สนุกสนานจากข่าวนั้นมานำเสนอได้อย่างเหมาะสม และมักจะเป็นตัวละครที่เล่าเรื่องเกือบทั้งรายการ มีผู้สื่อข่าวหรือผู้ร่วมรายการน้อยมาก เพราะพิธีกรจะสามารถถ่ายทอดรหัสความสนุกสนานได้ดีกว่า

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะใช้รหัสของบทสนทนาที่ง่ายและสบายมากๆ มีอิสระในการใช้ภาษา การใช้สำนวน การวิพากษ์วิจารณ์ แบบเหน็บแนม หรือแซว รวมทั้งลีลาในการนำเสนอได้อย่างเต็มที่ ขอเพียงแต่สามารถสร้างความหมายด้านความสนุกสนานให้ผู้ชมได้

อาจกล่าวได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ใช้รหัสเพื่อสื่อความหมายเกี่ยวกับความสนุกสนาน (amusing) จากรหัสต่างๆ ที่ผู้ผลิตสื่อความหมายผ่านไป

“อยากให้คุณดูแล้วเพลิดเพลิน ใครๆ ก็ดูได้ แล้วก็มีความรู้”

(สุมนา หลังสัน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“คนดูต้องการความสนุก ต้องการคลายเครียด ถ้ามันซีเรียส ก็จะมี death air แล้วก็เตือนสติด้วย”

(ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“คนดูคาดหวังสาระที่สนุกสนาน”

(อรรถกานท์ พิมพวงศ์, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551)

“ตอนนี้ทุกคนปรับให้เป็นวัยรุ่นหมดแล้ว ยิ่งข่าวบันเทิง ยิ่งบันเทิง บันเทิง”

(พงษ์ศิริ อินทรชัย, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“นอกจากความเป็นข่าว แล้วยังมีความอินไซด์อีก

(ไพบุลย์ ศิลปสกุลสุข, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.10 สรุป

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรายการข่าวทั้งหมดพบมีรายการข่าวที่จัดอยู่ในตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิงข่าวแนวสาระบันเทิง จำนวน 12 รายการ ได้แก่

ตารางที่ 6.11 รายการชื่อรายการตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง

ลำดับที่	รายการ	วัน-เวลาออกอากาศ	สถานี
1	ทันโลกกีฬา	จ.-ศ. 06.00 – 06.30 น. ส.-อา. 07.40 – 08.05 น.	ช่อง 3
2	ผู้หญิงถึงผู้หญิง	จ.-ศ. 08.30 – 10.30 น.	ช่อง 3
3	เก็บตก	จ.-อา. 20.15 – 20.20 น.	ช่อง 3
4	สี่สัปดาห์บันเทิง	จ.-อา. 20.20 – 20.30 น.	ช่อง 3
5	เป็นข่าว...ลึก	จ.-ศ. 07.50 – 08.00 น.	ช่อง 5
6	ห้องข่าว 10 โมง	จ.-ศ. 10.00 – 10.30 น.	ช่อง 5
7	รายวันบันเทิง	จ.-ศ. 11.00 – 11.25 น.	ช่อง 5
8	สายตรงบันเทิง	จ.-ศ. 21.40 - 21.55 น.	ช่อง 5
9	เส้นทางบันเทิง	จ.-อา. 19.40 – 19.45 น.	ช่อง 7
10	ไนน์เอ็นเตอร์เทน	จ.-ศ. 11.30 – 12.00 น.	โมเดิร์นไนน์ทีวี
11	โชว์ใหม่	จ.-ศ. 19.24 – 19.30 น. ส.-อา. 18.56 – 19.00 น.	โมเดิร์นไนน์ทีวี
12	ดาวกระจาย	จ.-ศ. 20.15 – 20.30 น.	โมเดิร์นไนน์ทีวี

โดยอาจจะแบ่งรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ออกเป็น 2 กลุ่มย่อยตามเนื้อหาที่น่าสนใจ คือ

- กลุ่มรายการที่เน้นนำเสนอเนื้อหาข่าวบันเทิง หรือกีฬา ได้แก่ รายการสี่สัปดาห์บันเทิง รายการเป็นข่าว...ลึก รายการรายวันบันเทิง รายการสายตรงบันเทิง รายการเส้นทางบันเทิง รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน รายการโชว์ใหม่ รายการดาวกระจาย และรายการทันโลกกีฬา

- กลุ่มรายการที่เน้นข่าวที่มีอารมณ์ขัน สนุกสนาน ได้แก่ รายการเก็บตก รายการห้องข่าว 10 โมง รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง

ทั้งนี้แม้ว่าจะมีรายการที่สามารถจัดอยู่ในตระกูลย่อยนี้มากถึง 12 รายการ แต่รายการที่เป็นตัวแทนที่ดีที่สุด (Best Represent) ของตระกูลย่อยนี้ ได้แก่ รายการสี่สັນบันเทิง ทางช่อง 3 และรายการดาวกระจาย ทางโมเดิร์นไนน์ทีวี เพราะเป็นรายการที่สะท้อนความสนุกสนานตามสูตรของตระกูลย่อยได้เป็นอย่างดีที่สุด และเป็นรายการข่าวบันเทิงที่มีผู้ชมมากที่สุดรายการหนึ่ง

โดยจากการศึกษา พบว่าสามารถสรุปสูตรที่สำคัญของการผลิตรายการตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง ใน 3 ประเด็นใหญ่ได้ดังนี้

6.10.1 การเล่าเรื่อง

เป็นการเล่าเรื่องที่มีผู้เล่าเรื่องหลักคือ กองบรรณาธิการข่าว แต่โดยทั่วไป มีหลายแบบเป็นการผสมผสานกัน ทั้งผู้เล่าแบบเดียวกับรายการข่าวแนวคลาสสิกและแบบเดียวกับรายการข่าวแนวโชว์ข่าว แล้วแต่ประเด็นข่าว และแนวทางการผลิตของแต่ละรายการ แต่ที่แตกต่างออกไปและเป็นจุดเด่น คือ การเล่าเรื่องจากมุมมองของบุคคลที่ 2 คือ จากการสัมภาษณ์แหล่งข่าว ซึ่งปรากฏมากในรายการตระกูลย่อยนี้ และสิ่งที่เป็นสูตรเฉพาะอีกประการ คือ ไม่ว่าข่าวนั้นจะมีผู้เล่าตัวจริงเป็นใคร แต่พิธีกรจะนำเสนอข่าวไปยังผู้ชม ด้วยลีลาที่สนุกสนาน สบายๆ

ผู้ชมรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ จะเพลิดเพลินไปกับความไม่แน่นอนของลำดับการนำเสนอข่าวที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ในแต่ละตอนที่ออกอากาศ และผู้ชมคาดหวังว่าจะได้รับความสนุกสนานจากการชมรายการ ทั้งจากเนื้อหาข่าวและจากการนำเสนอของพิธีกร ที่ใช้ภาษาที่สนุกสนานในการนำเสนอ รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นกับข่าวแบบ “แซว” มากกว่าวิจารณ์อย่างจริงจัง

6.10.2 เนื้อหา

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะนำเสนอเฉพาะข่าวประเภทข่าวเบา (Soft news) เท่านั้น และมีเนื้อหาในรายการแตกต่างออกไปจากตระกูลย่อยอื่นๆ คือ มีการนำเสนอเนื้อหาประเภทอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากข่าวจำนวนมาก ทั้ง สก๊ิปข่าว รายงานพิเศษ คอลัมน์พิเศษ ช่วงพิเศษ ฯลฯ ซึ่งก็

มีทั้งช่วยเพิ่มสีสันให้รายการและเพิ่มมิติด้านความลึกของข่าวมากขึ้น โดยส่วนใหญ่เนื้อหาที่เพิ่มเติมเหล่านี้มักจะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเพณีข่าวหลักของรายการ

6.10.3 เทคนิคการนำเสนอ

ใช้เทคนิคการนำเสนอที่ไม่เป็นทางการในทุกๆ องค์ประกอบ ทั้งเสื้อผ้า เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม ไม่เป็นทางการ ทันสมัย และรวมทั้งฉาก และอุปกรณ์ประกอบฉาก ที่ต้องสะท้อนความบันเทิงตามแนวทางของรายการ

ส่วนการเคลื่อนไหว การใช้สายตา ของพิธีกรก็แสดงออกมาในลักษณะไม่เป็นทางการ เช่นกัน คือ เป็นการแสดงที่เป็นธรรมชาติ หรือเกินจริง มีการใส่ “จริต” ลงไปมาก เพื่อสร้างความสนุกสนานให้ผู้ชม ส่วนทางด้านเทคนิคด้านแสง และเสียง ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ไม่เป็นทางการ คือ มักจะนำเสียงเพลง หรือเสียงดนตรี มาประกอบการนำเสนอข่าวเป็นประจำ เพื่อเสริมอารมณ์สนุกสนาน บันเทิงของข่าว รวมทั้งอาจจะใช้เทคนิคด้านแสงที่แปลกใหม่ประกอบการนำเสนอข่าวก็ได้

ขณะที่เทคนิคด้านภาพทั้งภาพข่าวและภาพในสตูดิโอ ก็เป็นลักษณะไม่เป็นทางการ คือ การตัดต่อภาพข่าวโดยใช้เทคนิคการตัดต่อที่หวือหวาสร้างความน่าสนใจ และมีการใช้มุมกล้อง และการเคลื่อนไหวของกล้องหลากหลาย เช่นเดียวกับภาพในสตูดิโอที่ก็ใส่ลูกเล่นทางด้านภาพได้อย่างอิสระ

บทที่ 7

ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

(News Analysis Program Sub-genre)

รายการข่าวในตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าวนี้ เป็นอีกหนึ่งตระกูลย่อยที่พัฒนาตัวเองมาจากตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก โดยเป็นรายการข่าวที่ไม่ได้มุ่งนำเสนอข่าวเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการนำเสนอข่าวในภาพรวม เพื่อให้ผู้ชมใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ หลังจากนั้นจะนำเสนอข้อมูลเชิงวิเคราะห์ในประเด็นข่าวที่สำคัญ โดยอาจจะเป็นการวิเคราะห์โดยพิธีกรเอง หรือโดยผู้ร่วมรายการที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางก็ได้ และนำเสนอด้วยรูปแบบต่างๆ ทั้งการสัมภาษณ์ การสนทนา และพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรง

ทั้งนี้แม้ว่ารูปแบบรายการที่มีรูปแบบการนำเสนอหลากหลาย แต่นำเสนอเนื้อหาในแนวทางเดียวกันตลอดรายการ อาจจะทำให้สามารถจัดรายการกลุ่มนี้ว่าเป็นรายการนิตยสารข่าวก็ได้ แต่ในการศึกษาเรื่องตระกูลนี้ สิ่งสำคัญสำหรับการก่อตัวเป็นตระกูลคือการรับรู้ของผู้ผลิตรายการและผู้ชมรายการ ซึ่งในกรณีของรายการกลุ่มนี้ ทั้ง 2 กลุ่มรับรู้ภาพลักษณ์ของการนำเสนอที่มุ่งวิเคราะห์ข่าว มากกว่าการรับรู้รูปแบบการนำเสนอที่เป็นนิตยสารข่าว ผู้วิจัยจึงใช้ชื่อตระกูลย่อยนี้ว่า “ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว (News Analysis Program Sub-genre)”

“เป็นรายการข่าวเชิงวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจก็ได้ เพราะว่าเราต้องวิเคราะห์ มองให้ขาดว่า จะเกิดอะไรขึ้นต่อไป เราก็เชิญนักวิเคราะห์มา แต่ว่าเรามีจุดยืนอย่างหนึ่งว่าพิธีกรจะไม่วิเคราะห์ด้วยตนเอง พิธีกรจะเป็นผู้รวบรวมมาว่าสำนักวิเคราะห์นั้นพูดว่าไง แต่เราจะไม่วิเคราะห์เอง”

(ธีรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เป็นรายการที่ให้ทั้งข้อมูลข่าว และวิเคราะห์ เอาข้อมูลตัวเลขต่างๆ มา แล้วทำหน้าที่ชี้ว่าตัวเลขพวกนี้บอกอะไร เนี่ยวิเคราะห์”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“จัดเป็นรายการข่าวเชิงวิเคราะห์ก็ได้”

(ภูสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีสูตร (Formula) ของการเล่าเรื่อง และการประกอบสร้าง ความหมายจากรหัสสอดคล้องกัน ดังนี้

7.1 คำโครงเรื่อง

7.1.1 มีคำโครงเรื่อง (Plot) ของรายการที่แน่นอน มีการแบ่งช่วงรายการชัดเจน

รายการข่าวโทรทัศน์ 1 ตอนที่ออกอากาศเป็นการเล่าเรื่องหนึ่งครั้ง ในการวางแผนผลิต รายการผู้ผลิตต้องวางโครงสร้างรายการว่ารายการในวันนั้นจะมีทิศทางอย่างไร จากการวิเคราะห์ พบว่า รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว มีการวางโครงสร้างการนำเสนอรายการใน แต่ละตอน ดังนี้

ตารางที่ 7.1 ตัวอย่างคำโครงเรื่องการนำเสนอรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ ข่าว

รายการ	คำโครงเรื่องรายการ
ทันข่าวเศรษฐกิจ	สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์เกี่ยวข้องกับข่าวเด่นทางด้านเศรษฐกิจเข้าวันนั้น ⇨ คอมพิวเตอร์กราฟฟิคแสดงดัชนีสถานะการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ ⇨ คอมพิวเตอร์กราฟฟิคแสดงราคาน้ำมันและราคาทองคำ ⇨ วิเคราะห์แนวโน้มทางด้านเศรษฐกิจทั่วไป โดยการพิธีกร (หม่อมหลวง อนุรักษ์กรณ์ เทวกุล) ในห้องส่ง
วิพากษ์หุ้น	นำเสนอข่าวเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับตลาดหุ้นที่สำคัญ 1-2 ข่าว รวมทั้งรายงานสถานะการซื้อขายในตลาดและราคาน้ำมัน ⇨ ช่วง “วิพากษ์หุ้นเด็ด” วิเคราะห์แนวโน้มสถานะการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยการยกหุ้นบางตัวมาวิเคราะห์ โดยการสัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์นักวิเคราะห์จากบริษัทหลักทรัพย์ ⇨ สัมภาษณ์แขกรับเชิญในห้องส่งในประเด็นเกี่ยวกับข่าวเศรษฐกิจ ตลาดหุ้น
ก้าวทันตลาดทุน	รายงานข่าวเศรษฐกิจต่างๆ โดยเน้นที่ข่าวเกี่ยวกับตลาดหุ้น ⇨ ช่วง “ทิศทางลม” รายงานข่าวเพิ่มเติม หรือสัมภาษณ์ผ่านทางหน้าจอโทรทัศน์เกี่ยวข้องกับข่าวเด่นทางด้านเศรษฐกิจเข้าวันนั้น ⇨ ช่วง “ชี้ช่องรวย” วิเคราะห์แนวโน้มสถานะการซื้อขายหลักทรัพย์ในวันนี้ โดยการถ่ายทอดสด

	<p>การวิเคราะห์จากนักวิเคราะห์ที่อยู่ตามบริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ ⇨ ช่วง “เลือกอาวุธ” วิเคราะห์แนวโน้มสภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยการเสนอว่าวันนี้มีหุ้นตัวไหนน่าซื้อบ้าง โดยการถ่ายทอดสดการวิเคราะห์จากนักวิเคราะห์คนเดียวกับช่วงที่ช่องรอยที่อยู่ตามบริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ ⇨ ช่วง “เคล็ดวิชา” สัมภาษณ์นักวิชาการ เพื่ออธิบายขยายความเรื่องที่เกี่ยวข้องในตลาดหุ้น ⇨ ช่วง “วัดกำลัง” นักวิเคราะห์จากบริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ มาวิเคราะห์ว่าวันนี้นักลงทุนควรจะเลือกใช้กลยุทธ์อย่างไรในการลงทุนในตลาด</p>
<p>รู้ทันหุ้นกับช่อง 11</p>	<p>นำเสนอโดยสนทนาข่าวความเคลื่อนไหวในตลาดหุ้นเข้าวันนี้ โดยเปิดเช็คข้อมูลจอหน้าจอคอมพิวเตอร์ในตึกที่ตั้งอยู่บนโต๊ะ ⇨ วิเคราะห์ความเคลื่อนไหวในตลาดหุ้นเข้าวันนี้ โดยเปิดเช็คข้อมูลจอหน้าจอคอมพิวเตอร์ในตึกที่ตั้งอยู่บนโต๊ะ ⇨ รายงานความเคลื่อนไหวล่าสุดของตลาดหุ้น สลับกับการเปิดสายให้ผู้ชมที่บ้านโทรศัพท์มาสอบถามปัญหาหรือให้พิธีกรวิเคราะห์เกี่ยวกับหุ้นที่ผู้ชมสนใจ</p>
<p>เส้นทางนักลงทุน</p>	<p>นำเสนอสภาวะการซื้อขายในตลาดหุ้นล่าสุด ผลประกอบการบริษัทจดทะเบียน และข่าวเศรษฐกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ⇨ ช่วง “ซีพจรตลาด” รายงานดัชนีตลาดหลักทรัพย์ประเทศหลักๆ ทั่วโลก ดัชนีหุ้นไทยเมื่อวานนี้ ค่าเงินสกุลสำคัญ ⇨ รายงานข่าวเศรษฐกิจ เน้นข่าวที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ และมีช่วง “News Brief” เสนอข่าวเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ⇨ ช่วง “แนวโน้มตลาดหุ้น” เป็นการสัมภาษณ์สดนักวิเคราะห์ทางโทรศัพท์ ⇨ สัมภาษณ์หรือวิเคราะห์เกี่ยวกับหุ้นของบริษัทที่มีการซื้อขายอยู่ในตลาดหุ้น ⇨ ช่วง “ซีพจรตลาด” รายงานดัชนีตลาดหลักทรัพย์ประเทศหลักๆ ทั่วโลกล่าสุดหลังเปิดตลาดเข้านี้ ค่าเงินราคาทองคำ และดัชนีหุ้นไทยหลังเปิดตลาด</p>

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อย ข่าวแนววิเคราะห์ข่าว มีสูตรการวางโครงสร้างรายการในแต่ละตอนอย่างมีแบบแผนชัดเจน แต่ละรายการจะมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าจะเรียงลำดับการนำเสนอรายการในแต่ละช่วงอย่างไร มีการกำหนดที่ค่อนข้างที่จะแน่นอนว่าจะนำเสนอช่วงใดก่อน ช่วงใดหลัง และกำหนดค่อนข้างที่จะแน่นอนเหมือนกันว่าช่วงใดมีรูปแบบการนำเสนอแบบใด และมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องใด

“ไม่ปนกัน ถูกแบ่งไว้ด้วย format เลย เพราะว่าแบ่งแบบนี้มันสะดวก บางครั้งแขกช่วงที่ 2 ไม่มา พี่อัดเทป 2 วันล่วงหน้า แต่งตัวให้เหมือนกัน”

(ธีรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“กำหนดเป็นช่วงๆ ให้ชัดเจน”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“Plot รายการ ค่อนข้างจะตายตัวในแต่ละเบรค ยกเว้นว่ามีเรื่อง hot ขึ้น มากก็อาจจะปรับเปลี่ยนได้ เราค่อนข้างจะให้ความสำคัญกับข่าวเหตุการณ์มาก ถ้ามีเรื่องใหญ่เราก็ตัดเข้าทันที”

(ภุสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.1.2 ไม่เรียงลำดับประเด็นข่าวที่น่าเสนอตามคุณค่าของข่าวเสมอไป โดยมักจะเรียงจากภาพรวมไปสู่รายละเอียดเชิงลึก โดยนำเสนอจุดสำคัญ (Climax) ของเรื่องช่วงท้ายรายการ

นอกจากนี้จะพบว่า การเรียงลำดับเนื้อหาในรายการจะแตกต่างจากขนบดั้งเดิมของรายการข่าวที่มักจะนำเสนอข่าวที่สำคัญที่สุดมีคุณค่ามากที่สุดก่อนและไล่เรียงลงไปตามลำดับ แต่รายการในตระกูลย่อยนี้มักจะนำเสนอโดยการรายงานข่าวที่เกิดขึ้นล่าสุดโดยภาพรวมก่อนว่าขณะนี้เหตุการณ์อะไรที่เกี่ยวข้อง เกิดขึ้นที่ไหน อย่างไรบ้าง แล้วจึงจับประเด็นข่าวนั้นขึ้นมาวิเคราะห์ในประเด็นหรือแง่มุมที่มองว่าน่าสนใจที่สุด มีการมองแนวโน้มในอนาคต ซึ่งเป็นจุดสำคัญ (Climax) ของการเล่าเรื่องในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ในช่วงท้ายรายการ

“มักจะเปิดโดยการ update ข้อมูลข่าวก่อน แล้วมาวิเคราะห์กัน”

(ภุสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“คนเราเปิดมาปุ๊บก็ต้องมองภาพรวมก่อน ต้องเห็นอะไรที่เป็นจุดใหญ่ก่อน พอเรามองภาพรวมเสร็จแล้ว แล้วก็จะมามอง micro แล้วก็จะลงไปในตัวหุ่นแต่ละตัว”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ช่วงที่ชื่องาน จะเป็นการมองกลยุทธ์การลงทุน สำหรับสัปดาห์นี้ นักวิเคราะห์แต่ละคนก็จะแตกต่างกันไป บางคนก็จะจับด้วยภาพใหญ่ไล่ลงมา บางคนก็อาจจะจับมาบางจุด”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.1.3 นำเสนอข่าวแต่ละข่าวโดยใช้โครงสร้างการนำเสนอข่าวแบบ 5W+1H โดยเน้นที่สาเหตุและแนวโน้มในอนาคตของเรื่อง

ในการเขียนข่าวแต่ละข่าวที่นำเสนอในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ จะเป็นการเขียนข่าวแบบดั้งเดิมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา คือ ใช้โครงสร้างการเขียนข่าว แบบ 5W+1H คือ เล่าเรื่องโดยตอบคำถามว่าใคร ทำอะไร เมื่อใด ที่ไหน ทำไม และอย่างไร แต่ก็มักจะเน้นรายละเอียดส่วนของการทำไม และอย่างไรมากกว่ามิติอื่นๆ เพื่อให้ผู้ชมนำข้อมูลข่าวสารที่ได้ไปประกอบการตัดสินใจในอนาคต

7.2 เวลา

7.2.1.1 ระยะเวลานำเสนอช่วงวิเคราะห์ข่าวมากกว่าการนำเสนอรายงานข่าว

ระยะเวลา คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาของเนื้อเรื่องกับเวลาของการเล่าเรื่อง หากใช้วิเคราะห์ตัวรายการข่าวแล้ว ทุกรายการทุกตระกูลย่อยก็มีสูตรเดียวกัน คือ เป็นแบบ Summary คือใช้เวลานั้นกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง เพราะวันหนึ่งมีเหตุการณ์ที่มีคุณค่าเพียงพอจนสามารถเป็นข่าวได้เกิดขึ้นมากมายหลายล้านเหตุการณ์ แต่ด้วยเวลาอันจำกัดผู้ผลิตก็ต้องใช้วิธี Summary โดยเลือกบางเหตุการณ์มานำเสนอเป็นข่าวตามสูตรของตนเอง

ในแง่ของระยะเวลาการนำเสนอรายงานนั้น จะแยกพิจารณาออกเป็น 2 ด้าน คือ ระยะเวลาของทั้งรายการ และระยะเวลาของข่าวแต่ละชิ้น

ในด้านระยะเวลาการนำเสนอข่าวในแต่ละชิ้นนั้น รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะใช้ระยะเวลาในการเล่าเรื่อง แบบ Summary เหมือนกับรายการในตระกูลย่อยอื่นๆ แต่จากการวิเคราะห์จะพบว่ารายการในตระกูลย่อยนี้ใช้เวลาในการนำเสนอดังนี้

ตารางที่ 7.2 ระยะเวลาการนำเสนอข่าวแต่ละข่าว ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	เวลาเฉลี่ยต่อข่าว (นาที)					
	วิเคราะห์ข่าว			รายงานข่าว		
	0-4	5-8	9 - 12	0-4	5-8	9 - 12
ทันข่าวเศรษฐกิจ		✓		✓		
เวลาโลก		✓	✓	✓		
ภาษาเศรษฐกิจ		✓	✓	✓		
เปิดประตูหุ้น		✓	✓	✓		
ก้าวทันตลาดทุน	✓	✓		✓		
คอหุ้น		✓		✓		
วิพากษ์หุ้น		✓	✓	✓		
สดจากห้องค้า	✓	✓		✓		
รู้ทันหุ้นกับช่อง 11		✓		✓		
เส้นทางนักลงทุน	✓			✓		

รายการทันข่าวเศรษฐกิจ นำเสนอการวิเคราะห์ข่าวในแต่ละช่วงประมาณ 4-8 นาที แต่ในการรายงานตัวเลขความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ จะนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์กราฟฟิก โดยใช้ช่วงเวลาสั้น ประมาณไม่เกิน 1 นาที ในแต่ละกลุ่ม

รายการภาษาเศรษฐกิจ นำเสนอการวิเคราะห์ข่าวในแต่ละช่วงประมาณ 11-17 นาที แต่ช่วงการวิเคราะห์หุ้นที่ถ่ายทอดจากตลาดหลักทรัพย์จะใช้เวลาประมาณ 3 - 5 นาที และในการรายงานตัวเลขความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ จะนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์กราฟฟิก โดยใช้ช่วงเวลาสั้น ประมาณไม่เกิน 30 วินาที ในแต่ละกลุ่ม

รายการก้าวทันตลาดทุน นำเสนอการวิเคราะห์ข่าวหรือการสัมภาษณ์เชิงวิเคราะห์ข่าวในแต่ละช่วงประมาณ 3-6 นาที และในการรายงานข่าวและรายงานผลการประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จะใช้ช่วงเวลาสั้นๆ ประมาณไม่เกิน 1 นาที ต่อ 1 ข่าว

รายการวิพากษ์หุ่น นำเสนอการสัมภาษณ์เชิงวิเคราะห์ข่าวโดยใช้เวลาประมาณ 10 นาที ส่วนการวิเคราะห์หุ่นใช้เวลาประมาณ 5 นาทีและในการรายงานข่าวอื่นๆ จะใช้ช่วงเวลาสั้นๆ ประมาณ 1 นาที ต่อ 1 ข่าว

รายการสดจากห้องคำ นำเสนอการวิเคราะห์หุ่น โดยใช้เวลาประมาณ 4-5 นาที ส่วนในการรายงานตัวเลขความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ จะนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์กราฟฟิค ช่วงเวลาสั้นๆ ประมาณไม่เกิน 30 วินาที และการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจอื่นๆ จะใช้เวลาประมาณข่าวละ 1 นาทีเศษ

รายการเส้นทางนักลงทุน นำเสนอการวิเคราะห์หุ่น โดยใช้เวลาประมาณ 3 นาที ส่วนในการรายงานตัวเลขความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ จะนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์กราฟฟิค ช่วงเวลาสั้นๆ ประมาณไม่เกิน 30 วินาที และการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจอื่นๆ จะใช้เวลาประมาณข่าวละ 1 นาทีเศษ

พบว่ารายการในตระกูลย่อยนี้จะใช้เวลาในการวิเคราะห์ข่าวมากกว่าการนำเสนอการรายงานข่าว โดยมักจะเวลาในการวิเคราะห์ข่าวแต่ละประเด็น 3 นาทีขึ้นไป บางครั้งวิเคราะห์นานถึง 17 นาทีก็มี แต่โดยทั่วไปจะใช้เวลาเฉลี่ยที่ประมาณ 6-8 นาที แต่มักจะนำเสนอการรายงานข่าวเพียงสั้น โดยมักจะนำเสนอตัวเลขสถิติต่างๆ โดยการสร้างตัวอักษรและตัวเลขต่างๆ ให้ผู้เห็นที่หน้าจอโทรทัศน์ และจะรายงานอย่างรวดเร็วประมาณหน้าจอหนึ่งหรือประมาณ 4-5 ข้อมูล 15-30 วินาทีเท่านั้น ทั้งนี้เพราะรายการประเภทนี้มีจุดเด่นคือการวิเคราะห์ข่าวจึงมักให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ข่าวมากกว่า แต่ก็ต้องมีการนำเสนอข่าวที่เกิดขึ้นล่าสุดเพื่อประกอบการตัดสินใจด้วย และด้วยเพราะการวิเคราะห์จะต้องมีการให้รายละเอียด อธิบายขยายความ ให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นอย่างรอบด้าน และลึกซึ้งมากทำให้ใช้เวลาในการนำเสนอมากกว่าการรายงานข่าว

“ถ้าเป็นสัดส่วน วิเคราะห์จะมากกว่า”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.2.1.2 มีเวลาการนำเสนอรายการเฉลี่ยประมาณ 30 นาที

ในด้านของระยะเวลาการนำเสนอรายการนั้น จะพบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะมีเวลานำเสนอรายการดังนี้

ตารางที่ 7.3 ระยะเวลาการนำเสนอรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	เวลาการนำเสนอรายการ (นาที)			
	0-15	16-30	31-45	46-60
ทันข่าวเศรษฐกิจ		20		
เวลาโลก		30		
ภาษาเศรษฐกิจ				60
เปิดประตูหุ้น	15			
ก้าวทันตลาดทุน		30		
คอหุ้น		30		
สดจากห้องค้า	10			
วิพากษ์หุ้น		30		
รู้ทันหุ้นกับช่อง 11		25		
เส้นทางนักลงทุน		30		

พบว่าเมื่อพิจารณาระยะเวลาการนำเสนอรายการแล้วจะพบว่าทุกรายการจะมีระยะเวลาการนำเสนอรายการน้อย เมื่อเทียบกับปริมาณข้อมูลและความคิดเห็นต่างๆ ที่นำเสนอในรายการ กล่าวคือ ทั้งนี้เพราะตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าข่าวที่นำเสนอในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้จะมีสูตรของ “สั้นและกระชับ” แต่หากเป็นการวิเคราะห์ก็ใช้เวลามากเพื่อให้ผู้ชมได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งและครบถ้วน แต่ก็ก็นำเสนออย่างกระชับ

“ไปเร็ว รายการเราแค่ 30 นาที เพราะฉะนั้น เราจึงแบ่งเบรคให้เหมาะสมว่าวันนี้เราจะเป็นทอล์คเท่าไร เป็นข่าวก็ข่าวดี เบรคแรกข่าวจะไม่เกิน 6-7 ข่าว และก็ขึ้นกับว่าวันนี้

โฆษณาเท่าไร ก็มาปรับให้เหมาะสมโดยการใส่เบรคสุดท้ายที่เป็นการสัมภาษณ์
นักวิเคราะห์มาเป็นตัวยึดหยุ่น”

(ฉัตรรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

7.2.2 ในการวิเคราะห์ข่าวจะมีการลำดับเวลาการเล่าเรื่อง สถานการณ์ปัจจุบัน ⇨ สาเหตุในอดีต ⇨ แนวโน้มในอนาคต

ลำดับเวลา คือ ลำดับของเวลาที่เกิดเหตุการณ์ที่นำมาเล่า ซึ่งในการเล่าเรื่องโดยทั่วไปก็จะ
เป็นไปตามลำดับเวลา แต่หากมาวิเคราะห์รายการข่าวในตระกูลย่อย ข่าวแนววิเคราะห์ข่าว ก็
พบว่าแต่ละรายการมีการลำดับเวลาในการนำเสนอรายการดังนี้

ตารางที่ 7.4 ตัวอย่างลำดับเวลา ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	ลำดับเวลา
ทันข่าวเศรษฐกิจ	มักมีการวิเคราะห์โดยการเล่าแบบ สถานการณ์ปัจจุบัน ⇨ สาเหตุในอดีต ⇨ แนวโน้มในอนาคต เช่น วิเคราะห์เรื่องตลาดบ้านจัดสรร ก็เล่าเรื่องโดยปู ให้เห็นสภาวะการณ์การซื้อขายที่ผิดปกติในปัจจุบัน เพราะที่ผ่านมามี ดอกเบี้ยแพงขึ้น และในอนาคตบ้านที่ราคาระดับปานกลางจะมีแนวโน้มที่ ดีกว่า
เวลาโลก	มักมีการวิเคราะห์โดยการเล่าแบบ สถานการณ์ปัจจุบัน ⇨ สาเหตุในอดีต ⇨ แนวโน้มในอนาคต เช่น วิเคราะห์สถานการณ์จลาจลในประเทศฝรั่งเศส ว่าขณะนี้สถานการณ์เป็นอย่างไร เสียหายมากเพียงใด แล้วย้อนสาเหตุของ เหตุการณ์ว่า วันที่เกิดเหตุเกิดอะไรขึ้น มีปัญหาพื้นฐานมาจากปัญหาเรื่อง เชื้อชาติ และวิเคราะห์อีกไม่นานเหตุการณ์ก็จะค่อยๆ สงบลง แต่มองว่า เรื่องนี้จะเปิดเวลา ที่เป็นเงื่อนไขอันจะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ใน อนาคต
สดจากห้องคำ	มักมีการสัมภาษณ์เชิงวิเคราะห์โดยการเล่าแบบ สถานการณ์ปัจจุบัน ⇨ สาเหตุในอดีต ⇨ แนวโน้มในอนาคต เช่น เริ่มจากรายงานสภาวะในตลาด ล่าสุด แล้ววิเคราะห์ที่เป็นอย่างนี้เพราะมีปัจจัยห่วงตลาดหลายปัจจัย รวมทั้งการเข้ามาซื้อของต่างชาติ แต่วิเคราะห์ว่าการเข้ามาซื้อรอบนี้เป็น การซื้อแล้วหยุด และคาดว่าช่วงปลายวันนี้จะไม่มีการซื้อต่อแล้ว”

ก้าวทันตลาดทุน	มักมีการสัมภาษณ์เชิงวิเคราะห์โดยการเล่าแบบ สถานการณ์ปัจจุบัน ⇨ สาเหตุในอดีต ⇨ แนวโน้มในอนาคต โดยเน้นที่อนาคตเป็นหลัก เช่น เล่าว่าตอนนี้กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ ผลิตขายได้ครบ 1 ล้านคัน และย้อนไปว่าผลประกอบการของกลุ่มนี้ดี และเติบโตทุกไตรมาสเฉลี่ย 5 % และมีความเสี่ยงทางการเงินเท่ากับ 0 และคาดว่าในปี 2551 จะมีกำลังการผลิตเพิ่มจาก IPO เพราะได้รับ BOI
เส้นทางนักลงทุน	มีการรายงานสภาวะการซื้อขายและวิเคราะห์หุ้น ในลักษณะการเล่าเรื่องแบบ สถานการณ์ปัจจุบัน ⇨ สาเหตุในอดีต ⇨ แนวโน้มในอนาคต เช่น เริ่มด้วยการรายงานเรื่องหุ้นกฟผ.ล่าสุดเข้าวันนี้มีกลุ่มที่คัดค้านมาประท้วง มีการยื่นคัดค้าน เพราะไม่มีมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค และว่าตามกฎหมายแล้วเรื่องนี้ไม่น่าจะผิดกฎหมายน่าจะดำเนินต่อไปได้

จะเห็นได้ว่าการลำดับเวลาโดยทั่วไปของรายการในตระกูลย่อยนี้เหมือนรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น แต่ที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้คือการวิเคราะห์ข่าว ซึ่งมีการลำดับเวลาเป็นสูตรในการเล่าเรื่องเหมือนกันคือ เล่าสถานการณ์ปัจจุบันของข่าวที่เกิดขึ้นก่อน แล้วย้อนไปเล่าสาเหตุในอดีตที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น และจบเรื่องด้วยการวิเคราะห์แนวโน้มเรื่องจะดำเนินต่อไปอย่างไร มีปัจจัยอะไรเป็นปัจจัย และน่าจะจบอย่างไรในอนาคต รวมทั้งมักเสนอแนะผู้ชมว่าควรปฏิบัติตัวอย่างไร

“เป็น pattern ว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นก็เอาเหตุการณ์นั้นมาวิเคราะห์ หรือว่าจะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น เช่น ถ้าฟุ้งนี้โอเปคจะประชุมพิจารณากำลังการผลิต คาดว่าโอเปคจะมีการเปลี่ยนแปลงบ้างก็เชิญนักวิเคราะห์มาพูดถึงเหตุผลต่างๆ หรือว่าเราพูดถึงการกระจายหุ้น ปตท เส้นทางนักลงทุนก็สัมภาษณ์ ปตท ทำไมต้องขายหุ้น ปตท ประชาชนได้อะไร”

(ธีรรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“นักวิเคราะห์อาจจะฟันธงหรือทำนายเป็นช่วงก็ได้ คนดูคาดหวังว่าจะมีการทำนาย พิธีกรทำหน้าที่ชง คอยถามคำถาม นักลงทุนชอบให้ฟันธง”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิน, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“การวิเคราะห์จะต้องเอาข้อมูลที่เกิดขึ้นแล้วในอดีต มาคาดเดาทิศทางในอนาคตว่ามันจะเกิดอะไรขึ้น”

(ภุสพงส์ นายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“คนดูอาจจะคาดหวังให้มีการฟันธง แต่ก็ไม่ได้ทุกครั้ง แล้วแต่นักวิเคราะห์ว่าเขาจะกล้าฟันธงมัย ส่วนใหญ่จะเผื่อทางเลือก ออกตัวไว้ให้ตัวเองบ้าง แต่ก็ต้องมีการพูดถึงอนาคต”

(ภุสพงส์ นายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.2.3 มีความถี่ในการเล่าเรื่องประเด็นข่าว แบบเล่าครั้งเดียว (Singulative Narration)

ความถี่ คือความสัมพันธ์ระหว่างความบ่อยครั้งที่เหตุการณ์เกิดขึ้นในเรื่องกับความบ่อยครั้งที่มันถูกเล่า ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว ก็มีสูตรการเล่าเหมือนตระกูลย่อยอื่นๆ แบบเล่าครั้งเดียว singulative narration คือ เล่าแค่ครั้งเดียวในข่าวข่าวหนึ่ง จะเน้นการอธิบายขยายความ ดีความ วิพากษ์ วิวิจารณ์ข่าวนั้นมากกว่าการนำเสนอโดยการเล่าซ้ำ

7.3 เนื้อหา

7.3.1 เป็นการวิเคราะห์ข่าวเฉพาะประเภท และเป็นข่าวประเภทข่าวหนัก (Hard News)

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว มีเนื้อหาหลักๆ ที่นำเสนอรายการดังนี้

ตารางที่ 7.5 เนื้อหาที่นำเสนอ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	เนื้อหาหลัก
ทันข่าวเศรษฐกิจ	เนื้อหารายการทั้งหมดเป็นข่าวเศรษฐกิจ ทั้งด้านการตลาด การเงิน การลงทุน โดยเป็นการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยเฉพาะด้านการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เช่น ปัจจัยต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เช่น การขยายพื้นที่กัญชากาเรติก ปัญหาการแปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย วิเคราะห์แนวรับแนวต้านในตลาดฯ และ

	<p>วิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจทั่วไป เช่น วิเคราะห์ว่าทำไมบ้านราคาแพงถึงกำลังขายไม่ได้ ไม่ได้ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค และคอนโดมิเนียมราคาแพงที่อยู่ในเมืองก็ขายไม่ได้เช่นเดียวกัน และวิเคราะห์ว่าทำไมบ้านขนาดกลางถึงกำลังขายดี และวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการใช้สายไฟฟ้าของการไฟฟ้าฯ เพื่อส่งข้อมูลประเภทอื่นๆ และยังมีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เพื่อขยายรายละเอียดข่าวเศรษฐกิจที่เด่นมากในวันนั้น เช่น การสัมภาษณ์รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เกี่ยวกับการยุบองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสพ.) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทโตโยต้า กรณีรถนำเข้ามีปัญหา</p>
<p>เวลาโลก</p>	<p>พิธีกรจะวิเคราะห์ข่าวต่างประเทศที่สำคัญๆ วันละ 2 ข่าว เช่น ข่าวเหตุจลาจลในประเทศฝรั่งเศส ข่าวข้อกล่าวหาว่า CIA สร้างคุกลับในต่างประเทศ ข่าวพม่าย้ายเมืองหลวง ข่าวความขัดแย้งระหว่างประเทศเม็กซิโกและประเทศเวเนซุเอล่า ข่าวเหตุระเบิดครั้งใหญ่ในประเทศจอร์แดน ข่าวนายกรัฐมนตรีประเทศอังกฤษแพ้โหวตกฎหมายในสภา ข่าวการเข้าร่วมประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกของออสเตรเลีย อินเดีย และนิวซีแลนด์ เป็นต้น</p>
<p>เปิดประตูหุ้น</p>	<p>เนื้อหารายการทั้งหมดทั้งด้านการตลาด การเงิน การลงทุน โดยเป็นการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยเฉพาะด้านการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เช่น ปัจจัยต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เช่น ค่าเงินบาทอ่อนค่า การตัดสินคดีหุ้น กฟผ.วิเคราะห์หุ้นแต่ละตัวเพื่อประกอบการตัดสินใจของนักลงทุน เช่น เสนอแนะผู้ชมว่าถ้าจะซื้อหุ้น “ไม่ด้า” ให้ยื่นออกไปดูอดีต ไม่ควรเข้าไปยุ่ง และบอกให้ผู้ชมอย่าเพิ่งซื้อหุ้น TPI และ ITV</p>
<p>คอหุ้น</p>	<p>เนื้อหารายการทั้งหมดทั้งด้านการตลาด การเงิน การลงทุน โดยเป็นการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยเฉพาะด้านการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เช่น ปัจจัยต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เช่น มือบสวณลมพินี่ อัตราดอกเบี้ย และวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหุ้นแต่ละตัว ว่าน่าลงทุนแค่ไหน ทิศทางในอนาคตดีหรือไม่</p>
<p>เส้นทางนักลงทุน</p>	<p>เนื้อหารายการทั้งหมดทั้งด้านการตลาด การเงิน การลงทุน โดยเป็นการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยเฉพาะด้านการลงทุนในตลาด</p>

	<p>หลักทรัพย์ เช่น ปัจจัยต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ และวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหุ้นแต่ละตัว ว่าน่าลงทุนแค่ไหน ทิศทางในอนาคตดีหรือไม่</p>
--	--

พบว่าเนื้อหาหลักๆ ที่ถูกนำมาเสนอในรายการข่าวตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว คือ “ข่าว” ไม่แตกต่างจากตระกูลย่อยรายการข่าวอื่นๆ แต่หากใช้กรอบเรื่องประเภทของข่าวในการวิเคราะห์พบว่า รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว มีสูตรในการนำเสนอเนื้อหาในรายการ คือมีข่าวประเภทหนึ่งประเภทใดเพียงประเภทเดียว ไม่ต้องนำเสนอครบทุกประเภทข่าว แต่จะต้องนำเสนอข่าวประเภทที่นำเสนอเป็นหลักนั้น อย่างลึกซึ้งและครบถ้วนครอบคลุมกว่าข่าวประเภทนั้นถูกนำเสนอในรายการตระกูลย่อยอื่นๆ ที่มักจะต้องนำเสนอรวมกับข่าวประเภทอื่นๆ กล่าวคือ หากเป็นรายการที่นำเสนอข่าวหลายประเภทอาจจะนำเสนอการรายงานข่าวเศรษฐกิจสั้นๆ เพียง 3-4 ข่าว เท่านั้น แต่ในรายการตระกูลย่อยนี้สามารถนำเสนอได้มากกว่า และให้รายละเอียดทั้งด้านข้อเท็จจริงและความคิดเห็นได้มากกว่า และสามารถนำเสนอข่าวที่อาจจะไม่ได้รับความสนใจจากผู้ชมทั่วไป แต่ผู้ชมรายการตระกูลย่อยนี้สนใจ เช่น ผลประกอบการบริษัทจดทะเบียน

อนึ่งจากการวิเคราะห์รายการข่าวตระกูลย่อยนี้ ใน พ.ศ. 2548 จะพบว่ามีเนื้อหาข่าวเพียง 2 ประเภท ที่ถูกนำมาวิเคราะห์คือ ข่าวเศรษฐกิจ และข่าวต่างประเทศ ซึ่งมีเนื้อหาเป็นข่าวหนักทั้ง 2 ประเภท

โดยสรุปรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มีเนื้อหารายการเป็นการวิเคราะห์ข่าวประเภทหนึ่ง ซึ่งมีทั้ง รายการที่มีเนื้อหารายการทั้งหมดทั้งด้านการตลาด การเงิน การลงทุน โดยเป็นการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยเฉพาะด้านการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ และรายการที่วิเคราะห์ข่าวที่เกิดในต่างประเทศ

“Format ของรายการกำหนดให้เป็นรายการเศรษฐกิจ ก็คงต้องวิเคราะห์เศรษฐกิจ ก็คงไม่สามารถวิเคราะห์เรื่องการเมืองได้ แต่อาจจะคุยเรื่องการเมืองกับเศรษฐกิจได้”

(ธีรรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“อะไรก็ตามที่มีผลกระทบต่อเกี่ยวกับการลงทุนก็นำเสนอหมด มีข่าวการเมืองด้วย เพราะการเมืองเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ไม่ค่อยแตะเรื่องสังคม”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.4 เทคนิคการนำเสนอ

7.4.1 พิธีกรแต่งกาย ใส่เครื่องประดับ แต่งหน้า ทำผม แบบเป็นทางการ

จากการวิเคราะห์พบว่าตัวละครหลักของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าวคือ พิธีกรมีสูตรการแต่งกาย การสวมใส่เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม ดังนี้

ตารางที่ 7.6 ตัวอย่างการแต่งกายของพิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	การแต่งกาย เครื่องประดับ การแต่งหน้า-ทำผม
ภาษาเศรษฐกิจ	บัญชา ใส่สูทสีดำทับเสื้อเชิ้ตสีขาว ผูกเนคไทสีเรียบร้อย มีลวดลายบ้างเล็กน้อย หวีผมเรียบร้อย เนาวรัตน์ ใส่เสื้อแขนยาวลักษณะสูท ทับเสื้อเชิ้ตตัวในสีขาว ทำผมและแต่งหน้าแบบเรียบร้อย บางครั้งมีการพันผ้าพันคอเพิ่มเติม
เปิดประตูหุ้น	สุนันท์ ใส่สูทสีดำหรือเทา ทับเสื้อเชิ้ตสีพื้นอ่อนๆ ผูกเนคไทสีต่างๆ แบบเรียบร้อย
วิพากษ์หุ้น	มล.ณัฐกรธร เทวกุล จะสวมสูทสีดำ ทับเสื้อเชิ้ตสีเรียบและสุภาพ โดยมักจะเป็นสีขาว และผูกเนคไทลายเรียบร้อย ณัฐกานต์ บุญสอน จะสวมสูทสีดำ ทับเสื้อเชิ้ตสีเรียบและสุภาพเช่นกัน
รู้ทันหุ้นกับช่อง 11	ณัฐวุฒิและสุเชษฐ์ สวมสูทสีดำ ทับเสื้อเชิ้ตสีขาว ผูกเนคไทสีเรียบ
เส้นทางนักลงทุน	ธีรัตน์ และภัทรสวมสูทสีดำ ทับเสื้อเชิ้ตสีขาว ผูกเนคไทสีพื้น อาจมีลวดลายเรียบร้อย แต่บางครั้ง ภัทร ใส่เสื้อเชิ้ตสีพื้น และใส่เสื้อกั๊กสีเข้มกว่าเสื้อเชิ้ตทับ และผูกเนคไทสีพื้น ส่วน ดร.รุ่งทิพย์ ใส่สูทสีสุภาพ ทับเสื้อยืดตัวใน

จากการวิเคราะห์พบว่าตัวละครหลักในรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าวคือพิธีกรมีสูตรการแต่งกาย การสวมใส่เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม แบบทางการ ดูสุภาพเรียบร้อยมาก และน่าเชื่อถือ สีเส้นจะไม่ฉูดฉาด ทั้งนี้สูตรการแต่งกายของพิธีกรหลักคือการสวม

เสื้อเชิ้ต และสวมเสื้อนอกหรือสูททับและผูกเนคไท และโดยส่วนมากจะเน้นเป็นเสื้อนอกสีดำ ทับเสื้อตัวในสีขาว และผูกเนคไท สีพื้นและสุภาพเช่นกัน

สูตรการแต่งตัวของตัวละครในรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะมีความเด่นมากในเรื่องของการสร้างความน่าเชื่อถือ และความภูมิฐานที่สื่อสารผ่านสิ่งเหล่านี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการในตระกูลย่อยนี้เป็นรายการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจหรือข่าวต่างประเทศซึ่งมีกลุ่มผู้ชมเป้าหมายหลักเป็นนักธุรกิจ และข้อมูลที่น่าเสนอเป็นข้อมูลที่ต่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน ดังนั้นผู้ชมจึงต้องการข้อมูลที่เชื่อถือได้เท่านั้น การสื่อสารกับผู้ชมด้วยรหัสของความน่าเชื่อถือจึงต้องเป็นสูตรของรายการข่าวตระกูลย่อยนี้

“ตอนหลังพี่ไม่ผูกเนคไท แล้วใส่สูททับก็มี ให้มันล้าลองลงมา เพราะว่ารายการนี้การอ่านจะไม่อ่านข่าวตามสคริปต์ เป็นลักษณะการสรุปข่าวให้ฟัง เล่าให้ฟัง เราก็ทำตัวเหมือนเขา เราจะไม่ใช้มานั่งอ่านข่าวให้เขาฟัง เพราะฉะนั้นตัวเรา ต้องทำตัวให้ relax ลงมา”

(ธีรรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ไม่ต้องรีบร้อยก็ได้ แต่ต้องน่าเชื่อถือ คือไม่ต้องติดกระดุมคอขนาดนั้น ให้ดูทันสมัย เพราะเป็นเรื่องการเงิน ดูเป็นนักธุรกิจรุ่นใหม่”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ลักษณะการแต่งกายของพิธีกร ก็เป็นทางการ ใส่สูทผูกไทด์ บางวันบัญชาเนี่ยใส่เสื้อก็ข้างในอีกตัว เต็มที่ แต่งตัวเป็นทางการมาก”

(ภุสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.4.2 พิธีกรเคลื่อนไหวร่างกายน้อยมาก ไม่มีการเคลื่อนไหวที่เปลี่ยนตำแหน่ง และใช้ร่างกายส่วนบนประกอบการนำเสนอข่าวเพียงเล็กน้อย มักจะแสดงท่าทางซึ่งข้งมองดูน่าเชื่อถือ

สรุปได้ว่าสูตรการนำเสนอรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว ในเรื่องการเคลื่อนไหวร่างกาย มีแบบแผนที่ชัดเจนเป็นเอกลักษณ์คือมีการเคลื่อนไหวร่างกายของพิธีกรน้อยมาก จนแทบจะไม่มีเลย พิธีกรจะนั่งประจำที่ไม่มีการลุกยืน เดิน หรือทำกริยาอื่นๆ แต่ในการวิเคราะห์ข่าวอาจจะร่างกายท่อนบนแสดงอวัจนภาษาประกอบการนำเสนอข่าวบ้างในบางครั้ง

โดยเฉพาะการใช้มือทำท่าทางประกอบ และมักจะแสดงท่าทางซึ่งข้งมองดูน่าเชื่อถือ แสดงสีหน้า
เคร่งขรึมตลอดเวลา ตามสูตรของรายการที่ต้องสื่อสารกับผู้ชมด้วยรหัสที่ก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ

“มือฟรี หยิบกระดาษมาโชว์ได้”

(ธีรรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ใช้มือได้ตามความเหมาะสม เพราะจริงๆ ถ้าเราเก็บไม้เก็บมือไว้ มันก็จะดูแข็งบึก ถ้าจะ
เคลื่อนไหวก็จะเป็นไปตามธรรมชาติ อย่าไปฝืนมัน ออกบ้าง แต่ไม่ใช่ ซึ่ไปซึ่เบ้แบบสรวุทธ”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ออกท่าออกทางได้นิดหน่อย แต่ก็ไม่ถึงโง่งง ไม่จั้นจะเสียความน่าเชื่อถือ บางทีปัญญา
ลูกเดิน ไปหาจอพลาสมา เป็นความตั้งใจเพราะตัวเนื้อหามันเครียด เลยพยายามใส่เข้า
ไป”

(ภูสพงค์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.4.3 มีการใช้อุปกรณ์ประกอบจากน้อยมาก ถ้ามีก็มักจะเป็นคอมพิวเตอร์

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว มีการใช้อุปกรณ์
ประกอบจากดังนี้

ตารางที่ 7.7   อุปกรณ์ประกอบจาก ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	อุปกรณ์ประกอบจาก
ทันข่าวเศรษฐกิจ	ไม่มี
เวลาโลก	ไม่มี
ภาษาเศรษฐกิจ	มีคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก
เปิดประตูหูน	มีแจกันใส่ดอกไม้ขนาดใหญ่ และหนังสือพิมพ์ต่างๆ วางอยู่บนโต๊ะข่าว
ก้าวทันตลาดทุน	ไม่มี
คอหูน	มีคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก และแก้วกาแฟวางอยู่บนโต๊ะ
วิพากษ์หูน	มีจอมอนิเตอร์ (แบบบาง) ของคอมพิวเตอร์ และมีหนังสือพิมพ์ธุรกิจวางอยู่

สดจากห้องคำ	มีคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก
รู้ทันหุ่นกับช่อง 11	มีคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก และแก้วกาแฟวางอยู่บนโต๊ะ
เส้นทางนักลงทุน	ไม่มี

จะเห็นได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะมีสูตรของการใช้อุปกรณ์ประกอบฉากไม่มากนัก ส่วนใหญ่ถ้ามีอุปกรณ์ประกอบฉากก็มักจะเป็นคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก ที่สื่อสารถึงว่าเป็นการนำเสนอข้อมูลข่าวที่ทันสมัยมาก จากการปรับปรุง (Update) ข้อมูล ณ เวลาที่นำเสนอผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่ออนไลน์อินเทอร์เน็ตอยู่ในขณะนั้น

“คอมพิวเตอร์เลยครับ อ่านจอให้คนดูฟัง บางรายการมีคอมไว้อย่างนั้น เพื่อสื่อสารว่าสด”

(ธีรรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“มีโน้ตบุ๊ก ใช้จริง ขาดไม่ได้เลยนะ ไม่ดูโน้ตบุ๊ก จะดูที่ไหน ครรมีแค่นี้ เอาแก้วมาวางเกะกะ”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“prop รายการ มีโน้ตบุ๊ก ซึ่งใช้ประโยชน์จริง ใช้งานจริง ตัวเลขหุ้นต่างๆ ปัญหาจะ take ขึ้นมาจากโน้ตบุ๊กนั้น โน้ตบุ๊กเราได้สปอนเซอร์มาด้วย จอพลาสติกมา มีประโยชน์ในการสนทนา และช่วยให้ไม่น่าเบื่อ แต่ต้องไม่โดดเด่นหรือหือหาวมาก เพราะจะดึงความสนใจจากพิธีกรไป และจอพลาสติกเราก็ได้สปอนเซอร์มา”

(ภุสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.4.4 ใช้แสงเพื่อความสว่างกับรายการโดยทั่วไป

จากการวิเคราะห์พบว่าการจัดแสงรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว เป็นเพียงการจัดแสงเพื่อความสว่างกับฉากเท่านั้น ไม่ได้มีความแตกต่างหรือมีสูตรเฉพาะของตระกูลย่อยแต่อย่างใด แต่ก็เป็นสิ่งที่สังเกตได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว จะใช้การจัดแสงที่ดูเป็นทางการคือจะเป็นไฟที่สว่างทั่วฉากและพิธีกร ไม่มีเงาของพิธีกรและชอกหลืบของฉากให้เห็น และไม่มีการเล่นไหวของแสงแต่อย่างใด

7.4.5 ไม่มีการใช้เพลงหรือเสียงประกอบใดๆ ยกเว้นการใช้เพลงบรรเลงประกอบภาพคอมพิวเตอร์กราฟฟิก ที่แสดงข้อมูลตัวเลขต่างๆ ทั้งนี้มีเพียงเสียงสนทนาของพิธีกรและผู้ร่วมรายการ

จะเห็นได้ว่าโดยทั่วไปการเสนอรายการข่าวทุกตรรกะย่อย เสียงหลักๆ ที่จะสื่อสารไปยังผู้ชม ถ้าเป็นเสียงในห้องส่ง คือ เสียงพิธีกรเป็นหลัก ไม่มีเสียงผู้ชมในห้องส่ง ไม่มีเสียงประกอบใดๆ เรียกได้ว่าจะเงียบจนเหมือนมีพิธีกรอยู่กันเพียงลำพังเท่านั้น

นอกจากเสียงในห้องส่งแล้ว ยังมีเสียงที่ใช้ในรายการอีกหลายส่วน เช่น เสียงเพลงอินเทอร์ลูด (Interlude) รายการ ซึ่งพบว่ารายการข่าวในตรรกะย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว มีสูตรการใช้เพลงอินเทอร์ลูด (Interlude) ที่ใช้จังหวะและท่วงทำนองที่เร้าใจให้ตื่นเต้น และแสดงความสดใหม่ของข่าวมาก

นอกจากนี้ในการวิเคราะห์รายการข่าวในตรรกะย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว ไม่ปรากฏการใช้เพลงที่มีเนื้อร้องประกอบการนำเสนอข่าว มีแต่เพียงการใช้เพลงบรรเลงประกอบภาพคอมพิวเตอร์กราฟฟิก ที่แสดงข้อมูลตัวเลขต่างๆ

“มีเพลง under กราฟฟิก เป็น pattern ทุกคนทำตามกันหมดเลยตอนนี้”

(ฉวีรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“มีเพลงตามเทศกาล ทำรายการ”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“มีการใช้เพลงประกอบ ใ้ตัวที่เป็นตัวเลขนี้ มีเพลงด้วย คือมีเสียงพิธีกรที่พูดถึงตัวเลข แล้วก็วิเคราะห์ไปด้วย แล้วก็เพลงคลออยู่ข้างหลัง หรือสื่อบางเรื่อง หรือการออกไปสัมภาษณ์พิเศษ ก็จะมีเพลงประกอบ ให้มันดูสนุกขึ้น”

(ภุสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

นอกจากเสียงของพิธีกร เสียงอีกประเภทหนึ่งที่ปรากฏในข่าวคือเสียงของแหล่งข่าวที่ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวไว้ แต่จากการวิเคราะห์พบว่าในรายการข่าวในตรรกะย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว แทบจะไม่มีการเปิดเสียงหรือที่เรียกกันในวงการว่า “ปล่อยเสียง” บุคคลในข่าว จากกลุ่มตัวอย่าง พบเพียง 3 ครั้ง ซึ่งเป็นเสียงที่มีสีสันหรือเป็นข่าวสำคัญ ทั้งอาจเป็นเพราะรายการข่าวใน

ตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว ต้องนำเสนอข้อเท็จจริงที่กระชับ สั้น และตรงประเด็น หรือการวิเคราะห์ข่าวจากทางรายการมากกว่าการนำเสนอจากนำเสนอความน่าเชื่อถือจากเสียงพูดสั้นๆ ของแหล่งข่าว

7.4.6 การตัดต่อภาพข่าวประกอบรายการแต่ละเหตุการณ์จะต่อเนื่องยาวนานกว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น และไม่เน้นการตัดต่อภาพข่าวให้สอดคล้องกับบทข่าว

รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว ทั้งหมดเป็นรายการสด จึงไม่ใช้เทคนิคการตัดต่อภายหลังบันทึกเทปแต่อย่างใด

ทั้งนี้ภาพข่าวที่ใช้ประกอบรายการมีความแตกต่างจากรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นๆ คือในแต่ละภาพ (Shot) จะฉายภาพต่อเนื่องนานกว่าภาพข่าวปกติ ที่มักจะเป็นภาพข่าวที่นำเสนอแต่ละ shot เพียงสั้นๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาข่าว แต่ภาพที่นำมาใช้ในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้จะไม่เน้นว่าต้องสอดคล้องกับบทวิเคราะห์ที่พิธีกรกำลังวิเคราะห์อยู่ จึงมักเป็นการนำเสนอภาพประกอบแบบภาพทั่วไป และนำเสนอไป “เรื่อยๆ”

7.4.7 ใช้ขนาดภาพระดับเอวหรือระดับอกพิธีกรในการนำเสนอรายการเป็นหลัก

จากการวิเคราะห์พบว่าในรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มีผู้สตรกรทำงานของกล้องดังนี้

ตารางที่ 7.8 ขนาดภาพ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	ขนาดภาพ
ทันข่าวเศรษฐกิจ	ใช้ภาพระดับเอวพิธีกรเท่านั้น
เวลาโลก	ใช้ภาพระดับเอวพิธีกรเท่านั้น
ภาษาเศรษฐกิจ	ใช้ภาพระดับเอวพิธีกรเป็นหลัก แต่อาจจะมีภาพมุมที่กว้างกว่านั้นเพียงเล็กน้อย
เปิดประตูหุ้น	ใช้ภาพระดับเอวหรืออกพิธีกรที่นั่งอยู่ที่โต๊ะข่าวเป็นหลัก
ก้าวทันตลาดทุน	ใช้ภาพระดับเอวหรืออกพิธีกรเป็นหลัก
คอหุ้น	ใช้ภาพระดับเอวหรืออกพิธีกรเป็นหลัก

วิพากษ์หุ่น	ใช้ภาพระดับเอวหรือออกพิกเจอร์เป็นหลัก
สดจากห้องคำ	ใช้ภาพระดับเอวหรือออกพิกเจอร์เป็นหลัก
รู้ทันหุ่นกับช่อง 11	ใช้ภาพระดับอกพิกเจอร์เป็นหลัก
เส้นทางนักลงทุน	ใช้ภาพระดับเอวพิกเจอร์เป็นหลัก

รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว มีสูตรการนำเสนอเป็นรายการที่เน้นให้พิกเจอร์ ดังนั้นลักษณะภาพแบบที่เรียกได้ว่าเป็นสูตรของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว คือ ภาพเดี่ยว (1-shot) คือ ภาพที่มองเห็นพิกเจอร์ครั้งละ 1 คน โดยภาพที่เป็นขนาดภาพระดับอกหรือระดับเอวของพิกเจอร์คนเดียวเวลาเสนอข่าว แต่ก็ใช้ภาพลักษณะภาพคู่ (2-shot) บ้างในช่วงที่พิกเจอร์สนทนากัน แต่นับว่าน้อยมากถ้าเปรียบเทียบกับรายการตระกูลย่อยอื่นๆ

7.4.8 อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการทำหน้าที่แนะนำว่ารายการข่าวที่จะได้ชมต่อไปเป็นรายการที่จะให้รายละเอียดอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับข่าวประเภทใด

จากการวิเคราะห์พบว่าในรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มีสูตรการของ อินเทอร์ลูด (Interlude) รายการดังนี้

ตารางที่ 7.9 ตัวอย่างอินเทอร์ลูดรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	อินเทอร์ลูด (Interlude)รายการ
ทันข่าวเศรษฐกิจ	โทนสีน้ำเงิน เป็นกราฟเส้นกราฟคล้ายกราฟการซื้อขายหุ้น และภาพธนบัตร ภาพ ตัวเลขคล้ายบนกระดานซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ และจบด้วยโลโก้รายการทองคำสีแดงเงินและสีทอง
เวลาโลก	รายการเป็นภาพเลข 1 ถึง เลข 12 หมุนรอบภาพเหตุการณ์ข่าวต่างประเทศ พื้นหลังเป็นคอมพิวเตอร์กราฟฟิคสีแสดและสีฟ้า แล้วตามด้วยตัวเลขแสดงเวลาแบบดิจิตอลที่ตัวเลขเวลาวิ่งเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว
ก้าวทันตลาดทุน	เป็นภาพตัวเลขดิจิตอลลักษณะเหมือนตัวเลขที่กระดานซื้อขายหลักทรัพย์ที่ตลาดหลักทรัพย์วิ่งเปลี่ยนแปลงขึ้นลงตลอดเวลา แล้วจบด้วยตัวอักษรชื่อรายการสีขาวและสีเหลือง
ภาษาเศรษฐกิจ	เริ่มด้วยภาพจากคอมพิวเตอร์กราฟฟิคพื้นสีฟ้า ประกอบกับภาพเงิน

	เหรียญและธนบัตร ภาพอาคารสูง แล้วจบด้วยตัวอักษรชื่อรายการสีทอง
วิพากษ์หุ่น	เป็นภาพตัวเลขดิจิทัลลักษณะเหมือนตัวเลขที่กระดานชื้อขายหลักทรัพย์ที่ตลาดหลักทรัพย์สีเขียว แล้วจบด้วยโลโก้รายการที่เป็นตัวอักษรสีเหลืองและสีเขียวและมีลวดลายคล้ายกราฟหุ้น บนพื้นสีดำ
เส้นทางนักลงทุน	เป็นภาพจากคอมพิวเตอร์กราฟฟิคพื้นสีน้ำตาลแดงและสีน้ำเงิน และมีภาพคล้ายลูกศรชี้ทางซ้ายและขวาเคลื่อนไหวสวนทางกัน และจบด้วยโลโก้รายการที่ประกอบด้วยภาพวงกลมหลายๆ วงเรียงซ้อนกัน และมีตัวอักษรชื่อรายการสีขาวและสีดำและลายเส้นคล้ายแกน X และแกน Y ของกราฟสีแดง

จากการวิเคราะห์พบว่าสูตรของการผลิตอินเทอร์ลูด (Interlude) ของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว จะลักษณะเป็นอินเทอร์ลูด (Interlude) ที่ทำหน้าที่แนะนำว่ารายการข่าวที่จะได้ชมต่อไปเป็นรายการที่จะให้รายละเอียดอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับข่าวประเภทใดประเภทหนึ่ง เช่น ถ้าเป็นรายการข่าวเศรษฐกิจ ก็จะใช้สัญลักษณ์ต่างๆ สื่อสารว่าเป็นรายการข่าวเศรษฐกิจ เช่น เส้นกราฟ ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ กระดานชื้อขาย ลูกศรชี้ขึ้นลง และมักจะเลือกใช้สีเขียวและแดง ซึ่งหมายถึงการที่ดัชนีหลักทรัพย์ขึ้นลง และสีทองและสีเงิน เพื่อสื่อสารถึงเรื่องเงินๆ ทองๆ ส่วนรายการที่นำเสนอเฉพาะข่าวต่างประเทศก็ใช้สีฟ้าที่สื่อสารถึงลูกโลกและภาพเหตุการณ์ในต่างประเทศสื่อสารว่าเป็นรายการที่นำเสนอเฉพาะข่าวต่างประเทศ

“อินเทอร์ลูดรายการ พอพูดถึงเรื่องเศรษฐกิจก็คงไม่พ้นภาพพวกนี้ เงินๆ ทองๆ ขึ้นๆ ลงๆ ก็เป็นการบอกไปเลยว่าเป็นข่าวเศรษฐกิจ”

(ภุสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.4.9 ใช้คอมพิวเตอร์กราฟฟิค ในการสร้างภาพหรือตัวอักษรประกอบข่าวมาก

มีการใช้คอมพิวเตอร์กราฟฟิค ในการสร้างภาพหรือตัวอักษรประกอบข่าว เช่น ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ และการนำเสนอข่าวสั้นๆ มากกว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นๆ ทั้งนี้เพราะรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้เน้นการวิเคราะห์เจาะลึก จึงต้องมีการใช้ข้อมูล สถิติต่างๆ มาประกอบการนำเสนอข่าวมาก จึงทำให้ผู้ผลิตรายการต้องทำให้การสื่อสารตัวเลข ข้อมูล สถิติต่างๆ ไปยังผู้ชมได้แม่นยำและง่ายต่อการรับรู้ของผู้ชมมากขึ้น

“มันเป็นรายการที่ต้องทำเรื่องที่ยาก มาทำให้ง่าย เพราะฉะนั้นรายการประเภทนี้ต้องใช้กราฟฟิกประกอบเยอะ ให้เข้าใจง่ายขึ้น บางที่ไม่เปิดเสียงเรา ขึ้นจอให้เขาอ่าน”

(ฉวีรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“เนื่องจากเป็นตัวเลข และเป็นตัวเลขที่ต้องซ้ำๆ เลยต้องใช้กราฟฟิก คือตัวเลขคนอาจจะไม่จำเท่าภาษา นึกภาพตามไม่ทัน กราฟฟิกเลยเยอะ”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ภาพจากคอมพิวเตอร์กราฟฟิก มีมากเพราะมีข้อมูลเยอะ”

(ภุสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.4.10 ชื่อรายการจะสื่อสารโดยตรงว่าเน้นการนำเสนอข่าวเพียงประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น

ตารางที่ 7.10 ชื่อรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	ชื่อรายการ
ทันข่าวเศรษฐกิจ	ชื่อรายการแสดงออกว่าเป็นรายการข่าวเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ
เวลาโลก	ชื่อรายการแสดงออกว่าเป็นรายการข่าวเฉพาะข่าวต่างประเทศ โดยสะท้อนจากคำว่า “โลก”
ภาษาเศรษฐกิจ	ชื่อรายการแสดงออกว่าเป็นรายการข่าวเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ
เปิดประตูหุ้น	ชื่อรายการแสดงออกว่าเป็นรายการข่าวเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ โดยเน้นเฉพาะเรื่องการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ และบอกด้วยว่าเป็นรายการที่ออกอากาศในช่วงเช้าที่เป็นเวลาเปิดการซื้อขายในตลาดหุ้นไทย
ก้าวทันตลาดทุน	ชื่อรายการแสดงออกว่าเป็นรายการข่าวเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ โดยเน้นเฉพาะเรื่องการซื้อขายหุ้นในตลาดเงิน ตลาดทุน และมีวงเล็บต่อท้ายชื่อรายการด้วยว่า ภาคออกรบ เพื่อสื่อสารว่าเป็นรายการที่นำเสนอในช่วงเปิดตลาดหุ้นไทย
คอหุ้น	ชื่อรายการแสดงออกว่าเป็นรายการข่าวเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ โดยเน้นเฉพาะเรื่องการซื้อขายหุ้นในตลาดหุ้น และสื่อสารว่าจะให้ข้อมูลที่ลึกกว่า

	ที่เคยทราบ เพราะใช้คำว่า “คอ” ที่สื่อสารว่าเป็นผู้ที่สนใจเรื่องนี้จริงๆ
วิพากษ์หุ่น	ชื่อรายการแสดงออกว่าเป็นรายการข่าวเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ โดยเน้นเฉพาะเรื่องการซื้อขายหุ้นในตลาดหุ้น โดยสื่อสารชัดเจนว่าเป็นนำเสนอโดยการวิพากษ์วิจารณ์ข่าวหุ้น
สดจากห้องคำ	ชื่อรายการแสดงออกว่าเป็นรายการข่าวเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ โดยเน้นเฉพาะเรื่องการซื้อขายหุ้นในตลาดหุ้น โดยสื่อสารผ่านคำว่า “ห้องคำ” ซึ่งย่อมาจากห้องคำในตลาดหลักทรัพย์
รู้ทันหุ้นกับช่อง 11	ชื่อรายการแสดงออกว่าเป็นรายการข่าวเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ โดยเน้นเฉพาะเรื่องการซื้อขายหุ้นในตลาดหุ้น
เส้นทางนักลงทุน	ชื่อรายการแสดงออกว่าเป็นรายการข่าวเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ โดยเน้นเฉพาะเรื่องการซื้อขายหุ้นในตลาดหุ้น โดยสื่อสารผ่านคำว่า “นักลงทุน” ที่หมายถึงผู้ที่เล่นหุ้นในตลาดหุ้น

จากการวิเคราะห์พบว่าชื่อรายการของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว มักจะสื่อสารโดยตรงว่าเป็นรายการข่าวที่เน้นการนำเสนอข่าวเฉพาะเพียงประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น ทั้งการสื่อสารโดยตรง เช่น การมีคำว่า “เศรษฐกิจ” “หุ้น” “นักลงทุน” “ห้องคำ” “ตลาดหุ้น” หรือใช้สัญลักษณ์แทน เช่น “โลก” ที่แทนความหมายว่าเป็นข่าวจากทั่วโลก นั่นก็คือข่าวต่างประเทศนั่นเอง

“เป็นรายการเฉพาะ ต้องบอกตั้งแต่ชื่อเลย”

(ธีรรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

7.5 ตัวละครและการปรากฏตัวในเรื่อง

7.5.1 พิธีกรหลัก 1-2 คน และเป็นพิธีกรที่มีภาพลักษณ์ของความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

ตัวละครหลักของรายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว คือ พิธีกร ซึ่งจากการวิเคราะห์รายการกลุ่มตัวอย่างพบว่าแต่ละรายการมีพิธีกรดังนี้

ตารางที่ 7.11 พิธีกร ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	จำนวน พิธีกร หลัก	พิธีกรหลัก	พิธีกรร่วม
ทันข่าวเศรษฐกิจ	1	มาทีนี่ เผ่าจำรูญ	ม.ล.ณัฐกรณ์ เทวกุล
เวลาโลก	1	จักรภพ เพ็ญแข หรือ รศ.ประทุมพร วัชรเสถียร หรือ รศ.ดร.ไชยวัฒน์ คำชู	
ภาษาเศรษฐกิจ	2	บัญชา ชุ่มชัยเวชย์ เนาวรัตน์ เจริญประพิน	
เปิดประตูหุ้น	1	สุนันท์ ศรีจันทรา	
ก้าวทันตลาดทุน	1	เนาวรัตน์ เจริญประพิน	
คอหุ้น	2	ดร.ธนวรรธน์ พลวิชัย ปิยะมิตร ยอดเมือง	
วิพากษ์หุ้น	1	ม.ล.ณัฐกรณ์ เทวกุล	ณัฐกานต์ บุญสอน
สดจากห้องค้า	1	บัญชา ชุ่มชัยเวชย์	
รู้ทันหุ้นกับช่อง 11	2	ณัฐวุฒิ รุ่งวงษ์ สุเชษฐ์ สุขแท้	
เส้นทางนักลงทุน	1	ธีรัตน์ รัตนเสวี	ภัทร จีงกานต์กุล ดร. รุ่งทิพย์ ไชตินภาลัย

จากการวิเคราะห์จากข้อมูลข้างต้น พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มีผู้จัดของพิธีกรดังนี้

1. พิธีกรเป็นผู้ที่มีภาพลักษณ์ความเชี่ยวชาญหรือมีความรู้เกี่ยวกับข่าวด้านที่รายการนำเสนอ เช่น เป็นนักวิชาการอย่าง รศ.ประทุมพร วัชรเสถียร (อ.คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) รศ.ดร.ไชยวัฒน์ คำชู (อ.คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) หรือ ดร.ธนวรรธน์ พลวิชัย (ผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และที่เป็นคนในสายอาชีพนั้น เช่น ณัฐวุฒิ รุ่งวงษ์ (ประธาน บล.ที่ปรึกษาการลงทุน ต้นธารคอปอเรชั่น จก.) สุเชษฐ์ สุขแท้ (ผอ.ฝ่ายการตลาดบุคคล AYS)

2. พิจารณา 1-2 เท่านั้น เพราะไม่ต้องการการนำเสนอแบบสนทนาข่าวที่สนุกสนาน จึงใช้ พิจารณาจำนวนไม่มากนัก

“ต้องใช้คนที่เข้าใจเรื่องข่าว มาเป็นคนดำเนินรายการ เพราะฉะนั้นอยู่ดีๆ เทปไม่มาก็ต้อง สามารถดำเนินรายการต่อไปได้ โดยต้องเล่าไป โดยอาศัยภูมิความรู้ของพิธีกรพอสมควร”

(ธีรรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“พิธีกร ต้องรู้กลไกการซื้อขายในตลาด และก็ต้องมีประสบการณ์มาระดับหนึ่งเหมือนกัน ต้องรู้ว่าอะไรควรถามอะไรไม่ควรถาม เพราะเรื่องนี้มัน sensitive มาก เพราะเป็นเงินใน กระเป๋าเค้า อะไรที่ไม่ชัวร์ไม่มั่นใจอย่าพูด เสียเครดิตง่าย”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“พิธีกรต้องเป็นคนที่คุณแล่น่าเชื่อถือ ส่วนใหญ่เป็นคนที่อยู่ในวงการข่าวเศรษฐกิจ เพราะว่าพูดถึงเรื่องที่เขาสัมผัสมาในชีวิตประจำวันได้ ไปสดๆ โดยที่ไม่ต้องใช้สคริปต์เลย มันเป็นเรื่องที่เขาติดตามมาเป็นประจำ”

(ภุสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.5.2 ผู้สื่อข่าวร่วมนำเสนอข่าวจากสถานที่เกิดเหตุน้อยมาก

จากการวิเคราะห์รายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว พบว่ามีการนำเสนอ ข่าวด้วยการรายงานข่าวของผู้สื่อข่าวดังนี้

ตารางที่ 7.12 การรายงานสดจากสถานที่เกิดเหตุ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	การนำเสนอข่าวโดยผู้สื่อข่าว		
	ไม่มี	มี	หมายเหตุ
ทันข่าวเศรษฐกิจ	✓		
เวลาโลก	✓		
ภาษาเศรษฐกิจ	✓		
เปิดประตูหุ้น	✓		

ก้าวทันตลาดทุน	✓		
วิพากษ์หุ้น	✓		
คอหุ้น	✓		
สดจากห้องค้า		✓	ตามปกติจะมีการนำเสนอข่าวสั้นๆ จากการรายงานของผู้สื่อข่าว โดยมักจะเป็นข่าวที่เกี่ยวกับตลาดทุน ตลาดเงิน และจากกลุ่มตัวอย่างที่วิเคราะห์ พบว่าเมื่อวันที่ 10 พ.ย. มีการรายงานสดทางโทรศัพท์ของผู้สื่อข่าวจากศาลปกครอง เพราะบังเอิญมีข่าวด่วนที่เกิดขึ้นขณะนั้น และเป็นประเด็นข่าวเศรษฐกิจที่กำลังได้รับความสนใจอย่างมาก คือ ข่าวศาลเลื่อนนัดฟังคำสั่งเรื่อง หุ้น กฟผ.
รู้ทันหุ้นกับช่อง 11	✓		
เส้นทางนักลงทุน		✓	รายงานข่าวสั้นๆ วันละประมาณ 2 ข่าวเท่านั้น

จากข้อมูลในตารางข้างบนนี้ พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าว มีการนำเสนอข่าวด้วยการรายงานข่าวของผู้สื่อข่าวน้อยมาก จนแทบจะไม่มี มีเพียง 2 รายการที่มีการรายงานของผู้สื่อข่าว ซึ่งก็เป็นแค่ข่าวสั้นๆ หรือข่าวด่วนเท่านั้น

ทั้งนี้เนื่องจากรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มีสูตรการนำเสนอจากการวิเคราะห์ของพิธีกร ดังนั้นสิ่งที่ผู้ชมคาดหวัง คือข้อมูลข่าวที่ผ่านการประมวลผลและวิเคราะห์โดยพิธีกรแล้วเป็นหลัก ดังนั้นข้อมูลที่ผู้สื่อข่าวรายงานจึงเป็นเพียงส่วนประกอบเล็กๆ ของบางรายการเท่านั้น

“การรายงานจากผู้สื่อข่าวก็มีบ้างแต่น้อย”

(ธีรรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ไม่มีการรายงานจากข้างนอก มีบ้างก็แค่ phone-in เข้ามา”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“มีการรายงานสด เป็นครั้งคราว”

(ภูสพงค์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.5.3 มีผู้ร่วมรายการมาก เพื่อช่วยเสริมความน่าเชื่อถือของการวิเคราะห์

จากรายการกลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปการเข้าร่วมรายการของบุคคลต่างๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 7.13 ผู้ร่วมรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	ผู้ร่วมรายการ				
	มีผู้ร่วมรายการ				ไม่มีผู้ร่วมรายการ
	สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์	สัมภาษณ์ในห้องส่ง	สัมภาษณ์ทางหน้าจอโทรทัศน์	เทปสัมภาษณ์	
ทันข่าวเศรษฐกิจ	✓				
เวลาโลก					✓
ภาษาเศรษฐกิจ	✓	✓			
เปิดประตูหุ้น		✓			
ก้าวทันตลาดทุน			✓	✓	
วิพากษ์หุ้น	✓	✓			
คอหุ้น	✓	✓			
สดจากห้องค้า			✓		
รู้ทันหุ้นกับช่อง 11					✓
เส้นทางนักลงทุน	✓	✓		✓	

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้มี ให้ความสำคัญกับการมีผู้ร่วมรายการ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดก็ตาม เพื่อช่วยเสริมความน่าเชื่อถือของการวิเคราะห์ข่าว ทั้งนี้พบว่าบุคคลที่มักจะถูกเชิญมาเป็นส่วนหนึ่งของการเล่าเรื่อง 2 กลุ่ม คือ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านข่าวประเภทนั้นร่วมวิเคราะห์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข่าวนั้นๆ โดยตรง รายละเอียดตามตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 7.14 ตัวอย่างประเภทของผู้ร่วมรายการ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	ประเภทผู้ร่วมรายการ		
	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านร่วมวิเคราะห์	ผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข่าว	ผู้ชมทางบ้าน
ทันข่าวเศรษฐกิจ	✓ (เช่น อ.สิปปกร ขาวสะอาด ดร. ธนวรรธ พลวิชัย ผู้อำนวยการ ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย)	✓ (เช่น คุณศุภรัตน์ ศิริสุวรรณางกูร ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ บ.โตโยต้า คุณภูมิธรรม เวชยชัย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม)	
ภาษาเศรษฐกิจ	✓ (เช่น คุณมาริช ท่าราบ กรรมการผู้จัดการ บลจ.ไอเอ็นจี (ประเทศไทย) คุณจักรกริช เจริญเมธาชัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์ บล.ฟินันซ่า เป็นต้น)	✓ (เช่น คุณทนง พิทยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง คุณวรภัค อ้นยาวงษ์ ประธานเจพีมอร์ แคนประเทศไทย/ที่ปรึกษาฯ อดีตรองฯ วงษ์สุข นายกส.มาคมการดำเนินงานบุคคลแห่งประเทศไทย อุดรวิไลพิชญ์ นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์เตอร์)	
วิพากษ์หุ้น	✓ (เช่น คุณเมตติภพ สงเคราะห์ จาก บล.บัวหลวง)	✓ (ผู้ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทที่ทางรายการนำเสนอว่าเป็นหุ้นที่น่าสนใจ เช่น คุณศรีวิไล อดีตร.จุฑามาส ผู้บริหารแผน TCJ คุณชัยภัทร กรรมการบริษัทจีเอสดี คุณนิมิตร ประธานเจ้าหน้าที่ บริษัท 124)	

		Communication)	
คอหุ้ม	✓ (เช่น คุณเอกพิทยา เขี่ยมคงเอก ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บล. นิฟิท คุณวิริยา ผู้อำนวยการฝ่าย วิเคราะห์หลักทรัพย์ บล.เกียรตินาคิน คุณเจริญ รองกรรมการ ผู้จัดการ บล. ทีเอสไอซี)	✓ (เช่น ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ปริญญาสิริ ผู้บริหาร TUCC นัก พยากรณ์หุ้นด้วยศาสตร์ยูเร เนียน)	
เส้นทางนักลงทุน	✓ (นักวิเคราะห์จากบริษัท หลักทรัพย์ต่างๆ เช่น อรุณรัตน์ จี วางกูร ผู้อำนวยการฝ่ายวิเคราะห์ หลักทรัพย์ บล.ทีเอสไอซี คุณเอก พิทยา เขี่ยมคงเอก ผู้ช่วย กรรมการผู้จัดการ บล. นิฟิท)	✓ (เช่น กิตติรัตน์ ณ ระนอง กรรมการและผู้จัดการตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สันติ วิริยะรังสฤษฏ์ บรรณาธิการบริหารวารสาร การเงินการธนาคาร สูดิจิตร อินทของไทยวงศ์ รองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน เกศรา มัญชุ ศรี กรรมการผู้จัดการบริษัท ตลาดอนุพันธ์)	

“เอาผู้ร่วมรายการเข้ามาเพราะเราต้องการ expertise ต้องการความเชี่ยวชาญที่เราไม่มี”
(ธีรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“มีการร่วมรายการโดยการบันทึกเทป เพราะถ้าเชิญมารายการมันจะขึ้นๆ เพราะถ้าเทป
ตัดได้”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เราสามารถเชิญแขกมาในรายการได้ หลายคน

(ภูสพงค์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เราควรจะเอาคนที่เขามีพาวเวอร์พอสมควรในเรื่องนั้น ไม่ใช่เป็นใครก็ได้ มาคุยในรายการ และก็ต้องเป็นคนที่น่าเชื่อถือด้วย หลายคนพูดไม่เก่ง เราก็พยายามเลี้ยง”

(ภุสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.6 ฉาก

7.6.1 ฉากรายการในสตูดิโอเป็นทางการ และเปิดรับข้อมูลใหม่ตลอดเวลา

ฉากที่มีส่วนประกอบสร้างความหมายในรายการข่าว คือฉากในส่วนของพิธีกรที่อยู่ในสตูดิโอ เนื่องจากภาพของรายการส่วนใหญ่อยู่ที่การวิเคราะห์ข่าวของพิธีกรทำให้ผู้ชมเห็นฉากส่วนนี้มาก

จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ฉากของรายการข่าวในตระกูลย่อย News Show เป็นการจัดรายการกัน ในสตูดิโอทั้งหมด มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 7.15 ตัวอย่างฉากในสตูดิโอ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	ฉาก
เวลาโลก	ใช้การสร้างฉากโดยคอมพิวเตอร์กราฟิก โทนนีเขียวและสีน้ำเงิน ไม่มีรูปภาพ
ภาษาเศรษฐกิจ	ฉากเป็นโทนนีน้ำเงิน ลักษณะทันสมัย มีจอโทรทัศน์ขนาดใหญ่ ที่ฉายภาพโลโก้รายการบนพื้นสีฟ้า
ก้าวทันตลาดทุน	เป็นภาพจริงของห้องทำงานที่กำลังมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานกันอย่างคึกคัก โดยเป็นภาพที่มองจากมุมสูง ฉากโทนนีเข้ม
คอนัน	ฉากเป็นโทนนีฟ้า มีจอโทรทัศน์ขนาดใหญ่ ฉายภาพโลโก้ของผู้สนับสนุนรายการ
สดจากห้องค้า	ฉากเป็นโทนนีน้ำเงิน ลักษณะทันสมัย มีจอโทรทัศน์ขนาดใหญ่ ที่ฉายภาพโลโก้รายการบนพื้นสีฟ้า
เส้นทางนักลงทุน	ฉากเป็นห้องข่าวของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี และจอโทรทัศน์ที่ภาพเคลื่อนไหวปรากฏอยู่

จากการวิเคราะห์ฉากรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้พบว่าสิ่งที่รายการทั้งหมดมีร่วมกันคือฉากมีลักษณะเป็นทางการ เรียบๆ ไม่มีลวดลายมาก ใช้สีพื้น ทั้งนี้เพราะรายการตระกูลย่อยนี้เน้นที่ความน่าเชื่อถือ แต่ก็ขาดข้อมูลที่ทันสมัยไม่ได้ฉากของรายการประเภทนี้จะต้องมีจอโทรทัศน์ขนาดใหญ่มีความเคลื่อนไหวปรากฏให้เห็นโดยตลอด บางรายการที่ไม่มีจอโทรทัศน์ก็จะมีคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กวางอยู่บนโต๊ะเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของการมีข้อมูลที่ทันสมัย

“มีจอพลาสมา เพราะเราต้องการความเร็ว เราต้องการฉากที่ทันสมัย มีสีสัน และก็มี dynamic ของมันตลอดเวลา หรืออาจเป็นลายเส้นหรือตัวอินเทอร์ลูด (Interlude) ทำให้มันดูเคลื่อนไหว”

(ธีรรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“หากมันควรจะดูเคลื่อนไหว มีข้อมูลใหม่ตลอดเวลา เพราะในชีวิตจริง ตลาดหุ้นเคลื่อนไหวตลอดเวลา และมีทุกมุมโลก เพราะฉะนั้นหน้าจอก็ไม่ควรนิ่ง ถ้านิ่งๆ ก็จะเป็นเบื่อ”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.6.2 ฉากสถานที่เกิดเหตุหลากหลาย ไม่จำเป็นต้องนำเสนอภาพข่าวที่มีฉากเป็นสถานที่เกิดเหตุ

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ให้ความสำคัญกับตัวข้อมูลข่าวสาร ให้ความสำคัญกับความเป็นเหตุเป็นผลของเนื้อหา จึงไม่ได้เน้นที่ภาพข่าวมากนัก ดังนั้นในการนำเสนอภาพข่าวจึงมักเป็นการนำภาพข่าว ซึ่งจะเป็นภาพที่ถ่ายขึ้นมาใหม่ โดยเฉพาะ หรือเป็นภาพเก่าก็ได้ มาประกอบการนำเสนอเฉย ฉากในภาพจะสอดคล้องกับเนื้อหาข่าวหรือไม่ก็ได้ เช่น นำเสนอการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจในภาพรวม ภาพที่นำเสนอจะเป็นภาพที่มีฉากทั่วไป เช่น ธนาคาร ห้างสรรพสินค้า ตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

7.7 บทรายการ

เป็นทางการ แต่อาจจะสอดแทรกความสนุกสนานบางครั้ง เน้นการวิเคราะห์ข่าว แสดงความคิดเห็นต่อข่าวอย่างมีเหตุมีผล มีข้อมูลสถิติต่างๆ ประกอบ

ตารางที่ 7.16 ตัวอย่างบทสนทนา ครอบคลุมย่อรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

รายการ	บทสนทนา
ภาษาเศรษฐกิจ	เป็นทางการ แต่อาจจะสอดแทรกความสนุกสนานบางครั้ง เน้นการวิเคราะห์ข่าว แสดงความคิดเห็นต่อข่าวอย่างมีเหตุมีผล มีข้อมูลสถิติต่างๆ ประกอบในบางครั้งในการวิเคราะห์ตลาดหุ้นของแขกที่มาร่วมรายการจะใช้ลีลาการวิเคราะห์ที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ใช้ภาษาแบบอุปมา เช่น “ใช้หุ้นไทยออยล์เป็นไม้หอมกันกระแทก” หรือ “อย่าซื้อวุ้นหน้านา ซื้อผ้าหน้าหนาว” เป็นต้น
เปิดประตูหุ้น	เป็นทางการ แต่อาจจะสอดแทรกความสนุกสนานบางครั้ง เน้นการวิเคราะห์ข่าว แสดงความคิดเห็นต่อข่าวอย่างมีเหตุมีผล มีข้อมูลสถิติต่างๆ ประกอบในบางครั้งในการวิเคราะห์ตลาดหุ้นของแขกที่มาร่วมรายการจะใช้ลีลาการวิเคราะห์ที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น เปรียบเทียบว่า นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ “เป็นโรคกลัวความสูง” หรือ วิเคราะห์ว่านักลงทุน “คงนอนหลับ” และ “สัปดาห์นี้น่าจะมี 8 วัน”
ก้าวทันตลาดหุ้น	เป็นทางการ แต่อาจจะสอดแทรกความสนุกสนานบางครั้ง เน้นการวิเคราะห์ข่าว แสดงความคิดเห็นต่อข่าวอย่างมีเหตุมีผล มีข้อมูลสถิติต่างๆ ประกอบในบางครั้งในการวิเคราะห์ตลาดหุ้นของแขกที่มาร่วมรายการจะใช้ลีลาการวิเคราะห์ที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น “เมื่อวานตกเก้าอี้ ช้อนเข็นร่วง” หรือ “เลือกหุ้นตัวนี้เป็นของขวัญวันลอยกระทง” และ “ท่านจะไม่ซื้อเหี่ยวหรือคะ”
คอหุ้น	เป็นทางการ แต่อาจจะสอดแทรกความสนุกสนานบางครั้ง เน้นการวิเคราะห์ข่าว แสดงความคิดเห็นต่อข่าวอย่างมีเหตุมีผล มีข้อมูลสถิติต่างๆ ประกอบในบางครั้งอาจจะมีกรวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วยลีลาเฉพาะตัว เช่น “หุเร็ดอลังการ” “ตรงเป๊ะ”

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ โดยทั่วไปจะใช้บทสนทนาลักษณะเป็นการสนทนากับผู้ชมแบบเป็นทางการ ใช้ภาษาที่สุภาพ คำศัพท์วิชาการ บวกกับท่าทางที่น่าเชื่อถือและจริงจังของพิธีกร ทั้งในการนำเสนอข่าวและการวิเคราะห์ข่าว แต่ก็มีบางครั้งที่พิธีกรหรือผู้วิเคราะห์จะใช้การสนทนาแบบเป็นกันเอง หรือใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจน เพื่อให้ทำให้เรื่องที่วิเคราะห์ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องหนัก และยากต่อการทำความเข้าใจ กลายเป็นเรื่องที่ผู้รายการสามารถเข้าใจได้

หนึ่งในรายการทีวีเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจ โดยเฉพาะข่าวในตลาดทุน พิธีกรต้องมีความสามารถที่จะเลือกใช้ระดับความเป็นทางการของบทสนทนาให้เหมาะสม เพราะผู้ชมรายการ Free TV มีความหลากหลายสูง ถ้าใช้ภาษาสูงเกินไป ชาวบ้านหรือนักลงทุนหน้าใหม่ก็อาจจะไม่เข้าใจ แต่ถ้าใช้ภาษาง่ายเกินไป นักลงทุนหน้าเก่าก็จะดูถูกว่าพิธีกร ไม่ได้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้จริง เป็นการลดความน่าเชื่อถือของตัวพิธีกรได้

“ใช้ภาษาเล่า ภาษาที่เกิดขึ้นจากการสังเคราะห์ของผู้สื่อข่าว จากการทำความเข้าใจกับบท แล้วก็เล่าออกมาให้ฟัง”

(ธีรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“ไม่วิจารณ์ รายการนี้ไม่ด่าใครทั้งสิ้นครับ เน้นวิเคราะห์มากกว่า”

(ธีรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“มันควรจะเป็นภาษาง่ายๆ เพราะคนที่เป็นนักลงทุนจริงๆ ก็ไม่ใช่ภาษาทางการ เป็นการใช้ภาษาธรรมดา เป็นภาษาฟังง่ายๆ”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“เรื่องเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่เข้าใจยาก ถ้ายิ่งเป็นทางการมากก็จะน่าเบื่อ คนก็จะยังไม่เข้าใจ แต่ถ้าใช้ภาษาเข้าใจง่ายไป นักธุรกิจเขาก็จะมองว่าไม่น่าเชื่อถือ”

(ภุสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง

เล่าเรื่องและวิเคราะห์ มุมมองแบบบุคคลที่ 1

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ พบว่ามีพิธีกรหรือผู้วิเคราะห์ จะเล่าเรื่องและวิเคราะห์ข่าว โดยใช้มุมมองแบบบุคคลที่ 1 คือ หากมองว่าการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เป็นเหตุการณ์ พิธีกรหรือผู้วิเคราะห์ ก็มีสถานะเป็นตัวเอก เพราะเป็นนักวิเคราะห์จากบริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการลงทุนโดยตรง ผู้วิเคราะห์ในรายการตระกูลย่อยนี้ จึงเป็นการเล่าเรื่องและวิเคราะห์แบบบุคคลที่ 1 ซึ่งใกล้ชิดกับเหตุการณ์มากๆ มีการเจือปนความ

คิดเห็นลงไป มุ่งที่จะตีความเหตุการณ์ในตลาดหลักทรัพย์ และแวดวงธุรกิจ ในมุมมองของผู้วิเคราะห์

ทั้งนี้รวมถึงในบางรายการที่มักจะเชิญผู้บริหารจากบริษัทจดทะเบียนมาสัมภาษณ์ในรายการเกี่ยวกับหุ้นของบริษัทนั้น ผู้บริหารเหล่านี้ก็ใช้มุมมองในการเล่าเรื่องแบบบุคคลที่ 1 เช่นกัน และมีแนวโน้มที่จะเจือปนความคิดเห็นเชิงบวก เพื่อโฆษณาชวนเชื่อให้หุ้นของบริษัทได้รับความสนใจจากนักลงทุน

ส่วนสูตรการประกอบสร้างเนื้อหาหลักๆ ของรายการโดยตัวพิธีกรและทีมงานเป็นหลัก ทั้งนี้เพราะการวิเคราะห์ข่าวส่วนใหญ่เป็นการหยิบข่าวที่น่าเสนอไปแล้วมาวิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น โดยใช้มุมมองของตนเองและนักวิเคราะห์รับเชิญ

“คนทำรายการนี้จะถูก create ให้เป็นเหมือน expertise ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง”

(ธีรรัตน์ รัตนเสวี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551)

“คนที่เล่าต้องทำให้คนดูรู้สึกว่ารู้อจริง เพราะถ้าเรายังทำตัวให้เขาเชื่อไม่ได้ ว่าเรารู้จริง เขาก็จะไม่เชื่อเรา ถ้าไปจัดรายการแบบหน่อมแน้ม เขาก็ไม่ดู”

(เนาวรัตน์ เจริญประพิณ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

“ข่าวจะเป็นผู้สื่อข่าวของเราทำเอง”

(ภุสพงศ์ ฉายประเสริฐ, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551)

7.9 รหัส

ใช้รหัสต่างๆ สื่อสารถึงควมามีเหตุผล และความสำคัญของข้อมูลที่ตีในการตัดสินใจ

จากการวิเคราะห์รหัสต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ พบว่าทั้ง 10 รายการใช้รหัสต่างๆ ซึ่งอาจจะใช้รหัสตัวเดียวกันทั้งหมดหรือแตกต่างกันบ้าง แต่จากการศึกษาทั้งในฝั่งของผู้ส่งสารและฝั่งของผู้รับสาร พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีสูตรการ รหัสต่างๆ เพื่อสื่อความหมายดังนี้

ความหมายหลักที่รหัสต่างๆ ในรายการข่าวตระกูลย่อยนี้สื่อสารไปยังผู้รับสาร คือ ความมีเหตุผล และความจำเป็นต้องมีข้อมูลที่ดีในการตัดสินใจกล่าวคือ ผู้ผลิตรายการจะเลือกใช้รหัสต่างๆ ในทุกระดับ เพื่อสื่อความหมายไปยังผู้ชม ให้ผู้ชมเกิดถอดรหัส ได้รับความหมาย ด้านความมีเหตุผลมีผลในการตัดสินใจ ทั้งตัดสินใจเชื่อ หรือตัดสินใจกระทำอะไร ซึ่งเหตุผลหนึ่งที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจต้องมาจากการมีข้อมูลข่าวสารที่ดี โดยเฉพาะต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยที่สุดและเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ดังนั้นรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จึงต้องสื่อสารความหมายเรื่องความรวดเร็วและความถูกต้องประกอบด้วย ซึ่งรหัสต่างๆ ได้กล่าวถึงรายละเอียดไปแล้วในหัวข้อ 7.1 – 7.8 ได้แก่

เค้าโครงรายการแน่นอน มีการแบ่งช่วงรายการชัดเจน ทำให้ผู้ชมแยกแยะได้ว่าเนื้อหาใดคือข่าวซึ่งเป็นข้อเท็จจริง และเนื้อหาใดเป็นการวิเคราะห์ ซึ่งไม่ใช่ข้อเท็จจริง ประกอบการมีสูตรการเรียงลำดับการนำเสนอโดย นำเสนอข่าวในภาพรวมก่อน แล้วจึงเข้าสู่การวิเคราะห์ข่าว ซึ่งเป็นรหัสการนำเสนอที่สะท้อนความหมายของการวิเคราะห์หรืออย่างมีเหตุผล ต้องทราบข้อมูลที่ดีเสียก่อนแล้วยังเสริมความหมายเรื่องเหตุผลจากการคิดเชิงวิเคราะห์ด้วยการลำดับเวลาในการเล่าเรื่อง ที่มักจะมีการย้อนอดีตไปให้เห็นที่มาที่ไปของเรื่องเสียก่อน จึงวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคต

ส่วนรหัสด้านระยะเวลาแนะนำเสนอนั้น ช่วงวิเคราะห์ข่าวมากกว่าการนำเสนอรายงานข่าว ซึ่งสื่อความหมายถึงการให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ในรายละเอียดมากกว่าการรู้ข่าวเพียงผิวเผินด้วย และยังมีความหมายเรื่องการวิเคราะห์ที่ลึกซึ้ง จากรหัสการที่รายการข่าวในตระกูลนี้ จะวิเคราะห์ข่าวเพียงประเภทใดประเภทหนึ่ง โดยผู้วิเคราะห์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านนั้น ซึ่งก็ยังสะท้อนความหมายเรื่องความถูกต้องด้วย

ขณะที่รหัสด้านเทคนิคการนำเสนอแนะนั้น รายการข่าวในตระกูลนี้มีรหัสส่วนใหญ่อคล้ายคลึงกับตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก เพราะมีสูตรการนำเสนอที่หมายถึงความถูกต้องเหมือนกัน แต่ก็มีแตกต่างบ้างในบางประเด็น เช่น การใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ประกอบฉาก เป็นรหัสเพื่อถ่ายทอดความหมายเรื่องความรวดเร็วของข้อมูลข่าวที่นำเสนอลักษณะที่สดจริงๆ ณ เวลาที่ออกอากาศอยู่ เช่นเดียวกับฉากรายการในสตูดิโอ ที่มักจะมีจอพลาสมา หรือกราฟฟิคที่แสดงถึงการรับข้อมูลที่ทันสมัยที่สุดตลอดเวลารายการนำเสนอรายงาน ซึ่งเป็นการใช้ฉากที่สื่อสารถึงความหมายเรื่องความรวดเร็วเช่นกัน

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มีสูตรการใช้รหัสตัวละครทั้งพิธีกรและผู้ร่วมรายการในส่วนของการวิเคราะห์ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญหรือมีความรู้ ความเกี่ยวข้องกับประเด็นข่าวนั้นๆ และก็จะต่างจากตัวละครในตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซเชียล ที่ตัวละครมักจะแสดงความคิดเห็นกับข่าว แต่ในตระกูลย่อยนี้จะเป็นการแสดงความคิดเห็น โดยใช้หลักเหตุผล มีข้อมูล สถิติ มุมมองจากผู้เกี่ยวข้องที่รอบด้าน มาประกอบการวิเคราะห์

และเมื่อพิจารณาบทสนทนาของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ จะพบว่าใช้รหัสการสนทนาแบบทางการคล้ายรายการข่าวตระกูลข่าวแนวคลาสสิก แต่ในการวิเคราะห์ข่าวนั้น อาจจะใช้รหัสบทสนทนาที่สนุกสนานได้เล็กน้อย เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่ายขึ้น แต่ก็ยังใช้รหัสการสนทนาที่สื่อสารถึงความมีเหตุมีผล เพราะจะเป็นบทสนทนาที่เน้นการวิเคราะห์ข่าว แสดงความคิดเห็นต่อข่าวอย่างมีเหตุมีผล มีข้อมูลสถิติต่างๆ ประกอบ มากกว่าใช้รหัสที่สื่อสารเพื่อตอบสนองด้านอารมณ์

จะเห็นได้ว่าในภาพรวมรายการข่าวในตระกูลนี้ คือ การใช้รหัสที่สื่อสารถึงความเป็นเหตุเป็นผล อันจะต้องเกิดขึ้นจากการรับทราบข้อมูลที่รวดเร็วทันสมัยและมีความถูกต้องด้วย จึงจะสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม

ทั้งหมดนี้คือสูตรของรายการข่าวในตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว (News Analysis) ที่ได้จากการวิเคราะห์พบว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ทั้ง 10 รายการมีส่วนร่วมกัน และพบว่าถูกใช้เป็นแนวทางในการผลิตรายการทั้ง 10 รายการทุกๆ ครั้งด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7.10 สรุป

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรายการข่าวทั้งหมดพบมีรายการข่าวที่จัดอยู่ในตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว (News Analysis) จำนวน 10 รายการ ได้แก่

ตารางที่ 7.17 รายชื่อรายการตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว

ลำดับที่	รายการ	วัน-เวลาออกอากาศ	สถานี
1.	ทันข่าวเศรษฐกิจ	จ.-ศ. 09.40 – 10.00 น.	ช่อง 5
2.	เวลาโลก	จ.-ศ. 08.00 – 08.30 น.	โมเดิร์นไนน์
3.	ภาษาเศรษฐกิจ	จ.-ศ. 08.30 - 09.30 น.	โมเดิร์นไนน์
4.	เปิดประตูหุ้น	จ.-ศ. 09.45 – 10.00 น.	โมเดิร์นไนน์
5.	ก้าวทันตลาดทุน	จ.-ศ. 10.00 – 10.30 น.	โมเดิร์นไนน์
6.	วิพากษ์หุ้น	จ.-ศ. 13.30 – 14.00 น.	โมเดิร์นไนน์
7.	สดจากห้องค้า	จ.-ศ. 14.05 – 14.15 น. และ 16.30 – 16.40 น.	โมเดิร์นไนน์
8.	คอหุ้น	จ.-ศ. 15.00 – 15.30 น.	โมเดิร์นไนน์
9.	รู้ทันหุ้นกับช่อง 11	จ.-ศ. 10.05 – 10.30 น.	ช่อง 11
10.	เส้นทางนักลงทุน	จ.-ศ. 09.30 – 10.00 น.	ไอทีวี

ทั้งนี้แม้ว่าจะมีรายการที่สามารถจัดอยู่ในตระกูลย่อยนี้มากถึง 10 รายการ แต่รายการที่เป็นตัวแทนที่ดีที่สุด (Best Represent) ของตระกูลย่อยนี้ ได้แก่ รายการก้าวทันตลาดทุน ทางโมเดิร์นไนน์ทีวี และรายการเส้นทางนักลงทุน ทางไอทีวี เพราะเป็นรายการที่ใช้สูตรการนำเสนอรายการแนววิเคราะห์ข่าวนี้อย่างเด่นชัดที่สุด มีการผสมผสานการรายงานข่าวและการวิเคราะห์ข่าวได้อย่างลงตัว

โดยจากการศึกษา พบว่าสามารถสรุปสูตรที่สำคัญของการผลิตรายการตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว ใน 3 ประเด็นใหญ่ได้ดังนี้

7.10.1 การเล่าเรื่อง

เป็นการเล่าเรื่องของผู้เล่าเรื่อง ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงเล่าเรื่องให้ทราบว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นที่ไหน อย่างไร แต่ต้องนำเสนอข้อมูลในเชิงวิเคราะห์ประกอบด้วย โดยการวิเคราะห์นั้นก็อาจจะเป็นการวิเคราะห์โดยวิธีการที่มีความเชี่ยวชาญเองก็ได้ หรือ อาจจะเป็นการวิเคราะห์โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในวงการนั้นๆ มาร่วมเป็นผู้เล่าเรื่อง โดยเป็นการแสดงความคิดเห็นที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักเหตุผล เพื่อวิเคราะห์จนได้สิ่งที่ผู้ชมคาดหวัง คือ การทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือ “การฟันธง”

ทั้งนี้ผู้ชมรายการข่าวในตระกูลนี้ จะได้ชมการวิเคราะห์ โดยมีโครงสร้างที่ค่อนข้างแน่นอน คือ จะได้รับการรายงานข่าวที่เกี่ยวข้องล่าสุดเสียก่อน แล้วจึงนำไปสู่การวิเคราะห์ข่าว โดยมักจะมีการแยกชัดเจนว่าส่วนใดเป็นส่วนของข่าว ส่วนใดเป็นส่วนของการวิเคราะห์ ไม่ปะปนกัน

อนึ่งรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มักจะเล่าเรื่องโดยการใช้อุปมาอุปไมยการนำเสนอที่หลากหลาย ทั้งการรายงานข่าว การวิเคราะห์ข่าว การสนทนา การสัมภาษณ์ ฯลฯ แต่มีเนื้อหาทั้งหมดสอดคล้องกัน เพื่อเสริมย้ำความน่าเชื่อถือของข้อมูล และทำให้ผู้ชมรับทราบข้อมูลที่รอบด้านที่สุด

7.10.2 เนื้อหา

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้เน้นการนำเสนอเฉพาะข่าวหนัก (hard news) ซึ่งเอื้อต่อการวิเคราะห์ข่าว โดยข่าวที่ถูกนำมาวิเคราะห์ใน ปี 2548 นี้ มี 2 ประเภท คือ ข่าวเศรษฐกิจ และข่าวต่างประเทศ แต่ในรายการตระกูลย่อยนี้ ก็อาจจะนำเสนอข่าวอื่นๆ ที่เห็นว่าเกี่ยวข้องได้ในบางกรณี เช่น หากมีเหตุการณ์ทางการเมืองที่อาจจะมีผลกระทบต่อการลงทุน ก็จะมาเสนอได้

7.10.3 เทคนิคการนำเสนอ

ใช้เทคนิคการนำเสนอที่เป็นทางการ ในทุกๆ องค์ประกอบ ทั้งเสื้อผ้า เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม แต่อาจจะมีลักษณะที่แตกต่างจากรายการข่าวแนวคลาสสิกเล็กน้อย ตรงที่พิธีกร

หญิงมักจะเลือกใช้องค์ประกอบด้านนี้ที่สะท้อนความเป็นนักธุรกิจที่คล่องแคล่ว มากกว่าผู้ประกาศข่าวในรายการข่าวแนวคลาสสิก เช่น อาจจะได้ใส่สูทเสมอไป เป็นต้น

ฉาก และอุปกรณ์ประกอบฉากที่ต้องเป็นทางการ แต่ต้องดูมีความทันสมัยของข้อมูล มีจอพลาสมาหรือคอมพิวเตอร์ คอยรับข้อมูลล่าสุด ปრაกฏให้เห็น ส่วนการเคลื่อนไหว การใช้สายตา ของพิธีกร ก็เป็นทางการเช่นกัน สำหรับทางเทคนิคด้านแสง เสียง ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ทำในแบบคลาสสิก เป็นไปตามพื้นฐานการผลิตรายการโทรทัศน์โดยทั่วไป เป็นลักษณะเรียบๆ นิ่งๆ ขณะที่เทคนิคด้านภาพทั้งภาพข่าวและภาพในสตูดิโอ ก็เป็นภาพที่ธรรมดาทำหน้าที่เพียงถ่ายทอดเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง ไม่มีการเพิ่มเติมสีสัน หรือเทคนิคที่หวือหวาเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้ชมแต่อย่างใด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 8

ตระกูลรายการข่าว (News Programs Genre)

จากการวิเคราะห์รายการข่าวทั้ง 69 รายการและสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ตระกูลดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 4-7 นั้น เมื่อนำรายการข่าวทั้ง 4 ตระกูล มาวิเคราะห์ในภาพรวมพบข้อค้นพบในประเด็นต่างๆ ดังนี้

8.1 สถานะของตระกูล

แม้ว่าจากการวิจัยครั้งนี้จะพบว่ารายการข่าวโทรทัศน์ที่ออกอากาศใน พ.ศ. 2548 สามารถจำแนกออกได้เป็น 4 ตระกูล แต่เมื่อพิจารณาพัฒนาการของแต่ละตระกูลแล้ว จะพบว่าทั้ง 4 ตระกูลมีสถานะแตกต่างกัน

8.1.1 ตระกูลหลัก

ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก (Classic News) เป็นตระกูลรายการข่าวที่มีสูตรการนำเสนอรายการแบบดั้งเดิม สืบทอดมาตั้งแต่การเริ่มต้นผลิตรายการข่าวในประเทศไทย เมื่อประมาณ 50 ปี ก่อนหน้านี้ ไม่ว่าจะบริบททางสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร แต่รายการข่าวตระกูลนี้ก็ยังคงอยู่คู่กับหน้าจอโทรทัศน์ไทย หรือแม้กระทั่งใน พ.ศ. 2548 นี้ ที่กระแสของรายการข่าวตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว (News Show) จะมีอิทธิพลกับวงการข่าวโทรทัศน์มากเพียงใด แต่รายการข่าวตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก (Classic News) ก็ยังคงมีออกอากาศอยู่ถึง 33 รายการ ในทุกๆ ช่อง รวมทั้ง ช่อง 3 ซึ่งเป็นผู้สถาปนารายการข่าวตระกูลใหม่ๆ ขึ้นมา ก็ยังคงมีรายการข่าวในตระกูลข่าวแนวคลาสสิก (Classic News) ออกอากาศอยู่ถึง 4 รายการ

รายการข่าวตระกูลข่าวแนวคลาสสิก (Classic News) ยังคงสูตรการนำเสนอที่เน้นเรื่องความน่าเชื่อถือ ความเป็นทางการ มาโดยตลอด และก็ยังมิมีผู้ชมคาดหวังสิ่งเหล่านี้ในการชมข่าวมาตลอด กล่าวคือ แม้ว่าหลายสถานีพยายามสร้างกลุ่มผู้ชมกลุ่มใหม่ขึ้นมา ด้วยการสร้างสรรค์ตระกูลรายการใหม่ๆ ขึ้นมาตอบสนองความต้องการของคนกลุ่มใหม่นั้น แต่ทุกสถานีก็ยังคงต้องนำเสนอรายการข่าวแนวคลาสสิกอยู่ เพราะถึงอย่างไรก็ยังมีผู้ชมข่าวกลุ่มเดิมที่ต้องการชมข่าวแนวคลาสสิกอยู่โดยไม่เปลี่ยนแปลง

ดังนั้นเมื่อวิจัการรับรู้และจดจำของผู้ผลิตรายการและผู้ชมรายการ ก็พบว่า รายการข่าวแนวคลาสสิก มีภาพลักษณ์เป็นตัวแทนของตรรกุการข่าวทั้งหมด กล่าวคือ เมื่อพูดถึงรายการข่าวคนส่วนใหญ่ก็จะนึกภาพของรายการข่าวแนวคลาสสิกนี้ก่อนเป็นลำดับแรก ด้วยเหตุนี้รายการข่าวในตรรกุการข่าวแนวคลาสสิก (Classic News) จึงมีสถานะเป็นตรรกุการหลักของตรรกุการข่าว หรืออาจเรียกได้ว่ามีภาพลักษณ์การเป็นตัวแทนของรายการข่าวทั้งหมด

8.1.2 ตรรกุการย่อย

จากการวิเคราะห์ทั้งหมดก็พบว่า ใน พ.ศ.2548 นี้ นอกจากรายการข่าวแนวคลาสสิก ที่มีอยู่เดิมแล้ว ยังพบการมีอยู่ของรายการข่าวในตรรกุการย่อยอื่นๆ ที่แตกตัวออกมาเพิ่มเติม โดยการเพิ่มสิ่งทีประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ลงไปในรายการข่าวแนวคลาสสิก อีก 3 ตรรกุการย่อย คือ ตรรกุการย่อยรายการข่าวแนวโซวีข่าว ตรรกุการย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง ตรรกุการย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว ซึ่งทั้ง 3 ตรรกุการย่อยเป็นตรรกุการย่อยทีเกิดขึ้นใหม่ หรือพัฒนามาจะตรรกุการเดิม ไม่ใช่ตรรกุการย่อยทีอยู่ในการรับรู้ของผู้ชมและผู้ดำเนินรายการเหมือนตรรกุการแนวคลาสสิก และด้วยสถานะการเป็นเพียงตรรกุการย่อยนี้เอง ทีอาจจะไม่ใช่เรื่องแปลกทีตรรกุการย่อยเหล่านี้ อาจจะหายไปจากจอโทรทัศน์ในอนาคตก็ได้ เพราะรายการเหล่านี้เกิดขึ้นจากความต้องการของผู้ชม ดังนั้นเมื่อวันหนึ่งความต้องการนั้นหมดไป รายการตรรกุการย่อยเหล่านี้ก็หมดความจำเป็นทีจะต้องออกอากาศทางโทรทัศน์

8.2 สูตรเฉพาะของตรรกุการรายการข่าว

แม้ว่าจะมีตรรกุการย่อยรายการข่าวใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่รายการข่าวทุกรายการทุกตรรกุการย่อยก็ยังมีสูตรร่วมกัน ทีไม่สามารถขาดได้เลย 2 ประการหลัก คือ

8.2.1 ความจริง

ไม่ว่าจะมีการนำสิ่งทีประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) มาใส่ลงไปมากเพียงใด แต่เนื้อหาทีนำเสนอในรายการข่าวทุกรายการก็ยังคงต้องมีลักษณะเป็นเรื่องทีเกิดขึ้นจริง (Actuality) แต่อาจจะนำเสนอแบบเรื่องจริงล้วนๆ ตามสูตรของรายการข่าวแนวคลาสสิก หรือผสมการเล่าเรื่องแบบเรื่องแต่ง ตามสูตรของรายการข่าวแนวโซวีข่าว หรือแนวสาระบันเทิง หรืออาจจะเพิ่มเติมการ

วิเคราะห์ ตามสูตรของรายการแนววิเคราะห์ข่าว แต่ทุกตระกูลย่อยก็ยังคงนำเสนอบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง

ผู้ผลิตรายการต้องนำเสนอเรื่องที่พิจารณาแล้วว่าเป็นเรื่องจริง หากแต่ในบางตระกูลย่อย ใช้การผลิตแบบง่าย ๆ ก็อาจจะมีการตรวจสอบความถูกต้อง ว่าเท็จจริงเพียงใดน้อย น้อยไปบ้าง แต่ผู้ผลิตรายการก็รับรู้ว่าเขาต้องนำเสนอเรื่องจริงที่ถูกต้อง แต่ด้วยข้อจำกัดด้านเวลา ทำให้อาจจะมีเรื่องที่ไม่จริงออกอากาศไปสู่ผู้ชมบ้างในบางครั้ง

8.2.2 ความสด

นอกจากสูตรเรื่องความจริงแล้ว สิ่งที่เป็นสูตรของรายการข่าว ที่ทุกรายการ ทุกตระกูล ทุกตระกูลย่อย ยังคงต้องมี คือ ความสดใหม่ของข่าว ข่าวที่นำเสนอต้องมีความสดใหม่ คือ เป็นการนำเสนอข่าวที่เป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ไม่นานนักเป็นหลัก

8.3 การก่อตัวและพัฒนาการของแต่ละตระกูล

ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าตระกูลและสูตรของรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย มีพัฒนาการ และมีความเคลื่อนไหวมาโดยตลอดระยะเวลาของการมีอยู่ของรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย โดยในอดีตอาจจะเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป แต่ในปัจจุบันซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและมีการเคลื่อนไหวตัวออกจากขนบเดิมมาก จะทำให้ตระกูลย่อยใหม่ๆ ค่อยๆ ก่อตัวขึ้นในการรับรู้ของผู้ผลิตรายการและผู้ชมรายการข่าวโทรทัศน์ โดยในแต่ละตระกูลก็มีพัฒนาการที่แตกต่างกันไป

8.3.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก (Classic News Genre)

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าตระกูลรายการข่าวตระกูลนี้ เป็นตระกูลหลักของตระกูลรายการข่าวทั้งหมด ดังนั้นการก่อตัวขึ้นของตระกูลนี้จึงเริ่มขึ้นตั้งแต่ครั้งที่เริ่มมีการออกอากาศรายการข่าวในวันแรกของการเปิดสถานีโทรทัศน์แห่งแรกของประเทศไทย เมื่อ 50 ปีก่อน รายการข่าวในการรับรู้ของผู้คนในอดีตคือรายการข่าวแบบที่เป็นการรายงานข่าว (News Bulletin) คือ มีผู้ประกาศข่าวท่าทางทางการ มาประกาศข่าวให้ผู้ชมได้รับชม ซึ่งภาพข่าวก็มีการพัฒนาการมาตามยุคตามสมัย โดยพัฒนาไปตามเทคโนโลยีการถ่ายภาพและการออกอากาศ เมื่อข่าวมีมากขึ้นทั้งปริมาณ

และความหลากหลาย รายการข่าวแบบนี้ก็รับสูตรการนำเสนอมาโดยตลอด แต่สิ่งที่ยังคงอยู่คือ ความน่าเชื่อถืออันเกิดจากทุกองค์ประกอบของรายการ

สูตรการผลิตรายการข่าวตระกูลนี้ ยังเป็นนิยมของทุกสถานี ทุกสถานีมีรายการข่าวตระกูลนี้ เป็นพื้นฐาน โดยเฉพาะในข่าวภาคหลักๆ ของสถานี โดยเฉพาะข่าวภาคค่ำ ซึ่งในอดีตก็มีการเชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องกับข่าวในพระราชสำนัก ที่ต้องนำเสนอเวลา 20.00 น. เหมือนกันทุกสถานี จนกระทั่งเมื่อไม่กี่ปีมานี้ หลายสถานี มีการแยกการนำเสนอข่าวภาคค่ำ ออกเป็นหลายช่วงข่าว ด้วยเหตุผลทางธุรกิจ ที่จะต้องแข่งขันกันนำเสนอรายการบันเทิงในช่วงหัวค่ำ ทำให้รายการข่าวภาคค่ำของบางช่องแยกออกจากข่าวในพระราชสำนัก เช่น รายการเรื่องเด่นเย็นนี้ ทางช่อง 3 ซึ่งเป็นรายการข่าวหลักรายการเดียวที่ออกอากาศในช่วงเย็นถึงค่ำทางช่อง 3 ที่จบรายการตั้งแต่ 18.30 น. ก่อนที่จะมีข่าวในพระราชสำนักถึง 1 ชั่วโมง 30 นาที และใช้ผู้นำเสนอคนละชุดกัน ทำให้ความเชื่อมโยงเรื่องความเป็นทางการอาจจะลดลง จนพัฒนาจนการเป็นรายการแนวโชว์ข่าวไปแต่อย่างไรก็ตาม รายการข่าวภาคหลักของอีก 5 สถานี ก็ยังคงใช้สูตรการนำเสนอของตระกูลนี้อยู่

แต่ในปัจจุบันจะเห็นความเปลี่ยนแปลงของสูตรรายการในตระกูลนี้บ้างเล็กน้อย คือ อาจจะมีการลดความเป็นทางการลงไปบ้าง มีการสนทนาระหว่างผู้ประกาศบ้าง มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมมากขึ้น ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในบทที่ 4 ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะเรียกได้ว่าเป็นการเบี่ยงออกไปจากสูตรเดิม เพราะกระแสของรายการข่าวตระกูลย่อยใหม่ๆ กำลังอยู่ในจุดสูงสุด ทำให้ผู้บริหารสถานี หรือผู้ผลิตรายการบางรายการก็เลยทดลองยืมบางสูตรจากรายการตระกูลอื่นๆ มาใช้ เพื่อดึงผู้ชมที่กำลังคุ้นเคยกับวัฒนธรรมการชมแบบใหม่ แต่หลายรายการก็ทำได้แค่ “ทดลอง” เพราะไม่สอดคล้องกับการรับรู้สูตรของผู้ชมข่าวตระกูลนี้ที่มีการสั่งสมมายาวนาน เช่น รายการข่าวค่ำไอทีวีที่ทดลองนำเสนอโดยนำข่าวภูมิภาค ข่าวกีฬา และข่าวบันเทิงมาขึ้นต้นรายการ แล้วก็ตั้งปรับเป็นสูตรเดิม เป็นต้น แต่บางสูตรที่ไปหยิบยืมมา ก็สามารถไปประกบกับความคาดหวังของผู้ชมได้อย่างลง เช่น การสนทนากันเล็กน้อยก่อนหรือหลังการนำเสนอข่าว แต่ก็ต้องเล็กน้อยและไม่ใช่การแสดงความคิดเห็นส่วนตัวมากเกินไปด้วย หรือหลายรายการก็สอดแทรกลักษณะสาระบันเทิงลงในรายการด้วยการมีคอลัมน์ที่นำเสนอเนื้อหาลักษณะนั้นๆ ในรายการ

รายการข่าวในตระกูลนี้จะยังอยู่คู่กับโทรทัศน์ไทยไปได้โดยไม่มีข้อสงสัย เพราะตราใบที่ข่าวยังเป็นเรื่องของข้อเท็จจริง รายการในตระกูลนี้ที่มุ่งเสนอข้อเท็จจริงก็ยังคงอยู่ แต่ด้วยปัจจัยการแข่งขันทางธุรกิจที่สูงขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และการก่อตัวขึ้นของรายการ

ตระกูลย่อยใหม่ๆ ทำให้รายการข่าวตระกูลข่าวแนวคลาสสิกอาจจะต้องปรับตัวบ้าง แต่ก็เป็นการปรับตัวในอัตราที่ช้ามาก หากเทียบกับรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น

8.3.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว (News Show Sub-genre)

เป็นตระกูลย่อยที่เกิดจากการผสม (Hybrid) ของรายการข่าว กับรายการตระกูลอื่นๆ ทั้งรายการวาไรตี้โชว์ รายการละคร รายการเกมโชว์ รายการสารคดี รวมทั้งรายการเพลง เป็นรายการข่าวที่แม้จะนำเสนอเนื้อหาหลักๆ เป็นข่าว แต่มีการนำเสนอด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งไปดึงมาจากรายการตระกูลอื่นๆ อาทิ การแสดงบทบาทสมมุติจากรายการละคร การร่วมสนุกตอบคำถามชิงรางวัลจากรายการเกมโชว์ การนำสิ่งของมาแสดงหรือสารคดีจากรายการสารคดี หรือการใช้มิวสิควิดีโอจากรายการเพลง เป็นต้น ทั้งหมดก็เพื่อให้ผู้ชมรับข่าวได้ง่ายขึ้น และรับสารโดยไม่ต้องใช้ความคิดมาก เพลิดเพลินไปกับการรับสาร

รายการข่าวตระกูลย่อยข่าวแนวโชว์ข่าวนี้นี้ มีพัฒนาการมาจากการเล่าข่าว ซึ่งก็เริ่มมาจากรายการข่าวทางวิทยุ แล้วพัฒนามาเป็นการเล่าข่าวทางโทรทัศน์ และเพิ่มจำนวนพิธีกรจนกลายเป็นรายการสนทนาข่าว โดยในช่วงเริ่มต้นนั้น มีรายการที่นำเสนอในโดยใช้รูปแบบนี้เพียงไม่กี่รายการ ซึ่งหนึ่งในนั้น คือ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ แล้วได้รับความนิยมจากผู้ชม ซึ่งผู้ที่คุมนโยบายการนำเสนอรายการข่าวของช่อง 3 เอง ก็ระบุว่าสาเหตุที่ได้รับความนิยมคือ คนไทยคุ้นเคยกับความบันเทิง ในขณะที่คุณอรปริยา ซึ่งเป็นพิธีกรหญิงในวันแรกของรายการ ก็มองว่ารายการนี้มีคนชื่นชอบมากเพราะชื่นชอบลีลาของคุณสรยุทธ ซึ่งก็อาจจะมองได้ว่ารายการข่าวตระกูลย่อยนี้ เกิดขึ้นจากการที่ผู้ชมต้องการชมข่าวที่มีความบันเทิงผสมอยู่ และนำเสนอด้วยลีลาที่น่าสนใจของพิธีกร

ต่อมา มีการผลิตรายการที่ใช้สูตรเดียวกันตามมาอีกหลายรายการ ทำให้มีการใส่ สิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ต่างๆ ที่ยืมมาจากรายการตระกูลอื่นๆ เพิ่มเติมลงไป จนรายการที่เคยเล่าข่าวหรือสนทนาข่าว เพียงอย่างเดียวมีพัฒนาการจนเป็น รายการข่าวที่ประกอบไปด้วยสิ่งละอันพันละน้อย เพื่อสร้างสีสัน ความสบาย และความเพลิดเพลินอารมณ์ของผู้ชม และทุกๆ รายการก็ใช้วิธีการผลิตรายการลักษณะนี้ ซ้ำไปซ้ำมา จนเมื่อกลายมาเป็น รายการข่าวในตระกูลย่อยใหม่ คือ “News Show”

แรงผลักดันหนึ่ง ที่ทำให้เกิดรายการตระกูลย่อยใหม่นี้ คือ ผลประโยชน์จากการผลิตรายการ ซึ่งก็เข้ามาเกี่ยวข้องกับตั้งแต่มีรายการในตระกูลนี้ คือ เริ่มจากการปรับสูตรการนำเสนอรายการข่าว ให้ไปสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนไทย เพื่อที่จะเข้าถึงผู้ชม นั่นก็หมายถึงเรตติ้งของรายการ ยิ่งเข้าถึงได้มากเท่าไร ยิ่งได้เรตติ้งสูง และได้ผลประโยชน์จากค่าโฆษณาสูงตามไปด้วย ดังนั้นยังมีรายการลักษณะเดียวกันเพิ่มมากขึ้น แต่ละรายการยังต้องเพิ่ม สิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ให้ถูกใจผู้ชมมากยิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งก็หนีไม่พ้นการตอบสนองด้านอารมณ์ ซึ่งอาจจะมีหลักคิดต่างกับรายการข่าวตระกูลข่าวแนวคลาสสิก ที่โดยมีหลักการว่าจะต้องทำรายการเพื่อปรับให้ผู้ชมเกิดสติปัญญาที่สูงขึ้น จึงเน้นตอบสนองด้านสติปัญญามากกว่า

เมื่อมีรายการตระกูลย่อยนี้มากขึ้น และมีในทุกๆ สถานี ทำให้เกิดการแข่งขัน จนบางครั้งเรียกได้ว่าเป็น “สงคราม” ทุกรายการต่างก็มุ่งแข่งชิงสัดส่วนผู้ชม จนบางครั้งอาจจะละเลยกรอบแนวคิดเกี่ยวกับข่าวแบบดั้งเดิม เช่น สามารถมีการโฆษณาแบบวางสินค้าในรายการ (Tie-in) ในรายการได้อย่างไม่เคอะเขิน สามารถไปหยิบข่าวที่ไม่ได้ทำเองมานำเสนอ สามารถนำเสนอข่าวได้โดยไม่ต้องมีภาพประกอบก็ได้ สามารถพูดอะไรออกไปโดยไม่ต้องตรวจสอบก่อนก็ได้ เพราะถ้าผิดพลาดก็มีแต่คนให้อภัย

แต่จากการศึกษาพบว่า อีกสาเหตุที่ทำให้เกิดรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ คือ การที่ปัจจุบันมีช่วงเวลาในการเสนอข่าวมากขึ้น และมีจำนวนรายการที่มากขึ้นด้วย ทุกสถานีมีรายการที่นำเสนอข่าวเกือบตลอดทั้งวัน ทำให้ผู้ชมมีโอกาสชมข่าวเดิมซ้ำได้ง่าย ดังนั้นหากทุกรายการใช้สูตรการนำเสนอแบบเดียวกันทั้งหมด ผู้ชมก็จะไม่สนใจรับชม ดังนั้นทางออกที่ผู้ผลิตเลือกใช้เพื่อแก้ปัญหาหนึ่ง คือ การนำเสนอเนื้อหาเดิม ด้วยสูตรการเล่าเรื่องและสูตรดำเนินรหัสหลากหลายสูตร

หลายฝ่ายแสดงความเห็นว่ารายการข่าวตระกูลย่อยนี้ เป็นแค่ความนิยมในช่วงเวลาหนึ่ง อาจจะมีการปรับเปลี่ยนตัวเอง หรือ หายไปจากจอโทรทัศน์ในเวลาอีกไม่นาน

8.3.3 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสารบันเทิง (Infotainment News)

ก็มีจุดกำเนิดของตระกูลใกล้เคียงกับ รายการข่าวตระกูลย่อยข่าวแนวโชว์ข่าวแต่แตกต่างกันตรงที่รายการข่าวในตระกูลนี้ ไม่ได้ฝากภาระการสร้างความสนุกสนานไว้ที่พิธีกรเพียงอย่างเดียวเหมือนตระกูลย่อยข่าวแนวโชว์ข่าว (News Show) หากแต่มอบหน้าที่สร้างความสนุกสนาน

ให้กับตัวเนื้อหาและภาพข่าวด้วย เพราะรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ มีสูตรการนำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทข่าวเบาเป็นหลัก หรือถ้าเป็นข่าวหนัก ก็จะเป็นการนำเสนอในแง่มุมที่แปลกออกไป โดยจะเน้นแง่มุมที่สร้างความสนุกสนานได้

การนำเสนอเนื้อหาข่าวที่มีแนวทางเฉพาะของตระกูลนี้ ก็เกิดจากการขยายตัวของรายการข่าว และต้องการสร้างฐานผู้ชมใหม่ๆ จึงทำให้มีการแยกการผลิตรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ขึ้นมา เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งโดยส่วนมากรายการที่เกิดขึ้นใหม่ด้วยเหตุผลนี้จะถูกจัดวางไว้ในช่วงที่ไม่ใช่เวลาที่ผู้ชมมากนัก (Non-primetime) ซึ่งก็มีผู้ชมรายการน้อยและแคบกว่าช่วงที่มีผู้ชมมาก (Primetime) เนื้อหาที่เบาและสนุกสนานจึงถูกเลือกมานำเสนอเพื่อสร้างเรตติ้งในช่วงเวลานี้

อนึ่ง การก่อตัวขึ้นของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ ในส่วนของรายการข่าวบันเทิงนั้น เริ่มจากการที่แต่เดิม ช่วงข่าวบันเทิงเดิมรวมอยู่ในช่วงข่าวปกติ (News Bulletin) นำเสนอข่าวโดยใช้สูตรใกล้เคียงกับรูปแบบที่ใช้ในช่วงข่าวหลัก (News Bulletin) คือเป็นแบบข่าวแนวคลาสสิก (Classic News) จนกระทั่งเมื่อเกิดรายการดาวกระจายขึ้นทางโมเดิร์นไนน์ทีวี ซึ่งเป็นรายการข่าวบันเทิงที่นำเสนอโดยใช้สูตรที่มีสีสันมาก และได้รับความนิยมจากผู้ชม จนช่วงข่าวบันเทิงเดิมอย่างสีล้นบันเทิง และเส้นทางบันเทิง ต้องแยกตัวออกมาจากช่วงข่าวหลัก (News Bulletin) อย่างชัดเจน เพราะต้องการนำเสนอแบบสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับภาพลักษณ์ของรายการที่เน้นความน่าเชื่อถือ หากรายการข่าวบันเทิงใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบที่สนุกสนานมาก อาจจะขัดแย้งกับภาพความน่าเชื่อถือนั้นได้ จึงต้องแยกตัวออกมาเป็นรายการเฉพาะ เพื่อที่จะสามารถสร้างบุคลิกเฉพาะตัวของรายการได้ กอปรกับด้วยเนื้อหาที่เป็นข่าวเบา ผู้ชมสนใจ ทำให้มีผู้ชมมากพอ ที่จะทำให้อาณาจักรที่แยกตัวออกมามีตัวตนในการรับรู้ของผู้ชม และสามารถดำรงอยู่ได้ทางธุรกิจ

การเกิดขึ้นของรายการดาวกระจาย ช่วยผลักดันให้รายการข่าวตระกูลย่อยนี้ มีสูตรการนำเสนอเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากตระกูลย่อยอื่นๆ ทำให้รายการข่าวบันเทิงสูตรเดิมๆ ปรับตัวและเกิดรายการใหม่ๆ ขึ้น ด้วย จนบางสถานีมีรายการสูตรนี้หลายรายการ ออกอากาศหลายช่วงเวลา เมื่อมีรายการที่ใช้สูตรลักษณะนี้มากขึ้น มีการผลิตที่มีสูตรเดียวกันมากขึ้น จนกลายเป็นขนบเดิม (Convention) ของตระกูลย่อยรายการข่าวที่เกิดขึ้นใหม่นี้

8.3.4. ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว (News Analysis)

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ แม้ว่าจะมีการก่อตัวเป็นตระกูลมาก่อนตระกูลย่อยอื่นๆ แล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นการเกิดขึ้นหลังจากรายการข่าวแนวคลาสสิก ดังนั้น ถ้ามองการปรับเปลี่ยน (Variation) จากตระกูลหลักอย่างตระกูลข่าวแนวคลาสสิก ที่แม้ว่าส่วนหนึ่งของรายการจะใช้สูตรการนำเสนอสูตรเดียวกัน คือ รายงานข่าว ผู้ประกาศอ่านความนำข่าวแล้วก็เอาภาพและเสียงจริง (Actuality) เข้ามา แล้วก็จบ ซึ่งในอดีตนั้นสูตรการนำเสนอรายการวิเคราะห์ข่าวในเรื่องของบรรยากาศในรายการก็ใกล้เคียงกับรายการข่าวแนวคลาสสิก คือ เป็นบรรยากาศที่จริงจัง น่าเชื่อถือ แต่ปัจจุบัน ตระกูลย่อยนี้ปรับเปลี่ยนจากตระกูลต้นแบบมากกว่าเดิม คือ อาจจะเป็นการรายงานข่าวที่มีสีสันมากขึ้น กระดับกระแงมากขึ้น เข้าใจมากขึ้น ตามบุคลิกของรายการวิเคราะห์ข่าวในยุคนี้ ที่ส่วนใหญ่จะเป็นการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจ จึงมีบุคลิกของนักธุรกิจติดรายการมาด้วย

ด้วยเทคโนโลยีการรับส่งข้อมูล โดยเฉพาะทางอินเทอร์เน็ตที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทำให้รายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าวต้องปรับตัวอย่างมาก ข่าวและข้อมูลที่น่าเสนอต้องเร็วกว่าหรืออย่างน้อยก็เท่ากับข่าวและข้อมูลที่สามารถแสวงหาได้เองจากอินเทอร์เน็ต และก็ต้องเพิ่มมูลค่าให้ข้อมูลนั้นด้วยการวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ อันเป็นที่คาดหวังจากผู้ชมรายการข่าวในตระกูลนี้

เนื่องจากในปัจจุบันรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าวเกือบทั้งหมดเป็นรายการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจัยที่เข้ามามีผลกับรายการข่าวตระกูลนี้อีกประการหนึ่ง คือ ผู้ชมรายการที่เปลี่ยนไป เพราะในโลกสมัยใหม่ การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์หรือการลงทุนในธุรกิจต่างๆ เป็นเรื่องใกล้ตัวประชาชนมากขึ้น มีนักลงทุนหน้าใหม่มากขึ้น ดังนั้นรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าวนี้ จึงต้องปรับการวิเคราะห์ข่าวให้ เข้าใจง่ายและน่าสนใจมากขึ้น ลดความเป็นทางการลงเล็กน้อยเพื่อช่วยให้เนื้อหาหนักๆ ทางเศรษฐกิจเบาลง

พัฒนาการหนึ่งของรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว คือ การปรับเปลี่ยนเนื้อหาข่าวที่นำมาวิเคราะห์ จากเดิมที่มีเนื้อหาหลากหลายประเภท กลายมาเป็นการนำเสนอการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจ หรือข่าวต่างประเทศ ส่วนการวิเคราะห์ข่าวการเมือง ข่าวสังคม ถูกย้ายไปวิเคราะห์ในรายการแนวโชว์ข่าว ทำให้การวิเคราะห์นั้นลดความจริงจัง ความน่าเชื่อถือลง เป็นการวิเคราะห์ผสมกับการวิจารณ์อย่างมีสีสันจากพิธีกรมากกว่า

อนึ่งรายการข่าวตระกูลย่อยข่าวแนววิเคราะห์ข่าวนี้ ใช้รูปแบบการนำเสนอที่ประกอบไปด้วย ข่าว วิเคราะห์ สัมภาษณ์ มีสิ่งละอันพันละน้อยคละกัน อย่างที่เรียกว่า นิตยสารข่าว (News Magazine) ในทางการผลิตรายการ (Production) แต่ด้วยภาพของการวิเคราะห์ข่าวที่ถูกจดจำจากผู้ผลิตรายการและผู้ชมมากกว่า ดังนั้นถึงแม้ว่า รูปแบบการนำเสนอรายการจะเป็นรายการนิตยสารข่าว แต่ผู้ผลิตรายการส่วนใหญ่สนใจจะเรียกมันว่า “News analysis”

8.4 เอกลักษณะของแต่ละตระกูลย่อยเมื่อเทียบกับมาตรฐานตระกูลหลัก

รายการข่าวทั้ง 4 ตระกูล ต่างก็มีสูตรการนำเสนอที่เป็นเอกลักษณ์ (Uniqueness) ของตนเอง แตกต่างกันไป แต่ในฐานะต่างก็เป็นส่วนหนึ่งในตระกูลรายการข่าว ซึ่งก็มีขนบการนำเสนอเฉพาะตัวอยู่ ดังนั้นเมื่อมีการแตกตัวออกมาเป็นตระกูลย่อยๆ เกิดการใส่สิ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ใหม่ๆ ลงไป ซึ่งก็ทำให้ขนบของแต่ละตระกูลเกิดการปรับเปลี่ยน (Variation) ออกจากขนบหลักที่เป็นมาตรฐานของรายการข่าว ดังนี้

8.4.1 เท่ากับมาตรฐาน

ตระกูลข่าวแนวคลาสสิก เป็นตระกูลที่ทั้งผู้ผลิตรายการและผู้ชมรับรู้และจดจำว่าเป็นมาตรฐานของรายการข่าว กล่าวคือ เป็นรายการที่ใช้สูตร ที่เป็นขนบดั้งเดิมของรายการข่าว เป็นตระกูลย่อยที่ทำหน้าที่ดำรงไว้ซึ่งมาตรฐานเดิม คือ ความน่าเชื่อถือของข่าวอย่างเคร่งครัด

8.4.2 ต่ำกว่ามาตรฐาน

ตระกูลย่อยๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ทั้ง 3 ตระกูลย่อยเป็นตระกูลย่อยที่เกิดขึ้นมาเพื่อขยายฐานผู้ชมรายการข่าวไปสู่ผู้ชมรายใหม่ ซึ่งเป็นผู้ชมที่ไม่ได้เป็นกลุ่มผู้ชมที่นิยมรับชมข่าวอยู่เดิม ผู้ผลิตรายการจึงจำเป็นต้องปรับให้รายการมีสูตรการนำเสนอแตกต่างออกไป ซึ่งก็เป็นไปในทางการเพิ่มสิ่งต่างๆ ที่นอกเหนือไปจากข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะเป็นความคิดเห็น ความบันเทิง และการร่ำอาวมณ์ ทำให้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับขนบมาตรฐานด้านความน่าเชื่อถือของตระกูลรายการข่าวแล้ว อาจกล่าวได้ว่า รายการข่าวตระกูลใหม่นี้ มี การปรับเปลี่ยน (Variation) ของขนบ ที่ต่ำลงไปจากขนบมาตรฐาน โดยแต่ละตระกูลย่อยก็มีการปรับเปลี่ยน (Variation) ที่ห่างออกจากขนบมาตรฐาน แตกต่างกันไป ซึ่งจะกล่าวถึงโดยละเอียดในหัวข้อต่อไป

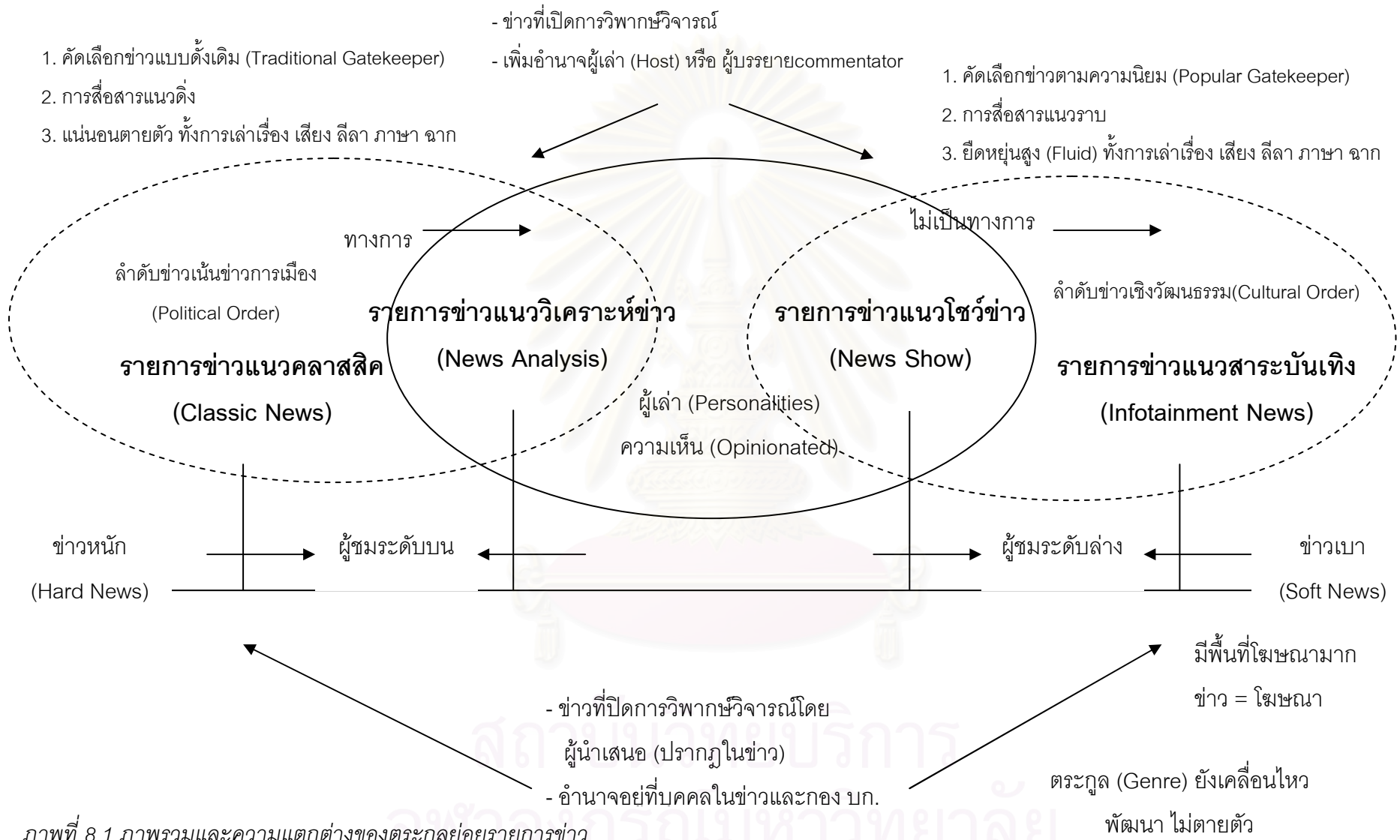
8.5 ภาพรวมและความแตกต่างระหว่างตระกูล

เมื่อนำตระกูลย่อยแต่ละตระกูลมาพิจารณาในภาพรวมแล้ว สามารถสรุปความเชื่อมโยงและความแตกต่างระหว่างตระกูลย่อยต่างๆ ได้ดังแผนภาพ 8.1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 8.1 ภาพรวมและความแตกต่างของตระกูลย่อยรายการข่าว

จากแผนภาพ 8.1 สามารถสรุปภาพรวมและความแตกต่างระหว่างตระกูลย่อยต่างๆ ในประเด็นที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้

8.5.1 ความเป็นทางการ

จากแผนภาพแสดงให้เห็นว่าสามารถจัดลำดับความเป็นทางการของรายการข่าวทั้ง 4 ตระกูล จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

8.5.1.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก มีความเป็นทางการสูงสุด ทุกองค์ประกอบในรายการต้องเป็นทางการ มีความชัดเจน แน่นนอน และเป็นไปตามขนบเดิม

8.5.1.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว มีความเป็นทางการใกล้เคียงกับตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก หากแต่อาจจะมีองค์ประกอบบางอย่างที่สะท้อนความฉลาดในบุคลิกของนักธุรกิจสมัยใหม่ สอดคล้องกับเนื้อหาของรายการ ซึ่งอาจจะลดความเป็นทางการเดิม ซึ่งอาจจะเทียบเท่ากับผู้บริหารระดับซีอีโอ (CEO) ของตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าวลงไปบ้าง และในการวิเคราะห์บางครั้งก็ต้องลดความเป็นทางการลง เพื่อให้เนื้อหาที่น่าสนใจเข้าถึงนักลงทุนรายใหม่หรือผู้ชมทั่วไป

8.5.1.3 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว มีลักษณะที่ลดความเป็นทางการลงมาก จนเป็นลักษณะกึ่งทางการ คือ ยังคงรักษาความเป็นทางการไว้บางส่วน แต่บางส่วนก็มี สิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ที่ไม่เป็นทางการผสมผสานเข้ามา เช่น ยังคงให้พิธีกรชายใส่เสื้อสูทเหมือนตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก แต่ไม่ผูกเนคไท เป็นต้น ซึ่งรายการข่าวตระกูลย่อยนี้ พยายามลดความเป็นทางการในแง่ของเทคนิคการนำเสนอ และการเล่าเรื่องอย่างมาก เพื่อให้เข้าถึงผู้ชมระดับล่าง ซึ่งเป็นผู้ชมข่าวกลุ่มใหม่ได้ดี แต่ด้วยเนื้อหาของรายการบางส่วนยังเป็นข่าวหนักอยู่ ทำให้ยังคงมีความเป็นทางการปะปนอยู่ด้วย

8.5.1.4 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง มีลักษณะไม่เป็นทางการ เป็นตระกูลรายการข่าวที่มีความเป็นทางการน้อยที่สุด มุ่งนำเสนอข่าวเบา ด้วยวิธีการที่สนุกสนาน จึงทำให้หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องลดความเป็นทางการลง จนกลายเป็นรายการข่าวที่มีลักษณะของความไม่เป็นทางการ คล้ายคลึงกับรายการบันเทิงอื่นๆ แต่ด้วยความที่เป็นรายการข่าว ก็ยังคงมีความเป็นทางการหลงเหลืออยู่บ้างบางส่วน

8.5.2 ความน่าเชื่อถือ

ความน่าเชื่อถือ เป็นสิ่งจำเป็นสิ่งหนึ่ง ในการผลิตรายการข่าว ในอดีตความน่าเชื่อถือของรายการข่าวจะมาจากตัวข่าว ซึ่งก็จะขึ้นอยู่กับกองบรรณาธิการข่าว บวกกับภาพลักษณ์ที่เป็นทางการของรายการ แต่จากผลการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 8.5.1 จะเห็นได้ว่าบ้างรายการนำเสนอรายการแบบไม่เป็นทางการ แต่ยังสามารถสร้างความคาดหวัง (Expectation) ให้ผู้ชมเชื่อถืออยู่ได้ ทั้งนี้จากการวิเคราะห์พบปัจจุบัน ความน่าเชื่อถือไม่ได้มีที่มาจากความเป็นทางการเพียงอย่างเดียวแล้ว โดยในแต่ละตระกูลย่อยก็มีแหล่งที่สร้างความน่าเชื่อถือแตกต่างกันดังนี้

8.5.2.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก สร้างความน่าเชื่อถือจากบรรณาธิการข่าว และกองบรรณาธิการข่าว ซึ่งเป็นไปตามขนบเดิม ที่สื่อสารว่าข่าวที่นำเสนอเชื่อถือได้ เพราะมาจากการทำงานของทีมงานเบื้องหลัง ที่ทำงานเป็นทีม และทำงานในพื้นที่ที่เกิดข่าวจริง เช่น การที่ไม่เดิร์นไนน์ทีวี ย้ำในทุกช่วงข่าวว่าเป็นข่าวจากสำนักข่าวไทย

8.5.2.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว สร้างความน่าเชื่อถือจากผู้ที่พิธีกรนั่นเอง รวมทั้งจากผู้วิเคราะห์รับเชิญ ที่ต้องนำเสนอเชื่อถือมาก มีใบอนุญาตการเป็นผู้วิเคราะห์หุ้น จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และต้องสั่งสมความน่าเชื่อถือจากผลการวิเคราะห์ครั้งก่อนๆ

8.5.2.3 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว ที่แม้ว่าจะเป็นลักษณะกึ่งทางการ แต่สร้างความน่าเชื่อถือจากพิธีกรซึ่งมีสถานะเป็นผู้เล่าเป็นหลัก ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่าพิธีกรของรายการข่าวในตระกูลนี้ ต้องมีภาพลักษณ์ของคนที่รู้จริงในเรื่องนั้นๆ และมักจะมีชื่อเสียง ซึ่งทำให้ข่าวที่เล่าแม้ว่าจะนำเสนอแบบกึ่งทางการยังคงน่าเชื่อถือ และอาจจะเสริมด้วยความน่าเชื่อถือจากทีมโปรดิวเซอร์ของรายการอีกด้วยในบางรายการ

8.5.2.4 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง มีลักษณะไม่เป็นทางการ แต่ก็ยังคงสร้างความน่าเชื่อถือจากบรรณาธิการข่าว และกองบรรณาธิการข่าวเช่นเดียวกับตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก แต่ก็เพิ่มเติมด้วยพิธีกรที่มีภาพลักษณ์ของผู้ที่คลุกคลีอยู่ในวงการนั้น ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ ไปพร้อมๆ กับการสร้างสีสัน

8.5.3 อำนาจในการนำเสนอข่าว และบทบาทระหว่างสภาพจริง (Actuality) และผู้นำเสนอ

จากหัวข้อ 8.5.2 ที่ผ่านจะเห็นแล้วว่าแต่ละระดูลย่อย มอบอำนาจในการกำหนดทิศทางของเนื้อหาข่าวไว้ที่บุคคลแตกต่างกันไป ได้แก่

8.5.3.1 ทรกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก และทรกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง เป็นการนำเสนอแบบการรายงานผู้ชม อำนาจในการกำหนดทิศทางของข่าวอยู่ที่บุคคลในข่าวหรือแหล่งข่าว ทั้งนี้เพราะข่าวที่นำเสนอเป็นข้อเท็จจริงล้วนๆ จึงมีเนื้อตามที่แหล่งข่าวกำหนด แต่ก็มีอำนาจจากการบรรณาธิกร ของบรรณาธิกรข่าว ซึ่งการจะปรับ แก้ รวมทั้งเรียงลำดับข่าวนั้นอีกส่วนหนึ่งด้วย ซึ่งก็หมายความว่า Actuality ของข่าว มีบทบาทมากกว่าลีลาการนำเสนอของผู้นำเสนอ

อนึ่งผู้นำเสนอในรายการแนวคลาสสิก คือ ผู้ประกาศข่าว (News anchor) ที่มีหน้าที่อ่านข่าวตามบทข่าว สัมภาษณ์แหล่งข่าวในกรณีที่มีการสัมภาษณ์สด และเชื่อมโยงช่วงข่าวต่าง หากมีผู้ประกาศ 2 คน ก็จะมีบทบาทเท่าเทียมกัน คือ แบ่งและสลับกันนำเสนอข่าว โดยผู้ประกาศจะต้องมีความลักษณะของความเป็นทางการและจริงจัง

ในขณะที่รายการข่าวแนวสาระบันเทิง มักจะใช้ พิธิกร (News Presenter) ซึ่งมีหน้าที่นำเสนอข่าวโดยการอ่านตามสคริปต์ข่าวเช่นกัน แต่จะนำเสนอออกมาอย่างมีชีวิตชีวามากกว่าผู้ประกาศข่าว พิธิกรข่าว สามารถใช้ภาษาต่างๆ ทั้งภาษาพูด ภาษาท่าทาง ช่วยในการนำเสนอข่าวให้มีสีสันมากขึ้นได้

8.5.3.2 ทรกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว และทรกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว อำนาจในการกำหนดเนื้อหาข่าว นอกจากบุคคลในข่าวและบรรณาธิกรแล้ว บุคคลที่เดิมไม่ได้มีอำนาจนี้ ก็ได้อำนาจนี้เพิ่มขึ้นในทรกูลย่อย 2 ทรกูลนี้ คือ พิธิกร และผู้วิเคราะห์ข่าว ที่จะมีส่วนในการกำหนดทิศทางข่าวเป็นอย่างมาก ซึ่งก็หมายความว่า การนำเสนอของผู้นำเสนอ มีบทบาทมากกว่าสภาพจริง (Actuality) ของภาพและเสียงข่าว

ทรกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว ใช้ ผู้วิเคราะห์ข่าว (News Commentator) เป็นผู้นำเสนอหลัก มีหน้าที่แสดงความเห็นเชิงวิเคราะห์กับข่าวสำคัญ อย่างมีเหตุมีผลรองรับ ซึ่งต่าง

กับตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว ที่ผู้นำเสนอหลัก คือ ผู้ดำเนินรายการ (Host) ซึ่งมีบทบาทเป็นเหมือนเจ้าบ้าน ที่เชื่อมโยง เรื่องราว บุคคล และสิ่งของ ที่ผ่านเข้ามาในรายการ โดยใช้ความสามารถในการผสมสิ่งต่างๆ ข้างต้น ให้ออกมาลงตัว ตามแนวคิดของรายการ และยังมีอำนาจในการกำหนดทิศทางของเรื่องราวในวันนั้นด้วย

8.5.4 การวิพากษ์ วิจัยโดยผู้ที่นำเสนอ

จากหัวข้อ 8.5.3 ที่ผ่านจะเห็นแล้วว่าแต่ละตระกูลย่อย มอบอำนาจในการกำหนดทิศทางของเนื้อหาข่าวไว้ที่บุคคลแตกต่างกันไป ทั้งนี้ก็สอดคล้องกับลักษณะการเปิดพื้นที่การวิพากษ์วิจารณ์ข่าว จากผู้นำเสนอ ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ

8.5.4.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก และตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสารบันเทิง เป็นรายการข่าวที่เปิดพื้นที่การวิพากษ์ วิจารณ์ข่าว โดยผู้นำเสนอ แต่อาจจะมีกรวิพากษ์ วิจารณ์ โดยกองบรรณาธิการสอดแทรกอยู่ในตัวบทข่าวได้

8.5.4.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว และตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว เป็นรายการข่าวที่เปิดพื้นที่การวิพากษ์ วิจารณ์ข่าวให้ผู้นำเสนอสามารถวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างเต็มที่

8.5.5 ประเภทของข่าว

ข้อแตกต่างระหว่างตระกูลประการหนึ่งคือ ประเภทของเนื้อหาข่าวที่นำมาเสนอ ซึ่งวิจัยพบว่า แต่ละตระกูลย่อยมีประเภทเนื้อหา แตกต่างกัน ดังนี้

8.5.5.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก และตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทข่าวหนัก (Hard News) เป็นหลัก แต่ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก จะนำเสนอเนื้อหาหลากหลายกว่าตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าวที่จะนำเสนอเนื้อหาข่าวชนิดข่าวเดียว เช่น ข่าวเศรษฐกิจ หรือข่าวต่างประเทศ

8.5.5.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว และตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสารบันเทิง นำเสนอเนื้อหาข่าวประเภทข่าวเบา (Soft News) เป็นหลัก โดยตระกูลย่อยรายการข่าวแนว

สาระบันเทิงจะนำเสนอแต่ข่าวเบาเพียงอย่างเดียวอยู่แล้ว ส่วนตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว จะนำเสนอข่าวคละกันทั้งข่าวเบาและข่าวหนัก แต่จะมีภาพลักษณ์การนำเสนอข่าวเบาชัดเจนกว่า กล่าวคือ มักจะให้ความสำคัญกับข่าวเบามากกว่า หรือนำเสนอข่าวหนักในแง่มุมที่เบา และด้วยวิธีการนำเสนอแบบเบาๆ

8.5.6 การกำหนดวาระข่าวสาร

การกำหนดวาระข่าวสาร หรือการคัดเลือกข่าวที่จะมานำเสนอนั้น แต่ละตระกูลก็มีความแตกต่างกัน ดังนี้

8.5.6.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก และตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว จะการคัดเลือกข่าวแบบดั้งเดิม (Traditional Gatekeeper) คือคัดเลือกข่าวที่จะมานำเสนอตามขนบเดิม ใช้คุณค่าของข่าวเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ

8.5.6.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว และตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง จะการคัดเลือกข่าวตามความนิยม (Popular Gatekeeper) คือ คัดเลือกข่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ชมเป้าหมาย เนื่องจากมีเป้าหมายการผลิตรายการอยู่ที่ความนิยมจากผู้ชม จึงต้องนำเสนอข่าวที่ผู้ชมสนใจเป็นหลัก

8.5.7 การเรียงลำดับข่าว

หลังจากการกำหนดวาระข่าวสาร หรือการคัดเลือกข่าวที่จะมานำเสนอนั้น แต่ละตระกูลก็มีความแตกต่างกันในเรื่องของการเรียงลำดับข่าวที่จะนำเสนอในรายการดังนี้

8.5.7.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก และตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว จะการเรียงลำดับข่าวแบบ Political Order คือ ลำดับข่าวโดยให้ความสำคัญกับข่าวการเมืองมากที่สุด

8.5.7.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว และตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง จะใช้การเรียงลำดับข่าวแบบ Cultural Order คือ การเรียงลำดับข่าวที่ไม่ได้เน้นว่าจะต้องให้ความสำคัญกับข่าวการเมืองเสมอไป และมักจะให้ความสำคัญกับข่าวในเชิงสังคมมากกว่า

8.5.8 ทิศทางการสื่อสาร

เมื่อพิจารณาทิศทางการสื่อสารจากผู้ผลิตรายการไปยังผู้ชมแล้ว พบว่ารายการข่าวแต่ละตระกูลย่อยมีทิศทางการสื่อสารที่แตกต่างกันดังนี้

8.5.8.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก และตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว เป็นการสื่อสารแนวตั้ง จากบนลงล่าง กล่าวคือ ผู้ประกาศ หรือผู้วิเคราะห์จะมีภาพลักษณ์ การเป็นผู้เชี่ยวชาญ สร้างความรู้สึกไม่คุ้นเคยกับผู้ชม ผู้ชมเป็นผู้ที่ต่อยกว่าคอยรับการสื่อสารจากผู้ประกาศ และผู้วิเคราะห์เท่านั้น

8.5.8.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว และตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง ใช้การสื่อสารแนวราบ คือ ผู้ผลิตรายการ พยายามสร้างความรู้สึกใกล้ชิดระหว่างผู้นำเสนอกับผู้ชม สร้างความคุ้นเคย กัน เหมือนคนระดับเดียวกันมาพูดคุยกัน คุยกันด้วยภาษาง่ายๆ ผู้ชมสามารถเข้าใจได้โดยง่าย เหมือนฟังคนข้างบ้านหรือเพื่อนมาเล่าข่าวให้ฟัง

8.5.9 ความยืดหยุ่น

เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่นในการนำเสนอรายการ พบว่ารายการข่าวแต่ละตระกูลย่อยมีความยืดหยุ่นที่แตกต่างกันดังนี้

8.5.9.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก และตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว มีลักษณะที่แน่นอนตายตัว ทั้งการเล่าเรื่อง ภาษา ฉาก เสียง ฯลฯ ทุกองค์ประกอบต้องมีการกำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างตายตัว

8.5.9.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว และตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง มีการนำเสนอที่มีความยืดหยุ่นสูง (Fluid) คือ องค์ประกอบต่างๆ ของรายการทั้ง การเล่าเรื่อง ภาษา ฉาก เสียง ลีลา ฯลฯ สามารถปรับเปลี่ยนไปตามเนื้อข่าวหรือบริบทแวดล้อมอื่นๆ ณ เวลาขณะที่ออกอากาศได้ ไม่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างแน่นอน อาจจะเป็นเพียงการกำหนดไว้คร่าวๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

8.5.10 พื้นที่โฆษณา

ในปัจจุบันรายการข่าวได้รับความนิยมจากผู้ชมเป็นอย่างมาก จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่จะมีบริษัท ห้าง ร้าน หรือหน่วยงานต่างๆ ต้องการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์สินค้าของตนเองในรายการข่าว ซึ่งพื้นที่โฆษณาในรายการข่าวแต่ละตระกูลย่อย ก็มีมากน้อยแตกต่างกัน โดยเรียงลำดับจากน้อยไปมากได้ดังนี้

8.5.10.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก เป็นตระกูลรายการข่าวที่มีพื้นที่โฆษณาน้อยที่สุด คือ ส่วนใหญ่จะมีเพียงการโฆษณาด้วยภาพยนตร์โฆษณาในช่วงเบรกโฆษณาเท่านั้น

8.5.10.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว และตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว เป็นตระกูลรายการข่าวที่มีพื้นที่โฆษณามาก คือ นอกจากการโฆษณาด้วยภาพยนตร์โฆษณาแล้ว ยังมีการโฆษณาโดยวางสินค้า (Tie-in) ในสตูดิโอ หรือการปรากฏตัวของผู้ที่สนับสนุนรายการด้วย

8.5.10.3 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสารบันเทิง เป็นตระกูลรายการข่าวที่มีพื้นที่โฆษณามากที่สุด คือ นอกจากการโฆษณา 2 แบบ คือ ภาพยนตร์โฆษณาและการ Tie-in ยังมีการโฆษณาโดยการทำสปูพิเศษ ช่วงพิเศษต่างๆ แล้ว โฆษณาสินค้าต่างๆด้วย

8.6 ความไม่ชัดเจนของการจำแนกตระกูล

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ค้นพบด้วยว่าการจำแนกตระกูลย่อยของรายการข่าวนั้น อาจจะทำให้ได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น หากแต่ว่าตระกูลย่อยแต่ละตระกูลยังมีการเคลื่อนไหวอยู่ มีการพัฒนาตัวเองอยู่ตลอด ทำให้สูตรของแต่ละตระกูล ไม่ได้แน่นอนตายตัวไปเสียทั้งหมด โดยพบลักษณะความไม่ชัดเจนของตระกูลย่อยหลายประการ ดังนี้

8.6.1 การเหลื่อมซ้อนกันระหว่างตระกูลย่อย

ตระกูลย่อยแต่ละตระกูลยังมีสูตรบางส่วนซ้อนทับกันอยู่ เช่น รายการข่าวในตระกูลย่อยแนวโชว์ข่าว กับรายการข่าวตระกูลย่อยแนวสารบันเทิง ที่มีสูตรคล้ายคลึงกัน ต่างกันเพียงประเภทของเนื้อหา และความเบาของรายการที่มีมากกว่ากันเล็กน้อย ทำให้การจะจำแนกรายการบางรายการ เช่น รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง เข้าไปในตระกูลย่อยใดตระกูลย่อยหนึ่งซับซ้อนและยากมากยิ่งขึ้น เพราะมีเนื้อหาเป็นข่าวเบาเกือบทั้งรายการตามสูตรของตระกูลย่อยรายการข่าวแนว

สาระนั้นถึง แต่มีรูปแบบการนำเสนอแบบสนทนาข่าวตามสูตรของตระกูลย่อยรายการข่าวแนว
โชว์ข่าว

8.6.2 การผสมกันระหว่างตระกูลย่อย

ปรากฏการณ์นี้เห็นได้ชัดเจนระหว่างตระกูลแนวคลาสสิก กับตระกูลย่อยแนวโชว์ข่าว ที่
ผู้ผลิตรายการในแนวคลาสสิกหลายรายการ มักจะนิยมไปหยิบยืมรูปแบบจากการรายการแนวโชว์
ข่าวมาผสมลงในรายการข่าวแนวคลาสสิก ทำให้หลายรายการที่ภาพรวมเป็นรายการข่าวแนว
คลาสสิก แต่ผสมผสานความเป็นรายการแนวโชว์ข่าวเข้าไปบางส่วน ทำให้รายการนั้นค่อยเริ่ม
แยกออกจากแกนกลางของตระกูลข่าวแนวคลาสสิกมากขึ้น เช่น รายการข่าวเที่ยงโมเดิร์นไนน์
หรือรายการเคาะข่าวเช้านี้ ที่เป็นรายการแนวคลาสสิก แต่ผสมรูปแบบของรายการแนวโชว์ข่าวคือ
การสนทนาข่าว โดยใส่เข้ามาเล็กน้อยช่วงท้ายข่าวแต่ละข่าว หรือ รายการโลกยามเช้า ที่เป็น
รายการแนวคลาสสิก แต่กลับให้ผู้ประกาศยื่นอ่านข่าว เป็นต้น

8.6.3 การพัฒนาไปสู่การเกิดตระกูลย่อยใหม่

จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่ามียุทธศาสตร์ข่าวอยู่ 1 รายการ ที่ไม่สามารถจัดเข้าสู่ตระกูลย่อย
ใดๆ ได้ คือ รายการไอทีวีฮอตนิวส์ ที่มีสูตรการนำเสนอแตกต่างจากรายการอื่นๆ ที่มีอยู่ จนไม่
สามารถรวมกลุ่มกับรายการอื่นๆ ได้ กล่าวคือ เป็นรายการที่มีลีลาการนำเสนอของพิธีกรคล้ายกับ
รายการข่าวตระกูลย่อยแนวโชว์ข่าวที่มีพิธีกร 2 คนขึ้นไป แต่เป็นการนำเสนอโดยพิธีกรเพียงคน
เดียว ส่วนเนื้อหาที่นำเสนอก็มีลักษณะเป็นเชิงวิเคราะห์ข่าว คล้ายกับรายการแนววิเคราะห์ข่าว
แต่เป็นการวิเคราะห์โดยการใช้สื่อบุคคลในการนำเสนอ ไม่ใช่การพูดวิเคราะห์โดยตรง แต่ใน
รายการนี้ก็ยังมีกรนำเสนอภาพข่าวแบบเป็นทางการเหมือนรายการในตระกูลย่อยข่าวแนวคลา
สิก

ปรากฏการณ์นี้แสดงให้เห็นว่า ตระกูลรายการข่าวนั้นมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ หากใน
อนาคตมียุทธศาสตร์ที่ใช้สูตรการนำเสนอคล้ายกับรายการรายการไอทีวีฮอตนิวส์มากขึ้น และใช้สูตรนี้
ซ้ำไปซ้ำมาก็อาจจะทำให้เกิดเป็นตระกูลย่อยใหม่ในอนาคตก็เป็นได้

บทที่ 9

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

9.1 สรุปผลการวิจัย

สามารถจำแนกรายการข่าวโทรทัศน์ที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2548 โดยใช้สูตรการเล่าเรื่องและรหัสเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ได้เป็นโดยเป็นตระกูลหลัก 1 ตระกูล และตระกูลย่อย 3 ตระกูล ได้แก่

9.1.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก (Classic News Genre)

9.1.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว (News Show Sub-genre)

9.1.3 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง (Infotainment News Sub-genre)

9.1.4 ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว (News Analysis Sub-genre)

โดยในแต่ละตระกูลย่อยมีสูตรการนำเสนอรายการดังนี้

9.1.1 ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก (Classic News Genre)

ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิกนี้ เป็นตระกูลดั้งเดิมที่ใช้สูตรพื้นฐานของการผลิตรายการข่าว ใช้สูตรการผลิตรายการที่เป็นขนบเดิม (Convention) ของการผลิตรายการข่าวเป็นส่วนใหญ่ มีการผสมผสาน สิ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ลงไปเพียงเล็กน้อย ตระกูลย่อยนี้ เป็นต้นแบบของตระกูลรายการข่าว

ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิกนี้ เป็นรายการข่าวที่มุ่งนำเสนอข้อเท็จจริง ความถูกต้อง และความสดของข่าว ให้ความสำคัญกับความน่าเชื่อถือ และเน้นการนำเสนอที่ตัวเนื้อหาข่าวและภาพข่าวมากกว่าตัวผู้ประกาศและองค์ประกอบอื่นๆ สูตรหลักของรายการข่าวในตระกูลนี้ คือ ความเป็นทางการ ความจริงจัง ความเรียบ ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข่าว

9.1.1.1 รูปแบบและวิธีการนำเสนอ

ใช้รูปแบบการนำเสนอแบบข่าวปกติ (News Bulletin) ที่เป็นการรายงานข้อมูล โดยผู้ประกาศข่าวนำเสนอโดยอ่านข่าวตามบทข่าว และเรียงลำดับการนำเสนอตามที่กองบรรณาธิการข่าวกำหนด ใช้ภาษาแบบสั่งการ (Didactic) ในการนำเสนอ

9.1.1.2 เนื้อหา

รายการข่าวในตรรกะนี้เน้นการนำเสนอเนื้อหาประเภท “ข่าว” คือการรายงานข่าวให้ผู้ชมทราบ มีลักษณะเป็นรายงานเหตุการณ์จริง (Actuality) ที่ถูกต้อง และน่าเชื่อถือ โดยนำเสนอข่าวทุกประเภท ทั้งข่าวหนัก ข่าวเบา ไม่ว่าจะเป็นข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม ข่าวภูมิภาค ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าวเทคโนโลยี ข่าวเยาวชน ข่าวในพระราชสำนัก ฯลฯ โดยประเด็นที่ถูกเลือกมานำเสนอนั้นก็มีตั้งแต่ประเด็นใหญ่ ประเด็นร้อนจนถึงประเด็นเล็กๆ น้อยๆ และมีพื้นที่โฆษณาน้อย คือ มีเพียงการโฆษณาในช่วงของการซื้อเวลานำเสนอภาพยนตร์โฆษณาเท่านั้น

9.1.1.3 การเล่าเรื่อง

เป็นการเล่าเรื่องให้ผู้เล่าเป็นเพียงผู้ที่สังเกตการณ์ ไปพบเห็น หรือไปรับทราบเหตุการณ์ต่างๆ มาแล้วนำมาเล่าให้ผู้ชมรับทราบตาม ซึ่งโดยปกติข่าวชิ้นหนึ่งในตรรกะนี้ มีคนที่ร่วมกันเป็นผู้เล่าหลายคน ทั้งผู้เล่าด้วยภาษาพูด และเล่าด้วยภาษาภาพ คือ ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ บรรณาธิการวีดิโอเตอร์ โปรดิวเซอร์ ช่างตัดต่อ ซึ่งคนทั้งหมดนี้จะช่วยกันเล่าเรื่องออกมาเป็นบทข่าวและเทปข่าว หรือกล่าวโดยรวมคือ มีบรรณาธิการข่าวและกองบรรณาธิการข่าวเป็นผู้ควบคุมการเล่าเรื่อง สร้างความน่าเชื่อถือจากกองบรรณาธิการข่าว และผู้ที่ถ่ายทอดไปสู่ผู้ชมคือผู้ประกาศข่าว ซึ่งก็มีหน้าที่อ่านข่าวตามบทนั้นๆ อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้ง กับภาพข่าวจากสถานที่เกิดเหตุการณ์ที่ถูกสร้างขึ้นมาสอดคล้องต้องตรงกัน

ความเป็นข่าว (Actuality) จากภาพและเสียงของข่าวมีบทบาทมากกว่าผู้ประกาศที่มีบทบาทเพียงอ่านข่าวตามบท

ทั้งนี้ผู้ชมรายการข่าวในตระกูลนี้ จะคาดหวังได้แน่นอนว่าจะได้ชมข่าวลักษณะใด ในช่วงไหนของรายการ และในการชมข่าวแต่ละข่าวก็คาดหวังได้ว่าจะรู้ประเด็นสำคัญที่สุดของเรื่อง ตั้งแต่แรกโดยไม่เยิ่นเย้อ และทราบรายละเอียดอื่นๆ อย่างกระชับ โดยใช้บทข่าวที่เป็นทางการ ไม่เจือปนความคิดเห็น และสีสันอื่นใด

9.1.1.4 เทคนิคการนำเสนอ

ใช้เทคนิคการนำเสนอที่เป็นทางการ ในทุกๆ องค์ประกอบ ทั้งเสื้อผ้า เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม และรวมทั้งฉาก และอุปกรณ์ประกอบฉากที่ต้องเป็นทางการ สุภาพเรียบร้อย มากที่สุด ส่วนการเคลื่อนไหว การใช้สายตา ของผู้ประกาศข่าวก็ต้องนิ่งและเรียบ เป็นทางการเช่นกัน ทางเทคนิคด้านแสง เสียง ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ทำในแบบคลาสสิก เป็นไปตามพื้นฐานการผลิตรายการโทรทัศน์โดยทั่วไป เป็นลักษณะเรียบๆ นิ่งๆ ขณะที่เทคนิคด้านภาพทั้งภาพข่าว และภาพในสตูดิโอ ก็เป็นภาพที่ธรรมดา ทำหน้าที่เพียงถ่ายทอดเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง ไม่มีการเพิ่มเติมสีสัน หรือเทคนิคที่หวือหวาเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้ชมแต่อย่างใด

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรายการข่าวทั้งหมดพบมีรายการข่าวที่จัดอยู่ในตระกูลรายการข่าวธรรมดาจำนวน 33 รายการ ได้แก่ โลกยามเช้า 180 วินาที ข่าวข่าวในพระราชสำนัก (ช่อง 3) ตระเวนข่าว เคาะข่าวเช้านี้ ข่าวเที่ยงวัน (ช่อง 5) ทันข่าว (ช่อง 5) ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 5) ข่าวภาคดึก (ช่อง 5) ข่าวเด็ด 7+5 นาที ข่าวภาคเที่ยง (ช่อง 7) ข่าวเด็ด 7 สี ข่าวเด่นเย็นนี้ ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 7) ข่าวเด็ดภาคดึก ข่าวภาคดึก (ช่อง 7) เด็ดข่าวดึก ข่าว 9 วันใหม่ ข่าวภาคเที่ยง (โมเดิร์นไนน์ทีวี) ข่าวภาคค่ำ (โมเดิร์นไนน์ทีวี) ข่าวต้นชั่วโมง (โมเดิร์นไนน์ทีวี)สรุปข่าวเด่นรอบสัปดาห์ ทันข่าวต้นชั่วโมง เที่ยงวันทันข่าว ข่าวท้องถิ่น ข่าว 18.00 น. นิวส์ไลน์ ทันคนทันข่าว เกาะติดข่าว ข่าวเที่ยงไอทีวี ข่าวค่ำไอทีวี และข่าวพระราชสำนัก ข่าวดึกไอทีวี ข่าวสุดสัปดาห์ (ไอทีวี)

ทั้งนี้แม้ว่าจะมีรายการที่สามารถจัดอยู่ในตระกูลนี้มากถึง 33 รายการ แต่รายการที่เป็นตัวแทนที่ดีที่สุด (Best Represent) ของตระกูลย่อยนี้ ได้แก่ รายการข่าว 18.00 น. ทางช่อง 11 และ ข่าวภาคค่ำ ทางช่อง 7

9.1.2 ทรูเกอูลยออยรายการข่าวแนวโซวีข่าว (News Show Sub-genre)

ทรูเกอูลยออยรายการข่าวแนวโซวีข่าว เป็นทรูเกอูลรายการข่าวที่พัฒนาแยกตัวเองออกมาจากรายการข่าวทรูเกอูลข่าวแนวคลาสสิก โดยเป็นการผสมผสานระหว่างสูตรของทรูเกอูลรายการข่าวกับสูตรของทรูเกอูลรายการบันเทิงอื่นๆ กล่าวคือ เป็นรายการที่นำเสนอเนื้อหาหลักเป็น ข่าว แต่ไปหยิบยืมรูปแบบการนำเสนอที่มีสีสันสนุกสนาน เพลิดเพลิน มาจากสูตรรายการอื่นๆ มาผสม โดยตัวพิธีกรเป็นองค์ประกอบสำคัญของรายการ และได้รับความสนใจจากผู้ชมมากกว่าตัวเนื้อหาข่าว

สูตรที่เป็นลักษณะเด่นของรายการในทรูเกอูลยออยนี้ คือ การที่นำเสนอสิ่งละอันพันละน้อยมานำเสนอเพื่อประกอบการนำเสนอข่าว ไม่ว่าจะเป็นการโซวีสิ่งของ การโซวีสีหน้าแวตตาของพิธีกรที่แสดงอารมณ์ร่วมไปกับเนื้อหาข่าว การโซวีท่าทาง การโซวีจังหวะ น้ำเสียง โทนเสียง ในการนำเสนอข่าว และการโซวีอื่นๆ อีกหลายประการ และมีลักษณะกึ่งทางการ การสร้างสีสัน ความสบาย การเร้าอารมณ์ผู้ชม และความไม่แน่นอนตายตัว

9.1.2.1 รูปแบบและวิธีการนำเสนอ

นำเสนอด้วยรูปแบบรายการสนทนาข่าว ใช้การเสวนา (Conversational) ในการดำเนินรายการเป็นส่วนใหญ่ มีทั้งเป็นการสนทนาด้านเองของพิธีกร ซึ่งก็มักจะเป็นการสนทนาด้านแบบสบายๆ กึ่งทางการ สลับกับพูดคุยกับผู้ชม โดยการโซวีภาษาที่เป็นกันเอง และลีลาที่เหมือนคนคุ้นเคยกำลังเล่าข่าวให้ฟัง

9.1.2.2 เนื้อหา

รายการข่าวในทรูเกอูลยออยนี้เน้นการนำเสนอเนื้อหาประเภท “ข่าว” คือ การรายงานข่าวให้ผู้ชมทราบ แต่นอกจากจะมีลักษณะพื้นฐานที่เป็นรายงานเหตุการณ์จริง (Actuality) ที่ถูกต้อง และน่าเชื่อถือ ยังเพิ่มเติมสีสัน และมิติทางด้านอารมณ์ลงไปในช่วงด้วย โดยนำเสนอข่าวทุกประเภท เช่นเดียวกับข่าวทรูเกอูลข่าวแนวคลาสสิก คือมีทั้งข่าวหนัก ข่าวเบา ไม่ว่าจะเป็นข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม ข่าวภูมิภาค ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าวเทคโนโลยี ข่าวเยาวชน ข่าวในพระราชสำนัก ฯลฯ แต่รายการข่าวในทรูเกอูลยออยนี้ อาจจะนำเสนอไม่ครอบคลุมทุกประเด็นข่าวมากเหมือนรายการข่าวแนวคลาสสิก โดยมักจะเลือกมานำเสนอ

เฉพาะประเด็นที่น่าสนใจ หรือมีสีสัน สอดคล้องกับแนวคิดของรายการ หรือ ไม่ก็เลือกดึงเพียงแง่มุมบางแง่มุมที่มีสีสันหรือใกล้ชิดกับผู้ชมจากข่าวทั้งหมด มานำเสนอ เช่น การนำเสนอข่าวเศรษฐกิจก็จะนำเสนอในแง่ที่กระทบกับปากท้องของประชาชนทั่วไป เป็นต้น และมีพื้นที่สำหรับการโฆษณาสินค้าและบริการมากและหลากหลาย ทั้งการนำเสนอภาพยนตร์โฆษณา และการทำให้ปรากฏสินค้าในรายการ (Tie-in) หลากหลายรูปแบบ

9.1.2 การเล่าเรื่อง

เป็นการเล่าเรื่องที่ผู้ควบคุมการเล่าเรื่องหลัก คือ พิธีกร ซึ่งโดยทั่วไปพิธีกรนั้นไม่ได้พบเห็นเหตุการณ์ข่าวนั้นโดยตรง เป็นการไปหยิบเนื้อหาข่าวและภาพข่าว มาจากกองบรรณาธิการของสถานี จากหนังสือพิมพ์ จากอินเทอร์เน็ต มานำเสนอ โดยปรุงแต่งเนื้อหาข่าวให้น่าสนใจ โดยใช้ลีลาเฉพาะตัวของพิธีกร ทั้งสีหน้า แววตา ท่าทาง น้ำเสียง จังหวะ กระทั่งการใช้สิ่งของประกอบ ซึ่งก็เป็นลีลาที่ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายของรายการชื่นชอบ ซึ่งการเล่าเรื่องในระลอกนี้ก็เน้นสร้างความเพลิดเพลินทางอารมณ์ให้ผู้ชมมากกว่าความถูกต้อง และความสดใหม่ของข่าว

พิธีกรในรายการข่าวระลอกนี้มีบทบาทเป็นผู้ควบคุมการเล่าเรื่องทั้งหมด และความน่าเชื่อถือของรายการมาจากพิธีกรนี่เอง เนื้อหาข่าว รวมทั้งภาพและเสียงจริงของข่าว ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญอันดับ 1 เหมือนในอดีต ผู้ชมจะเชื่อข่าวทุกข่าว ทุกรูปแบบการนำเสนอ จากพิธีกร คนที่เขาวางใจมากกว่า

ผู้ชมรายการข่าวในระลอกย่อยนี้ จะเพลิดเพลินไปกับความไม่แน่นอนของลำดับการนำเสนอข่าวที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา รวมทั้งความไม่แน่นอนของเรื่องที่เล่าแต่ละเรื่องแต่ละข่าว ที่ประเด็นสำคัญของเรื่องอาจจะอยู่ตรงส่วนของข่าวก็ได้ ผู้ชมจะเพลิดเพลินไปกับการชมข่าวแม้ว่าบางข่าวจะนำเสนอเยิ่นเย้อยาวนาน เพราะเป็นข่าวปรุงแต่งแล้ว ทั้งการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ใช้สำนวนโวหาร มีสีสัน มีการอธิบายเพิ่มเติม มีการแสดงความคิดเห็น มีการสร้างความคุ้นเคยระหว่างกัน ฯลฯ

9.1.3 เทคนิคการนำเสนอ

ใช้เทคนิคการนำเสนอที่มีลักษณะกึ่งทางการ ในทุกๆ องค์ประกอบ ทั้งเสื้อผ้า เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม และรวมทั้งฉาก และอุปกรณ์ประกอบฉากที่ต้องดูผ่อนคลาย (Relax) มีสีสัน และมีความเคลื่อนไหว มากกว่ารายการข่าวแนวคลาสสิก

ส่วนการเคลื่อนไหว การใช้สายตา ของพิธีกรก็แสดงออกมาในลักษณะกึ่งทางการเช่นกัน คือ เป็นไปตามธรรมชาติ สบายๆ ส่วนทางด้านเทคนิคด้านเสียง ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ กึ่งทางการ คือ อาจจะนำเสียงเพลง หรือเสียงดนตรี มาประกอบการนำเสนอข่าวได้ แต่ก็ไม่พริ้วเพื่อใช้เมื่อเพลงนั้นช่วยเสริมอารมณ์ข่าวได้

ขณะที่เทคนิคด้านภาพทั้งภาพข่าวและภาพในสตูดิโอ ก็เป็นลักษณะกึ่งทางการ คือ เป็นภาพที่แตกต่างไปจาก ภาพในรายการข่าวแนวคลาสสิก คือ การตัดต่อภาพข่าวก็ทำให้ลักษณะ สบายๆ ตัดต่อยาวๆ แบบเผื่อเหลือเผื่อขาด ไม่สอดคล้องกับบทข่าว แต่ก็ยังคงความเป็นภาพข่าวที่ไม่มีลูกเล่นอะไรหรือหวามากนักอยู่ ส่วนภาพในสตูดิโอก็ปรับเปลี่ยนไปตามการเคลื่อนไหว และลีลาการเล่าเรื่องของผู้ดำเนินรายการ

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรายการข่าวทั้งหมดพบมีรายการข่าวที่จัดอยู่ในตระกูล รายการข่าวเชิงการแสดง จำนวน 13 รายการ ได้แก่ เช้าวันใหม่ เรื่องเล่าเช้านี้ เทียงวันทัน เหตุการณ์ เรื่องเด่นเย็นนี้ ข่าววันใหม่ ข่าวเช้า 7 สี คุยคุ้ยข่าว คุยคุ้ยข่าวสุดสัปดาห์ ทันข่าวเช้านี้ ข่าวมือเช้า ข่าวเช้าไอทีวี รวมมือรวมใจ

รายการที่เป็นตัวแทนที่ดีที่สุด (Best Represent) ของตระกูลย่อยนี้ ได้แก่ รายการเรื่องเล่า เช้านี้ ทางช่อง 3 และรายการข่าวเช้าไอทีวี ทางไอทีวี

9.1.3 ตระกูลรายการข่าวสารบันเทิง (Infotainment News Sub-genre)

ตระกูลย่อยรายการข่าวนี้นี้ เป็นตระกูลย่อยที่เป็นการผสมผสานกันระหว่างการนำเสนอข่าว กับการเสนอความบันเทิงในลักษณะของความสนุกสนาน โดยยังคงนำเสนอเนื้อหาที่เป็นข่าว เหมือนรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นๆ แต่เป็นข่าวที่มีเนื้อหาทั้งหมดหรือบางแง่มุมที่สามารถทำให้

ผู้ชมได้ความบันเทิง และความสนุกสนานจากการชมข่าว และยังมักจะยิ่งมักจะเพิ่มเติมรายละเอียดของข่าวที่ลึกมากขึ้น เพิ่มเติมข้อมูล สาระ ความรู้ที่เกี่ยวข้อง หรือเพิ่มเติมความสนุกสนานด้วยการมีสื่อบุพิเศษ หรือคอลัมน์พิเศษด้วย รายการตระกูลนี้เกิดจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของจำนวนรายการข่าว ทำให้มีการแบ่งแยกข่าวบางประเภทที่มีลักษณะเฉพาะตัว มานำเสนอในรายการเฉพาะ ที่นำเสนอแต่ข่าวประเภท

ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง (Infotainment News Sub-genre) เป็นตระกูลย่อยใหม่ พัฒนาโดยแยกตัวออกมาจากรายการข่าวภาคปกติ (News Bulletin) ทำให้สามารถสร้างอัตลักษณ์ของรายการได้ชัดเจนมากขึ้น สูตรหลักของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ คือ ความไม่เป็นทางการ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ที่มีมากกว่ารายการข่าวทุกตระกูลย่อย และสาระที่มากกว่าการนำเสนอข่าว

9.1.3.1 รูปแบบและวิธีการนำเสนอ

มีรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย ทั้งแบบข่าวภาคปกติ (News Bulletin) และการสนทนาข่าว แต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด ก็จะนำเสนอทั้งข่าวและสื่อบุข่าวต่างๆ ด้วยลีลาที่เป็นกันเองกับผู้ชมและมีสีสันมากของพิธีกร และอาจจะมีช่วงพิเศษต่างๆ เพิ่มเติมด้วย

9.1.3.2 เนื้อหา

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้จะนำเสนอเฉพาะข่าวประเภทข่าวเบา (Soft news) เท่านั้น และมีเนื้อหาในรายการแตกต่างออกไปจากตระกูลย่อยอื่นๆ คือ มีการนำเสนอเนื้อหาประเภทอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากข่าวจำนวนมาก ทั้ง สื่อบุข่าว รายงานพิเศษ คอลัมน์พิเศษ ช่วงพิเศษ ฯลฯ ซึ่งก็มีทั้งช่วยเพิ่มสีสันให้รายการและเพิ่มมิติด้านความลึกของข่าวมากขึ้น โดยส่วนใหญ่เนื้อหาที่เพิ่มเติมเหล่านี้มักจะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเภทข่าวหลักของรายการ และเพิ่มพื้นที่โฆษณา มากกว่ารายการตระกูลโดยมีการผลิตช่วงพิเศษขึ้นมาเพื่อโฆษณาสินค้าโดยเฉพาะ เช่น ผลิตเป็นสื่อบุวันว่างดาร่า แล้วแนะนำร้านอาหาร รวมทั้งพื้นที่ประชาสัมพันธ์รายการโทรทัศน์และภาพยนตร์มากและหลากหลายที่สุด ทั้งการทำสื่อบุเบื้องหลังละคร หรือการวางป้ายโฆษณาในรายการ

9.1.3.3 การเล่าเรื่อง

เป็นการเล่าเรื่องที่มีผู้เล่าเรื่องหลายแบบ เป็นการผสมผสานกัน ทั้งผู้เล่าแบบเดียวกับรายการข่าวแนวคลาสสิกและแบบเดียวกับรายการข่าวแนวโซวโซว แล้วแต่ประเด็นข่าว และแนวทางการผลิตของแต่ละรายการ แต่ที่แตกต่างออกไป และเป็นจุดเด่น คือ การเล่าเรื่องจากมุมมองของบุคคลที่ 2 คือ จากการสัมภาษณ์แหล่งข่าว ซึ่งปรากฏมากในรายการตระกูลย่อยนี้ และผู้ควบคุมการเล่าเรื่องก็ยังเป็นกองบรรณาธิการข่าว คล้ายกับรายการข่าวแนวคลาสสิก พิธีกรทำหน้าที่นำเสนอตามบทข่าว แต่สามารถเพิ่มเติมสีสันเข้าไปได้

ผู้ชมรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ จะเพลิดเพลินไปกับความไม่แน่นอนของลำดับการนำเสนอข่าวที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ในแต่ละตอนที่ออกอากาศ และผู้ชมคาดหวังว่าจะได้รับความสนุกสนานจากการชมรายการ ทั้งจากเนื้อหาข่าวและจากการนำเสนอของพิธีกร ที่ใช้ภาษาที่สนุกสนานในการนำเสนอ รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นกับข่าวแบบ “แซว” มากกว่าวิจารณ์อย่างจริงจัง

9.1.2.4 เทคนิคการนำเสนอ

ใช้เทคนิคการนำเสนอที่ไม่เป็นทางการ ในทุกๆ องค์ประกอบ ทั้งเสื้อผ้า เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม ไม่เป็นทางการ ทันสมัย และรวมทั้งฉาก และอุปกรณ์ประกอบฉาก ที่ต้องสะท้อนความบันเทิงตามแนวทางของรายการ

ส่วนการเคลื่อนไหว การใช้สายตา ของพิธีกรก็แสดงออกมาในลักษณะไม่เป็นทางการ เช่นกัน คือ เป็นการแสดงที่เป็นธรรมชาติ หรือเกินจริง มีการใส่ “จริต” ลงไปมาก เพื่อสร้างความสนุกสนานให้ผู้ชม ส่วนทางด้านเทคนิคด้านแสง และเสียง ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ไม่เป็นทางการ คือ มักจะนำเสียงเพลง หรือเสียงดนตรี มาประกอบกรนำเสนอข่าวเป็นประจำ เพื่อเสริมอารมณ์สนุกสนาน บันเทิงของข่าว รวมทั้งอาจจะใช้เทคนิคด้านแสงที่แปลกใหม่ประกอบกรนำเสนอข่าวก็ได้

ขณะที่เทคนิคด้านภาพทั้งภาพข่าวและภาพในสตูดิโอ ก็เป็นลักษณะไม่เป็นทางการ คือ การตัดต่อภาพข่าวโดยใช้เทคนิคการตัดต่อที่หวือหวาส่งความน่าสนใจ และมีการใช้มุม

กล้อง และการเคลื่อนไหวของกล้องหลากหลาย เช่นเดียวกับภาพในสตูดิโอที่ก็ใส่ลูกเล่นทางด้านภาพได้อย่างอิสระ

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรายการข่าวทั้งหมดพบมีรายการข่าวที่จัดอยู่ในตระกูลรายการข่าว Infotainment News จำนวน 12 รายการ ได้แก่ ทันโลกกีฬา ผู้หญิงถึงผู้หญิง เก็บตกสี่สัปดาห์ เป็นข่าว... ลีค ห้องข่าว 10 โมง รายวันบันเทิง สายตรงบันเทิง เส้นทางบันเทิง ไนน์เอ็นเตอร์เทน โชว์ใหม่ ดาวกระจาย โดยอาจจะแบ่งรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ออกเป็น 2 กลุ่มย่อยตามเนื้อหาที่น่าสนใจ คือ กลุ่มรายการที่เน้นนำเสนอเนื้อหาข่าวบันเทิง หรือกีฬา ได้แก่ รายการสี่สัปดาห์ รายการเป็นข่าว... ลีค รายการรายวันบันเทิง รายการสายตรงบันเทิง รายการเส้นทางบันเทิง รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน รายการโชว์ใหม่ รายการดาวกระจาย และรายการทันโลกกีฬา กลุ่มรายการที่เน้นข่าวที่มีอารมณ์ขัน สนุกสนาน ได้แก่ รายการเก็บตก รายการห้องข่าว 10 โมง รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง

ทั้งนี้แม้ว่าจะมีรายการที่สามารถจัดอยู่ในตระกูลย่อยนี้มากถึง 12 รายการ แต่รายการที่เป็นตัวแทนที่ดีที่สุด (Best Represent) ของตระกูลย่อยนี้ ได้แก่ รายการสี่สัปดาห์ ทางช่อง 3 รายการดาวกระจาย ทางโมเดิร์นไนน์ทีวี

9.1.4 ตระกูลย่อยรายการวิเคราะห์ข่าว (News Analysis Sub-genre))

รายการข่าวในตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าวนี้นี้ เป็นอีกหนึ่งตระกูลย่อยที่พัฒนาตัวเองมาจากตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก โดยเป็นรายการข่าวที่ไม่ได้มุ่งนำเสนอข่าวเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการนำเสนอข่าวในภาพรวม เพื่อให้ผู้ชมใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ หลังจากนั้นจะนำเสนอข้อมูลเชิงวิเคราะห์ในประเด็นข่าวที่สำคัญ โดยอาจจะเป็นการวิเคราะห์โดยพิธีกรเอง หรือโดยผู้ร่วมรายการที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางก็ได้ และนำเสนอด้วยรูปแบบต่างๆ ทั้งการสัมภาษณ์ การสนทนา และพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรง โดยตระกูลย่อยนี้พัฒนาการด้านความสดของข่าวและบรรยากาศในการวิเคราะห์ที่เป็นกันเองมากขึ้นในปัจจุบัน สุนทรลักษณ์ของรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ คือ ความเป็นทางการผสมกับบุคลิกของนักวิเคราะห์และผู้ทรงภูมิ รวมทั้งความมีเหตุมีผล และข้อมูลที่ทันสมัยและมีความน่าเชื่อถือ ผสมกับการคิดเชิงวิเคราะห์

9.1.4.1 รูปแบบและวิธีการนำเสนอ

นำเสนอโดยผสมการรายงานข่าว การวิเคราะห์ข่าว และการสัมภาษณ์ ในลักษณะรายการนิตยสารข่าว (News Magazine) โดยมีการแบ่งช่วงรายการชัดเจน

9.1.4.2 เนื้อหา

รายการข่าวในตระกูลย่อยนี้เน้นการนำเสนอเฉพาะข่าวหนัก (Hard news) ซึ่งเอื้อต่อการวิเคราะห์ข่าว โดยข่าวที่ถูกนำมาวิเคราะห์ในปี 2548 นี้ มี 2 ประเภท คือ ข่าวเศรษฐกิจ และข่าวต่างประเทศ แต่ในรายการตระกูลย่อยนี้ ก็อาจจะนำเสนอข่าวอื่นๆ ที่เห็นว่าเกี่ยวข้องได้ในบางกรณี เช่น หากมีเหตุการณ์ทางการเมืองที่อาจจะมีผลกระทบต่อการลงทุน ก็จะทำมาเสนอได้

9.1.4.3 การเล่าเรื่อง

ผู้ควบคุมการเล่าเรื่องของรายการ คือ พิธีกร และผู้วิเคราะห์ และเป็นผู้ที่สร้างความน่าเชื่อถือให้รายการด้วย ซึ่งก็ต้องมาจากการวิเคราะห์ที่ถูกต้องในอดีต และการนำเสนอข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และลีลาที่น่าเชื่อถือและสะท้อนความรู้จริงของพิธีกร ทั้งนี้การเล่าเรื่องของรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าวนี้นี้ เป็นการเล่าเรื่องที่ผู้เล่าเรื่อง ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงเล่าเรื่องให้ทราบว่า มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นที่ไหน อย่างไร แต่ต้องนำเสนอข้อมูลในเชิงวิเคราะห์ประกอบด้วย โดยการวิเคราะห์นั้นก็อาจจะเป็นการวิเคราะห์โดยพิธีกรที่มีความเชี่ยวชาญเองก็ได้ หรือ อาจจะเป็นการวิเคราะห์โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในวงงานนั้นๆ มาร่วมเป็นผู้เล่าเรื่อง โดยเป็นการแสดงความคิดเห็นที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักเหตุผล เพื่อวิเคราะห์จนได้สิ่งที่ผู้ชมคาดหวัง คือ การทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือ “การฟันธง”

ทั้งนี้ผู้ชมรายการข่าวในตระกูลนี้ จะได้ชมการวิเคราะห์ โดยมีโครงสร้างที่ค่อนข้างแน่นอน คือ จะได้รับชมการรายงานข่าวที่เกี่ยวข้องล่าสุดเสียก่อน แล้วจึงนำไปสู่การวิเคราะห์ข่าว โดยมักจะมีการแยกชัดเจนว่าส่วนใดเป็นส่วนของข่าว ส่วนใดเป็นส่วนของการวิเคราะห์ ไม่ปะปนกัน

อนึ่งรายการข่าวในตระกูลย่อยนี้ มักจะเล่าเรื่องโดยการใช้รูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย ทั้งการรายงานข่าว การวิเคราะห์ข่าว การสนทนา การสัมภาษณ์ ฯลฯ แต่มีเนื้อหาทั้งหมดสอดคล้องกัน เพื่อเสริมย้ำความน่าเชื่อถือของข้อมูล และทำให้ผู้ชมรับทราบข้อมูลที่รอบด้านที่สุด

9.1.4.4 เทคนิคการนำเสนอ

ใช้เทคนิคการนำเสนอที่เป็นทางการ ในทุกๆ องค์ประกอบ ทั้งเสื้อผ้า เครื่องประดับ การแต่งหน้า ทำผม แต่อาจจะมีลักษณะที่แตกต่างจากรายการข่าวแนวคลาสสิกเล็กน้อย คือ หากเป็นรายการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจ พิธีกรหญิงมักจะเลือกใช้อองค์ประกอบด้านนี้ที่สะท้อนความเป็นนักธุรกิจที่คล่องแคล่ว มากกว่าผู้ประกาศข่าวในรายการข่าวแนวคลาสสิก เช่น อาจจะไม่ได้อัดเสื้อสูทเสมอไป เป็นต้น

ฉาก และอุปกรณ์ประกอบฉากที่ต้องเป็นทางการ แต่ต้องดูมีความทันสมัยของข้อมูล มีจอพลาสมาหรือคอมพิวเตอร์ คอยรับข้อมูลล่าสุด ปรากฏให้เห็น ส่วนการเคลื่อนไหว การใช้สายตา ของพิธีกร ก็เป็นทางการเช่นกัน สำหรับทางเทคนิคด้านแสง เสียง ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ทำในแบบคลาสสิก เป็นไปตามพื้นฐานการผลิตรายการโทรทัศน์โดยทั่วไป เป็นลักษณะเรียบๆ นิ่งๆ ขณะที่เทคนิคด้านภาพทั้งภาพข่าวและภาพในสตูดิโอ ก็เป็นภาพที่ธรรมดาทำหน้าที่เพียงถ่ายทอดเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง ไม่มีการเพิ่มเติมสีสัน หรือเทคนิคที่หวือหวาเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้ชมแต่อย่างใด

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรายการข่าวทั้งหมดพบมีรายการข่าวที่จัดอยู่ในตระกูลรายการข่าว News Analysis จำนวน 10 รายการ ได้แก่ ทันข่าวเศรษฐกิจ เวลาโลก ภาษาเศรษฐกิจ เปิดประตูหุ้น ก้าวทันตลาดทุน วิพากษ์หุ้น สดจากห้องค้า คอหุ้น รู้ทันหุ้นกับช่อง 11 เส้นทางนักลงทุน

ทั้งนี้แม้ว่าจะมีรายการที่สามารถจัดอยู่ในตระกูลย่อยนี้มากถึง 10 รายการ แต่รายการที่เป็นตัวแทนที่ดีที่สุด (Best Represent) ของตระกูลย่อยนี้ ได้แก่ รายการก้าวทันตลาดทุน ทางโมเดิร์นไนน์ทีวี และรายการเส้นทางนักลงทุน ทางไอทีวี

โดยรายการข่าวในแต่ละตระกูลย่อย มีสูตรของการเล่าเรื่องและรหัส ดังตาราง 9.1

ตารางที่ 9.1 สรุปสูตรและรหัส ของรายการข่าวโทรทัศน์แต่ละระกุกย่อย

สูตร	ระกุกย่อย รายการข่าวธรรมดา	ระกุกย่อย รายการข่าวเชิงการแสดง	ระกุกย่อย รายการข่าวสาระบันเทิง	ระกุกย่อย รายการวิเคราะห์ข่าว	
1.เค้าโครงเรื่อง	1.1 plot รายการ	ค่อนข้างแน่นอน มีการแบ่งช่วง รายการสำหรับข่าวบางประเภท โดยเฉพาะ	ไม่ตายตัว ยืดหยุ่นได้ มีข่าวหลายๆ ประเภทปะปนกันในแต่ละช่วง และ สามารถปรับเปลี่ยนโครงเรื่องได้ ตามเนื้อหาที่จะนำเสนอและปัจจัย อื่นๆ ที่แตกต่างกันในแต่ละวัน	ไม่แน่นอน สามารถสลับสับเปลี่ยน ข่าวที่จะนำเสนอได้	แน่นอน มีการแบ่งช่วงรายการ ชัดเจน
	1.2 การลำดับการ พัฒนาเรื่องของ รายการ	เรียงลำดับประเด็นข่าวที่นำเสนอ อย่างเป็นระบบ และนำเสนอ climax ของเรื่องตั้งแต่การเริ่มเรื่อง	เรียงลำดับประเด็นข่าวที่นำเสนอ หลากหลายรูปแบบ ไม่มีสูตร แน่นอน และนำเสนอ climax ของ เรื่องในช่วงใดของรายการก็ได้	เรียงลำดับประเด็นข่าวที่นำเสนอ อย่างเป็นระบบ เน้นความ สอดคล้อง และสามารถนำเสนอ climax ช่วงใดของรายการก็ได้	ไม่เรียงลำดับประเด็นข่าวที่ นำเสนอตามคุณค่าของข่าวเสมอ ไป โดยมักจะเรียงจากภาพรวมไปสู่ รายละเอียดเชิงลึก นำเสนอ climax ของเรื่องช่วงท้ายรายการ
	1.3 โครงสร้างและ ลำดับการพัฒนา เรื่องของข่าว	แบบ 5W+1H และแบบปิรามิดหัว กลับตามลำดับ	ไม่แน่นอน ทั้งโครงสร้างและลำดับ การพัฒนาเรื่องของข่าว	แบบ 5W+1H และแบบปิรามิดหัว กลับตามลำดับ	แบบ 5W+1H โดยเน้นที่สาเหตุและ แนวโน้มในอนาคตของเรื่อง

2. เวลา	2.1 ระยะเวลา (Duration) ของข่าว	แบบสรุป คือเสนอข่าวแต่ละประเด็นสั้น และมักรวมข่าวสั้นหลายๆ ข่าว นำเสนอเป็นชุด โดยในแง่ของตัวข่าว ก็เป็นการสรุปเหตุการณ์ข่าวทั้งหมดซึ่งมีเวลาของเนื้อเรื่อง (Story time) มานำเสนอเป็นข่าวที่มีเนื้อหาและภาพข่าวเพียงไม่กี่นาที เห็นจากระยะเวลาเฉลี่ยโดยประมาณในการนำเสนอข่าวแต่ละข่าว ส่วนในแง่ของระยะเวลาการนำเสนอรายการนั้น มีระยะเวลาในการนำเสนอรายการหลากหลาย	หลายแบบ โดยมีความยืดหยุ่นในการใช้เวลาในการเสนอข่าวแต่ละประเด็นในแง่ของตัวข่าว ก็เป็นการสรุปเหตุการณ์ข่าวทั้งหมด ซึ่งมีเวลาของเนื้อเรื่อง (Story time) มานำเสนอเป็นข่าวที่มีเนื้อหาและภาพข่าวน้อยกว่าเวลาที่เกิดเหตุการณ์ แต่ในบางครั้งก็มีการสร้างความหลากหลายและสีสัน โดยการใช้รูปแบบของระยะเวลาแบบอื่น นั่น มีระยะเวลาในการนำเสนอรายการ 30 ถึง 120 นาที	ไม่มีสูตรด้านระยะเวลา (Duration) ในการนำเสนอเนื้อหาข่าวแน่นอน คือตามปกติจะมีเวลาในการนำเสนอข่าวน้อย แต่ในบางกรณีสามารถมีระยะเวลาในการนำเสนอข่าวแต่ละประเด็นข่าวมากก็ได้ ในแง่ของระยะเวลาการนำเสนอรายการมีระยะเวลาในการนำเสนอรายการไม่เกิน 30 นาที	นำเสนอช่วงวิเคราะห์ข่าวมากกว่าการรายงานข่าว ในแง่ของระยะเวลาการนำเสนอรายการมีเวลาการนำเสนอรายการเฉลี่ยเพียงประมาณ 30 นาทีเท่านั้น
	2.2 การลำดับเวลา (Order)	การเล่าเรื่องทั้งรายการ แบบไม่เรียงลำดับเวลา และมีการลำดับเวลาการเล่าเรื่องในแต่ละข่าว แบบเล่าเหตุการณ์ในอดีตน้อยครั้ง หากมีก็จะแยกออกมานำเสนอในรูปแบบสลับข่าว	การเล่าเรื่องทั้งรายการ แบบไม่เรียงลำดับเวลา และมีการลำดับเวลาการเล่าเรื่องในแต่ละข่าว แบบเล่าเหตุการณ์ในอดีตบ่อยครั้ง	การเล่าเรื่องทั้งรายการ แบบไม่เรียงลำดับเวลา และมีการลำดับเวลาการเล่าเรื่องในแต่ละข่าว แบบเล่าเหตุการณ์ในอดีตน้อยมาก	ในการวิเคราะห์ข่าวจะมีการลำดับเวลาการเล่าเรื่อง สถานการณ์ปัจจุบัน ⇔ สาเหตุในอดีต ⇔ แนวโน้มในอนาคต
	2.3 ความถี่ (Frequency)	เล่าเรื่องข่าว แบบเล่าครั้งเดียว (Singulative Narration)	เล่าเรื่องข่าวทั้งแบบเล่าครั้งเดียว (Singulative Narration) และ แบบเล่าซ้ำ (Repetitive Narration)	เล่าเรื่องข่าวแบบเล่าครั้งเดียว (Singulative Narration)	เล่าเรื่องข่าวแบบเล่าครั้งเดียว (Singulative Narration)

3. เนื้อหาหลัก	ประเภทของข่าว	นำเสนอเนื้อหาข่าวหลากหลายประเภทมาก	มีการนำเสนอเนื้อหาข่าวหลากหลายประเภท แต่อาจจะไม่ครบทุกประเภทก็ได้ ให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวเด่น หรือข่าวที่สำคัญบางข่าวมากกว่าการเสนอข่าวครอบคลุมทุกประเด็น	มีการนำเสนอเนื้อหาข่าวที่สร้างความบันเทิงเป็นหลัก โดยเสนอเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่งหรือข่าวที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายหลักกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง นำเสนอเฉพาะข่าวเบา (Soft News) เป็นส่วนใหญ่ นำเสนอสื่อกีฬา รายงานพิเศษ ช่วงพิเศษ และคอลัมน์พิเศษ มาก	เป็นการวิเคราะห์เฉพาะประเภทและเป็นข่าวหนัก
4. เทคนิคการนำเสนอ	4.1 การแต่งกาย เครื่องประดับ การแต่งหน้า และท่าผม	เป็นทางการและเรียบร้อยมาก	กึ่งทางการ	ไม่เป็นทางการ ตามสมัยนิยม และมักจะแต่งกายตามเทศกาล	เป็นทางการ
	4.2 การเคลื่อนไหว ร่างกาย ประกอบการเสนอข่าว	ไม่ใช้การเคลื่อนไหวร่างกาย ประกอบการเสนอข่าว ไม่มีการเคลื่อนไหวที่เปลี่ยนตำแหน่ง และใช้ร่างกายประกอบการนำเสนอข่าวน้อยมาก นำเสนอข่าวด้วยท่าทางลักษณะหลังตรงและนิ่ง ผู้ประกาศจะสบตาผู้ชมในขณะที่อ่านความนำข่าว	ใช้การเคลื่อนไหวร่างกายมาก อาจมีการเคลื่อนไหวที่เปลี่ยนตำแหน่ง และใช้ร่างกายส่วนบนประกอบการนำเสนอข่าวมาก มักจะแสดงท่าทางสบายๆ สร้างความรู้สึกใกล้ชิดกับผู้ชม พิธีกรใช้สายตามองตัวเองและมองบตข่าว มากกว่าการสบตากับผู้ชม	ใช้การเคลื่อนไหวร่างกาย ประกอบการเสนอข่าวตามเนื้อหาข่าว และวางท่าทางในการนำเสนอข่าวโดยไม่นั่งนิ่งอ่านข่าว และใช้สีหน้า แววตา และอวัจนภาษา ประกอบการนำเสนอข่าวมาก	เคลื่อนไหวร่างกายน้อยมาก ไม่มีการเคลื่อนไหวที่เปลี่ยนตำแหน่ง และใช้ร่างกายส่วนบนประกอบการนำเสนอข่าวเพียงเล็กน้อย มักจะแสดงท่าทางซึ่งข้งมองดูน่าเชื่อถือ

4. เทคนิคการนำเสนอ	4.3 อุปกรณ์ประกอบฉาก	ใช้น้อยมาก และไม่มีการ tie-in สินค้า	ใช้มาก และมีการ tie-in สินค้า	ใช้มาก (หากเป็นรายการที่มีโต๊ะข่าว)	ใช้น้อยมาก ถ้ามีก็มักจะเป็นคอมพิวเตอร์
	4.4 แสง	ให้ความสว่างกับรายการโดยทั่วไป เน้นให้ความสว่างทั่วถึง	ให้ความสว่างกับรายการโดยทั่วไป เน้นให้ความสว่างทั่วถึง	ให้ความสว่างกับรายการโดยทั่วไป และสามารถใช้เทคนิคด้านแสง สร้างสีสันให้รายการได้	ให้ความสว่างกับรายการโดยทั่วไป เน้นให้ความสว่างทั่วถึง
	4.5 เสียง	ใช้เพลงหรือเสียงประกอบในข่าวน้อย และเน้นเสียงของผู้ประกาศมากกว่าเสียงผู้สื่อข่าว และการนำเสนอเสียงแหล่งข่าวบ่อยครั้ง	ใช้เพลงหรือเสียงประกอบต่างๆ เพื่อสร้างสีสัน และช่วยในการเล่าเรื่อง และมีการปล่อยเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าวน้อย แต่ในการปล่อยเสียงแต่ละครั้ง จะใช้เวลานาน โดยเน้นปล่อยเสียงเสียงที่มีสีสัน หรือช่วยเล่าอารมณ์ผู้ชม	ใช้เพลงหรือเสียงประกอบต่างๆ เพื่อสร้างสีสัน และประกอบการเล่าเรื่อง เน้นเสียงของผู้สื่อข่าวและเสียงของแหล่งข่าวมาก	ไม่มีการใช้เพลงหรือเสียงประกอบใดๆ ยกเว้นการใช้เพลงบรรเลงประกอบภาพคอมพิวเตอร์กราฟฟิก ที่แสดงข้อมูลตัวเลขต่างๆ ทั้งนี้มีเพียงเสียงสนทนาของพิธีกรและผู้ร่วมรายการ
	4.6 การตัดต่อภาพข่าว	ตัดต่อภาพข่าวแต่ละ shot จะสั้น และมุ่งตัดต่อภาพข่าวให้สอดคล้องกับบทข่าว	ตัดต่อโดยไม่เน้นว่าต้องสอดคล้องกับบทข่าวอย่างเคร่งครัด และมักจะตัดต่อโดยมีภาพแต่ละ shot ยาว	ตัดต่อภาพข่าวแต่ละ shot จะสั้น และมุ่งตัดต่อภาพข่าวให้สอดคล้องกับบทข่าว และใช้เทคนิคการตัดต่อที่นอกเหนือจากการ cut เพียงอย่างเดียว	ตัดต่อภาพข่าวแต่ละเหตุการณ์จะต่อเนื่องยาวนานกว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น และไม่เน้นการตัดต่อภาพข่าวให้สอดคล้องกับบทข่าว

4. เทคนิคการนำเสนอ	4.7 ภาพ	ใช้ขนาดภาพระดับเอวหรือระดับอกผู้ประกาศในการนำเสนอรายการเป็นหลัก	ใช้เทคนิคภาพที่หลากหลาย ได้แก่ ใช้เทคนิคการแบ่งจอเป็น 2 กรอบ (Window) เพื่อนำเสนอภาพพิธีกรพร้อมกับภาพอื่นๆ โดยเฉพาะภาพเหตุการณ์ข่าว และใช้ภาพแบบภาพคู่หรือภาพหมู่ ในการนำเสนอรายการ และใช้ภาพที่มีขนาดภาพใกล้เคียงกับขนาดภาพขนาดครึ่งตัวในการนำเสนอรายการ เพื่อเน้นสิ่งต่างๆ	ขนาดภาพและระดับของกล้องไม่แน่นอน เปลี่ยนแปลงไปตามการเคลื่อนไหวของพิธีกร และมีการเคลื่อนที่ที่กล้องแบบแปลกๆ	ใช้ขนาดภาพระดับเอวหรือระดับอกผู้ประกาศในการนำเสนอรายการเป็นหลัก
	4.8 อินเทอร์เน็ต และคอมพิวเตอร์กราฟฟิค	เป็นทางการ แสดงออกถึงความคอบพิวเตอร์กราฟฟิค เป็นรายการที่เป็นตัวแทนของสถานีหรือเน้นแสดงออกถึงความรวดเร็วสดใหม่ของข่าวที่อยู่ในรายการ	มีความเคลื่อนไหวและมีสีสัน	ไม่เป็นทางการ เน้นความเป็นกันเองกับผู้ชม ความสนุกสนาน และมีสีสัน มีการเคลื่อนไหว ไม่อยู่นิ่ง ใช้การสร้างภาพจากคอมพิวเตอร์กราฟฟิค หรือการ์ตูนแอนิเมชัน สร้างสีสันประกอบการนำเสนอข่าว	ทำหน้าที่แนะนำว่ารายการข่าวที่จะได้ชมต่อไปเป็นรายการการที่จะให้รายละเอียดอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับข่าวประเภทใด ใช้คอมพิวเตอร์กราฟฟิค ในการสร้างภาพหรือตัวอักษรประกอบข่าวมาก

5. ตัวละครและการปรากฏตัวในเรื่อง	5.1 ผู้ประกาศ	มีผู้ประกาศหลักเพียง 1-2 คน เท่านั้น และอาจมีผู้ประกาศร่วม ผู้ประกาศมีบุคลิกลักษณะ น่าเชื่อถือ มีความรู้ในข่าว และอ่าน ออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน โดยผู้ ประกาศมีหน้าที่รายงานข่าว เท่านั้น	พิธีกรหลัก 2-3 คน และเป็นพิธีกรที่มี ภา พ ลั ก ษ ณ ์ ข อ ง ผู้ ที่ มี ประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญสูง และมีความสามารถในการนำเสนอ ข่าวได้อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และมักจะเคยเป็นผู้ประกาศข่าวมาก่อน	เป็นพิธีกรประจำ และมักจะเป็นผู้ที่ เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าวหลักของ รายการ	พิธีกรหลัก 1-2 คน และเป็นพิธีกรที่มี ภา พ ลั ก ษ ณ ์ ข อ ง ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน
	5.2 ผู้สื่อข่าว	ผู้สื่อข่าวร่วมนำเสนอข่าวจาก สถานที่เกิดเหตุบ่อยครั้ง	ผู้สื่อข่าวร่วมนำเสนอข่าวจาก สถานที่เกิดเหตุบ่อย	ผู้สื่อข่าวร่วมนำเสนอข่าวจาก สถานที่เกิดเหตุบ่อยมาก	ผู้สื่อข่าวร่วมนำเสนอข่าวจาก สถานที่เกิดเหตุบ่อยมาก
	5.3 ผู้ร่วมรายการ	มีผู้ร่วมรายการโดยการสัมภาษณ์ สดน้อย และจะใช้เวลาสัมภาษณ์ สั้น	มีการสัมภาษณ์สดผู้ร่วมรายการ ด้วยวิธีการต่างๆ เป็นประจำ	มีผู้ร่วมรายการนอกเหนือจากการ ปรากฏตัวในข่าวน้อยมาก	มีผู้ร่วมรายการมาก เพื่อช่วยเสริม ความน่าเชื่อถือของการวิเคราะห์
6. ฉาก	6.1 ฉากรายการใน สตูดิโอ	เรียบ ไม่มีลวดลายมาก ใช้สีพื้น ไม่ แยกความสนใจไปจากผู้ประกาศ และสื่อสารถึงความน่าเชื่อถือ ความจริงจัง	ไม่เป็นทางการ ไม่จริงจัง เน้นสีสัน สดใส มีความเคลื่อนไหว และ ทันสมัย	สื่อสารถึงความบันเทิง ความ หลากหลาย ความทันสมัย และ สื่อสารถึงเนื้อหาหลักของรายการ และสามารถใช้อุปกรณ์ประชาสัมพันธ์ สิ่งต่างๆ ได้	เป็นทางการ และเปิดรับข้อมูลใหม่ ตลอดเวลา
	6.2 ฉากสถานที่เกิด เหตุในข่าว	หลากหลาย เน้นการนำเสนอภาพ ข่าวที่มีฉากเป็นสถานที่เกิดเหตุ	หลากหลาย ไม่จำเป็นต้องนำเสนอ ภาพข่าวที่มีฉากเป็นสถานที่เกิด เหตุ	หลากหลาย เน้นการนำเสนอภาพ ข่าวที่มีภาพบุคคลในข่าวในฉากที่ เป็นสถานที่เกิดเหตุ	หลากหลาย ไม่จำเป็นต้องนำเสนอ ภาพข่าวที่มีฉากเป็นสถานที่เกิด เหตุ

7. บทสนทนา		<ol style="list-style-type: none"> 1. เน้นแบบสั่งการ เป็นการอ่านข่าวตามบทข่าว เหมือนการพูดกับผู้ชมโดยตรง 2. ผู้ประกาศไม่สอดแทรกการวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นกับข่าวโดยตรง 3. ผู้ประกาศใช้ถ้อยคำและการแสดงประกอบการนำเสนอข่าวน้อยมาก 4. ใช้ภาษาทางการ ภาษาเขียน รายงานข่าวตามบทข่าวไม่มีการเพิ่มเติมโดยผู้ประกาศ 5. ใช้บทสนทนาอย่างเป็นทางการ ตลอด ไม่มีการพูดหยอกล้อหรือพูดนอกเหนือจากบทระหว่างพิธีกรและกับผู้ชม 6. มีการพูดเชื่อมโยงระหว่างข่าวน้อยมาก เน้นการเชื่อมโยงข่าวต่างๆ ด้วยการเรียงลำดับข่าว 7. ใช้การเปิดและปิดรายการที่สั้น เน้นการเข้าสู่ประเด็นข่าวทันที มากกว่าการพูดเรื่องทั่วไป ไม่มีการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ชม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เน้นบทสนทนาแบบเสวนาโดยนำเสนอด้วยวิธีการสนทนาข่าว 2. พิธีกรวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นกับข่าวโดยตรง และโดยอ้อมด้วยวิธีการต่างๆ โดยเฉพาะการประชดประชัน 3. พิธีกรใช้ถ้อยคำและการแสดงประกอบการนำเสนอข่าวมาก 4. ใช้คำ สำนวน และโวหารหลายชนิดขยายความเนื้อหาข่าว 5. อธิบายหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากเนื้อหาข่าว 6. เน้นการสร้างความคิดเห็น เป็นกันเองระหว่างพิธีกรด้วยกันเอง และระหว่างพิธีกรกับผู้ชม 7. พิธีกรเชื่อมโยงสิ่งที่อยู่ในข่าวไปยังประเด็นอื่นๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องจริงและโยงเพื่อความสนุกสนาน 8. พิธีกรพูดเชื่อมโยงข่าวต่างๆ ให้ต่อเนื่องกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีบทสนทนาทั้ง 2 แบบคือ สั่งการ และ เสวนา ตามจำนวนพิธีกร 2. มีการวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นกับข่าว แต่มักเป็นแบบสนุกสนาน 3. พิธีกรจะใช้ภาษากายและการแสดงประกอบการนำเสนอข่าวมาก เน้นความสนุกสนาน 4. รายงานข่าวด้วยลีลาที่สนุกสนานหรือเร้าใจ ใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการ มักจะเป็นภาษาพูด เข้าใจง่าย 5. ใช้ถ้อยคำภาษาแบบภาษาสนทนา เป็นกันเอง และใช้ภาษาแปลกๆ 	<p>เป็นทางการ แต่อาจจะสอดแทรกความสนุกสนานบางครั้ง เน้นการวิเคราะห์ข่าว แสดงความคิดเห็นต่อข่าวอย่างมีเหตุผล มีข้อมูลสถิติต่างๆ ประกอบ</p>
------------	--	---	--	--	--

7. บทสนทนา			<p>9. ใช้เวลากับการเปิดรายการมาก เน้นการทักทายและสนทนากับพิธีกรร่วมและผู้ชม ทั้งเรื่องทั่วๆ ไป แล้วนำเข้าสู่เนื้อหาของรายการในวันนั้น</p> <p>10. ใช้ความน่าตื่นเต้น เร้าใจ ความแปลก หรือความใกล้ชิดมาดึงดูดความสนใจของผู้ชมตั้งแต่ต้นรายการ</p>		
8. มุมมองในการเล่าเรื่อง		แบบบุคคลที่ 3 แบบที่ผู้เล่าอยู่ร่วมในเหตุการณ์เป็นส่วนใหญ่ ชาวถูกประกอบสร้างจากกองบรรณาธิการ	แบบบุคคลที่ 3 แบบที่ผู้เล่าไม่ได้อยู่ร่วมในเหตุการณ์เป็นส่วนใหญ่ ชาวถูกประกอบสร้างจากหลายด้าน	เน้นการใช้มุมมองแบบบุคคลที่ 2 ในการสัมภาษณ์	แบบบุคคลที่ 1
9. รหัส		ใช้รหัสต่างๆ เพื่อสื่อสารถึงความน่าเชื่อถือ และข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเป็นหลัก	ใช้รหัสต่างๆ เพื่อสื่อสารถึงความมีสีสัน ความสบาย และความเพลิดเพลินเป็นหลัก	ใช้รหัสต่างๆ เพื่อสื่อสารถึงความสนุกสนานเป็นหลัก	ใช้รหัสต่างๆ เพื่อสื่อสารถึงความมีเหตุผล และความสำคัญของข้อมูลที่ตีในการตัดสินใจ

9.2 อภิปรายผล

นับจากวันแรกที่มีรายการข่าวออกอากาศทางโทรทัศน์ในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2498 ในปี พ.ศ. 2548 นี้ จึงนับเป็นปีที่ครบรอบ 50 ปี ของการมีรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รายการข่าวโทรทัศน์ มีพัฒนาการทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงหลัง ผู้ชมให้ความสนใจรับชมรายการข่าวมากขึ้น ทำให้ทางสถานีเพิ่มทั้งเวลาในการออกอากาศรายการข่าวเดิม และเพิ่มรายการข่าวใหม่ๆ ในหลายช่วงเวลา ซึ่งส่งผลให้มีการแข่งขันเพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งผู้ชมมากขึ้น และยังคงขยายผู้ชมไปสู่ผู้ชมกลุ่มใหม่มากขึ้น ผู้ผลิตรายการจึงไม่สามารถใช้เพียงขนบเดิม (Convention) หรือ ขนบแบบเดิม เป็นแนวทางในการผลิตรายการ เพราะจะไม่สามารถตอบโจทย์ด้านการตลาดของสถานีได้ ผู้ผลิตรายการจึงต้องนำสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) หลากหลาย มาเพิ่มเติม โดยการผสมผสานกับขนบเดิม (Convention) พื้นฐานของตระกูลรายการข่าว และเมื่อเกิดการทำซ้ำ ทั้งจากผู้ผลิตรายการในสถานีเดียวกัน และผู้ผลิตรายการต่างสถานี โดยการใช้ สิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ที่ใกล้เคียงกันบ่อยครั้ง และซ้ำไปซ้ำมา จนทั้งผู้ผลิตและผู้ชม ต่างก็รับรู้สูตรการผสมผสานขนบเดิม (Convention) และ สิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ในรายการแต่ละรายการ ทำให้สามารถจำแนกรายการข่าวทั้งหมด ออกเป็นตระกูลย่อยๆ ได้หลายตระกูลย่อย โดยสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ที่ถูกนำเข้ามาใส่เพิ่มเติมในรายการข่าวแต่ละตระกูลย่อย ก็ถูกรับรู้และจดจำ สังสมจนกลายเป็นส่วนหนึ่งสูตรของรายการข่าวในแต่ละตระกูลย่อยด้วย

ทั้งนี้การแบ่งตระกูลรายการข่าวออกเป็นตระกูลย่อยๆ นี้ เป็นการทำให้การแบ่งตระกูลมีความซับซ้อนมากขึ้น เพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย โดยการใช้สูตรการเล่าเรื่องและรหัสเป็นตัวแบ่ง ลักษณะเดียวกับการเริ่มมีการแบ่งตระกูลย่อยในยุคแรกที่ Aristotle ใช้คำว่า “ตระกูล” ในการจัดหมวดหมู่ วรรณกรรมกรีก ทั้งโศกนาฏกรรมและสุขนาฏกรรม แล้วนักวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ อย่าง Northrop Frye พัฒนาระบบการจัดหมวดหมู่ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เพื่อให้มีความสามารถเพียงพอที่จะจัดการกับวรรณกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นหมวดหมู่เริ่มแรกของ Aristotle ก็ขยายออกไปเป็นตระกูลย่อย (Sub-genre) ที่ใช้การกระทำของพระเอกเป็นหลักในการแบ่ง

ทั้งนี้การก่อกำเนิดขึ้นของตระกูลย่อยๆ ของรายการข่าวในช่วงปี 2548 นี้ ก็มีการพัฒนาขึ้นคล้ายคลึงกับการเกิดขึ้นของตระกูลภาพยนตร์ ที่เป็นการนำการแบ่งตระกูลไปศึกษางาน

ทางสื่อมวลชนเป็นครั้งแรก ที่ความนิยมในหมู่มวลชน ทำให้ภาพยนตร์มีแนวโน้มที่จะเป็นสูตรสำเร็จ ซ้ำไปซ้ำมา เป็นการผลิตที่คล้ายโรงงาน ต้องผลิตออกมาเร็วและประหยัด ดังนั้นจึงมีการทำซ้ำเรื่องที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจ โดยมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในบางครั้ง ซึ่งการเกิดของตระกูลย่อยรายการข่าวใหม่ๆ ในปัจจุบัน ก็มีแรงผลักดันหนึ่งมาจากการที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ประสบความสำเร็จอย่างมากกับการนำเสนอรายการเรื่องเล่าเช้านี้ รายการได้รับการตอบรับจากผู้ชมอย่างสูง และได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจอย่างมาก ทำให้ทางผู้บริหารสถานี เพิ่มจำนวนรายการข่าวขึ้นอีกหลายรายการ โดยการซ้ำ คือ ใช้สูตรการนำเสนอเดียวกัน มีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย โดยกระจายไปในแต่ละช่วงเวลาตลอดทั้งวัน แล้วก็ประสบความสำเร็จได้รับความนิยมไม่แพ้กัน ทำให้สถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์อื่นๆ ต้องทำซ้ำโดยใช้สูตรการนำเสนอแบบเดียวกันนี้ ผลิตรายการข่าวอีกหลายรายการ เพราะคาดหวังว่าจะได้รับความนิยมจากผู้ชมเช่นกัน จนในปัจจุบันมีรายการข่าวที่มีสูตรการนำเสนอแบบเดียวกันมากมาย ไม่เว้นกระทั่งสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ที่แม้ว่าจะเป็นสถานีโทรทัศน์ที่ไม่ได้ดำเนินการเชิงพาณิชย์ก็ยังคงใช้สูตรการนำเสนอนี้ในการผลิตรายการเช่นกัน

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตรายการที่ทำซ้ำ รายการต้นแบบในแต่ละตระกูลย่อย ก็ไม่ได้ทำซ้ำไปเสียทั้งหมด กล่าวคือ ในแง่ของสัญญาวิทยา หากพิจารณาตามแนวคิดของ Saussure สูตรการนำเสนอที่มีร่วมกันของรายการในตระกูลย่อยเดียวกัน เป็นสัญญาในมิติที่เป็นส่วนรวม หรือ ไวยากรณ์ (langue) แต่เมื่อผลิตรายการจริงๆ แต่ละรายการก็ยังคงสัญญาที่อาจจะแตกต่างกันไป กล่าวคือ เป็น สัญญาในมิติที่เป็นส่วนตัว หรือ ปฏิบัติการการใช้ภาษา (parole) เช่น รายการข่าวตระกูลย่อยแนวโชว์ข่าวที่ไวยากรณ์ (langue) ซึ่งเป็นสูตรการผลิตรายการ คือ พิธีกรที่ต้องนำเสนอด้วยลีลาที่สามารถทำให้ผู้ชมคล้อยตาม มีอารมณ์ร่วมไปกับรายการ แต่ในแต่ละรายการพิธีกรก็มีลีลาให้การเล่าแตกต่างกันไป เช่น คุณสรยุทธ อาจจะใช้ ภาษา (parole) การใช้ท่าทางและน้ำเสียงมาก ในขณะที่ อาจารย์วันชัยและอาจารย์ประมาณ อาจจะใช้ parole การใช้อารมณ์ขันและการแสดงท่าทางโต้ตอบกันคล้ายละครในการนำเสนอมากกว่า แต่ไม่ว่าพิธีกรนั้นจะใช้ parole แบบใด ก็ยังอยู่บนพื้นฐาน langue เดียวกัน คือ นำเสนอเพื่อความเพลิดเพลิน

ซึ่งก็ยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ Stuart M. Kaminsky และ Jeffrey H. Mahan ที่มองว่ามนุษย์ต้องการความมั่นคงในชีวิต กล่าวคือ การทำซ้ำ เป็นสิ่งที่มีประโยชน์กับมนุษย์ แต่มนุษย์ก็ปรารถนาความหลากหลาย และนวัตกรรม คือ การซ้ำของรูปแบบนำมาซึ่งความรู้สึกปลอดภัย แต่ความหลากหลายของโครงเรื่องนำมาซึ่งความตื่นเต้น ทางอารมณ์สำหรับผู้ชม จึงทำให้ผู้ผลิต

รายการต้องทำซ้ำโดยไม่ลืมการสร้างสรรคิ์โครงเรื่องใหม่ๆ ที่จะสามารถสร้างความตื่นเต้น ทางอารมณ์สำหรับผู้ชม

ผลการวิจัยพบว่าสามารถจำแนกรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย ที่ออกอากาศในปี พ.ศ.2548 โดยใช้การเล่าเรื่องและรหัสของรายการ ออกได้เป็น 1 ตระกูลหลักและ 4 ตระกูลย่อย โดยแต่ละตระกูลย่อย มีสูตรการเล่าเรื่องและรหัสที่เป็นขนบการนำเสนอรายการที่ถ่ายทอดความหมายของรายการแตกต่างกัน ได้แก่ 1) ตระกูลรายการข่าวแนวคลาสสิก (Classic News Sub-genre) เน้นความหมายด้านความน่าเชื่อถือ และความที่ถูกต้องเป็นหลัก 2) ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโชว์ข่าว (News show Sub-genre) เน้นความหมายด้านความมีสีสัน ความสบาย และความเพลิดเพลินอารมณ์เป็นหลัก 3) ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิง (Infotainment News Sub-genre) เน้นความหมายด้านความสนุกสนานเป็นหลัก 4) ตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว (News Analysis Sub-genre) เน้นความหมายด้านความมีเหตุผล

ซึ่งจะเห็นได้ว่าหากมองในแง่ของพัฒนาการของตระกูลย่อยนี้ พบว่าในอดีตไม่ได้มีการใช้แนวคิดเรื่องตระกูลมาจำแนกรายการข่าวโทรทัศน์ มีแต่การจำแนกรายการโดยใช้รูปแบบการนำเสนอ ที่ รศ.ดวงทิพย์ วรพันธ์ จำแนกไว้เมื่อปี 2525 ว่ารายการข่าวแบ่งรูปแบบการนำเสนอได้เป็น แดงการณ์หรือข่าวด่วนล่าสุด ข่าวอ่านแนวคลาสสิก ข่าวอ่านประกอบภาพ วิเคราะห์ข่าว หรือวิจารณ์ข่าว ซึ่งรูปแบบดั้งเดิมทั้ง 4 แบบนี้ก็ยังคงปรากฏเป็น ขนบเดิม (Convention) ในการผลิตรายการข่าวในปี 2548 แต่ในแต่ละตระกูลย่อยก็มีการใช้แต่ละรูปแบบแตกต่างกัน คือ 1) ตระกูลรายการข่าวแนวโชว์ จะมีสูตรการนำเสนอแดงการณ์หรือข่าวด่วนล่าสุด และข่าวอ่านประกอบภาพเป็นหลัก 2) ตระกูลย่อยรายการ News Show จะมีสูตรการนำเสนอ ข่าวอ่านแนวคลาสสิก และข่าวอ่านประกอบภาพ ปรึบการอ่านเป็นการเล่าหรือสนทนาข่าว และการวิจารณ์ข่าวปะปนลงไปในช่วงเป็นหลัก 3) ตระกูลย่อยรายการ Infotainment News จะมีสูตรการนำเสนอ ข่าวอ่านประกอบภาพ โดยเลือกแต่ข่าวเบา และบางรายการอาจจะปรับการอ่านเป็นการเล่าหรือสนทนาข่าวและการวิจารณ์ข่าว 4) ตระกูลย่อยรายการ News Analysis ที่นำเสนอข่าวอ่านประกอบภาพ ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ข่าวเป็นหลัก

นอกจากนี้ รศ.ดวงทิพย์ ยังกล่าวถึงรายการข่าวประเภทอื่น อีกหลายประเภท แต่ประเภทที่ยังคงพัฒนาตัวเองมาจนถึงปัจจุบันประเภทหนึ่ง คือ รายการวิจารณ์ข่าว ที่มีในปี 2525 มีคุณสมบัติ คือ ข่าวเป็นข้อเท็จจริง การวิพากษ์วิจารณ์โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อาจทำได้

และอาจเพิ่มคุณค่าข่าวยิ่งขึ้น แต่การวิพากษ์วิจารณ์ของโทรทัศน์ ก็จะต้องแยกไว้เป็นรายการวิจารณ์ข่าวต่างหาก ไม่เกี่ยวข้องกับรายการข่าว แต่เมื่อเปรียบเทียบกับ ผลการวิจัยในปี 2548 นี้ จะไม่พบรายการวิจารณ์ข่าวแล้ว เพราะไม่พบรายการใดมีสูตรการนำเสนอการวิจารณ์ข่าว โดยแยกจากการนำเสนอข่าวอย่างชัดเจน ไม่มีรายการใดมีการแยกออกมาเป็นรายการที่วิจารณ์ข่าวต่างหาก เพื่อดำรงความหมายเรื่อง “ข่าวเป็นข้อเท็จจริง” แต่มี รายการ News Show มีการวิพากษ์วิจารณ์ข่าว เป็นส่วนประกอบหนึ่ง แต่ก็เป็นกรโดยนำเสนอข่าวผสมกับการวิจารณ์ไปพร้อมๆ กัน ไม่ได้แยกชัดเจน ซึ่งอาจจะมาจากการ Hybrid ระหว่างรายการข่าวกับรายการวิจารณ์ข่าว

ในขณะที่ รศ.อรนุช เคยกล่าวถึงรายการข่าวที่เป็นรายการข่าวประกอบ ในปี 2529 ไว้หลายประเภทเช่นกัน แต่จะขอกกล่าวถึงรายการเบื้องหลังข่าว (News Background Programs) ซึ่ง รศ.อรนุช นิยามว่าเป็นรายการที่เสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากข่าว ให้รายละเอียดของเหตุการณ์ที่เป็นข่าว โดยผู้จัดไม่สอดแทรกความคิดเห็นของตนลงไป ในรายการ รายการนี้มุ่งหวังให้ผู้ชมเกิดความคิดขึ้นเองโดยอาศัยข้อเท็จจริงที่จัดเสนอ ซึ่งจากผลการวิจัย ไม่พบว่ามีรายการข่าวประเภทนี้แล้ว เพราะรายการที่เสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากข่าวในปี 2548 นี้ ผู้จัดมักจะสอดแทรกความคิดเห็นของตนลงไป ในรายการไม่ว่าด้วยวิธีการใด วิธีการหนึ่ง

แต่ผลการวิจัย พบว่าปัจจุบันยังมีรายการตระกูลย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าว โดยยังมีสูตรและรหัส เหมือนกับที่ รศ.อรนุช เคยกล่าวถึงไว้ เมื่อปี 2529 คือ เป็นรายการซึ่งบรรยายรายละเอียดถึงภูมิหลังของเหตุการณ์ที่เป็นข่าว พร้อมกับอธิบายแสดงถึงเงื่อนไขอันซับซ้อน สาเหตุซึ่งทำให้ปัญหาต่างๆ ขยายตัว โดยแจกแจงอย่างละเอียดถี่ถ้วน แสดงข้อคิดเห็นของตนเองหรืออ้างผู้เชี่ยวชาญก็ได้และทำนายเหตุการณ์ หรือพิจารณาถึงความเป็นไปได้ว่าเหตุการณ์นั้นจะคลี่คลายหรือผันแปรไปทางใด

ทั้งนี้อาจจะสรุปได้ว่ามีตระกูลย่อยใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ คือ ตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซว์ข่าว และตระกูลย่อยรายการแนวสาระบันเทิง ซึ่งในตระกูลเดิมและตระกูลใหม่มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

9.2.1 ตระกูลย่อยรายการข่าวเดิม

เป็นตระกูลย่อยรายการข่าวที่มี ขนบเดิม (Convention) ในการนำเสนอที่สืบทอดกันมาตั้ง เรื่องการนำเสนอข่าววันแรก แต่ก็มีกรคิดสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) เพิ่มเติม เข้าไป แต่ก็เป็นส่วนที่น้อยมาก ขณะที่ส่วนใหญ่ก็จะคงรักษา ขนบเดิม (Convention) ไว้

ทั้งนี้ในทางวิชาชีพเรียกรายการข่าวในตระกูลนี้ว่า รายการประเภท News bulletin และถ้า เป็นรายการข่าวภาคหลักๆ เช่น ข่าวภาคค่ำ ก็จะใช้คำว่า Main News bulletin ซึ่งในต่างประเทศก็ มีรายการข่าวที่ใช้สูตรแบบ Classic News ผลิตรายการมายาวนานแล้วเช่นกัน

ในการศึกษาความเปลี่ยนแปลงของรายการข่าวในตระกูลนี้ อาจจะใช้ข้อมูลที่ รศ.ดร. กาญจนา แก้วเทพ กล่าวถึงรูปแบบการนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ไว้เมื่อปี พ.ศ.2531 มาเป็น ฐานในการเปรียบเทียบกับสูตรของรายการข่าวแบบ Classic News ในปี พ.ศ.2548 นี้

รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ กล่าวว่า รูปแบบของการนำเสนอข่าวโทรทัศน์นั้น มีลักษณะ แน่นนอนค่อนข้างตายตัวมาก และค่อนข้างเป็นสากลเหมือนกันเกือบทั่วโลก ข่าวโทรทัศน์ที่นำเสนอ ชุดหนึ่งๆบรรดาข่าวแต่ละขั้่นย่อยๆจะมีความหมายต่อโครงสร้างข่าวชุด เราจะเห็นความสำคัญ ของการจัดลำดับข่าวอย่างแน่นนอน ลักษณะข่าวตอนแรก ตอนกลาง และตอนปิดท้าย จะต้องเป็น ข่าวประเภทไหน จะถูกกำหนดเอาไว้อย่างแน่นนอน แต่ละข่าวมีความหมายเฉพาะตัว และช่วง ระยะเวลาสั้นยาวของแต่ละข่าวจะถูกตั้งโปรแกรมเอาไว้ โดยทั่วไป (หากไม่มีตัวแปรเรื่องบริบททาง วัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง) โครงสร้างของรูปแบบการนำเสนอข่าวจะเปิดฉากกระตุ้นความสนใจ ด้วยการบอกหัวข่าว จากนั้นก็จะเรียงลำดับหลากหลายสลับกันไป ตอนท้ายๆจะนำเสนอข้อมูลที ชวนติดตาม เช่น พยากรณ์อากาศ กีฬา และปิดฉากด้วยเรื่องเบาๆ เป็นต้น

รูปแบบที่เห็นได้แน่นนอนชัดเจนอีกประการหนึ่งของการรายงานข่าว จะต้องมึลักษณะที่ เป็นทางการ ไม่ว่าจะผู้อ่านข่าวจะมีลักษณะที่เป็นกันเองอย่างไร ก็จะไม่ล้าเส้นไม่ได้ ความมีสาระ ความ เป็นจริงเป็นจังของข่าว สไตล์ของภาษาข่าวก็ต้องเป็นลักษณะของการสั่งการ (Directive) ไม่ใช่การ เสวนา (Dialogue) เพราะฉะนั้นต้องหาเครื่องหมายปิดท้ายประโยคของข่าวจะต้องเป็นฟูลสตอป (Full stop) ไม่ใช่เครื่องหมายคำถาม รวมทั้งน้ำเสียงที่อ่านข่าวก็ต้องมีรหัสที่แน่นนอน เสียงที่แผ่ว

เบาไร้อำนาจหรือเสียงที่เหมือนแมวจะอ่านข่าวไม่ได้เลย องค์ประกอบย่อยๆเหล่านี้จะต้องประกอบตัวกันขึ้นเป็นโครงสร้างเพื่อให้ส่วนรวมทั้งหมดมองดูเป็นข่าว

การเสนอข่าวทางโทรทัศน์เดิมทีนั้นได้ใช้วิธีนำเสนอภาพทางโทรทัศน์ โดยมีผู้ประกาศเป็นผู้อ่านบท และฟิล์มที่ใช้กันก็เป็นฟิล์มม้วน (Newsreel) แต่ปัจจุบันนี้การนำเสนอข่าวก้าวหน้าไปมากเนื่องจากมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก โดยผู้ออกไปทำข่าวได้ถ่ายทำเป็นภาพยนตร์และสามารถบันทึกเสียงเหตุการณ์ให้ออกมาพร้อมภาพได้ด้วย เพราะฉะนั้นการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์จึงรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น การถ่ายทอดสด ให้ประชาชนรับรู้ความเคลื่อนไหวจากเหตุการณ์นั้นได้ทันที หรือการถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียมทางโทรทัศน์ จากเหตุการณ์สำคัญๆที่เกิดขึ้นทั่วโลก การรายงานข่าวทั้งภาพและเสียงจากสถานีเครือข่ายโดยผ่านดาวเทียม ทำให้ชาวโลกได้รับทราบเหตุการณ์เหล่านั้นได้อย่างรวดเร็วจากโทรทัศน์

ซึ่งเมื่อนำข้อความทั้งหมด มาเปรียบเทียบกับสูตรของรายการตระกูล Classic News ก็พบว่ามีความแตกต่างไปชัดเจนเพียงจุดเดียว ปัจจุบันบางรายการไม่เริ่มรายการด้วยการเสนอข่าว ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาการนำเสนอ นอกจากนั้นก็อาจจะเป็นระดับของความเป็นทางการ ความจริงจังที่อาจจะลดลงไปบ้างเล็กน้อยในปัจจุบัน เพราะผู้ผลิตรายการหลายรายการพยายามผสมสูตรของตระกูลย่อย News Show ซึ่งได้รับความนิยมจากผู้ชมมาก เข้ามา

จากการเปรียบเทียบ จะเห็นได้ว่ารายการข่าวตระกูล Classic News เป็นรายการที่ใช้สูตรการนำเสนอเดียวกับรายการข่าวในอดีตเกือบทั้งหมด จึงอาจจะกล่าวได้ว่ารายการข่าวในตระกูลย่อยนี้เป็นต้นฉบับของรายการข่าว ซึ่งจากการศึกษายังพบด้วยว่าเป็นตระกูลย่อยที่ทั้งผู้ผลิตรายการและผู้ชมรายการจดจำสูตรการนำเสนอได้มากที่สุดด้วย ซึ่งนั่นก็หมายถึงผู้ชมจะรู้สึกปลอดภัยเมื่อเปิดรับชมรายการตระกูลนี้ กล่าวคือ ปลอดภัยจากการสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวลงไปในช่วง

อนึ่งรายการข่าวตระกูลนี้ เป็นรายการข่าวที่มีมายาวนาน และคาดว่าจะยังคงมีการผลิตออกสู่สายตาผู้ชมต่อไปเรื่อยๆ เพราะรายการตระกูลนี้สามารถตอบสนองความเป็น “ข่าว” ที่จะต้องเป็น “ความจริง” ได้มากที่สุด กล่าวคือ ไม่ว่ายุคสมัยใด ผู้ชมก็ยังคงรับชม “ข่าว” เพราะต้องการทราบความจริงของเรื่องนั้น เพราะรายการข่าวในตระกูลย่อยอื่นๆ อาจจะไม่สามารถ สะท้อนความจริงจนผู้ชมเชื่อสนิทใจได้

แม้กระทั่งในปี 2548 นี้ กระแสของรายการข่าวตระกูลย่อยใหม่ๆ กำลังเชียวกราก แต่ก็พบว่ายังมีรายการข่าวตระกูล Classic News นำเสนออยู่ถึง 33 รายการ และมีให้ชมกันทุกๆ สถานี เพราะผู้ชมรายการบางส่วน แม้ว่าจะไปติดตามและชื่นชอบรายการตระกูลย่อยใหม่มาก แต่เมื่อต้องการรับรู้ข้อเท็จจริงเรื่องใด ก็มักจะเลือกเปิดรับรายการในตระกูลย่อยข่าวแนวคลาสสิกนี้ เพราะคาดหวังได้ว่าจะได้รับชมเรื่องราวที่เป็นความจริง

9.2.2 ตระกูลย่อยรายการข่าวใหม่

ตระกูลย่อยนี้ เป็นตระกูลย่อยที่เพิ่งก่อตัวขึ้นมาเป็นตระกูลข่าวในประเทศไทย ซึ่งก็เป็นไปในทิศทางเดียวกับในต่างประเทศ ที่รายการข่าวมีการพัฒนา เปลี่ยนแปลง เพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงหลายๆ ด้าน ทั้งด้านเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลให้การแข่งขันเรื่องเทคโนโลยีเป็นเรื่องจำเป็น ซึ่งก็หมายถึง ผู้ผลิตจะต้องมีเงินในการลง 注เองที่ทำให้ทุกสถานีต้องพยายามแสวงหากำไรจากการผลิตรายการ

ในประเทศไทยนั้น แต่เดิมการแข่งขันของสถานีโทรทัศน์เป็นการแข่งขันด้านรายการบันเทิง โดยเฉพาะรายการละคร แต่ปัจจุบันสถานีโทรทัศน์บางแห่งที่เคยมุ่งมั่นในการผลิตรายการละครแข่งขันกับสถานีโทรทัศน์อันดับ 1 ของประเทศ ปรับทิศทางการแข่งขันมาเน้นที่รายการข่าว เพราะเป็นรายการที่ทดลองทำแล้ว “ขายได้” และขายได้ต่อเนื่องยาวนานกว่าละคร เพราะละครมีการอวดสาน แต่รายการข่าวไม่มี

เมื่อต้องการแข่งขันด้านรายการข่าว กลยุทธ์ที่เลือกใช้ คือการสร้างความแตกต่างการรายการข่าวของสถานีอื่นๆ ผู้ผลิตรายการต้องคิดค้นสูตรการนำเสนอรายการใหม่ๆ ซึ่งสุดท้ายก็ออกมาเป็นตระกูลย่อยรายการข่าวแนวโซวโซว และรายการข่าวแนวสาระบันเทิง ซึ่งทั้ง 2 ตระกูลย่อยนี้มีการผสมผสานเรื่องความบันเทิงลงไปในการข่าว เหมือนกับแนวโน้มที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ เช่น Boyd (2001) กล่าวว่าปัจจุบัน รายการข่าวโทรทัศน์ มีหลายรูปแบบและความยาวหลากหลายแตกต่างกันไปตามแต่ผู้ผลิตจะสร้างสรรค์ ตั้งแต่ รายการพาดหัวข่าว 2 นาที จนกระทั่ง รายการข่าว 24 ชั่วโมง (24 hours of non-stop news) พัฒนาการของรูปแบบการนำเสนอใหม่ ๆ และรายการทางเลือกใหม่ ๆ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ข่าวถูกทำให้เป็นเรื่องการตลาด โดยการเพิ่มขึ้นของแนวทางการผลิตที่หลากหลาย เพื่อกลายเป็นรายการที่ผู้ชมเลือกชมเป็นประจำ

การมีอินเทอร์เน็ตในทุกหนทุกแห่งทั่วโลก และสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ก็มีความเป็นสถานีเฉพาะทางมากขึ้น ผู้ชมสามารถรับชมสถานีเดียวตลอดทั้งวัน โดยไม่สนใจชมพาดหัวข่าว หรือชมรายการข่าวทั้งวันถ้ามันน่าสนใจ รายการข่าวยาวขึ้น และปรับให้เข้ากับผู้ชมมากขึ้น เพื่อรักษาส่วนแบ่งความนิยมของผู้ชม ในตลาดผู้ชมที่แตกกลุ่มใหม่อยู่ตลอด ทำให้ความแตกต่างระหว่างข่าวและความบันเทิงกลายเป็นเรื่องที่ไม่ชัดเจนมากขึ้น ช่วงกีฬา ช่วงทำอาหาร กระทั่งการพยากรณ์โชคชะตา ก็ถูกนำมาแสดงตำแหน่งทางการตลาดของรายการ ท่ามกลางความเป็นข่าวที่คุ้นเคย

จะเห็นแนวโน้มที่เหมือนกันทั่วโลก คือ เส้นแบ่งระหว่างรายการข่าวกับความบันเทิงจางลง ผู้ผลิตรายการสามารถดึงความบันเทิงหลากหลายมาสอดแทรกลงรายการข่าวได้ เพียงเพื่อความอยู่รอดทางธุรกิจ โดยเฉพาะในประเทศไทยนั้น ผู้ชมรายการโทรทัศน์นิยมความบันเทิงมากกว่าสาระ ความรู้ ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนของรายการโทรทัศน์ที่ส่วนใหญ่มีรายการบันเทิงมากกว่ารายการสาระ ซึ่งก็สะท้อนความนิยมได้จากเรตติ้งของรายการ ดังนั้นเมื่อต้องการทำให้ข่าวเป็นสิ่งที่ขายได้ ผู้ผลิตรายการที่ต้องการเรตติ้งก็จำเป็นต้องผสมรสชาติที่ผู้ชมคุ้นเคยลงไป ในรายการข่าว โดยก็มีสูตรการผสมที่แตกต่างกันไปในแต่ละตระกูลย่อย แต่ทั้ง 2 ตระกูลย่อยใหม่นี้ก็ได้รับความนิยมจากผู้ชมเป็นอย่างสูง ยิ่งสะท้อนความเป็นสังคมที่นิยมความบันเทิงมากกว่าความรู้

รายการข่าวแนวโซวี่ข่าว นั้น มีให้เห็นในต่างประเทศมาระยะหนึ่งแล้ว แต่ในแต่ละประเทศก็มีชื่อเรียกและสูตรการนำเสนอแตกต่างกันไป ในที่นี้ผู้วิจัยจะขออภิปรายผลโดยการนำไปเปรียบเทียบรายการข่าวประเภทหนึ่งในสหรัฐอเมริกา คือ รายการข่าวแท็บลอยด์ (Tabloid News) ซึ่งเป็นรายการข่าวที่กำลังได้รับความนิยม โดยมีคำอธิบายว่า เป็นรายการข่าวที่เขียนข่าวแบบเร้าอารมณ์ผู้ชมและมีผู้รายงานที่เปี่ยมพลัง กระทั่งเคยมีผู้ประกาศข่าวสร้างเรื่องเลวร้ายระหว่างอ่านข่าวคือการเปลือยกาย ที่สถานี WOIO ใน Cleveland และยังมีอีกหลายรายการในสถานีเคเบิลทีวีที่เต็มไปด้วยการสนทนาและการโต้เถียงอย่างดุเดือดระหว่างผู้ประกาศข่าวและแขกรับเชิญ จะเห็นได้ว่ารายการข่าวแนวโซวี่ข่าวในประเทศไทยนั้น มีสูตรใกล้เคียงกับรายการข่าวแบบนี้ ทั้งการเร้าอารมณ์ การใช้พิธีกรที่มีลีลาการนำเสนอแปลกใหม่ และการสนทนาอย่างดุเดือดกับแหล่งข่าว แต่ที่ยังคงไม่มีการนำมาใช้และคาดหมายได้ว่าจะไม่มีอย่างแน่นอน คือ การเปลือยกาย ที่กรอบทางวัฒนธรรมอันเข้มแข็งของไทยยังเข้ามาควบคุมสูตรนี้อยู่

ส่วนรายการข่าวแนวสาระบันเทิงก็สามารถพบเห็นได้ในต่างประเทศ เช่น ทั้งที่เป็นรายการที่เน้นด้านข่าวมากกว่าบันเทิง และรายการที่เน้นบันเทิงมากกว่าข่าว แต่ก็มีสูตรใกล้เคียงกับของ

ประเทศไทย คือ เป็นรายการที่มีสูตรการนำเสนอมากกว่าการนำเสนอข่าว มีความสนุกสนาน และสาระ รายละเอียด จากสื่อบุคคล และช่วงพิเศษต่างๆ รวมทั้งเป็นการนำเสนอเรื่องราวเฉพาะด้านซึ่งคล้ายกับสูตรของรายการข่าวประเภทหนึ่งในต่างประเทศ รายการข่าวสัมปทาน (Franchise News) ซึ่งเป็นรายการที่มีแนวโน้มจะเน้นเรื่องราวที่เป็นประเด็นสำคัญสำหรับผู้ชมในท้องถิ่น ซึ่งรายการข่าวสัมปทานที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่เป็นเรื่องสุขภาพและเรื่องของผู้บริโภค แต่ก็มีเรื่องอื่นๆ ด้วย ไม่ว่าจะเป็น เรื่องแม่และเด็ก เรื่องสัตว์เลี้ยง เรื่องสิ่งแวดล้อม และอาชญากรรม ถึงแม้ว่าเกือบทุกสถานีใช้รูปแบบนี้ แต่ก็มีเพียงไม่กี่สถานีที่สร้างอัตลักษณ์ข่าวตามประเด็นที่นำเสนอ

ส่วนรายการข่าวแนววิเคราะห์ข่าวเป็นตระกูลย่อยของรายการที่มีอยู่ในประเทศไทยมาตั้งแต่แรก ตามที่ได้กล่าวไปแล้ว ซึ่งหากเปรียบเทียบสูตรของรายการตระกูลกับสูตรดั้งเดิม ก็จะไม่พบว่ามีมีความคล้ายคลึงกับที่ รศ.อรนุช เคยกล่าวถึงไว้ เมื่อปี 2529 แต่เมื่อพิจารณาโดยละเอียดจะพบว่ารายการวิเคราะห์ข่าวในปัจจุบัน เพิ่มการให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวและข้อมูลข่าวสาร ที่ทันสมัยมาก จนถึงขณะสดนาที่ต่อหน้าที เพื่อประกอบการนำเสนอการวิเคราะห์ข่าว ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะในปัจจุบันเทคโนโลยีการส่งผ่านข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ช่วยเนื้อหาที่จะนำเสนอมาถึงมือผู้ผลิตได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันเทคโนโลยีเหล่านี้ก็ทำให้โทรทัศน์มีคู่แข่งด้านความเร็วของข้อมูลมากขึ้นด้วย จำเป็นต้องนำเสนอให้เร็วกว่าหรืออย่างน้อยก็เท่ากับสื่ออินเทอร์เน็ต และต่อยอดด้วยการวิเคราะห์ที่น่าเชื่อถือ

ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงของรายการข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย การแบ่งตระกูล โดยการรับรู้ทั้งจากผู้ผลิตรายการและผู้ชม มีประโยชน์ในการช่วยรักษาคุณภาพและความสม่ำเสมอของผลงานที่สื่อมวลชนผลิตออกมาตามแนวคิดของ McQuail กล่าวคือ แม้ว่าจะมีการนำสิ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ใหม่ ๆ เข้ามาใส่ในรายการข่าวตระกูลย่อยอื่นๆ ที่เกิดขึ้นใหม่มากขึ้นและเพิ่มขึ้นเพียงใด แต่การที่ทั้งผู้ผลิตรายการและผู้ชมยังคงรับรู้สูตรการผลิตรายการข่าวตระกูลข่าวแนวคลาสสิก ทำให้ปัจจุบันรายการในตระกูลนี้ก็ยังคงออกอากาศอยู่ถึง 33 รายการ โดยมีคุณภาพและความสม่ำเสมอ ไม่แตกต่างจากรายการข่าวแบบดั้งเดิมที่ผลิตกันมา และยังมีแนวโน้มที่จะคงอยู่ต่อไป เพราะถึงอย่างไรผู้ชมก็ยังคงต้องการความจริงจากรายการประเภทนี้ นอกจากนี้จากการศึกษา ผู้ผลิตรายการในตระกูลใหม่ ๆ เอง แม้ว่าจะใส่สิ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ต่างๆ ไปหยาบยืมรูปแบบจากรายการตระกูลอื่นเข้ามา แต่ผู้ผลิตก็ยังมีลักษณะของการ

“ยัง” อยู่ คือ รับรู้ว่ารายการข่าวไม่ว่าจะอยู่ในตระกูลย่อยใด ก็ยังสูตรการนำเสนอเฉพาะที่แตกต่างจากรายการตระกูลอื่นๆ

ในแง่ของลักษณะของตระกูลตามแนวคิดของ McQuail นั้น ตระกูลรายการข่าว และตระกูลย่อยๆ เป็นอัตลักษณ์ที่สั่งสมและถูกจดจำได้โดยผู้ผลิตสื่อและผู้รับสาร เพราะจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิตรายการ พบว่าผู้ผลิตรายการส่วนใหญ่จดจำได้ว่าสูตรการนำเสนอรายการของตน สูตรการนำเสนอรายการของตระกูลย่อยของตน และสูตรการนำเสนอรายการของตระกูลรายการข่าวเป็นอย่างไร แต่อาจจะจดจำไม่ได้ทั้งหมด หรือจำได้แบบคร่าวๆ เพราะการผลิตรายการข่าวนั้น ต่างกับการผลิตภาพยนตร์ที่เป็นต้นกำเนิดเรื่องตระกูล และต่างกับการผลิตรายการโทรทัศน์ตระกูลอื่นๆ ตรงที่รายการข่าวใช้เวลาในการผลิตน้อยมาก เพราะเกือบทั้งหมดเป็นรายการที่ออกอากาศสด ในขณะที่เนื้อหาที่จะนำเสนอก็สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา แม้ว่าก่อนจะออกอากาศเพียงไม่กี่นาที ทำให้ผู้ผลิตไม่มีโอกาสพิถีพิถันกับการผลิต ทำให้บ่อยครั้งต้องละเลยรายละเอียดปลีกย่อย เช่น เรื่องรหัส หรือสัญลักษณ์ต่างๆ เช่นเดียวกับผู้ชมรายการ ที่ก็จะจดจำได้ แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมด จำได้เฉพาะสูตรที่เด่นๆ แต่สูตรที่เป็นเทคนิคทางนิเทศศาสตร์ ผู้ชมอาจจะไม่ได้สังเกต หรือบางครั้งก็เปิดชมรายการในลักษณะ “เปิดไว้เป็นเพื่อนแก้เหงา” ทำให้ละเลยรายละเอียดที่ปรากฏในรายการ แต่สิ่งที่ปรากฏ คือ เมื่อรายการนำเสนอเกินหรือขาดจากสูตรที่พวกเขาคาดหวัง ผู้ชมรายการข่าวในสมัยนี้จะโทรศัพท์มาตักเตือน หรือเสนอแนะทันที

ลักษณะของตระกูลตามแนวคิดของ McQuail ประการถัดมาคือ อัตลักษณ์เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ รูปแบบ (ความยาว จังหวะ โครงสร้าง ภาษา ฯลฯ) และความหมาย (การอ้างอิงความเป็นจริง) นั้น จากการศึกษาค้นคว้ารายการข่าวที่ศึกษานั้น แต่ละตระกูลย่อยมีอัตลักษณ์เหล่านี้ เป็นสูตรการนำเสนอของตน หากแต่รายการข่าวเกือบทั้งหมดเป็นรายการสด และมักจะต้องปรับตัวเองตามเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้นตลอดเวลา แม้กระทั่งในขณะที่ออกอากาศ ทำให้สูตรการนำเสนอรายการอาจจะมีการยกเว้นการใช้ หรือการปรับเปลี่ยนได้ในบางครั้ง เช่น รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง ซึ่งมีสูตรการนำเสนอข่าวเบา อาจจะต้องนำเสนอข่าวการเมือง หรือข่าวอาชญากรรม หากมีข่าวใหญ่หรือข่าวด่วนที่ไม่สามารถรอนำเสนอในรายการข่าวถัดไปได้ ซึ่งพิธีกรก็ต้องสามารถเปลี่ยนสูตรการนำเสนอมาเป็นสูตรของรายการข่าวแนวคลาสสิกได้ชั่วขณะด้วย ซึ่งจะพบการปรับสูตรลักษณะนี้ได้บ่อยในตระกูลรายการโทรทัศน์อื่นๆ

ลักษณะของตระกูลตามแนวคิดของ McQuail อีกประการหนึ่ง อັตลักษณ์ที่ถูกทำให้เป็นที่ยอมรับมายาวนานและเป็นขนบ (Conventions) ที่สังเกตได้ ถึงแม้ว่าอาจจะสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนามันได้ภายในกรอบของตระกูลดั้งเดิมก็ตาม ซึ่งก็พบว่าสูตรของตระกูลรายการข่าวก็มีลักษณะตามแนวคิดนี้ตามที่ได้อธิบายไปแล้วว่า ตระกูลรายการข่าวมีสูตรการนำเสนอที่สั่งสมมาจากกลายเป็นขนบ และถูกส่งวนไว้มากตลอด 50 ปี แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของสูตรบางประการไปบ้าง แต่มันก็ยังมีชุดของรหัสที่สื่อความหมายด้านความจริงเป็นกรอบในการควบคุมไม่ให้ผู้ผลิตพัฒนามากจนเกินกรอบดั้งเดิมตามที่ได้อธิบายไปแล้วข้างต้น

สุดท้าย McQuail กล่าวว่า ตระกูลจะเป็นไปตามโครงสร้างของการเล่าเรื่องและลำดับของเหตุการณ์ที่คาดหวังได้นั้น การศึกษาลักษณะของตระกูลรายการข่าวและตระกูลย่อยของรายการข่าว พบว่ารายการข่าวแต่ละตระกูลมีโครงสร้างของการเล่าเรื่องและลำดับของเหตุการณ์ที่คาดหวังได้ แต่ก็มีข้อสังเกตว่ามีรายการข่าวในบางตระกูลย่อยที่มีโครงสร้างการเล่าเรื่องและลำดับของเหตุการณ์ที่ผู้ชมคาดหวังได้ว่าจะไม่เป็นไปตามที่หวัง กล่าวคือ คาดหวังได้ว่าจะเจอความไม่แน่นอน พลัดเปลี่ยนไปกับการคาดเดา ซึ่งอาจจะผิดหรือถูกก็ไม่ใช่ว่าเรื่องสำคัญ เพียงแต่คาดหวังว่าจะไม่พบการวางโครงสร้างหรือการเรียงลำดับแบบเดิมๆ ที่ซ้ำจนจับทางได้

นอกจากจากนี้ ตระกูลของรายการข่าวยังทำหน้าที่สร้างผู้ชมที่เหมาะสมกับการบริโภคตามแนวคิดของ McQuail ด้วย เพราะการเกิดขึ้นของตระกูลย่อยใหม่ๆ นั้น ทำให้ผู้ชมบางกลุ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคข่าว จากเดิมที่ต้องรอชมข่าวในช่วงค่ำเท่านั้น และมักจะต้องชมข่าวแบบจริงจัง ชมเพื่อทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะข่าวรัฐบาล หรือข่าวการเมือง เปลี่ยนมาเป็นการชมรายการข่าวได้ในหลายช่วงเวลา และมักจะเป็นการชมรายการแบบที่ไม่จริงจัง กระทั่งบางคนเปิดรับรายการข่าวเพื่อเป็นเพื่อนแก้เหงา หรือเพื่อได้ฟังคนดังที่ชื่นชอบมานำเสนอข่าวให้ฟัง จนบางครั้งอาจจะจดจำไม่ได้ด้วยซ้ำไปว่าเนื้อหาข่าวที่นำเสนอ เกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง

เมื่อมาพิจารณาเรื่องระบบการแบ่งตระกูลรายการโทรทัศน์ ตามแนวคิดของ Berger ที่ใช้เกณฑ์ ลักษณะความเป็นจริง (Objective) และลักษณะเร้าอารมณ์ (Emotion) แล้วกล่าวว่า รายการประเภทข่าว เป็นรายการที่เน้นข้อเท็จจริง แต่การนำเสนอเป็นแบบเรียบง่าย ไม่จำเป็นต้องกระตุ้นอารมณ์ ซึ่งจากการศึกษาพบว่ารายการข่าวในปี พ.ศ.2548 มีเพียงรายการข่าวตระกูล Classic News เพียงตระกูลเดียวที่มีสูตรการนำเสนอที่ Berger ระบุ ในขณะที่รายการข่าวในตระกูลย่อยอื่น ลักษณะที่โน้มเอียงออกจากคุณสมบัติข้างต้น กล่าวคือ ตระกูลย่อยรายการข่าว

แนวโซว์ข่าว จะมีทั้งการเล่าอารมณ์ และอาจมีการนำเสนอเรื่องที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริงผสมลงไปด้วย ครอบคลุมย่อยรายการข่าวแนวสาระบันเทิงนำเสนอข่าวที่จะมีทั้งการเล่าอารมณ์อย่างมากเป็นหลัก ครอบคลุมย่อยรายการข่าวแนววิเคราะห์ที่นำเสนอโดยมีการเล่าอารมณ์เล็กน้อย แต่นำการเนื้อหาที่ ความจริง ทั้งข้อเท็จจริง และความคิดเห็นจริงๆ ที่มีเหตุผลรองรับ ไม่ใช่การใช้อารมณ์ตัดสินใจ

ทั้งนี้ผลการวิจัย สอดคล้องกับแนวคิดของ Berger ที่ตั้งข้อสังเกตว่าการประยุกต์ใช้แบบ แผนการแบ่งตระกูลรายการโทรทัศน์ข้างต้นเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อน เพราะในความเป็นจริงตระกูล ใหม่และตระกูลผสม (Hybrid Genre) ถูกสร้างขึ้นอย่างต่อเนื่องและไม่เป็นไปตามหมวดหมู่ที่มี ลักษณะเฉพาะหมวดใดหมวดหนึ่ง เพราะผลการวิจัยก็พบตระกูลย่อยที่เกิดจากการผสมขึ้นใหม่ ดังรายละเอียดที่จะกล่าวต่อไป

ทั้งนี้การเกิดตระกูลผสม (Hybrid Genre) ของตระกูลรายการข่าวซึ่งเป็นเรื่องจริงกับ ตระกูลรายการเรื่องแต่ง ยังสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องสหบท (Intertextuality) ของตระกูลเรื่องแต่ง กับเรื่องจริง ที่ Fiske มองว่าไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะทำกันมาเป็นประเพณีอันยาวนานที่อนุญาตให้ รายการเรื่องแต่ง ดึงเอาสถานการณ์ชีวิตจริงหรือเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์มาไว้ในเรื่อง แม้ว่า บางครั้งมันจะค่อย ๆ ทำลายการกล่าวอ้างเรื่องความเป็นจริงในสื่อตระกูลข่าวและข้อมูล แต่ ปัจจุบัน การสหบทเป็นไปในทิศทางกลับกัน คือ รายการเรื่องจริงอย่างรายการ ไปดั่งเอาวิธีการเล่า เรื่องจากรายการเรื่องแต่ง ไม่ว่าจะเป็นรายการวาไรตี้โชว์ รายการเกมโชว์ รายการละคร รายการ เพลง ฯลฯ มารวมกับการนำเสนอข่าวซึ่งเป็นข้อเท็จจริง โดยแทบจะละเลยเรื่องความเป็นจริงในสื่อ ตระกูลข่าวเหมือนที่ Fiske เคยกล่าวถึงในอดีต

การศึกษาครั้งนี้ค้นพบว่ารายการข่าวโทรทัศน์ มีการแตกตัวออกเป็นตระกูลย่อยๆ 3 ตระกูล โดยมีตระกูลข่าวแนวคลาสสิกเป็นตระกูลดั้งเดิม เป็นพื้นฐานของการผลิตรายการข่าว ทั้งหมด ทุกตระกูลย่อย เพราะตระกูลย่อยใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นก็ล้วนแต่เป็นการนำ ขนบเดิม (Convention) บางส่วนมาจากตระกูลคลาสสิก แล้วผสม สิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ตาม สูตรของแต่ละตระกูลย่อยลงไป ซึ่งในเบื้องต้นนี้ ผู้วิจัยจะแบ่งตระกูลย่อยออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่เพื่อ อภิปรายผลในขั้นนี้ คือ ตระกูลรายการข่าวเดิม คือ ตระกูลข่าวแนวคลาสสิก กับตระกูลย่อยใหม่ๆ คือ ตระกูลย่อยแนวโซว์ข่าว ตระกูลย่อยแนวสาระบันเทิง และตระกูลย่อยแนววิเคราะห์ข่าว

ตระกูลย่อยใหม่นี้ เกิดขึ้นพร้อมๆ กับการหายไปของตระกูลรายการเดิม หลายตระกูล เช่น รายการวิเคราะห์ข่าว รายการเบื้องหลังข่าว ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 8 ซึ่งหากพิจารณาจากคุณค่าที่ผู้ชมจะได้จากรายการข่าวแล้ว อาจจะได้ว่าเป็นเรื่องที่ไม่คุ้มค่า เพราะรายการในตระกูลเดิมๆ ที่หายไปนั้น เป็นรายการที่เสนอสิ่งที่เป็นประโยชน์ทางด้านสติปัญญาความรู้ให้ผู้ชมเป็นหลัก ในขณะที่รายการที่เกิดขึ้นใหม่ ล้วนแต่เป็นรายการที่ผลิตง่าย ๆ มุ่งตอบสนองความต้องการทางด้านอารมณ์ของผู้ชมเป็นหลัก ทำให้ได้เรตติ้งอันนำมาซึ่งผลประโยชน์ของผู้ผลิตเป็นหลัก

ในส่วนของผู้ผลิตรายการนั้น ปัจจุบันมีการแบ่งฝ่ายกันอย่างชัดเจน ระหว่างผู้ผลิตรายการข่าวแนวเดิมกับรายการข่าวแนวใหม่ ต่างฝ่ายต่างก็มองว่าแนวทางการผลิตรายการของตนเองเป็นเรื่องที่สมควรปฏิบัติ แต่ผู้ชมรายการส่วนใหญ่ก็ยังไม่ได้มีการฝ่ายในการชมชัดเจน หากแต่เป็นการรับรู้ตระกูลย่อย เพื่อเลือกชมรายการตามความพึงพอใจของตน ณ เวลานั้น เช่น หากต้องการทราบข้อเท็จจริงก็จะชมรายการข่าวแนวคลาสสิก แต่หากเมื่อใดที่ต้องการสีสันในการชมข่าวก็จะเลือกชมรายการข่าวแนวโชว์ข่าว

อนึ่ง แม้ว่าการเกิดขึ้นของรายการข่าวตระกูลย่อยใหม่นั้น จะเริ่มต้นจากการเดิมเติมเรื่องเรตติ้งในช่วงเวลา non-primetime และขยายฐานผู้ชมรายการข่าว แต่สิ่งที่เกิดขึ้นตามมา ก็คือผู้ชมบางส่วนซึ่งเป็นผู้ชมที่เคยรับชมรายการข่าวในตระกูลเดิมๆ อย่างจริงจังได้ ค่อยๆ เปลี่ยนมาคุ้นชินกับการรับชมรายการที่ผู้นำเสนอข่าวย่อยข่าวต่างๆ จนละเอียดยุติ และเสริมความเพลิดเพลินหรือความสนุกสนานลงไปด้วย ทำให้ผู้ชมรายการข่าวเดิมบางส่วนเริ่มเปลี่ยนพฤติกรรม การรับชมข่าวไม่สามารถรับชมข่าวหนักได้อีกต่อไป

นอกจากการแนวโน้มการนำสีสัน และความบันเทิง มาผสมลงในรายการข่าวแล้ว ปัจจุบันยังมีการผสมผสานการโฆษณา หรือประชาสัมพันธ์สินค้าลงไปในเนื้อหาข่าวด้วย ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อพื้นที่โฆษณาในบทที่ 8 จนอาจจะสามารถจัดให้รายการข่าวแนวโชว์ข่าวและรายการข่าวแนวสาระบันเทิง ที่มีการใช้เนื้อที่ของรายการไปในเชิงพาณิชย์ เป็นรายการในหมวดของรายการสาระพาณิชย์ (Infomercial) ได้อีกชั้นหนึ่งด้วย ทั้งนี้การที่รายการข่าวมีลักษณะของรายการสาระพาณิชย์ (Infomercial) นี้ ทำให้อำนาจ (Authority) ของความเป็นข่าวลดลงไปด้วย ข่าวกลายเป็นสินค้าที่คุณค่า และมูลค่า สามารถสร้างรายได้ให้กับทางผู้ผลิตและสถานี

ในปัจจุบันรายการแนวโซว์ข่าว ได้รับความนิยมนอย่างสูงสุดจากผู้ชม ผู้ชมรายการข่าวทั้งหน้าใหม่และหน้าเก่าติดตามรับชมรายการในตระกูลย่อยนี้ แต่เมื่อผลวิจัยแสดงให้เห็นว่าการดำเนินไปของรายการตระกูลย่อยนี้ ขึ้นอยู่กับตัวพิธีกรเป็นหลัก ผู้ผลิตก็เชื่อในการตัดสินใจของพิธีกร ผู้ชมก็เสพติดไปกับลีลาของพิธีกรคนนั้นๆ จึงทำให้นาคตของรายการประเภทนี้แขวนไว้กับพิธีกร หากวันหนึ่งไม่มีพิธีกรคนดัง คนเดิม รายการจะดำรงอยู่อย่างไร ต่างกับรายการแนวคลาสสิก ที่ขายกันที่ตัวข่าว ไม่ว่าจะใครจะมาทำหน้าที่ผู้ประกาศ รายการก็คงนำเสนอต่อไปได้

แต่อย่างไรก็ตาม ในระยะอันใกล้ รายการข่าวแนวโซว์ข่าว และแนวใหม่อื่นๆ ก็ยังคงจะได้รับความนิยมจากผู้ชมต่อไป และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวมากขึ้นเรื่อยๆ แต่แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นขึ้น การแข่งขันจะทำให้ พิธีกร เป็นที่ต้องการในตลาดรายการข่าวตระกูลนี้มาก ผู้ผลิตรายการจะแย่งชิงตัวพิธีกรกัน และต้องมีการสร้างพิธีกรขึ้นมาใหม่อย่างรวดเร็ว ซึ่งก็อาจจะทำให้คุณภาพของรายการ รวมทั้งลีลาที่เป็นเอกลักษณ์ลดลง จนนำไปสู่จุดอิ่มตัว ซึ่งผู้ผลิตรายการก็ต้องพยายามหา สิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ใหม่ๆ เข้ามาเสริม หากรายการใดไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ชมได้ก็จะค่อยๆ หายไปเองในที่สุด

แต่สิ่งที่แน่นอนก็คือ อย่างไรก็ตามรายการข่าวแนวคลาสสิกก็ยังคงอยู่บนหน้าจอโทรทัศน์ไทยและโทรทัศน์ทั่วโลก เพราะถึงอย่างไร ผู้ชมข่าวกลุ่มใหญ่ก็ยังคงต้องชมข่าวที่เป็นข่าวจริงๆ เป็นข้อเท็จจริงล้วนๆ แม้ว่าเขาจะไปหาสีสันจากการรายการข่าวตระกูลย่อยอื่นๆ ด้วยหรือไม่ก็ตาม

ผลการวิจัยทั้งหมด จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสะท้อนภาพของรายการข่าวโทรทัศน์ที่มีอยู่จำนวนมากในปี พ.ศ.2548 ข้อค้นพบที่เป็นสูตรการนำเสนอของแต่ละตระกูลย่อยจะช่วยให้ผู้ผลิตรายการหรือผู้ที่กำลังจะผลิตรายการมี ขนบเดิม (Convention) ที่จะใช้เป็นแนวทางการผลิต และไปพัฒนา สิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ในการผลิตเพิ่มเติม และช่วยให้ผู้ชมรายการข่าวสามารถเลือกเปิดรับและเลือกที่จะคาดหวังต่อรายการที่จะรับชม รวมทั้งเมื่อเปิดรับแล้วก็จะสามารถเข้าสู่ตราเหล่านี้เป็นแนวทางในการตอบสนองต่อสารที่ผู้ผลิตส่งมาด้วย

9.3 ข้อเสนอแนะ

9.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ผลิตรายการข่าว

9.3.1.1 ผู้ผลิตรายการ ควรจะให้ความสำคัญกับสูตรการนำเสนอรายการแต่ละประเภท ทั้งสูตรการเล่าเรื่องและสูตรการใช้รหัสมากขึ้น เพราะเป็นสิ่งที่ผู้ชมคาดหวังจากการรับชมรายการในเบื้องต้น ซึ่งก็จะช่วยให้รายการมีโอกาสประสบความสำเร็จมากขึ้น

9.3.1.2 ผู้ผลิตรายการ ควรจะสร้างสรรค์ สิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ (Invention) ให้กับรายการอย่างสม่ำเสมอ ไม่ใช่เพียงการทำซ้ำสูตรเพียงอย่างเดียว เพราะจะทำให้ผู้ชมเบื่อและไม่สนใจรับชมได้

9.3.1.3 ผู้ผลิตรายการ ควรจะให้ความสำคัญกับสูตรการนำเสนอรายการในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของตระกูลรายการข่าว เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของตระกูลโดยรวมที่ต้องมีความน่าเชื่อถือ ไม่ทำการใดๆ ที่ล้ำเส้นการเป็นสื่อมวลชนที่ดี

9.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ชมรายการข่าว

9.3.2.1 ผู้ชมรายการควรมีความรู้เรื่องสูตรการนำเสนอรายการแต่ละประเภทข่าวมากขึ้น เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์ในการเป็นแนวทางในการเลือกเปิดรับและเลือกที่จะคาดหวังต่อรายการข่าวที่จะรับชม รวมทั้งเมื่อเปิดรับแล้วก็จะสามารถใช้สูตรเหล่านี้เป็นแนวทางในการตอบสนองต่อสารที่ผู้ผลิตรายการส่งมาด้วย

9.3.2.2 ผู้ชมรายการควรทำหน้าที่เป็นกลไกหนึ่งในการควบคุมการนำเสนอรายการข่าว คือ เมื่อมีรายการใดผลิตรายการโดยละเลยขนบเดิม (Convention) ที่ควรรักษาไว้ของแต่ละประเภท หรือของตระกูลโดยรวม ควรจะมีปฏิริยาสะท้อนกลับ (Feedback) ไปยังผู้ผลิตรายการด้วย

9.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยเกี่ยวกับตระกูลของรายการข่าวโทรทัศน์ครั้งนี้ มีการออกแบบการวิจัยให้วิเคราะห์เทปรายการทั้งหมดจนได้สูตรเบื้องต้นก่อน จึงจะไปเก็บข้อมูลจากบุคคลต่างๆ ทั้งผู้ผลิตรายการและผู้ชมรายการ แต่ในการปฏิบัติจริง มีจำนวนตัวอย่างรายการจำนวนมาก และใช้เวลาในการวิเคราะห์เทปบันทึกรายการมาก ทำให้การสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลบุคคลล่าช้า ทำให้ไม่สามารถติดต่อผู้ผลิตรายการบางรายการที่อยู่ติดการออกอากาศไปแล้ว และไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าผู้ผลิตรายการท่านนั้น เปลี่ยนไปผลิตรายการใด ดังนั้นในการวิจัยเรื่องตระกูลในครั้งต่อไปควร จะออกแบบการวิจัยให้การวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ส่วน คือ เทปรายการ ผู้ผลิตรายการ และผู้ชมรายการ ดำเนินไปในช่วงเวลาเดียวกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรสุมา เจียมสระน้อย ผู้ประกาศข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5. สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551.

กาญจนา แก้วเทพ. การศึกษาคือมวลงด้วยทฤษฎีวิพากษ์ (Critical Theory) แนวคิดและตัวอย่างงานวิจัย. โครงการวิทยานิพนธ์ สำนักทฤษฎีวิพากษ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย, 2540. (อัดสำเนา).

กาญจนา แก้วเทพ. การวิเคราะห์สื่อ : แนวคิดและเทคนิค. กรุงเทพฯ: แบรินด์เอจ, 2547.

กาญจนา แก้วเทพ. การวิเคราะห์สื่อ : แนวคิดและเทคนิค. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

กิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน. สิ่งมหัศจรรย์. นิตยสารมัย. 5 (มิถุนายน 2537): 155.

กิตติศักดิ์ วงศ์จรสุข. ผู้กำกับรายการ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี. สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551.

จริญญา ชัยเกษตรสิน. เจ้าหน้าที่ผลิตรายการเส้นทางบันเทิง. สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551.

จิตินันท์ วัฒนุชชา. บรรณาธิการข่าวประจำวัน สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5. สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551.

แจ่มจิต ระวีกุล. บรรณาธิการข่าว รายการร่วมมือร่วมใจ. สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551.

เฉลิมชัย ยอดมาลัย. บรรณาธิการข่าว รายการข่าวภาคเช้า สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี. สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551.

เชิดชาย มากบำรุง. โปรดิวเซอร์รายการทันข่าวเช้า. สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551.

จิตินันท์ บุญภาพ. วิสัยทัศน์โทรทัศน์ไทยหลังปี ค.ศ.2000 (พ.ศ.2543-2568). วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

ณัฐริณี วรสวัสดิ์. บรรณาธิการข่าวในพระราชสำนัก สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3. สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551.

ดวงทิพย์ วรพันธ์. ข่าวโทรทัศน์. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

ธาดา เศรษฐบุตร. บรรณาธิการข่าวประจำวัน สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7. สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551

ธิดิพร จุติมานนท์. โปรดิวเซอร์รายการไนน์เอ็นเตอร์เทน. สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551.

ธีระ ธีญไพบูลย์. ผู้ดำเนินรายการ รายการเรื่องเด่นเย็นนี้. สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2551.

ธีรพันธ์ รัตนเสวี. โปรดิวเซอร์รายการเส้นทางนักลงทุน. สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551.

- ที่ปวิท พงศ์ไพบูลย์. พัฒนาการของบริษัทผู้ดำเนินงานผลิตรายการโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- นงนุช ศิริโรจน์. การวิเคราะห์วิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- นนทวรรณ ดิษฐรัมย์. การวิเคราะห์เทคนิคการสร้างความหมายในรายการความรู้นัดสั้นทาง
โทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2540.
- นภา ศรประสิทธิ์. บรรณาธิการข่าวประจำวัน สถานีโทรทัศน์ไอทีวี. สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551.
- นาฏยา ตนานนท์. การรายงานข่าว. กรุงเทพฯ: Nut Republic, 2546.
- เนาวรัตน์ เจริญประพิณ. ผู้ดำเนินรายการและโปรดิวเซอร์รายการก้าวทันตลาดทุน และผู้ดำเนิน
รายการรายการ. ภาษาเศรษฐกิจ. สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551.
- เบญจมาศ อ่อนกล้าผล. โปรดิวเซอร์รายการเที่ยงวันทันเหตุการณ์. สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2551.
- ปนัดดา ธนสถิตย์ และเกริกเกียรติ พันธุ์พิพัฒน์. โทรทัศน์ไทย: จากบางขุนพรหมถึงดาวเทียม. ใน
วิวัฒนาการสื่อมวลชนไทย. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: พุทธ
บุชาการพิมพ์, 2526.
- ประไพ ยิ่งยืน. โปรแกรมไดเรกเตอร์รายการข่าวเช้าไอทีวี. สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551.
- ปริญญ์ คลอวุฒิวัฒน์. ความต้องการและการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.
- ปุ่นยวีร์ สุขกุลวรเศรษฐ์. ผู้ดำเนินรายการ รายการเรื่องเล่าเช้านี้. สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2551.
- พงษ์ศิริ อินทรชัย. โปรดิวเซอร์รายการสี่สัปดาห์. สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551.
- พรพิลาศ ทวีตา. บรรณาธิการข่าว รายการข่าวภาคเที่ยงและผู้ช่วยบรรณาธิการข่าว รายการข่าว
ภาคค่ำ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี. สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551.
- พริยะ พัชรบุญพิศุทธิ์. บรรณาธิการรายการ 180 วินาทีข่าว. สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551.
- พีรวัฒน์ โชติธรรมโม. บรรณาธิการ รายการไอทีวีฮอตนิวส์. สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551.
- ไพบูรณ์ ศิลปสกุลสุข. โปรดิวเซอร์รายการรายวันบันเทิง. สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551.
- ภูซงค์ แดงประเสริฐ. บรรณาธิการข่าว รายการเที่ยงวันทันข่าว ทันข่าวต้นชั่วโมง (ช่อง 11) และ
รายการทันคนทันข่าว. สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551.
- ภูสพงษ์ ฉายประเสริฐ. โปรดิวเซอร์รายการภาษาเศรษฐกิจ และรายการสดจากห้องค้า. สัมภาษณ์,
24 มีนาคม 2551.

- ม.ล.สุกฤษี จรูญโรจน์. ผู้กำกับรายการ รายการเที่ยงวันทันข่าว ทันข่าวต้นชั่วโมง และรายการ
ทันคนทันข่าว. สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551.
- มานิช ชุ่มเมืองปัก. การเล่าเรื่องของภาพยนตร์ตลกไทยยอดนิยมชุด "บุญชู" กับการสร้างสรรค์
ของผู้กำกับภาพยนตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2547.
- รวมพร ศรีสุมานันท์. การวิเคราะห์การเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2541.
- ลักขณา สมบูรณ์ทรัพย์. โปรดิเวเซอร์รายการเก็บตก. สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551.
- วศิน บุญญาคม. ผู้สื่อข่าว รายการสายตรงบันเทิง. สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551.
- วัฒนา เงินกลม. รองหัวหน้าบรรณาธิการข่าว สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11. สัมภาษณ์,
26 มีนาคม 2551.
- วิษุตา บุญประเสริฐ. โปรดิเวเซอร์ รายการเที่ยงวันทันข่าว ทันข่าวต้นชั่วโมง และรายการทันคนทัน
ข่าว. สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2551.
- วินัย วงศ์ไธสง. โปรดิเวเซอร์ รายการคุยคุ้ยข่าว และรายการคุยคุ้ยข่าวสุดสัปดาห์. สัมภาษณ์,
26 มีนาคม 2551.
- วินิตตา ก้องธรรนินทร์. โปรดิเวเซอร์รายการนิวส์ไลน์. สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2551.
- วิยดา เกียวกุล. การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับรายการข่าวทางโทรทัศน์ ของ
ประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการ
สื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- วิษณุ โพธิ์ประสาท. โปรดิเวเซอร์และบรรณาธิการข่าวรายการเช้าวันใหม่. สัมภาษณ์, 26 มีนาคม
2551.
- ศิริพร กิตติชัชวาล. ความเปลี่ยนแปลงของรายการโทรทัศน์ช่วงก่อน และหลังการขยายเวลาการ
ออกอากาศเสาร์ 24 ชั่วโมง (มีนาคม 2534 ถึง กุมภาพันธ์ 2535). วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ศุกลมาน เอี่ยมโสภาส. บทบาทการสื่อสารเชิงอวัจนะของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ในปัจจุบัน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวาริชวิทยาและสื่อสารการแสดง จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2542.
- ศุภลักษณ์ ด่านไพบุลย์. รูปแบบ วิธีการนำเสนอและปัจจัยที่มีผลต่อรายการสนทนาข่าวของ
สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการ
สื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

- สนมพร ฉิมเฉลิม. กระบวนการคัดเลือกผู้ประกอบการชาวโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สมเกียรติ อ่อนวิมล. โปรดิวเซอร์รายการโลกยามเช้า. สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551.
- สำราญ ฉัตรโท. หัวหน้าฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3. สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551.
- สินิทธิ สิทธีรภัทร์. กำเนิดโทรทัศน์ไทย. กรุงเทพมหานคร: ศรีเอทีฟพับลิชชิง จำกัด, 2535.
- สุชาดา เพ็ชรแก้ว. การวิเคราะห์ลักษณะของอุตสาหกรรมข่าวในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สุภาภรณ์ ธีวเลิศธรรม. พัฒนาการการนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. (2529-2542). วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2544.
- สุนนา หลังสัน. บรรณาธิการข่าวและผู้ดำเนินรายการ รายการโซวี่ไหม. สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551.
- สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- อภิรักษ์ หาญพิชิตวาณิชย์. โปรดิวเซอร์และผู้ประกาศข่าว รายการข่าว 18.00 น. และข่าวมือเช้า. สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551.
- อภิสร นุตยกุล. ผู้ดำเนินรายการ รายการทันโลกกีฬา. สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2551.
- อรชุน รินทรวินัย. ผู้ประกาศข่าว รายการข่าวต้นชั่วโมงโมเดิร์นไนน์ทีวี. สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2551.
- อรนุช เลิศจรรยาภักดิ์. “โทรทัศน์: วิถีคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวของสถานีโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานคร” รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- อรนุช เลิศจรรยาภักดิ์. “กระบวนการเสนอรายการข่าวประกอบทางโทรทัศน์” รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.
- อรรถกานท์ พิมพ์วงศ์. โปรดิวเซอร์รายการผู้หญิงถึงผู้หญิง. สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2551.
- อรัญญา มิ่งเมือง. การ “เล่าข่าว” ทางวิทยุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- อารีญา ทวีศักดิ์สกุล. การวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบรายการธรรมะทางโทรทัศน์ พ.ศ. 2542. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- อำไพ โพธิ์ชัยรัตน์. บรรณาธิการข่าวประจำวัน สถานีโทรทัศน์ไอทีวี. สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2551.

ภาษาอังกฤษ

- Berger, Arthur Asa. Media analysis techniques. Thousand Oaks [CA]: Sage, 1998.
- Berger, Arthur Asa. Popular culture genres: Theories and texts. Newbury Park, Calif.: Sage Publications, c1992.
- Boyd, Andrew. Broadcast journalism: Techniques of radio and television news. Oxford: Focal Press, 2001
- Casey, Bernadette, et al. Television studies: The key concepts. London: Routledge, 2002.
- Dueck, Sandra Grace. The genre of television news: Grammar, rhetoric, and the politics of representation. Master's Thesis, Simon Fraser University Canada, 1996.
- Head, Sydney W. and group. Broadcasting in america a survey of electronic media. Boston [MA]: Houghton Mifflin, 1987.
- Holland, Patricia. The television handbook. London: Routledge, 1997.
- Kobland, Clifford E. Talking about the news: news discussion panels an analysis of the form and evolution broadcast news genre. Ph.D. Thesis Syracuse University, U.S.A., 2000.
- McQuail, Denis. McQuail's mass communication theory. London: Sage, 2005
- Teenor, Kelly. Tabloid television and network news: Is there a difference?. Master's Thesis, California State University, Fullerton U.S.A., 1996.

ภาษาฝรั่งเศส

- Rodsawang, Sudthanom. Les enjeux du genre de l'emission des femmes (entre La Franu et La Thailand). Master's Thesis, University of Sorbonne nouvelle (Paris iii), 2004.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายศิวนารถ หงษ์ประยูร เกิดเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2522 สำเร็จการศึกษา วารสารศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 และเข้าศึกษาต่อ ในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน พ.ศ. 2547 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำ ภาควิชาวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย